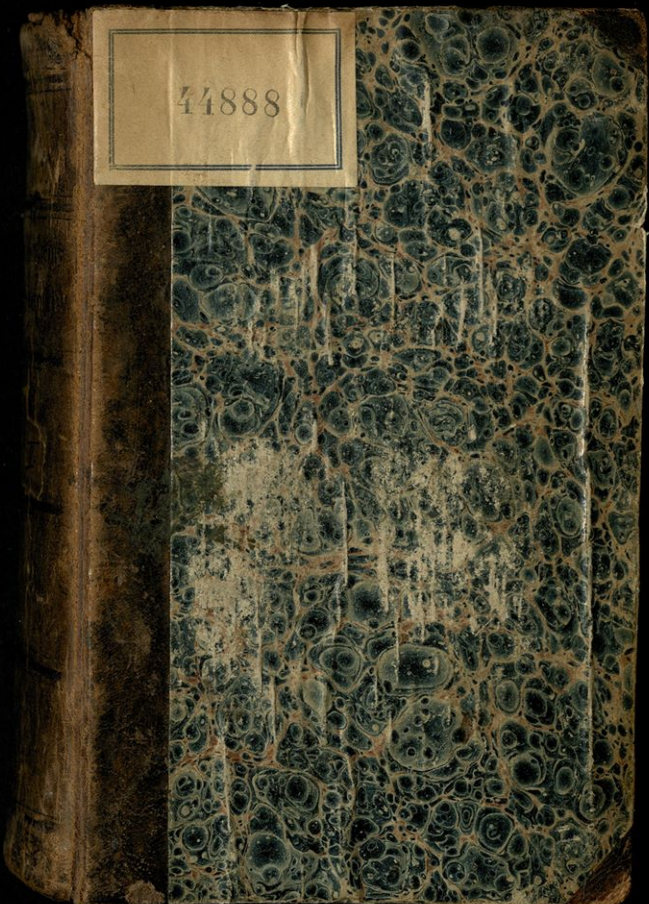
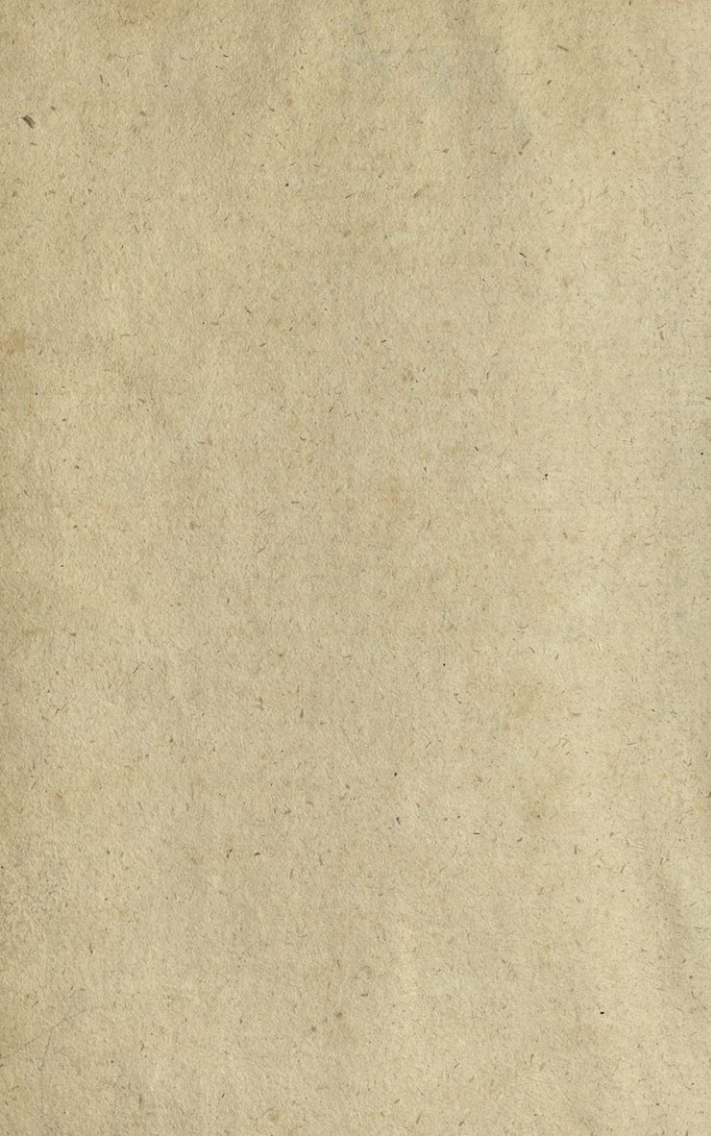

44888

The image shows the front cover of an antique book. The spine, on the left, is made of dark brown leather and shows signs of wear. The main part of the cover is decorated with marbled paper featuring a pattern of dark blue, green, and tan swirling shapes. A small, rectangular, light-colored paper label is affixed to the top left corner of the cover, containing the number '44888' printed in a simple, black, sans-serif font. The label is slightly aged and has some creases.

SHIVLJENJE SVETNIKOV.

Spisal

F R A N Z V E R I T I.

DRUGE BUKVE,
drusiga natifa.

V' natif téh bukev so milostljivi Firsh

GO.SPOD GO.SPOD

ANTON ALOJS

LJUBLJANŠKI ŠKOF,

pet in dvajstiga Svezhana 1831 dovolili.

V' LJUBLJANI

Natifnil Joshef Blasnik.

Na prodaj per Janesu Klemensu, bukvovesu.

1 8 3 1.

44888

Saframovanje in tepenje so preterpeli, sraven tudi shelesja in jezhe: bili so kamenovani, preshagani, skufhani, s' mezham umorjeni: hodili so v' koshuhih, v' kosjih kóshah, ubogi, v' nadlogi in v' revshini. Svet jih ni bil vreden, in potikali so se po pufhavah, po gorah, berlogih in jamah podsemliskih. In ti vsi so po prizhevanji vere pravizhni snajdeni bili. Hebr. 11, 36 — 40.

Prejeta od urada
za upravljanje imovine
upornikov

1W=030007427

M a l i t r a v e n.

I. dan maliga travna.

Ss. Apijan in Edesi brata, marternika.

Sveti Apijan je bil rojen od bogatih, pa nevernih staršev v' Lizii. Poslali so ga v' sholo v' mesto Berit, kjer je bil s' sveto vero rasvetljen. Hvalesen je bil Bogu, sa to so sebnó gnado in to ne le s' besedo, ampak tudi s' svetim shivljenjem: shivel je v' boshjim strahu, varoval se slabih tovaršev, stanovitno molil, in pokoril svoje mlado telo; sgled sramoshljivosti, modrosti, sdershinošti in vsiga dobrega je bil. V' ošenmnajstim letu svoje starosti je prishel nasaj k' ozhetu, pa ni mogel dolgo per njem ostati. Neverni ozhe ga je nagovarjal malike moliti, in shivéti nekeršhansko. Sato je sapustil ozheta, premoshe nje in vse, de bi dušho ohranil zhišó, in je shel v' mesto Zesarejo. Evsebi, kateri je bil potlej shkof tistiga mesta, ga je v' svojo hišho vsel, ga bolj na tanko poduzhil v' katoljški veri in vsm dobrim. V' letu 306 je never-

ni zesar Maksimin hudo preganjal zerkev. V Zesareji so bili vsi hišni gospodarji v' tempelj lashnjivih bogov poklizani, in so mógli povedati vso svojo drushino. Zesarški flushabniki so sapisali iména vsih odraslenih, de bi na tanko védili, ali pridejo vsi malikov molit, in tako svedili vse krístjane. Verni so bili v' velikim strahu, in so Boga gorézhe profili, de naj jim pomaga. Uflishal jih je Bog, in serzhnost jim dal vse prestati sa vero. Sveti Apijan je shel v' tempelj s' neverniki; je neverniga oblastnika ozhitno svaril, in skasal s' modrimi besedami, de maliki vsi nizh niso, in de gre le vsigamogozhnimu Bogu vsa hvala. Neverniki so ga skoraj umorili. Drugi dan ga je oblastnik sapovedal neusmiljeno rasmesariti, in rasmesarili so ga réf tako strashno, de ga njegovi snazi niso posnali. Oblastnik je tudi ukasal v' olji pomozheno platno okoli nog mu oviti, in ga sashgati. Pa vse to ni móгло svetiga mladenzha od vere odverniti. Nefli so ga v' temno jezho. Zhes tri dni so ga spet skufhali, in na sadnje v' morje vergli. Na morji je velik vihar vstal, semlja se je trefla, in sveto truplo je morje bliso mesta is sebe verglo. Verni so ga vseli, in zhashto pokopali.

Sveti Edesi, njegov brat, je bil slo uzhen, pa bogabojezh in stanoviten v' vero. Velikokrat je pred nevernimi oblastniki terdil sveto vero Jesufovo. Saperli so ga v' jezho, in strashno martrali; zhes dolgo zhafa pa je spet bil ispushen. Eniga dné je vidil v' Alefandrii ne-

verniga oblaſtnika ſilo neſtramno in krivizhno ſ' kriſtjani ravnati; ni mógel te gerde krivize ſamolzhati, modro in ſerzhno je poſvaril oblaſtnika. Savoljo tiga pravizhniga ſvarjenja, ga je ukasal na vſo mozh martrati; pa neuſmiljeni ſluſhabniki mu niſo ſamogli tolikanj bolezhin napraviti, de bi bil le enkrat sdihn timer, Kader je oblaſtnik vidil, de ga ne more od vere odvern timer, ga je ukasal v' morje vrezhi.

+ N a u k.

Od vrash.

Ta dva ſveta brata ſta ſavoljo vere v' praviga Boga veliko terpela, in tudi umerla. Ne le ta dva, ampak neisrezhen timer veliko drusih vernih je ſerzhno umerlo ſa kerſhansko vero. Prezhudna je bila ſlepóta nevernikov! mertve podobe ſo molili, jim darevali, in ſvojiga ſtvarnika niſo ſpoſnali. Krivizhne in neſtramne rezhi ſo verovali od ſvojih bogóv, vender ſo jih molili. Zhudne in neumne vrashe ſo imeli v' ſvoji neumni veri: ptize, ſveri, ſhivina, oserzhje ſaklane ſhivali, ſanje in veliko drusiga jim je ſluſhilo v' vganovanje ſrezhe ali neſrezhe, pravize ali nepravize, ali drusiga. Kriſtjani vedó, de maliki nizh niſo; vender nekteri poſnemajo nekoliko ſlepe nevernike v' ſhkodljivih vrashah, in ſe ne dajo preuzhiti. Ravno ſató bó tukaj poduzhenje, de bodo prasn timer, ſpoſnali in opuſtili.

Vrasha je prasna vera v' posebno mozh kake rezhi, ktere nima ne po boshji besedi, ne po svoji natori. Vrashe so is pomankanja vere, is nevednosti in is spazhenosti. Zhlovek ne more biti bres vse vere; zhe nima zhiste vere od Boga rasodete, si ismishljeje lashnji-vo vero polno gerdih vrash. Tudi pravover-nik, ako je premalo poduzhen, slasti zhe je spazheniga serza, ima veliko vrash. Zhisti sapopadik svete vere in nepokasheno serze od-ganjata vrashe.

Pervo snamnje vrashe je to: verovati v' posebno mozh kake rezhi, ktere mozhi nima ne po boshji besedi, ne po svoji natori, in torej tudi dati ne more. Sveti sakramenti so vidne snamnja nevidne gnade od Jesufa po-stavljene nashim dusham v' posvezhevanje. V' njih mozh je dolshnost verovati, ker imajo ob-ljubo od Jesufa. Pa vrasha bi bila prejeti pre-sveto reshnje Telo, de bi bili strele, ognja, vode ali kake druge rezhi obvarovani; vrasha bi bila se kerstne vode poslushiti v' sdravilo bolniga otroka, ali svetiga masila ogenj usta-viti. Tudi bi bila vrasha svetinje per sebi no-siti, de bi ne bili ranjeni, de bi kak saklad nashli, ali is kakiga drusiga taziga konza; ali shegnano sol nesti na njivo, de bi bilo shito prej srelo; ali sakopati v' hlevu kosti shegna-niga mesa, de bi shivina ne sbolela, ali f' po-dobo svetih treh kraljev hisho strele, kuge, ognja in druge nesrezhe obvarovati. Kar zer-kev shegnuje, je sposhtovanja vredno, ker je

posvezhenó s' molitvijo; pa molitev svete zerkve je le prošnja, ktera je po boshji dopadljivosti ali uflifhana ali ne. Le sveti sakramenti imajo terdno obljubo gnade od Jesufa; pa ti in vse svete rezhi se morejo obrazhati po nauku katolfshe zerkve. Tudi je vrasha natornim rezhém nepermerjeno mozh perpifovati. Roshe, séli, korenine in dosti drusiga imajo lahko kako mozh od Boga: vender se lahko vé, de petiza ravno sató, ker je shmar-na, kervi ne uštavi; de trava pokopalishta nimavezh mozhi kakor kaka druga; de shebelj mertvafshke truge ni bolji od drusiga; de roshe, nesene v' prozefii ob prasniku svetiga telésa, nimajo nobene sosebne obljube; ali de shibe, pod pert na altarji ob novi mashi poloshene, ne morejo skritiga saklada najti.

Drugo snamnje vrashe je to: bres pametniga naména postaviti dan, uro, kraj, zhloveka, spol, ime, shtevilo, in kar je taziga. Se pravi „*bres pametniga namena*“, ker ni vrasha, zhe pameten urshah to svetuje. Se ve, de so korenine bolji od jeseni do spomladi; de imajo roshe vezhi mozh, kader so nar lepshi; de je prav ob pravim zhasu sejáti in drevésa saditi, po natori sleherniga sémena ali drevesa: vrasha je pa misliti, de sirovo maslo, smeshano ta ali un prasnik pred sonzhnim prihodam, kako bolesen odganja; de se jagode ali roshe morejo brati ravno opoldné ali opolnozhi, ali kader nihzhe ne vidi, de jih zhlovek ravno tiga imena ali spola more brati, ali

sdravila perpravljati; de se more smoliti tri, ali pet, ali deset ozhenashev, ne vezh, ne manj. Shtevilo je vzhasi potrebno, pa se lahko vé, kedaj. Tudi to je vrasha: se more pokaditi bolnik pod kapam, ali v' fredi hishe; se more moliti proti sonzhnemu sahodu, ali kader nihzhe ne vidi; ali kaj drusiga taziga.

Tretje sramnje vrashe je to: Zhudne molitve, fkrivne besede, nesnane imena, ali druge zhudne rezhi. Golufivzi, berazhi in drugi malopridni ljudje sapeljujejo neumne, ko jim drago prodajajo zhudne molitve in shegnane rezhi, de bi bili kupovavzi tozhe, ognja, shivinske bolesni in drusih nadlog obvarovani. Kteri prodajajo te vrashne perpomozhke, so reveshi, flaboverni, pijanzi; vender ni malo neumneshev, ki jim verjamejo, in na njih lashnjivo besedo terdno od Boga upajo, kar ni nikoli obljubil. Zhe so per tih vrashnih perpomozhkih kratke molitve, imena svetnikov in kaj drusiga boshjiga, je to le sa tega voljo, de neumni kristjanje raji verjamejo.

Je tudi slo greshna vrasha verovati, de svesda ali planét, pod katerim je zhlovek rojen, ga naredi dobriga ali hudiga, frezhniga ali nefrezhniga. So bukve v' flovenskim jesiku po tatvinsko natisnjene, ktere uzhe te vrashe. To verovati je soper sveto vero, ktera uzhi, de je vfigamogozhni Bog vse stvaril, in vse vodi, ne pa svesde ali planetje; in pa, de ima zhlovek prosto voljo, in de prostovolj-

no dela dobro ali hudo. Tudi je vrasha uganovati skrite, zhudne, ali prihodne rezhi, ktere ne morejo drugazhi kakor po boshjim rasodenji snane biti. Kdo samore vediti dan svoje ali drusiga zhloveka smerti, ktere shtevilke bodo vsdignjene, ali kaj drusiga taziga, zhe Bog ne rasodene? Je tedaj vrashno to uganovati, ali lashnjive prerake to vprafhati.

So tudi druge vrashe. Zhebele kupljene od zhloveka, kateri kmalo potlej umerje, ali po njegovi smerti, se ne mnoshijo. S' lasmi tistiga zhloveka, ali s' dlako tiste shivali se pokaditi, in strah odpraviti, kteriga ali ktere se je kdo ustrafil. Strup isgovoriti, ali nesnana bolesen odpraviti s' zhudno molitvijo. Nesnana bolesen se ne sme drugim praviti, fizer ni potlej sdravja. Shivina, kupljena od zhloveka nefrezhne roke, se ne redi per drusih, ako ni prekupljena, jo more prekupiti zhlovek frezhne roke, in ta shemafta kupzhija permora Boga frezho dati. Kdo samore vse neumne vrashe praviti? Nihzhe ne more toliko neumniga uzhati, de bi ne bili neumneshi perpravljeni verjeti. Ti raji verjamejo lashnikom, ko duhovnim, in nikdar ne opusté svojih vrash, kar ne more biti bres greha in bres pokorjenja.

Kristjan moj! varuj se vrash, ker so slo shkodljive. Sveti Pavel je pisal svojimu ljubimu Titu: „*Posvári té ojstro, de bodo sdravi v' veri, in de ne bodo poslushali kvant.*“

Tit. 2, 14. Sveti Zesari škof si je veliko persadjal vse vrashe v' svoji škofii pokonzhati. Enkrat je svojim ovzhizam tako le govoril: „Velika neumnost je vasha, ker v' bolesni in v' nadlogah raji verujete v' vrashne perpomozhke kakor v' vsigamogozhniga Boga. Velika pregreha je to. Ako pa mislite, de vrashni perpomozhki vam ali vashi shivini pomagajo, mislite raji, de Bog to perpušti k' shtrafnigi vashhe slepote.“ Dobro premisli te reznizhne svarezhe besede, de se poboljšhafh. Bodi shive zhisto vere, in upaj v' pomozh vsigamogozhniga Boga, in ne bodi prasne vere ko neumni neverniki. Poslufhaj svesto boshjo besedo, de od vsake rezhi prav sodish. Ako ne vesh raslozhiti, zhe je kaj vrasha ali ne, poprafhaj duhovniga, in verjemi mu; zhe pa terdovraten ostanesih, nish sgovorjen v' svoji radovoljni slepoti. Premisli, zhe si prasno-veren ali ne; zhe si, opusti to bersh, in ponishuj se.

M o l i t e v.

O Bog! ti si mi zhisto vero dal, in katoljšhka zerkev me uzhi vsako rezh prav zeniti; jest sim veroval v' to, pa tudi v' rezhi, kterim vera ne gre. Tudi sposnam, de sim premalo shive vere imel v' tvojo vsigamogozhnost, v' tvojo milost, v' tvojo besedo, v' svete sakramente, in de sim neumno upal v' stvari, ktere mi pomagati niso samogle. Vem in spo-

snam tudi, de v' rezhi, ki so s' molitvijo tvoje zerkve polvezhene, nisim pametno veroval: sa shegnano sol, vodo ali drugo rezh, sim bil bolj vnet, kakor sa tvojo besedo, sa sveto masho in sa svete sakramente. Zhe je kak shegen, prav savoljo vrash, od shkofa prepovedan, sim puntarsko jesljal, in potrebne perpomozhke k' svelizhanju sim v' nemar pufhal. Ako si mene, moje otroke ali mojo shivino s' bolesnjo obiskal, sim bersh obdolshil svojiga blishniga; vrashno sim nedolshniga obsodil, pa nisim hotel sposnati, de me ti tepefh savoljo grehov. Kar so me neumneshi uzhlili, sim hitro verjel; ne pa kar so mi osnaneli tvoji namestniki. Odpusti mi, o usmiljeni Gospod! vse moje radovoljne smote in grehe; v' prihodno hozhem po tvoji sveti veri v' vsih rezheh se ravnati in shiveti, de prejmem sad zhiste in shive vere, vezhno svelizhanje. Amen.

II. dan maliga travna.

Sveti Franzishk Pavljan.

Sveti Franzishk je bil rojen od uhogih, pa bogabojezhkih starshv v' tergu Pavli na Neapolitanskim v' letu 1416. Njegovi starshi ni so imeli otrok; sato so bili shalostni, in so Bo-

ga gorezhe profili, in dosegli sad svojiga stanu. Sreznhi starshi, kateri so otrok sheljni, de hi jih sredili v' boshjim strahu; tudi frezhni otrozi, ki imajo bogabojezhe starshhe! — Sveti Franzishek, she otrok, je bil ves drugazhen kakor drugi: le pokorshina, samota, molitev, pokorjenje ga je veselilo. Njegovi bogabojezhi starshi so imeli veliko dopadenje nad njim, ker si je persadoval po volji boshji v' vsih rezbeh na tanko shiveti. Skerbno se je varoval drushbe vsih slabih, ker je vedil, koliko je slaba drushba nevarna. S' dovoljenjem svojih starshhev, le petnajst let star, je shel v' majhno samotno hishzo ne delezh od terga Pavle. Ondi je shivel v' molitvi in pokorjenji po sgledu svetiga Antona, svetiga Benedikta in drusih svetnikov. Vsi so se zhudili nad njegovim svetim shivljenjem, in so ga obiskovali. Pa to mu ni dopadlo, shel je od ondod v' neko jamo bliso morja. Ta kraj mu je dopadel, ker je morje podoba nestanovitniga in nevarniga zhlovekoviga shivljenja. Njegovi shivesh so bile séli in malo kruha, ki ga je vzhafi od dobrotnikov dobil. Vse je govorilo od njegove svetosti, in ako ravno je bil devetnajst let star, je bil vender permoran druge uzhati, ker ga je nekaj pokore sheljnih sprofilo ondi oftati. Naredili so si okoli njegove jame majhne hishhe, in tudi zerkvizo so si fosidali. Zhedalje vezh se mu jih je perdrushevalo, in bil je premoran prostorn kloshter postaviti. K' timu dobrimu delu so tudi

mogozhni sveta s' dnarji in rokami perpomogli. Kader je bil klofhter dodélan, je sveti Franzishek f' svojimi minihi va-nj shel; jim je dal svete sapovedi, in med timi, nikoli mesa ne jesti. Bil je ves ponishen, in le ponishnost je uzhil; sato tudi je svojim miniham ponishno ime dal: „bratovshina nar manjshih minihov.“ Bog mu je dal mozh zhude-she delati; sató je bil sploh imenovan *zhudodelnik*. Vse to ni smotilo ojegove dushe. V' ponishnosti in v' pokorjenji je smeraj shivel: leshal je na golih tleh; malo je spal, de je tudi ponozhi prenishljeval in molil; le enkrat na dan, svezher, je malo revniga shive-sha svojimu telesu komaj pervoshil; slabo je bil oblezhen, bos je smeraj hodil. Njegovo shivljenje je bilo Bogu dopadljivo, pa tudi ljudém; tudi slabi so ga sposhtovali, in visoko govorili od njega.

Sveti Franzishek je bil slo zheshen tudi od mogozhnih svetá. Ludvik XI. Franzoski kralj, ga je s' nadleshnimi proshnjami k' sebi na dvor spravil, mu je veliko slata, in slato podobno Marije devize, ktera je bila shtirinajst tavshent goldinarjev vredna, v' dar ponujal; pa ni hotel nizz vseti. Ta kralj je v' njegovih rokah umerl; pred smertjo mu je svojo dusho in svoje otroke gerezhe perporozhal. Tudi Karl VIII. njegov namestnik, in Ludvik XII. sta svetiga Franzisheka slo zhasbila, in klofhtre mu sidala. Drugi kralji so enako delali. Ali per vsi tej veliki zhasi je bil smeraj ponishen; mo-

gozhne in dobrotnike je v' potrebi svaril, ker je bil vnet sa zhaft boshjo. Zhaft je prishel boshjiga povrazhila sa svetiga Franzhishka. Zvetno nedeljo v' letu 1507 je sbolel, véliki zhetertik je bil obhajan v' zerkvi, drugi dan, véliki petik, je mirno umerl, ko je bil devetdeset let star.

N a u k.

Od pokorjenja nedolshnih, grešnikov in poboljšhanih.

Sveti Franzhishk je bil pravizhnim sgled pokorjenja. Bil je smeraj nedolshen, in vender tudi smeraj v' pokorjenji. To je nauk vsm, de bi vsi v' pokorjenji shiveli. Pokorjenje je potrebno nedolshnim, de bi ne grešili; je potrebno grešnikom, de bi se poboljšhali; je potrebno poboljšhanim, de bi stanovitni ostali.

Ljubi moj; zhe si ravno nedolshnost ohranil, shivi v' pokorjenji, de je ne sgubish. Ti si otrok Adamov ko drugi, si v' grehu spozhet, in rojen v' hudobii. Zhe ti je bil per svetim kerstu povérbani greh tudi odpushten, ti ostane vender she hudo poshelenje, kakor zerkv prizhuje, in lastna slabost preprizha. Zhe shivish mehko, si slab kristjan, in tvoja slaba natora te bo lahko napravila v' velike grehe. Ako po veri mislish, lahko vesh, de je vse polno saderg, skušnjav, smot in nastav na

svetu. Zhlovek si je sam vedna skušnjava, in ima veliko sovrashnikov okoli sebe. Bodi sam ali v' drushini, per priyatlih in sovrashnikih, v' frezhi in nefrezhi; povsod najde skušnjave. Vse je nevarno zhloveku savoljo njegove velike slabosti, od ktére je velikokrat skrivno skushan, velikokrat ozhitno. Ne le rasujsdani, tudi pravizhni so skušhani, kakor prizhuje sveti Jakop: „*Vsak je skušan od svojiga hudiga posheljenja.*“ Jak 1, 14. Vflak ve, de je telo nar nevarnisthi sovrashnik; zhe se pusti bres pokorjenja, bo nepokorno, in bo dusho pogubilo. Dusha rada pregleduje slabimu telesu: sató mu vofhi preobilni pozhitik; je lakomna blaga, de bi njegove shelje nasitila; dovoli v' nesmernost in nezhistost, de bi se greslino veselilo; se boji ga pokoriti; ker ga neumno ljubi. Tak je zhlovek po natoru; rasvetljeni kristjan pa, zhe ravno nizh veliziga na sebi nima, tare svoje slabo telo, in ga dushi v' sushnost deva f' pokorjenjem, de Bogu svesta ostane. Nar sveteji Jesus nam je bil sgled vedniga pokorjenja, in nam ga je tudi sapovedal rekozh: „*Kdor hozhe sa menoj iti, naj sebe sataji.*“ Luk. 9, 23. Sebe satajiti se pravi vedno pokoriti in premagovati svojo slabo natoro. Sveti Janes kerstnik je bil v' shivljenji angeljem podoben, ves svet je bil; vender je vedno shivel v' pokorjenji. Tudi drugi nedolshni so v' pokorjenji shiveli, de bi ne opefhali, in v' nedolshnosti ostali. Tudi pravizhni zhutijo v' svojih udih

drugo postavo, postavi duha soperno, ktera jih vjete dershi v' postavi greha. Rimlj. 7, 25. Tudi pravizhni imajo skušnjave, in ravno sa tega voljo se morejo pokoriti, de ne greshé.

Pokorjenje je gresnikam potrebno, de se poboljšajo. Pokorjenje je gresnikam sapovedano, de sposnajo hudobijo svojih grehov, in se poboljšajo. Tudi hudobni kralj Ahab je vedil to Gospodovo sapoved; torej je svoje oblazhilo pretergal, svoje telo s' ostrim oblazhilam ogernil, in se postil. III. kralj 21, 27. Pokorjenje je grenko sdravilo, dušhi in telesu potrebno: dušhi: de sposna hudobijo greha, in telesu, de je permorano v' pokorshini boshjih sapoved biti. Tudi zerkev od svetiga Duha vojena je gresnikam sapovedovala in sapoveduje pokorjenje po velikosti in shtevilu grehov. Lakomnik more popraviti storjeno krivizo, in tudi po svoji mozhhi ubogim deliti. Nezhišnik more svoje slabo telo s' postam pokoriti, de mu ne bo vezh pokoren. Tako se more rezhi od drusih gresnikov po hudobii in shtevilu njih grehov. Kdor misli bres pokorjenja se poboljšhati, se sapeljuje; in se ne bo poboljšhal. Tak ne sposna ne hudobije svojih grehov, ne hudih ran, ki so mu jih grehi storili, in bo v' svojim gresnim stanu ostal. Ljubi moj! dobro premisli, zhe ubogash. Morebiti se shelish poboljšhati, pa bres vojskovanja, bres terpljenja in pokorjenja. To ti je bilo potrebno

pred greham, veliko bolj ti je po grehu. Morebiti se nerad postiš, kader zerkev vsm odrašenim sapoveduje post; morebiti si nozhesh nizh perkratiti navadnih kratkih zhafov, desiravno so ti tvojo dusho sapeljali; morebiti nozhesh nizh delati svojimu hudimu poshele-nju nasproti, kako se samoresh poboljšhati? To mehko shivljenje prizhuje vidama, de ni duha pokore v' tebi, in de nozhesh rasshalje-ni boshji pravizi sadoštiti. Zhe se postiš, ali zhe si kako drugo pokorito nakladash je to do-bro, pa ni sadošti, ker se moresh tudi poboljšhati. Ahab se je pokoril, pa je v' grehah ostal, in v' grehah umerl. Gospod pravi po preroku Isaji: „Kader se postite, se pravda-te in prepirate neusmiljeno; ne postite se, ka-kor ste se do sdaj.“ 58, 4. Mara Bog sa sgo-li pokorjenje, zhe se gresnik ne poboljšha.

Pokorjenje je potrebno poboljšhanim, de spet ne greshe. Poboljšhan gresnik dolgo zhuti ostanke svojih grehov, in lahko se po-verne v' poprejšnje grehe, zhe se vedno ne premaguje. Zhlovek je savoljo perviga greha slabe nature, kakor beseda boshja prizhuje: „*Pozhutki in misli zhlovekoviga serza so k' hudimu nagnjene.*“ 1. Mojs. 8, 21. Po rado-voljnih grehah je zhlovek slabji: zhe se ravno poboljšha, ostanejo korenine grehov v' njegovim serzu, ktere so sapopadene v' hudi-mu posheljenji, ktero je mozhnejshi per po-boljšhanim gresniku ko per nedolshnim, ker je shkodljivo prosto okusil.

David je bil refnizhno spreobernjen; vendar je v' pokorjenji vedno shivel, kakor sam prizhuje v' pfalmih, Sveti Pavel je bil refnizhno spreobernjen, vendar se je pokoril, kakor sam prizhuje: „*Tarem svoje telo, in ga v' fushnost devam, de savershen ne bodem.*“ I. Kor. 9, 27. Ravno to pokorjenje je sapovedal tudi spreobernjenim vernim. Torej moj kristjan! dobro uměj te nauke, in delaj po njih. Tudi po prejeti odvesi si dolshan v' pokorjenji shiveti; ako né; bosh posnemal nestanovitne greslnike, kateri si nekaj persadevajo, pa premalo, in ponavljajo svoje grehe.

M o l i t e v.

O moj Bog! zhe so tudi tiši, kateri te ni so nikoli f' smertnim greham rasshalili, v' pokorjenji shiveli, kako samorem jest isgovarjan biti? Veliko svetih je bilo v' vednim pokorjenji, jest velik greslnik se branim pokorjenja? Lastna spazhena ljubesen je bila isvir grehov, in ta mi brani pokoriti se. Zhutim v' sebi shkodljivo serzhnost, ktera mi pravi: „Sakaj bosh fkerbel, ker si se svojih grehov spovedal, in odveso prejel? pa ne le sposnanje grehov, ampak tudi pokorjenje v' duhu grenkosti je sapovedano. Slabo je moje sovrashtvo do grehov, ako se nozhem savoljo njih pokoriti. Moje vedne skushnjave vpijejo, de se morem v' fushnost postave f' pokor-

jenjem devati; pa lastna spridena ljubesen mi brani, in jo rad ubogam. Sposnam svoje premehko shivljenje; pa posihmal si bom persadeval se po mozhi pokoriti, de se v' refnizi poboljšham, tvoji pravizi sadoštim, in v' dobrim ostanem stanoviten. Usmiljeni Gospod! daj mi duha pokore, de v' nji rad shivim, in se s' spokornimi deli osdravim. Sveti Franzišk! ti si sgled nedolshnosti in pokore, jest pa te nisim posnemal ne v' nedolshnosti, ne v' pokori; sprosi mi gnado, de te vsaj v' pokori posnemam, in plazhilo spokornim gresnikam obljubljeno od usmiljeniga Boga sado-bim. Amen.

III. dan maliga travna.

Sveta Teodósija deviza, marterniza.

Sveta Teodosija je bila katolišhka, zhišla, framoshljiva in nedolshna dekliza v' mestu Zesareji. Ona je bila komaj osemnajšt let stara, kader je svojo nedolshno kri prelila sa vero Jesufovo. Njeni smerti so perloshnost dale nektere besede, ki jih je govorila vprizho nevernih soldatov, kakor bo sdaj rezhenó. Eniga dne je shla memo hišhe neverniga oblaštika. Pred tišto hišho je nekaj kristjanov od nevernih soldatov obdanih stalo; zhakali so

smertniga obsojenja, ker niso hotli krivizhni-
mu sodniku se vdati, in malikov moliti. Sveta
Teodósija, polna shive vere, jim rezhe:
„Blagor vam, prijatli boshji! vi boste kmalo
v' nebesa pred boshje oblizhje prishli; pro-
sim, spomnite se mene tam gori, in profite
sa-me Boga.“ Soldati so is tih besedi sposna-
li, de je kristjana, jo popadli, in peljali pred
oblastnika. Oblastnik je bil ves raserden od
stanovitnosti unih kristjanov, in she huji je
raskazhen, ko vidi to kerfhanfko deklizo bres
vsiga strahu pred njim stati, in salfishi od nje
serzhno sposnati: „Jest sim kristjana.“ Never-
nim oblastnikom je bilo sapovedano nar prej
f' prijasnimi besedami nagovarjati kristjane,
in le potlej jih martrati, ako bi se nevdali;
pa oblastnik od velike jese ni mogel tiga sto-
riti, bersh jo je ukasal neusmiljeno martrati.
Slushabniki so jo tako nezhlovesfko rasmefa-
rili, de je vsa ena rana bila, in so se kosti
vidile. Sveta Teodosija v' tih hudih bolezh-
nah se le enkrat ni potoshila, temuzh je pol-
na sladkiga upanja do nebesfkgiga kraljestva
vse vesela preterpela. Sodnik is tiga ve, de
je premagati ne bo samogel, in ker se nozhe
s' njo muditi, jo je ukasal v' morje vrezhi.
Njena shlahтна smert je bila v' letu 308. Kri-
stjani so is vode vseli sveto truplo te serzhne
marternize, in ga zhasfito pokopali.

IV a u k.

Sakaj, in kako se morejo grešniki pokoriti.

Sveta Teodósija je bila vsa nedolshna, vendar je veliko terpela, in v' velikim terplenji popolnoma poterpeshljiva bila. Ne le ta, tudi veliko drusih svetih marternikov je neisrezhenó terpelo savoljo pravize, in s' terplenjem saflushilo nebesško kraljestvo. O grešnik! glej to in druge nedolshne v' velikim terplenji, de tudi sebe rad pokorish. Sveti Avguštin pravi: „*Greh ne more bres shtrafnige ostati; more pokorjen biti ali od grešnika, ali od Boga.*“ Sakaj se more grešnik pokoriti? Grešnik se more pokoriti, ker si je s' grehi shtrafnige saflushil. Vsak greh saflushi shtrafnige: smertni greh saflushi vezhno pogubljenje, majhen greh saflushi zhasne shtrafnige. Usmiljeni Bog odpushta hudobijo savoljo zhesnatorne shaloſti; vendar sapove pokorjenje, de grešnik zhuti in sposna svojo predersno nepokorshino. David je saflishal od preroka Natana: „Bog ti je tvoj greh odpustil;“ vendar je potlej v' pokorjenji shivel, kakor sam pové, rekozh: „*Sim s' postam svojo dusſho ponishal, sim shimriato oblazhilo nosil.*“ Pf. 68, 11. 12. On se je ojštro poſtil, in tudi drugi spokorni grešniki so se. Zerkev je ojštro pokoro nakladala tudi tiſtim, kteri so ponishno sposnali svoje grehe.

Greslnik se more pokoriti, ker je s' grehi svojo dušno ranil. Bog sato sapove pokorjenje, ker je greslnikam potrebno sdravilo. Dušha v' shaloſti, v' ſolsah, v' poſlih in v' drusih teshkih delih prav ſposna, koliko je hudo Boga rasshaliti, koliko ſi je hudiga delala. Dušhna bolesen je huji od teleſne, ker ſe ne zhuti, in je vzhaſi ſladka; sato ſe more greslnik pokoriti, de odpravi to ſmertno ſpanje, preſhene prijetni ſtrup greha, in potlej ſtanoviten oſtane v' dobrim. Greh bi bil majhno hudo, in ſkoraj nizh, ako bi ga greslnik bres vſiga terpljenja odpravil. More tedaj v' ſhivo zhutiti, in zhuti ſ' pokorjenjem, koliko je hudo in grenko ſapuſtiti Goſpoda. Jerem. 2, 19.

Kako in koliko ſe more greslnik pokoriti? Greslnik ſe more pokoriti tako, de ſvoje hudo poſheljenje podverſhe Bogu. Svojimu hudimu poſheljenju ſe uſtavljaſti, in rasdjati telo greha, to je, kar je v' greh perloſhnoſt dajalo, je nar bolji in potrebnifhi pokorjenje. Tako pametno pokorjenje ga poboljſha, in potlej ga greha obvaruje. Sdravilo more biti ſoper bolesen: bolesni ſo mnoge, torej tudi sdravila. Molitev more vſelej perdrushe-
na biti; pa ſama molitev ni ſadoſti, ako ſo grehi veliki. Bogatin bi rad odkupil hudobijo ſvoje nezhiſtoſti s' almoſhno; pa ſe more poſtiti, in pokoriti ſvoje greslno telo. Pre-
vſetneſhu je ponishevanje nar teſhej, pa ravno to mu je nar potrebnifhi. Tedaj ni le eno

sdravilo sa vse grehe, temuzh sdravilo more permerjeno biti natori greha, de ga konzha. Koliko se more greschnik pokoriti, ni mogozhe tukaj na tanko rasloshiti, sploh se rezhe: po velikosti in shtevilu grehov se more greschnik pokoriti, ne fizer, kolikor greh saflushi, ker je to nemogozhe na svetu, temuzh po svoji mozhi. Kako in koliko se more greschnik pokoriti, sploh uzhi sveti Pavel rekozh: „*Rezhem, de kakor ste podali svoje ude k' slushbi greha, de ste padali v' hudobijo, tako tudi sdaj svoje ude podajte k' slushbi pravize, de bote sveti.*“ Rimlj. 6, 19. To je, kar vam je slushilo k' grehu, in po velikosti grehov se pokorite, de se poboljshte in perhajate sveti.

Greschnik! fkerbno premishljuj, in si persadevaj najti v' sebi isvirke svojih grehov, de svojo dusho pokorish. Zhe si rad premishljeval, kar te je greschno veselilo; premishljuj sdaj vezhne resnize in terpljenje Jesusovo, de ogrenujesh svoje sprideno serze. Tvoja dusha je dovolila v' pijanzhevanje, v' nezhistost in v' druge grehe; sdaj naj shtrafuje sebe s' folsami, in telo s' posti. Tvoja dusha se je neumno povishevala, in prasne zhashti ifkala; sdaj se more ponishevati, sanizhevanje voljno preterpeti. Zhe je tvoje telo vshivalo greschne fladnosti; sdaj ga moresh s' posti in perterganjem tudi nedolshniga veselja po saflushenji pokoriti. Zhe je tvoj jesik govoril lashnjivo, golufno, nesframno; sdaj naj govori

resnizo tudi soper sebe, naj uzhi nevedne, svari hudobne. Zhe so tvoje roke s' dovoljenjem dushe delale krivizo; povsdigu jih v' nebo, terkaj se s' njimi na perfi, poverni blišnimu. Tvoje ozhi so bile preradovidne, morebiti nesramne; sdaj naj jokajo, in naj se skerbno varujejo vsiga, kar samore dushi shkodovati. Tvoja dusha je dovolila v' greh, naj sebe in telo pokori, de ne bo v' vezhnosti veliko vezh terpela; sakaj sedanje pokorjenje je od Boga sapovedano, de bi gresnik po smerti ne terpel. Tedaj je to pokorjenje od Boga is milosti sapovedano, in ti ne savorisi Gospodoviga usmiljenja. Tudi dopolnuj svesto pokorjenje od spovednika sapovedano, in preterpi vse krishe in nadloge, ktere ti Bog poshilja v' duhu pokore.

M o l i t e v.

O Gospod, moj Bog! jest sim zhuden in svijazhen. Sposnam fizer svoje grehe; vem, de greh ne more bres pokorjenja ostati; verujem, de en sam smerten greh saflushi vezhno pogubljenje: vender se bojim sapovedaniga in potrebniga pokorjenja. Vsa moja pokora skoraj ni bila drusiga ko prasne besede: bres snotranje shalosti sim se spovedoval, po spovedi sim merslo smolil nektére ozhenashe, in potlej sim bil bres skerbi. Kakoshno je bilo moje pokorjenje? postov sim se bal,

veliko bolj pa si pertergati kaj kratkih zhafov, ali kake slabe drushbe, ali kar koli je bilo prijetniga mojemu posheljenju, mojim slabim pozhutkam. Se ni zhuditi, de so skushnjave v' meni smeraj mozhne bile; sej ni moglo drugazhi biti, in tudi ne bo, zhe se ne bom ferzhno pokoril, in sveto moril svojo hudo nato. Usmiljeni Gospod! daj mi svojo mogozhno gnado, de bom samogel s' njo sebe sveto sovrashiti, svoje hude shelje krishati, sebi odmreti, in tebi shiveti. Sveta Teodosija! pomagaj mi s' svojimi proshnjami per Bogu, de po tvojim sgledu premagujem telesno posheljenje, kader koli me skusha zhes sapovedi; sprosi mi gnado raji vse terpeti, ko Boga rasshaliti, de ga bom potlej vekomaj vshival. Amen.

IV. dan maliga travna.

Sveti Isidor shkof, zerkveni uzhenik.

Sveti Isidor je bil bogatih staršev, kateri so bili Shpanfskim kraljem v' shlahti; pa njegova refnizhna imenitnost je bila svetošt: le svetošt povishuje zhloveka; ker ta mu saflushi vezhno zhašt. Njegov brat Leander, shkof, drugi brat Fulgenzi, tudi shkof, in sestra Flo-

rentina so svesti flushabniki boshji bili, in sdaj med svetnike postavljeni. Sveti Isidor je bil nar mlajshi smed tih. Sveti Leander, njegovi brat, ga je k' sebi vsel, in ga skerbnouzhil v' vsm dobri. Mladenzh Isidor je bil dobre, pokorne in skerbne dushe, le kaj boshjiga flishati in se nauzhiti ga je veselilo; torej se ni zhuditi, de je bil hitro moder in brumen. Rad se je uzhil, de bi svojiga ljubeshniga stvarnika in usmiljeniga Odreshenika prav sposnal, de bi vedil svoje dolshnosti, in shivel po volji boshji. Njegove shelje so bile prave; sakaj uzhenost, ktera ne boljsha zhloveka, in blishnimu ni v' prid, je prasna, in tudi shkodljiva. Sveti Isidor je bil per svojim svetim bratu Leandru ravenpastir Jesufove zhede. Oba sta s' velizim persadevanjem smotene krivoverze, kterih je takrat Shpanška deshela polna bila, v' katoljshko zerkev spreobrazhala. Bog je njih gorezhnost poshegnal; krivoverni kralj Rekarred in veliko njegovih podloshnikov se je spreobernilo, kar je oba brata s' sosebnim veseljem napolnilo. Po smerti svetiga shkofa Leandra so si duhovshina in verno ljudstvo svetiga Isidorja isvolili njegoviga naslednika. Isidor se je s' vso mozhjo branil te teshke flushbe, vender se je mogel vdati boshji volji, in se pustiti sa shkofa poshegnati. Bil je svojim ovzhizam dober pastir, usmiljen ozhe, skerbavarh, nevtruden uzhenik, in vse. Njegovo sveto shivljenje in njegovi zhishi nauki so premagovali terdovratne serza, in vse ga je ljubilo.

Krivoverzi so bili veliko ljulke v' njegovi shkoffi persejali, tudi shivljenje pravovernih je bilo slo slabo; pa s' boshjo pomozhjo je vse popravil. Veliko uzhenih bukev je pisal, stanovitno je osnanoval besedo boshjo, mladenzhe je v' uzhenosti in v' boshjim strahu redil, de bi mu bili svesti pomagavzi; mniham in nuna-
nam je dal svete sapovedi, in dosti drusiga dobriga je storil. Sveti Isidor je bil mogozhen, ker je bil poln gorezhe ljubeshni do Boga; vse njegove misli, besede in dela so bile is ljubeshni do Boga in blishniga, sato so bile mozhne. Ofemdeset let star je v' Gospodu saspal v' letu 636. Vse je shalovalo po njem.

N a u k.

Ljubeshen do Boga je potrebna, kakoshna?

Sveti Isidor je ljubil Boga zhes vse, blishniga savolje Boga, in is te ljubeshni je delal vse; sato je Bogu dopadel, in je shel v' kraljestvo vezhne ljubeshni. Ne le ta, tudi vfi drugi svetniki so prishli v' nebeshko kraljestvo, ker so Boga ljubili is vfiga serza; ni svetosti, ni svelizhanja bres ljubeshni. Stanovi so mnogi, dolshnosti tudi, vse se premenuje na svetu; pa smeraj nepremaknjena ostane dolshnost ljubiti Boga zhes vse, in vse is ljubeshni do njega delati.

Ljubeshen do Boga je potrebna, je nar potrebnishi, in bres nje ni svelizhanja. Lju-

besen je soseben dar svetiga Duha, je sad Jesusove smerti, je shivljenje duhovniga shivljenja, je nebeshki ogenj nafhi mersloti potreben, je savesa kershanške dushe s' ljubesnim stvarnikom. Ljubesen je nar potrebnishti: ona je kraljiza vsih zhednost, je sazhetik in konez vsiga saflushenja, in bres nje ni nobeniga saflushenja; ona spolnuje vse sapovedi, in bres nje ni nobene pokorsihine; ona uzhi pravo modrost, daje poterpeshljivost, in vse prav dela. Ljubesen je potrebna, in nar potrebnishti, ker so bres nje vera mertva, upanje predersno, posti nevredni, molitve slabe, usmiljenje natorno, sakramenti bres sadu, odvesa nevredna, in vse bres saflushenja. Ob kratkim poterdi vse to sveti Pavel rekozh: „*Ako ljubesni nimam, mi vse drugo nizh ne pomaga.*“ I. Kor. 13, 3.

Premisli dalje, koliko je ljubesen potrebna. Ljubesen je sad vere in upanja, je konez vsih sapoved, prerolovanja, zhudeshev in vsiga, kar je usmiljen Bog storil sa nafhe svelizhanje. Naj bo veliko ali malo, ne dopade Bogu, zhe v' ljubesni ni storjeno; in ravno sato sapove sveti Pavel: „Vse, kar koli delate, s' besedo ali djanjem, storite v' imenu Gospoda Jesufa Kristufa.“ Kolof. 3, 17. Ljubesen stori zhoveka Bogu dopadljiviga, in ga perpravi v' kraljestvo vezhne ljubesni; pomanjkanje ljubesni stori zhlovaka nesfrezhniga, ker ga perpravi v' pekel, kjer ne bo na vekomaj nobene ljubesni. Ljubesen je bila smeraj sa-

povedana: she sama natora glasno vpije: Ljubi usmiljeniga stvarnika zhes vse! V' stari in fosebno v' novi savesi je ta sapoved velikokrat ponavljena; v' ljubeshni je sapopadena vsa postava in preroki.“ Mat. 22, 40.

Ljubeshen more biti *velika*. Premisli, zhe ljubish Boga, in koliko ga ljubish. Ljubeshen majhna, mersla, nestanovitna, bojezha ni vredna tiga imena, sakaj prava ljubeshen je mozhna, delavna, serzhna, stanovitna. Ljubeshen do Boga more biti velika, ker ti je sapovedano: „Ljubi Boga is vsiga serza, is vse dushe, zhes vse.“ Ne ljubish Boga is vse dushe, ako svestó ne delash vsiga, kar Bog sapove, in ako se ne varujesh vsiga, kar on prepove: en sam smerten greh rasdere prijasnost s' Bogam. Torej zhe ga ljubish, varuj se vsaziga greha. Ne smesh rasdeliti svojiga serza, ali viseti med Bogam in svetam, ker more v' tvojim serzu goreti velik ogenj zhiste ljubeshni do Boga, is ktere moresh vse sapovedi spolnovati. Zhe te le ena pregreha gospoduje, she ne ljubish Boga. Kaj ti pomaga, zhe nisi krivizhnik, si pa len; zhe nisi pijaniz, si pa nezhistnik; kako Boga ljubish? Enak bi bil zhloveku, kteri koga s' eno roko gladi, s' eno pa tepe. Tvoja ljubeshen do Boga naj bo velika, de premagujesh vse slabosti, in dopolnujesh vse sapovedi, kakor Gospod sapove: „*Spolnujte vse sapovedi, ktere vam osnanujem.*“ V. Mojs. 27, 1.

Ljubesen more biti *delavna*. Ako ho-
 zhefh vediti, zhe je tvoja ljubesen do Boga
 ref velika; dobro premisli, zhe je v' resnizi
 delavna. Ti velikokrat pravish: O moj Bog!
 ljubim te is vsiga serza, in zhes vse. To je
 prav rezheno, pa premisli, kakoshne so tvo-
 je dela. Sveti Janes Krisostom pravi: „Re-
 zhefh: Boga bolj ljubim ko sebe; te so le-
 pe besede, vender so le besede, pokashi de-
 la.“ Jesuf nas je ljubil ne le s' besedo, am-
 pak s' djanjem, in je svoje predrago shivlje-
 nje sa nas postavil. Tudi ti tako ljubi, in
 bosh svelizhan. On sam pravi: „Vi ste mo-
 ji prijatli, ako boste stoili, kar sim vam
 sapovedal.“ Jan. 15, 14. Naj bi ti tvoj pri-
 jatelj lepo in perlisnjeno govoril, bi ti pa
 ne dal, kar ga prosish, kaj ti pomaga?
 Drevo ki le listje rodi, sadu pa ne, se nero-
 dovitno imenuje; ravno taka je tvoja ljubesen
 bres dobrih del. Perloshnost in skufhnjava
 rasodeva resnizhnost tvoje ljubesni do Boga.
 Zhe si od gerdiga poshelenja skufhan, pa te
 odverne od greha, ne strah pred ljudmi, ne
 natorna sramoshljivost, ampak strah boshji,
 dobro snamnje je to. Rasshaljen si bil hudo
 od blishniga, in bi mu po saflushenji lahko
 povernil, pa sapoved boshja sovrashnikam
 odpuhati, bersh potolashi tvoje serze, in is
 serza mu savoljo Boga odpuistish; dobro snam-
 nje je to. Slabi te nagovarjajo v' greh, te
 sanizhujejo savoljo kerfshanskiga shivljenja,
 pa ostanesh stanoviten, de bi Bogu dopadel,

to prizhuje od tvoje ljubesni do Boga. Zhe si v' vsih skufhnjavah svest Bogu, ako ravno po slabi natori zhutish nagnjenje do greha, veseli se, in upaj, de je tvoja ljubesen resnizhna. Zhe se pa greha bojish le savoljo framate; zhe se varujesh le tistiga, kar svet sanizhuje; zhe sam per sebi mislish, ali bo shkoda, ali dobizhik, ali kaj bodo ljudje rekli; to nizh prida ne pomeni. Ako v' resnizi Boga ljubish, si stanoviten v' dobrim, ko bi bil savoljo greha od ljudi hvalen, ko bi te greh samogel frezhniga storiti, ko bi ti obetali in dali vse kraljestva sveta, ko bi ti sa shivljenje shlo. „*Ljubesen je mozlna ko smert.*“ Vif. pef. 8, 6. To je kratik sapopadik od ljubesni do Boga: premishljuj sebe po letih naukiah.

M o l i t e v.

O ljubesnivi Gospod! jest nifim vreden tvoj flushabnik biti, pa is sofebne milosti si me ti postavil med svoje otroke. Ti vfigamogozhni Gospod mene nizh ne potrebuješh; vender me ljubish, in mi sapoveish tebe ljubiti, de bi jest vekomaj frezhen bil. De bi te jest samogel ljubiti, si me ti prej ljubil; vabil si me s' dobrotami in s' gnado; vse mi prizhuje od tvoje velike ljubesni: vender se terdovratno branim te ljubiti? Sposnam, de fim tebi gerdó nehvalessen, svoji dushi slo neufmiljen, ker bom bres ljubesni do tebe vekomaj nesrezhen. Od kod je moja greshna

merslota do tebe? is spazhene ljubesni do se-
be in do stvari. Prezhudno je moje nehvale-
shno serze! vse stvari mi osnanujejo tvojo ve-
liko ljubesen do mene, vender raji ljubim tvo-
je dela, ko tebe ljubesniviga stvarnika. Lju-
bim te fizer s' besedo, pa ne f' pokorshino,
kar mi nizh ne pomaga. O sveti Isidor! bo-
di ti moj pomozhnik, in sprosi mi po Jesusu
Kristufu od usmiljenja Boga ogenj svete in
velike ljubesni, de ga ljubim is vsiga serza,
de is ljubesni do njega po vsih sapovedih shi-
vim, vse skushnjave premagujem, vse sani-
zhujem, vse preterpim, in pridem v' boshje
kraljestvo vezhne ljubesni. Amen.

V. dan maliga travna.

Sveti Vinzenz Fereri.

Sveti Vinzenz je bil sin Gvilielma Fererja
in Konstanziye, njegove shene. Bil je rojen v'
letu 1357, tri in dvajset dan prosenza v' me-
stu Valenzi na Shpanškim. Njegovi starshi so
bili nar bogateji tistiga mesta, pa njih nar bo-
lji bogastvo je bila refnizhna brumnost. Re-
dili so svojiga ljubiga sina prav skerbnost in bo-
gabojezhe: smeraj so mu perporozhevali pre-
mishljevati ljubesen in terplenje Jesufovo, tu-
di refnizhno zhaštiti prezhisto devizo, mater Má-

rijo. Lep nauk je leta: Premišljevanje ljubesni, terpljenja in smerti Jesufove napolnuje s' ljubesnijo, in odganja vse hudo. Refnizhna zhaft do Marije je velik perpomozhik k' svelizhanju. Bog je Vinzenzu dal vse natorne dari, sosebn pa mozhno sveto veselje do vsi-ga dobriga; on pa je bil svojimu ljubesnjivimu darovavzu hvaleshen in svest. Vsi natorni darovi bres gnade nizh ne pomagajo; so tudi vezhi dél shkodljivi, ker zhloveka delajo prevsetniga: gnada boshja vse obrazha v' prid, in blagor zhloveku, kateri ji je pokoren. Sveti Vinzenz je rad hodil v' sholo, in lahko se uzhil, ker se je varoval vsih smot, vse shkodljive drushine, in stanovitno molil, de bi mu bilo k' svelizhanju, kar se je uzhil. Njegova je bila prava. Uzhenz rasmishljen in smoten je nadleshen svojim starshem, svojim uzhenikam, in malo prida bo: zhe ga ravno natorni darovi povishujejo, mu prasnota njegoviga serza in merslota njegove dushe perpravlja pot v' velike padze. Uzhenost in bogabojezhnost skupaj dela te prave kristjane in tudi pridne deshelane. Sveti Vinzenz je v' osemnajstim letu sapustil svet, in shel v' bratovshino svetiga Dominika. De ga je Bog poklizal v' ta stan, je njegovo shivljenje prizhevalo: le samota, pokorshina, molitev in pokorjenje ga je veselilo. Le prave uzhenosti, uzhenosti svetnikov je iskal: sveto pismo, ozhake in druge svete bukve je stanovitno bral. Pred branjem je molil; med branjem

je prenehoval, de bi sdihoval v' Jesufa, ali gorezhe profil svetiga Duha rasvetljenja; po branji je premishljeval, in profil gnade po vsih svetih naukih shiveti. Gorezha molitev, vedno pokorjenje, skerbno premishljevanje vezhnih resniz, in serzhne shelje po volji boshji shiveti, je bil njegov vsakdanji kruh. Se ni zhuditi, zhe je v' uzhenosti in svetoosti rastel.

Sveti Vinzenz je bil permoran se dati sa mashnika poshegnati. Takrat je bil f' losebno gnado napolnjen, ktera je bila potlej k' boljshanju vsih stanov, ker je s' osnanovanjem boshje besede veliko gresnikov spreobnil. Hudizh mu je bil nevoshljiv, in ga je nadlesheval f' skusnjavami; pa s' upanjem v' svete rane Jesusove in f' pomozhjo Marije je bil smeraj premagaviz. Hudizh si je poslushil neke rasujsdane shenske ga premotiti in podreti; pa ves prestrašen je hitro od nje sbeshal, in premagal nevarno nastavo. Hudizhova flushabniza je vse mesto napolnila s' lashnjivim obdolshenjem soper svetiga Vinzenza. Dobri niso tega nizh verjeli, pa rasujsdani so radi verjeli, in veliko slabiga zhesnjgovorili. Se ni zhuditi, de slabi radi verjamejo slabo; stara navada je ta: hudobne veselji soper uzhenike govoriti, od kterih so svarjeni; to jim je sladko mashevanje, in f' tem sgovoram nekoliko tolashijo svojo hudobno vest. Sveti Vinzenz je vse to poterpeshljivo prenesel; pa Bog je f' zhudeshem njegovo ne-

dolshnost rasglasil. Hudobna shenska je bila obsedena od hudizha: glasno je terdila svojo hudobijo in njegovo nedolshnost: potlej le je bila od svetiga Vinzenza rešena. Ta sveti maschnik poln gnade in mozhi je skoraj po vsi Evropi greschnikam osnanoval pokoro. Njegovo sveto shivljenje, njegova sosebna go-rezhnost, njegovi zhudesi so ljubesnjivo per-morali tudi terdovratne greschnike se spokori-ti. Tudi velike zerkve so bile premalo pre-store sa tolikanj poslušavzov: po pridigi je bilo veliko vpitje pretresenih greschnikov, kte-ri so shalostni pred-nj padali, in Bogu jokaje obljubili se resnizhno poboljšhati. Neisrezhe-no veliko se jih je spreoburnilo, in potlej s' svetim shivljenjem Bogu flushilo. Bliso tride-set let je to teshko flushbo opravljal; vse sna-ne mesta je obhodil, in povsod sa seboj pu-shal strah boshji in poboljšhanje. Bog mu je tudi dal oblast zhudeshe delati: mutaste, fle-pe, bolne, od hudizha obsedene je osdravljaj. Sveti Vinzenz, apostolski mosh, je svoj tek frezhno sklenil na Franzoskim v' letu 1418, peti dan maliga travna. Tudi po njegovi smer-ti so se na njegove proshnje veliki zhudesi godili.

N a u k.

Od dobrih in slabih poslušavzov boshje besede.

Blagor sheljnim in ponishnim poslušavzam boshje besede! Grefhniki so radi poslušali pridige svetiga Vinzenza, in so se spreobrazhali. On je bil res soseбно svet mashnik; vender je beseda, ki jo je on osnanoval, ravno tista, ktera se she sdaj osnanuje. Boshji besedi gre zhašt savoljo Boga, ne savoljo zhloveka. Jesus je uzhil sam, sdaj pa uzhi po svojih slushabnikih, in je rekel: „*Kdor vas poslusha, mene poslusha; kdor vas sanizhuje, mene sanizhuje.*“ Luk 10, 16.

Sheljno poslušhanje besede boshje je snamnje vezhniga svelizhanja. Kdor poslusha besedo boshjo ne permoran, ne is navade, ne merslo, ampak rad, lazšno in ponishno, de bi svoje shivljenje po nji poboljšhal; on ima nad seboj snamnje svelizhanja. Salomon pravi: „*Modrofti sazhetik so shelje resnizhne po naukih.*“ Modr. 6, 18. Marija deviza je bila bolj rasvetljena od vsih svetnikov, vender je rada poslušala, kar so nedolshni pastirji govorili od Jesusa, in kar je pravizhni Simeon od njega prerokoval. Marija, Martna sestra, je per Jesusovih nogah s' lazšno dušo poslušala nauke Jesusove; sato je bila od njega pohvaljena: „*Marija si je nar bolj del isvo-*

lila, kateri ji ne bo odvset.“ Luk. 10, 39, 42. Sveti Avguštin, prej ves v' svet saljubljen, se je refnizhno spreobernal, ker je rad poslušhal svetiga Ambrosija. Tudi ti poslušhaj rad besedo boshjo: zhe te bo veselilo jo poslušhati, bo v' tebi veliko mozhi imela; zhe rad poslušhah besedo boshjo, si she dobra semlja, in bosh rodoviten sapovedanih dobrih del, ktere te bodo perpravile v' nebefa.

Sanizhevanje besede boshje je snamnje vezhniga pogubljenja. Kdor sanizhuje besedo boshjo, sanizhuje Gospoda Jesufa, ki jo je osnanoval, in sdaj osnanuje po svojih flushabnikih. Prav govori modri: „*Kdor se Gospoda boji, poslušha njegov nauk.*“ Sirah 32, 18. Boshja beseda je svetilo nashim nogam, in bres nje smo v' tami sapopadeni. Sanizhevavzam besede boshje govori Jesus tako le: „*Vi ste is ozheta hudizha. Kdor je is Boga, besedo boshjo poslušha. Sato je vi ne poslušhate, ker is Boga niste.*“ Jan. 8, 44, 47. Te strashne besede te uzhé, o kristjan! pravizhno soditi, in obsoditi svojo lenobo in sanizhevanje svelizhanskih naukov. Kdor koli nozhe poslušhati besede boshje, naj se nevredniga shteje nebeshkiga kraljestva. Kaj je tedaj rezhi od nevrednih kristjanov, kateri med boshjo besedo radovoljno kaj posvetniga mislijo, ali po ljudéh nesramoshljivo gledajo, ali se pogovarjajo, ali zlo v' zerkev ne hodi-jo? Od tih ni drusiga rezhi, kakor kar je Je-

suf govoril: „Vi niste is Boga, ker boshje besede ne poslušhate.“

Popolnoma pokorshina do boshje besede svelizha poslušhavza. Ne bodi le poslušhaviz besede boshje, Jak. 1, 22. temuzh poslušhaj jo s' možno voljo po besedi boshji shiveti. Poslušhavzov je veliko, pa delavzov besede je malo. Zerkve so polne ljudi, slahti zhe jim je pridigar vshezh; vender skoraj vsak shivi po svoji volji. Sveti Pavel pravi: „*Ne kteri postavo slishijo, temuzh le, kteri jo dopolnejo, so per Bogu pravizhni.*“ Rim. 2, 13. Poslušhaj rad; ako si sadet od boshje besede, bodi hvaleshen, prosi gnado, in oblubi s' njeno pomozhjo po Jesufovih naukih shiveti. Boshjo besedo nófi v' serzu, de bo ob hudi perloshnosti tvoja pomozh. Bodi stanoviten v' prejetim poduzhenji, in ne daj se smotiti od hudobnih. Mojsel je poslal odbranih mosh Kananske deshele ogledovat, nekteri smed njih so lashnjivo govorili, in prestrašili ljudstvo, Josve in Kaleb pa sta resnizo govorila; ali neumno ljudstvo je raji verjelo lashnjivim ko pravizhnim moshem, ker je premalo verovalo v' besedo Gospodovo. Savoljo te nevere je bilo ljudstvo hudo pokorjeno. IV. Mojs. 14. Ravno tako bo tebi in vsm malovernim, kteri se dado smotiti od lashnikov. Bodi boshji besedi v' vsih rezheh pokoren. Herod kralj je svetiga Janesa kerstnika zhaštil, in veliko rezhi delal po njegovih naukih; kader je bil pa svarjen savoljo shenske, ktero je greschno ljubil,

ga je v' jezho vergel. Marka 9, 17, 18. Morebiti ti ravno tako delash: ubogash rad, in si pokoren besedi boshji v' lahkkih rezheh; pa nisi ji pokoren, kader shali tvoje hudo poshelelje. Ljubi moj! bodi v' vsem pokoren, le tako bosh svelizhan. S' svetlobo boshje besede sposnash storjeno krivizo, popravi jo, poverni blishnimu; sposnash nevarnost hude perloshnosti, bersh jo opusti. Tako delaj v' vseh rezheh, de bosh svelizhan.

M o l i t e v.

Usmiljeni uzhenik 'Jesuf! ti si is sosebne dobrote uzhil pravo pot v' nebeshko kraljestvo; tvoja beseda se osnanuje v' katolski zerkvi: pa jest nehvaleshni kristjan sim raji prane besede poslusshal. Zhe sim ravno vzhasi tvoje nauke rad poslusshal, mi vender niso do serza prishli, de bi se bil spreobernil: per poslushanji tvoje besede sim fizer nekaj strahu pred greham, in nekaj veselja do dobrega obzhutil, pa vse to je hitro sginilo; resnize tvoje so me vzhasi pretresle, pa ob prvi skusnjavi sim spet gresnil. Tvoja sveta, ognjena in mozna beseda je do sdaj malo mozhi v' meni imela, ker je moja dusha polna smot, sapeljivosti, nepokojnih skerbi, ljubesni do greha, in dosti taziga. Velikokrat sim obetal svoje shiveljenje poravnati po tvoji besedi, vender sim do sdaj v' svojih hudih navadah oslal. O Gospod! daj mi veselje do tvoje besede,

pa mi daj tudi refnizhno voljo po nji shiveti. Sveti Vinzenz! ti si bil svest osnanovaviz boshje besede, in veliko gresnikov se je na tvoje opominjevanje sperobernilo, ker je Bog perdrushil svojo milost; sprosi mi prave refnizhne shelje po svetih naukih shiveti, de se tudi jest spreobernem, in de mi sad prave pokore po boshji milostljivi obljubi saflushi nebeshko kraljestvo. Amen.

VI. dan maliga travna.

Sveti Zosim maslnik, pushavnik.

Sveti Zosim je od perve mladosti v' klofhtu, ne delezh od Jordana, prav sveto shivel. Negovi posti so bili ojstri, molitev stanovitna, branje in premishljevanje svetiga pisma bres prenehanja, in njegovo shivljenje je bilo na tanko po vsih sapovedih. Vsi so ga v' veliki zhafti imeli; blishni in daljni so hodili ga vprashevat, in vsakimu je potrebne nauke dal. Tako je shivel do tridesetiga léta. Hudizh, sovrashnik vsiga dobriga, ga je, ko ga ni samogel perpraviti v' hude dela zhes sapovedi, od druge strani nadlesheval: skushal ga je, de bi nad seboj dopadenje imel savoljo svojih dobrih del. Dokler je bil v' tih nevarnih mislih, je prishel k' njemu nesnan minih, in mu

rekel: „O Zosim! ti si do sedaj lepó shivel, premagoval skufhnjave, in Bogu flushil; pa kdo smé rezhi: Sim popolnoma? Pojdi v' blišni klofhter ob Jordanu, in bosh nashel potrebno poduzhenje.“ Zosim gre tje, profi v' klofhter, in je bil v' drushbo tistih minihov vset. Sveti Zosim je hitro sposnal slabost svojiga pretezheniga shivljenja. Minihi med kterimi je bil, so se mu sdeli angelji, ne ljudje. Per njih ni bilo nobene prasne besede, temuzh vsi njih pogovori so bili sveti ali potrebni! njih jed je bila majhna in slaba; bres velike potrebe niso fhli nikoli is klofhtra, in tudi ne drusih pufhali v' klofhter, de bi ne bili v' svojih molitvah smoteni. Le enkrat v' letu, v' sazhetku shteridesetdanskiga posta, so fhli is klofhtra zhes Jordan v' pufhavo, v' spomin shteridesetdanskiga posta Jesufoviga. Preden so se rasfhli, so prejeli sakrament svetiga refhniga Telefa; potlej so fhli v' pufhavo, in odlozheni eden od drusiga shiveli v' molitvi, v' pokorjenji in v' drusih dobrih delih do velike nozhi. Sveti Zosim, ki je po navadi svojih svetih tovarshov v' pufhavo shel je semtertje hodil kakiga brumniga pufhavnika najt, de bi se kaj fosebno dobriga od nje-ga nauzhl: ravno ob tej perloshnosti je vidil Marijo, spokorno gresfnizo, od ktere bo jutrajshnji dan govorjenje. Sveti Zosim je v' tistim klofhtru fosebno sveto shivil, in sto let star umerl.

N a u k.

Se more pravizhno shiveti, in v' pravizhnosti rasti.

Sveti Zosim je brumno shivel, in vest mu ni nize hudiga ozhitala; sato je bil od hudizha nevarno skušhan: „Si dober, in ti ni treba boljemu perhajati.“ Dopadenje do dobrih del savoljo sebe je nar nevarnišhi skušnjava, ker ji zhlovek is ljubeshi do sebe rad verjame, se povisuje, in v' sebi pokonzha saflushenje vsih dobrih del. Dolshnost je pravizhno shiveti, pa bres ponishnosti ni nobene resnizhne pravizhnosti ali svetosti. Kdor je v' svojih dobrih delih ponishen, skerbi v' pravizhnosti rasti, in prav ta je Bogu dopadljiva svetost.

Sé more pravizhno shiveti. Bog sapové pravizhno shiveti. She Judam je bilo rezhen in sapovedano: „*Bodite mi sveti, sakaj jest sim svet: jest Gospod sim vas odlozhil od drusih narodov, de bi vi moji bili:*“ III. Mojs. 20, 26. Veliko bolj je ta svetost nam kristjanam sapovedana, ker smo posvezheni f' presveto kervjo Jesufovo. Sveti Pavel pravi: *Perkasala se je gnada nashiga Svélizharja, de se odpovémo hudobii in posvetnim sheljam, de tresno, pravizhno in bogabojezhe shivimo.*“ Tit. 2, 11, 12. Premisli, o kristjan! de si pravizhen, ako po vsih sapovedih shivish. Bog je sapovedal po Moj-

sefu: „*Spolnujte vse sapovedi, ktere vam osnanujem.*“ V. Mojs. 27, 1. Jesus je to sapoved ponavljal po svojih apostelnih. Mat. 28, 20. Tedaj si pravizhen, ako se vsih smertnih grehov varujesh, in vse sapovedane dobre dela dopernafhash; hudiga pa se moresh varovati, in dobro delati is ljubeshni do Boga. Ni sadošti, de si le pred ljudmi pravizhen, ali de le vidno pravizhnost imash; moresh biti pravizhen v' serzu. Notranja praviza je sapopadena v' ljubeshni, is ktere se greha varujesh, in dobro delash. Tvoje misli morejo biti po Bogu, de ljubish, kar on ljubi; de delash, kar ti sapové; de sovrashish, kar on sovrashi; de se varujesh, kar ti prepové. Vse tvoje dela morejo is snotranje pravize ishajati: ako ne si med hinavze shet, in ne pojdesth v' nebeshko kraljestvo. Jesus je rekel svojim uzhenzam in vsm: *Ako vasha pravizhnost ne bo obilnishhi kakor pismoukov in farisejev, ne pojdete v' nebeshko kraljestvo,*“ Mat. 5. 20.

Zhe ravno pravizhno shivish, bodi ponishen. Ni lahka rezh po vsih sapovedih shiveti, ker ima vsak zhlovek kako ljubo slabost, kteri se teshko vstavlja; vender zhe f' pomozhjo boshjo vse slabosti srezhno premagujesh, bodi ponishen, ker ne moresh viditi, ali si pravizhen per Bogu, tudi né, ali bosh v' pravizhnosti stanoviten ostal. Ubogaj tedaj modriga rekozhiga: „*Kolikor si vishhi, toliko bolj se per vsih rezheh ponishaj, in bosh per*

Bogu milosti nasfel.“ Sirah 3, 20. Poslušaj uzhenika Jesufa: „*Kader boste vse storili, kar vam je sapovedano, rezite: Smo nepridni hlapzi.*“ Luk. 17, 10.

Persadevaj si v' pravizhnosti rasti. Ravno ta ponishnost, prej ti perporozhena, in od Boga sapovedana, te perganja sveteji perhajati, ker nikdar ne morešh vediti, in ne smesh rezhi: Sadošti Bogu slushim, in mi ni treba svetejimu perhajati. Ljubesen, v' kateri pravizhnost obstoji, ne more pozhivati, ni lena, temuzh hozhe vedno delati in rasti. Kdor ljubi, vedno skerbi, in kdor ne skerbi, ne ljubi. Kdor Boga ljubi, je smeraj lazhen dobriga; zhe ravno dobro dela, nikoli nima sadošti. Ljubesen je enaka ognju, kateri visoko in shiroko sega, nikoli ne pozhiva, in vse rezhi v' svojo natoro speoberniti hozhe. Nafha dusha je ravno taka, ako je vneta od ljubeshni do Boga. Premisli, zhe v' sebi najdesš, kar je bilo sdaj rezheno. Premishljuj neisrezhen svetost boshjo, in persadevaj si po pravizhnosti hoshji pravizhen biti. Jesus sapové: „Bodite popolnoma, kakor je vash Ozhe nebesški popolnoma.“ Mat. 5, 48. On ve, de toliko ne samoremo; pa je tako govoril, de bi nikoli ne pozhivali, in smeraj skerbeli sveteji perhajati. Ti ne morešh vediti, kedaj si sadošti pravizhen; sato je sapisano: „*Kdor je svet, naj bo she sveteji.*“ Skr. Ras. 22, 11. Svoje misli in dela skerbno premishljuj, kako bi popolnishi shivel, kako bi se bolj pre-

magoval, in svoje dela bolj po volji boshji opravljal. Bodi enak lakomniku, kateri v' pomankanji sheli obilnosti, v' obilnosti ni nasiten, temuzh le sheli in sheli; tudi ti bodi tak, nikoli ne pozhivaj, in nikoli ne misli: Sado-
sti je.

M o l i t e v.

O ljubesnjivi Ozhe nebeshki! ti si me po svojim Sinu Jesusu Kristusu v' svetim Duhu f' svetim kerstam prerodil, in sa svojiga otroka vsel; jest pa sim sa to sosebno gnado malo hvaleshen bil, ali zelo nizh. Potlej sim neprenehama gnade prejemal, de bi v' duhovnim shivljenji mozhnej prihajal; pa sim v' lenobi shivel; ni mi lilo mar v' modrosti in gnadi rasti. Ako premislim neisrezhene gnade in perpomozhke, ki sim jih prejel in prejemam v' katoljshki zerkvi, in svojo greschno lenobo, me grosa obide savoljo sanizhevanja tolikanj gnad. Ne de bi bil v' dobrim rastel, sim v' hudim rastel, grehe bres strahu delal, in v' nepokori predersno shivel. O Jesus! kaj ti bom odgovoril, in kako bom obstal sodni dan? Pomagaj mi po svoji veliki milosti s' gnado svojo, de v' prihodno v' lenobi ne shivim, de vse svoje grehe opustim, kolikor je mozh, vse dobre dela pridno dopernasham, in zhe dalje sveteji perhajam. O sveti Zosim! ti si premagal nevarno skushnjavo hudizhovo, si v' dobrih delih ponishno shivel, si ako ravno svet,

zhe dalje she sveteji perhajal; sprosi mi gnado tebe posnemati, de bom svest in priden flushabnik boshji, in de od sodnika Jesusa prejemem plazhilo is usmiljenja obljubljeno vsim svestim flushabnikom, nebeshko kraljestvo. Amen.

VII. dan maliga travna.

Sveta Marija Egipzhanka.

Sveta Marija, imenovana Egipzhanka, bi bila nesnana ali posabljena, ako bi je ne bil sveti Zosim, kteriga shivljenje je bilo pod vzherajshnjim dnevam popisano, nashel v' pushavi, in od nje svedil, kar so drugi sapisali. Sveti Zosim, is shelj kakiga svetiga pushavnika najti, in od njega se kaj sosebno dobriga nauzhiti, je delezh shel v' pushavo, in po nji semtertje hodil. Eniga dne med molitvijo je vidil senzo telefa zhlovekoviga naglo memo iti. Prestrashil se je boshji mosh, in se sasnarnjal s' svetim krishem, ker je menil perkasen viditi. Potlej bolj na tanko gleda, in vidi zhloveka slo naglo hoditi. Sa njim tezhe, in savpije: „Slushabnik boshji, ne beshi pred greshnim zhlovekam; sarotim te v' Gospodovim imenu, pozhakaj in poshegnaj me!“ Nesnani zhlovek postoji, pozhaka in pravi: „Ozhe

Zosim! ti poshegnaj to nevredno greslnizo.“ Sveti Zosim, kader se saflisli po imenu kli-
zati od nesnaniga zhloveka, poln sposhtova-
nja poklekne, in profi: „Poshegnaj me!“ Ona
pred-nj poklekne rekozh: „Ti me poshegnaj
in profi sa-me, ker si mafhnik boshji.“ Sveti
Zosim se zhedalje bolj zhudi, de je snan shen-
fki, ktere nikoli ni vidil, in jo lepo profi,
de naj pové, kedaj in sakaj je v' pushavo pri-
shla. Molila je, in po tem rezhe: „Rojena
sim bila v' Egiptu. Mlada sim shla soper voljo
svojih starshév v' mesto Aleksandrijo, kjer sim
rasujsdano shivela; grosa me obide le smisli-
ti svoje hudobno shivljenje. En dan sim vi-
dila veliko ljudi k' morju iti, in sim vprashá-
la, kam de gredo. Eden njih mi je odgovo-
ril: Na boshjo pot v' Jerusaleem obhaját pras-
nika povishanja svetiga krisha. Bersh so se
v' meni shelje obudile v' Jerusaleem iti, sim
profila v' barko, in so me vseli va-njo. Gros-
no gerdo sim v' barki shivela, in zhudim se,
de nisimo vsi v' globozhino morja shli. Sre-
zhno sim prishla v' Jerusaleem, pa tudi ondi
po navadi hudobno shivela. V' prasník po-
vishanja svetiga krisha sim se s' drusimi na-
pravila v' zerkév. Pa bliso zerkve me je ne-
vidna mozh perdershevala; s' veliko filo sim
prishla do zerkvenih vrat, v' zerkév pa mi
je zhudna in nevidna mozh ubranila. Ta-
krat sim sposnala: Moji grehi mi bra-
nijo viditi in moliti sveti krish, na kterim je
Jesuf umerl. Grosa me je obshla, jokala sim

na glas is velike shaloſti. Ravno takrat vidim
 ondi bliso podobo Marije devize. Tje grem
 in profim: Sveta deviza, mati Sinu boshjiga!
 ti ne moreſh do mene, oſtudne greſhnize,
 dopadenja imeti; vender miloſtljiva mati, per-
 beſhalifhe greſhnikov, uſmili ſe me! nevre-
 dna ſim viditi krish tvojiga ljubiga Sinu; pa
 ſproſi mi ti to gnado, in vſe dni ſvojiga ſhiv-
 ljenja obljubim v' pokori ſhiveti. Po tej po-
 niſhni proſhnji in reſnizhni obljudi ſim lahko
 ſhla v' zerkev; ſim ponishno molila ſveti krish,
 obſhalovala ſvoje grehe, in ponovila ſklep
 ſvoje ſhivljenje poboljſhati. Spet ſim ſhla
 pred podobo Marije, in ondi proſila: Mati
 mojiga Svelizharja! ſ' tvojo pomozhjo ſhelim
 dopolniti, kar ſim Jeſusu obljubila; rasodeni
 mi boshjo voljo, kaj hozhem ſtoriti, kam ſe ober-
 niti, kako ſe ſpokoriti? Glas ſim ſaſliſhala:
 Ako pojdeſh zhes Jordan, boſh pokoj naſhla.
 Hitela ſim zhes Jordan v' to puſhavo, in do
 tiga dne niſim vidila zhloveka. Seli in kore-
 nine ſo mi bile ſhivesh. Veliko ſkuſhnjav ſim
 v' ſazhetku terpela, pa ſapuſhena niſim bila
 nikoli od Boga. V' ſkuſhnjavah ſim jokaje
 molila, ponavljala oblube, Jeſusu in Marii
 ſtorjene, in ſim jih premagala. Potlej ſim ve-
 liko tihoto vſhivala, in nizh drusiga niſim
 ſhelela, ko do ſmertí v' oſtri pokori ſhiveti.“

Sveti Zosim je pokleknil, in na vef glas
 hvalil Boga rekozh: „Moljen bodi, o Goſpod!
 ki ſi mi dal ſposnati, veliko ſi jim uſmiljen,
 kteri ſe te boje. Réf ſi jim ſveſt, kteri te

išhejo.“ Ona je profila svetiga Zosima dve dobroti rekozh: „Nikomur ne povej od mene pred mojo smertjo, in ob létu pridi do Jordana s' svetim reshnjim Telesam me obhajaj, de kruh shivljenja prejmem.“ Potlej ga je profila: „Poshegnaj me!“ Po prejetim shegnu je hitela bolj globoko v' pushavo. Ob létu je sveti Zosim shel do Jordana s' svetim reshnjim Telesam. Bersh je prishla, in je bila obhajana. Po obhajilu je dolgo molila, in po molitvi mu je rekla: „Sahvalim Boga in tebe sa to sosebno milost, in prosim te pridi ob letu spet v' tisti kraj, kjer sim s' teboj pervikrat govorila.“ Obljubil ji je, in tudi prishel; pa mertvo jo je nashel. Sraven njeniga mertviga trupla je bilo kratko pisanje: „Ozhe Zosim! pokoplji truplo greshnize Marije.“ Po tim delu usmiljenja je shel nasaj v' svoj klofhter. Vse to je povedal miniham, in Boga so hvaliti, kateri je usmiljen spokornim greschnikam, in prezhuden v' svojih svetih. To se je godilo okoli 420 let po Jesufovim rojstvu.

N a u k.

Kedaj je dobro ali slabo se sanashati na prejeta odveso.

Velika greshniza, ktere shivljenje je bilo sdaj popisano, je sosebno milost od Boga prejela, ker je njeno poboljšhanje bilo resni-

zhno in stanovitno. Od nje velike grevnige in praviga spreobrnjenja je prizhevala njena stanovitnost v' dobrim in njeno vedno pokorjenje, in pa tudi njena odkrita spoved pred svetim mahnikom Zosimam. Le odkrita spoved svojih grehov bi malo upanja dajala, ako bi sraven ne bilo tudi reznizhniga spreobrnjenja in zhesnatorniga sovrashtva do grehov. Ljubi gresnik! premisli od kod je tvoje upanje, de so ti vsi grehi odpushteni! Menim, bosh odgovoril, ker sim se svojih grehov pred mahnikom spovedal, in odveso od njega prejel. Vem, de kdor se nozhe ponishati pred spovednikom, ne sadobi milosti; pa tudi vem, de samo obtoshenje in odvesa grehov ni sadosti. Shalovanje in sovrashtvo nad grehi, terdna volja ne vezh greshtiti, in reznizhno poboljschanje je potrebna perprava k' spovedi. Spoved ne stori pokore dobre, temuzh pokora stori spoved dobro, ker sadobi odpushtanje. Modri pravi: „*Kdor svoje grehe sposna in opusti, bo usmiljenje dose-gel.*“ Prip. 28, 13.

Premisli, kako si se perpravljjal k' spovedi, in zhe si se persadeval odpushtanje grehov s' odveso prejeti. Poboljschanje in shalost savoljo Boga je nar potrebnihi perprava k' spovedi. Modri pravi: „*Od hudobije odst-opiti je Gospodu dopadljivo, in krivizo opu-stiti je proshnja sa odpushtenje grehov.*“ Sirah 35, 5. S' svetlobo gnade boshje premisli skerbno svoje shivljenje po naukih Jesu-

sovih, ali je ref poboljšhano, ali si sgrevan in perpravljen svojo spoved prav opraviiti. Premisli, ali si se tudi pretezhene leta skerbno perpravljal k' spovedi. Le verjemi, dokler ljubesen do greha v' zhloveku gospoduje, ni upati odpushtenja grehov, to je, smertni greh in prijasnost s' Bogam ne moreta skupaj biti. Pravo poboljšhanje je le od gnade: ta napolni grešhnik s' ljubesnijo do Boga; is te ljubeshi sovrashi vse svoje grehe, in ker jih resnizhno sovrashi, jih tudi opusti, in ostane stanoviten. Zhe tvoje poboljšhanje ni tako, ne sanashtaj se na prejeto odveso, in hiti popraviiti svoje smote, de smert ne prehiti tvoje pokore. Ako si savoljo Boga opustil svoje grehe, jih sovrashil pred spovedjo in tudi po spovedi, in si v' dobrim stanoviten, le upaj, de so ti po odvesi tvoji grehi odpushteni.

De loshe sposnash, koliko se smesh sanashtati na prejeto odveso; premisli, kakorshin si bil per spovedi in po spovedi. Ako si sgrevan in poboljšhan, si tudi ponishen in resnizhen per spovedi, in rad ubogash spovednika. Sgrevan in ponishen grešhnik nima nobene svijazhe in nobene hinavshine, ker sheli od spovednika dobro sposnan biti; sgrevan in ponishen grešhnik nima visokih, ali predersnih besedi, in tudi ne prasnih isgovorov, saflusheno svarjenje ponishno poslushtaj, saflusheno pokorjenje rad sprejemlje, stanovitno obljudi svoje shiviljenje poboljšhati, ga ref poboljšhtaj, odpusti sovrashnikom, opu-

si grehe in hude perloshnosti, poverne blish-nimu, vedno obshaluje svoje grehe, shivi v' pokorjenji. Zhe si tak, le upaj, de je odvesa, ti dana od spovednika, tudi od Boga.

Ljubi gresnik! zhe ti ljubesen do greha brani se spovedati, zhe prostovoljno ostanesi v' hudih perloshnostih, zhe te greh gospoduje, kako smesi upati v' prejeto odveso? Sveti Gregor papesh pravi: „Kaj pomaga grehe rasodevati, ako ni poboljsanja? V' adventu, v' velikim postu, v' velikih prasniki, ob zhasu odpuстика so spovednize obsute s' ljudmi; pa shivljenje vernih kristjanov je slabo po navadi. Eni hodijo is' sgoli navade k' spovedi, shelé odveso in obhajilo prejemat; pa so smiraj mersli, bres duha boshjiga, bres prave bogabojezhnosti, ali prepirljivi, preklinjevavzi, klafavzi ali nezhistniki, pijanzi, ali s' drusimi grehi oblosheni.“ Slepih in terdovratnih gresnikov ni malo: ob velikonozhnim zhasu gredo k' spovedi, ker jih je fram tako ostati; le sadnje dni gredo, she takrat neradi in neperpravljeni. Oni skerbé le odveso prejeti, poprashtujejo svoje slepe bratze, ali jim povedó, kam pojdejo, de bi prejeli odveso bres pokore. Zhe se jim spovednik nakljuzhi, kteri ne odveshe bres poboljsanja, storé kakor ptiza v' sadergi; se reshijo kolikor hitro samorejo, in nizh vezh bliso ne gredo, ali pa pravijo, in se hvalijo potlej: She enkrat grem, pa ne vezh. Eni nekerstanski kristjani, kader pridejo med tovarshe

svoje enakosti, imajo smeh is prejetih nauk, ali se hvalijo, kako svito so spovednika svodili. Drugi hodijo pred svojiga pastirja, dokler v' velike grehe ne sabredó; kader so pa njega nar bolj potrebni, ga sapusté. Kako samorejo ti in drugi taki sadobiti odpušhanje grehov s' odveso? Prosim te, ne posnemaj slepib gresnikov, ne sapeljuj svoje dushe, delaj vreden sad pokore, de s' odveso sado-bish odpušhanje grehov. Dobro premisli besede svetiga Ziprijana: „Jesuf bo overgel sodbo svojiga slushabnika, ako je odvesa nevrednim dana.“

M o l i t e v.

Vsfigavedni in nar sveteji Gospod Jesuf! sam se nad seboj zhudim, de sim take slepe dushe, akoravno od tvojih svetih nauk ras-svetljen; in de rad verjamem sadobiti odpušhanje grehov, zhe ravno duha pokore ni v' meni. Ti vse vesh, torej mi ne more hinav-shina pomagati; ti si nar sveteji, in greh ne-isrezhenó sovrashish; torej ga morem tudi jest sovrashiti, in sveto shiveti, sizer ni odpušhanja. Veliko zhala sim bil poln gerde ljub-esni do svojiga telefa in do svetá; moje slab-serze je bilo polno gresnih shelj, in tudi s' deli sim te vezhkrat rasshalil; ni bilo v' me-ni ponishnosti, krotkosti, poterpeshljivosti, zhištošti; po opravljenih spovedih in obhajilih sim v' navadnih grehish shivel: vender sim upal

v' prejeta odveso. O Gospod! sadosli in prevezh je tiga. Prosim te, pomagaj mi s' svojo gnado, upam jo od tvoje neskonzhne milosti, in s' njo hozhem svoje slabo shivljenje po tvojih svetih naukih poboljšhati. V' grenkosti svoje dushe hozhem tudi svoje poprejšhne smote skerbno preiskovati, in pridno popraviti svoje slabe spovedi s' pravo pokoro in s' sgrevanim obtoshenjem, de s' odveso sadobim odpushtenje grehov, mir vesti in vezhno svelizhanje. O sveta Marija! prej velika greshtniza, potlej velika svetniza, sprosi mi od usmiljeniga Boga mogozhno gnado in duha pokore, de po svoji mozhi tebe posnemam v' pokori, in sodni dan saflislim od sodnika Jesusa: Tvoji grehi so ti odpushteni. Amen.

VIII. dan maliga travna.

Sveti Galiop marternik.

Sveti Galiop je bil edini sin bogate in poboshne matere, od ktere je bil slo skerbno srejen v' katolski veri. Uzhila ga je s' lepimi nauki in svetimi sgledi moliti ljubesnjiviga stvarnika, premishljevati rasodeto boshjo besedo, s' postji svoje telo pokoriti, nedolshno shiveti, po sgledu svetnikov raji umreti o greshtiti. Ta sveti mladenzh je rad posluschal

in posnemal svojo sveto mater, in v' dobrim je zhedalje bolj rasteł. Neverniki, so to svedili, in ga satoshili per nevernim oblastniku: Galiop je kristjan. Njegova sveta mati to slishati se je filno prestrashila, ne ravno sato, de kakor bi ne dala svojiga fina rada v' smert savoljo vere, temuzh ker se ni sanesla na njegovo stanovitnost. Satorej ga je bersh poslala zhes morje v' drugo mesto, kjer bi nesnan ostal. Kader je sveti mladenzh v' tisto neverno mesto prishel, je nashel vse mestnane rasujsdano veselo savoljo prasnika eniga njih lashnjivih bogov: vse je vrelo po mestu, so jedli, pili, ukali in skakali. Uprashha nekoga: „Sakaj to veselizo obhajate?“ Odgovori: „Danf obhajamo prasniki eniga slovezhiga boga; torej moresh tudi ti s' nami dobre volje biti, jesti, piti in nashhe bogove hvaliti.“ Kamor se je ta sveti mladenzh obernil, je enako nadleshne in neumne ljudi nashel; pa ni hotel njih gerdiga veselja in njih bogovam darovanih jedi deleshen biti. Oblastnik je to svedil, bleso je njegova sdershnost ga rasedela kristjana, ga poklizhe in mu rezhe: „Kdo si ti, de sanizhujesh nashhe shege in bogove?“ Sveti Galiop mu odgovori: „Jest sim kristjan, in vashih bogov ne bom nikolj zhashil.“ Oblastnik mu serdito rezhe: „Mladenzh! ti si predersno jesizhen, pa bosh f' hudim ukroten.“ Sveti Galiop: „Vezh bolezhin ko bom terpel, vezhi plazhilo me zhaka v' nebesih.“ Na to ga oblastnik sapove neusmiljeno rasme-

fariti. Slushabniki so ga tako hudo rastepli, de zhloveku ni bil podoben; vergli so ga potlej v' temno jezho, kjer je bil bres vse pomozhi, postreshbe in shivesha. Njegova brumna mati svediti kakoshna se mu godi, je bersh tje shla, in s' dnarji napravila varhe, de so jo spustili v' jezho. Kader je vidila svojiga ljubiga fina vsiga ranjeniga in kervaviga, ga objame, kushuje in Boga hvali, ko mu je dal serzhno stanovitnost v' hudih bolezhinah. Ufo nozh je ostala per svojim ljubim otroku, s' njim molila, in hvalila Boga, mu je serzhnost dajala umreti sa vero, de bi vekomaj Boga vshival v' nebesih. Neverni oblastnik je tudi potlej skushal svetiga Galiopa od vere odverniti, pa ga ni samogel; serzhna stanovitnost tiga svetiga mladenzha ga je rasferdila in krishati ga je sapovedal. Neverni flushabniki so ga na krish perbili, na katerim je ves dan shivel. Njegova sveta mati ni shla od njega, temuzh je per njem ostala, in ga opominjovala serzhno umreti savoljo Jesufa. Umerl je ta sveti mladenzh v' letu 304.

N a u k.

Kteri greshniki so odvese nevredni.

Sveti mladenzh Galiop je i. i. in skal stanovitno voljo vse terpeti is ljubesni do Jesufa: rad je umerl na krishi savoljo Jesufa, ker je tudi Jesuf njega odreshil s' smertjo na

krishi. 'Greschnik govori per spovedi, kakor so svetniki v' djanji skasali: Raji hozhem vse terpeti, ko Boga rasshaliti. Kaj pomagajo dobre besede, ako ni stanovitnosti v' dobrim? Kaj odvesa samore pomagati, zhe jesik prav govori, serze ne vé sato, in dela so hude? Odvesa prejeta od nepoboljšhaniga greschnika, ga pusti v' poprejšhnjih grehah, ga oflepi s' lashnjivim miram, in lahko umerje v' tej shkodljivi smoti. Maschnik ima oblast od Jesusa grehe odpushati. Mat. 18, 18. Vsa zerkev to veruje in terdi, pa tudi, de nevredna odvesa ne pomaga, kakor vsi ozhaki po boshji besedi uzhé. Ljubi greschnik! de se ne sapeljuješ, in de se s' pravo pokoro perpravljash vredno odveso prejemati, premisli te le nauke in sebe.

Kdor je v' veri in v' dolshnostih svojiga stanu prostovoljno neveden, ni odvese vreden, dokler ostane v' tej greschni nevednosti. Nihzhe ne more vsiga vediti, in Bog ni vsakimu zhloveku enazih daróv dal; pa lenoba nima nobeniga sgovora. Marfikdo is greschne lenobe nima praviga sapopadka od Boga: le po imenu posna Jesusa; ne vé, v' zhim obstoji kershanška praviza; ne sposna, koliko je gnade potreben; ne ve, kaj sapovedi prepovedujejo ali sapovedujejo; komaj vé, koliko je sakramentov; svoje otroke in svojo drushino v' enaki greschni nevednosti pushta, in sraven tuga se nozhe uzhati, poslushta neskerbno boshjo besedo. Kako se samore tak sgovarjati,

ali sakramente vredno prejemati? Timu bi se reklo, kar je Jezus rekel Samarijanki: „*Ví mólite, kar ne véste.*“ Jan. 4, 22. Hozhe rezhi: Molite Boga, kteriga ne posnate, in ne véste kako mu flushiti.

Kdor v' nevarni perloshnosti greshti prostovoljno shivi, ni odvese vreden. Naj bo nevarna perloshnost, kakoršna si bodi, je dolshnost pred njo beshati, ali spraviti jo od sebe, zhe je mogozhe; ako se to ne sgodi, se ozhitno vidi ljubesen do greha, ali do tistiga, kar v' greh napeljuje. Per tem ne more biti sovrashtva do greha, in tudi ne resnizhne volje ga opustiti. Kristus sapové: „*Ako te tvoja desna roka pohujsha, odsekaj si jo in ver-si jo od sebe.*“ Mat. 5, 30. Ako flushba, zhlovek, ali kaj drusiga v' greh napeluje, spraviti se more od sebe, she tako ljubo bodi ko desna roka; nobeniga isgovora ni, in kdor ne uboga, ljubi greh, ni sgrevan, in ni odvese vreden.

Kdor pogostim smertno greshti, ne sme odvesan biti, dokler se resnizhno ne poboljsa. Slehernimu je sapovedano: „*Bodi stanoviten na Gospódovi poti.*“ Sirah 5, 12. Jezus sapové: „*Ostanite v' moji ljubesni.*“ Jan. 15, 9. Ali je mogozhe misliti, de je, kdor pogosto smertno greshti, stanoviten v' sapovedih boshjih in v' ljubesni Jezusovi? Njegovo slabo shivljenje sadošti prizhuje, de Boga ne ljubi, in sa svojo dusho ne skerbi. Sveti Peter pravi: „*Bolje bi bilo poti pravize ne*

sposnati, kakor po sposnani resnizi odstopiti od svetiga povelja; ktero jim je bilo dano.“ II. Petr. 2, 21. Le enkrat smertno grešiti je huda nesvestoba in rasshaljenje boshje, kakofhna je pa smertne grehe pogosto ponavljati? Ozhitno se vidi, de v' tim zhloveku ni ljubesni do Boga, ampak je grešhna ljubesen do stvari.

Kdor nozhe blishnimu odpustiti, ni odvese vreden. Ni ljubesni do Boga v' hudovoljnim zhloveku, kteri ne le ljubi, ampak she sovrashi blishniga. Jesuf tako sapové: „*Ljubite se med seboj, kakor sim jest vas ljubil.*“ Jan. 15, 12. Kdor sovrashi blishniga, sanizhuje Jesufovo sapoved, in ne more odpushtanje grehov sadobiti. Kdor nozhe odpustiti, vidi svoje obsojenje v' Gospodovi molitvi: „*Odpusti nam nashe dolgé, kakor mi odpushamo svojim dolshnikam.*“ Kdor sovrashi blishniga, je ostuden Bogu, in nobeniga daru ne vsame is njegovih rók. Mat. 5, 23 — 24.

Kdor nozhe popraviti blishnimu storjene krivize, ni vreden odvese. Dano pohujshanje, lashnjivo obdolshenje, krivizo na telefonu, na dobrim imenu ali na premoshenji se more po mozhi popraviti, fizer ni vredne odvese, ni odpushtenja. Sveti Pavel pravi: „*Krivizhniki ne bodo kraljestva boshjiga posedli.*“ I. Kor. 6, 10. Ne rezi: Zhe povernem, kaj bo s' meno in s' mojimi otrozi? Ne memraj zhes pravizhno sapoved boshjo. Bolje ti je

ubogimu biti na svetu, ko pogubljenimu vekomaj. Modri pravi: „*Bolje je malo s' pravizo, ko obilno s' krivizo.*“ Prip. 16, 8.

Kdor ne ljubi Boga, in is ljubesni do njega ne sovrashi greha, ni odvese vreden. Sveti Janes prizhuje: „*Kdor ne ljubi, ostane v' smerti.* I. Jan. 3, 14. Kdor ne ljubi Boga, in is ljubesni do njega ne shivi po sapovedih, je mertev na dushi; dokler ne ljubi, ostane v' smerti, sakaj ljubesen je shivljenje dushe. Kdor ne ljubi Boga, ne more greha sovrashiti, tudi ne opustiti savoljo njega; torej je nevreden odvese in odpushenja. Veliko je slabih, merslih, lenih, nehvaleshnih kristjanov; vender se sami ne sposnajo, in so teshko sposnani od spovednika. Od tod pride veliko nevrednih spoved, ker si greshniki ne persadevajo se sposnati, in govoré per spovedi po prejetim poduzhenji: „Is serza so mi shal vsi moji grehi; raji hozhem vse terpeti ko Boga rasshaliti.“ Lepe besede so té, pa zhe niso reznizhne, kaj pomagajo? Tako govoré per spovedi tudi tisti, kateri greh ljubijo, hudih perloshnost ishejo, ne marajo sa boshjo flushbo, boshjo besedo sanizhujejo, ali se zlo hvalijo s' svojimi greshnimi deli; vender se sanashajo na svojo slabo perpravo, in shelé odvese.

Ljubi moj! veliko vezh bi se lahko od tiga povedalo; pa saj premisli, kar ti je bilo rezhenó, in skerbno poslushaj boshjo besedo v' zerkvi osnanovano, de obilnishí poduzhenje prejmeslh. Ljubi Boga zhes vse; is ljube-

sni do njega presneni ljubesen do greha, sov-
rashi ga bolj ko vse hudo, ker je on ref nar
vezhi hudo; poboljšhaj svoje shivljenje po
naukih Jesufovih; v' veliki shaloſti ſe zhifto
ſpoveduj, de ſ' odveſo tudi odpufhanje gre-
hov prejmeſh.

M o l i t e v.

O moj Bog! kako malo ſim ſi do ſdaj is
ljubesni do tebe persadeval svoje shivljenje
poboljšhati, grehe ſovrashiti, in odveſo vre-
dno prejeti. Slaba veſt mi je legala: De ſe
le ſpoveſh, ſo vſi grehi odpufheni. Vedil ſim
ſizer, de poboljšhanje je potrebno; pa ſim pre-
hitro verjel, de ſim ſe ref poboljšhal. Zhutil
ſim v' ſebi nekaj ſtrahu ſavoljo ſvojih grehov
in nekaj ſpoſhtovanja do ſvetih ſakramentov;
vender ljubesen do greha je oſtala ſhiva v'
meni, kakor je prizhevalo moje navadno ſlabo
shivljenje po opravljenih ſpovedih. O Goſpod!
v' prihodno bom neisrezhen ſkerbel vſe to
popraviti. Ti me ravno ſato uzhifh ſ' ſvojimi
nauki, de bi ne pogubil svoje neumerjzhe
duſhe. Sveti Galiop! ti ſi ſerzhno premagal
ſapeljivoſt ſveta, ſtrahovanje hudobnih, in ſer-
zhno umerl ſa Jeſufa; ſproſi mi mozhno voljo
ſvoje shivljenje poboljšhati is ljubesi do Bo-
ga, de ſvetih ſakramentov nikdar ne prejmem
nevredno, temuzh gnado, odpufhenje in ſveli-
zhanje po njih ſadobim. Amen.

IX. dan maliga travna.

Sveti Platon minih.

Sveti Platon je bil rojen v' vélizim mestu Konstantinopolu ali Zarigradu v' letu 735 od silno bogatih staršev. Ti so mu pomerli ob zhasu velike kuge, ki je bil she le dvanajst let star. Usmiljen striz ga je v' svojo hišo vsel, in prav skerbeno sredil. Mladenzh Platon je bil perljuden, priden in uzhen: slo je pomagal svojimu dobrimu strizu, kateri je imel imenitno flushbo per zesarji. Vsi, zesar, mogozhni in majhni so ljubili in hvalili Platona. On desiravno frezhen na svetu, ni ljubil sveta. Gnada boshja ga je obvarovala sapeljivosti, in zhe dalje vezh veselja mu dajala do zhesnatornih dobrot: rad je molil, bral in premishljeval sveto pismo, ktero v' sebi sapopade besede vezhniga svelizhanja. Drugi mladenzhi so hodili po mestu igrat, in si kratkiga zhasa delat; on pa je bil le doma, ali pa je zerkev obiskoval. Bil je velikokrat nagovarjan s' njimi hoditi, pa se ni nikoli vdal; tudi ni posluschal njih sanizhevanja: le dobri in bogabojezhi kristjani so bili njegovi prijatli, in s' njimi se je pogovarjal od boshjih rezhi. Isvolil si je svetiga vodnika, kterimu je bil ko majhen otrok v' vsem pokoren. Njemu je rasodeval svoje misli, shelje, potrebe, ne-

varnosti in vse, de bi po njegovih naukih sveto shivel.

Sveti Platon, v' sredi velikiga mesta in sapeljiviga pohujšanja, se je bal sa svojo edino dusho; sato je sklenil svetu se odpovedati, je slovo dal svoji drushini, in svoje premoshe-nje med uboge rasdelil. De bi od svoje bogate rodovine in mogozhnih prijatlov od do-briga sklepa odvernjen ne bil, je skrivaj shel is mesta v' Bitinijo, de bi v' samoti Bogu slu-shil. Ondi je bil bogabojezhi in uzheni Teo-tist vrednik imenitniga kloshtra. K' njemu je shel; pa prej je svoje drago oblazhilo dal svo-jimu hlapzu, in drugo slabo oblekel. Sgolj sam je shel v' kloshter, in ponishno proti Teotista, de naj ga med svoje uzhenze vsame. Teotist, ko je vidil tiga mladiga gospófskiga mladenzha — shtéri in dvajset let je bil star — mu je veliko pravil od ostriga shivljenja in vedne pokore svojih minihov; pa on je odgo-voril: „Ozhe! tvoji oblasti podvershem svojo dusho, svojo voljo, svoje telo in bom v' vsm pokoren.“ Kar je obljubil, je dostal. Nar pokornishi je bil: pokorshina, terpljenje, molitev, premishljevanje, in kar je taziga, je bilo njegovo veselje; pridno je prepisoval bukve svetih ozhakov, smiraj skerbel sa zhasht boshjo in sa svelizhanje blishniga. Teotist je umerl in sveti Platon je bil svoljen prednik in vodnik tistiga kloshtra v' letu 770. Desirav-no prvi v' oblasti, je bil vender prvi v' po-nishnosti, kar ga nar bolj povishuje. Sveti

Terasi patriarh mu je ponujal škofstvo; pa on se je te velike flushbe nevredniga shtel. Neisrezheno veliko je potlej terpel savoljo pravize, in poln dobrega saflushenja je umerl tri in sedemdeset let star v' letu 808.

N a u k.

Prevsetni greslniki krivizhno godernjajo zhes varne spovednike.

Sveti Platon je bil frezhen, ker je spsnal sapeljivošt svetá, varoval se pohujshanja, in shel v' samoto Bogu slushit. She v' Konstantinoplu si je isvolil bogabojezhiga vodnika, kterimu je bil v' vsih rezheh pokoren; potlej si je isvolil imenitniga Teotista, kterimu je svoje misli, shelje in vse svoje dushne potrebe rasodeval. Njegove ponishne besede ne smejo nikoli posabljene biti: „Ozhe! tvoji oblasti podvershem svojo dusho, svojo voljo, svoje telo, in bom v' vsem pokoren.“ Blagor greslnikom, ako bi enako pokorshino skasovali spovednikom! Pa sdaj je veliko grehov, in malo pokore; je veliko bolnih dush, pa malo pokorshine. Sato memrajo soper spovednike, sveste delivze Jesusovih sakramentov, ki jim nozhejo dati lashnjiviga mirú. Prav govori Isaija: „Otrozi, kteri nozhejo postavé boshje shlishati, pravijo: Govoríte nam dopadljivo, vsemite od nas dobro pot, odvernite od nas ravno steso.“ 30, 9 — 11. — Terdovratnim

greshnikam ni pokora vshezh, temuzh le odvese ishejo. Sa to glasno godernjajo rekozh:

Kaj ni spovenik dolshan gresznika odvesati, ako mu v' resnizi obljudi se poboljshti? Spovednik ni dolshen le besedam verjeti. Ako bi le besedam verjeti mogel, bi tudi mogel vsaziga odvesati, ker nobeden ne pravi: „Se nozhem poboljshti;“ temuzh vsak obljudi: „Se bom poboljschal.“ Poboljshanje more she biti pred odveso, ne le obljudi na prihodno. Vsak gresznik obljudi: „Se bom poboljschal;“ ali je pa to resnizhno? Ni, ker je poboljshanje redko, in greszniki sploh shive v' starih navadah. Prav govori modri: „*Nespametnih shitevilo je neskonzhno, in hudobni se teshko poboljshtajo.*“ Pridig. 1, 15.

„Spovednik ne vidi greshnikam v' serze, more tedaj njih besedam verjet.“ Prav sato, ker spovednik greshnikam v' serze ne vidi, ne sme le besedam verjeti, temuzh more gledati, zhe dela pokore nad seboj imajo. Sveti Janes, osnanovaviz pokore, ni djal: „Obljubite pokoro, shelite pokore;“ temuzh je rekel: „*Delajte vreden sad pokore.*“ Luk. 3, 8. Spokorne in pravizhne dela rasodevajo mozh gnade boshje, bres ktere ni poboljshanja, ni odpušhanja. Jesuf pravi: „*Po njih sadu jih boste sposnali.*“ Mat. 7, 16. Prezhudna nespamet je ta! Vef svet misli, de pijaniz ni poboljschan, dokler pijanzhuje; de krivizhnik ni pravizhnik, dokler krivize ne opusti, in ne poverne; de nezhistnik ni opu-

stil svoje gerde navade, dokler svojiga blishniga pohujshuje; tako she od drusih gresnikov svet misli: sakaj pa bo mogel spovednik verjeti, kar nobeden ne verjame, in Jesuove sakramente nevrednim dajati?

„Spovednik verjame gresniku, kader soper sebe prizhuje: Sim bil pijan, nisim bil per sveti mashi; sakaj ni dolshan mu verjeti, kader pravi: Sim poboljschan, ali se hozhem poboljschati?“ Spovednik verjame gresniku, kader se obtoshi ozhitnih hudih del; vender gresnik samore tudi nespasne grehe na vesti imeti, in savoljo tiga ga dobrotljivo oprashuje. Tudi kar podobo hudiga ima, samore savoljo kake losebne rezhi drugazhno biti, in sato ga spovednik oprashuje po okoljschinah in po mislih ali po konzu, de ga vé pravizhno soditi. Zhe v' tih rezheh gresnik samore neveden biti, je she veliko bolj smoti podvershen v' rezheh, ktere snotranjo pravizo, vrednost dobrih del, perpravo in poboljschanje tizhejo. Kdo ima pravi sapopadik od hudiga, od dobriga, od kershanske pravizhnosti? Silno teshko se je pravizhno soditi; ravno sato potrebuje gresnik uzhenika in sodnika. Gresnik se grosno lahko sapeljuje, ako ravno ne misli ne sebe sapeljati, ne spovednika svoditi. Tukaj je perloshno, kar pishe sveti Janes: „Veliko Judov je verovalo v' Jesufa, ker so vidili njegove zhudeshe; on jim pa ni sam sebe upal. Jude so menili, de imajo pravo vero v' Jesufa, ven-

der ni bilo ref; ravno tako se lahko grešniki golufajo, ker upajo v' pravizhnost, ktere nimajo, ali v' pokoro, ktere ni per njih.

„Jesuf je bersh odpufhal grešnikom, sakaj pa spovednik ne, ker je namestnik Jesufov?“ Jesuf ni vsm grešnikom grehov odpufhal, temuzh le spokornim. Pismouki, fari-seji in drugi terdovratni grešniki niso odpufhenja grehov dosegli; Zahej, ozhitna grešhniza, Matevsh in drugi taki so odpufhenje grehov dosegli, pa ti niso le prasnih obetov imeli, ampak resnizhno sovrashtov do vsih svojih grehov. Ako drugi niso imeli ozhitnih spokornih del, in ni bilo nad njimi viditi ozhitne velike grevnige, je Jesuf vidil njih shalostno serze; spovednik pa ne more serza viditi. Ako je bilo per kom kako pemankanje, je Jesuf lahko pomagal s' gnado svojo; spovednik pa ne more gnade dati, temuzh more zhakati zhasa boshjiga usmiljeniga obiskanja.

„Ako spovednik grešnika ne odveshe, in ta ne gre k' svetimu obhajilu; se drugi nad njim pohujshajo, in ga slabo sodijo.“ Kdor se nad tem pohujsha, je slabji od uniga, kteriga sodi. Dober kristjan se raji ponisha, ko pohujsha in misli: Drugi so bolj varni ko jest. Slabi, neuzheni ali maloverni se morebiti nad tem pohujshajo; pa savoljo njih ne sme spovednik nevernih odvesati. Jesuf to prepove rekozh: „*Ne dajajte svetiga pesam, in ne metajte svojih drasih kamnov pred svinje.* Mat. 7, 6. Pohujshanje bi bilo vidi-

ti Gospodovo miso obdano od krivizhnikov, od pijanzov, od nezhištnikov in od drusih ozhitnih gresfhnikov.

„Zhe gresfhnik ni odvesan, potlej naglo umerje, ali bi ne bil spovednik kriv njegoviga pogubljenja?“ Spovednik, kateri nevredniga gresfhnika bres odvese odpravi, bi ne bil njegoviga pogubljenja kriv, ako bi naglo bres odvese umerl. Zhe je nepoboljšhan gresfhnik odvesan, kaj mu odvesa pomaga? Bog daj, de bi se gresfhniki bali nesfrezhno umreti; boje se umreti, ako niso bersh odvesani; veliko let v' hudih navadah shiveti se pa ne boje!

„Ako spovednik ne odveshe vsih gresfhnikov, eni raji shivé bres sakramentov.“ Kteri tako delajo, obilno prizhujejo, de so bili od spovednika pravizhno sojeni. Kdor je raji bres svetih sakramentov, ko ubogati spovednika, je ref svetih sakramentov in nebesfhkiga kraljestva nevreden.

Perpravljaj se vselej prav skerbno k' spovedi. Ako ti vender spovednik is ljubesni do tvoje dushe odlashta odveso: bodi pokoren in hvaleshen, ubogaj svojiga dobriga ozheta, kterimu te je Jesus podvergel, delaj vreden sad pokore; vender ne upaj prevezh v' se, ker je sapisano: „*Ne bodi v' svojih mislih prevezh pravizhen.*“ Prid. 7, 17.

M o l i t e v.

O Jesuf! daj mi ponishno dusho, de spoznam svoje grehe, se savoljo njih podvershem tvojimu namestniku, in ga vselej rad ubogam. Moja dosdanja nepokorshina je bila is sgoli napuha. Jest s' grehi obloshen, v' sapovedih neuzhen, v' ljubeshni do greha, boshjiga duha pa prasen, sim hotel soditi svojiga sodnika, in sim ga hotel po svoji spazheni volji imeti. Sato sim iskal najemnika, in sim ga nashel: pred njim, ko hudodelnik pred nesnanim sodnikom, sim govoril po svoji slepoti, in lahko dosegl lashnjivi mir. V' perhodno bom iskal sdravnika, de me bo po voski poti vodil v' nebeshko kraljestvo. O ljubi prijatel boshji in moj pomozhnik, sveti Platon! pomagaj mi s' svojimi proshnjami per Bogu sapeljivosti svesto se varovati, svoje padze obshalovati, vse grehe sovrashiti, in po varni poti pokore v' nebefa priti. Amen.

X. dan maliga travna.

Sveti Afraat pushavnik.

Sveti Afraat je bil rojen v' Persii v' letu okoli 415. Njegovi starshi so bili bogati, pa v' malikovanji so ga sredili. Kader je bil odrasel,

je rasvetljen od gnade boshje praviga Boga sposnal, svoje neverne staršhe, premoshenje in deshelo sapustil, in shel v' mesto Edefo, kjer je bila katoljšhka vera v' veliki zhaſti. Bliso mesta je nashel sapuſheno in rasderto hiſhizo; ondi je bil vezh let v' molitvi, v' pokorjenji in v' vſih dobrih delih. Od tamkaj je shel v' neki kloſhter bliso mesta Antijohije. Ker je bil poln boshjiga duha, in veſ vnet sa zhaſt boshjo; jih je ſkerbno uzhil, kateri ſo k' njemu hodili. Vſi ſo sposnali, de mu ſveti Duh daje govoriti; uzheni in neuzheni ſo ſe zhudili nad njegovo modroſtjo. Revno je shivel; od nobeniga ni shivesha ali drusiga vsel, ker mu je bilo sadoſti malo kruha, ki mu ga je dober prijatel vſak dan perneſel. Malo kruha in vode je bil njegov shiveſh, in le v' veliki ſtaroſti je, sraven malo kruha, kuhane ſeli enkrat na dan ſvezher jedel.

Sveti Afraat je bil veliko let v' ſamoti, in uzhil k' njemu hodijozhe. Ker ſo pa krivo-verzi veliko ſmeſhnjavo napravili, ſlaſti v' Antijohii, je tje shel ſerzhnoſti dajat katoljšhkim vernim: s' lepimi nauki in velikimi zhudeshi je vſe uterdil v' ſveti veri. Krivoverni zesar Valent je bil ravno takrat v' Antijohii. Zesar ga vidi hitro iti po meſtu, ga poklizhe in vpraſha: „Ljubi ſtarzhik! kam hitiſh?“ Mu odgovori: „Hitim ſ' katoljšhkimi vernimi v' zerkov molit Boga sa veſ ſvet, in ſoſebno sa tvoje zesarſtvo.“ Zesar pravi: „Ne ſpodobi ſe puſhaverniku v' meſtu biti.“ Sveti Afraat mu

odgovori: „Sim prishel v' mesto gasit ogenj, kteriga si ti napravil.“ Zesar mu ni besedize odgovoril, pa eden njegovih flushabnikov ga je gerdo sanizheval. Bog je tiga krivizhniga flushabnika zhes eno uro s' naglo smertjo shtrafal; tudi zesar je kmalo potlej nesfrezhno umerl. Po zesarjevi smerti je kakoljshka zerkev bila v' miru, in sveti Afraat je shel nasaj v' svojo ljubo samoto, kjer ni jenjal ljudi uzhiti, in vsm pomagati v' nebesa. Slo star je umerl, in po njem so se veliki zhudeshi godili-

N a u k.

*Poshteno shivljenje le pred svetam ni sado-
sti pravizhno per Bogu.*

Sveti Afraat je bil ne le poshten zhlovek, ampak tudi v' resnizi bogabojezh kristjan. Ni malo ljudi poshtenih pred svetam, kteri vender niso pravizhni per Bogu. Le podoba poboshnosti, le natorno usmiljenje, dela le is lastniga dopadenja opravljene, in kaj taziga ni sadoosti per Bogu, zhe je ravno sadoosti pred svetam. Fariseji so bili poboshni viditi, so sebi in drusim dopadli; vender je Kristus rekel: „*Vam povem, ako vafha praviza ne bo obilnishhi kakor pismoukov in farisejev, ne pojdete v' nebeshko kraljestvo.*“ Mat. 5, 20. Oni so bili le na vides pravizhni, notranje pravize pa niso imeli; sebi so do-

padli, drusim tudi, pa per Bogu so bili veliki gresniki.

Svét, to je, ljudje bres boshjiga duha, ne vidi prav, in ne sodi pravizhno. Svét le nekte grehe sposna, in le nekte dobre dela hvali; vzhafi hvali hude dela, in sanizhuje pravizhne dela.

Zhe si perljuden, sgovoren, ne ubijash, ne kradesh, in kaj drusiga taziga ne delash, kar ljudem shkoduje; si pravizhen pred svetam, in hvaljen od njega, zhe ravno ne marash sa boshjo besedo, sa svete sakramente. Zhe si poln posvetne modrosti, de govorish ko drugi, in shivish po drusih; zhe ne svarish nobeniga, in po nagnjenji drusih pravish: Ne, pazh: si pravizhen, hvaljen in povishan od sveta, ker on ne sapopade kaj boljiga. Sveti Pavel pravi: „*Modrost sveta je per Bogu nespamet.*“ 1. Kor. 3, 19. Zhe si svest Bogu, resnizo neprestrashen v' potrebi govorish, sanizhujesh neumne shege posvetnih otrok, svarish pregresnike, in se ne vdash svijazhnikam; vse gerde imena ti bodo obeshali. Svet fizer tudi zhasti pravizo, usmiljenje in druge zhednosti; pa premalo, in le dokler ne shalish njegoviga gerdiga posheljenja. Posvetni otrozi so mnogojesizhni, in na vse kraje govore, ker jih samopridna ljubesen vodi. To ohrani terdno v' spominu: Nikoli te ne bodo resnizhno ljubili, in veliko bosh terpel pred njimi, ako hozhesh Bogu svest olati, kakor govori sveti Pavel: „*Vsi, kleri hozhejo brum-*

no shiveti v' Kristusu Jesusu, bodo preganjanje terpeli." II. Tim. 3, 12.

Glej in premisluj zhloveka poshteniga pred svetam, pa obsojeniga od Boga. Kristus pravi: „V' Jerusalemu je bil bogat mosh v' shkarlat in v' tanzhizo oblezhen, kteri je vsak dan imenitne pojedine imel. Ubo-shiz, imenovan Lazar, je leshal pred njegovim vratmi poln ran, in je shelel od drobtin, ktere so bogatinu od mise pada-le, nasiten biti, in nobeden mu jih ni dal, temuzh psi so pershli, in njegove rane lisali. Umerl je bogatin, in je bil pokopan v' peklu.“ Luk. 16, 19 — 22. Premislil shivljenje tiga obsojeniga bogatina. Bil je filno bogat, in ne bere se od njega, de bi bil ropal svoje brate, krivizhne obresti jemal, neusmiljeno stiskal sirote in vdove, imel je veliko, pa pravizhno premoshenje, bil je v' tanzhizo oblezhen, in se je gostoval s' svojimi prijatli, pa ni dolgo delal, de bi poplazhati ne bil samogel, s' svojim je imenitno shivel, in svoje premoshenje v' miru vshival bres krivize. Kaj hudiga bi svet nashel nad tim bogatinam? Nizh drusiga, kakor de je bil preterd s' ubosim Lazarjem; pa tudi ta njegova terdoba bi ne bila bres isgovora. Misli je lahko, de so mu flushabniki kaj dali. Poterpeshljiv je bil, ker je terpel tiga nadleshniga ranjeniga be-razha pred vratmi dan na dan leshati; mar-fikteri bi mu bil vergel malo kruha, ne sa-voljo Boga, temuzh de bi se bil pobral, in

drugarn shel. Tedaj ta bogatin ni bil krivizhnik, ali ubijaviz, ali nezhistnik; vender je bil vershen v' pekel savoljo svojiga premehkiga shivljenja, ktero svét opravizhuje in posnema. Ne le ta, ampak vsi so mehki ga shivljenja, kateri shive po svoji spazheni volji.

Veliko je tazih pravizhnih greshtnikov na svetu, kterim ni drusiga mar, ko dobre volje biti s' svojimi prijatli: vse dni sapravljajo v' nizhemernih opravilih ali nepotrebnih pogovorih, in sraven she nozhi perdevajo. Obrazhajo se kakor nepokojni metulji fim ter tje, in skerbno si ismishljujejo, kako bi dragi zhas sapravljali; de ohranjujejo svojo neumno visokost, ali nasitujejo svoje gerdo poshelenje, so blishnimu krivizhni, ker se sadolshé zhes svoje premoshenje, ne plazhujejo flushabnikov in delavzov. Ti skerbé smeraj prevezh sa svojo prasno zhasht, sa boshjo pa nizh, so bres ljubeshni in strahu boshjiga; vender so prav nizhni pred svetam, in neumni od njih pravijo: „Vidite poshteniga zhloveka! ta se vé po svojim stanu nositi, in shivetj s' ljudmi.“ O spazheni svet, ki ne sposna, in nozhe sposnati prave bogaflushnosti! Se ni zhuditi, de posvetni otrozi ne sodijo pravizhno. Oni ljubijo in zenijo po svoji spazhenosti, ker ne sapopadejo boshjih rezhi. „Svet ne posna duha resnize,“ pravi Kristuf. Jan. 14, 17.

Vprashash: „V' zhem je bogabojezhe shivljenje?“ Bogabojezhe shivljenje je v' ljubeshni do Boga sapopadeno, is ktere sebe in blishni-

ga ljubish, to je, po vsih sapovedih shivish. Glej nauk zhetertiga dné tiga mesza, in bosh nashel obilno, ali saj potrebno poduzhenje. Ne golufaj se v' tem, de ne bosh svoje smote obshaloval vekomaj.

M o l i t e v.

O Jesus! ti vidish vsih serza, vidish v' meni tudi, kar jest ne vidim, ker je vse odgernjeno pred teboj. Vem, moja praviza je prasna, ako nisim pravizhen pred teboj; naj se sam shtejmem, ali naj me drugi shtejejo pravizhniga, nizh mi ne pomaga, zhe nisim refnizhno pravizhen. Ti sam, in nobeden drugi me ne bo sodil; vender sim skerbil le pred ljudmi pravizhen biti. O Gospod! sposnam, le po natori in savoljo svetá sim pred ljudmi pravizhno shivel, in mi ni bilo mar ozhistiti svojiga serza; sato te nisim gorezhe profil, de me napolni s' ljubesnijo, v' kateri je vsa pravizhnost sapopadena. Varoval sim se le, kar je svet sanizheval, pa ne, kar ti sovrashish; posnemal sim slepze, ne pa tebe uzhenika svetosti. Vse to mi je is serza shal, in v' perhodno hozhem po tvoji pravizi pravizhno shiveti, kolikor je moji slabosti mogozhe. O sveti Afraat! ti si bil v' desheli tame in od nevernih strashov rojen, vender v' smertni senzi si vidil svetlobo Jesufovo, in si sa njim hodil s' svetim shivljenjem; sprósi mi gnado po Jesusu pravizhno shiveti, de njega smeraj v' ser-

zu nosim, le njemu dopasti shelim, in sa njegovo zhašt smeraj skerbm. Tako ne bom sašhel, ne bom sapeljan, temuzh bom po pravi poti hodil, in prišhel v' nebeshko kraljestvo. Amen.

XI. dan maliga travna.

Sveti Leon papesh.

Sveti Leon papesh, prvi tiga imena, je bil rojen ali vsaj srejen v' Rimu. Bil je she mlad postavljen med zerkvene flushabnike, kar prizhuje od njegove resnizhne svetosti. Sveti Zosim papesh ga je pomagavza imel v' potrebah katolshke zerkve. Bil je tudi poslan na Franzosovsko savoljo sosebnih opravkov, ktere je srezhno poravnal. Sift III. je ravno takrat umerl; vsa duhovshina in verno ljudstvo je njega sa papesha isvolilo, in bersh mu sporozhilo, de naj v' Rim hitro nasaj pride. On je fizer ubogal, pa ni bil svojiga neprevideniga povishanja nizh vesel, ker se je shtel nevredniga te velike oblasti. V' Boga je upal, in ga profil, de naj mu pomaga to teshko butaro srezhno nositi. Ako ravno je v' usmiljeniga Boga stanovitno upal, in ga gorezhe profil; je bil vender smeraj v' velikim strahu, in si je veliko persadeval sa prid vse katolshke

zerkve. Tudi je skerbel bogabojezhe in uzhe-
ne duhovne per sebi imeti, med kterimi je
bil sveti Prosper pervih eden. Bres uzhenih
in bogabojozhih pomagavzov nar bolj skerbna
dusha malo samore. Poslushil si je pomagav-
zov, ne de bi bil bres skerbi, temuzh de bi
ne bil preobloshen, in de bi pod tesho pre-
velikih opravkov ne omagal. Ta sveti papesh
je vedno uzhil, in njegove ognjene besede
so poslufhavze permorale ubogati. Blishnim
in daljnim shkofam je poshiljal pisma svedit
potreb sleherne shkofije, in po mozhi po-
magat. S' vsmi dobrimi je bil sdrushen k'
povishanju kraljestva Jesufoviga. Njegova nar
vezhi skerb je bila krivoverstva satirati, in
krivoverze spreobrazhati. Veliko je tudi sker-
bel sa vse pravoverne, de bi v' veri stanovit-
ni ostali, in s' svetim shivljenjem Boga mo-
lili.

Sveti Leon je tudi skerbel sa pokoj in
mir deshelanov. Atila, neusmiljen kralj, shi-
ba v' boshji roki, in sato shiba boshja ime-
novan, je veliko mest s' filo premagal, in s'
mozhno vojsko se namenil v' Rim. Nobeden
se mu ni mogel v' bran postaviti, in vsi so bi-
li v' velikim strahu. Sveti Leon je terdno v'
Boga upal, in sam je serzhan bil. Opominjal
je verne, de naj v' Boga upajo, molijo in
pokoro delajo; Bog se bo usmilil, in odver-
nil sovrashnika. Ta sveti papesh is ljubesni
do ljudi je shel profit Atila, de bi nehal od
preganjanja in satiranja ljudi, in mu rezhe:

„Vse si premagal, prosimo te, premagaj še sam sebe.“ Kralj Atila, akoravno neusmiljen, je svetiga Leona zhaštilo sperjel, in tudi uslišal; vernil se je s' svojo veliko vojsko, in v' miru pustil lepo laščko deshelo. Tudi v' drugi perloshnosti je sveti Leon skasal svojo veliko ljubesen do ljudi. V' letu 455 je neusmiljeni kralj Genserik s' možno vojsko v' Rim prišel, in ga premagal. Sveti Leon ga je profil mestu persanesti, kar je tudi dosegel. Nemogozhe je skoraj praviti, koliko je ta sveti papesh dobriga storil, in sato je bil in bo v' vsi katoliški zerkvi slo zheshen. Šel je v' veliko vezhno plazhilo v' letu 461.

N a u k.

Sa svelizhanje blishniga škerbeti je zhaštilo, lahko in dolshno delo.

Sveti Leon je fosebne hvale vreden, ker je s' vso možhjo neprenehama škerbel sa svelizhanje blishniga. Še preden so mu bile dushe srozhe, je veliko škerbel, še bolj pa potlej, ker ga je gorezha ljubesen perganjala vse ljudi svelizhati. Kristjan! zhe ravno nobene fosebne flushbe v' katoliški zerkvi nimash, si dolshan sa blishniga svelizhanje škerbeti. Modri prizhuje: „Bog je vsakimu sapovedal sa blishniga škerbeti.“ Sirah 17, 12.

Zhaſtito delo je ſkerbeti ſa ſvelizhanje bliſhniga. Noben ſluſhabnik ſe ne ſramuje, temuzh ſi v' zhaſt ſhteje ſvojiga kralja poſnemati. Kralj vſih je Jeſuf: bil je na ſvetu tri in drideſet let, de bi vſe ſgubljene ovzhize na pot ſvelizhanja perpravil. Sam je djal: „*Sim priſhel, de oné ſhivljenje imajo.*“ Janes 10, 10. Tudi je ſvoje predrago ſhivljenje dal ſa ſgubljene ovze, ker je v' oſramotenji umerl na krishi. Apoſtelni po njegovim ſgledu ſo veliko terpeli, in ſkerbeli ſa ſvelizhanje vſih; ravno ſato ſo ſlo zheſhenei v' katolſhki zerkvi. Skerbeli ſo in ſkerbé ne le njih naſledniki, temuzh tudi drugi verni ſo bili in ſo ſhe vneti ſa to ſveto delo. Kriſtian! ſe tebi to ſveto opravilo premajhno ſdi? Glej, ako ſkerbiſh ſa bliſhniga duſho, ſi pravi ſluſhabnik Jeſuſov, opravljaſh ſluſhbo, angeljov varhov, ſi pomagaviz apoſtelnov, boſh veliko plazhilo od Goſpoda prejel. Sam Kriſtuſ pravi: „*S' kakorſhno mero boſte vi merili, ſ' takorſhno ſe vam bo naſaj merilo.*“ Mat. 7, 2. Tudi po ſvojim apoſtelnu Jakopu: „*Kdor greſhnik odverne od njegove krive poti, reſhi njegovo duſho od (vezhne) ſmerti, in pokrije veliko ſhteвило grehov.*“ Jak. 5, 20.

Lahko delo je ſkerbeti ſa ſvelizhanje bliſhniga. Jeſuf je neisrezhno terpel ſa ſvelizhanje vſih; njegove globoke rane prizhujejo od njegoviga velikiga terplenja. Apoſtelni, njegovi nameſtniki, ſo tudi veliko terpeli ſa ſvelizhanje vſih, kakor jim je Jeſuf prej pra-

vil. Drugi svesti flushabniki boshji so bili deléshni terpljenja Jesufa in apostelnov; vender niso odstopili od tiga svetiga dela. Kristijan! ne prestrašhi se tiga govorjenja, ker je tebi lahko ali veliko loshej ko unim sa svelizhanje blishniga skerbeti. Opravljaj svoje poshtene dela, bodi doma med svojimi, bodi v' drushhi svojih snanzov in prijatlov; vender samorešh svojimu blishnimu v' nebefa pomagati, zhe ga ljubish savoljo Boga. Velikokrat ti je perloshno blishnimu dober svet dati, od hudiga ga odverniti s' modrim svarjenjem. Vidish svojiga blishniga serditiga na svojiga brata; ga lahko opominjash, de naj mu is serza odpusti savoljo Jesufa. Slifhish krivizhno obdolshenje; lahko svarish svojiga prenagliga brata. Vprizho tebe nespametno nore: bodi nevoljen, in skashi nevoljo. Imash per sebi zhloveka mlazhniga v' boshji flushbi; govóri s' njim vezh od ljubeshni boshje do nas, od terpljenja Jesufoviga, od shivljenja svetnikov, od sodbe, od vezhnosti in od drusiga, kar samore blishnimu pomagati. Zhe ljubish Boga is vsiga serza, ti je smeraj per serzu njegova zhašt; zhe ljubish blishniga ko sebe savolja Boga, si skerben, usmiljen, moder, in se rad poslushish perloshnost blishnimu pomagati v' nebefa.

Dolshnost je skerbeti sa svelizhanje blishniga. Ne le duhovni sa svelizhanje svojih ovzhiz, ne le starshi sa svelizhanje svojih otrók, ne le gospodarji sa svelizhanje svoje drushine,

ampak vsak sa vse, in vsi sa vsaziga, kolikor je mozh, so dolshni skerbeti. Sveti Pavel lepo opominja ne le duhovne, ampak tudi vse verne rekozh: „*Profimo vas, bratje, posvarite nepokojne, povešelite malo serzhne, bodite usmiljeni s' slabimi, bodite s' vsimi poterpeshljivi. Glejte, de ne bo kdo hudi-ga sa hudo komu vrazheval.*“ I. Tes. 5, 14, 15. Ljubi moj! premisli, kakoshna ljubesen do blishniga bi bila v' tebi, ako bi ne hotel njegovi dushi pomagati? Ti bi bil od Jesufa obsojen, ako bi ne hotel blishnimu na telefusu pomagati; huji obsojenje te zhaka, zhe si neusmiljen njegovi dushi. Neusmiljeni Kajn je rekel; „*Sim jest varh svojiga brata?*“ I. Mojs. 4, 6. Glej, ti bi posnemal neusmiljeniga Kajna, ako bi ti ne bilo mar sa svojiga blishniga. Nikoli tedaj ne rezi: „Naj delajo, kar hozhejo; kaj je meni mar?“ Ni ljubeshni v' tebi, ako sa blishniga dusho ne skerbish; zhe pa ne ljubish blishniga, nimash svelizhanja.

M o l i t e v.

O Jesuf! ti si mi sgled dal, si me uzhil, in si mi sapovedal blishnimu v' nebesa pomagati; pa is serza merslote nisim tiga delal. Ti si bil, in si poln gorezhnosti sa svelizhanje vsih, vse, kar si delal, govoril in terpel, je bilo k' poboljšhanju vsih; tvoji sveti apostelni in vsi svetniki so po tebi veliko skerbili sa

poboljšhanje in svelizhanje drusih. Vshgi v' meni, te prosim, ogenj velike ljubesni, de is nje tudi jest skerbim sa svelizhanje svojiga blishniga. O kolikokrat bi bil lahko pomagal potrebnimu blishnimu, pa nisim hotel! Kader sim bil jest rasshaljen, sim bil ves v' ognji; kader si bil ti rasshaljen, mi ni bilo mar, in sim molzhal. V' perhodno bom po tvojim sgledu in po tvoji sapovedi vedno skerbel sa svelizhanje svojiga blishniga: s' molitvijo, s' dobrim sgledam, s' svetimi nauki, s' modrim svarjenjem in s' vsim si bom persadeval mu pomagati v' nebesa. Sveti Leon! ti si mi sgled dal gorezhe ljubesni do blishniga; krivovertva, raspertija, grehi, pohujshanje in vse hudo te je v' shivo peklo; vse hudo si hotel pokonzhati, in vse gresnike poboljšhati, de bi Bog od vsih moljen bil: sprósi mi gorezho skerb sa zhašt boshjo in sa svelizhanje blishniga, de te jest in vsi hvalimo vekomaj. Amen.

XII. dan maliga travna.

Sveti Saba marternik.

Sveti Saba, marternik ali prizhevaviz Jesufov, je bil rojen med nevernim ljudstvam v letu 334 po Jesufovim rojstvu. Se ne ve, kako je bil s' sveto vero rasvetljen; to se ve,

de je bil kristjan shive vere, bogabojezh, ponishen, miren, usmiljen in pokoren v' vseh perpushtenih rezheh. Neverni kralj Atanarik, pod kteriga oblastjo je bil sveti Saba, je grošno sovrashil Rimljane; sa to je tudi smertno sovrashil njih katolshko vero. Ta kralj je sapovedal v'fim svojim podloshnim katolshko vero sapustiti, in malike moliti. Slo malo vernih je pod seboj imel, pa tudi te je hotel permorati Boga sapustiti. Ojstro je sapovedal vse verne neusmiljeno umoriti, ako nozhejo odstopiti od praviga Boga. V' sazhetku preganjanja so neverniki filili verne kristjane jesti od mesa malikam darovaniga v' snamnje njih zhahti do malikov. Nekteri, de bi smerti odshli, so jedli pred neverniki od mesa, ktero ni bilo darovano malikam; f' to hinavshino so menili Bogu in nevernikam ustrezhi. Sveti Saba je to svedil, in pregreshnike svaril rekozh: „To vam ni perpushteno, ker neverniki mislijo, de molite njih lashnjive bogove, in f' tem pohujshate druge kristjane!“ Eni so ga poslušali in ubogali; eni pa so ga sanizhevali, in pahali od sebe. Katolshki verni so bil nekaj zhafa potlej v' miru pushteni, pa spet je preganjanje vstalo. Eni smed nevernikov is natorniga usmiljenja do svoje shlahte so se pogovorili persegati, de nobeniga kristjana ni med njimi. Sveti Saba je bil njih sklepa silno shalosten, je stopil med nje, in jim rekel: „Jest sim kristjan, in nikar me ne perkrivajte s' lashnjivo persego.“ Kader je neverni sod-

nik v' tisto vas prishel, so neverniki pred njim persegali: „Med nami je le Saba kristjan, drugih ni.“ Sodnik poshlje svoje flushabnike po svetiga Sabata, in potlej vprašha prizhijozhe: „Je li Saba bogat ali siroten?“ Odgovorili so mu: „Nizh nima.“ Sodnik je djal: „Tak zhlovek ne more kralju nizh hudiga storiti, in nizh dobriga, spustite ga.“ Slushabniki so ga bersh spustili.

V' tretje je she huji preganjanje vstalo. Sveti Saba je bil satoshen, de je veliko nozh obhajal po shegi katoljshe zerkve. Oblastnik Atarid je svoje soldate poslal po Sabata. Ti so ga nashli, svesali in svesaniga vlazhili, sovali in topli; vender ni bilo na njegovim telesu nobene rane, in tudi ne bolezhine. Boga je hvalil sa to, in nevernikom djal: „Vi ste me vsiga rastepili, vender je moje telo popolnoma zdravo.“ She huje so ga na to topli, sovali in martrali; pa vesel je vse preterpel, in Boga hvalil. Oblastnik je ukasal mu pernešti mesa malikam darovaniga, de bi ga jedel; pa Saba je oblastnikovim flushabnikom serzhno rekel: „Ne bom jedel mesa malikam darovaniga; to meso je omadeshevano, kakor Gospod, ki ga je poslal.“ Oblastnik ves rasferden je ukasal ga v' vodo vrezhi. Slushabniki so ga bersh vlekli k' vodi, in molil je rekozh: „Vreden si, o Gospod Bog! vse hvale; tvoje sveto ime naj bo hvaljeno od vekomaj do vekomaj. Oblastnik Atarid, ki preganja tvoje flushabnike, si je saflushil vezhno

smert, mene pa bo perpravil v' vezhno shivljenje. Tvoja milost nad menoj bodi hvaljena.“ Kader so soldatje vidili njegovo zhudno poterpeshljivost in veliko upanje v' Boga, so eden drusimu djali: „Ta zhlovek je pravizhen, spustimo ga.“ Sveti Saba se je tiga govorjenja ustrashil, in soldatam rekel: „Bersh storite, kakor vam je sapovedano; versite me v' vodo, ker jih she vidim, kateri me bodo spremljali v' zhasht boshjo, ki je vi ne posnate.“ Soldatje so navesali tesho na njegov vrat, in ga vergli v' vodo, kjer je umerl ravno ta dan, dvanijsiga maliga travna, v' letu 372 ofem in trideset let star.

N a u k.

Od ptujih grehov.

Sveti Saba je uzhil nevedne in svaril pregreshnike, de bi s' hinavshino in s' krivo persego ne rasshalili Boga. Tudi ti delaj tako; sakaj kdor vedama pomaga v' greh, ali ne brani greseliti, ako samore, je ptujih grehov deleshen. Zhe sapovesi krivizo ali drugo hudo delo; zhe braniš rešnizo govoriti, ali dobre dela doperнести; zhe blishniga slabo uzhiš, ali hvališ njegove grehe, ali mu predersnost dajš greseliti; zhe sanizhujesh keršanske zhednosti ali bogabojezhe flushabnike boshje; zhe molzhiš ali pregledajš grehu: so drusih grehi tudi tvoji grehi, in si

krivizhen per Bogu. Ni mogozhe vsiga praviti, kako se samoresh ptujih grehov vdeleshiti, pa bodi dobro poduzhen v' sapovedih, ljubi Boga in blishniga, in hosh sposnal; tudi bosh po mozhi, po oblasti in perloshnosti, ki jo imash, branil greshiti. Ako ne moresh ubraniti greshiti, bodi vsaj shalosten, in posnemaj Davida, kateri je djal: „*Vidim greshnike, in od shaloosti omedlujem.*“ Pf. 118, 58.

Ptuji grehi so vezhi del hujshi od lastnih. Lastni greh bres pohujshanja drusih storjen shkoduje le enimu; ptuj greh pa rani dve, tri ali she vezh dush. Judje so s' puntarskim vpitjem permorali maloferzhniga Pilata v' smert obfoditi nedolshniga Jesufa. Pilat je bil krivizhen vender veliko bolj Judje, kakor je sam Jesus govoril: „*Tisti huje greshé, kateri so me tebi v' roke dali.*“ Jan. 19, 11. Prav govori sveti Ziprijan: „Zhe sam greshish, si svoji dushi neusmiljen; ako pomagash greshiti, si sebi in drusim neusmiljen.“ Sveti Janes apostel pravi: „*Kdor ne ljubi svojiga brata, ni is Boga. Kdor svojiga brata sovrashi, je ubijaviz.*“ I. Jan. 3, 10. 15. Zhe ne ljubish blishniga, sosebno zhe ga sovraishish; nifi is Boga, si neusmiljeniz, si ubijaviz; veliko hudobnishhi si, ako mu pomagash v' pekel.

Ptuji grehi so huji od lastnih, ker je s' njimi storjena shkoda nevidna, in shiroko sega. Ti si saframoval poboshniga zhloveka in njegove dobre dela v' prizho drusih; sam ne

morešh vediti, koliko škodo si dušham svojih bratov storil. Ti si nesramno govoril, lašnjo obdolshil pravizhnika, ali si govoril predersno soper sveto vero ali sapovedi; ti ne vešh, pa Bog vé škodo storjeno od tvojih gresnih besedi, in ti bo pravizhno povernil. Dano pohujšhanje v' serzu tizhi, in morebiti bo zhes nektare leta ozhitni sad rodilo. Tvoje gerdo sadershanje, tvoja nesramna nosha, tvoji hudobni pogovori so iskra vershena v' flamo, is ktere bo velik ogenj; vse bo padlo na tvojo glavo. Porezhesh: „Sim govoril sa kratik zhaš, nisim hotel nobeniga pohujshati.“ Slab isgovor je ta. Ko bi kdo stréljal na ljudi sa kratik zhaš, potlej pa rekel: „Nisim hotel nobene škode storiti;“ bi se li pravizhno isgovoril? Ne, veliko manj ti, ker bi uni le telefu škodoval, ti pa dušhi. Poslušhaj Kristusa: „*Takimu je bolje, de se obesi na njegov vrat mlinški kamen, in vershe v' globzhino morja, kakor de pohujsha eniga letih malih.*“ Luk. 17, 2. Le eniga pohujshati je huje od hude smerti; kaj pa ti pravišh od sebe, ki jih došti pohujshujesh?

Ti bošh she v' grobu, she prekopan in v' prahu; vender bo gresni sad od tebe persejane ljuljke she na svetu. Ti, ki si bil she otrok, si drusiga otroka gerdo pohujshal, ta od tebe pohujshan, je druge pohujsheval, leti so spet druge, in tiga pohujshanja ni konza. Ti si dobro vedil, kako tvoj hlapez, tvoja dekla, tvoj tovarsh, ali kdo drug shi-

vi; pa nisi hotel svariti, tudi ne gospodarju povedati: vsa hiša je bila polna te skrite kuge, in ti si deleshen njih grehov. Ti si uzhil golufati, resnizo perkrivati, pisma tajiti, sam nisi hotel v' potrebi resnize govoriti, velika shkoda je blishnimu storjena, in ta kriviza je na tvoji dushi. Otrozi ali drushina so ti nifili, kar so doma bres perpushtenja jemali; nisi jih svaril, temuzh si se vdeleshil tatvine in greha. Ti, neusmiljeni ozhe! nisi svaril in strahoval svojiga krivizhniga otroka, per tem se je navadil krafi, in je veliko shkode ljudem delal; kedaj bo ta kriviza povernjena in istrebljena is tvoje hiše? Ti, gospodar! pushtash v' svojo hišo vse rasujsdane; imash nalash neumno drushino, de bi malopridni radi hodili v' tvojo ofhtarijo, ondi nesramno govore, gerdo igrajo, pleshejo, pijanzhujejo: tvoji otrozi in drugi so pohujshani, in konza ni grehov, kterih si deleshen, ali is lakomnosti, ali is hudobije. Naj ti gredo skosi serze strashne besede Jesusove: „*Gorje zhloveku, po kterim pohujshanje pride.*“ Mat. 18, 7.

Ni ti nemogozhe, vender ti je teshko se prav spokoriti. Ni ti sadošti le svoje hudobije sovrashiti in opustiti: moresh tudi obshalovati grehe, kterih si deleshen; moresh neprenehama moliti sa pohujshane, jim dober sgled dajati, nje in druge skerbno odvrazhati od hudiga, in kolikor je mozh, skerbeti sa svelizhanje vsh. Zhe tiga ne delash, kaj bo sa tvojo dusho? Zhe tiga ne delash, bosh vershen

v' pekel, in morebiti bodo eni tistih, kterim nifi branil greseliti, ali kterim si pomagal v' greh, k' tebi se perdrushili, in te preklinjevali vse vezhne zhase.

M o l i t e v.

O Jesuf! kakoshna bo s' moja edino neumerjazho dusho, kader bo prishla pred tvojo pravizhno sodbo? Vpili bodo soper mene tisti, kterih grehov sim bil deleshen, in ti, pravizhni sodnik! jim ne bosh odrekel. O jest nefrezhni zhlovek! od svojih lastnih grehov preobloshen, in sraven tih tudi veliko ptujih kriv, preden bom sasilshal tvojo sodbo, bom sam se obsodil. Takrat bom vidil tvoje svete rane, snamnja neisrezhne ljubesni do vsih, in bom sposnal svoje nezhloveshko neusmiljenje nad tistimi, sa ktere si ti vso sveto kri prelil. Kaj ti bom odgovoril? Vem, moja hudobija je neisrezhno velika; vender ne bom obupal. Obljubim, dokler bom per shivljenji, obshalovati in sovrashiti svoje grehe in grehe blishniga, kterih sim kriv. Persadeval si bom vsim pomagati, vse od hudiga odvrazhati, neumne uzhiti, greselnike svariti, vsim dober sgled dajati, sa vse moliti; fosebno bom to delal f' tistimi, kterim sim na dushi shkodoval. Moja hudobija ni vredna usmiljenja, pa tvoje usmiljenje je vishi od moje hudobije. Daj meni in vsim gnado prave pokore, de ne bomo ne jest savoljo drusih, ne drugi savoljo

mene pogubljeni. O sveti Saba! tvoji gorezhi dušhi ni bilo sadosti se varovati lastnih grehov, ti si tudi drugim s' vso mozhjo branil grešhiti, de bi Bog rasshaljen ne bil: ti nisi bil duhoven ali oblastnik, vender si gorezhe skerb bel sa svelizhanje blishniga; sprósi mi saj nekoliko tiste gorezhe ljubesni, ktere si bil poln. Tudi mi sprósi odpushtenje grešhne merslote, neumne framoshljivoſti, shkodljive bojezhnosti, slabiga sgleda ali hudiga svéta, f' zhimurſim se nad blishnim pregreſhil, de vedno in slo ſkerbim ſebe in njega svelizhati. Amen.

XIII. dan maliga travna.

Sveti Hermenegild kralj, marternik.

Sveti Hermenegild je bil pervorojeniz krivoverniga Shpanskiga kralja Leovigilda. On je Hermenegilda v' svoji krivi veri sredil. Vſi katoliſhki verni njegoviga kraljeſtva, kterih je bilo veliko, ſo bili ſhaloſtni; pa uſmiljeni Bog je ſ' svojo miloſtjo obiſkal Hermenegilda, in ga ſpreobernal v' pravo vero, kakor bo rezhenó. Kader je bil Hermenegild odrastel, ſe je s' dovoljenjem svojiga ozheta oſhenil ſ' katoliſhko hzherjo kralja Sigeberta, imenovano Ingondo. Ona je bila bogabojezha, je ljubila svojiga moſha, in ravno ſato je ſkerbela

sa njegovo duſho. Vezhkrat ſe je s' njim pogovarjala od katolſhke vere; pa le ob perloſh-nim zhaſu, kader je bil dobre volje, in tudi takrat ljubeshnjivo, de bi jo raji poſluſhal in ubogal. Sraven tiga je tudi ſvojiga moſha Bogu perporozhevala s' vedno gorezho molitvijo, ker on ſam ſamore ſerza ſpreoberniti. Leovigild kralj, njegov ozhe, mu je dal majhno deſhelo, in ga poſtaval ſa kralja. Sveti ſhkof Leander je hodil h' kralju Hermenegildu, je velikokrat prijaſno s' njim govoril, in ga uzhil ſveto katolſhko vero, in s' gnado boſhjo ſe je popolnoma ſpreobernil; pa ne le reſhnizhno ſpreobernil ſe je, tudi krivoverſtvu ſe je hotel ozhitno odpovedati, in ſveto katolſhko vero prizhati. Kader je njegov ozhe Leovigild vſe to ſvedil, ſe je raſferdil, in ga ſkuſhal od prave vere odverniti; tudi piſal mu je, koliko de ga je ljubil, in dobra ga mu ſtoril: na ſadnje mu obljuſi veliko bolj ga povifhati, ako ga uboga. Sveti Hermenegild je lepo, ponishno, pa tudi ſerzhno ſvojimu ozhetu odgovoril. Tako le je piſal: „Ljubi ozhe! ſpoſnam vaſhe neisrezheno velike dobrote do mene, in ſhivljenja bi bil nevreden, ako bi vam hvaleſhen ne bil. Do ſmert ſim vam hvaleſhen in pokoren; pa proſim vaſ tudi: Ne branite mi v' nebefa. Perpravljjen ſim raji ſgubiti kraljeſtvo in ſhivljenje, ko reſnizo ſapufiti, ktero mi je Bog iſ ſoſebne miloſti raſodel. Ne ſmem vam zheſ boſhje ſapovedi in ſvojo veſt pokoren biti.“ Krivoverni ozhe je bil ſhe

bolj raskazhen od njegove svete stanovitne serzhnosti, in je sklenil ga s' silo ushugati. Shel je tje s' možno vojsko, ga vjel, in v' hudo jezho vergel.

Sveti mladi kralj Hermenegild, savoljo pravize od lastniga ozheta hudo preganjan, je vse voljno preterpel, in stanoviten ostal v' sveti katolski veri: skushan je bil s' lepo in s' hudo, pa nikdar ni hotel savoljo posvetniga kraljestva refnize sapustiti. Veliko je terpel v' jezhi, vender je menil she premalo terpeti: sato se je radovoljno ojštró postil, v' ojštrim oblazhilu na tleh leshal, in drugazhi se pokoril; vedno je premishljeval dobrote nebeskiga kraljestva, in se s' vsimi dobrimi deli perpravljaj k' smerti. V' letu 586. o veliki nozhi je ozhe poslal krivoverniga shkofa ga obhajati; pa on ni hotel s' krivoverzi nobene drushbe imeti, in je spodil od sebe krivoverniga poslaniga shkofa. Ta shkof je shel to povedat njegovimu ozhetu, kateri je bersh ukasal ga umoriti, Rabelj je shel v' jezho, in s' sekiro mu je glavo preklal. Ozheta je potlej to peklo, vender je v' svoji slepoti umerl. Rekared, svetiga Hermenegilda brat, je sapustil krivoverstvo, in kmalo so tudi njegovi podloshni prishli v' katolsko zerkev. To se je godilo, pravi sveti Gregor papes, na proshnje tiga svetiga serzhniga marternika.

N a u k.

Nevredno obhajilo je velika pregreha.

Sveti Hermenegild ni smel, in ni hotel nobene saveše ali drushbe s' krivoverzi imeti; sato je spodil od sebe krivoverniga fhkosa, kateri ga je bil prishel obhajati. Misli je, in je prav vedil, de bi to obhajilo Bogu ne bilo vshezh; raji je svojiga ozheta, ko Boga rasshalil. Bog hotel, de bi vsi verni skerbeli vredno prejemati Jesusa Kristusa, in nikoli ga ne sanizhevali s' nevrednim obhajilam, sosebno v' tim velikonozhnim zhasu! Vsak se more slo skerbno varovati nevredniga obhajila, ker to Jesusa sanizhuje in rasshali.

Dusha, ktera v' smertnim grehu prejme Jesusa Kristusa, slo greshti, in ta greh se imenuje boshji rop, to je, sanizhevanje svetih rezhi. Sveteji rezh ko je sanizhevana, huji greh je. Jesuf je sveteji od vsiga, in sato je sanizhevanje njegoviga telefa in njegove ker-
vi neisrezhna pregreha. Kaj bi ti mislil od zhloveka, kateri bi mashne oblazhila, kelih ali podobo krishaniga Jesusa v' blato vergel, ali kako drugazhi sanizheval? Ti bi ga shtel veliziga greshnika, in bi pravizhno sodil. Kaj pa pravish od sanizhevavzov Jesusa Kristusa? Kdor ga prejme nevredno, ne sanizhuje le rezhi po molitvi zerkve posvezhenih, ampak sanizhuje Jesusa samiga. Poslufhaj svetiga Pavla: „Kdor Mojsefovo postavo prelomi,

more bres vse milosti na dvě ali tri prizhe umreti; koliko huji mashovanje, menite, saflushi, kdor Sina boshjiga poteptá, in kri testamenta, s' ktero je bil posvezhen, ognju-si? Hebr. 10, 28. 29.

Nevredno obhajilo je velika pregreha, ker Jesufa sanizhuje. Nevredno obhajilo perdrushi Jesufa grehu in satanu, gospodovavzu greslhne dushe. Premisli dobro, kar sveti Pavel pishe: „Kdor koli bo nevredno ta kruh jedel, ali kelih Gospodov pil; bo kriv telefa in kervi Gospodove. Sakaj kdor je ali pije nevredno, si sodbo (pogubljenja) je in pije, ker ne raslozhi telefa Gospodoviga.“ I. Kor. 11, 27, 29. Strafhne, pa resnizhne besede! Rajn je neusmiljeno umoril svojiga nedolshniga brata Abeljna, in je bil kriv njegove nedolshne kervi. Juda je Jesufa prodal Judam sa trideset srebernikov, in je bil kriv nedolshne kervi Jesufove, kakor je sam govoril: „Greshil fim, ker fim nedolshno kri prodal!“ Judje so permorali oblastnika Pilata pravizhniga Jesufa v' smert obsoditi, in so bili krivi njegove svete kervi; sami so pred Pilatam vpili: „Njegova kri pridi na nas in na nashe otroke! Letim hudobnim so od svetiga Pavla pershteti tisti, kateri v' smertnim grehu prejmejo Jesufovo teló in kri. Sato pravi: „So krivi telefa in kervi Gospodove.“ Ozhaki ravno tako govoré, in v' imenu vsih sveti Ziprijan: „Kdor Jesufa nevredno prej-

me, je kriv telefa Jesufoviga, kakor bi Jesufa umoril, in njegovo kri prelil,“

Vprafhafh: „Je malo ali veliko nevrednih obhajil?“ Tebi ne gre vediti tiga. Slabih kristjanov ni malo, vender naj Bog sodi, kateri vidi vsih ferza; ti raji fkerbi svojo duſho ozhiſtiti, in obvarovati nevredniga obhajila. Vedno in ſlo fkerbi, de nikoli v' ſmertnim grehu, nikoli v' ljubesni do greha ne prejmeſh Jesufa, ampak v' ljubesni ali gnadi njegovi, de ti kruh ſhivljenja da vezhno ſhivljenje. Premifli in premifhluj ſvoje ſhivljenje po ſapovedih, in popravi, kar je ſlabiga v' tebi, preden perſtopiſh k' boſhji miſi. Obljubi poboljſhanje, pa bodi tudi poboljſhan, kakor te opominja ſveti Pavel: „*Naj zhlovek ſam ſe ſkuſi, in tako naj je od tiga kruha, in naj pije od kelha.*“ I. Kor. 11, 28. Soſebno ſi perſadevaj grehe ſpoſnati, kateri tizhé v' tvojim ferzu. Nevofhljivoſt, napuh, lenoba, hinavſhina, lakomnoſt in drugi taki grehi te nar loſhej ſapeljujejo; zhe ſe pa is greſhne ſlepote ne ſpoſnaſh, niſi iſgovarjen. Zhe ſe ti ne ſpoſnaſh, te ſpoſna Goſpod, kakor je ſpoſnal ferze Judovo in ferza drusiuh uzhenzov, Sveti Janes pravi: „*Jesuſ ga je vedil, kateri ga bo ſdal; ſato je rekel: Vi ſte zhifli, pa ne vſi.*“ Jan. 13, 10. 11.

Nevredno obhajilo je velika pregreha, in ſato ſafluſhi hude ſhtraſnige. Shtraſnige nevredniga obhajila ſo nar bolj ſtraſhne, ker ſo nevidne. V' peryih zhaſih ſo bile tudi ozhit-

ne, kakor prizhuje sveti Pavel rekozh: „*Savoljo tige* (nevredniga obhajila) *je med vami veliko slabih in bolnih, in jih veliko spi* (je veliko mertvih)“ I. Kor. 11, 30. Tudi sveti Ziprijan prizhuje, de je bil marsikdo ozhitno shtrafan savoljo nevredniga obhajila. Dufhna slepota je navadna shtrafniga te pregrehe; nobena shtrafniga ni huji od te, pa slepi greshniki se nobene shtrafnige ne bojé. Nevredno obhajilo je velika pregreha, vendar neskonzhna milost boshja ne sanizhuje resnizhne pokore. Nekteri smed njih, ki so perpomogli v' Jesufovo smert, so potlej dosegli milost; ravno tako se samorejo f' pomozhjo gnade spokoriti drugi veliki greshniki.

M o l i t e v.

O ljubesnjivi Gospod Jesus! ti si kralj nebes, semlje, vsih in vsiga, jest pa sim slab zhlovek in nevreden greschnik; v' strahu te molijo angelji in svetniki; kako bi se jest ne bal te prejeti? Ti si me ljubesnjivo vabil, in mi sapovedal te prejemat, in si obljubil obilnost gnade; pa tudi sapovesi zhlistost in go-rezhnost dushe. Gorjé mi, ako sanizhujem tvojo imenitno vezherjo; pa tudi gorjé mi, ako se bres ljubesni do tebe silim k' tvoji kraljevi misi! zhe is ljubesni do greha tvojo neskonzhno milost sanizhujem, mi ne bo svelizhanja; zhe te v' ljubesni do greha nevredno prejemem, si pogubljenje nakopavam. O

Gospod! moja dušha je v' britkoſti, kaj mi je ſtoriti? Proſim te, daj mi gnado prave pokore, napolni mojo duſho s' ljubesnijo, ponishnoſtjo in hvaleshnoſtjo. Klezhé pred tvojim velizhaſtvam ponishno proſim: Pomagaj mi po ſvoji veliki miloſti; odpuſti mi, ako ſim te nevredno prejel, in daj gnado te vſelej vredno prejeti, de ſvelizhanje ſadobim. Sve-ti Hermenegild! tebi ſe perporozhim; ti pro-fi Jeſufa ſa-me nevredniga greſhnika, de mi bo ſakrament njegoviga teleſa in njegove ker-vi popotniza v' frezhno vezhnoſt. Amen.

XIV. dan maliga travna.

+ *Sveta Lidvina deviza.*

Sveta Lidvina, rojena v' Brabrantu v' letu 1380 od bogabojezhnih, pa ubosih ſtarſhev, je bila ſgled prezhudne poterpeſhljivoſti. Bila je brumno srejena, je ſveto ſhivela, in ſo-ſebno zhaſtila prezhiſto devizo Marijo. Sad njene zhaſti do Marije je bila velika ljubesen do zhiſtoſti, ktero je obljubila bres madesha do ſmertí ohraniti. Kader je odrasla, jo je veliko bogatih mladenzhev ſhelelo imeti v' ſakon, ker je bila ſilno lepa; pa njena duſha je bila lepſhi od njeniga lepiga teleſa, ſato je naravnoſt djala: „Nobeniga nozhem.“ Ubo-

gi starshi so jo nagovarjali, de bi se bogato omoshila; pa ona se je s' vso mozhjo branila rekozh: „Nobeniga nozhem, ker sim si isvolila Jesufa.“ De bi je vezh ne nadleshevali, je Jesufa gorezhe profila, de naj jo obvaruje, f' kakorshnim perpomozhkam se mu prav sdi. Uflishana je bila njena gorezha proshnja. Udarjena je bila f' hudo bolesnijo; oferzhje je gnjiti sazhelo, kar ji je neisrezhene bolezhine napravilo. Sdravniki so si veliko persadevali jo osdraviti, pa ni bilo mogozhe. Ne le ta bolesen, tudi druge saporedama so jo sadevale: njeno telo je bilo polno ran, vsi udje so bili s' mnogimi bolezhinami napolnjeni. Ofem in trideset let je v' tih hudih bolezhinah bolna leshala.

Sveta Lidvina je bila perve shteri leta svoje bolesni nekoliko nepokojna, in je zhloveshke tolashbe iskala, kar ni moglo osdraviti njeniga serza. Bog je poslal bogabojezhiga mashnika, kteri ji je rekel: „Lidvina! nikar vezh ne ishi zhloveshkih troshtov, in perpomozhkov, temuzh vse svoje upanje imej v' Boga. On te je is milosti udaril, in on sam te samore osdraviti; ako pa nozhe, podverisi se mu s' vso dusho, de f' poterpeshljivostjo veliko plazhilo saflushish. Vedno premishljuj terpljenje Jesusovo, tudi premishljuj vezhno veselje nebeshko, v' katero pojdesh, zhe si stanovitno poterpeshljiva.“ Ta syeti mashtnik jo je potlej prishel obhajati, in pred obhajilam ji je rekel: „Moli ljubesnjiviga Jesufa,

kteri te je prishel obiskat in poveselit; va-nj upaj, in ne bošh nikdar sapushena.“ Ubo-gala je tiga svetiga mashnika, Bogu se popol-nama podvergla, in zhe dalje obilnisthi gnade je od njega prejemala. Ne le poterpeshljiva, tudi vesela je bila v' svojih velikih bolezhinah ker je njena vera bila shiva in mozna. Blish-ni in daljni, srotni in mogozhni so jo obisko-vali, in vsi so hvalili Boga savoljo gnade, s' ktero jo je napolnil. Lepe nauke je dajala, sosebno pa uzhila poterpeshljivo in serzhnost v' terpljenji. Bogati ljudje so ji is usmiljenja obilno pomagali, pa ona je to med druge uboge rasdajala.

Sraven velikih telesnih bolezhin je bila tudi s' drusimi nadlogami nadleshevana. V' njeni hifhi je bila shenska vsa hudobna, je-sizhna in togotna, ktera jo je vedno sanizhe-vala; pa ona je bila smeraj poterpeshljiva, molzhezha in dobrovoljna. Zhe jo je kdo vprashal: „Kako samoresht to hudo shensko preterpeti?“ Je odgovorila: „Lahko jo pre-terpim, ker mi Jesus sapove s' besedo in s' sgledam; tudi sato jo preterpim, de se po-boljsha.“ Nekaj hudobnih ljudi jo je hudo obdolshilo, in lashnjivo govorilo soper njo; pa ona je savoljo Boga vse preterpela, in is serza molila sa-nje. Kader je bila popolna-ma ozhishena; ji je Bog dal zhesnatorne da-rove, in veliko zhudeshev se je po nji godilo. Prishel je zhas vezhniga plazhila njeni soseb-ni poterpeshljivoiti od Boga namenjeniga. Pre-

vidila je zhaš svoje smerti, in desiravno je bila perpravljena frezhno umreti, je le vender shelela she bolj se perpravljati s' stanovitno molitvijo, in darovanjem svojiga shivljenja. Saspala je v' Gospodu tri in petdeset let stara v' letu 1433, shterinajsti dan tiga mesza. Njeno telo je bilo prej prepadeno, blede in ranjeno; kader pa se je dusha odlozhila, je bilo lepo, dishezho in svetlo. Tudi po njeni smerti je Bog na njene proshnje veliko zhudeshev storil. Per njenim grobu je duhovna in deshelska gosposka dala zerkuza lesidati, kamor so ljudje hodili Boga hvalit, in njo zhasit.

N a u k.

Od poterpeshljivosti v' bolesni.

Sveta Lidvina je bila le petnajst let stara, kader jo je Bog s' hudo bolesnijo obiskal, in je bolna leshala do tri in petdeset let svojiga shivljenja; vender je bila poterpeshljiva, tudi zelo vesela v' svojim dolгим mnogim terpljenji. Ofem in drideset let je bolna leshala, vender je njeno terplenje minulo; njeno dolgo terpljenje je minulo, pa veliko plazhilo bo vshivala vekomaj. Res terpljenje, desiravno hudo in dolgo mine, plazhilo pa ostane vekomaj, ako je poterpeshljivost v' duhu, pokore. Ravno sato pravi sveti Pavel: „*Terpljenje sedanjiga zhasa ni veliko memo prihodne zhasiti, ktera bo nad nami rasodeta.*“ Rimlj. 8, 18.

Bolesen je milostljivo boshje obiskanje. To govorjenje je tebi, o kristjan, terdo, vendar je resnizhno, in ga bosh resnizhniga sposnal, zhe ti shiva vera pomaga sposnati. V' bolesni nar loshej vidish nizhemernost sveta in svojih neumnih misel; loshej sponash svojo nespametno prevsetnost, shkodljivo ljubesen do telef, shtevilo in hudobo svojih grehov, in svoj nizh. V' bolesni vidish, kar morebiti nisi prej vidil, ker bolesen vkroti hudo poshelenje in odpre dushne ozhi; bosh bolj v' shivo sposnal potrebo se perpravljati pred sodbo boshjo, de bi ti vekomaj dobro bilo. Blagor ti; zhe se poslushish naukov, ktere ti daje telefna bolesen; zhe si Bogu pokoren, in v' duhu pokore vse bolezhine preterpish. Takrat se bodo dopolnile besede modriga nad teboj: „*Telefna bolesen osdravi dusho.*“ Sirah 31, 2. Zhe posnemash sveto Lidvino, bo tvoja bolesen milostljivo boshje obiskanje, bosh s' Davidam rad sposnal, in hvaleshno rekel Bogu: „*Dobro je sa-me, de si me ponishal.*“ Pf. 118, 71.

Vedi pa, de tudi huda, nesnana in dolga bolesen nizh ne pomaga bres poterpeshljivosti. Velike nadloge in teshki krishi ti ne bodo pomagali v' nebese, ako nisi poterpeshljiv. Nepoterpeshlivoost perdeva tesho tvojim krisham, in ti odjemlje saflushenje. Poterpeshlivoost polajsha tvoje krishe, in ti saflushi per Bogu krono. Nikoli nepoterpeshljivo ne memraj zhes svojo bolesen ali druge

nadloge, ker Bog vé, koliko terpišh, in sa-
kaj terpišh. Zhe je tvoja bolesen ravno huda
in dolga, bodi Bogu pokoren v' duhu ponish-
nosti; njemu daruj svoje terpljenje, in bosh
vesel. Le en dan v' terpljenji je dolg, pa s'
dnevam mine terpljenje, saflushenje pa osta-
ne. Zhe tudi dolgo terpišh, bo tvoje terple-
nje minulo, vezhnost nikoli. Ne ponujaj
se k' smerti is nepoterpeshljivosti, in ne brani
se umreti is prevelike ljubeshni do svojiga shiv-
ljenja. Bolesen je pokorjenje od Boga nalo-
sheno, in ga morešh doštati rad ali nerad.
Preterpi tedaj nadlogo od dobriga Ozheta po-
slano, in nikdar ti ne bo shal. Sveti Pavel
pravi: „Poterpeshljivost vam je potrebna, de
voljo boshjo storite, in oblubo (vezhniga
svelizhanja) doseshete.“ Hebr. 10, 36.

Porezhesh: Kufhnem shibo, s' ktero me
Bog usmiljeno pokori; pa sim shlaloshen, ker
v' bolesni ne morem moliti, k' sveti mashi ho-
diti, besede boshje poslushati. Tvoj Svelizhar
je molil v' smertnih teshavah na krishi, on ti
je dal sgled: ne rezi tedaj: „jest ne morem;“
on ti sapové, in ti mozh daje. Zhe ne mo-
resh v' bolesni moliti, moli s' vedno pokorshi-
no in poterpeshljivostjo; zhe ne morešh k' sveti
mashi hoditi, sej Bog ve, kateri te je s' bolesni-
jo obiskal; zhe ne morešh besede boshje po-
shlushati, premishljuj nauke, ki si jih prej sli-
shal. Premishljuj v' bolesni svoje pretezhene
léta, de svoje grehe sposnash in objokujesh;
premishljuj veliko terpljenje hoshjih prijatliz,

vernih dušh v' vizah, ktere so bolji, vender vezh terpé, ko ti; premishljuy neskonzhno vezhnost, v' ktero pojdesh, kader bo volja boshja, kjer bosh vshival vekomaj plazhilo svoje pokorne poterpeshljivoſti; sosebno premishljuy neisrezhene bolezhine Jesuſove, in njegove globoke rane imaj vedno pred ozhmi. Kakoshno je tvoje shivljenje memo shivljenja Jesuſoviga, ali tvoja praviza memo pravizhnosti Jesuſove? Je tvoja sheja huji od sheje Jesuſove? So sdravila, ki jih jemljeſh, bolj grenke ko shouz, f' kterim so njegove usta ogrenjili? So tvoje bolezhine hujſhi od bolezhin njegove rasbodene glave, njegovih rók in nóg s' sheblji perbitih? Je njegov sveti kriſh, na kterim je umerl, mezhji od tvoje poſtelje? Mu je bilo boli poſtresheno v' ſmertnih teshavah, ko tebi? Ne rasshali tedaj Boga s' nepoterpeshljivoſtjo, ampak vdaj ſe mu s' vſim ſerzam, rekozh:

M o l i t e v.

O Jeſuf! ſpoſnam, de mi ti hozheſh dobro, in sato mi poſhiljaſh krishe, teshave, bolesni. Vem, ſkuſhnja me je preprizhala, de nevolja nizh ne pomaga, poterpeshljivoſt pa veliko. Zhe nepoterpeshljivo terpim, ſim bres tvoje pomozhi, in oſtanem bres plazhila; zhe poterpeshljivo terpim, ſim poln tvoje tolaſhbe, in zhakam od tebe vezhniga plazhila. Torej obljubim f' tvojo pomozhjo v' vſih te-

shavah, tudi v' hudi bolesni in v' smertnih bolezhinah pokoren ti biti. Grefhnik fim, in sato velik dolshnik tvoje pravize: tedaj mi je bolje tukaj terpeti, ko tam vekomaj se pokoriti; hozhem tudi s' teboj terpeti, in is ljubesni tvoje vse preterpeti, de se po smerti veselim vekomaj. Sveta Lidvina je bila zhišta deviza, in tvoja svešta priatliza, vender je neisrezhenó dolgo v' hudih bolezhinah ne le poterpeshljiva, ampak tudi vesela bila. Jest tudi pokorno objamen, in hvaleshno kushnem svoje krishe, majhne in velike, kratke in dolge bres vsiga raslozhka; she sdaj ti dam, o Gospod, svoje shivljenje v' dar; bolezhine moje sadnje bolesni in sadnje sdihovanja mojiga umerjiozhiga telefa naj bodo s' tvojimi sdrushene, ki si jih is ljubesni do moje grefhne dushe na terdim lesu svetiga krishta prestal. Daj mi na proshnje tvoje flushabnize svete Ludvine, obilnost svoje gnade, de ti bom s' njo v' vsm pokoren, in de mi ta pokorshina saflushi vezhno svelizhanje. Amen.

XV. dan maliga travna.

Ss. Justin in tovarshi marterniki.

Sveti Justin je bil rojen od nevernih starshcev v' letu okoli 103. Bil je v' neveri do trideset-

tiga leta; pa Bog ga je obiskal s' svojo mogozhno gnado, in ga visoko povishal. She mladenzh je bil slo uzhen, pa ne po volji boshji; poln ajdovske uzhenosti je bil, in s' to shkodljivo uzhenostjo se je hvalil. Bog mu je po svoji milosti dal gorezhe shelje po refnizi; te je iskal, pa je ni nashel, in tudi ne samogel najti v' malikovavski veri. Ognjene shelje po refnizi so ga gnale vse vediti, karkoli so ajdovski uzheniki uzhili; pa njegova dusha ni bila te uzhenosti sadovoljna. Sposnal je, de so maliki prasna rezh; shelel je sposnati stvarnika in ohranika vsiga, pa ni samogel. Kader je njegova dusha bila polna tih gorezhnih shelj do sposnanja praviga Boga, je prishel k' njemu zhahtitljiv in ljubesniv starzhik, bleso je bil angelj v' zhlovekovi podobi, kateri ga je preprizhal, de je le katoljshka vera od Boga rasodeta, de mu le ta samore dati pravo sposnanje, in de bo le v' tej svelizhanje. Sra-ven tega mu rezhe: „Moli in prosi Boga ras-svetljenje, beri in premishljuj sveto pismo, de bosh poduzhen in rassvetljen.“ Justin ga je ubogal. Opustil je bukve nevernih uzhenikov, gorezhe bral in stanovitno premishljeval rasodeto besedo boshjo; tudi je poslusal uzhenike katoljshke zerkve, in v' sveti veri se je dobro poduzhil. Silno je bil vesel refnize, ktero je nashel, in se je dal kerstiti v' tridesetim letu svoje starosti. Ni magozhe praviti vsih njegovih dobrih del. Bil je shive vere in bogabojezhnih del poln; branil je s' neisre-

zheno uzhenostjo katolijsko vero soper Jude krivoverze in nevernike; s' svetimi nauki jih je veliko uzhil in spreobernal na sadnje je k' poterjenju vsiga tiga svojo kri serzhno prelil, kakor bo potlej rezheno. Bogabojezhe shiviljenje spreobernaleniga Justina je bilo vsm o-zhitno, in vsi verni so ga bili veselji; sato je bil permoran maschnikov posvezhenje prejeti, in takrat je obilnisthi gnado od Boga dosegel.

Sveti Justin je shel v' Rim, v' veliko mesto vsiga kershanstva. Ondi je bilo fizer dosti kristjanov pa veliko vezh nevernikov. Justin je serzhno uzhil ne le verne, ampak tudi Jude, malikovauze; nobeniga se ni bal, ker je is serza shelel vse svelizhati. On sam pishe: „Nobena rezh mi ni tolíkaj per serzu ko resniza, in je ne morem perkrivati, ako bi ravno vedil, de me bodo savoljo nje na drobno rasekali.“ Njegova skerba sa zhaft boshjo je bila velika, zhe je tudi previdil, de bres vsiga sadu; ali poboljšanja blishniga dela, ker je vedil, de njegovo delo ne bo bres plazhila ostalo. Tudi je slo uzhene bukve spisal sa katolijsko zerkev soper nevernike, ali v' njih poduzhenje, de bi neverni zesarji, njih otrozi, svetovavzi in vsi sposnali svetost Jesusove vere. V' tih pishe: „Nikar ne mislite, de bi bil jest vasho ajdovsko vero sapustil, in si Jesusovo isvolil bres premislíka. Jest sim se prej uzhil, kar vi morde she vezh ko vi; sim hodil od uzhenika do uzhenika, pa nisim per vasih uzhenikih resnize nashel, v' svetim pis-

mu sim jo naschel. Tudi jest sim kristjane sovrashil, potlej pa sim sposnal njih sveto shivljenje. Nemogozhe je, de bi bili kristjani hudobniga shivljenja, ker so perpravljani vsako uro sa zhasht boshjo, sa svojo vero umreti.“

Zesar Antonin je bil potlej kristjanam manj sovrashen, pa zesar Markavreli, njegov naslednik, je hudo preganjal kristjane. Ravno sa to je bil sveti Justin smeraj v' nevarnosti. Ufimu mestu je bil snan, in vsi neverniki so ga smertno sovrashili, in sam je dobro vedil, de ne bo smerti odshel; vender pa se ni skrival, in se ni bal. Eniga dne je bil v' drushbi shest vernih, in se je s' njimi pogovarjal od vere, kar naglo perderejo zesarjevi flushabniki, in od tih so bili gnani pred mestniga oblastnika Rustika. Oblastnik je nar prej s' lepo nagovarjal svetiga Justina in njegove tovarshe ubogati zesarja, in malike moliti. Potlej je vprashal svetiga Justina: „Kakoshne vere si ti?“ Je odgovoril serzhno: „Sim katolishke vere.“ Oblastnik: „Kaj uzhi tvoja vera?“ Sveti Justin: „Katolishka vera uzhi eniga samiga Boga, stvarnika in Gospoda vsiga, sposnati, tudi Sinu boshjiga, Jesusa Kristusa, kteriga prihod so preroki veliko zhafa prej osnаноvali.“ Oblastnik je potlej vprashal druge: „Kakoshne vere ste vi?“ Vsi so mu odgovorili: „Smo kristjani.“ Spet se je obernal k' svetimu Justinu rekozh: „Ti, ki se s' uzhenostjo hvalish, odgovori mi: „Menish zhe umerjesh sa svojo vero v' nebesa iti, in kako pla-

zhilo prejeti?“ Odgovori: „Ne menim, ampak verujem.“ Oblastnik rezhe vsim slo serdito: „Zhe ne ubogate, bošte bres usmiljenja umorjeni.“ Serzhno so mu odgovorili: „Prav tiga smo vsi sheljni, terpeti in umreti is ljubesni do Jesufa, de pojdemo v' vezhno svelizhanje. Delaj s' nami, kar hozhesf; vsi smo kristijani, in od svete vere ne odstopimo.“ Oblastnik je obsodil vse rekozh: „Sapovém te sanizhevavze nashih bogov prej hudo gajshlati potlej s' mezhem umoriti.“ Ravno tako je bilo, kakor je neverni oblastnik sapovédal, in veselí so vsi svoje shivljenje dali sa Jesufa v' letu 167.

N a u k.

Od branja svetiga pisma.

Sveti Justin pred svojim spreobrnjenjem je veliko bral, veliko vedil, in hvalil se f' svojo uzhenostjo: vender je bil neveden, ker je le ajdovske bukve bral, in neverne uzhenike poslusfal; kader je s' dobrim serzam sveto pismo bral, premishljeval in katoljshke uzhenike poslusfal, je dosegel pravo modrost. Kaj zhloveku pomaga veliko vediti, pa ne vediti potrebnih rezniz? Kaj mu vsa uzhenost pomaga, ako ga pa ne bolsfa? Le brati sveto pismo ni sadoosti, treba ga je tudi umeti po naukih katoljshke zerkve, in shiveti po tej rasodeti boshji besedi. Savel je bil uzhen v'

svetim pismu, vender ni umerl, kar so prero-ki govorili od Jesufa; neveden je bil v' svoji veliki uzhenosti. Marfikteri vedó dosti, pa ne vedó prav, ker ne ne vedó po zhistih naukih katoljshke zerkve. Le katoljshka zerkev prav umé in raslaga sveto pismo. Sveti Pavel pravi: „Zerkev shiviga Boga je steber in terdnost refnize.“ I. Tim. 3, 15.

Tudi kmetam in priprostim je dobro brati sveto pismo. Pervi kristjani so skerbno brali in premishljevali sveto pismo, kakor jim so apostelni perporozhevali. Sveti Pavel prizhuje, de „vsako pismo, od Boga vdahnjeno, je dobro k' poduzhenju, k' preprizhevanju, k' svarjenju, k' poduzhenju v' pravizi.“ II. Tim. 3, 16. Ozhaki so tudi slo perporozhevali brati in premishljevati sveto pismo. Pre-roki, Jesus in apostelni niso le uzhenim, ampak tudi neuzhenim govorili. Ravno sa tega voljno so apostelni dar jesikov prejeli. Sakaj tedaj ne bo dobro brati, kar je bilo unim dobro in potrebno slishati? Kmetam in vernim sploh nar koristnishti bukke so psalmi, modrostne, Tobijeve, evangeli, djanje apostelnov, pisma svetih apostelnov.

Kristjan! beri rad, in premishluj skerbno sveto pismo, de samoresh po te rasodeti besedi na tanko shiveti. Pred branjem svetiga pisma in drusih svetih bukev povsdiguj svoje serze k' Bogu, in ga ponishno profi rasvetlje-nje in mozh njegove nauke prav rasumeti, in

po njih shiveti. Skerbno ozhišhuj svoje serze, in imaj velike shelje po resnizi. Zhe te ljubesen do greha gospoduje, bosh neveden in svijazhen ostal, ker modrost ne gre v' hudovoljno dusho. Ponishnost je tebi in vsm nar potrebnishi, napuh pa napravlja pohujshanja in krivoverstva. Umej vse po naukih katolishke zerkve; kar umeti ne samoresh, sposhtuj, in ponishno sposnaj svojo nevednost. Beri pozhasi in zhe med branjem najdesih nauk, ki ti je potreben, ga premishljuj, in ohrani v' serzu, de svoje shivljenje ravnash po njim. Is serza Boga prosi po sposnani resnizi shiveti.

Vzhafi je tebi lahko, vzhafi teshko, vzhafi nemogozhe sveto pismo umeti. Nektere rezhi so svetle ko sonze, nektore so temne ko nozh; perve pomagajo k' poduzhenju, druge pomagajo k' ponishnosti, in oboje je potrebno. Vse boshje dela so take, ker so k' poduzhenju in ponishevanju. Nebo, semlja, zhlovek, vera in vse stvari imajo veliko svetlobo in temo. Besede svetiga pisma se vzhafi morejo le po zherki, vzhafi le po duhu, vzhafi po zherki in po duhu vseti. Sveto pismo prav rasumevati veliko pomaga vediti konez, is kteriga sveti pisar pishe, tudi ktere navade so bile ob njegovim zhafu. Vzhafi sveti pisar govori v' imenu hudobnih, kar bi lahko nevedniga ali spazheniga bravza smotilo. V' svetim pismu so nektore hude dela popisane, in ondi niso obsojene, ampak so v' drusim kraju svetiga pisma, in neumnesih bi se lahko po-

hujšhal. Sveto pismo hvali vzhasi kake nevarne dela, katerih vender mi ne smémo delati. Judita je bila od Boga poslana v' fhotore nevernikov, de bi mesto Betulijo otela; pa drugim ni perpusheno is tiga isgovora v' nevarnost greha iti. Gospod je hvalil krivizhniga hishnika, kteri si je vedil prekanjeno pomagati; pa ni hvalil njegove krivize. Luk. 16, 8. Kaj taziga je veliko v' svetim pismu.

De si varen in ponishen v' branji svetiga pisma, bom she nekaj perstavil. Benadab, kralj Sirije, je sbolél, in je poslal svojiga flushabnika Hazaela k' preroku Eliseju poprašhat: „Ali se bom is te bolesni osdravil?“ Elisej odgovori flushabniku: „Pojdi, in povej mu: Osdravil se boš; ali Gospod mi je pokasal, de bo ref umerl.“ Kako more vse to ref biti? Refnizhno govórenje je bilo. Benadab bi se bil osdravil, ker bolesen ni bila smertna, pa prerok je previdil, de bo umorjen; in ravno poslani Hazael ga je drugi dan umoril. IV. Kralj 8, 7 — 15. Sedezija, Jerusalemski kralj, je hudo delal soper Gospoda. Prerok Jeremija mu pravi, de bo sato odpeljan v' Babilon. Jerem. 32, 5. Ezechiel je enako govoril, pa perstavil, de Babilona ne bo vidil. Ezech. 12, 13. Refnizhno je bilo prerokovanje obéh. Nabuhodonosor, Babilonski kralj, je Sedezijata vjel, ga oflepil, in v' Babilon poslal. Shel je v' Babilon, pa ni videl Babilona. Marija je rekla Jesusu: „Jest in tvoj ozhe sva te s' shaloštjo iskala.“ Luk.

2, 48. Desiravno je to rezhenó, se vé, de
sveti Joshef ni bil ozhe Jesufov, kakor sveti
evangelí uzhi. Marija je govorila tako, ker
ljude m še ni bila ta skrivnost rasodeta. Je-
sus je rekel svojim uzhenzam: „*Kedaj bo ko-
nez sveta, nobeden ne vé, kakor le Ozhe.*“
Marka 13, 32. On je tudi vedil, pa ne ko
zhlovek. Jesus je djal: „*Jest in Ozhe sva
eno.*“ Jan. 10, 30. Potlej je rekel: „*Ozhe
je višji od mene.*“ Jan. 14, 28. To je vse
resnizhno, ker je vpervizh govoril po boshji
notori, potlej po zhloveshki.

To, akoravno malo, ti bodi sadošti, de
se nad drusimi rezhmi ne pohujshash. Ne-
umni modrijani hozhejo vse vediti, rasujsda-
ni ishejo v' svetim písmu isgovorov sa svoje
pregrehe; napuh in rasujsdanje obrodújeta
krivoverstvo. Neumneshi ne raslozhijo duha sta-
re in nove savese, tudi ne raslozhijo došti
drusiga; vender hozhejo veliko vediti, in go-
voriti. Ti bodi ponishen, smeraj pokoren ka-
toljshki zerkvi, in ne bosh nikdar safhel.

M o l i t e v.

O Bog! kaj mi bo pomagalo veliko ve-
diti, zhe nimam uzhenosti tvojih svetih slu-
shabnikov? Modrost sveta je norost pred te-
boj; pa ravne modrosti sveta fim jest nar bolj
iskal, in jo hvalil. Prekanjen fim bil v' hu-
dim, neveden v' dobrim; nepotrebne in shkod-
ljive rezhi fim shelel vediti, potrebno uzhe-

noft fim sanizheval; pravo modroft mi je bila gnjufoba, ker je bilo moje shivljenje flabo. O Gospod! odpusti mi vse pregrehe, daj mi svojiga svetiga Duha, Duha refnize in modrofti, de ti bom hvaleshen savoljo rasodete befe, de je rad berem v' svetim pifmu, jo rad poslufham, kader je osnanovana od tvojih flushabnikov, in de obroduje v' meni svelizhanski sad vſih ſapovedanih dobrih del. O ſveti Juſtin! hlagor ti, ki ſi bil uzhen v' boſhji poſtavi, ki ſi ſveſto shivel po nji, in tudi umerl ſa rasodete refnize. Spróſi tudi meni od uſmiljeniga Boga potrebno uzhenof, ſveto shivljenje in ſtanovitnoſt v' njem, de ſpoſnam dobro, shivim ſveto, in umerjem v' flushbi Gospod Boga. Amen.

+ XVI. dan maliga travna.

Sveti Peter Gonzalez.

Sveti Peter Ganzalez je bil rojen od bogatih in oblaſtnih ſtarſhev v' meſtu Aſtorgi na Shpanſkim v' letu 1190. V tiſtim meſtu je bil ſhkof njegov ſtriz. Ta je Petra ſhe majhniga k' ſebi vsel, ga ſ' ſlovezhim uzhenikam ofkerbel, in vzhaſi tudi ſam uzhil, Peter ſe je vſiga lahko uzhil, in vſi ſo ſe zhudili nad njegovo modroſtjo. Shkof, njegov ſtriz, ga

je bil slo vesel, in kader je bil odraslen, mu je dal korarstvo, ako ravno ni bil she masnik. Peter je bil ref slo uzhen, vender je bil te flushbe nevreden, ker ni bil poni-shen; bres ponishnosti pa vfi darovi nizh ne pomagajo. Vse mesto ga je ljubilo in hva-lilo, ker je bil prijasen, kratkozhasen in per-ljuden; pa ni bilo boshjiga duha v' njem. Pre-vezh je skerbel sa svoje telo, sa oblazhila, sa snashnost in sa vse, kar svet ljubi; sa dushno lepoto pa je malo skerbel. Ni bil ravno hu-doben ali rasujsdan; vender je bil obilno slab, ker je shivel po duhu sveta. Kar s. evangeli pogubljenja vredno sposna, je v' duhovnim she hujshiga pogubljenja vredno. Bil je v' noshi in v' sadershanji bolj podoben posvet-nimu sheninu ko duhovnu, in s' tem je ra-sodeval neumno ljubesen do sebe in do sveta. Bog ga je s' sméshno pergodbo ponishal. Eni-ga dne je is sgoli napuha jesdil velikiga sa-liga konja po mestu, ves je bil v' shidi in sla-tu; kjer je bilo vezh ljudi, je skasoval svoje bogastvo, svojo nizhemernost, de bi bil hva-ljen. Misilil je, de vse po konzu ga gleda, se zhudi nad njim, in ga hvali. Ref je to bi-lo, pa malo zhafa; konj je naglo poskozhil, in vergel tiga ljubiga jesdiza v' veliko lusho. Ondi je bilo filno veliko ljudi, vfi se mu sme-jejo ne le tiho, ampak tudi glasno. V' stra-hu se komaj pobere, od glave do nog je bil blaten, in postopazhi ga dolgo spremljajo s' svishganjem in s' glasnim smeham. Od veli-

ke framote ne ve, kam bi pogledal; hiti domu, in mu hozhe serze raspozhati savoljo prestane framote.

Zhudne in skrivne so boshje poti. Bog je nizhemerniga Petra f' to smeshno pergodbo pred svetam ponishal, in mu je gnado dal, f' ktero je sposnal svojo neumno prevsetnost. Sposnal je sdaj, de je Bog f' to pergodbo njegovo nizhemernost shtrafal, in de kako nizhemerno je sebe in svet ljubiti, ker ta vrazhuje slabo svojim flushabnikom. Dolgo je premishljeval kaj storiti, potlej je sklenil: „Svet, kterimu sim flushil, se mi posmehuje, jest bom pa njega sanizheval.“ Vedno je pred ozhmi imel besede Davidove: „*Dobro mi je, o Gospod! de si me ponishal.*“ Shel je v' Palénzijo. Tukaj odlozhen od sveta se je oestro postil, veliko molil in premishljeval boshjo voljo; v' sim je bil sgled pokorjenja in ponishnosti. Desiravno je premagal svoje posheljenje, vender sam sebi she ni upal; shel je v' kloshter svetiga Dominika, de bi v' samoti in v' pokori shivel do smerti. Ondi je bil poln ponishnosti, pokorshine in vsiga dobriga. Njegovi oblastniki so ga nekoliko zhasa pustili v' tihoti, molitvah, postih in drusih dobrih delih svojo dusho ozhishevati. Kader so ga mislili sadohti zhishiga in vnetiga, so ga permorali mashnikovo posvezhenje prejeti. Ref je bil mashnik po volji boshji; vedno si je persadeval greshnike spreobrazhati, in pravizhne uterdovati. Is gorezhnih shelji du-

šam v' nebesa pomagati je veliko mest obhodil, vedno se pošil, povsod osnanoval besedo boshjo, in veliko grešnikov spreobernal. Njegove besede so bile mozhne, pa ljubesnjivo mozhne, ker je prej delal, kakor je druge uzhil. Bil je ponishen s' majhnimi, serzhen s' velikimi, in vse ga je rado ubogalo. Sdelan od velikiga terplenja in pokorjenja je ravno velikonožno nedeljo, petnajsti dan tiga mesza, saspal v' Gospodu v' letu 1240.

N a u k.

Od nizhemerne in pohujshljive noshe.

Sveti Peter Gonzalez je, preden se je spreobernal, svoje telo nizhemerno oblazhil, de bi sebi in svetu dopadel. Bil je bogat; vendar je grešhil, ker se je prevsetno nosil zhes svoj stan, in shelel svetu dopasti. Bog ga je ponishal, in osdravil s' svojo gnado od te nevarne bolesni; potlej je bil vsm ponishen. Oblazhilo je zhloveku potrebno, pa to prizhuje od sgubljene nedolshnosti, in od slabosti njegoviga telefa. Neumno je tedaj se povishevati s' tistim, kar bi ponishati moglo. Nezhednost ni k' nobenimu pridu, nizhemernost veliko manj; nemarnost ni dobra, prevsetnost je huda. Modri pravi: „*Ne povishuj se s' svojim oblazhila.*“ Sirah 11, 5.

Tvoje oblazhila naj bodo po navadi dobrih in po stanu; ako niso, si preprizhan, de

ljubish neumno sebe in svet. Sveti Hieronim pravi: „*Ponishno oblazhilo pomeni sanizhevanje sveta.*“ Tedaj pomeni prevsetno oblazhilo ljubesen do sveta. Resnizhno je to: „*Telefno oblazhilo pokashe zhloveka.*“ Sirah 19, 27. Sdaj ni skoraj mogozhe raslozhiti stanov po telefnim oblazhilu: ne lozhi se Gospod od hlapza, bogatin od uboshza. Kristuf pravi: „*Kteri mehke oblazhila nosijo, so v' hraljevih hishah.*“ Mat. 11, 8. Sdaj tanzhize nosijo ubogi v' revnih hishah, in nar umnishhi rokodeli ne vedo kako berazhem ustrezhi. Od tod isvira veliko hudiga. Denar gre sa shlahtne oblazhila; ljudje previsoke noshe so previsoki v' vsm; prevsetno oblazhilo je mladim napeljevanje v' hudo; na sadnje sadeva prevsetneshe vredno obljubljeno plazhilo, saframovanje, uboshtvo in dosti hudiga. „*Kdor se povishuje, bo ponishan.*“ Mat. 23, 12.

Oblazhilo more biti *framoshljivo* in *po spolu*. Navade so mnoge, skoraj vsaka deshela ima svoje; vender kar shali framoshljivost, ni nikoli perpusheno. Prav lepo pishe sveti Pavel od tiga: „*Manj shlahtne ude s' vezhi zhastjo obdajamo, in kar je neposhteniga na nas, ima vezhi sposhtovanje.*“ I. Kor. 12, 23. Neposhteni udje vezhi framoshljivosti potrebujejo, savoljo svoje in drusih slabosti. Sveti Pavel sosebno shenskim sapove framoshjivost rekozh: „*Shenske naj se s' poshtenim oblazhila framoshljivo naprav-*

Ljajo.“ I. Tim. 2, 9. Shenška neframno lepotizhena in oblezhena je saderga hudizheva; ni mogozhe viditi in praviti velike shkode; od njene neframne noshe storjene. Kratko, pa strahno govori sveti Ambrosi. „*Ona je prebivalishe hudizheva.*“ Silno ostudno je tudi bres velike file ali smertne nevarnosti drusiga spola oblazhilo oblezhi. Tukaj ne bo popisano, kaj in koliko hudiga samore is tiga isvirati; sadošti je rezhi, de je to slo pregreshno. Gospod Bog sapove po Mojsefu: „*Shenška naj ne oblazhi moshkiga oblazhila, tudi ne moshki shenskiga; sakaj to je per Bogu gnjusoba.*“ V. Mojs. 22, 5. Zerkev je take ozhitno pokorila, ker je sapovedala: „*Kdor je oblekel oblazhilo drusiga spola, se more tri leta pokoriti.*“ Te pregrehe so deleshni, kateri oblazhilo posodijo; torej morejo tudi te pokore deleshni biti.

Ljubi moj! bodi ponishen v' serzu, in bosh tudi v' oblazhilih in v' vsm po navadi dobrih svojiga stanu. Sdaj ni nobene perme-re per neumnih, pa ti sferbi svojo dusha ohraniti v' zhasti per Bogu. „*Tvoja snaga naj ne bo unanja v' pletenih laséh, ali v' obloshenji slata, ali v' noshi shlahtnih oblazhil, ampak v' notranjim zhloveku.*“ I. Pet. 3, 3 — 4. Veliko bolj se varuj pohujshljiviga oblazhila nositi, in odvrazhuj svoje ozhi od nastav neframnih ljudi, de ne padesh v' pogubo. Nedolshna in sramoshljiva lepota je nevarna, koliko bolj je nesramoshljiva? „*Sto-*

*ri tedaj saveso s' svojimi ozhmi, de svoje
dushe ne pohujshash.*“ Job. 31, 1.

M o l i t e v.

O Bog! spoznam svojo prevsetnost in nizhemernost. Veliko bolj sim skerbela sa lepoto svojiga slabiga telefa; ko sa zhistost svoje edine dushe; pod lepimi oblazhili sim imel omadeshevano dushe; pred svetam sim bil lep, pred teboj ostuden; sim hvale ljudi iskal, tvojiga obsojenja pa se nisim bal. O neumnesh! zhe sim le eniga vidil nizhemerne noshe, sim ga bersh posnemal; zhe ga nisim mogel, sim vsaj shelel, in nisim maral sa dobri sgled ponishnih. Sim se isgovarjal: „Nizh hudiga ne mislim;“ pa nisim bil isgovorjen, ker ste ponishnost in framoshljivost smeraj sapovedane. Moji isgovori so bili prasni, ker je moje serze bilo slabo, in sim shelel neumni mu svetu dopasti. Ponishaj me, o usmiljeni Gospod! kakor si ponishal dushe svetiga Petra Gonzaleza, de v' prihodno ljubim ponishnost, popravim dano pohujshanje, in skerbim sa lepoto svoje dushe, in tebi dopadem. Amen.

XVII. dan maligi travna.

Sveti Shtefan minih.

Sveti Shtefan je bil rojen na Englendarfskim od shlahtnih in bogatih staršev. Gnada bo-shja ga je obvarovala sapeljivosti sveta. Otrok she ni nizeh otroškiga nad seboj imel, ker ga je le Bog, in kar Bogu dopade, veselilo. Smiraj je shelel, kolikor je mozh, ob perloshnim zhasu svet sapustiti, in Bogu popolnoma flushiti. Kar je vedno per serzu imel, je storil. Shel je zelo mlad v' klofhter bratovshine svetiga Benedikta. Zhes ene leta je shel v' Paris, de bi pod imenitnimi uzheniki se nauzhil popolnishi Bogu flushiti. Onda je sosebno fkerbel prav umeti sveto pismo, in po njem stanovitno shiveti.

Bil je poln ljubeshni do Boga in do blishniga: njegovo sadershanje je bilo perljudno in dobrovoljno, pa vselej modro, framoshljivo in brumno; njegovo oblizhje je bilo ljubeshnjivo veselo is notranjiga veselja svetiga Duha; vfi dobri so ga bili veseli. Is Parisa je shel s' dobrim tovarshem v' Rim, v' veliko mesto vfiga kershanstva, obiskat pokopalish svetih aposteljnov Petra in Pavla in svetih marternikov. S' tem svetim tovarshem sta po poti govorila od svetih rezhi, ali molila, ali psalme pela, ali molzhala, in kaj svetiga pre-

misłljevala. Ko sta v' Rimu po svojih gore-
zhih sheljah nasitila svojo dušo, sta šla na-
saj na Franzosko. Sveti Shtefan je svedil,
de v' klofstru Molesmu minihi šivé v' soseb-
ni svetoſti, in shelel per njih oſtati; proſil je,
in tudi bil vset v' njih drushbo. Dokler ſo
tiſti minihi bili ubogi, in ſo šivéli ſ' svojim
trudam, ſo bili reſ ſveti; kader ſo pa oboga-
teli, in bres truda shiveli, je bogaſtvo obro-
dilo lenobo, mehko bo in ſlabo shivljenje. Bo-
gati ni ſveta, viditi bogabojezhof tiftih mini-
hov, ſo hiteli jih obogatiti; bogaſtvo pa je
potlej poſherlo bogabojezhnoſt.

Sveti Shtefan je bil tiga ſlo ſhaloſten, in
ſi je veliko persadeval ſvoje brate preuzhiti in
poboljšhati, pa ni nizh opravil. Bal ſe je ſa
ſvojo dušo, ſe napravil v' Lijon k' vélizimu
ſhkofu Hugonu, mu vſe odkritoſerzhno po-
vedal, in po njegovim dopuſhenji ſ' dvema
tovarſhema ſhel v' puſhavo Ziftel, de bi on-
di po ſapovedih boſhjih in po poſtavah ſveti-
ga Benedikta popolnoma shivel. Straſhna je
bila tiſta puſhava, njemu pa ljuba, ker je ho-
tel ſvetu odmreti, de bi ſ' Jeſuſam vekomaj
shivel. Ondi je ſ' ſvojimi tovarſhi is poſeka-
nih dreveſ naredil ſlabo prebivaliſhe in rev-
no zerkev. Vſe, tudi v' zerkvi, je bilo uboſh-
no, pa ſveti Shtefan je miſlil, in vezhkrat
djál: „*Mi molimo Boga ſ' nedolſhno dušo,*
ne ſ' ſlatam ali ſrebram.“ Ti dobri minihi ſo
bili od drusi h dolgo preganjani; pa njih reſ-
nizhna ſvetoſt je bila ſpoſnana, papeſhi, ſhkof-

je, kralji in vsi so jih v' veliki zhafti imeli. Kmalo potlej se jim je sveti Bernard perdrushil in tudi veliko drusih pokore sheljnih. Sveti Shtefan ni le sferbel sa svoje minihe, ampak tudi, kolikor je premogel, sa vso katoljsko zerkev, de bi vsi mirno in bogabojezhe shiveli. Vsi so ga slo zhaftili, sam pa se je slo sanizheval. Enkrat se jih je nekaj tiho pogovarjalo od njegovih dobrih del, in na sadnje so rekli: „On je velik svetnik.“ Slishati njih govorjenje, je bil v' shivo rasshaljen, in jim je ponishno rekel: „Vam povem, de pojdem v' velikim strahu pred pravizhno sodbo boshjo; zhe sim kaj dobriga storil, nisim is svoje mozhi, ampak s' pomozhjo gnade boshje, kateri sim morde bil velikokrat nesvest.“ Tako je resnizhno mislil, in ponishno od svojiga saflushenja govoril sadnji zhas svojiga shivljenja. Umerl je poln dobrih del ofem in dvajseti dan sushza v' letu 1134, pa zerkev le danš njegov spomin obhaja.

N a u k.

Od boshjih pot.

Sveti Shtefan je shelel iti, in tudi shel v' Rim obiskat in zhaftit pokopalish svetih aposteljnov Petra in Pavla in svetih marternikov. Brumniga priyatla je seboj vsel: vso pot sta molila, ali premishljevala svete rezhi. Tako je sapisano od njega, in to prizhuje, kako go-

rezhe je potlej molil po Rimskih zerkvah, ktere je obiskal. To se sdaj sploh rezhe: „Boshja pot, na boshjo pot hoditi.“ Sa to je vprashanje:

Ali je sapovedano ali prepovedano, dobro ali slabo hoditi na boshjo pot? To ni sapovedeano, tudi ne prepovedano po nobeni boshji sapovedi; torej samore biti dobro ali slabo po okolishinah, konzu in sadershanji. Verni so vselej sposhhtovali svete kraje s' prizhijozhnostjo in kervjo Jesufovo posvezhene, tudi pokopalisha svetih aposteljnov in marternikov; eni so jih is radovoljne brumnosti obiskovali, kakor ozhaki prizhujejo. Zhe so eni hodili is dobriga serza, in to nesapovedano opravilo prav opravljali, ni bilo malo drusih, kteri so hodili na boshjo pot is sgoli radovednosti ali malopridnosti. Sato so sveti Janes Nizhan, sveti Bonifazi shkof, sveti Idelbert tudi shkof, in she drugi odsvetovali na boshjo pot hoditi. Ravno savoljo slabosti, nevarne drushbe in drusih urshahov je she sdaj sapoved, ne is fare hoditi s' prozefijo bres soseb-niga perpushenja.

Sedanjim kristjanam sploh ni varno na boshjo pot hoditi. Zhe eni is dobriga serza hodiyo, in se prav sadershe, hodi veliko drusih bres dobriga konza, in ima perloshnost huje Boga rasshaliti. Tudi tisti, kterim ni nobene nerodnosti ozhitati, slabji morebiti domu pridejo. Zhe ravno v' romarski zerkvi bolj gorezhe molijo, lahko od druge strani

slabé, ker veliko nepotrebna ali slabiga slishijo ali vidijo; morebiti pridejo v' nevarnost, ktera bi jih ne bila sadela, ako bi bili doma ostali. Ljubi moj kristjan! samota je varh nedolshnosti; ta je tebi in slednjimu nar bolji, velika drushba ni nikomur prav varna. Morde pufhash svoje otroke bres potrebna dushniga varha, in samudish veliko dolshnost svojiga stanu. Ob nedeljah in prasniki te nekaka dolshnost saveshe s' svojim duhovnim sdrushen biti per boshji flushbi, kar ni mogozhe, ako nisi doma; tudi nisi morebiti nikjer per kershanskim nauku. Je li pravizhno, de je romarska zerkev prevezh natlazhena, farna pa prasna domazhih otrok?

Ne perpušti svojim otrokam in mladi drushini okoli hoditi na boshjo pot. Vsim, tudi modrim, je varnishhi doma ostati, mladim pa je potrebno. Tvoji otrozi in mlada drushina is sgoli radovednosti ali malopridnosti filijo okoli hoditi delezh spred tvojih ozhi. Ne more ti nesnano biti, kako slabo se mladi saderse po boshjih potih: smeh, slabo govorjenje, mnoge nevarne perloshnosti, rasujsdanje in ostudnost je vavavno. Morebiti so tvoji otrozi ali tvoja mlada drushina od rasujsdanih nagovarjani na to pot; potlej po ofhtarijah mladi obojiga spola pijejo, pleshejo, ali po poti eden drusiga ranijo s' vso sapeljivoſtjo. Bog hotel, de bi she kaj hujshiga ne bilo! Zhe ti tvoj otrok pravi: „Sim se obljudil na to ali uno boshjo pot;“ ne daj se ushugati, ker

ga ta obluba bres tvojiga perpušhenja in dovoljenja ne saveshe. Odgovóri mu: „Obljubi doma ostati, in ta obluba bo Bogu in meni vshezh.“

Tudi nekterim drusim je slabo na boshjo pot hoditi. Je bilo she sgoraj rezhenó, de, kdor pušha svoje otroke ali svojo mlado družino bres dušhniga varha, samudi imenitno dolshnost is nepotrebniga opravila. Je slabo tistim, kterim is nepokorshine do svojiga domazhiga pastirja in is nepokore duha gredo delezh odkladat teshke butare svojih grehov. Pred svojim damazhim spovednikom bi ne opravili, ker so v' slabih perloshnostih, ali nozhejo sovrashniku odpustiti, ali nozhejo storjene krivize popraviti, doma so ozhitni greshniki; pa delezh od doma so pravizhni, ker so sebi in spovedniku nesnani: sato gredo, de svojo slepo vest potolashijo. Boshja pot je slaba vsm, kteri ne gredo is dobriga konza, in sploh vsm slabim. Pijanzi, nezhistniki, rasujsdanzi radi hodijo na boshjo pot; pa koder hodijo, pušhajo sa seboj sled svoje ná pazhnosti. Obojiga spola nameshani po ofhtarijah, po poti v' slabim govorjenji, pridejo vzhafi ponozhi domu; pijanzi in slabi fantje perderejo pijani domu, vpijejo in vriskajo, de se grizhi trefejo; veliko drusiga hudiga se godi: to se pravi boshjo pot opravljati!!!

Porezhesh: „Tudi sveti Joshef s' Marijo in s' Jesufam so hodili na boshjo pot v' Jeru-

salem, sakaj pa sdaj sanizhujejo boshje poti?“
Sveti Joshef f' svojo sveto drushino je hodil
v' Jerusalem ozhitno Boga molit, ker v' vfi Ju-
deji ni bilo nobeniga drusiga tempeljna, in
ker je to bilo od Boga sapovedano. V. Mojs.
16, 16. Sdaj imajo kristjani povsod zerkve
in boshjo flushbo. Nobeden ne sanizhuje bosh-
jih pot, ampak slabo sadershanje malovred-
nih kristjanov, kateri so ognjeni sa nesapove-
dano duhovno opravilo, nar sveteji sapovedi
pa sanizhujejo. Ako pa gresih na boshjo pot,
pojdi is svetiga namena.

M o l i t e v.

O Jesuf, uzhenik dopadljive boshje flu-
shbe! premalo rasvetljena je bila moja do te-
be, in slaba moja zhašt do tvojih svetnikov.
Sim rad hodil na boshje poti, in mi ni bilo
mar hoditi po poti tvojih svetih sgledov in
naukov; tvoje svetnike sim po unanje zhaštil,
po njih shiveti pa nisim hotel; trudil sim svo-
je telo s' dolgo^a potjo, in pridno sim delal,
kar mi nifi sapovedal, pa ne, kar bi samoglo
moje hudo posheljenje ukrotiti. Gospod! daj
mi pravo brumnost, de ti v' resnizi flushim,
de bodo moje misli vselej f' tvojimi sdrushe-
ne, to je prava pot v' nebeshko kraljestvo.
Sveti Shtefan! sprósi mi od Boga po Jesusu
Kristusu ljubesen, v' kateri le je prava boga-
bojezhnost. Moji premehki natori je vse lo-
shej in ljubshi, ko sebe pokoriti in premago-

vati. Kar me veseli, me lahko stane, zhe je ravno teshko; poshelenja nozhem premagovati, in skerbm le s' unanjim zhesbenjem Boga moliti, kar je premalo. Obljubim po poti Jesufovih sgledov in naukov stanovitno hoditi, de pridem frezhno v' nebeshko kraljestvo. Amen.

+ XVIII. dan maliga travna.

Sveti Simeon shkof, in tovarshi, marterniki.

Sveti Simeon je bil véliki shkof v' Selévzii na Persijanskim ob zhasu neverniga kralja Saporja. She apostelni so v' tem kraljestvu kershanfko vero osnanoi; torej je bilo v' njim veliko vernih kristjanov, vender pa she veliko vezh malikovavzov, kteri so sonze in druge stvari molili. Sapor je sovrashil kershanfko vero, in sato tudi vse kristjane. Grosovitno hudo jih je preganjal in moril. Sozomen pishe, de jih je shestnajst taushent po imenu snanih, ki so bili savoljo katoljshke vere neusmiljeno umorjeni, po imenu nesnanih pa niso shteti. Med njimi je bil tudi sveti Simeon shkof. Kar nam je sveti Maruta od njega sapisaniga sapustil, bo sdaj povedano.

V' letu 340 so malikovavzi kralja Saporja soper kristjane slo nadrashili, rekli so mu

namrežh: „Varuj se kristjanov: Rimljanam in njih zesarju so prijatli, in sa tega voljo filno nevarni, posebno pa Simeon fhkof.“ Kralj ukashe kristjanam po svojim kraljestvu, de naj svojo vero sapusté, njih bogove molijo, in jim s' velikim fhtrafnigi in zlo f' smertjo shuga, zhe ne bodo pokorni; tudi jim je hujshi davke naloshil kakor drugim svojim podloshnim, de bi raji od vere odstopili. Sveti Simeon fhkof pishe neusmiljenimu kralju: „Kako bi se jest smel braniti svoje shivljenje dati sa ljudstvo, ki mi je srozhenó sferbeti in delati sa njegovo svelizhanje, ker je Jesus Kristus radovoljno sa ves svet umerl, in ga f' svojo kervijo odreshil? Ne shelim shiveti, ako mi ni mogozhe bres greha shiveti, in tudi Bog ne dovoli, de bi shivljenje ohranil dusham v' fhkodo, sa ktere je njegov edini Sin umerl; bojezh pa tudi nisim tolikanj, de bi si ne upal hoditi po stopinjah svojiga Svelizharja; sakaj njegova milost mi daje mozh sa-nj darovanimu biti. In tudi moje ljudstvo bo umerlo sa vero, po kateri bo svelizhanje sadobilo.“

Kralj se raserdi. Pomoriti rezhe mashnike in dijakone, podreti njih zerkve, omadeshovati svete zerkvene posode in oblazhila. „Simeona pa, pravi kralj, kateri Boga Rimski-ga zesarja moli, moje bogove pa saframuje, mi perpeljite, de ga obsodim.“ Perpeljejo ga. Malikovavzi ga hudo toshijo; kralj pa ga je prijasno pogledal, in mu rekel: „Verjemi mi, Simeon! dobro ti hozhem; móli sonze,

in dobro bo tebi in tvojimu ljudstvu.“ Simeon odgovori: „Kako zhem sonze moliti, ko she tebe ne molim, ki si vender zhaſtitljivſhi ko sonze! Mi le eniga Goſpoda in Boga, Jeſufa krishaniga, ſposnamo in prizhujemo.“ — Kralj rezhe: „Ko bi kakiga shiviga boga molil, bi she ne sameril tvoji ſlepoti; ko pa zhloveka molish, ki je na krishu umerl, ti ne morem persaneſti. Spremiſli ſi, in moli ſonze; dal ti bom potlej bogatſva, in k' imenitni flushbi te hozhem povſdigniti.“ Simeon odgovori: „Ti nimaſh praviga ſapopadka od Jeſufa. Glej, on je ſtvaril ſonze in ljudi, in ko je na krishi umiral, je ſonze otemnélo, in ljude ſo trepetali, in djali: Gotovo je on bil boſhji ſin!“ Zhaſtito in is laſtne mozhi je is groba vſtal in ſhel v' nebefa. Zhaſt, ktero mi ti obetaſh, me zlo nizh ne mika: vezhi zhaſt mi je Bog perpravil v' nebefih.“ Kralj: „Varuj vſaj ſvojiga shivljenja, in pa shivljenja drusih, ki bodo ſ' teboj vred pomorjeni, ako terdovraten oſtaneſh.“ Simeon: „Zhe miſliſh to hudobijo ſtoriti, vedi, de te ſa to zha-ka huda ſhiba, ſ' ktero te bo naſ vſih ſodnik ſtraſhni ſodni dan po ſvoji neſkonzhni pravi-zi udaril. Jeſt ti pa rad dam ſvoje telo in shivljenje, de ſtorish ſh' njim, kar ſe ti po-ljubi.“ Kralj: „Zhe je pa taka, de ſe ſam ho-zheſh pogubiti, naj ſe ti pa ſgodi po tvoji vo-lji. Ali tvoji prijatli ſe mi ſmilijo, in ſkuſil jih bom odverniti od njih neumnosti, ko bo-do tebe terpeti vidili.“ Simeon: „Boſh vidil,

de bodo vsi stanovitni ostali, in raji zhasno shivljenje sgubili, kakor pa vezhno, in ko bi jim ti tudi vse svoje kraljestvo obetal, bi ga ne hotli sameniti sa krono, ktero jim je Jesus v' nebesih perpravil.“

Kralj vidi, de svetiga mosha po nobeni zeni ne more napraviti, de bi sonze molil, ga v' strashno jezho rezhe vtakniti. Drugi dan ga spet pred kralja perpeljajo. Kralj ga sazhne vnovizh prav prijasno nagovarjati, de naj sonze moli; ako mu je shivljenje ljubo. Pa sveti Simeon je djaj ves serzhen: „Le nikar me vezh ne skufhaj, ker je vse sahtonj! Glej she je perpravljena misa, ki bom saklan na njej, in Bogu darovan, in pa komaj she zhakam priti k' nebeski vezherji, kamor me Gospod vabi.“ Na to ga kralj ves raskazhen ukashe peljati na morishe in mu glavo odsekati. Sh' njim so gnali tudi sto drugih vernih kristjanov, med kterimi je bilo pet shksofov in vezh drugih duhovnov. Vsim so glave odsekali. Sveti Simeon pa je mogel gledati, ker so mislili, de ga bo vsaj po tem grosa obshla, in bo vero satajil. Pa stanoviten v' sredi neusmiljenih rabelnov se ni zlo nizh bal; she le serzhnost je dajal vsem drusim obsojenim, in jih opominjal: de naj radi umerjejo sa Jesufovo vero, ker bodo nekdej srezhno od smerti vstali, in vezhno veselje v' nebesih vshivali. Bog je dal, de le eden ni odstopil od vere, vsi so radi in veselo umerli. Na sadnje so tudi svetimu Simeonu glavo odsekali. Vsi

so umerli 17. dan maliga travna v' letu 341, ravno veliki petik, ker je sveti Simeon vedno shelel, de bi ob dnevu Jesufove smerti tudi on svoje shivljenje sklenil.

N a u k.

Ne neumno ljubiti posvetniga blaga?

Sveti Simeon, drugi shkofje, duhovni in verni, ki so prebivali pod oblastjo malikovavskiga kralja Saporja, so sanizhevali svét in njegovo hogaštvo, de bi si saloge napravili v' nebeshkim kraljestvu. Hudo stiskani in preobloshéni od nevernikov so s' veseljem prenesli vse nadloge, in stanovitni ostali v' sveti veri. Posnemali so perve verne, katerim pishe sveti Pavel: „*Ropanje svojiga premoshenja ste s' veseljem prestali, ker ste sposnali, de imate boljshi premoshenje v' nebesih.*“ Hebr. 10, 34. Taki bi mogli vsi biti, in le tako bi bili stanovitni v' boshji flushbi.

Varuj se lakomnosti blaga, ker is nje veliko hudiga isvira. Lakomnik je malikovaviz sveta: malo upa v' vsigamogozhno in modro previdnost boshjo, v' nadlogah ni po boshji sapovedi poterpeshljiv; malo mara sa pravi-zo, in je ne sposna; je neusmiljen s' blishnim, tudi s' potrebnimi, in nobenimu ne pomaga bres svojiga dobizhka; je mersliga in nepokojniga serza, savoljo tiga malo in slabo moli; zhe tudi moli, sato moli, de bi bil fre-

zhen na svetu; je velikokrat jesen in prepirljiv, ker mu nar manji škoda presune serze; nikoli ni svojiga stanu ali svoje brezhe zadovoljen; zhe ima malo, sheli vezh imeti, zhe ima dosti, mu vender ni sadoosti; v' brezhi je preneumno vesel, v' nesrezhi preneumno shalosten. Kako more tak Bogu slushiti? Ni prevezh od hudobe lakomnosti modri govoril: „Nizh ni hudobnishiga od lakomnika; nizh ni krivizhnishiga, kakor denar ali kaj drusiga neumno ljubiti, sakaj tak ima tudi dusho na prodaj,“ Sirah 10, 9. 10. Juda je resnizhno to storil, ker je is ostudne lakomnosti prodal nedolshniga Jesusa neusmiljenim Judam, svojo edino dusho hudizhu. Ni mogozhe praviti vsiga hudiga, kar is greshne lakomnosti isvira: praviza, resniza, zhiftoft, poshtenje, nedolshna kri, mesta, deshele in vse je na prodaj, ako lakomnost gospoduje serze. Prav sim govoril: Varuj se lakomnosti.

Lakomnost je skrita pregreha. Lakomnikov je svet poln, vender lakomnika ni. Vidne stvari lahko sapeljujejo zhloveka skoraj vsak ljubi prevezh svoje telo, in is te neumne ljubeshni prevezh sferbi sa svet; vender kdo se sposna? Delavnost, pridnost in previdnost ni prepovedana od Boga, pa lakomnost je prepovedana, is ktere isvira prevelika ljubeshen do blaga in preobilne sferbi sa zhasno brezho. Dolgovi, otrozi, hude letine, in kaj taziga, so isgovori preskerbnimu zhloveku, de se pravizhniga dela, in se ne sposna. Eni

so lakomniki bres krivize drusih, ker svoje pravizhno blago prevezh ljubijo; sato menijo nedolshni biti. Eni pa so blishnimu krivizhni; vender se ne sposnajo, ker svojo krivizo isgovarjejo, in jo lahko isgovarjajo, ker lakomnik ni pravizhne vesti. Ravno sato je Jesus opominjal: „*Glejte, in varujte se vse lakomnosti.*“ Luk. 12, 15. To je: Glejte, premislite dobro svoje serze, ker je smota lahka, in varujte se prav skerbno te skrite shkodljive pregrehe.

Srezha ali nesrezha rasodeva tvoje serze. Zhe si ubog v' duhu, si sadovoljen tudi v' svojim uboshtvu, ker shivish, de bi Bogu flushil in se popolnoma sanashash na Jesusove besede: „*Ozhe nebeshki shivi ptize pod nebam, niste li vi veliko vezh ko one? On oblazhi limbarje na polji, kolikanj bolj bo vaf? Sej ve, de vfiga tiga potrebujete. Ne skerbite tedaj (nepokojno) rekozh: Kaj bomo jedli, ali f' zhem se bomo oblazhili?*“ Mat. 6, 26 — 31. Ubogi v' duhu rezhem, se sanasha na boshjo oblubo in na usmiljeno boshjo previdnost, dela in si persadeva f' pridam sa shivesh in oblazhilo; pa ne nepokojno in lakomno. V' frezhi hvali Boga, pa ni neumno vesel; v' nesrezhi je Bogu pokoren, poterpeshljiv in pokojin, ker ima pred ozhmi besede Jesusove; „*Blagor ubogim v' duhu, sakaj njih je nebeshko kraljestvo.*“ Mat. 5, 3. Lakomnik je ves drugazhen. On le sebi shivi, je malikovaviz sveta, in ne mara sa pri-

hodne obljublene dobrote: sa to je v' frezhi neumno vesel, in v' nefrezhi ves pobit in nepoterpeshljiv; dobro in hudo je njemu shkodljivo. Refnizhno je tedaj, kar od lakomnikov pishe sveti Pavel: *Kdor hozhe obogatiti, pade v' skushnjavo in sadergo hudizhevo, in v' veliko shkodljivih shelj, ktere zhloveka potopé v' pogubljenje; sakaj korenina vsiga hudiga je lakomnost.*“ I. Tim. 6. 9. 10.

Preljubi moj! varuj se lakomnosti, ker ti bo ta napravila nepotrebne in shkodljive skerbi, te pa te bodo odvernile od Boga, kakor modri prizhuje: „*Nepokojna skerb serze od Boga odverne.*“ Sirah 31, 2. Ti menish najti svoj pozhitik v' obilnosti; pa ne bo ref, she le bolj nepokojin bosh. Premisli dobro besede Jesufove: „*Kaj pomaga zhloveku, zhe ves svet dobi, svojo dusho pa pogubi?*“ Mat. 16, 16.

M o l i t e v.

O Jesuf! ti si uzhenik uboshtva in pokorjenja, vender te nisim do sdaj poslusshal. Ti Gospod vsiga, si hotel rojen biti od uboge matere v' rasdertim hlevi med neumno shivino bres vse postreshbe, potlej si bil smiraj ubog; jest pa hrepenim po bogastvu, in sim nepoterpeshljiv v' uboshtvu, kteriga sim potreben. Ti si me uzhil si saloge spravljati v' nebesih, ne pa na semlji; vender le sa zhasno frezho skerbim, ktera mi ne bo nizh po-

magala v' vezhnosti, morebeti she le shkodovala. Ti, kralj nebes in semlje, si resnizhno djali: Ptize imajo gnjesda, lisize imajo jame, le jest nimam kam svoje glave nasloniti; jest gresna stvar, pa sim lakomnih shelj, in moje shelje niso nikdar nasitene. Osdravi ti moje lakomno serze in mojo nepokojno dusho, de bom loshej tebi flushil. O sveti Simeon in tovarshi marterniki! vi mi profite od usmiljeniga Jesusa sanizhevanje sveta in njegovih lashnjivih dobrot, de mi ne bo drusiga mar, ko Bogu biti pokoren, tudi v' niskim stanu in v' uboshtvu. Sprofite mi to potrebno gnado, de bom perpravljen si saloge spravljati v' nebesih, in jih potlej vekomaj vshivam. Amen.

XIX. dan maliga travna.

Sveti Ustazan marternik.

Sveti Ustazan je bil eden vishih flushabnikov Persijanfskiga kralja Saporja. Slushil je prej njegovimu ozhetu, in je Saporja, dokler je bil she otrok, namesti ozheta po rokah nosil in ofkerbel. Ko je Sapor bil kralj, je povsdi gnil Ustazana is havleshnosti do njegove streshbe, ga je ljubil, in smiraj sraven sebe imel, Ustazan je praviga Boga sposnal in veroval,

pa is strahu pred kraljem Saporjem je s' drugimi Persijani molil sonze. Kader so soldatje svetiga shkofa Simeona pred kralja peljali, kakor je bilo rezheno pod vzherjashnjim dnevam, je Uftazan ravno pred kraljevo hišo sedel. Vgledati tiga svetiga shkofa, vstane hitro is sposhtovanja do njega, se mu nisko perkloni, in ga lepo posdravi; pa sveti Simeon, kterimu je bila snana njegova nesvestoba, ni bil nizh vesel tiga ponishniga posdravljenja, temuzh ga bistro pogleda, in gre pred kralja. To je Uftazana tako vshivo ushgalo, in filno peklo, de je na glas se sjokal in rekel: „Glej! Simeon, moj duhovni ozhe in stari prijatel, me savidi, in s' meno ne govori; kaj pa mi bo Jesus rekel, in kako bom pred njim obstal?“ Prijatli so k' Uftazanu pertekli, in ga tolashili; pa ga niso mogli uto-lashiti. Kralj shifhi Uftazana glasno jokati, ga poklizhe in vprasha: „Kaj ti je, moj lju-bi Uftazan? te je li kaka huda nefrezha sade-la?“ Uftazan odgovori: „Oh, Bog hotel, de bi me bile vse nefrezhe sadéle, préden sim njega sapustil! Sdaj shalujem, in bom shaloval do smerti, ker sim is strahu pred teboj, o kralj! sonze molil. Vedil sim, de sonze ni Bog; vender sim ga molil k' videsu, de bi se tebi perlisoval; v' serzu sim sposnal praviga Boga, vender is hinavshine sim molil sonze. Ali sdaj obljubim in perfeshem, de stvar ne bom vezh molil, ampak praviga Boga, stvarnika nebes in semlje.“ Kralj je ostermel, ko

je to govorjenje sasilhal. Š' vso perljudnostjo nar prej, potlej pa oistro je Ustazana pogovarjal kershanfko vero sapustiti, in sonze moliti; pa on je odgovoril: „Nikdar vezh ne bom sonza molil, in svojiga Boga sapushal.“ Kralj se je grosno raserdil nad svetim Ustazanam, in ga je bersh obsodil k' smerti. Soldatje so ga popadli, in peljali k' smerti. Rad je shel, vender ena rezh ga je pekla. Soldate profi malo postati, in poshlje eniga svojih prijatlov do kralja rekozh: „O kralj! ti vesh, kako sim skerbno in svesto tvojimu ozhetu in tebi do danashniga dne smiraj flushil; sa to svojo stanovitno svestobo te ponishno prosim, daj oklizati: Ustazan je obsojen, in bo umorjen, ne savoljo kake nesvestobe ali pregrehe soper kralja, ampak sa to, ker ni hotel svojiga Boga sapustiti, in sonza moliti.“ Poslani prijatel je hitro in svesto to opravil, in kralj je rad v' to proshnjo dovolil, ne ravno sato, de bi Ustazanu postregel, temuzh sato, de bi se vsi kristjani po vsem kraljestvu prestrashili in sposnali: „Glejte! kralj ni hotel persanesti svojimu dobrimu starimu flushabniku, temuzh ga je umoril; kako bo pa nam ako sonza ne molimo?“ Sveti Ustazan je po svojim prijatlu sa to kralja profil, de bi po mozhi popravil veliko pohujshanje; ki ga je drusim kristjanam dal s' gerdo hinavshino, in de bi serzhno umerli sa vero v' praviga Boga. Potlej je vesel umerl.

N a u k.

Od hinavshine.

Sveti Ustazan pred svojim spreobrnjenjem je fizer v' praviga Baga veroval, in ga skri-
vaj molil; pa de bi se kralju perlisoval, je
sonze ozhitno molil, desiravno je vedil, de
sonze ni Bog, ampak boshja stvar: to je hi-
navshina. Kralj Sapor in njegovi malikovav-
fki podloshni niso bili hinavzi, ampak neumi-
neshi, ker so menili, de sonze je Bog. Usta-
zan je bil hinaviz, ker je ozhitno molil sonze,
desiravno je vedil, de sonze ni Bog. Kdor
drugazhi govori, ali se sadershi, kakor misli,
savaljo hvale ali is slabosti, on je hinaviz.
Kdor kaj misli, in drugazhi govori, je lashnik;
tudi hinaviz je lashnik. Sveti Janes Krisostom
pravi: „Hinaviz je enak zhloveku, kateri v'
shemi hodi.“

Ni pa hinavshina svoje misli ali slabosti
perkrivati, de bi ljudje pohujshani ne bili,
ker ni modro vse rasodevati bres potrebe; ni
hinavshina v' postnih dneh v' sili nekoliko na
skrivnim jesti, kader drugi ne vedo telesne
slabosti ali bolesni tistiga, ki je; ni hinavshi-
na se nevedniga delati, de bi se loshej svedla
kaka potrebna rezh; hinavshina se sadershati
po drusih v' perpushtenih rezheh, desiravno
se ve, de sapoved ne saveshe. Kristuf ni bil
dolshen shtibriniga denarja plazhati, vender

ga je, de bi drusih ne pohujšhal. Mat. 17, 26. Nesnaniga in nevedniga se je delal pred uzhenzama, ktera sta šhla v' Emaj, de bi po domazhe s' njima govoril, in de bi nju misli bile loshej rasodete vřim k' poduzhenju. Se je tudi iti ravnal, de bi ona rasodela svoje shelje ga per sebi imeti. Shel bi bil, ako bi ne bil prořhen; ostal pa je, ker je bil permoran od nju prořhnje. Lukesh. 24. Marija ni bila dolshna k' ozhiřhevanju iti, šhla je vender; pa ne is hinavřhine, ampak is ponishnosti, in de bi drusih ne pohujřhala, kterim ni bila she ta velika řkrivnost rasodeta. Jesuf je řposhtoval Mojsesove ukase, ravno tako aposteljni in verni po prihodu řvetiga Duha, deřravno niřo bili dolshni; pa zhařtili řo nekaj zhařa řtare řhege, de bi Judov ne rasdrashili bres vřiga prida. Delati ali se varovati perpuřhenih rezhi, de bi se drugi ne pohujřhali, ni hinavřhina, ampak je potrebna modrořt; delati soper řapovedi, de bi řludje rasshaljeni ne bili, ali řavoljo njih hvale, to je greřhno in hinavřko.

Hinavzi řo tiřti, kteri se is řlabořti, is perliřovanja, is napuha drugazhne řkasujejo, ko v' řerzu miřlijo ali řo. řariseji řo bili ořtudni hinavzi, ker řo se pravizhne delali pred řludmi, v' řesnizi pa niřo řkerbeli bogabojezhni. řato řim je Jesuf pogořto ozhiřal hinavřhino, in řim je rekel: „*Gorje vam, vi hinavzi, ki řte enaki pobeljenim grobam, kleri řo řunaj řepi, řnotraj pa polni mertvařhkih kořti in gnjuřobe! Ravno tako ře tu-*

di vi ljudem od sunaj fizer pravizhni vidite, snotraj pa ste polni hinavshine in krivize.“ Mat. 23, 27 — 29. To je skasanje in obsojenjen grešne hinavshine. Ravno ti fari-seji so po svojih mlajših hinavsko govorili Jesusu rekoč: „Uzhenik, mi vemo, de si ti resnizhen, in pot boshjo v' resnizi uzhihsh, povej nam, kaj se ti sdi, ali je prav, de se zesarju davk daje, ali ne?“ Mat. 22. 16. Sovrashili so Jesusa, in mu niso verjeli, vendar so ga visoko hvalili, de bi ga dobili v' sadergo. O gerdi hinavzi! Herod kralj je bil hinaviz, ker je modrim rekel: „Pojdite in skerbnno oprashujte po detetu, in kader ga bote nashli, pridite mi nasaj povedat, de tudi jest grem, in ga molim.“ Mat. 2, 8. Kaj de je ta hudobnesh mislil, se je potlej vidilo. O prekanjeni hinaviz! Veliko vezh bi se she reklo is svetiga pisma; pa to naj ti bo sadošti, de sposnash in se varujesh grešne hinavshine.

Ljubi moj! varuj se hinavshine. Ta shali Boga, in tebi nizh ne pomaga. Job pri-zhuje. „Hinavzi Boga k' jesi drashijo.“ Job 36, 13. Jesuf je velikokrat djal: „Gorje vam! vi hinavzi!“ Beseda „Gorje“ pomeni silno hudobo in strashno mashevanje gerde hinavshine. Kaj ti pomaga podobe brumnosti imeti, zhe nisi brumen v' resnizi? Kaj ti pomaga hvalo sveta prejemati, ako bosh od Boga obsoden? Prav govori sveti Avgushtin: „Hinavska brumnost ni brumnost, ampak hu-

dobija.“ Tako misli od sleherniga hinavskega govorjenja ali dijanja. Zhe ti k' videsu boga-bojezhe molish, ali k' spovedi rad hodish, pred spovednikom perkrivash svoje gerde grehe, ali hinavsko ponishno pred njim govoriash, ali kaj drusiga dobriga delash pred ljudmi, de bi te hvalili; bosh tudi Boga motil. Ali vesh, de ga ne moresh; sakaj tedaj hinavshujesh? Zhe si lep pred ljudmi, ostuden pred Bogam; ne bosh pogubljenju odshel. Vezhi framote bosh prestal sodni dan, in huji pogubljenje si nakopavash s' ostudno hinavshino. Zhe si sdaj hvaljen od ljudi bosh obsojen od Gospoda, ako fariseje posnemash. „Zhlovek vidi, kar je pred ozhmi, Gospod pa gleda v' serze.“ I. Kralj. 16, 7. Varuj se hinavshine.

M o l i t e v.

O Gospod! daj mi sposnanje, kteriga sim potreben, sakaj hinavshina je presejan, neviden in shkodljiv strup. Velikokrat sim bolj skerbel pravizhen biti per ljudéh ko per tebi; sim se varoval ozhitniga greha savoljo saframovanja, ne is ljubesni do tebe; sim delal dobro, de bi me hvalili, ne de bi tebi dopadel: to vem, vender se ne sanesem, de bi vso svojo hinavshino sposnal, ker je ta v' moji flabi natori vkoreninjena in skrita. Kaj mi bo hinavshina pomagala, ker ne ljudje, ampak ti, vfigavedni Bog, me bosh sodil?

Moje svijazhe me ne bodo isgovorile, in moja hudobija bo na mojo glavo padla, ako se ne poboljšham. Daj mi gnado, te ponishno prosim, kakorshno si dal svetimu Ustazanu, de sposnam in opuštim vso hinavshino. V' prihodno bom skerbel le tebi dopasti, skrivno in ozhitno tebe molil, ne le pred ljudmi; svoje hvale ne bom nikoli, tvoje pa smiraj iskal; hozhem biti pravizhen pred ljudmi, de jih ne pohujsham, de jih na dobro napeljujem, pa veliko bolj pred teboj. O sveti marternik Ustazan! sprosi mi to gnado po tvojim sgledu se spokoriti, in sa boshjo zhašt vse preterpeti, de odpušhenje vseh grehov in vezhno svelizhanje od usmiljeniga Boga sadobim. Amen.

XX. dan maliga travna.

Sveti Pusik marternik.

Sveti Pusik je bil flovezh flushabnik Persijanskiga kralja Saporja, kterimu je svešto flushil, bil pa je tudi svešt flushabnik vsigamogozhniga Boga. Slushabniki posvetniga kralja se frezhne in mogozhne shitejejo; on pa je vedno hvalil Boga, kralja nebes in semlje, ker ga je milostljivo v' svojo flushbo vsel. Bil je bogabojezh, in serzhen v' flushbi Gospod Boga, desiravno je kralj, njegovi Gospod,

molil sonze, in preganjal sveste flushabnike Jesufove. Ravno tisti dan, ko je kralj obfodil v' smert svetiga shkofa Simeona, vezh drusih shkofov, duhovnov in vernih savoljo stanovitnosti v' veri Jesufovi, kakor je bilo popisano pod ofemnajtlim dnevam tiga mesza, je shel na sodishe gledat sveste flushabnike boshje moriti. Shel je tje ne is prasne rado vidniti, temuzh de bi komu pomagal k' serzhnosti, ako bi bilo potrebno, in pa de bi s' sgledam Jesufovih vojshakov sebi serzhnost dajal neprestrafhenost umreti sa vero. Med obfojenimi kristjani je bil star mashnik Ananija, kateri viditi okoli sebe tolikanj mertvih trupel, odsekanih glav in prelito kervi, se je bal in trefel. Soldat mu pride f' sekiro glavo odsekat, pa njegova prebojezha natora je trepetala; rad je fizer umerl sa katoljshko vero, vender je bil preobzhuten in bojezh. Dobri Pusik ga vgleda, in se prestrafhi, de bi kje od vere ne odstopil, urno tezhe k' njemu, in ljubesnjivo mu rezhe: „Ozhe Ananija! serzhen bodi; satisfni ozhi malo zhafa, in bersh pojdesh v' svetlobo Jesufovo.“ Ananija je serzhno umerl; pa soldatje so bersh popadli svetiga Pusika, ga peljali pred kralja, in hudo satoshili. Bleso so djali kralju, de je puntarsko govoril soper njegovo povelje, in de je torej smerti vreden. Sveti Pusik se ni bal ne soldatov, ne kralja, ne smerti; serzhno je govoril pred neufmiljenim kraljem, de je katoljshka vera sveta, sama refnizhna, sama

svelizhavna, in de hozhe raji umreti, ko jo sapustiti. Tudi je kralju ozhital veliko krivizo nedolshnim storjeno, ker je krivizhno obfodil svešte fluslabnike boshje. Mogozhni kralj Sapor, hudo rasshaljen od serzhniga govorjenja letiga njegoviga flushabnika, je bersh sapovedal ga neufmiljeno umoriti. Rabeljni na kraljevo povelje so mu vrat preresali, jesik is uft ondi skosi-nj potegnili, in s' korenino isderli. Sveti Pusik je v' tih hudih bolezhinah vesel umerl. To je bilo veliki petik leta. 341.

N a u k.

Od dobre in slabe vesti.

Sveti Pusik je vse hvale vreden, ker je perpomogel svetimu Ananijatu serzhno umreti sa katoljshko vero; savoljo tiga dobriga dela ravno je bil od kralja obfojen in umorjen. Sveti Pusik je bil pravizhne vesti, kralj flepe vesti; oba sta po svoji vesti delala, pa le eden je bil pravizhen sveti Pusik namrezh. Dufha sodi pravizhno ali krivizhno, kakor je vedna ali nevedna, rasvetljena od gnade ali oslepljena od hudiga posheljenja. Ni vse dobro per Bogu, kar je po vesti; zhudne, navadne, ali hude dela samore vzhasi dobro vest isgovarjati, tode zhloveku ni mogozhe na tanko to rasfoditi. Zhe hudobija sapelje zhloveka, ni ma isgovora. To prizhuje, de je pravizhna

vest foseben dar boshji. Ref blagor zhloveku, kterimu je Bog dal rasumnost in gnado.

Vest resnizhna je tista, ktera sodi pravizhno od hudiga in od dobriga, kakor je per Bogu. Vest od gnade boshje rasvetljena premisli mnoge sapovedi, stan, zhas in druge okolishine, in pravizhno sodi, kaj, kedaj, koliko storiti ali opustiti, molzhati ali govoriti, hitet ali odlashti po volji boshji. Ni mogozhe viselej vediti, ali je vest resnizhna, ker so nektore rezhi previseke, sapovedi in okolishine dostikrat mnoge, in dusha vse to teshko rasfodi, ali se smotiti pusti. Ako se snajdesh v' temi; prosi Boga rasvetlenja, poprashaj brumne modre sveta, skerbi sa zhas boshjo, in si sberi, kar je varnishiga. Ne sanashaj se prehitro na svoje misli, pa tudi ne delaj nikoli soper svojo vest. Salomon pravi: „Sim shelel modrosti, in sim jo tudi dosegel.“ Modr. 7, 7. Tudi ti bosh enako frezhen, zhe isferza shelish modrosti, in je Boga profish. Sveti Jakob prizhuje: „*Ako kdo modrosti potrebuje, naj prosi Boga, kteri vsim obilno daje.*“ Jak. 1, 5. Serzhno in stanovitno se vojskuj soper hudo poshelenje; ako ne, bosh v' temi, ker je sapisano: „*Modrost ne gre v' hudovoljno dusho, tudi ne prebiva v' telesu grehu podvershenim; sakaj duh modrosti beshi od hinavza, in kamor hudobija pride, njega odshene.*“ Modr. 1, 4. 5.

Zhe shelish dobre vesti biti, boj se Boga. Ako Boga ne ljubish, in is ljubesni se

ga ne bojišh, bošh svijazhen in krivizhen v svojih mislih; zhe se Boga bojišh, bošh moder. „*Gospodov strah je korenina modrosti.*“ Prid. 1, 25. Zhe Boga ljubišh, in is ljubesni se ga bojišh; bošh nozh in dan mislil in premisljeval njegove sapovedi, ktere so sapopadik modrosti. „*Sapovedi bodo svetilo tvojim nogam in svetloba tvojim ste-sam.*“ Pf. 118, 105. Zhe se Boga bojišh, bošh smiraj skerbel njegovo sveto voljo zhedalje bolj sposnavati, in skerbneji delati. Zhe ti je kaka rezh pretemna; oprashuj modre, in poslushaj jih, kakor ti Bog sapove po modrim, ki pravi: „*Sin! bres sveta nizh (veliziga) ne stori, in se storjeniga dela ne bošh ke-sal.*“ Sirah 32, 24. Zhe poslushash hudob-ne, isheslh svoje nesrezhe, in bošh nesrezhen. „*Ne posvetuj se s' norzi, sakaj oni ne mo-rejo ljubiti drusiga, kakor kar njim do-pade.*“ Sirah 8, 20.

Lashnjiva vest je tista, ktera se smoti, lashnjivo ali krivizhno prizhuje. Lashnjiva vest je slo nevarna, ker sapeljuje zhloveka, in teshko popravi svoje smote. Lashnjiva vest ne isgovarja, kader isvira is hudobiye, is lju-besni do greha. Kralj Savel je nedolshniga Davida sovrashil is nevoslhjivosti, in ni spo-snal svoje krivize; vender ni isgovorjen. Vi-shi Judovskiga ljudstva so sovrashili nar sveteji-ga Jesusa, vest jim ni te velike pregrehe ozhitala; vender so bili filno hudobni. Ravno tako sdaj. Pijaniz ne sposna hudobiye svoje gerde nesme-

re; lakomniku je vse pravizhno, kar namno-
shi njegovo premoshenje; nezhišimu zhlo-
veku je vsaka rezh nedolshna. Take hude in
krivizhne vesti so sploh vsi rasujsdani greslhni-
ki: ti ne sposnajo hudobije svojih grehov, ker
so oflepljeni od ljubesni do greha; v' velikih
grehih so mirne vesti, ker imajo isgovore sa
vse hudobije. Pa od tih Salomon govori:
*„So hudobni, kateri so bres skerbi, kakor
de bi pravizhnih dela imeli.“* Pridig. 8, 14.
Ti slo skerbno shivi po sapovedih, in varuj
se greha; zhe se greha pervadish, in zhe te
posheljenje do njega gospoduje; bosh rad is-
govarjal, kar ljubish, in bosh lashnjive vesti,
in morebiti v' svoji slepoti umerl.

Od krivizhne vesti dobro premisli, in
ohrani te nauke. Zhe se negreslhno smotish,
ali popolnoma posabish, ne greslish. Od-
dash krivizhen denar, kteriga pravizhniga
milish; kupish ali vshivash krivizhno blago,
ktero pravizhno menish; jesh v' petik od
zerkve prepovedano jed, ker terdno mislish,
de je zhetertik, te in druge enake smote so
negreslhne. Kdor pa bolj ljubi, bo tudi v' vsih
takih rezhéh bolj skerben, in se ne bo lahko
sposabil. Vzhasi si tudi dolshen po svoji lash-
njivi vesti delati. Zhe menish, de je ta ali ta
dan sapovedan post, se moresh postiti; zhe
najdeslh denar, kteriga si ti nevedama sgu-
bil, pa mislish, de je blishniga, ga moresh
njemu dati; zhe menish, de se je tvoj otrok
pregreslhil, ga moresh svariti, ako ravno je

per Bogu morebiti nedolshen. Tako si dolshen delati, dokler tvoja smota na svetlobo ne pride, ali dokler nisi drugazhi preprižhan. Tukaj se permeri, kar sveti Pavel pishe spreobrnjenim Rimljanam. Eni is njih so menili, de je perpušheno, eni pa, de ni perpušheno jesti mesa malikam dorovaniga; sato je bil prepir med vernimi. Apostelj Pavel jim pishe: „*Vem, de samo na sebi ni nizh ognjufniga, temuzh ognjufno je samo tistimu, kateri misli, de je kaj ognjufniga. Kdor raslozhik dela, je pogubljen, ako je, ker ne dela po veri: vse, kar ni po veri, je greh.*“ Riml. 14, 14. 23. Sveti Pavel hozhe rezhi: Vsaka stvar, dana od Boga v' shivesh, je zhišta in perpušhena; vender ni zhišta tistimu, kateri jo vshiva soper svojo vest: kar koli ni po vesti, je greh. Zhe krivizhna vest isvira is proskovoljniga slabiga urshaha, ni nedolshna, in ne isgovorja, zhe ravno ne opominja in ne prizhuje od hudiga. Veliko je gresnikov mirne vesti, ker svojih grehov ne sposnajo. Mladenizh nesramno ravna s' svojim telesam, in ne sposna svojiga greha, ker svojo nesramnost ljubi; dekliza, de le ozhitna greshniza she ni, misli, de je vse drugo perpušheno, ker je is gerdiga poshelenja rada verjela sapeljivzu, ki ji je rekel: „To ni greh;“ slab kristjan je meso v' sabobo bres ozhitanja vesti, ker se je rad puhujshal nad drusimi. Tako so ti, drugazhi drugi sapeljani, in so mirne vesti v' svojih grehih, kar vender nima

isgovora per Bogu. Od tih pravi Salomon: „*Oni so se motili, ker jih je njih hudobija ošlepila.*“ Modr. 2, 21. Profim te, ne posabi tih naukov; sebe skerbno isprashaj, de se sposnash, popraviš svoje smote, in shišiš po volji boshji.

Vprashash: „Kaj mi je storiti, ako ne vem rasfoditi, kaj de je po volji boshji, kaj pa ne? Preden ti odgovorim, te vprasham: Kaj bi storil na raspotji, ko bi ne vedil, ktera pot je prava? Odgovoriš: Bi poprashal; ako bi nobeniga ne samogel poprashati, bi si sbral narvarnišhi pot. Prav si odgovoril, in ravno tako varen bodi sa svojo dušho. Prósi Boga svéta, poslušhaj besedo boshjo, vprashaj modre, sosebno pa spovednika, ne pohujšhaj se nad slabimi, premaguj hudo posheljenje, ljubi Boga is vsiga serza; in bosh vedil, kaj je storiti po volji boshji. Ne moreš isgovarjen biti, zhe raji verjameš rasujsdanim ljudem ko Jesufovim namešnikam, zhe is ljubesni do greha premagash opominjevanje svoje vesti, zhe si prostovoljno sberesh nevarno namesti varne poti. Zhe tako krivizhno delash; si sam kriv svojiga pogubljenja. „*Ni ti isgovora, ker je poshelenje tvoje serze spazhilo.*“ Dan. 13, 56.

M o l i t e v.

O Bog; ti nauki me strashijo, ker je velika tema v' meni, me hudo poshelenje go-

spoduje, in rad verjamem, de je perpushe-
no, kar moji slabi natori dopade. Zhe de-
lam po vesti, se ne smem vselej sanashati, de
bi bilo po tvoji sveti volji; ako soper vest rav-
nam, greshim, ker je moja volja hudobna.
O Gospod! pomagaj mi po svoji veliki milo-
sti; rasveti f' svojo gnado moje dushne ozhi,
de vidim skrite nastave svojiga hudiga poshe-
ljenja, in vódi me po varni poti pravize. Bo-
di moja luzh, moja mozh, moja bramba, de
vidne in nevidne sovrashnike premagujem,
in svoje dushe ne pogubim. De bo moja vest
rasvetljena; bom rad poslusshal tvojo besedo,
premishljeval tvoje sapovedi, vprasheval tvo-
je namestnike, gorezhe molil, premagoval
hudo nagnjenje, gledal po shivljenji tvojih
prijatlov, in vedno shivel v' tvojim strahu.
Sveti Pusik! ti si bil sgled dobre vesti, ki si
sposnal resnizo, in shivel po nji; sprósi mi enako
milošt od dobrotljiviga Boga po Jesusu Kristusu,
de bres vse smote sposnam tvojo sveto voljo,
in bres vsih isgovorov shivim po nji. Amen.

XXI. dan maliga travna.

Sveti Anselm, shkof in zerkverni uzhenik.

Sveti Anselm je bil rojen v' mestu Aosti v'
Piemontu od shlahtnih in bogatih staršev v'

letu 1033. Gondolp, njegov ozhe, je bil poln posvetniga duha; pa Ermemberga, njegova mati, je bila dobra kristjana. Slo je fkerbela srediti svojiga fina po vsih naukih Jesusovih, in poshiljala ga je v' sholo, de bi se bolj Bogu flushiti uzhil. Rad in lahko se je uzhil, presegel v' uzhenosti je vse souzhenze; tudi je bil ponishen, pokoren in bogabojezh. Ko je bil odrastel, je profil v' klofhter; pa minihi ga niso hotli vseti, ker njegov ozhe ni hotel v' to dovoliti. Anselm je bil sdaj v' veliki dushni nevarnosti. V' nar nevarnistih létih mladosti mu je bogabojezha mati umerla, ozhe pa je bil ves posveten in neskerben; torej je omahoval ko ladija bres kermila in bres vladnika. Usmiljeni Bog ga je s' sósebnó gnado obvaroval sapeljivosti in pogubljenja, in mu dal veselje do vsiga dobriga. Shel se je spet uzhil, in se je pridno uzhil v' Normandii per imenitnim in brumnim uzheniku Lanfranku. Bog mu je zhedalje vezh gnade dal. Mozhne shelje so se v' njegovim serzu obudovale v' klofhter iti. Profil je Boga rasvetljenja in svojiga uzhenika svéta, in je shel v' klofhter, kjer je bil sgled vsiga dobriga. Zhes tri leta je bil oblastnik drusih minihov namesti Lanfranka isvoljen. To naglo povishanje v' veliko oblast ga je slo ponishevalo; sato je drusim sapovedoval bolj s' dobrim sgledam ko s' besedo. Molil je s' stanovitno go-rezhnostjo, veliko zhasa obernil v' branje in premishljevanje svetiga pisma, in ravno sato

je bil slo uzhen. Ker je bil poln dobriga duha, je vedil varno voditi druge po sveti volji boshji, in je veliko skerbil vse svelizhati. Postil se je smiraj, de bi svoje telo bilo dushti pokorno; malo je spal, de je molil, ali bral, ali pisal svete bukve; vedno je bil v' svetih opravkih sa svojo in sa drusih dushe. Defiravno je oistro shivel, je vender njegovo obli-zhje bilo prijasno, njegove besede so bile ljubesnive, in zelo njegovo svarjenje je bilo polno ljubeshni, ker je velika ljubeshen gorela v' njegovim serzu. Vsakimu zhloveku je permerjen svet dal, kakor je vedil, de je prebo-jezh ali prevseten, lakomen ali sapravljiviz, mersel ali gorak, otrok ali odrashten ali star. Vsim je perporozhal in sapovedoval stanovitnost v' dobrim, poterpeshljivost v' nadlogah, ljubeshen do vsih, sosebnost do sovrashnikov. Njegovo shivljenje je bilo popolnoma po tih naukih.

V' letu okoli 1092 je bil veliki skkof poglavitne shkofsije Kantorberi na Englender-skim isvoljen. Slo se je te velike flushbe in zhashti branil; pa ni se je mogel ubraniti, ker so ga kralj Gviljelm II. shkofsje in drugi per-morali se podvrezhi. Sveti Anselm je bil sdaj ponishnisthi ko prej; zhe je bilo pa svarjenje potrebno, je svaril tudi mogozhne in kralja. Savoljo njegove potrebne serzhnosti so ga sovrashili in nadleshevali; pa vse je preterpel, in v' dobrim stanoviten ostal. De bi ne bil od posvetnih skerbi smoten, ali sadershan od du-

hovskih opravil, je drugim dal v' roke premoshenje svoje bogate škofije. Ko je svedil, de so postavljeni hišniki bili nesvesti; je bil shalesten, ne savoljo svoje škode, ampak savoljo njih greha. Veliko je terpel od krivizhniga kralja Gviljelma in njegoviga naslednika Henrika II.; pa njegova stanovitna poterpešljivost je izhvalama vse sovrasnike utolashila. Trojne sosebne zhednosti so bile v' njem: neisrezhena ljubesen in hvaleshnost do terpezhiga Jesufa, sosebna zhašt do Marije devize, velik strah pred greham. Velikokrat je djal: „Raji bi skozhil v' pekel ko gresnil, in raji bi bil v' peklu bres greha, ko na semlji shivel v' smertnim grehu.“ Le greha se je bal, drusiga nizh ne. Kakor je shivel, tako je umerl, ves vdan boshji volji. Malo pred svojo smertjo je ljubesnjivo poshegnal kralja, njegove otroke in svoje ljube ovzhize. Njegova shlahтна smert je bila ravno ta dan, v' letu 1109.

N a u k.

Dušho svelizhati je nar potrebnishi.

Sveti Anselm je smiraj imel per serzu svelizhanje svoje edine neumerjzhe dušhe; sa njeno vezhno frezho je stanovitno molil, premishljeval, se pokoril, terpel in delal. Tudi je veliko skerbel sa svelizhanje blishni-

ga, kakor Bog zapove. Blagor njemu, in blagor vsem, kateri resnizhno skerbé dušho svelizhati. Kristjan! premislihljaj vrednost, neumerjuzhno svoje edine dušhe in drago zeno, ki je Jesus dal sa njo; prelil je vso svojo sveto kri sa reshenje in svelizhanje tvoje in vsih dušh. Sveti Peter pravi: „*Ne s' slatam ali srebram, ampak s' drago kervijo Jesusovo ste resheni.*“ I. Peter 1, 18, 19. To te uzhi slo in neutrudama skerbeti sa svelizhanje svoje dušhe.

Svelizhanje dušhe je sosebno opravilo. Morebiti si veliko persadevalsh sa vse, sa dušho premalo; skerbish slo sa zhasno, malo sa vezhno srezho. Zhe ti je kako opravilo per serzu ne pozhivash, vedno mislish, premislihljujesh, oprashujesh, se trudish, in nimash miru, dokler niso tvoje nepokojne shelje spolnjene: pa ravno to bo obsodilo tvojo nemarnost sa svelizhanje dušhe. Zhe sgubish kaj denarja, shivine ali kaj drusiga, si nepokojin, dokler sgubljene rezhi ne najdesih; zhe gnado boshjo sgubish, si pokojin, se smejash, in se veselish, ako ravno si v' nevarnosti vezhniga pogubljenja. Sveti Filip Neri je lene kristjane imenoval norze, prav je govoril. No rez misli, govori in dela neumno, vender ne sposna svoje neumnosti; ravno taki so leni kristjani, in so torej vredni tiga imena. Oni verujejo pravizhno sodbo boshjo, strashni pekel, lepe nebesa, neskonzhno vezhnost; vedo, de bodo malo zhasa na svetu, po smerti

vekomaj terpeli ali se veselili: vender nozhejo skerbeti. Varuj se ti slo skerbno te greshe ne norosti; pridno delaj sa svelizhanje svoje edine neumerjозhe dushe. De resnizhno, stanovitno in slo skerbish sa njo, premishljuj vedno te kratke besede Jesufove: „*Kakoshno menjo bosh dal sa svojo dusho? Kaj pomaga zhloveku, zhe ves svet dobi, svojo dusho pa pogubi?*“ Mat. 16, 26. Zhe dusho pogubish, kaj ti bo vse drugo pomagalo?

Premisli, de eno samo dusho imash. To vesh, vender shivish, kakor bi tiga ne vedil. Papesh Benedikt XII. je bil od mogozhniga kralja proshe v' neperpuskheno rezh dovoliti, pa modro je odgovoril: „Ako bi dve dushi imel, in eno savoljo tebe sgubil, bi mi she ena ostala; ker pa le eno imam, je nozhem in ne smem pogubiti.“ Le eno je dobro in potrebno, dusho svelizhati; le eno je hudo, dusho pogubiti: vse drugo je prasno in nevredno. Kaj pa, de tudi sa drugo moresh skerbeti, dokler si na tim revnim svetu; pa vse to delaj in obrazhaj k' svojimu svelizhanju. Ako svoje posvetne opravila in dela obrazhash k' svojimu pogubljenju, kaj ti bo pomagalo? Bodi bogat, frezhen, oblasten in gospodar vsiga sveta; ti to ne more pomagati, ako svojo edino dusho pogubish. Bodi reven, sanizhevan, nefrezhen in v' vsih nadlogah; ti to nizh ne bo shkodovalo, ako svojo edino dusho svelizhash. Sakaj tedaj sa-njo tako malo skerbish? Ako bi ti svojiga hlapza

v' mestu poslal savoljo sosebniga opravka, on pa bi zhal in denar spravljaj v' igrah, v' norzhijah, v' pijanzhevanji, in bi nizh narozeniga ne opravil; kaj bi rekel? Rasferdil jeli, bi se, in poshtrafal bi ga. Ravno ta hlapez si ti in vsak len zhlovek. Bog te je na svet poslal delat edino opravilo svojiga svelizhanja; zhe sa vse drugo skerbisih, sa to pa ne skerbisih; si len in rasujsdan hlapez, hude shtrafnige vreden. Opravljaj dolshnosti svojiga poshteniga stanu, vse obrazhaj k' svelizhanju svoje dushe, pridno flushi Bogu; vender shivi v' strahu, ker le eno dusho imash, kakor sveti Pavel sapove: „*Delaj s' strahom in trepetam delo svojiga svelizhanja.*“ Filip. 2, 12.

Sa svilezhanje svoje edine dushe skerbislo in smiraj. Zhe premoshenje sgubisih, si samoresih drugazhi pomagati; zhe si v' nadlogah, upash pomozh ali reshenje; zhe si hudo bolan, pravish: Morebiti se bom osdravil; zhe umerjesih, in se svelizhash, ti bo smert dobizhik: zhe pa dusho pogubisih, kako si bosh pomagal, kako bosh popravil to veliko nesrezho? O kristjan! zhe dusho pogubisih, bo pogubljena vekomaj; vezh ni upanja, vezh ni pokore v' odpushtenje grehov, temuzh vekomaj ostane v' pekleniski jezhi. Sdaj, sdaj oskerbi svojo dusho, opusti grehe in grehov perloshnosti, konzhaj hude navade, se spokóri, in flushi Bogu, de bosh vekomaj sre-

zhen. Kristuf pravi: „*Vsemi moj jarm nase, in bosh pokoj nashel.*“ Mat. 11, 29.

M o l i t e v.

O ljubesnjivi stvarnik! she dolgo sim na tej revni semlji; pa sim malopridno shivel, in sapravljajal zhas, ki mi je bil dobrotjivo dan dushe svelizhati. Velikokrat sim gresnil, in si pogubljenje saflushil, vender me ni skerbelo; klizal si me, in mi pomagal k' pokori, pa sim tvojo neisrezheni dobroto sanizheval. Dobrotljivi Jesuf! ti si me uzhil, si bil ranjen, in v' osramotenji umorjen sa svelizhanje moje dushe; jest pa sim v' lenobi in v' grehih shivel. Kaj ti bom odgovoril, kader bom pred te prishel? Vem, moja gresna lenoba nima isgovora, pogubljenja je vredna; vender ne bom obupal. Klizal neprenehama in profil te bom, de mi pomagaj se spokoriti in tebi flushiti, de svoje edine dushe ne pogubim. Uslifhi me, o ljubesnjivi Gospod! po proshnjah svojiga flushabnika, svetiga Anselma, de v' njegovi in vsih syetnikov drushbi hvalim vekomaj tvojo neisrezheni milost. Amen.

XXII. dan maliga travna.

Sveti Epipodi marternik.

Sveti Epipodi je bil rojen v' vélikim mestu Lijonu na Franzoskim od bogatih staršev. Njegov verstnik je bil Aleksander, kteriga shivljenje bo popisano pod jutrajšnjim dnevom. Oba sta bila še majhna fanta slo prijetla; skupaj sta hodila v' šholo, in smiraj sdrushena bila s' možno saveso zhište ljubesni. Ta dva dobro mladenzha sta imela prav dobro dušo; bila sta saljubljena v' Boga, hvaleshna Jesufu, in gorezha v' všim dobrim is upanja prihodniga plazhila. V' molitvah, v' postih, v' zhištofi sta stanovitno shivela, in vedno se perpravljala kri prelitati sa sveto vero. Neverni zesar Markavreli je hudo preganjal kristjane, sosebno v' Lijonu; ne le mestni oblastniki in njih flushabniki, ampak tudi vse neverno ljudstvo je bilo neisrezhenno serdito in sheljno keršhanske kervi. Silno veliko marternikov je bilo v' mestu Lijonu; toliko je bilo v' njem umorjenih kristjanov, de so neverniki terdno menili, de ni vezh nobeniga shiviga kristjana. Sveti Epipodi in njegov tovarsh Aleksander sta bila satoshena per mestnim oblastniku od domazhiga zhloveka. Ko sta svedila to nesvestobo, sbeshita is mesta v' blishno val v' revno hishizo keršhanske vdove.

Neverniki so neisrezhenó sferbeli, oprashevali, preiskovali in nashli ta dva sveta mladenzha. Oba sta bila sgrabljena, svesana in vershena v' temno jezho. Zhes tri dni sta peljana pred neusmiljeniga oblastnika, kateri jih je vprizho veliko nevernikov isprasheval. Oba sta serzhno obstala svojo sveto vero, in prizhevala od Jesufa. Oblastnik se je slo raserdil; neverniki so strashno krizhali, in s' sobmi shkripali od togote, ker she slis'hijo kristjanov ime. Oblastnik jima je serdito rekel: „She sdaj shivé sanizhevavzi in preklinjevavzi nashih mogozhnih bogov? Kje so mezhi, sveri, krishi, ogenj sa te hudobne? Tolikaj kristjanov smo pomorili, in njih trupla sverinam v' shivesh pometali; vender se she slis'hi Kristusovo ime? Kmalo bošta tudi vi dva prejela pravizhno plazhilo sa svojo hudobijo. Ukasal je Aleksandra v' jezho vrezhi, mlajshiga Epipodja pa je per sebi obdershal.

Neverni oblastnik je sdaj skusshal Epipodja s' prijasnim govorjenjem tako le: „Meni je shal, de ti, lepi mladenizh, pred zhasam umreti hozhes'h sa svojo prasno vero. Mi molimo vezhne bogove, in njih prasnike obhajamo s' sosebnim veseljem; vi kristjani molite zhloveka krishaniga, prepovedovavza vsiga veselja, kterimu dopade le pokorjenje in krotenje vsih pozhutkov. Kako samore vas'h Kristus drugim pomagati, ko sam sebe ni samogel smerti obvarovati? Sapusti tedaj svojo prasno in preojstro vero, in vshivaj s' nami

svoje mlade leta.“ Sveti Epipodi je prav modro odgovoril: „Tvoje usmiljenje je neusmiljeno, in vera mi ubrani te poslušati. Tvoje sladke besede so polne smertniga strupa; vaše slabo shiviljenje nakopava vezhno smert, umreti pa sa Jesusa saflushi vezhno shiviljenje. Jesus Kristuf, kteriga mi ozhitash, je ref umerl pa tudi od smerti vstal; on, Bog in zhlovek, je s' svojim terpljenjem nam svojim flushabnikam pokasal pravo pot v' nebesa. Vi ajdje shivite ko shivina nesramno, potlej bošte v' peklu goreli vekomaj; mi terpimo sdaj na svetu, potlej bomo v' nebesih vshivali vezhno veselje.“ Sodnik ga je ves serdit poslušal, potlej pa ukasal ga po ustih tlezhi. Sveti mladenizh je imel usta polne kervi, vender je serzhno govoril rekozh: „Prizham Jesusa v' edinosti Ozheta in svetiga Duha; naj dam svojo dusho stvarniku, od kteriga sim jo prejel, in Jesusu, kteri jo je odreshil.“ Sodnik je bil she huje rasferden, in ga je ukasal neusmiljeno rasmesariti. Ko so ga flushabniki martrali, so neverniki puntarsko v' sodnika vpili: „Daj ga nam v' roke, de ga kamnjemo!“ Sodnik se je bal punta; sato je usakal sveti-mu mladenzhu bersh glavo odsekati, kar je bilo bersh storjeno. Bil je ta sveti mladenizh od hudobnih sovrasen, pa njih sovrashtvo mu je napravilo zhashtito smert in vezhno svelizhanje. Umerl sa vero je v' letu 178.

N a u k.

Shivljenje je kraško, kaj uzhi?

Sveti Epipodi je mlad umerl, in je frezhno umerl, ker je bil smiraj perpravljen frezhno umreti. Ako bi sveto ne bil shivel, kako bi bil obstal v' hudih bolezhinah? Hudobnesh ni stanoviten v' skušnjavah, veliko manj v' preganjanji, ker ima merslo vero in nizh ljubesni do Boga. Kako bi tak dal svoje shivljenje sa Jesusa, kteriga vsaka skušnjava lahko napravi Jesusa rasshaliti? Sveti mladenizh Epipodi je bil poln shive vere, is ktere je sveto shivel; je terdno upal v' Boga, sato je bil serzhen; je is vse dushe ljubil Boga, in ravno is te ljubesni je hudo smert premagal. Nad njim so se spolnile besede modriga: „*Malo zhasa je shivel, pa veliko saslushil; sakaj njegova dusha je Bogu dopadla, sato ga je hitel is srede hudobije ispeljati. Ljudje ne umejo, de je gnada in usmiljenje boshje nad njegovimi svetniki; ali pravizhni mertvi obsodi hudobne shive, in hitro dokonzhana mladost obsodi dolgo shivljenje krivizhniga.*“ Modr. 4, 13 — 16. Blagor zhloveku, kteri she v' mladosti nosi jarm Gospodovih sapoved! Tak bodi ti, in bosh lahko stanoviten v' dobrim. Slushi smiraj Bogu, ker ne vesh, kedaj bosh umerl; zhe slabo shivish, in te smert neperpravljenga najde, bosh vekomaj nefrezhen.

Zhloveka shivljenje je kratko. Job pravi: *qZhlovek malo zhasa shivi; kakor zvet se pokashe, in usahne, beshi kakor senza.*“ Job. 14, 1 — 2. Zhloveka shivljenje je ref kratko; njegovi dnevi so hitreji od tezhaja, kakor prasne megle pred mozhno sapo sginejo, Sveti Jakop vprasha: „*Kaj je vashe shivljenje?*“ Dim je, kteri, komaj ko se pokashe, she sgine.“ Jak. 4, 15. Zhe upash dolgo shiveti, in zhe ref dolgo shivish; je vender tvoje shivljenje kratko. Glej nasaj svoje pretezhene leta, sdé se ti ko prasne sanje; na konz u dolsiga shivljenja bo ravno to. Zhe dolgo shivish, le vender malo zhasa shivish; pa to kratko shivljenje ti saflushi ali vezhno shivljenje v' nebesih ali vezhno smert v' peklu. Ti upash dolgo shiveti, morebiti ravno sato slabo shivish; kaj pa bode, zhe smert prehititi tvojo pokoro? Zhe bosh dolgo in slabo shivel, huji mashevanje te zhaka. Le verjemi: tudi pozhasna smert je sploh nagla smert terdoratnimu gresniku, ker ga najde neperpravljeniga. Slabo upanje, is kteriga gresihno shivish, te bo bleso do sadnjiga sapeljevalo, ker bosh smiraj obetal pokoro, delal je pa ne; zlo v' sadnji bolesni bosh odlashtal se s' sakramenti ofkerbeti, duhoven ti jih bo dal bolj savoljo nevarnosti blishne smerti, ko savoljo tvoje perprave.

Delaj sdaj, kar bosh shelel takrat; varuj se sdaj vsiga, kar te bo peklo v' sadnji bolesni. Kralj Ezechija je bil slo shaloften, ka-

der je saflifhal: *Oskerbi svojo hiſho, ſakaj umert boſh.*“ Deſirvano je bil bogabojezh, ſe je vender preſtraſhil, in jokaje Boga proſil, de naj mu ſhe odloſhi napovedano ſmert. Is. 38, 1 — 5. Kako ſe boſh ti bal, in kaj pozhel v' ſadnji bolesni? Kaj boſh takrat miſlil od ſveta, od njegovih dobrot in od vſiga? Kaj boſh miſlil od hudobije ſvojih grehov, od ſvoje pokore, od ſvojih ſpoved? Vſe ſkerbi te bodo takrat obſule: pretezhen, ſedanje in prihodno, kar ſi hudiga ſtoril, dobriga opuſtil; kar boſh terpel na teleſu, kar ſapuſtiti mogel; kar te zhaka po ſmert, vſe te bo peklo. Oh! lepo te proſim, ſdaj opuſti grehe, ſpokóri ſe, ſhivi po kerſhanko, perpravljaj ſe ſrezhno umreti, de boſh reſ ſrezhno umert. Sdaj delaj, kar boſh takrat ſhelel; ſdaj ſe varuj vſiga, kar te bo takrat peklo; ako né, ti bo neisrezhen hudo. Modri pravi: „*O ſmert, kako grenek je tvoj ſpomin zhloveku, kteri ſvoje premoſhenje v' miru vſhiva!*“ Sirah 41, 1. Le ſpomin ſmert ſhe pezh v' ta ſvet ſaljubljeniga zhloveka, kako grenka bo hudobnimu ſhe le bliſhna ſmert!

Ljubi moj! ſkerbno in pogosto premifh-ljuj, kaj bo po ſmert. Tvoje telo, ki ſa-nj prevezh ſkerbiſh, ga prevſetno oblazhiſh, in obilno naſitujeſh, bo v' revnim oblazhilu položeno v' trugo, potlej globoko v' ſemljo, kjer ga bodo zhervi do zhiſtiga obrali, in na ſadnje bo tvoje ljubo telo le malo ſmerdljiviga prahu. Zhe ſi bogat, te bodo zhaſtito po-

kopali; pa to ne bo pomagalo ne tvojimu telesu, ne tvoji dušhi, ako se ni lozhila v' gna-
di boshji. Tvoje premoshenje bodo drugi
vshivali ali sapravljali; govorili bodo od tebe
dobro ali slabo, kakor se ljudem sdi, le Je-
sus pa te bo pravizhno sodil. Zhas bo pri-
shel, de bosh popolnoma posabljen, kakor
de bi nikoli ne bil na svetu: zhe bosh pogub-
ljen, bosh vekomaj nesrezhen v' peklu; zhe
bosh svelizhan, bo vezhna tvoja srezha. Zhe
bosh obfojen v' pekel, ti tvoja sedanja imeni-
tnost, hvala, premoshenje in vse drugo ne bo
moglo pomagati; zhe bosh v' nebesih, ti tvoje
sedanje uboshtvo, nadloge, sanizhevanje in
vse drugo ne more shkodovati. Premisli to,
odpri svoje dušhne ozhi, in Bogu flushi, de
si s' tim kratkim shivlenjem saflushish vezhno
svelizhanje.

M o l i t e v.

O Bog, prezhudna je moja slepota! K'
smerti sim obfojen, ne vem, kedaj bom umerl,
slabo shivim, v' sadnji bolesni je teshko pra-
va pokora, morebiti naglo umerjem, po smer-
ti je nemogozhe popraviti, vezhnost je bres
konza, srezhna ali resrezhna ostane vekomaj;
vender malo skerbim in slabo shivim! So-
sebni dar svete vere sim od tebe prejel, in s'
vero vse dobrote prejemam, obilnost vsiga
dobriga vshivam v' katolskhi zerkvi; vender
nehvaleshno in slabo shivim? O ljubi Gospod!

daj mi sposnati svojo grešno merslota in tesho vsih svojih grehov, de se spokorim, in se s' pravo pokoro perpravljam frezhno umreti. Smert me bo odlozhila od vsiga; zhe dusho sgubim, je vse sgubljeno na vekomaj. Odmerl tedaj bom vsim slabim rezhem, de per tebi vekomaj shivim; konez bodi mojiga gresniga shivljenja, in sazhetik noviga po tvoji sveti volji; s' tvojo mogozhno gnado hozhem skerbeti sato, kar mi smert ne bo mogla odvseti. Blagor tebi, sveti Epipodi! ki si bil smiraj perpravljen frezhno umreti, in si tudi is ljubesni do Jesusa frezhno umerl: sprósi mi gnado praviga spreobrnjenja in stanovitnosti v' dobrim, de me bo smert preselila v' nebeshko kraljestvo. Amen.

XXIII. dan maliga travna.

Sveti Aleksander marternik.

Sveti Aleksander je bil smiraj svešt tovarsh in prijatel svetiga Epipodja, kakor je bilo sgoraj rezhenó. S' njim je bil tudi savoljo kershanke vere od nevernikov vjet, in peljan pred neverniga oblastnika. Ker pa oblastnik ni hotel obeh kmalo sasilhati, je ukasal svetiga mladenzha Aleksandra v' jezho vrezhi, in she le drugi dan, po smerti svetiga Epipod-

ja, pred-se perpeljati. Kader je sveti mladenizh Aleksander pred oblastnikom stal, mu oblastnik rezhe: „Sdaj si samoresh she pomagati, in se rešiti od hude smerti, ktero so drugi kristjani prestali. Vsi so pomorjeni, in tudi tvoj neumni tovarsh Epipodi je mogel umreti. Njih nesrezha naj ti bo nauk: móli nashe mogožhne bogove.“ Mladenizh Aleksander je prav modro in serzhno sodniku odgovoril rekozh: „Ti mi govorish od smerti drugih kristjanov, de bi me s' nijmi ustrašhil, in odvern'il od svete vere; pa ravno njih serzhnost mi je sgled serzhno umreti. Tudi jest hozhem po njih sgledu terpeti, in umreti is ljubeshni do Jesufa. Ti menish, de si jim shivljenje odvsel, pa le she boljshiga si jim dal; oni shivé, in bodo vekomaj shiveli v' nebesih. Vi malikovavzi boste s' svojimi bogovi goreli vekomaj v' peklu. Jest sim smiraj bil, in bom kristjan; satorej delaj s' meno, kar hozhesh, ne dam se premekniti. Stori le hitro, kar mislish, de skoraj pridem k' svojimu svetimu tovarshu v' nebela!“ Oblastnik, poln jese in framote, je bersh ukasal svetiga Aleksandra do kosti rasmefariti. Trije rabeljni so ga dolgo in neusmiljeno gajshljali; pa ni sdihn'il ne enkrat, temuzh Boga le je profil, de naj mu serzhno stanovitnost da. Sodnik ga vprashal: „Bosh li she terdovraten v' svoji neumnosti?“ Mu odgovori: „Vas'hi bogovi so hudizhi, jest pa le pravig Boga molim.“ Sodnik ves razkazhen savpije: „Nespametni kristjani! vi me-

nite s' vezhim terpljenjem obilniſhi zhaſt ſa-
 flushiti; treba vaſ je tedaj hitro odpraviti.“
 Potlej je rekel: „Sapovém terdovratniga Ale-
 kſandra krishati, de prejme, kar njegova hu-
 dobija ſaflushi.“ Neverni flushabniki ſo ga
 berſh krishali: pa bil je ſhe poprej tako ne-
 uſmiljeno ſdelan, de ſe mu je oſerzhje vidi-
 lo, in ſato je kamlo na krishi umerl. Dokler
 je ſhe per ſhivljenji bil na krishi, je, deſi-
 ravno v' ſmertnih bolezhinah, vender le v'
 nebo gledal, in Jeſuſa klizal na pomozh. V'
 tej ljubesnivi proſhnji je ſrezhno umerl v' le-
 tu 178. Sveti Epipodi in Alekſander ſta bila
 ſveſta tovarſha v' ſhivljenji, oba ſta rada u-
 merla ſa Jeſuſa; torej ſte tudi obeh trupli bile
 ſkrivaj od kriſtjanov v' en grob pokopane, in
 obeh duſhi ſte in boſte vekomaj v' nebeſih.
 Veliko zhudeſhev je Bog ſtoril na proſhnje
 tih dveh ſvetih marternikov.

N a u k.

Noroſt greſhnikov, modroſt pravizhnih.

Kar je neverni oblaſtnik govoril ſvetimu
 mladenzhu Alekſandru, je ravno tiſto, kar
 hudo poſhelenje in rasuſdani kriſtjani govo-
 re. Oblaſtnik in drugi neverniki niſo mogli
 nikdar ſapopaſti, ſakaj kriſtjani premagujejo
 ſvojih pozhutkov veſelje, in ſhive v' pokor-
 jenji. Neverniki ſo ſe groſno nad kriſtjani
 zhudili, de hozhejo raji terpeti in umreti ſa

Jesufa, ko bogove moliti in veselo shiveti. Ne-
verniki so kristjane imenovali norze. Pa rav-
no to govore sedanji slabi kristjani od pobo-
shnih boshjih flushabnikov. Hudobni shivé,
ko bi dushe ne imeli, v' nesramnosti, v' po-
shreshnosti in v' drusih hudobijah, in sani-
zhujejo bogabojezhe, kateri po sgledu Kristusa
in njegovih svetih uzhenzov shivé v' pokor-
jenji. Ljubi moj! ne poslušaj hudobnih, in
ne shivi po njih. V' Gospodovim imenu te
prosim: „*Moj sin! ako te bodo greslniki
perlisnjeno vabili, ne vdaj se jim.*“ Prip.
1, 10. Zhe se ti posmehujejo, ali te druga-
zhi hozhejo smotiti, ostani stanoviten v' bo-
shjim strahu; sakaj kmalo bo od pravizhniga
sodnika tvoje dobro in njih hudo plazhilo. Po-
slušaj modriga: „*Hudobni se bodo kesali,
in v' duhu britkoosti sdihovali rekozh: Ti
le pravizhni so tisti, katerim smo se posme-
hovali. Mi neumni smo njih shivljenje ne-
spamet, in njih konez nezhaft mislili; sdaj
so oni pershteti med boshje otroke, in njih
del je med svetniki. Tedaj smo resnize
pot sgreshili, in na poti pogubljenja se utru-
dili. Kaj nam je prevsetnost pomagala?*“
Modr, 5, 3 — 8. Tako bodo hudobni od
pravizhnih in od sebe mislili sodni dan, pa
njih shaloft bo preposna. Bodi tedaj shive
vere, ne pohujshaj se nad slabimi in smiraj
imej pred ozhmi to resnizo: „*Bog bo pravi-
zhniga in krivizhniga sodil.*“ Prid. 3, 17.

Velika norost je Boga rasshaliti, in dušho nesrežno storiti. Ko bi zhlovek Boga rasshalil, in si pekel saflushil de bi svoje shivljenje obvaroval, de bi veliko zhasa v' bogastvu shivel, de bi ves svet v' svojo oblast perdobil; bi bil vender neumen, ker bo vse to minilo. Juda je prodal Jesusa sa trideset srebernikov; Herod je hotel Jesusa umoriti, ker se je bal sa svoje kraljestvo: oba sta bila neumna in hudobna. Pa neumnishi in hudobnishi od tih so nekteri slepi kristjani, kteri dajejo gnado boshjo in lepe nebesa sa nizh; kaj? nekteri so zelo tako neumni, de se she trudijo, in spravljajo svoje premoshenje, dobro ime, sdravje in vse, de bi saflushili vezhno pogubljenje. Zhe ti niso norzi, ni nobeniga drugega na svetu. O, de bi oni pametni bili, in umeli in previdili poslednje rezhi! V. Mojs. 32, 29.

Odkrito mi odgovóri, o greschnik! bi li greshil smertno, ko bi ti potlej perst ali roko odsekali, ali ko bi mogel dva tedna v' temni jami biti, ali eno leto na mehki postelji leshati, ali dati polozivo svojiga premoshenja? „Né bi odgovoril, ne greshil bi.“ Sakaj pa greslish, ponavljash grehe in v' njih terdovratno shivish, ker vesh, de si s' tem saflushish vezhno pogubljenje? „Se nozhem pogubiti, pravish, temuzh upam se spokoriti.“ Upanje je potrebno, pa upanje bres pokore te ne bo svelizhalo. Veliko jih je in bo vekomaj v' peklu, ker so le sheleli in upali se spokoriti:

is upanja pokore so gresili, is upanja odlašali pokoro, in s' upanjem v' pekel šli, kjer nobeniga upanja nimajo. Veliko tazih neumneshev je še sdaj na svetu, kateri se ne dajo preuzhiti. Ravno tim pravi David: „*Umejte, vi neumni, in vi norzi, bodite enkrat pametni.*“ Ps. 93, 8.

Pravizhni so v' resnizi modri. Prava modrost je Boga se bati, njemu flushiti, hudiga se varovati, dobro delati, in se svelizhati. Modri pravi: „*Vsa modrost je strah boshji: ona uzhi Boga se bati, in obstoji v' dopolnjenji sapoved.*“ Sirah 19, 18. Zhe vesh boshjo voljo, po nji shivish, in se svelizhash, si resnizhno moder; zhe tiga ne vesh in ne delash, si resnizhno norez. Priprost kmet, pa bogabojezh, je modreji od uzheniga, pa hudobniga modrijana. Veliko kristjanov je ob zhasu preganjanja raji umerlo, ko Boga sapustilo; ti so bili modri. Veliko deviz je raji kri prelilo, ko zhlost sgubilo; te so bile modre. Vsak, kateri raji terpi sanizhevanje in preganjanje, kakor de bi Boga rasshalil, je moder. Kdor serzhno in stanovitno premaguje svoje hudo poshelenje, de Bogu ostane svest, ima pravo modrost. Zhe hozhesi biti moder, ravno tako delaj, in bosh frezhen. Prav govori sveti Janes Krisostom: „Ne tisti, kateri dosti vedo, temuzh tisti so modri, kateri poboshno shivé. Ravno tako govori sveti Bonaventura: „Prava modrost je po naukih Jesusovih skerbno shiveti.“ De pravo modrost

sadobifh, vedno premifhljuj fapovedi in po fapovedih febe, de fe fposnafh in poboljfhafh. Sofebno ti perporozhim pogofto premifhljevati pravizhno fodbó boshjo. Vera uzhi, de bodo pravizhni na defnizi, grefhniki na levi-zi: prvi bodo poshegnani, in v' nebefa vseti; drugi bodo prekleti, in v' pekel verfheni. Ta fodbá ne bo nikoli prenarejena, temuzh ofta-ne vekomaj. Ljubi moj! premifli, per kte-rih bosh ti? Shivi tedaj pravizhno, to je, po fapovedih in po sgledu fvetnikov, de vezhno frezho sadobifh; le tako fi moder.

M o l i t e v.

Ozhe vfíga ufmiljenja! miloftljivo poglej moje velike nefrezhe, ktere fim fi nakopal f' svojo nespametjo: ufмили se me, akoravno ni-fim vreden ufmiljenja; daj mi svojo gnado, f' ktero bi samogel fposnati, kako velika, ne-varna in grefhna je moja neumnofť, de jo vse dni svojiga shivljenja obshalujem. O Jefuf, vezhna modrofť in fvetloba moje dufhe! ne savorfi me, in ne obfodi dufhe, fa ktero fi fmertne britkofť ljubesnjivo preftal, temuzh uzhi me varno pot v' nebefa. Ti fi me refhil is hudizheve fufhnofťi, jeft pa neumnesh fim se fpet hudizhu podvergel; o velika nespamet in grefhna norofť! Shal mi je; vse svoje hude dela fovrashim, in hozhem le pod tvojo po-korfhino shiveti. Napolni me f' svojo lju-besnijo, de vse grefhne fíadnofťi fanizhujem,

in tebe sadobim. Sveti Aleksander, ki si v' majhni starosti modrost pravizhnih imel, in vse sgubil, de si Jesusa sadobil, sprósi mi enako modrost, de sposnam boshjo voljo, po nji svešto shivim, in Boga vekomaj vshivam v' nebeshkim kraljestvu. Amen.

XXIV. dan maliga travna.

Sveti Juri vojshak, marternik.

Sveti Juri je bil v' vfi katoljshki zerkvi v' veliki zhafti, in she trinajst sto let pred nami so bile zerkve v' vezh krajih sosidane Bogu k' zhafti v' njegovim imenu. To prizhuje de je on shivel v' prvih zhashh katolshke zerkve. Tudi se ve, de je Bog veliko zhudešev po njem storil, kakor stari zerkveni pisarji prizhujejo. To je gotovo, drusiga se pa malo vé od njega, ker popisovanje njegoviga shivljenja in njegove smerti ni v' svoji zhistosti do nas prishlo. Ravno to je tudi do marsikteriga drusiga svetnika in svetnize, ker se je popisovanje njih shivljenja ali sgubilo, ali so ga neverniki soshgali, ali pa krivoverzi spridili. Sveti Juri je bil vojshak, svešt v' svoji slushbi nevernimu zesarju v' vseh perpušhenih rezheh. Bil je mogozhen vojshak Je-

sufov, ker je raji dal svoje shivljenje, kakor de bi ga bil sapustil. She od nekadaj delajo svetiga Jurja v' podobi na konji, ki f' sulizo prebode kazho, sraven njega pa shensko, ktera klezhe moli. Shenska v' molitvi pomeni verne mesta in deshele, ktere se perporozhujajo svetimu Jurju; kazha pomeni hudizha; suliza, f' ktero je kazha prebodena, pomeni boshjo pomozh, ktero sveti Juri sprósi vernim soper hudizha. Verni so smiraj slo upali v' pomozh svetiga Jurja. Kerfshanski vojshaki so ga pomozhnika imeli, in se mu perporozhevali ob vojskni sili.

Zhe se ravno malo ve od shivljenja in smerti svetiga Jurja, je vender, kar se ve, obilno poduzhno. Bil je dober kristjan v' fre-di spazhenih nevernikov; bil je vojshak pod nevernim zesarjem, vender smiraj bogabojzh; sa vero je kri prilil, kar rasodene njegovo sosebno ljubesen do Boga. Shiva vera, terdno upanje in gorezha ljubesen, to troje mu je bilo bramba pred vřim hudim in pot v' nebeshko kraljestvo. Savoljo Jesusa se je odpovedal bogastu, zhaſti, teleſnimu veselju in vřim posvetnim dobrotam, de bi serzhno hodil sa Jesusam. Ni se bal mezha, ognja, terpljenja, smerti, de bi sadobil Jesusa. Jesus je umerl na krishi is ljubesni do zhloveshtva; sveti Juri je tudi rad dal svoje shivljenje is ljubesni do njega. O srezhni marternik! kteriga niso mogle ne nadloge, ne bolezhine, ne smert odlozhiti od Boga. Blagor mu ser-

zhnimu premagavzu vseh sovrashnikov, ker ne bo nikdar od nobeniga premagan!

N a u k.

Vojskovanje soper dušhne sovrashnike.

Sveti Juri je bil serzhen vojshak Jesusov, in s' njegovo premozhjo je pomagal vse sovrashnike. Odmerl je bil prej svetu, in hrepenel je po nevidnih dobrotah; sato je rad dal svoje shivljenje sa Jesusa. Nofil je bolezhine Jesusove prej na svojim telesu; sato je vesel umerl po sgledu odreshenika Kristusa. Kdor mehko shivi, ni vojshak, in ni perpravljen dati svojiga shivljenja Bogu v' dar. Le tisti, kterimu je svet krishan, in on svétu, sanizhuje vidne dobrote savoljo nevidnih dobrot; le tistimu je sedanje shivljenje teshka butara, in smert dobizhik. Kdor sveto sovrashi svoje shivljenje, lahko in resnizhno rezhe s' svetim Pavlam: „*Shelim rasvesan, in s' Kristusam biti.*“ Filip. 1, 23.

Kristjan more biti vojshak Jesusov. Jesus, kralj nebes in semlje, nas je najel sa plazhilo nebeshkiga kraljestva, in nam ga bo dal, ako mu svesto flushimo. Zhe smo njegovi flushabniki, drusiga gospoda nimamo, in ne smemo imeti; ni dneva, ne ure, de bi smeli po svoji volji shiveti. Pod njegovo oblastjo se moremo vojskovati soper hudizha, meso in svét. Jesus hodi pred nami s' krishem, mi

moremo sa njim hoditi; on nam pomaga se vojskovati, in zhe smo serzhni vojskhaki nje-govi, bomo sa plazhilo frezhniga premaganja prejeli nebeshko kraljestvo. Sveti vojskhaki posvetniga kralja is dolshne pokorshine do njega preterpe mras, vrozhino, shejo in dosti drusiga, smiraj so sa boj perpravljeni, nozh in dan zhujejo; s' nevarnostjo svojiga shivlje-nja branijo svojiga kralja, in si veliko persa-devajo sovrashnike premagati, de bi dosegli mir. Mi kristjani moremo tudi terpeti, se vojskovati, in premagovati sovrashnike, de sadobimo vezhni mir: vezhniga mirú, tu-di ne praviga mirú, ni na semlji, ampak je le v' nebesih; vezhniga mirú ne bomo dosegli s' pozhitkam, ali s' lenobo, ampak s' vednim terpljenjem. Kristuf pravi: „*Kdor bo do konza stanoviten, on bo svelizhan.*“ Mat. 24, 13.

Vojskuj se soper svoje hudo poshelenje. Ti, in vsak zhlovek, si v' grehu spozhet; nizh dobriga in nizh sdraviga ni v' tebi; tvoja du-sha in tvoje telo sta polna hudiga poshelenja. Hudo poshelenje fizer ni samo na sebi greh, zhe ravno is perviga greha isvira; pa v' greh napeljuje, in greh obroduje, ako va-nj do-volis. Sveti Jakop pravi: „*Vsak je skushan, kader je od svojiga poshelenja vabljen; kader poshelenje spozhne, rodi greh, greh pa smert.*“ Jak 1, 14, 15. Slo si persade-vaj svoje hudo poshelenje sposnati, ktero je prijeten in skrit strup. Prijetno je slabimu

zhloveku, pa ravno sato je filno fhkodljivo: nevidama se vnema, potlej dopade in umori. Bodi dobro poduzhén v' sapovedih; profi ne prenehama Boga rasvetljenja in mozhi hudo poshelenje sposnati in premagovati, bodi ponishen in zhujezh, de si nikdar ne perpustish, kar ti Bog prepove. She prej je bilo rezhenó: „*Ne shivi po svojim hudim poshelenji, in odvrazhaj se od svoje (hudobne) volje.*“ Sirah 18, 30. Ostreje je to sapovedano v' novi saveši; sato pravi sveti Pavel: „*Kteri so Kristusovi, so svoje meso krishali.*“ Gal. 5, 24.

Vojfkuj se soper hudizha. Hudizh je sovrashnik boshji, nash in vsiga dobriga; nima pozhitka, temuzh smiraj hodi okoli ko rjovezh lev, in ishe, koga bi posherl. Glej, hudizh zhuje ti fhkodovati, zhuj tudi ti, de ne puistish ljulke persejáti v' svojo dusho. Ne pomagaj mu soper svojo dusho: pomagash mu soper svojo dusho, zhe ne zhuješh, zhe radovoljno gresh med hudobne, ali zhe si drugazhi skushnjave nakopavash. Sveti Peter te uzhi, in ti sapove: „*Hudizhu se vstavite terdni s' vero.*“ I. Petr. 3, 9. Tudi sveti Pavel opominja: „*Ne dajte prostora hudizhu.*“ Ef. 4, 27.

Vojfkuj se soper svét. Svet pomeni hudobne ljudi in vse vidne sapeljivosti. Se moresh vojskovati soper sapeljivze, to je, nikdar ne smesh v' njih hude besede ali dela dovoliti, nikdar se jim vdati; nikdar se vdele-

shet njih hudobiye, nikdar se pohujshati nad njimi. Zhe se dasi od njih smotiti, nisi nedolshen. Sveti Pavel uzhi. „*Ne le tisti, kteri hudo delajo, ampak tudi tisti, kteri jim pervolijo, so smerti vredni.*“ Rimlj. 1, 52. Ne pusti se sapeljati od vidnih dobrot sveta, de bi jih is lakomnosti, is napuha, is nezhistosti, is poshreshnosti ali is drusiga slabiga konza ljubil. Vshivaj s' mero potrebne rezhi, sakaj nesmera ni nobenimu perpushtena. Sveti Janes prizhuje: „*Vse, kar je na svetu, je poshelenje mesa, poshelenje ozhi in napuh shivljenja.*“ I. Jan. 2, 16. Vse, kar je na svetu, lahko vnema tvoje poshele- nje; slab si, lahko se dasi smotiti: tedaj zhuj, de ne bosh sapeljan.

Vprashash: „S' kom samorem tolikaj nevarnih sovarshnikov premagati? Tebi in vsem odgovori sveti Pavel: „*Vsemito hoshje oroshje, de se boste samogli ob hudim dnevu braniti, in v' vsih rezheh popolnoma obstati. Stojte opasani s' resnizo, in oblezheni s' oklepam pravize. V' vsih rezheh vsemito v' roko shkit vere, s' kterim samorete vse ognjene pshize nar hudobnishiga ogasiti; vsemito shelesno kapo svelizhanja in mezh duha, kar je beseda boshja. V' vsih molitvah molite v' duhu, in v' tim zhujte bres vsiga prenehanja.*“ Efesh. 6, 13—18. Zhe hozhesi premagati sovrashnike, moresi ko vojshak s' dobrim oroshjem oskerbljen biti, in se serzhno vojshkovati. Vsemi

boshje oroshje, sakaj s' svojo mozghjo ne bosh nizh opravil; le v' Gospodovim imenu in s' njegovo pomozhjo pojdi serzhno soper sovrashnike. Bodi opasen s' refnizo, obdan in napoljen s' njo bosh mozhen; zhe ti ni mar sa refnizo, pravizo in svetost, se ne moresh serzhno vojskovati. Bodi poln shive vere, ktera oblubi tvoji svestobi vezhno plazhilo; s' shivo vero bosh vse premagal, ker bosh vse sanizheval savoljo Boga: Vojsfhak, s' shelesjem obdan, ni lahko ranjen; tudi ti mu bosh enak, zhe si poln shive vere. Beseda boshja, mozhna in ognjena, ti bodi smiraj pred ozhmi; terdno se dershi rasodete besede boshje, in ta ti bo namesti ojstriga mezha soper sovrashnike. Móli in zhuj stanovitno, de od u-smiljeniga Boga sadobish pomozh, in s' njo premagash vse skushnajve. Zhe ubogash, bosh premagaviz, in pojdesh v' kraljestvo, ktero je Jesus svojim svestim vojsfhakam dobrotljivo oblubil.

M o l i t e v.

O Jesus! ako premislím svojo neisrezhenost slabost in mozh svojih hudih sovrashnikov, obupujem. Pa ti, moj kralj in vodnik, si mi podpora, mozh, bramba in veselje; pod tvojo oblastjo in s' tvojo pomozhjo se hozhem vojskovati do smerti. Tvoje kraljestvo je ko mozhno mesto na gori, in leni ga ne morejo sadobiti. Tvoji svetniki so se serzhno vojskova-

li in premagali, in njih velika frezha mi daje serzhnost; filno dosti lenih kristjanov je bilo od sovrashnikov premaganih: in to me s' straham napolnuje. Sato prosim, ne sapusti me, o ljubi Gospod! de ne bodo tvoji in moji sovrashniki v' sushnost podvergli dushe, sa ktero si ti smertne britkoosti ljubesnjivo prestal. Ti si raji umerl na krishi, ko mene v' hudizhevi flushnosti pustil; jest hozhem tudi raji umreti, ko tebe sapustiti. O sveti Juri! serzhni vojshak Jesufov, kateri si s' boshjim orshjem premagal hudizha in njegove namestnike, enako srezhno premaganje mi sprósi od usmiljeniga Boga, de pridem v' nebeshko kraljestvo. Amen.

XXV. dan maliga travna.

Sveti Marka evangelist.

Sveti Marka je bil Judovskega rodu, is Zirene v' Afriki. Bil je v' Jesufovi veri poduzhen in kerfhen od svetiga Petra apostelna. Tako sploh menijo, ker sveti Peter v' svojim prvim listu do vernih pishe: „Posdravi vas Marka, moj sin.“ Pet. 5, 15. Sveti Peter po navadi tistih zhasov ga imenuje sinu, ker ga je prerodil s' boshjo besedo in s' svetim kerstam. Ravno sa tega voljo je sveti Marka sosebno

hvaleshnost in ljubesen do svetiga Petra smiraj imel, je bil njegov svešti pomagaviz in skerbni soosnanovaviz svetiga evangelja. Kader je sveti Peter shel v' poglavitno mesto Rim Jesufove vere osnanovat, je svetiga Marka seboj vsel; oba sta skerbno osnanovala vero v' Jesufa, in nevernike spreobrazhala. Sveti Marka je v' vsm pomagal svetimu Petru, de bi se rasshirjalo kraljestvo Jesufovo. Spreobernjeni Rimljani so profili svetiga Marka jim spifati, kar je sveti Peter s' besedo uzhil, de bi shivljenje in nauke Jesufove spifane imeli. Njih shelje so bile prav dobre; sakaj nizh boljshiga ne more biti, ko besedo boshjo brati, premishljevati, in po nji shiveti. Sveti Marka jim je spifal sveti evangeli, kakor ga je slifhal is ust svetiga Petra; potlej ga je dal svetimu Petru prebrati, kteri ga je poterdil, in dal vernim, de bi po zhisti besedi boshji zhisti bili v' veri, stanovitni v' nji in v' vsm dobrim. Evangeli svetiga Marka je bil pisan po greshko, ker je ta jesik bil v' Rimu in povsod snan. Noben evangelist toliko na tanko ne popishe poprejshnje nesvestobe svetiga Petra ko sveti Marka, njegov uzheniz, kar rasodeva resnizhnost svetiga Marka in ponishnost svetiga Petra.

Sveti Marka je bil od svetiga Petra shkof posvezhen, in v' letu 49 poslan v' Egipt osnanovat Jesufa. Sveti Marka je bil pokoren. Vsel je seboj sveti evangeli, kteriga je sam spifal, vso pot osnanoval Jesufa, in prishel

v' Egipt, v' deshelo polno slepih malikovavzov. Serzhno je té uzhil, med njimi zhudeshe delal, in veliko jih spreobernal. Véliko mesto Egiptovske deshele je bilo Aleksandrija, grošno veliko in bogato. Ondi je skerbno uzhil, in dosti jih je verovalo besedi, ktero je osnoval, ker so vidili njegovo sveto shivljenje in velike zhudeshe. Od njega spreobernjeni malikovavzi, prej neisrezheno slepi in hudobni, so na tanko shiveli po vsih naukih Jesufovih; tudi jih je ne malo sapustilo svoje premoshenje, de so ubogim pomagali, in v' radovoljnim uboshtvu sveteji Bogu flushili. V' letu okoli 68 po Jesufovim rojstvu, shteri in dvajseti dan maliga travna, so neverniki popadli svetiga Marka, in drugi dan ga umorili. Eni starih zhasov pisarji takó popisujejo njegovo terpljenje in njegovo smert. Kteri so v' neveri terdovratni ostali, so ga filno sovrashili, in sheleli umoriti. Ob perloshnosti eniga svojiga ajdovskega prasnika ga je nekaj nevernikov iskalo, nashlo, svesalo, in neusmiljeno vlazhilo po ojsrih krajih do nozhi; ves je bil raspraskan in kervav, vender je le Boga hvalil. Potlej so ga tako hudo sdelaniga vergli v' jezho. Drugi dan so ga spet ravno tako vlazhili tako dolgo, de se je njegova sveta duha od telefa lozhila. To ni bilo slepim nevernikam sadoosti, njegovo sveto truplo so she v' ogenj vergli. Ostanke njegoviga telefa so verni pokopali, Pospeje so ondi sosidali zerkev, ktero so zhes veliko zhafa Turki poderli.

Eni Veneshki kupzi so vseli njegovo sveto truplo, in ga prenesli v' Venedke, kjer se v' imenitni zerkvi, ki se po njem imenuje zerkev svetiga Marka, do danoshniga dneva snajde. Vsi verni, posebno pa Venezhani, ga imajo pomozhnika; ker je velik prijatel boshji, veliko samore pomagati, in pomaga s' svojimi profhnjami.

N a u k.

Od svetih evangelistov in svetiga evangelja,

Shterje so sveti evangelisti, sveti Matevsh, sveti Marka, sveti Luka, sveti Janes. Sveti Matevsh in sveti Janes sta apostelna, sveti Marka in sveti Luka sta bila po Jefusovim odhodu od apostelnov spreobrnjena. Sveti Duh je vodil te svete moshe v' pisanji svetiga evangelja, kakor vsa katolska zerkev veruje. Sapisana beseda boshja je velik perpomozhnik k' svelizhanju. Ravno sato so sveti evangelisti sapisali, kar je Jefus delal in uzhil, de bi nikoli posabljeno ali pokasheno ne bilo, temuzh de bi vse to ostalo v' prvi zhifosti do konza sveta. Sveti Matevsh in sveti Janes sta pisala, kakor sta slisbala in vidila Jefusa uzhiti in delati; sveti Marka je pisal, kakor je slisbal svetiga Petra uzhiti; sveti Luka je pisal, kakor je slisbal od svetiga Pavla in od drusih apostelnov. Sgoli refniza je bila per njih, in

so veliko terpeli sa srozheno besedo, kakor djanje aposteljinov obilno prizhuje.

Zhista resniza in velika ponishnost je bila per svetih evangelistih in vsih apostelnih. Na tanko popisujejo svoje in drusih slabosti, malovero, terdobo, nevednost in vse, kar jih ponishuje; to preprizha, de jih je Duh resnize vodil. Sveti Matevsh sam se imenuje zolnarja, ktera flushba je bila tistikrat vsm Judam soperna. Mat. 9, 9. Sveti Marka, uzheniz svetiga Petra, je na tanko popisal Petrovo slabost ali nesvestobo. Marka 14, 66 — 72. Sveti Pavel je velikokrat ozhitno povedal svojo greslino slepoto, in svoje neusmlenje soper zerkev boshjo. Sato pishe, „*Ni sim vreden apostel imenovan biti, ker sim preganjal zerkev boshjo.*“ I. Kor. 15, 9. Drugi ljudje imajo navado samolzhati, ali perkrivati, ali isgovarjati svoje slabosti in slabosti svojih prijatlov, ker sebe in druge neumno ljubijo; sveti evangelisti in vsi sveti apostelni se odkrito ponishujejo, ker ishejo ne svoje, ampak boshje hvale.

Shterje so sveti evangelisti, vender je le en sveti evangeli. Sveti Matevsh je pisal sveti evangeli v' Judeji; sveti Marka ga je pisal v' Rimu, sveti Luka ga je pisal v' Greshki desheli, sveti Janes ga je pisal v' Efesu v' Asiji. Niso vsi pisali v' enim kraji, ne v' enim zhasu; vender uzhe vsi enake resnize, ker je bil Duh resnize v' vsih.

Prerok Ezechjel, kakor prizhujeta sveti Hieronim in sveti Gregori papesh, je prerokoval od shterih svetih evangelistov pod podoba shterih shival rekozh: „*Viditi jih je bilo ko zhlovekovo podobo. Vsaka je imela shteri obrase, in vsaka shteri perutnize; njih perutnize so se ena druge dotikale; podoba njih obrasov pa je bila zhloveka in leva obrasna desni njih shterih, vola obras na levi njih shterih, orla obras sadej njih shterih.*“ Ezech. 1, 5 — 10. Te besede sapopadejo velike skrivnosti; pa bo ob kratkim rezhenó, le kar svete evangeliste sadene. Te prezhudne shivali, polne visokih skrivnost, je bilo viditi ko zhlovekovo podobo, ker so sveti evangelisti, ako ravno so pisali od visozih rasodetih resniz, vender le ljudje. Vsaka shival je imela shteri obrase in perutnize, ker vsak evangelist uzhi ravno tisto, in so bili vsi od Jesusa poslani na shteri kraje sveta; bilo so hitri v' tim svetim delu prerójenja v'iga sveta, ko bi perutnize imeli. Njih perutnize so se ena druge dotikale, ker so bili vsi sveti evangelisti in drugi med seboj sdrusheni s' savyeso resnize in ljubesni. Podoba njih obrasov je zhloveka obras, ker je vsak sveti evangelist zhlovek; obras leva pomeni njih serzhnost; obras vola pomeni njih stanovitnost v' terpljenji; obras orla pomeni njih visoke nauke. Zhvetere snamnja imajo shterje evangelisti. Sveti Matevsh ima angela v' zhlovekovi podobi, ker je popisoval rodovino Jesufovo

po mesu; sveti Marka ima leva, ker je perzhel svoj evangeli od svetiga Janesa kerstnika, kteri je is pufhave fhel, in glasno osnаноval pokoro; sveti Luka ima vola, kteri pomeni daritve stare savese, ker je perzhel svoj evangeli od darovanja Zaharijetoviga; sveti Janes ima orla, ker se je ko orel vsdignil zhes vse druge evangeliste, in visoko pisal od boshje nature Jesufove.

Sveti evangeli, kteriga je Jesus osnаноval, in so sveti evangelisti spifali, pomeni veselo osnanilo, in sapopade potrebno poduzhenje Boga sposnati, mu slushiti, in se svelizhati. Bukve svetiga evangelja so bile smiraj v' veliki zhahti per kristjanah. Pervi verni so pred njimi poklekovali, jih zhahtili in kufhevali, preden so jih v' roke vseli, ker je v' njih beseda boshja sapifana. Kdor je te svete bukve ali druge svetiga pisma nevernikam v' roke dal, zhe tudi savoljo strahu pred smertjo; je bil imenovan sdajaviz, in se je pokoriti mogel, kakor de bi bil vero satajil. Koliko je sveti evangeli vreden sposhtovanja, sveti evangelisti prizhujejo, ker so ga le prosheni spifali; vedili so, de je sapifana beseda boshja velik perpomozhik k' svelizhanju. Koliko sposhtovanja je sveti evangeli vreden, se vidi sadofti is tega, ko ga je vezhna resniza, Jesus Kristus, Sin boshji, uzhil in she sdaj uzhi. Vef sveti evangeli sapoveduje premagovanje in pokorjenje hudiga poshelenja; kdor pa shivi po sheljah svoje flabe nature, ni pokoren

evangelju, in ne bo svelizhan, kakor govori sveti Pavel: „*Zhe bošče po mesu shiveli, bošče vekomaj umerli.*“ Riml. 8, 13.

Zhe ravno sveti evangeli sapoveduje premagovanje, pokorjenje, in kar je taziga; je vender resnizhno veselo osnanilo. Vsi smo v' Adamu gresili, in sprideno natoro poerbali po njem; vsi smo bolni na dusi in na telesu, in bi vekomaj umerli. Jesus je sdravila pernefel, grenke so, pa potrebne; jemati jih moremo, in zhe se jih branimo, ne bomo svelizhani. Desiravno tedaj sveti evangeli teshke rezhi sapoveduje, je vender veselo osnanilo, ker naš té grenke sdravila prerodujejo, de se storimo vekomaj frezhne. Ljubi kristjan! bodi hvaleshen Jesusu uzheniku, kateri te uzhi pravo pot v' nebeshko kraljestvo; ljubi resnize svetiga evangelja, in is serza rad jim bodi pokoren; ne daj se pohujshati od slabih, katerih shivljenje je nehvaleshno sanizhevanje svetiga evangelja. Tebe in vse uzhi sveti Jakop rekozh: „*V' krotkosti ohranite vsajeno besedo, ktera samore vashe dushe svelizhati; bodite pa delavzi besede.*“ Jak. 1, 21, 22.

M o l i t e v.

O Jesus! vedna hvala ti bodi, ker si hotel is nesaflushene milosti uzhati, in po svetih evangelistih sapisati, kar si uzhil, de bi tvoja beseda, beseda shivljenja, vedno pred menoj bila: de bi jo lahko premishljeval, in s' njo

nasitoval svojo revno dušho. Bodi hvaljen od mene in od vsih sdaj in vekomaj, ker si bolni zhloveshki natori sdravila pernesel, katerih je filno potrebna. She te gnade te prosim, pomagaj mi po svoji veliki milosti tvojo besedo spolnovati. Gorje mi, ako tvoja beseda ostane bres sadu; blagor mi, ako shivim po nji. Moja slaba natora se brani po tvoji zhisti besedi shiveti, pa podversi ji jo ti s' mogozhno sladkostjo svojo gnade. Sveti Marka! rasvetljeni pifar in svesti osnanovaviz svetiga evangelja Jesufoviga, sprósi mi gnado nauke boshje v ferzu ohraniti, in po njih shiveti, de s' dolshno pokorshino in sapovedano rodovitnostjo dobrih del saflushim vezhno svelizhanje. Amen.

XXVI. dan maliga travna.

Sveti Rihári mafshnik.

Sveti Rihári je bil rojen na Franzofskim v Pikardii od bogabojezhili strashev, kateri so slo skerbeli ga srediti v' boshjim strahu. Bil je svojim starshem pokoren, rad jim je pomagal, rad je molil, in Boga hvalil; pa stanovitni ni bil v' dobrim. Kader je bil odrastel, je opustil svoje dobre dela, ker je bil v' svét saljubljen, in neumno dobrovoljen. Dokler

je bil v' tim slabim shivljenji, sta prishla dva nesnana bogabojezha masfnika is Hibernije, ali kakor je sdaj imé, is Irlanda, in po vasi profita ondi prenozhiti. Ljudje tiste vasi so bili nezhloveshki, so sanizhevali in pahali od sebe ta dva poboshna popotnika. Rihári je bil fizer posvetniga shivljenja, pa usmiljeniga serza; je svaril svoje sosede, duhovna pod svojo streho vsel, in jima kolikor je mogel, prijasno postregel. Bog mu je obilno povernil dobrodelnost, kakor bo sdaj rezhenó. Dva poboshna masfnika nista imela s' zhim plazhati svojiga dobrotnika, in sta skerbela bolji plazhilo mu dati. Bleso sta posnala njegovo posvetno shivljenje, in sta is ljubesni do njegove dushe veliko govorila od potrebe se resnizhno spokoriti, in Bogu svetó flushiti; tudi sta ga preprizhala, de' je Bogu flushiti ne le potrebno, ampak tudi veselo, ker daje svojim svestim flushabnikam nebeshko kraljestvo. Nju prijasne in ognjene besede so vnemale njegovo merslo serze, in resnizhno je sklenil drugazhi shiveti. Ves objokan jima je povédal svoje slabo shivljenje, pa tudi pokasal svojo terdno voljo ga poboljšhati. Kar je obljubil, je doštal. Opuštil je vse slabe tovaršhe in hude perloshnosti, rad hodil boshje besede poslušhat, ojštro se pokoril, zhišto in s' potertim serzam se spovedoval. Posihmal je bil le v' molitvi, v' premishljevanji, v' postih, v' vsih dobrih delih, s' kterimi je svojo dusho ozhišheval.

Sveti Rihári je vezh lét v' vsih dobrih delih stanovitno Bogu flushil, potlej je bil mafhnik posvezhen, de bi tudi drugim osnanoval pokoro. Njegove pridige so bile polne svetiga ognja, in vsi so jih radi poslušali. Kakor je druge uzhil, takó je sam shivel, in ravno sato so njegove besede veliko mozh imele. Nar terdovratnišhi gresfhniki ga niso bres obzhutenja poslušali, in veliko is njih se je spreobernilo. Vezh deshel je obhodil, tudi na Anglisko je shel osnanovat pokoro, in povsod je spreobrazhal gresfhnike k' Bogu. Gresfhnikam ni perlisnjeno govoril, temuzh uzhil jih je se resnizhno pokoriti, opustiti greh in greha perloshnosti, serzhno in stanovitno premagovati flabe shelje spridene natore, poverniti ali popraviti blishnimu storjene krivize, in ravnati svoje shivljenje po vsih sapovedih. Dokler gresfhniki niso taki postali, jih ni spreobernjenih verjel; po tem she le je upal, de so spreobernjeni, ko so s' mozhno voljo stanovitno delali vse, kar Bog sapove, in se varovali vsiga, kar Bog prepove. Kader je shel nasaj na Franzosko, ga je kralj Dagobert, ki je svedil njegove dobre dela in velike zhudeshe, shelel obiskati, de bi od njega prejel potrebne nauke, in se njegovim molitvam perporozhil. Serzhno je kralja uzhil, in bres vsiga strahu mu govoril resnizo; potlej je skle- nil svoje govorjenje rekozh: „Kralj! ne sanashaj se na svoje bogastvo, in ne verjemi svojim perlisnjenim flushabnikom soper pra-

vizo, ktera ti bodi ljuba memo vsiga drusiga. Mogozen si, zhe premagujesh svoje slabosti, zhe ljubish svoje podloshne ko svoje lastne otroke, zhe skerbish, de bi oni Bogu flushili.“ Kralj mu je bil sa vse te nauke hvaleshen, in ga je visoko zhashtil. Sveti Rihári se je te zhashtil slo bal, in je ubeshal v' pushavo, kjer je shivel, kakor de bi njegova dusha bila she od telefá odlozhena. Vezh ljudi je shlo k' njemu, in so ga ponishno profili per njim ostati vedni pokori. On in oni so tako sveto shiveli, de je vsa deshela bila polna njih dobriga rasgleda. Sveti Rihári je v' vsih dobrih delih stanovitén ostal do smerti. Umerl je sheft in dvajseti dan tiga mesza, v' letu 645. Bog je rasglasoval resnizhno svetošt svojiga flushabnika s' velikimi zhudeshi.

N a u k.

Od kod je nestanovitnost v' dobrim.

Sveti Rihári je v' mladosti slabo shivel po navadah svetá in po shegi drusih mladenzhev, pa se je spreobernil, in ostal stanovitén v' dobrim; tudi je drugim greschnikam enako frezho vofhil, jim osnaneval pokoro in stanovitnost v' nji. Kaj pomaga obljubiti pokoro, ali tudi se spokoriti, zhe se odstopi od dobriga? O greschnik! kader te vest pezhe, ali nagla smert snaniga zhloveka ustrafhi, ali kader slishish osnanovati pokoro; shelish in obetash se resnizhno spokoriti, te obljuje

ponavljajsh pred spovednikam: pa vse to sgi-
ne ob prvi sapeljivi skušnjavi ali nevarni
perloshnosti. Ti si shalošten svoje grešne ne-
stanovitnosti, vender si smiraj nestanoviten.
De te Bog klizhe, in ti pomaga k' sebi, zhu-
tish; pa si sam kriv svoje nestanovitnosti. V-
prashajsh: Kako sim kriv? Ravno to ti ho-
zhem raslozhiti.

Ni prave pokore, in ni stanovitnosti v'
tebi, ker se vstavljash gnadi svetiga Duha. Bog
bi lahko vse tvoje sadershke, in slabosti pre-
magal s' svojo vfigamogozhno gnado, ako bi
hotel; tode po navadi ne daje take mogozhne
gnade, kakor jo je Savlu dal. Pomaga ti se
spokoriti; pa hozhe, de sraven terpih, se
vojfkujesh, in s' vojskovanjem premagajsh. Gna-
da boshja ti malo pomaga, ker si enak leni-
mu berazhu, kteri bi rad vfiga obilno imel,
in nizh ne dela, kar ni mogozhe. Ti ho-
zhesh in nozhesh, shelish in ne storish, obe-
tash in ne dopolnish, ker mesena ljubesen do
sebe, do sveta, do greha mozh odjemlje tvo-
ji volji. Ti bi rad Bogu flushil, pa se prema-
gati nozhesh; bi rad v' nebesa prishel, pa
bres terpljenja, kar ni mogozhe. Modri prav
govori: „*Shelje umore leniga; sakaj njego-
ve roke nozhejo nizh delati, vef dan sheli in
sheli.*“ Prip. 21, 25, 26. Morebiti si ti rav-
no tak: shelish in shelish, delati pa nozhesh,
kar ti Bog sapove; shelje te bodo umo-
rile, v' sheljah pokore bosh bleso bres poko-
re umerl. Ti nozhesh hudih perloshnost opu-

stiti; ali si nakopavash nepotrebne skerbi; v vse sitnosti, prepire, toshbe, kupzhije in smote, segash: sakaj se zhudish, de je tvoja duha polna smot, merslote, in de se vstavlja gnadi svetiga Duha? Ti si vreden svarezhih besedi, ktere je sveti Shtefan govoril terdovratnim Judam: „*Vi, terdovratni in neobresaniga serza, se vedno vstavljate svetimu Duhu.*“ Djan. ap. 7. 51.

Ni prave pokore, in ni stanovitnosti v tebi, ker si dosti drusih skushnjav nakopavash. Ti lashnjivo obdolshujesh svojo slabo natoro, in hinavsko obshalujesh svojo nestanovitnost, ker se v' resnizi ne bojish skushnjav. Ti si slabe nature, svojo popazheni natoro si huje spazhil s' radovoljnimi grehi, to vesh; vender hudih perloshnost ishes, jih opustiti nozhesh, vender se isgovarjash. Ker si slabe notore, bi bil dolshan filno varen biti; ker si slabe nature, se nozhesh skushnjav varovati: tedaj si sam kriv svojih grehov in svojiga pogubljenja. Ti imash ne le nepotrebno, ampak tudi gresno saveso s' kakim zhlovekam; vesh, de v' hishi, kamor hodish, ni nizh strahu boshjiga; per slabih priyatlih slishish velikokrat govoriti rasujsdano, nekerfhanfko; sam zhutish, de je tvoje gerdo posheljenje huji, de tvoja vera peshi: vender nozhesh tih hudih perloshnost opustiti? Vesh, de tvoje telo je slabo, vender hozhesh vse viditi in vediti, premalo si framoshljiv; tako vnemash svoje nezhisto posheljenje, potlej se

isgovarjash? Sam si kriv svoje grešne nestanovitnosti, in nimash isgovora. Obljubi Bogu in njegovimu namestniku, kolikorkrat hozhefh, svoje shivljenje poboljšhati, bo vse sahtonj, ako nevarnih perloshnost ne opuštish, ker Bog svojo mogozhno gnado ponishnim daje, ne pa presvetnim, prizhuje sveti Peter I. 5, 5. Tudi sveti Jakop tako govori. 4, 6. Tvoj je nar huji napuh, ker hozhefh Boga permorati, de bi ti zhudno pomagal, in predersno upash v' pomozh njegove gnade, kader radovoljno ishefh nevarnih perloshnost soper njegovo sapoved.

Teshko je kaj prave pokore, zhe ni stanovitnosti v' tebi, in zhe ne skerbish v' dobrim rasti. De opravizhenje sadobish, in v' njem stanoviten ostanesh: morefh smiraj skerbeti poboshnishi perhajati; ako ne, je teshko verjeti, de si resnizhno spreobernjen, in zhe si, ne bosh stanoviten v' dobrim. Vsaka stvar pesha in opefha bres pomozhi. Velik ogenj bo mersel pepel, ako ne perdevash dreva; svetilo ugafne, ako olja ne perlivash; tvoj shivot opefha, ako mu s' shiveshem ne pomagash; ravno tako opefha tvoja dusha, ako ji ne pomagash. S' trudem ne odpravish le samo grehov in hudih navad, temuzh s' trudem ohranujesh tudi sadobljeno pravizhnost. Premishljuj pogosto vezhne resnize; moli isserza neprenehama; rad poslushaj besedo boshjo, in imej jo v' serzu; premaguj slabe shelje; nar manji skushnjavi, in v' sazhetku sle-

herne skufhnjave serzhno se vstavljaj; ne navelizhaj se vojskovati, in v' Jesusa klizati do premaganja; varuj se prav skerbno vsiga, kar obuduje tvoje hudo poshelenje; hodi pogosto k' spovedi, in ubogaj svojiga spovednika; ne-trudama delaj dobro: tako bosh dober, zhe-dalje bolji, bosh stanoviten in svelizhan. Bo-di stanoviten na Gospodovi poti, in ne odsto-pi od dobriga, fizer ti tvoja pokora ne more pomagati.

M o l i t e v.

O Bog! premishlevaje pred teboj svojo slabo pokoro in svojo greslino nestanovitnost, se po pravizi bojim in framujem. Velikokrat sim obetal in sklenil svoje slabo shivljenje po-boljslhati, pa stare greslne navade me smiraj gospodujejo. To prizhuje, de nisim svojih grehov sadoiti sovrashil is ljubeshi do tebe; ako bi bil tebe ljubil, bi bil varnishhi shivel, in nevarnih perloshnost se skerbno varoval. Tiga nisim delal, ker je ljubeshi do greha bi-la shiva in mozlna v' meni. V' premishlje-vanji, per poslusljanji tvoje besede, pred spovednikam sim zhutil mozlnhe shelje svoje shivljenje poboljslhati; pa hitro so preslhle, in sim ponavljal svoje stare grehe. Prosim te, pomagaj mi s' svojo mogozlino gnado savoljo ljubiga Jesusa, de se spokorim, in v' tvoji slush-bi stanoviten ostanem. Sveti Rihári! v' gre-hih, pa ne v' pokori sim te posnemal, ker si

bil ti malo zhasa v' slabosti, potlej v' vedni pokori, jest pa fim bil veliko let v' grehah in pokore she ni; sprósi mi torej od usmiljeniga Boga gnado praviga spreobrnjenja in serzhne stanovitnosti, de mu stanovitno flushim, in se svelizham. Amen.

XXVII. dan maliga travna.

Sveti Adalbert shkof, marternik.

Sveti Adalbert je bil rojen na Pemskim od bogatih staršev. Njegov ozhe Slavink je bil graf in mogozhen, pa bolj vesel je bil tiga fantizhka, ko vse svoje mogozhnosti in visokosti. Hotel ga je srediti sa svet, pa Bog ga je bil sebi odbral. Bog, kteriga poti so neisvedljive, je udaril otroka s' hudo bolesnijo. Ozhe je silno fkerbel ga osdraviti, pa ni bilo mogozhe. Viditi, de mu vsi sdravniki ne morejo pomagati, ga je obljubil Bogu v' dar dati, ako mu sdravje dodeli. Frantizhik se je osdravil, in ozhe je svešto dopolnil svojo obljubo. Poslal ga je bogabojezhimu shkofu v' mestu Magdeburgu, in mu ga slo perporozhil, de bi pred njegovimi ozhmi v' poboshnosti srejen bil. Mladenizh Adalbert se je rad uzhil, in rad sprejemal svete nauke; hitro je rastel v' uzhenosti. Pa njegova uzhenost je bila le sa-

to velike hvale vredna, ker je bila sdrushe-
na f' sosebno ponishnostjo in resnizhno po-
boshnostjo. V' letu 980 je shel nasaj v' svojo
rojstno deshelo, in Ditmar shkof v' Pragu ga
je vsel med zerkvene flushabnike. Shkof ga
je neisrezheno ljubil, ker je bil ref sosebne
ljubesni vreden. Po smerti bogabojezhiga
shkofa Ditmarja je vsa dudovshina njega isvo-
lila njegoviga namestnika. Sveti Adalbert se
je tiga prestrashil, in se s' vso mozhjo branil
rekozh: „Jest sam potrebujem she vodnika sa
voljo svoje mladosti, kako bom samogel dru-
ge voditi?“ Vse njegove ponishne proshnje
niso nizh sdale, ker sta njegov veliki shkof in
tudi zesar perstopila, in ga parmorala se bo-
shji volji vdati.

Sveti Adalbert ni bil le v' oblasti, ampak
tudi v' shivljenji pravi naslednik apostelnov.
S' zhisto besedo boshjo in f' svetim sgledam
je svoje ovzhize uzhil, in jim kasal pot v' ne-
besa. Kader je bil shkof isvoljen, je vse me-
sto obhajalo veliko veselje; pa to veselje se je
hitro spreobernilo v' sovrashtvo. Njegove
rasusdane ovze ga niso hotle poslushati in ubo-
gati; nalash so she le delale, kar je svetiga
pastirja nar huje shalilo. Viditi, de ga no-
zhejo vezh poslushati, je sapustil svojo shko-
fijo, in se je namenil v' Jerusalem na boshjo
pot. Kader je nesnan popotnik prishel v'
kloshter Montkasin, in tistim miniham svoj
namen rasodel v' Jerusalem iti, mu je pogla-
var kloshtra odkrito rekel: „Namenjena pot

je dolga in nevarna; ni dobro okoli hoditi, temuzh varnisthi je v' samoti Bogu stanovitno flushiti.“ Sveti Adalbert je ta dobri svet vsel, in shel v' klofhter Bogu svešto flushiti; pa ondi ni bil dolgo pufhen. Boleslav, bogabojezhi vojvoda Pemške deshele, je pisal papeshu, in ga ponishno profil, de naj nasaj pofhlje svetiga Adalberta. Papesh je v' to pofhnjo rad dovolil, in svetimu Adalbertu sapovedal nasaj iti v' svojo fhkofijo. Bil je papeshu pokoren. Kader je bil prifhel v' Prag, so vfi obljubili ga ubogati; pa hitro so odstopili od obljubljene in dolshne pokorfshine. Viditi svoje ovze zhedalje nepokornisthi, jih je vdruzgizh sapustil. Vender is pokorfshine do Rimfkiga papesha se je spet k' njim namenil; pa vezh ga niso hotli pastirja imeti, in so rekli: „Mi smo greshniki, on je svetnik; torej ne moremo skupaj biti, nozhemo ga.“ Sveti Adalbert je sdaj shel v' veliko mesto Danzik, kjer so tistikrat she bili malikovavzi. V' mestu je dosti fleepih malikovavzov spreobernil, in njegovo ferze je bilo slo veselo. Potlej je shel na neki otok, in je ondi ljudem osnanoval praviga Boga. Malikovavzi so ga sanizhevali in topli, pa on ni nizh manj fkerbel sa njih svelizhanje; oni so se raserdili, in ga f' pfhizo smertno ranili fkosi ferze, on po sgledu Jefusovim je profil Boga sa svoje neufmiljene morivze, in v' Gospodu saspal. Neverniki so mu glavo odsekali, jo na kol nataknili, in s' velikim veselim vpitjem se rasfhli. Slahtna smert

svetiga škofa Adalberta je bila tri in dvajseti dan maliga travna v' letu 997. Brumni vojvoda Boleslav je od nevernikov odkupil njegovo sveto truplo, in ga zhašito pokopal. Bog je veliko zhudeshev storil na prošnje tiga svetiga škofa in marternika.

N a u k.

Dobri duhovni niso vshezh slabim kristjanam.

Sveti škof Adalbert je bil poln gorezhosti sa svelizhanje svojih ovz; pa to jim ni bilo vshezh, sovrashen in preganjan je bil. Zhudno je to: on je skerbel sa svelizhanje svojih, oni pa so mu bili sovrashni, in so našli delali, kar ga je nar huje shalilo. Sami so dajali: „Mi smo greslniki, on je svetnik; torej ne moremo skupej biti.“ Té besede so šlo hudobne, in kashejo radovoljno terdovratnost v' grehu. Ako bi bili oni le nekoliko skerbni sa svoje svelizhanje, bi bili rekli: „Mi smo greslniki, on je sveti pastir; torej poslušajmo ga, de bomo vedeli pot pokore in svelizhanja.“ Prezhudna slepota! greslniki jih ne poslušajo, in jih sanizhujejo, kateri jim shelé vezhniga svelizhanja. To kashe hudo sovrashtvo do resnize, kaj more hudobni shiga biti?

Stara navada je, de terdovratni greslniki ne ljubijo zhiše, svarezhe resnize in nje

skerbnih osnanovavzov. Sovrashijo luzh, in ljubijo temo, ker so njih dela hude. Prerok Jeremija je veliko hudiga od hudóbnih prestal, ker jim je resnizo govoril, kakor sam prizhuje rekozh: „*O Gospod! ti vesh, de savoljo tvoje zhashti preganjanje terpim!*“ Jer. 15, 15. Drugi preroki so tudi bili od hudobnih preganjani; sato je sveti Shtefan Judam resnizhno ozhital: „*Kteriga prerokov niso vafhi ozhetje preganjali?*“ Djan. ap. 7, 52. Hudobni so preganjali in umorili Jesusa, svetiga Shtefana, svete apostelne in veliko drusih ravno sato, ker so osnaneli resnizo, in skerbili sa njih svelizhanje. Sveti Janes Krisostom je bil preganjan do smerti, ker je serzhno govoril soper hudobije, norosti, ples in drugo, kar spazheni svét ljubi. Kdo bi verjel? tudi nar ljubesnjevshiga shkofa, svetiga Franzhishka Salesja, so terdovratni greshniki nehvaleshno nadleshevali. Taka je tudi sdaj; slepi greshniki ne sposnajo ljubeshni svojih dobrih pastirjev, so jim nadleshni, hudo soper nje govoré; nalash zelo delajo, kar jih v' shivo shali, in jim pokoja ne dajo. Enaki so hudobnimu otroku, kateri, de bi svoje dobre starshhe hudo rasshalil, sebe umori; enaki so bolnikam v' hudi vrozhini, kateri se jesé, in sanizhujejo svojiga dobrotljiviga sdravnika. Neusmiljeni so do sebe, in svojim dobrim pastirjem nehvaleshni, ker shelé mirno shiveti v' svojih hudobijah. Zelo sveti Pavel ni bil slabim vshezh, kako pa bodo drugi?

On sam se potoshi: „*Sim vash sovrashnik postal, ker sim vam resnizo govoril.*“ Gal. 4, 16.

Slepi gresniki shelé pastirje po svoji spazheni volji: zhe niso taki, kar ne smé biti, jih savidiijo in sanizhujejo. Prerok Isaija popishe na tanko slepo terdovratnost nekterih sedanjih kristjanov rekozh; „*So lashnjivi otrozi, otrozi, kateri nozhejo postave boshje slishati, kateri pravijo vidzam: Nikar ne vidite, in gledavzam: Nikar ne glejte sa nas tistiga, kar je prav; govorite nam dopadljive rezhi, glejte nashe smote; vsemite od nas (dobro) pot, odvernite od nas (ravno) steso.*“ Is. 30, 9 — 11. Prezhudna slepota! Stara navada je ta, de gresniki, v' greh saljubljeni, sovrashijo resnizo in osnanovavze resnize; pa ne bodo shtrafnigi odshli.

Ljubi moj! ne bodi nehvaleshnim in slepim gresnikam enak. Vedi, de nar vezhi dar véliziga pastirja Jesusa je bogabojezh duhoven. Kader Jesus daje svojim ovzhizam dobre pastirje, kateri jih s' gorezhim serzam pasejo, je to nar vezhi milost; nar huji shtrafniga pa je ta, kader da v' svojim serdu najemnika namesti pastirija. Gresniki hvalijo in povishujejo neusmiljeno usmiljenje najemnikov, ker so od njih pusneni v' slabih navadah, lashnjivim miru in v' shkodljivih smotah; so veseli, ker so od njih spusenih k' boshji misi, zhe ravno nobeniga poboljschanja ni; pa to je

filno hudo in škodljivo. Ti is serza rad ubogaj poboshne duhovne, kateri te vodijo po voški poti. Nikdar ne posabi, de nauki svetiga evangelja so tanki in ojštri, in de Jesus, gospodar pastirjev in ovz, bo vse sodil, pravizhno sodil velike in majhne, pastirje in ovze. Prósi Jesusa, de naj poshilja sveste pastirje, in daje pokorsihno vernim, de bodo pastirji in ovze po njegovi sveti volji.

M o l i t e v.

O sveti shkof Adalbert! prósi Jesusa sa vso katoljško zerkev, prósi ga, de naj dobrotljivo poshilja svetiga Duha v' duhovne in ovze, de bi duhovni v' mozhi svetiga Duha serzhno osnaneli refnizo, neprestrašeno svarili greshnike, in varno vodili vse kershanško ljudstvo, verni pa svojim pastirjem pokorni bili, in shiveli po vsih sapovedih. Sprósi nam to gnado; tako bodo pastirji in ovze vekomaj sdrusheni s' vélizim pastirjem Jesusam v' nebeskim kraljestvu. Amen.

XXVIII. dan maliga travna.

Sveti Polijon marternik.

Sveti Polijon je bil umorjen savoljo Jesufove vere na Ogerfkim pod nevernim zesarjem Dioklezijanam. Ni fizer sapisano, kako je prej shivel, pa se lahko ve, de je bil bogabojezh in nedolshen. Grefhniki neumno ljubijo sebe in svét, kako bodo perpravljeni sa voljo Boga kri preliti? Pravizhni sanizhujejo vidne dobrote, in radi dajejo svoje shivljenje sa nebeshko kraljestvo. Sveti Polijon je bil zerken flushabnik ob zhasu hudiga preganjanja, in vedno se je perpravljaj sa Jesusa serzhno umreti. Neverni oblaſtnik Prob je svojim flushabnikom sapovedal ga pred-nj perpeljati. Kader pred njim ſtoji, mu rezhe: „Ti ſi eden tiſtih, kateri ſapeljujejo nevedne ſ' prasnimi beſedami?“ Sveti Polijon mu odgovori: „Danſ ſe bo ſvedilo, kateri ſo, ali kateri niſo prasnih beſedi.“ Oblaſtnik ga vpraſha: „Kako ſe bo ſvedilo?“ Odgovori: „Kteri ſo prasnih beſedi, bodo tebi pokorni; kateri ſo reſnizhni, bodo ſtanovitni v' ſapovedih Goſpod Boga tudi v' ſmertnih bolezhinah.“ Oblaſtnik ga dalje vpraſha: „Ktere ſo ſapovedi tvojiga Boga?“ Sveti Polijon odgovori: „Naſhe ſapovedi uzhe, de je en ſam Bog, ſtvarnik nebeſ in ſemlje, ohranik vſiga, in de gre njemu vſa hvala in flush-

ba. Te svete sapovedi dajo pravizhnim mozh, in uzhe gresnik se poboljšati; uzhe devize ohraniti svojo visoko zhaft, in sakonske se posvezhevati v' svojim stanu; uzhe gospodarje usmiljeno gospodovati, ker so tudi oni ljudje, in flushabnike ubogati is ljubeshni, ne pa is strahu; uzhe ubogati kralje in oblastnike v' vsih perpushenih rezeh, in ljubeshnjivo sposh-tovati svoje starshe, od katerih smo shivljenje prejeli; uzhe blishniga ljubiti, sovrashnikam odpushati, popotnikom, ubogim in vsm pomagati; uzhe ne shkodovati blishnimu, in voljno preterpeti prežete krivize, dobro delati vsm po svoji mozhi, in nikoli ne sheleti, kar je blishniga. Kteri po sapovedih shive, jim je obljubljeno nebeshko kraljestvo.“ Oblastnik pravi: „Kaj upash, ako svoje premoshenje sgubish, in ako ti smert odvsame ljubo svetlobo tiga sveta?“ Sveti Polijon mu odgovori: „Je druga svetlobo bolji od te, ker je vezhna; so bolji dobrote od dobrot sveta, ker so vezhne: neumno je sgubiti vezhne dobrote sa sedanje dobrote, ktere bodo hitro minule.“ Oblastnik Prob mu serdit rezhe: „Kaj ti pomagajo vse te prasne besede? ubogaj zesarja.“ Sveti Polijon mu serzhno odgovori: „Delaj s' meno, kar hozhesh, ne bom ubogal.“ Oblastnik ga je bersh obsodil rekozh: „Sapovem nepokorniga Polijona shiviga soshgati.“ Slushabniki so ga peljali is mesta, in na germadi soshgali. Sveti Polijon, svest flushabnik Jesufov, je v' boshji hvali svoje shivljenje sklenil ofem in dvajseti dan maliga travna v' letu 304.

N a u k.

Od vstajenja mertvih.

Sveti Polijon, ravno tako drugi serzhni marterniki, so radi dali v' smert svoje teló is upanja zhaſtitljiviga vſtajenja. Kar je ta sveti marternik pred oblaſtnikam govoril, je is-hajalo is shive vere prihodniga boljiga shivljenja. Nevernikam ni bilo drusiga mar ko po-zhutne ſladnoſti vshivati, in ſo bili neumni shivini enaki; pravi verni pa ſo morili in mo-ré ſvoje ſlabo telo, de bi bili vekomaj ſre-zhni. Se ni zhuditi nevernikam, ako ſo ne-umno shivino poſnemali; pa zhuditi ſe je kri-ſtjanam, kteri po navadah nevernikov shivé, zhe ravno verujejo vſtajenje mertvih.

Terdno veruj, in ſkerbno premišljuj to rasodeto reſnizo: Vſtajenje teleſa. Vſtajenje mertvih ſo verovali vſi pravoverni vſih zhaſov Nedolſhni Job je to reſnizo veroval in prizhal rekozh: „*Vem, de (Bog) moj odreſhenik shivi, in de bom poſlednji dan is ſemlje vſtal; ſpet bom ſ' ſvojo koſho obdan, in v' ſvojim meſu ſvojiga Boga vidil: to upa-nje je v' mojim ſerzu hranjeno.*“ Job. 19, 25 — 27. De bodo mertvi vſtali, je vera vſe katoliſhke zerkve; tiga ne verovati, je kri-voverſtvo. V' bukvah prekoka Ezechjela je shi-va podoba vſtajenja mertvih. On tako piſhe: „*Gospodova roka me je poſtavila v' ſredo polja, ktero je bilo polno koſti; bilo jih je*

silno veliko, in prav suhe so bile. Gospod mi rezhe: Sapovej jim: Suhe kosti, poslušajte Gospodovo besedo. Glejte, duha bom v' vas poslal, in boste oshivele. Vstal je ropot na moje besede: kosti so h' kostem shle, sleherna k' svojimu sklepu; kite in meso na-nje gredo, in kosha se raspne zhes nje po verhu. Duh pride va-nje, ter oshive, in stopijo na svoje noge prav silno velika truma.“ 37, 1 — 10. Prav tako bode poslednji dan s' boshjo mozhjo storjeno: vsi bomo od smerti vstali.

„Kako samore to biti?“ vprašasih. Odgovorim kratko: Bogu je vse mogozhe. Truplo bodi sdrobljeno, rastergano od sveri, snedeno od rib ali zhervov, soshgano do pepela, ali v' prahu; vender bo obujeno, ker je vsigamogozhni Bog to rasodel in obljubil, kakor je v' apostolski veri: „Verujem vstajenje mesa.“ Tudi v' natori so enaki zhudeshi, kakor s' svojimi ozhmi vidimo. Od tiga tudi sveti Pavel govori: „Porezhesh: Kako mertvi vstajejo? ali s' kakoshnim telesam bodo prishli? Neumnesh? kar sejesh, ne vshivi, zhe prej ne umerje.“ I. Kor. 15, 35 — 36. Vstajenje mertvih je delo vsigamogozhnosti boshje; Bog je to rasodel, in potrebno je v' njegovo besedo verovati. Sam Kristus od tiga prizhuje rekozh: „Ura pride, v' kateri bodo vsi, kateri so v' grobih, glas Sinu boshjiga slishali, in is njih pojdejo.“ Jan. 5, 28. Tudi sveti Pavel pravi: Na enkrat, kakor

bi s' ozhmi trenil, bodo vstali na poslednjo trobento; sakaj sabuzhala bo trobenta: Vstajte mertvi, in pojdite k' sodbi. Takrat bodo mertvi nestrohljivi vstali." I. Kor. 15, 52. Glas Sinu boshjiga in trobenta le eno pomenita, namrezh vfigamogozhno voljo boshjo, ktera bo mertve obudila.

Vstajenje mertvih bo sato, de dusha in telo prejmeta pravizhno plazhalo dobrih ali hudih del. Zhe se tvoja dusha da premotiti od telesniga posheljenja, bošta oba nesfrezhna; zhe tvoja dusha premaguje telesno poshelejenje, bošta oba sfrezhna. To kashe, de bo vstajenje dvojno: eno k' vezhnimu shivljenju, eno k' vezhnimu pogubljenju. Jesus uzhi to rekozh: „*Kteri so dobro delali, bodo vstali v' shivljenje; kteri so pa hudo delali, bodo vstali v' obsojenje.*“ Jan. 5, 29. Tudi sveti Pavel od tiga govori: „*Skriwnost vam povem: Vsi bomo vstali, ali ne bomo vsi premenjeni.*“ I. Kor. 15, 51. Telefa isvoljenih bodo zhashtitljive po podobi zhashtitljiviga Jesusa; telefa savershenih bodo ostudne ko njih prekleta dusha. Po poslednji sodbi bo de telo vekomaj sdrusheno s' dusho ali v' nebesih ali v' peklu, po fleherniga zhloveka saflushenji.

Vstajenje mertvih daje tebi in vsim potrebne nauke. Nisim bres namena skasal to resnizo s' rasodeto besedo boshjo, temuzh de bi jo ohranil in premishljeval. Ta rasodeta resniza uzhi, de blagor ti, ako svoje slabo

telo pokorish, premagujesh, in ga imash du-
shi pokorno, dušno pa Bogu; gorjé ti pa,
zhe svojimu slabimu telesu is neusmiljene lju-
besni perpušish soper sapovedi. Ravno to
te Jesuf uzhi: *Kdor svoje shivljenje ljubi,*
ga bo sgubil; in kdor svoje shivljenje na
tim svetu sovrashi, ga k' vezhnimu shivlje-
nju perhrani.“ Jan. 12, 25. Zhe svoje shiv-
ljenje neumno ljubish, ga sovrashish in po-
gubish; zhe svoje shivljenje sveto sovrashish,
ga ljubish, in mu saflushish vezhno svelizha-
nje. Vstajenje mertvih te uzhi, vse sapeljivo
in hudo serzhno premagovati, svoje telo po-
koriti, in ga dershati v' boshjim strahu. Te-
daj ne pusti se smotiti od poshreshnosti, od
nezhistoſti, od lenobe, ne od drusiga hudiga
posheljenja; bodi v' bolesni, v' uboshtvu in
v' vsih nadlogah poterpeshljiv; ne boj se no-
bene nefrezhe, tudi ne smerti, ampak le
greha.

M o l i t e v.

O Bog! verujem v' tvojo resnizhno besedo,
in vem, de bo vstajenje vsih, pravizhnih v'
vezhno shivljenje, in nepravizhnih v' vezhno
pogubljenje. To terdno, verujem, vender pre-
greshno shivim? O strah in trepetanje! tro-
bento, tvoj vſigamogozhni glaf, bom saſli-
ſhal: Vstanite mertvi, in pojdite pred sodbo.
Od tvoje mozhi bom obujen, in permoran
pred Jesusa iti, kteriga si ti postavil sodnika

shivih in mertvih, pravizhnih in nepravizhnih; takrat bošta ne le dušha, ampak tudi telo pre-
jela pravizhno povrazhilo. Tedaj bom svoje
telo pod pokorshino tvojih sapoved vedno
imel, de mu bode dobro vekomaj. O sveti
marternik Polijon! sprósi mi stanovitno ser-
zhnost soper greshno telesno poshelenje, de
po tvojim sgledu raji dam svoje telo v' smert,
kakor de bi greshil. Amen.

XXIX. dan maliga travna.

Sveti Peter marternik.

Sveti Peter je bil rojen v' Veroni v' letu 1205
od krivovernih staršhev, pa Bog is sosebniga
usmiljenja ga je obvaroval sapeljivosti njego-
vih slepih staršhev. Bil je le sedem lét star,
kader je bil poslan v' sholo h' katolišhkimu
uzheniku. K' temu ga je ozhe poshiljal, ker
v' mestu ni bilo nobeniga krivoverniga uzhe-
nika. Ozhe je upal svojiga otroka po svojih
mislih doma preuzhiti, pa ni bilo ref. Otrok
Peter se je v' sholi nar prej uzhil apostolske
vere, kakor jo zerkev moli. Njegov striz je
enkrat vprashal otroka: „Kaj si se v' sholi na-
uzhil?“ Serzhno je pred njim smolil apostol-
sko vero. Striz je skushal fantizhka po svoji

krivi veri preuzhiti, pa se ni nikdar vdal. Striz pove to njegovimu ozhetu, in perstavi: „Ne poshiljaj ga vezh v' sholo.“ Ozhe bi ga bil rad ubogal, pa ker je shelel svojiga fina imeti uzheniga, de bi na svetu flovezh bil, ga je poslal v' Bolonjo, kjer so bile imenitne shole vse uzhenosti. V' tistim mestu je bilo filno veliko uzhenzov vsih krajev, pa skoraj vsi so bili rasujsdani. Bog je Petra prej v' Veroni obvaroval krivoverstva, sdaj v' Bolonji pa spazhenosti in pohujshanja. Ako ravno je mladenizh Peter shivel bogabojezhe, se je vender nevarnosti bal; sato je shel k' svetimu Dominiku, in ga je ponishno profil v' klosh-ter vseti. Bil je uslisshan, ako ravno je bil star le petnajst lét. Sveti Peter je v' kloshtru shivel po vsih sapovedih, in je skerbhel nar poboshnisthi minihe posnemati. Presilna gorezhoft v' pokorjenji mu je napravila nevarno bolesen, is ktere ga je Bog reshil. Potlej je shivel v' pokori tako modro, de je svoje telo pokoril, pa ne umoril. V' kloshtru se je pridno uzhil, in veliko uzhenost doseget. Sveti Peter, poln sosebne modrofti in gorezhe bogabojezhosti, je bil permoran mashnikovo posvezhenje prejeti, in osnanovati besedo boshjo. Ves saljubljen v' Boga je gorezhe, pa tudi ljubesnjivo osnanoval resnize katolsheke zerkve, in terdovratne serza so se mu rade vdajale. Njegovi oblastniki so bili tiga slo veseli, in so ga poshiljali v' mnoge mesta osnanovat pokore; njegovi sveti in ognjeni nauki

so bili filno možni, ker so vsi vidili tudi njegovo bogabojezhe shivljenje.

Sveti Peter je vedno profil Boga gnado svojo kri preliti sa njegovo zhaft. Preden je bil uflifhan, ga je zhudno ponishevanje obifkalo. Dokler je bil v' mestu Komu, je bil od nekterih hudobnih krivizhno satoshen. Njegovi oblastniki so ga vprashali, ali je to res ali ne? Odgovoril je sploh: „Sim nevreden zhlovek in velik gresfhnik.“ Njegove ponishne besede so perpomogle ga kriviga sposnati: poslali so ga v' drug klofhter, mu prepovedali mashevati, in ga obsodili dolgo zhafa v' pokori shiveti. Sveti Peter se je ponishno podvergel tej veliki pokori, ker je bil lazhen ponishevanja. Zhes nekaj zhafa so oblastniki svedili njegovo nedolshnost, ga poklizali v' Kom, pred njim sposnali svojo smoto, in ga v' visoki zhafti imeli. Papesh Gregori IX. je svedil Petrovo gorezhnost sa katolshko vero, ga je postavil oglednika in preiskavza krivoverzov v' mestu Milanu ali Majlandu in v' blishnih krajih. Krivoverz, kteri so ga she prej sovrashili; so bili sdaj she huje rasferdeni, in so sklenili ga umoriti. Svedil je njih sklepe, pa se ni nize bal, ker je rad umerl sa boshjo zhaft. Eniga dne je shel is Majlanda v' Kom v' drushbi dobriga miniha. Krivoverz so bili nastavljeni ga umoriti: njih eden, imenovan Korin, je svetiga Petra s' mezhem dvakrat po glavi mahnil, in tudi njegoviga tovarsha smertno ranil. Sveti Peter v' sadnji uri je molil

apostolsko vero, ktere se je bil s'he otrok nau-
z'hil; takrat je neusmiljeni krivoveriz s' me-
zhem prebodel njegove ledja, in je saspal v'
Gospodu s'hesti dan maliga travna, v' letu
1252. Zhes ene dni je tudi njegov tavarsh
umerl.

N a u k.

Slabi sanizhujejo dobre, vender ne vselej.

Sveti Peter je bil sanizhevan, sovrashen
in umorjen od hudobnih krivoverzov, ker je
neisrezheno s'kerbel sa katols'ko vero. Ne le
on, tudi drugi so bili in so s'he sovrasheni in
preganjani savoljo pravize. Jesus je rekel
svojim uzhenzam: „*Ako bi vi svetovi bili, bi
vas svet ljubil; ker pa niste svetovi, temuzh
sim jest vas od sveta odlozhil, sa tiga voljo
vas svet sovrashi.*“ Jan. 15, 19.

Ne more biti refnizhna in stanovitna save-
sa med hudobnim in poboshnim. Ljubesen
in edinost isvira is enakih misel in enaziga ve-
denja. Lahko je savesa med dvema enaziga
ferza; pa dva zhloveka, ki enako ne mislita,
sta hitro vsak sebi. Vem, tudi gres'hniki se
med seboj prepirajo in sovrashijo, kader jim
drugi hozhejo prevseti ali braniti, kar njih
pos'helenju dopade; vender je loshe edinost
med dvema hudobnima, ko med hudobnim
in dobrim. Nikoli se ne sanashaj na prijasnost
hudobnesha, ker njegova ljubesen do tebe ni

zhista, ni sveta: on te ne ljubi savoljo Boga, ampak savoljo sebe; on te bo ljubil ali sovrashil, kakor mu bo prav, in ne bo nikoli stanoviten. Zhe flushish Bogu, in se pravize dershish, bo tvoje shivljenje njegovo svarjenje; kako bošta prijatla? Ravno to govori sveti Pavel: „*Kakoshno edinoſt ima pravizhnost s' nepravizhnostjo? ali kakoshno tovarshijo luzh ſ' temo?* II. Kor. 6, 14. To ti je rezhenost, de ne imej nepotrebne saveſe ſ' hudobnim zhlovekam, in de se ne pohujshaj, ako si od njega sanizhevan. Tedaj ubogaj modriga: „*Drushi se ſ' svetimi na ſvetu, ſ' tazimi, kateri Boga hvalijo, in ne oſtani v' smoti hudobnih.*“ Sirah 17, 25. 26.

Slabi sanizhujejo dobre, vender ne vselej. Slabi ne ljubijo dobrih, vender ſpoſhtujejo ſkoraj permorani njih reſnizhno poboshnost, zhisto pravizo, in v' potrebi se sanashajo na-nje. Ti pridno ſpolnuj dolshnosti ſvojiga ſtanu, bodi perljuden is zhiſte ljubeshni, ne bodi hinaviz ali svijazhen, uzhi ljubeshnivo, ſvari pravizhno, bodi uſmiljen s' bliſhim, preterpi ſlaboſti drutih, bersdaj ſvoj jesik, de hudiga ne govori, pravizhen bodi v' vſim; zhe tako shiviſh, le verjemi, de te bodo tudi ſlabi v' miru puſhali. Ravno tako ob kratkim govori sveti Petr: „*To je volja boſhja, de s' dobrimi deli ſvoja ſamaſhite neſpametnim in neumnim ljudem.*“ I. Petr. 2, 15.

Morebiti veliko terpišh pred drugimi, ker je tvoja bogabojezhnost ali poboshnost slaba, hinavška, samopashna, zhudna, ne pa resnizhna. Morebiti si poboshen le pred svojimi ozhimi, le po svoji volji; vse hozhesh poravnati po svojih zhudnih mislih, in sato ne dajesh blishnimu pokoja. Pravish: „Hudobni me sovrashijo savoljo pravize;“ pa morebiti te sovrashijo in sanizhujejo, ker hozhesh poboshen biti, desiravno nisi. Slabi vidijo nad teboj ljubesen do sveta, kteriga s' besedo sanizhuješh; te vidijo nizhemerniga, zhudniga, serditiga, prepirljiviga, prevsetniga, desiravno si pogosto per spovedi in per obhajilu: kako samorejo od tebe dobro govoriti?

Pravish: „Slabi sovrashijo mojo poboshnost;“ pa morebiti sovrashijo tvojo hinavshino, ktera ne dopade ne Bogu, ne ljudem, ampak le tebi. Zhe hudobni tvojo poboshnost sovrashijo is hudiga serza, od kod je pa to, de tudi dobri ne morejo per tebi pokojno shiveti? So tedaj vsi slabi, ti sam poboshen, sama poboshna? Pravish: „Naj bo Bogu v' zhašt, kar terpim.“ To je prav, de Boga hvalish; pa morebiti s' tem sebe hvalish, ali svojo hinavshino perkrivašh. Dobro je in dolshnost savoljo pravize preganjanje terpeti; pa se morešh tudi varovati preganjanje drugih saflushiti. Premisli sebe, de ne bošh od hinavške poboshnosti sapeljan. Hinavsko poboshne popisuje sveti Pavel rekozh: „*Bodo v' poslednjih dneh ljudje, kteri bodo sebe*

*ljubili, lakomni, bahazhi, prevsetni; bodo
fizer podobo poboshnosti imeli, v' resnizi pa
bodo bres nje. Se smiraj uzhe, vender k'
sposnanju resnize ne pridejo.*“ II. Tim. 3,
1 — 6.

M o l i t e v.

O moj Bog! zhe premislím shivljenje
tvojiga ljubiga Sinu in svojiga Gospoda Jesu-
sa, in pa shivljenje tvojih svetnikov, ki so po
njem v' resnizi shiveli; vidim svoje velike sla-
boosti. Ti me uzhe, de je resnizhna poboshnost
v' ljubesni, v' poterpeshljivosti, v' ponishnosti,
v' vsih zhednostih sapopadena; jest pa sim po-
boshen, kader, kakor in kolikor hozhem, in
ne po vsih tvojih sapovedih. Sveti Peter!
uzhi me pravizhno shiveti po vsih sapovedih,
sakaj to je prava poboshnost. Sprosi mi gna-
do svoje hudo poshelenje premagovati, ker
bres tiga ni resnizhne poboshnosti. Si bom
slo persadeval po volji boshji shiveti, sa zhasť
boshjo veliko sferbeti, in v' resnizi Bogu slu-
shiti, de obljubljenó plazhilo vshivam veko-
maj. Amen.

+ XXX. dan maliga travna.

Sveta Katarina Sijenzhanka, deviza.

Sveta Katarina je bila rojena v' Toshkani v' mestu Sijeni, v' letu 1347 od katolshkih staršev, kateri so s' trudem shivili sebe in otroke. She v' majhni starosti je bila sosebnost modra; tudi je bila pokorna, postreshna, in je obetala vse dobro. Od Jesusa rasvetljena sposna vrednost devishstva, in mu ga je terdno obljubila; tudi je slo zhasnila mogozhno mater in zhisto devizo Marijo; Jesusa in Marijo je vedno v' serzu nosila. De bi zhisto ostala, Jesusu in Marii dopadla; je rada molila, v' samoti shivela, se pogosto postila, radovidnost premagovala, in se ponishno nosila. Nje starshi so bili sizer dobri, vender she premalo rasvetljeni; niso jim dopadle njene ponishne nosha in njene dolge molitve, nadleshevali so jo oni in she veliko bolj drugi posvetni ljudje. Dosti je perterpela od vsih strani, od domazhih in od drusih, in nikoli ji ni bilo miru. Dekliza Katarina je imela sestro, katero je perferzhno ljubila. Ta ji je rekla; Ljuba moja sestra! sakaj shalish starše s' svojo preponishno nosho? sej oni nozhejo, de bi ti rasujdana bila, temuzh de bi se le nosila, ko se nosijo druge dekleta: ubogaj jih.“ Dekle Katarina se je nekaj vdala, pa bersh spos-

nala nevarno skušhnjavo, in spet nosi ponishne oblazhila. Starshi viditi njeno stanovitnost, so sposnali, de je to od Boga, in so jenjali ji nadleshni biti.

Mlada dekliza Katarina je zhedalje bolj sposnavala sapeljivost in nevarnost shumezhiga svetá; sato je shelela iti v' kloshter, de bi pokojno Bogu flushila. Perpravljala se je doma h' kloshterfskimu shivljenju s' vsimi dobri deli. Silno ojstro je shivela, na golih tleh leshala, dolgo molila, malo kruha in frove seli v' shivesh imela. De bi v' dobrim stanovitna ostala, je pogosto k' spovedi hodi la, vse skrivnosti svojiga serza spovedniku rasodevala, in ga rada v' vsih rezheh ubogala. Tudi je na besede svojiga modriga spovednika svoje slabo telo mezhji pokorila, de bi ga ob sdravje ne perpravila. Skerbela je v' vsm svojo voljo boshji volji podvrezhi, kar je nar potrebnishi pokorjenje. Potlej je shla v' kloshter, kjer je vsm drugim bila rasgled vsiga dobriga, sosebnopak velike pokorshine in poterpeshljivosti. Njeni zhisti dushhi nar huji teshava so bile nadleshne skušhnjave hudizheve; v' tih je s' mozhnim serzhnim vpitjem klizala v' Jesusa in v' Marijo, in je vselej prejela mogozhno pomozh. De bi je hude skušhnjave ne premogle, je s' svetam svojiga spovednika pogosto perstopala k' svetimu obhajilu, ktero je mozh, bramba in veselje bogabojezhih dush. Njeno vojskovanje soper nadleshne skušhnjave je bilo veliko zhafa; pa njena

svestoba je od usmiljeniga Boga dosegla ljubesnjiv mir. Ako ravno je mir vshivala, je bila vender vselej slo ponishna, ker je vedila, de ponishnost sprosi pomozh soper skushnjave, in ohrani sadobljeni mir. Bila je v' vsih rezhek ponishna: svoje nenavadne dobre dela je pred drugimi skrivala; kar je ozhitno dobriga storila, je shelela, de bi vsm nesnano bilo; tudi nehvaleshnim je stanovitno pomagala, ker je hotla le Bogu dopasti. Bog je dal letej svoji svesti ponishni flushabnizi sosebne zhesnatorne darove, sa ktere je bila hvaleshna Bogu; nikdar pa se savoljo njih ni povishevala ali hvalila, ali do sebe dopadenja imela. Njena refnizhna svetost je bila sposnana od vsih, tudi od papeshev, kateri so ji sosebne opravke narozhali, ker so upali v' njeno veliko modrost. Ta sveta, modra in zhudodelna deviza je umerla v' Rimu le tri in trideset let stara, devet in dvajseti dan maliga travna, v' letu 1308. Nje sveto truplo je bilo zhashtito pokopano, in Bog je njeno sosebno svetost s' velikimi zhudeshi rasosnanil.

N a u k.

Spoved je velik perpomozhik k' svelizhanju.

Sveta Katarina je bila od gnade boshje nauzhena v' vfi ponishnosti shiveti, de bi lepo zhiftoft ohranila; sakaj zhiftoft je skoraj nemogozhna bres ponishnosti. Kdor koli ima

dopadenje do svetiga telefa, pride lahko v nastavo rasujdsanih. Kako je mlada dekliza Katarina samogla v' fredi nastav, skufhnjav, pohujshanja in nevarnost nedolshno shiveti? Od Boga je fizer fosebno gnado dobivala; pa veliko pomozh je prejemala tudi od svojiga spovednika, kteriga je rada poslufhala in ubogala. Blagor dufhi, ktera ima modriga spovednika; she bolje, zhe ga uboga. Modri pravi: „*Sin! bres sveta nizh ne stori, in se ne bosh kefal.*“ Sirah 32, 24. Samovoljna duha bo hitro odpeljana od fovrashnikov, in ne bo frezhna.

Jesuf je is usmiljenja podvergel greshnike svojim namestnikam, de bi se loshej spokorili, in s' odveso sadobili odpufhenje grehov. Sveti Avgushtin pravi: „Jesuf ni saftonj dal oblasti svoji zerkvi od grehov odvesovati.“ O kristjan! bodi vesel te sapovedi, ker jo je Jesuf is usmiljenja dal, de bi se loshej spokoril in svelizhal.

Spoved ali obtoshenje grehov pred spovednikom ponishuje greshnika, to je dobro in potrebno. Napuh je sazhetik vsih grehov; tedaj je ponishevanje predersnimu gresniku nar potrebnishi. Teshko je spovedniku rasedovati vse fkrivnosti svojiga slabiga ferza, vse oftudnosti svojiga hudobniga telefa; pa ravno to je potrebno sdravilo prevsetnimu zhloveku, in to je potrebno vediti spovedniku, de samore gresniku pomagati. Sgrevanim ali pokore sheljnim gresnikom ni to teshko, in lah-

ko posnemajo shalostniga sina, kateri se je pred svojim ozhetam ponishal rekozh: „*Ozhe! greshtil sim soper nabesa in soper tebe.*“ Luk. 15, 21. Zhe ga greshtniki posnemajo v' ponishevanji, bodo tudi ko on usmiljeno odpushtenje dosegli.

Spoved perpomore, de greshtniki loshej sposnajo svoje grehe in svoje dolshnosti. Spovednik lahko ve, kaj potrebuje, in katerih naukov je potreben po svojim stanu, po bojezhosti ali predersnosti svojiga serza. Greshtniku je takrat perloshno vprashati spovednika, in spovedniku je tudi perloshno ga uzhititi, kako se more spodobno in shramoshljivo sadershati pred vsigavednim Bogam, slasti v' rezheh, od katerih ni perpushteno ozhitno gororiti.

Greshtnik dobi per spovedi nauk in pomozh se spokoriti, de odveso vredno prejme. Kakoshna bi bila, ako bi greshtnik svoji volji prepushten bil? Kaj bo greshtnik popravil, kaj storil, kaj opustil, zhe ne ve, in ne sposna? Boshji namestnik, spovednik, ozhe, uzhenik, sdravnik in sodnik bolnih dush more vsaj vediti potrebno perpravo k' usmiljeni odvesi, de sadershuje grehe, ali jih odpushta po volji Jesufovi. Vem, spovednik je zhlovek, in tudi njemu je lahko perkrita hinavshina ali slepota greshtnikova; pa nevarnisthi bi bilo, ako bi greshtnik sodnika ne imel. Zhe je greshtnik po boshji milosti odvese vreden, je odvesan; ako ni she sadoosti perpravljjen, je lju-

besnjivo nauzhen, kako in koliko naj se perpravlja, de odveso in s' njo odpušhenje grehov sadobi.

Ti nauki te morejo napraviti pogosto k' spovedi hoditi. Ne le o veliki nozhi, ampak tudi vezhkrat v' letu hodi k' spovedi, de se loshej poboljšhafh, in stanoviten v' dobrim ostanešh. Skušhnja ti prizhuje, de ti le misel k' spovedi iti nekoliko pomaga: raji molish, fi loshej poterpeshljiv, serzhneje se vstavljafh skušhnjavam; ravno tako nekaj zhasa po spovedi loshej Bogu flushish. Sakaj tedaj odlafhafh spoved, in le od ozhitne framote permoran hodish o veliki nozhi? Bersh po smertnim grehu, kader fi v' nevarnih skušhnjavah, kader koli je tvoja dusha v' nevarnosti, hiti k' svojimu duhovnimu ozhetu, de pomozh dobish. Pravish: „Kaj mi pomaga k' spovedi hoditi, zhe odvese ne sadobim?“ Odgovorim: Kaj ti pomaga spoved opravi, ako se ne poboljšhafh? Hodi k' spovedi, ubogaj spovednika, in bosh odvesan; zhe enkrat v' letu gresh k' spovedi, ali tudi vezhkrat, pa ubogati nozhesh, sakaj memrash soper spovednika, kteriga ne poslušhafh? Kaj bi rekel bolniku, kteri bi prejete sdravila kam vergel, in potlej se potoshil, de je sdravnik kriv njegoviga dolsiga bolehanja ali njegove smerti? Veliko bi bilo od tiga govoriti, pa le to rezhem: Zhe ne bosh rad hodil k' spovedi; se ne bosh poboljšhal, ali le silno teshko, teshko bosh premagoval skušhnjave, lahko bosh grehe posa-

bil in teshko sposnal, v' dobrim bosh peshal in opešhal, bosh v' lenobi shivel, in morebiti se tudi sadnjo uro ne bosh prav spovedal.

M o l i t e v.

O moj Jesuf! jest neumnesh sim skoraj mislil, de je od tebe sapovédana spoved preteshka butara: pa le is veliziga usmiljenja si podvergel gresfnike spovedniku, namestniku svoje oblasti in milosti. Shal mi je, de sim poredko in nerad k' spovedi hodil. Moja dušha je slabji perhajala: grehe sim posabil, teshko se poboljšhal, in se slabo perpravil vredno odveso sadobiti; bres naukov svojiga spovednika sim se ulenil, tudi sim oslepil, svoje grehe isgovarjal, in se sapeljeval; ker sim odlaschal spoved, sim hudobnišhi shivel, se bal fkerbniga spovednika, nesnaniga iskal, de bi me odvesal bres pokore. Velikokrat sim shelje obudoval bolj pogosto hoditi k' spovedi. „Ta ali uni teden bosh shel, sim rekel, she nisim perpravljen, se morem bolj fkerbno perpravljati:“ pa nizh tiga nisim storil; kako opravilo, posvetne fkerbi, in kaj taziga me je odvrazhevalo od spovedi, in sim komaj shel sadnje dni velikonožhniga zhasa. O Gospod! nizh vezh ne bom v' lenobi shivel: hitim bersh k' svojimu dobrimu ozhetu, in ga bom ubogal v' vsm, de se osdravim, in tudi potlej, de v' dobrim ostanem stanoviten. O sveta Ka-

tarina! ki si tako rada hodila k' spovedi, in svesto delala, kar te je spovednik uzhil sprosti mi gnado svojo grešno lenobo premagati in opustiti, svoje grehe obshalovati, se jih zhišto spovedati, in odpuščenje sadobiti. Amen.

V é l i k i t r a v e n.

I. dan véliziga travna.

Ss. Filip in Jakop aposteljna.

Sveti Filip je bil rojen v' Galilejskim mestu Betsajdi. Sheljno je zhal odrefhenika, kteriga so preroki obljubili, in ga je nashel. Jesus je vidil njegove shelje, in mu rekel: „Hodi sa menoj.“ Filip ni prej vidil Jesusa, pa te besede so mu bile sadoſti: zhutil je v' serzu prijetno filo Jesusove gnade; shel je sa njim, je bil njegov uzheniz, in ga ni vezh sapustil. Filip je bil slo vesel te velike frezhe, ker je nashel Jesusa; pa to mu ni bilo sadoſti, shelel je tudi druge enako frezhne delati. Imel je dobriga, bogabojezhiga prijatla, ki mu je bilo Natanael ime; k' njemu je hitel,

in rekel: „Nashli smo ga, kteriga je Mojsef v' postavi popisal in preroki, Jesus je is Nazareta.“ Veselo novizo mu je osnanil: Mesijata smo nashli. Natanael je bil fizer bogabojezh mosh, vender je prenašlo odgovoril: „Samore li kaj dobriga is Nazareta biti?“ Nazaret je bilo majhno in sanizhevano mesto, sato je Natanael v' naglizi tako govoril. Dobri prijatelj Filip se tih besedi ni vstrahil, rekel mu je: „Pridi in poglej!“ Natanael gre s' njim, vidi ljubesnživiga Jesusa, ga is njegoviga govorjenja posna vsigavedniga Gospoda, in bersh vero sprejme. Filip je, preden je she apostel bil, she apostolsko slushbo opravljal, in skerbil sa svelizhanje blishniga. Kdor koli je s' Jesusam sdrushen, ne more neskerben biti. Drugo leto je bil Filip od Jesusa med apostelne postavljen. Jesus ga je slo ljubil, sato je njega v' pushavi vprashal: „Kje homo kruha kupili, de bi se ti najedli?“ Filip je Jesusu odgovoril: „Sa dvesto denarjev kruha jim ni sadoosti, de bi le kaj maliga vsakteri dobil.“ Neverniki so sheleli viditi in posnati Jesusa, in so profili Filipa, de naj jim ga pokashe, ker so na obrasu vidili njegovo prijasno dusho. Kader je bil s' drusimi apostelnimi svetiga Duha prejel, je shel v' Frigijo osnanovat svetiga evangelja; veliko je terpel sa svelizhanje dush, in s' svojo kervijo je poterdil, kar je uzhil.

Sveti Jakop, kterimu se manjski pravi, de se raslozhi od uniga svetiga apostela, sve-

tiga Janesa brata, je bil prezhisti devizi Marii blishna shlahta; sato je v' svetim evangelji imenovan Jesufov brat. Njegova mati je bila Marija Kleofova, ktera je v' Jesusa verovala, ga spremljala, mu stregla, in sraven njegoviga krisha stala. Sveti Jakop je bil is mesta Kaparnavma; bil je Jesusu svest, in sato v' apostolstvo povishan. Po Jesufovim odhodu, preden so se apostelni rasfhli, so ga shkofa poglavitne zerkve ali shkofije Jerusalemske postavili; to prizhuje, v' kako veliki zhahti so ga drugi apostelni imeli. Shivel je sveto; nikoli ni mesa jedel, ali vina pil; vedno je bil v' molitvi ali v' boshjim opraviu. Toliziga svetiga shivljenja je bil, de so mu ne le kristjani, ampak tudi Judje *pravizhnik* rekli, in is zhahti do njega sheleli se dotakniti robu njegoviga oblazhila. Ana, veliki duhoven, in drugi poglavarji so ga pa vender is slepote sovrashili, in sheleli umoriti. Profili so ga hinavsko, de naj jim prizhuje od Kristusa. Rekel sunaj tempeljna na visokim kraji je Judam serzhno: „Jesuf, zhlovekov sin, kteri je bil krishan, je sdaj na desnizi ozhetovi, in bo prishel na oblakih vshih ljudi so dit.“ Nekaj Judov je verovalo v' njegove besede, in so savpili: „Hvala bodi Davidovimu sinu! Duhovshina pa in fariseji so bili filno rasferdeni; popadli so ga, in doli vergli. Ker ni prezej umerl, je she pokleknil, in klezhe profil sa svoje sovrashnike. Veliki duhoven Ana je napravil ljudstvo, de ga sdaj

kamnijajo: eden smed njih ga je neusmiljeno udaril v' glavo, de per tej prizhi ugasne. Sra-ven tempeljna so ga pokopali. Sveti Jakop je bil Jerusalemski škof devet in dvajset let, shešt in devetdeset let star je umerl. Od tiga svetiga apostelna je list pisan vsm vernim, poln potrebnih nauk.

N a u k.

Od sposnanja Jesusoviga.

Jesusa sposnati ni lahko. Jesusa sposnati se pravi ne le va-nj verovati, ampak ga tudi is vsiga serza ljubiti, in v' njegovi slushbi stanovitno shiveti. Vsi apostelni so verovali, kar je Peter sposnal: „Ti si Kristuf, Sin shiviga Boga.“ Vsi so va-nj verovali, vender jim je per sadnji vezherji rekel: „*Ako bi mene posnali, bi tudi mojiga Ozhetu posnali. Toliko zhasa sim per vas, in me she ne posnate?*“ Jan. 14, 7. 9. Zhudno je to! Sakaš so bili apostelni svarjeni, ker so vender prav verovali od njega? Pravizhno so bili svarjeni, ker so she premalo sposnali njegovo neisre-zheni ljubesen, in premalo bili stanovitni v' njegovi slushbi. De je bilo to ref, se je kma-lo potlej vidilo, ker so ga sapustili, se framo-vali njegovi uzhenzi biti, ako ravno so vedili, de je Sin boshji in odreshnik sveta.

Veliko je tazih, kteri vedo in ne vedo, posnanjo in ne posnajo. Nehvaleshnimu otro-

ku pravimo: „Ne sposnash, koliko si svojim staršem dolshen, ki jih nehvaleshno shalish.“ Vender vé: de je veliko dobriga od njih prejel. Terdovratni greslnik vé, de je dusha edina in neumerjozha, de je vezhno svelizhanje nar vezhi srezha, in vezhno pogubljenje nar huji nesrezha; vender je slep, ker ljubi greh: boji se pekla, vender fili radovoljno v' pekel. Ravno tako je sposnanje Jesufovo per nekterih kristjanih. Verujejo fizer va-nj, vedo, de je vse ljubeshni in flushbe vreden; vender ga ne ljubijo, in mu ne flushijo, ga shalijo, sanizhujejo, in teptajo njegovo sveto kri. Neverniki Jesufa zelo nizh ne posnajo, slabi kristjani ga posnajo s' nerodovitno vero, le bogabojezhi kristjani ga v' resnizi sposnajo s' vfo ljubeshnijo in pokorshino. Kteri v' sveti veri slabo shive, so vredni svarezhih besedi svetiga Pavla: „Govore, de Boga posnajo; ali s' deli taje, ker so nagnjusni, in k' nobenimu dobrimu delu niso perpravni.“ Tit. 1, 16.

Ljubi kristjan; ne le po imenu, ampak v' resnizi sposnaj Boga in Jesufa. Ti vesh, de je Jesus rojen, je shivel in umerl is ljubeshni do vfiga zhloveshtva; vesh de je vse ljubeshni, hvale in flushbe vreden: ljubi ga tedaj, in flushi mu is vfiga serza. Sveti Avgustin pravi: „Malokteri sanizhuje sdaj Jesufa s' besedo, dosti pa jih je, ki ga sanizhujejo s' slabim shivljenjem.“ Le v' svetim Duhu ali s' rasvetljenjem gnade svetiga Duha spo-

snafh Jesufa prav. Prófi bres nehanja gnado, de Jesufove dobrote omezhe tvoje terdovratno serze, in ga s' ljubesnijo napolnijo. Zhe nozhesh Jesufa f' popolno pokorshino sposnati, bosh saflisfal od njega: „Te ne posnam, pojdi od mene v' vezhni ogenj!“

Naj bo tvoje shivljenje Jesufovimu shivljenju podobno; le tako bosh pokasal, de Jesufa sposnash. Premishljuj njegovo neisrezhenost ljubesen do tebe, de ga ljubish is vsiga serza; premishljuj njegove svete rane, de svoje greslino telo pokorish; premishljuj njegovo sveto prelito kri, de se greha bojish, in ga obshalujesh; premishljuj njegovo saframovavno smert na krishi, de se ne bojish sanizhevanja savoljo njegoviga presvetiga imena, premishljuj njegovo krotkrost in usmiljenost profhnjo na krishi, de si blishnimu usmiljen, in sovrashnikam odpuashash! premishljuj njegove svete sgleda in zhiste nauke, de po njih shivish. Tako pokashesh, de ga sposnash, in bosh svelizhan. Zhe sebi in svetu flushish, zhe si fushen svojiga gerdiga poshlenja, zhe se framujesh po njem shiveti, zhe sanizhujesh njegovo prijatelsvo; kako smesh rezhi: „Sposnam Jesufa?“ Premisli beseda svetiga Janesa: „*Kdor pravi, de Boga sposna; njegovih sapoved pa ne spolnuje; je lashnik, in resnize ni v' njem.*“ I. Jan. 2, 4. Ravno to je tebi rezhenost, ako si v' svei veri Jesufovi, pa Jesufu pokorno ne shivish.

M o l i t e v.

O moj Jesuf! vse verujem, kar me zerkev uzhi od tvoje boshje nature, od tvojiga rojstva, tvojiga shivljenja, tvoje smerti, tvojiga vstajenja in vſiga; vender te ne ſposnam, ker je moje ſerze merslo do tebe, moje shivljenje ni po tvojih naukih, in ne iſhem tebi dopaſti. S' jesikam le ſim te ſposnal in hvallil, moje shivljenje pa te je ſanizhevalo. Kakorhno ſafluſhenje je bilo to, ker ſim te imenoval Goſpoda? Veroval fizer in imenoval ſim te Goſpoda? moje ſerze pa je bilo delezh od tebe; drusim goſpodam ſim fluſhil, kateri mi voſhijo pogubljenje. Tim ſim dal ſvoje ſerze, tebi prasno zheſhenje; tim ſim fluſhil, tebi prasne oblube delal. Odpuſti mi, o Jesuf! odpri moje ozhi, de vidiſjo tvojo vrednoſt; uſhgi moje ſerze, de hvaſeſhno ſposna tvoje dobrote; napolni me s' ljubesnijo, de po ſgledu tvojih ſvetih apoſtelnov Filipa in Jakopa tebi ſhivim, tebi fluſhim, ſa tvoje zhaſt ſkerbim, ſavoljo tvojiga imena terpim, in v' tem oſtanem ſtanoviten, de tudi po ſmertih ne bodem od tebe odlozhen. Amen.

II. dan véliziga travna.

Sveti Atanási, fhkof in zerkveni uzhenik.

Sveti Atanási, šteber katolshke vere, je bil rojen v' Aleksandrii v' vélizim mestu Egiptovske deshele. Sveti Aleksander, fhkof tistiga mesta, ga je she mladiga k' sebi vsel, ga sredil v' boshjim strahu, in postavil med zerkvene flushabnike. Sveti Atanási je bil filno uzhen in nepremaglive serzhnosti v' savrazhevanji hudobnih krivoverzov, kteri so tajili boshjo natoro Jesuovo. Sa tega voljo so ga krivoverzi slo sovrashili, sheleli umoriti, in preganjali do smerti. Njih hudobno serze je bilo she huje rasferdeno, kader so vidili, de je po smerti svetiga fhkofa Aleksandra od duhovshine in verniga ljudstva fhkof tistiga poglavitniga mesta in tiste fhkofije bil ivsoljen. Sveti Atanási se je prestrashil te visoke flushbe, in se je skril; pa nashli so ga, veselo peljali v' mesto, in sa fhkofa poshegnali po navadi katolshke zerkve. Sveti Atanási, akoravno fhkof perve fhkofije sa Rimsko, je bil ves ponishen v' svoji veliki oblasti; njegova dobra dusha se mu je vidila na prijasnim obrazu; vsm potrebnim je po svoji mozhi pomagal, sosebno pa bolnim dusham. Vedno je osnanoval boshjo besedo, molil gorezhe sa gresnike, f' svetim sgledam dajal serzhnost

pravizhno shiveti. Molitev, pošt, usmiljenje, modrošt, praviza, refniza, ponishnost, serzhnost, stanovitnost in vse druge zhednosti so bile v' njem. Krivoverzi so ga is nevoshljivost in sovrashtva satoshili per zesarji Konshhantinu, kateri, desiravno dober, jim je verjel, in ga v' shtrafnigo poslal na Franzosko filno delezh od njegove shkofije. Krivoverzi so bili te shtrafnige grosno veselji, pravoverniki pa filno shalostni. Zesar je v' bolesni sposnal krivizo, ktero mu je storil, in je sapovedal ga zhashtito poslati nasaj v' Aleksandrijo. Njegove ovzhize so bile s' velikim veseljem napolnjene ob njegovim prihodu; njegovi sovrashtniki pa so bili osramoteni, vender ne potolasheni. Hudo so ga satoshili per papeši in tudi per zesarji Konshhanzju, de bi ga pogubili. Sveti Atanási je shel v' Rim, kjer je bila njegova nedolshnost in svetost sposnana. Tudi zesar jo je sposnal; veuder so ga potlej spet nadrashili soper njega. Sveti Atanási je bil v' smertni nevarnosti; pobegnil je torej v' pufhavo, ondi dolgo prebival, in spisal veliko uzhenih bukev sa katolsko vero soper krivoverstvo. Pod zesarjem Julijanam je spet nasaj shel v' svojo shkofijo, in njegove ovzhize so ga zhashtito sprejele. Sveti Gregori Nazjanzhan prizhuje: „Noben zesar, premagaviz vsih sovrashtnikov, ni bil tako zhashtito od podloshnikov sprejet, kakor sveti shkof Atanási od svojih.“ Vsim svojim krivizhnim sovrashtnikam je is serza odpustil, in vsem je bil

dober, de bi vse svelizhal. Pa spet ni bil dolgo v' miru pufhen: hudo so ga preganjali, in tudi umoriti iskali. Skrival se je pred sovrashniki, in Bog ga je obvaroval. Na sadnje je shel nasaj v' Aleksandrijo, in doma mirno umerl v' letu 373. Sveti Atanási je bil shkof shešt in shtirideset let, vedno v' velizih britkostik, smiraj sovrashen in preganjan od krivoverzor, pa nikdar premagan; sato je od usmiljeniga in pravizhniga Boga veliko plazhilo prejel.

N a u k.

Se perpravljati k' binkushtnim prasniam.

Ni mogozhe povedati, koliko je sveti Atanási terpel. Bil je hudo sovrashen in preganjan do smerti savoljo pravize, pa stanoviten je v' nji ostal. Kako je samogel tolikanj hudiga in krivizhniga poterpeshljivo preterpeti, in per tazim neusmiljenim preganjanji stanoviten v' dobrim ostati? Vse to je bilo s' mozhjo gnade svetiga Duha. Tudi apostelni, prej slabi, maloverni in nestanovitni, so po mogozhni gnadi svetiga Duha bili terdni, modri in stanovitni. Slabi zhlovek vse samore, ako je Bog s' njim. Sato je sveti Pavel djal: „*Vse samorem v' njem, kateri mi mozh daje.*“ Filip. 4, 13. To je tebi rezhenó, de upash v' gnado svetiga Duha, in gorezhe profish jo sadobiti. Sato se perpravljaj prav skerb-

no k' binkufhtnim prasniam, de obilnost gnade prejmesih, in tudi potlej stanovitno prosi, de zhedalje vezh gnade dobivasih.

De loshej sposnash potrebo gnade svetiga Duha, premisli slabost apostelnov pred prihodam svetiga Duha. Bili so per Jesusu ko otrozi per dobrim ozhetu, poslusnali so njegove svete nauke, vidili njegove velike zhudeshe, prej jim je bilo rezhen o od njegove smerti in njegoviga vstajenja: vender so le malo umeli, se pohujshali nad njegovo smertjo, in komaj svojim ozhem verjeli, de je o smerti vstal. Kader so pa svetiga Duha bili prejeli, so bili prerojeni; modri, serzhni in stanovitni so bili, neprestrasheno hodili pred oblastnike, in veselo umerli sa nauke Jesufove. Kai menish, so bili li uzhenzi fosebno slabi ljudje? Ne, temuzh njih slabost je slabost vsiga zhloveshtva, in njih slabost uzhi, kakoshen je zhlovek bres gnade svetiga Duha. Jesus bi jim bil lahko prej dal obilnost gnade, pa ni hotel, de bi v' shivo zhutili svojo veliko slabost, in potlej sposnali zhudno mozh gnade svetiga Duha. Sato je prej shel o njih, de bi bili sami sebi prepufsheni, de bi v' velikim strahu premishljevali svojo slabost, in potlej bolj sposnali mozh gnade svetiga Duha. Sveti Pavel pravi: „Upamo v' Boga po Jesusu Kristusu, ne kakor de bi mi premogli sami is sebe kaj misliti, temuzh nasha premoshnost je is Boga,“ II. Kor. 3, 4, 5,

Ponishnost, ktera isvira is resnizhniga sposnanja svoje velike slabosti, je potrebna perprava gnado svetiga Duha prejeti. Premisli svoje sapeljivo nagnjenje v' greh, svoje svijazhno serze, svoje smote, svojo nevednost in nestanovitnost, de se resnizhno ponishujesh, le v' mozh gnade boshje upash, in jo prosish, Nar lepshi nauki, tudi veliki zhudeshi ti ne pomagajo bres zhesnatorne pomozhi gnade boshje. Hudo poshelenje, sapeljivost slabih, pohujshanje hudobnih, pozhutne dobrote in druge mnoge skushnjave te filno lahko sape-ljejo, odvernejo od Boga, in pogube. Ponishuj se, in prosi sa gnado, ker je sapisano: „*Molitev ponishniga bo oblake prederla.*“ Sirah. 35, 21.

Prosi gnade svetiga Duha. Ako resnizhno sposnash svojo veliko slabost, spazhenost in nevarnost, ne bosh jenjal klizati v' svetiga Duha, de naj ti po Jesusu Kristusu s' svojo gnado pomaga, ker bres nje ni svelizhanja. Vlak zhas prosi, sosebno pa sdaj, ko se blishajo binkushetni prasniki. Glej; Jesus je bil svojim apostelnam svetiga Duha obljubil, vender so bili sbrani v' molitvi; s' gorezho molitvijo so se perpravljali prejeti she obljubljeniga svetiga Duha. Prosi tudi ti, pa gorezhe in stanovitno. Posnemaj Davida, kateri od sebe prizhuje: „*K' tebi, o Bog! stegujem svoje roke; moja dusha je ko suha semlja pred teboj.*“ Pf. 142, 6. Prosi saupno in stanovitno, ker Jesus obljubi: „*Ozhe nebesh-*

ki jim bo dobriga Duha dal, kteri ga prosijo.“ Luk. 11, 13.

Perpravljaj se k' binkufhtnim prasniam po sgledu apostelnov. Oni so se odlozhili od shumezhiga sveta, so bili v' samoti do prihoda svetiga Duha, so gorezhe molili, in ozhishevali svoje serze, de bi obilnisthi gnado prejeli. Tako tudi ti stori. Vem, sam sveti Duh te bres tvojiga persadevanja samore perpraviti; pa tudi ti delaj s' vso mozhjo, kolikor samorefsh. Menim, nisi od Boga sapufshen, de bi nobene zhesnatorne pomozhi ne imel: tedaj lozhi se od vsiga nepotrebniga nepokojja; shivi, kolikor samorefsh, v' samoti; premaguj svoje slabosti; klizhi v' svetiga Duha, de obilnost njegove gnade prejmessh.

M o l i t e v.

O sveti Duh! pridi, pridi v' mé; rasvetli, oshivi, rasveseli mojo temno ubogo dussho. Bres tebe nizh dobriga storiti ne samorem, temuzh le gresshiti, in se pogubiti. Naj slisshim lepe nauke, naj vidim svete sgledde, ali kar koli si bodi dobriga, mi ne more pomagati, zhe ti ne omezshish mojiga serza. Zhe ti pridessh s' svojo mogozhno gnado v' me, bom rasvetljen, moder, priden, bogabojezh, stanoviten in poln vsiga dobriga. Pridi, pridi, sveti Duh! s' svojimi darmi, in nikoli me ne sapusti. Moja dussha je nezhedno prebivalissh tvojiga velizhastva, pa ti jo ozhisli in

perpravi; tudi jest si bom s' tvojo pomozhjo persadeval jo perpraviti, de ti bo prijetno prebivalishe. Kar koli sadershuje, ali sanizhuje, ali flabi tvojo gnado, hozhem skerbno opustiti; kar mi loshej nakloni tvojo milost, bom storil; kar te preganja is mojiga serza, tistiga se hozhem varovati, de pridešh, in ostanesh v' meni. Sveti apostelni! pomagajte mi s' svojimi proshnjami; sveti Atanási! perstopi mi k' pomozhi, de bodo moje proshnje uslišane. Amen.

III. dan véliziga travna.

Snajdenje svetiga krisha.

Sveti krish, na katerim je Jesus umerl, je bil snajden v' Jerusalemu od svete zesarize Helene, ktera je bila mati Konsthtantina, perviga verniga zesarja. Sveta zerkev je bila okoli tri sto let preganjana od nevernih zesarjev, pa pod mogozhnim zesarjam Konsthtantinam je dosegla mir. Zesar Konsthtantin je is hvaleshnosti do Boga, kateri mu je v' hudi vojskni fili pomagal, pravo Jesusovo vero sprejél, njo in njegove namestnike zhaštil, in sosebno sposhtoval tudi kraje od Jesusove prizhijozhosti posvezhene. Sapovedal je na hribu mervashkih glav, kjer je bil Jesus krishan in

pokopan, veliko zerkev fosidati, in to sveto delo narozhil svetimu Makarju, Jerusalemski-mu fhkofu. Sveta Helena, njegova mati, ako ravno she bliso ofemdeset let stara, je fhla v' Jerusalemu, de bi bilo svesto dopolnjeno, kar je zesar, njen sin, sapovedal. Kader je bila prishla v' Jerusalemu, so se v' nji mozhne shelje obudovala, in bolj in bolj rastle sve-ti Jesufov krish najti. Neisrezhenno veliko si je persadela, in vse kraje okoli Jerusalema je preiskala, kjer je bilo upanje sveti krish najti; pa vsa njena skerb je bila sahtonj. O-prashevala je kristjane, ki so v' Jerusalemu prebivali; pa oni ji niso vedili povedati, ker je bilo po Jesufovi smerti she tristo let, sra-ven tiga dolsiga zhasa so neverniki in Judje fkrivali in rasdjali tiste kraje is sovrashtva do Jesufa. Judje so bili krish Jesufov sraven njegoviga groba sakopali; grob pa so bili ne-verniki f' perstjo napolnili, in verhi njega so-sidali tempelj lashnjivih bogov. Tudi na ver-hu hriba, kjer je Jesus umerl, so postavili ma-lika, de bi verni kristjani na-nj ne hodili mo-lit. Sveta Helena je ukasala oba malika po-dreti, in ondi globoko kopati. Kopali so glo-boko in shiroko, in frezhno nashli grob Je-sufov. Ni mogozhe sapopasti, koliko so bili tiga veseli, slasti poboshna zesariza. Sdaj uka-she okoli svetiga groba globoko kopati, in tri krishe najdejo, Jesufoviga namrezh in obeh rasbojnikov. Napif in sheblji so bili odlozheni od krisha Jesufoviga, in niso vedi-

li, kateri smed njih je Jesufov. Sveti škof Makari je gorezhe profil Boga, de naj poka-she f' zhudeshem sveti krish savoljo poboshne zesarize in vsih vernih kristjanov. Ukasal je vse tri krishe nesti v' mesto v' hišo slo bolne gospe. S' pervim in s' drusim krisham se je pertaknejo, pa nizh ji ni bolje; ko so se je pa f' tretjim pertaknili, je osdravljena, in sdra-va bersh vstane. Osdravljena gospa, sveti škof Makari, sveta zesariza Helena in vsi prizhijo-zhi so pokleknili, hvalili Jesufa, in molili sve-ti krish, na katerim je umerl.

Sveta zesariza Helena je bila neisrezhenovfela svetiga krisha; bolj ga je bila vefela, kakor ko bi bil vef svét v' njeni oblasti. Vse-la je sa-se nekoliko svetiga krisha, de ga je nefla finu Konfhtantinu; drugo je pustila sve-timu škofu Makarju. Berfh so se napravili, in zhaftito zerkev v' Jerusalemu sidali, ktera je bila f' posebno zhaftjo posvezhena v' letu 335. Va-njo so f-hranili sveti krish, kteriga so kristjani f' posebno zhaftjo molili, to je, Jesufa, kateri je is velike ljubeshni do vfiga zhlo-vefhtva hotel na svetim krishi umreti, in vse odrefhiti od hudizheve fushnosti.

N a u k.

Od fposfhtovanja in mozhi f. krisha.

Sveta zerkev je vselej zhaftila orodja Je-sufoviga térpljenja, fosebno pa sveti krish,

na katerim je umerl v' odrefhenje vsiga zhloveshtya. Zerkev ima navado per posvezhevanji fleherne rezhi, per sveti mashi, per deljenji svetih sakramentov in per drusih svetih opravlilih krish delati. To dela is sposhtovanja do svetiga krisha Jesufoviga in v' nauk, de imajo vse molitve in tudi sveti sakramenti le od smerti Jesufove svojo mozh. Ravno sato, de verni verujejo v' saflushenje Jesufove smerti na krishi, ga zerkev moli ali zhahti in je sapovedala spomin obhajati snajdenja svetiga krisha.

Sakaj zhahti zerkev sveti krish? Zhahti ga is ljubesni in sposhtevanja do Jesusa, kateri je hotel na njem umreti. Sveti Ambrosi pravi: „Sveta Helena zesariza je molila sveti krish; ni molila lesá, ampak Jesusa, nebesfhkiga kralja in odrefhenika svetá, kateri je na njem visel.“ To uzhi, kako morejo verni sveti krish moliti, moliti namrezh morejo Jesusa, kateri je umerl na njem. Ravno tako zhaštimo podobe svetnikov: ne kakor de bi bile oné same na sebi zhahti vredne, temuzh ker so podobe boshjih prijatlov. Zheshenje, ki se skashe svetimu krishu, gre Jesufu odrefheniku; zhahti, ki se skashe podobam svetnikov, gre njim, boshjim prijatlam.

Verni kristjani imajo navado sveti krish delati na zhelu, na ustih in na persih rekozh: „V' imenu Ozheta, Sina in svetiga Duha.“ To je sposnanje in prizhevanje svete Trojize in Jesufove smerti na krishi. To je vse kmalo,

ker bi bres saflushenja Jesufove smerti ne spoznali svete Trojize. Vernim vsih zhafov je bilo navadno sebe in druge sasnamnjati s' svetim krisham. Tertulijan prizhuje, de so verni sveti krish delali pred molitvijo in po molitvi, pred jedjo in po jedi, v' dufhni in telefni nevarnosti, in ob drusih perloshnostih. Ta navada je tudi med nami, dobra in sveta navada; zhe se tako dela is vere in upanja v' saflushenje Jesufovo, veliko pomaga nashim dufham in telefam.

Snamnje svetiga krisha je tudi, o kristjan! k' tvojimu opominjevanju. Sveti krish te opominja hvaleshnosti do Jesusa, dobrotljiviga odreshenika, kateri je v' odreshenje vsih smertne britkoši na njem ljubesnjivo prešal. Snamnje svetiga krisha te uzhi poterpeshljivost v' terpljenji. Ti molish nar manji kofzhik svetiga krisha Jesufoviga, pa imej tudi v' zhafti krishe, ktere ti Jesus poshilja. Bolesen, uboshtvo, preganjanje ali kaka druga nadloga je majhen del Jesufoviga krisha; ne saversi ga. Snamnje svetiga krisha te uzhi greha se varovati, ga obshalovati, se pokoriti, telefno poshelenje premagovati, ker je Jesus umerl na krishi sa te, de ti odmerjesh grehu savoljo njega. Snamnje svetiga krisha te uzhi shiveti po Jesusu Kristusu. Glej in premishljuj njegovo neisrezhenost ljubesen do tvoje greshne dufhe; ljubi ga, in shivi po njem, de ti bo njegovo saflushenje na krishi v' svelizhanje. Posnemaj svetiga Pavla, ki je re-

kel: „*Bog me varuj, de bi se s' zhim drugim hvalil ko s' krishem Gospoda nashiga, Jesufa Kristusa, po katerim je meni svet krishan, in jest svetu.*“ Gal. 6, 14.

M o l i t e v.

O ljubesnivi Jesuf! hvalim te in sahvalim, ker si hotel is nesaflushene ljubesni do vsih greslnikov umreti na svetim krishi. Jest bi bil bres vere, bres upanja, bres ljubesni, bres pomozhi, bres saflushenja in bres vfiga dobriga, ako bi ti ne bil sa-me umerl, ker vse dobro isvira is tvojiga terpljenja in tvoje smerti na krishi. Ne smem posabiti, in ne bom nikdar posabil tvoje velike ljubesni; smiraj bom tebe, is ljubesni do mene krishaniga, pred ozhmi imel. Tudi obljubim vse nadloge, teshave, preganjanje, bolezhine in smert voljno preterpeti, ker si ti veliko vezh terpel sa mojo ubogo dusho. Ravno tako terdno sklenem vse grehe sovrashiti, svoje telo pokoriti; svoje hudo poshelenje bersdati, in tebi shiveti. S' krishem obloshen hozhem sa teboj hoditi, de mi bodo tvoje smertne britkosti v' svelizhanje. O sveta Helena! ki si se tolikanj persadevala sveti krish najti, kteriga si ponishno molila, in Jesufa v' svojim serzu vedno nosila, profi sa-me, spazheniga zhloveka, de ne bom posihmal shivel ko sovrashnik krisha Jesufovida, ampak ko preroben otrok bo-shji, posvezhen ud v' Jesufovi sveti kervi; de

hom vekomaj vshival v' nebesih, kar je meni in vsm dobrotljivi Jesus saflushil na svetim krishi. Amen.

IV. dan véliziga travna.

S. Florjan in tovarshi, marterniki.

Sveti Florjan je shivel ob zhasu neusmiljeniga neverniga zesarja Dioklezjana, kateri je hotel katolshko zerkev pokonzhati. Ojstro je vsm oblastnikom sapovedal neusmiljeno preganjati in moriti kristjane, ako nozhejo malikov moliti. V' sgornim Estrajhu je bil deshélini oblastnik Akvilin, terd, hud in neusmiljen mosh, in sraven tega ves vnet sa zhasf lashnjivih bogov; sato je bil slo rasferden soper pravovernike. Ta neusmiljeni oblastnik je takrat v' imenitnim mestu Lavreaku, ne slo delezh od Duneja, ukasal okoli shtirideset kristjanov hudo martrati, in potlej v' temno jezho vrezhi. Sveti Florjan je bil sizer v' veliki zesarfki flushbi, vender je bil perpravljen zhasf, bogastvo in tudi shivljenje dati sa vero. Sato je, kader je svedil, de oblastnik Akvilin neusmiljeno dela f' kristjani, shel v' mesto, in vprižno veliko nevernikov savpije: „Ali she koga drusiga ishete? Glejte, jest sim kristjan; povejte oblastniku, de sim tukaj. Ob-

lastniku je bilo to povedano. Ukashe ga pred se perpeljati, in mu ojštro sapove malike moliti. Sveti Florjan, poln shive vere in stanovitne serzhnosti, ga ni poslušhal, in je le Jesusa hvalil. Neverni oblastnik ga svojim flushabnikom ukashe hudo rasmefariti; pa ta Jesusov vojshak sanizhuje vse bolezhine. Oblastnik je njegovo stanovitno vero mnogo skufhal, pa saštonj. Ko je vidil, de nizh ne opravi per njem, ga je obsodil. Sveti Florjan, to sašlišhati, je Boga hvalil, in mu svoje shivljenje daroval. Slushabniki so mu na vrat teshek kamen navesali, in ga vergli v' vodo; pa bersh so oflepeli. Voda je raftla nakvishko, in puštala njegovo sveto truplo na veliki skali. Valerija, poboshna kershanská gospá, je vsela to sveto truplo, in ga pokopala. Potlej je bil ondi klofhter sosidan, ki se imenuje svetiga Florjana do danashniga dne. Drugi sveti marterniki so bili od neufmiljeniga neverniga oblastnika v' jezhi toliko zhasa pushe ni, de so vfi od lakote in sheje umerli.

N a u k.

Od zhasniga in vezhniga ognja.

Verni kristjani imajo svetiga Florjana pomozhnika per Bogu in varha pred nesrezho ognja. Ref, ako ogenj sam gospoduje, je velika nesrezha, kakor vsak dobro ve. Vsfak se slo boji pogorisha, vender ni vselej sadosti

varen, in marsikteri sebi in drusim to nesre-
zho nakoplje; potlej sposna in obshaluje svo-
jo neumnost. Ravno to je rezhi od peklen-
skiga ognja. Vsak se ga boji; vender jih je
malo sadoſti varnih, in le v' peklu sposnajo,
kjer ſi pomagati ne samorejo. Svetiga Flor-
jana imeti pomožnika in varha pred nesre-
zho zhaſniga ognja, je prav; pa ſhe bolj ſe
mu moremo perporozhati, in po njem boga-
bojezhe shiveti, de v' vezhni ogenj ne pri-
demo.

Ali je ref ogenj v' peklu? Eni pravijo:
„To ſhe ni dognano.“ Eni: „Le veſt bo ob-
ſojene pekla.“ Vsak bi rad pomanjſhal pe-
klenſke martre, ker premalo sposna hudobi-
je greha. Sveto piſmo pogoſto prizhuje od
peklenſkiga ognja: Isaija vpraſha: „*Kdo
smed vas bo samogel ſ' poſhreſhnim og-
njem prebivati?*“ Is. 33, 14. Sveti Janes
kerſtnik je Judam osnаноval pokoro, in per-
ſlavlil: „*Vjaktero drevo, ktero dobraſa ſa-
du ne ſtori, bo poſekano, in v' ogenj ver-
ſheno.*“ Mat. 3, 10. Jeſuf prizhuje, de bo
greſhnikе odsodil v' peklenſki ogenj rekozh:
„*Poberite ſe ſpred mene, vi prekleti! v'
vezhni ogenj, kteri je hudizhu in njegovim
duhovam perpravljjen.*“ Mat. 25, 41. Spet
Kriſtuf govori: „*Ako te tvoja roka pohuj-
ſha, odſekaj ſi jo; bolje ti je, de hrom v'
shivljenje greſh, kakor de bi dve roke imel,
in ſhel v' pekel neugafhljiviga ognja.*“ Mar-
ka 9, 42. To je: Bolje ti je ob veliko priti,

ko versheni biti v' peklenški ogenj. Jerusalemski bogatin je djal v' peklú: „*Grosovito terpim v' tim plemenu!*“ Luk. 16, 24. Sveti Janes apostelj prizhuje: „*Kdor ni bil najden sapisan v' bukvah shivljenja, je bil vershen v' ognjeno jesero.*“ Skr. ras. 20, 15. Še veliko vezh prizhevanja se najde v' svetim pismu od peklenškiga ognja.

Peklenški ogenj je drugazhen ko nash. Ogenj je mnogoteri: vse, kar pezhe, se sme ogenj imenovati. Zhlovek v' hudi vrozhinški bolesni ima ogenj v' sebi; sonze je ogenj, in ves svét bi sgorel, ako bi ne bil filno delezh od sonza; veliko drusiga je, kar pezhe in shgé, desiravno se sploh ogenj ne imenuje. Sveto pismo prizhuje, de je v' peklú ogenj; ali kakoshin de je, se ne more vediti. Peklenški ogenj je ushgan in ohranjen od pravizhniga Boga v' vezhno mashevanje nad savershenimi angeli in nesvestimi dushami. Nash ogenj je velik dar boshje milosti; vender ima filno mozh, spepeli les, rasdrobi kamne, rastopi sheleso, stori vasi in mesta nefrezhne. Kaj je pa rezhi od mozhi peklenškiga ognja, proti kterimu je nash ogenj prasno senza?

O greshnik! premishljuj pogosto, kam te bodo pergнали tvoji grehi, ktere radovoljno ponavljash, in kterih opustiti nozhesh? Premisli, bi li samogel prestati zelo léto na mehki postelji, zhe tudi bres vsih bolezhin? Raji jeli, bi vezh lét bil v' ojstri pokori, ko imel svojo roko le zhetertinko ure v' ognji.

Kaj! majhne iskrize zelo ne terpišh na roki, kako bošh samogel v' peklenškim ognji preštati? Opušti svoje grehe, spokori se, in shi-
vi dobro, de ne pridešh v' pekel, kjer bo
hudo in vezhno pokorjenje.

M o l i t e v.

O Gospod! reshi me od vezhne smerti, od vezhniga ognja. Grosno se bojim zhasniga ognja, se bojim tudi vezhniga; vender sim se ga premalo varoval. Grossa me spreleti, ako le pomislím, de sim si vezhkrat pekel saslushil, pa bres strahu slabo shivel. Nad peklam sim visel, in mi ni bilo mar se spokoriti. Vezhna hvala bodi, o Bog! tvoji neskonzhni milosti, ktera me she zhaka in vabi, in mi zelo pomaga k' pokori. Posihmal hozhem tebi flushiti, obshalovati svoje grehe, in v' pokori do smerti shiveti, de savershen ne bom. Té so moje shelje, pa moja slabost je neisrezhenó velika, moja spazhena natora le v' pekel fili, in va-nj bom prishel, zhe mi ti ne pomagash. Pomagaj mi po Jesusu Kristusu, de se spokorim, nikdar smertno ne grešhim, in v' tvoji gnadi se lozhim od svetá. Ljubi sveti Florjan in tvoji sveti tovarshi! varujte me s' svojimi prošnjami nesrezhe zhasniga, in she bolj vezhniga ognja; sprofite mi od Boga gnado resnizhne pokore in stanovitnost v' dobrim, de bom med vas prishel v' nebeshko kraljestvo. Amen.

V. dan véliziga travna.

Sveta Monika, vdova.

Sveta Monika je bila rojena v' Afriki v' mestu Tegaſtu v' letu 333. Bila je srejena v' boshjim ſtrahu, ſoſebno ſ' persadevanjem poboshne hiſhne dékle. Ta poboshna kerſhanſa a dékla jo je uzhila Boga ljubiti, ſtarſhe ſpoſhtovati, in premagovati ſvoje hudo poſeſenje. Kader je bila Monika odrasla, ſo jo ſtarſhi obljubili in tudi dali v' ſakon neverni-mu mladenzhu, ker zerkev tiſtikrat take ſaveſe ſhe ni bila prepovedala. Njenimu moſhu je bilo ime Patrizi; bil je ſilno nagle jeſe in raſujsdan. Sveta Monika je ſhivela s' njim prijaſno, modro in bogabojezhe. Nikoli ni moſhu ozhitala greſhne neſveſtobe, temuzh vedno je proſila Boga, de naj mu da pravo ſpreobernjenje. Kader je bil jeſen, je molzhala, in le potlej je govorila, ko je bil perpravljjen poſluſhati. Eniga dné ſo bile nekte-re meſtne goſpé per nji, in ſo jo popraſhale, kako ſamore ſhiveti per ſvojim hudim moſhu? „Mé, ſo rekle, imamo bolji moſhe, vender ſmo vezhkrat hudo ſvarjene in tepene.“ Sveta Monika jim je prijaſno odgovorila; „Vaſh jeſik vaſ tepe, ker neperloſhno in hudo govorite. Sej veſte, de more ſhena moſhu pokorna biti.“ Potlej jim je perpovedovala, ka-

ko ona prijasno ravna s' svojim mosham. Ene is njih so jo ubogale, in v' miru shivele, ene pa je niso bogale, in so v' hudih britkostih shivele. Sveta Monika je vselej skerbela nepokojne miriti, in vse lepo uzhila; kar je slabiga od drusih svedila, ni pravila ne doma-zhim, ne sosedom: toraj se je vsak sanaschal na njeno modrost, ji pravil svoje nadloge, in dobre nauke od nje prejel. Kar pa je svedila, je ostalo sakopano v' njenim serzu, ako ljubesen do blishniga ni permorala govoriti. Bog je dal sveti Moniki, kar je nar bolj shelela, spreoburnjenje njeniga mosha h' katolskhi veri, v' kateri je tudi bogabojezhe shivel. Eno leto po prejetim kerstu je Bog k' sebi vsel Patrizja, in sveta Monika je po njegovi smerti zhedalje poboshnisthi shivela. Vsak dan je shla k' sveti maschi, dvakrat na dan je shla v' zerkov molit, doma je veliko molila, pogosto se postila, skerbela sa otroke, nevedne uzhila, in ubogim pomagala.

Tukaj je dobro in perlošno popisati njeno veliko skerb sa ljubiga sina Avgushtina. Ko je Avgushtin bil odrastel, je raji shivel po svojim slabim ozhetu, ko po svoji sveti materi. Monika ni bila tiga kriva, ker ga je smiraj lepo uzhila, dober sgled mu dajala, in Bogu ga perporozhevala. Avgushtin, otrok take svete matere, je sashel, v' rasusdanost in krivoverstvo sabredel. Sveta Monika ga je pogosto svarila, vedno jokala sa njegovo dusho, in tudi profila svete slushabnike boshje

de naj molijo sa njegovo spreobrnjenje. Avgufhtin je bil poln posvetne modrosti in hudi-
ga poshelenja, sa tiga voljo ni nobeniga po-
slufhal. De bi bres vsiga strahu shivel, se je
napravljaj v' Rim, in shel skrivaj od doma.
Sveta Monika je bila njegoviga obhoda slo
shalostna, je shla sa njim, in ga nashla v' Mi-
lanu ali Majlandu, kjer je svedila, de je na
svetiga Ambrosja nauke krivoverstvo sapustil.
Boga je hvalila sa to, in upala, de bo njego-
vo spreobrnjenje kmalo popolnama; vender
ni jenjala sa njegovo dusho moliti. Dve leti
je bila v' Majlandu le savoljo svojiga ljubiga
Avgufhtina, kateri je bil zhedalje manj nag-
njen sapeljivimu svetu. Bog mu je is fosebne
milosti mogozhno gnado dal, in ga popolna-
ma spreobrnil. Ni mogozhe praviti, koli-
kanj je sveta Monika vesela bila njegoviga
spreobrnjenja, in kolikanj je Boga hvalila,
ker je doslegla, kar je nar bolj shelela. Bog
je rasveselil svojo flushabnizo, prej f' spre-
obrnjenjem njeniga neverniga mosha Patrizja,
sdaj f' poboljschanjem njeniga rasujsdaniga si-
nu Avgufhtina. Kader je bil Avgufhtin od
svetiga shkosa Ambrosja kershen, se je s' njim
napravila domu. Ko sta prishla do mesta Ost-
je, je nevarno sholela. V' tej sadnji bolesni
je djala svojimu ljubimu Avgufhtinu: „Svet
me nizh vezh ne veseli. Shelela sim dozha-
kati tvojiga spreobrnjenja; dozhakala sim ga,
in rada umerjem. Pokoplji truplo svoje ma-
tere, in moli sa mojo dusho.“ Mirno je saspa-

la v' Gospodu trinajsti dan listoviga gnoja v' letu 387.

N a u k.

Is njeniga shivljenja.

Sveta Monika je shtiri in petdeset let shivela na semlji, in se preselila v' nebefa, po kterih je smiraj hrepenela. Po njenim sgledu naj bi bilo shivljenje vsih, bi bili tudi vsi vekomaj frezhni. Premisli dobro svoje shivljenje. Sheliš in upaš v' nebefa priti, pa morebiti ne shiviš po svestih boshjih flushabnikih. Zhe hodiš po potu nevernikov ali rasujsdanih ljudi, kako bosh v' nebefa prishel? Vem, vsi pravizhni niso enake svetosti; pa nihzhe ni pravizhen, zhe je le eniga smertniga greha kriv. Vsa volja boshja je osnanjena, de po vsi shiviš. Jesus je svojim apostelnam sapovedal: „Uzhite ljudi sposnovati vse, kar koli sim vam sapovedal.“ Mat. 28, 20.

Sveta Monika uzhi shené modro in ljubesnivo ravnati s' svojimi moshmi. Zhe shena s' hudo premagati hozhe mosha, ga dela hudobnisthiga, ali mu daje perloshnost hudobnisthi shiveti; med njima je zhedalje manj ljubezni, in vsak dan bo dosti perloshnost se prepirati. Sakon ima veliko dolshnost in teshav, pa ljubesen, poterpeshljivost in mirnost vse krishe polajsha. Zhe mosh ali shena ni po volji boshji, moreta skerbeti eden drusiga

boljšhati, ker ne more biti f' prepiram, s' sanizhevanjem ali f' tepenjem, ampak s' ljubesnijo, poterpeshljivostjo in molitvijo. Mosh in shena naj eden drusimu dopadeta, in eden drusiga bogata, kolikor je mozh bres boshjiga rasshaljenja. Zhe ne delata tako, si bošta pomnoshila svoje krishe, otrozi bodo pohujshani, in gorjé jima po smerti! Moshje in shene naj ubogajo svetiga Pavla, kateri tako le govori: *Moshje! ljubite svoje shene.*“ Efesh. 5, 25. „*Shene! bodite svojim moshem pokorne, kakor se spodobi v' Gospodu.*“ Kolos. 3, 18.

Sveta Monika je ljubesnjivo svarila ob perloshnim zhasu svojiga slabiga mosha, in vedno molila sa njegovo poboljšhanje; pa nikdar ni drusim pravila, kaj in koliko terpi. Ravno tako pametna je bila v' vsm, kar je od blishniga slabiga svedila. Nizh ali premalo ljubesni in ponishnosti je v' tebi, ako trobish okoli, in drusim pravish svoje nadloge, ali neumno govorish od vfiga, kar svesh. Godernjash in govorish soper nadleshnost domazhih in drusih; svojimu hlishnimu pravish, kaj je ta ali uni govoril; vsako prasno besedo pobereish; vse verjameish, kar flishish; vse pravish, kar vesh: potlej godernjash soper ljudi in njih jesike? Ljubi moj! ne moreish mirú imeti, ker ga sam drusim ne dаш; vedno je kaka jesa in prepir med teboj in blishnim, ker je tvoj jesik nepokojna hudo-ba. Se togotish soper hude jesike, ktere sam

napravljash, de hudo govoré; kolnefh hude jesike, in svojiga nozhesh poboljšati. Prav govori David: „*Jesizhnimu zhloveku ne bo dobro na semlji.*“ Pf. 139, 12.

Se morebiti zhudish, kako je sveta Monika pridno gospodinjala, akoravno je bila vedno v' molitvah in v' drusih dobrih delih. Ne zhudi se nad tem, temuzh premisli raji svoje shivljenje, de sposnash svojo lenobo. Ako bi bil gorezhiga serza, bi bilo tvoje shivljenje vedna molitev, in bi vse svoje poshtene dela posvezheval. Ako bi ti manj govoril ali govorila od nepotrebnih in slabih rezhi, bi prav lahko molil ali molila po sgledu svete Monike. Premisli, koliko lepiga in drasiga zhasa napravish v' nepotrebnih pogovorih, v' nizhemernih opravkih ali drugazhi, in shalofno sposnaj svojo lenobo v' molitvi. Nepotrebni pogovori in nizhemerni opravki te ne sadershujejo in ne odvrazhujejo le od molitve, temuzh napolnujejo tudi she tvoj spomin s' smotnjavami, de si v' svojih majhnih molitvah rasmishljen. Bodi tvoja dusha s' Bogam vedno sdrushena, opusti nepotrebne fkerbi, ne govori nizh nepotrebniga, in bosh lahko po sgledu svete Monike dolgo molil, bral ali premishljeval.

Mladenizh Avgushtin je shivel po svojim slabim ozhetu, ne pa po svoji sveti materi. To uzhi starshe, kako sveto morejo shiveti, de bi svojo dusho svelizhali, in otrok ne pohujshali. Zhe ozhe in mati nista svetiga shivlje-

nja, ne bo edinosti, miru in dobriga sgleda, ampak prepir in pohujšhanje; to bo otrokam nevarno in lahko pogubno, ker se njih slaba natora rada pohujšha. Zhe ozhe in mati ništa s' saveso potrebne ljubesni sdrushena, fi ne bošta enaka v' naukih in svarjenji, eden ali drugi bo potuho dajal otrokam; potlej bo vřim gorje, starřhem in otrokam.

Sveta Monika je neprenehama in dolgo molila sa svojiga řina Avguřhtina, de bi ga Bog spreobernal, in je bila uřliřhana. Starřhi morejo vedno Boga profiti sa otroke, de dořeshejo gnado řvetiga kerřta, jo ohranijo, in Bogu řlurhijo; veliko bolj morejo moliti, ako se otrozi řpridijo, de se řpreobernejo. Sveta Monika je bila v' vednih řolsah řavoljo řina Avguřhtina, zhe je ravno vře dořhnořti dobre matere nad njim řpolnovala; obilniřhi naj jokajo starřhi nad řeboj in nad otrozi, ako jim vřeřt ozhita, de řo jih řremalo kerřhansko řredili. Sveta Monika je vezh řet řtanovitno molila, in je bila uřliřhana; starřhi naj se ne navelizhajo moliti sa řpreobernjenje řvojih otrók, in naj ne odřtopijo od řmolitve, dokler jim Bog řnade ne da řpraviga řpreobernjenja.

M o l i t e v.

O Bog! řpremiřhljevaje řveta řshivljenje tvoje řlurhabnize řvete řMonike, řřposnam řvoje řvelike řslabořti. Ona je bila řzhita řdekliza, řpokoren řotrok, řdobra řshena, řřkerbna řmati,

pridna gospodinja, bogabojezha vdova, mirna sosedinja, fredniza med blishnim, in dobra v' vsm; taka je ona bila, ker je bila sa-ljubljena v' Boga, in je njegove zhasi iskala: kakoshin pa sim jest bil in sim? She otroshke leta sim omadesheval s' nepokorshino, s' ostudnostjo, s' pohujshanjem; odrashen sim hudob-nishhi shivel, ker strahu boshjiga ni bilo v' meni; ne le nepoterpeshljivost, jesizhnost, jesa, mlazhnost in dosti taziga, tudi filne hudobije so bile v' mojim serzu in djanji. O Gospod! ki si na proshnje svete Monike sosebno gnado dal spazhenimu Avgushtinu, in ga spreober-nil, pomagaj tudi meni po Jesusu Kristusu sa-voljo njeniga saflushenja; podversi si mojo nepokorno dusho, napolni jo s' gnado sveti-ga Duha, de obshalujem vse svoje grehe, jih opustim, v' dobrim ostanem stanoviten, in pri-dem v' tvoje kraljestvo. Amen.

VI. dan véliziga travna.

Sveti Janes Damashzhan.

Sveti Janes je bil rojen v' Sirii, v' mestu Da-mashku, v' letu okoli 676, ko je bilo tisto me-sto pod oblastjo Turkov. Zhe ravno so Turki bili kristjanam sovrashni, so vender Janesovi starshi bili stanovitni v' katolski veri. Njih

svestoba, modrost in praviza je dopadla tudi nekeršhanskemu ljudstvu. Janes je bil od svojih dobrih staršev prav skerbno in bogabojezhe srejen; tudi so mu dali perletniga poboshniga uzhenika, de bi v' nevarni starosti ne sahel. Kader je bil ozhe umerl, si je Turshki poglavar svetiga Janesa isvolil svojiga perviga desheliniga svetovavza. Ta velika flushba mu ni spridila dushe: bil je smiraj dober kristjan, svojiga veliziga premoshenja ni malopridno sapravljaj, temuzh je revnim s' njim pomagal; bogabojezhe shiveti, svestimu biti v' flushbi, in potrebnim pomagati, je bilo njegovo nar vezhi veselje. Tisti zhal je bil zesar v' Konstantinopolu krivoverni Leon Isavrik. Ta je podobe Jesufa, Marije in drusih svetnikov filno sovrashil in konzheval, ker je neumno menil, de je te zhaštiti soper pervo boshjo sapoved. Sveti Janes je pisal in terdil, de je zhalt, ktera se podobam svetnikov skasuje, dobra in koristna, ako je po nauku katoljske zerkve. On ni bil duhoven, vender ni hotel v' tej perloshnosti molzhati, ker more v' fili vsak biti vojshak katoljske vere, in jo braniti soper sovrashnike. Krivoverni zesar je bil slo raserden, in je dolgo premishljeval, kako bi se samogel nad Janesam mashevati. Potlej je pisal Turshkimu poglavarju v' Damashk, de mu je Janes, njegov svetovaviz, hotel mesto Damashk sdati. Turshki poglavar je prehitro to krivo obdolshe nje verjel, in je bersh ukasal svetimu Janesu

desno roko odsekati. To nesaflusheno shtraf-nigo je Janes poterpeshljivo preterpel; vender je Turshkiga oblastnika profil, de naj mu odsekano roka nasaj da, in je bil uflifhan. Klezhe se je potlej dolgo perporozhal mogozhni pomozhnizi Marii, de naj mu sprofi od usmiljeniga Jesusa sdravo roko. Po tej gorezhi molitvi je saspal, in kader se je sbudil, je nashil odsekana roko sprijeto in sdravo, ko je prej bila. Sa to gnado je bil, se lahko vé, slo hvaleshen Jesusu in Marii. Turshki poglavar je is tiga dobro sposnal njegovo nedolshnost, ga je v' pervo flushbo postavil, in slo ljubil.

Sveti Janes ni bil vesel te flushbe, jo je sapustil, je svoje veliko premoshenje med uboge rasdal, in shel v' Judejo v' kloshter svetiga Sabata. Poglavar kloshtra je svetiga Janesa starimu minihu v' oblast dal, de bi se od njega nauzhil Bogu dopadljivo flushiti. Ta je k' sebi vsel svetiga Janesa, in mu rekel: „Daruj Bogu svoje dela in svoje terpljenje; spravi is serza vse dopadenje do sebe in do svetá; nikoli se ne hvali s' nobeno rezhjo, ker is sebe nizh nimash; ne sanashaj se na svojo modrost, in zhuj nad seboj; ne pishti in ne govori nikdar bres potrebe, ker samoresht od napuha fkushan biti, tudi kader govorish dobro bres potrebe.“ Sveti Janes se je lepó sahvalil ljubimu uzheniku, je bil rad pokoren, je rad molil, bral, premishljeval, delal, in drugim miniham bil sgled popolnamasti.

Kader je bil v' ponishnosti vterjen, je perpu-
shenje dobil svojo modrost in uzhenost raso-
devati v' prid vse zerkve, in je spisal dosti
uzhenih bukev soper krivoverze. Tudi je bil
permoran mashnikovo posvezhenje prejeti; pa
ta visoki stan ga je she bolj ponisheval. Poln
vsih dobrih del je mirno umerl v' letu 780.

N a u k.

*Molitev terdovratniga greslnika je lash-
njiva.*

Sveti Janes Damashzhan je is serza pro-
fil sdravje svojimu telesu, in je bil uslisshan,
ker je le boshje zhashti in svojiga svelizhanja
iskal. Blagor zhloveku, kateri is vsiga serza
Bogu flushi, sakaj njegova molitev bo usli-
shana. Zhe pravizni prosi Boga, de naj mu
da, kar telo potrebuje, ne prosi sato, de bi
s' dobrotami svoje pozhutke nasitoval, temuzh
de bi obstal, in Bogu flushil; ravno sato bo
uslisshan. Kristuf pravi: „Ako v' meni osta-
nete, in moje besede ostanejo v' vas; pro-
site, kar koli hozhete, in sgodilo se vam bo.“
Jan. 15, 7. To je resnizhno, ker kristjan, s'
Jesufam sdrushen, le po njegovi volji prosi.

Terdovratni greslniki niso uslisshani. Kdor
svojo navrednost sposna, svoje grehe obsha-
luje, in se resnizhno poboljshati hozhe, ni
terdovraten, desiravno je greslnik. Tak naj

prosi Boga, kakor ga je zolnar profil, in njegova ponishna proshnja ne bo sanizhevana. David je po grehu saupno profil: „*Usmili se me, o Bog! po svoji veliki milosti; sakaj jest sposnam svoje pregrehe, in moj greh mi je vedno pred ozhmi.*“ Pf. 50, 1. 5. Kdor ljubi svoje grehe, in v' njih terdovratno shivi, ne more Boga dopadljivo profiti, in ni uflifhan. Salomon pravi: „*Kdor svoje ushesa odvrazha, de bi postave ne flifhal, njegova molitev je gnjusoba.*“ Prip. 28, 9. Ravno tako Isaija v' Gospodovim imenu govori: „*Zhe tudi veliko molite, vas ne bom uflifhal, ker so vashe roke polne krivize (polne grehov.)*“ Isa. 1, 15. Se ni zhuditi, de molitev terdovratniga greslnika od Boga ni uflifhana, ker ne prosi gnade praviga spreobrnjenja, ampak obilnost posvetnih dobrot, de bi bilo njegovo poshelenje nasiteno. Gnada svetiga Duha je greslniku nar potrebni-shi, on pa jo sanizhuje; je pokorjenja vreden in potreben, pa le v' dobrotah plavati sheli: kako bo uflifhan? Ravno tazim pravi Bog po svojim preroku Ezechjelu: „*Ko bofte v' moje ushesa s' velikim glasam vpili, vas ne bom uflifhal.*“ Ezech. 8, 18.

Ti, terdovratni greslnik! le verjemi, de lashnjivo molifh. De to loshej sposnash, svoje prasne in lashnjive molitve malo premisli. Sasnamnjash se pred molitvijo in po molitvi s' svetim krishem rekozh: „*V' imenu Ozhe-ta, Sina in svetiga Duha.*“ Povsamen te sve-

te besede, in rezi sa menoj: „V' imenu Ozheta, kterimu nisim in nozhem biti pokoren otrok; v' imenu Sina, kteriga nauke, sgleda in kri sametujem; v' imenu svetiga Duha, kteriga gnado sanizhujem.“ To je strashno, pa resnizhno govorjenje, ker prav to le govoriš f' svojim puntarskim shivljenjem. Ravno tako lashnjivo molish gospodovo molitev, Ozhe nash. Profish: „Posvezheni bodi tvoje ime;“ pa ga sanizhujesh, druge uzhish ali jim pomagash ga sanizhevati, blishniga odvrazhujesh od njegove flushbe, in flushabnikam boshjiga presvetiga imena vse gerde imena dajesh. Pravis: „Pridi k' nam tvoje kraljestvo;“ pa le sa svet skerbish, nozhesh Gospodu nebes in semlje flushiti, prodajash nebesko kraljestvo sa vsako majhno stvar, sa majhen dobizhik, sa kratko veselje. Profish s' besedo: „Sgodi se tvoja volja, kakor v' nebesih, tako na semlji;“ pa se vstavljash boshji volji, godernjash zhes saflushene nadloge, hozhesh po svoji hudobni volji terdovratno shiveti. Profish: „Daj nam danš nash vsakdanji kruh;“ pa le telesniga kruha profish, de bi obilnost vshival, in zhe ga vezh imash, huje Boga shalish; kruh dushe sanizhujesh, ne poslushash besede boshje, ne marash sa gnado svetiga Duha, redko ali zelo nevredno prejemash svete sakramente. Profish: „Odpusti nam nashe dolge, kakor mi odpushamo svojim dolshnikom;“ pa ti ni mar se poboljšati, ne poslushash spovednikov, radovolj-

no v' grehah shivish, si neusmiljen s' blishnim, ne odpushah sovrashnikom. Pravish: „Ne vpelji nas v' skufhnjavo;“ pa hitish v' hude perloshnosti; kjer so nevarnishhi skufhnjave, se raji snajdesh; sam si skufhnjave napravljash; menish skoraj, de hudo posheljenje ni is greha. Profish: „Reshi nas od hudiga;“ pa ljubish in delash hudo, grehov nozhesh opustiti, filish v' vezhno hudo, v' vezhno pogubljenje. Sklenesh s' besedo: „Amen;“ to je, najse mi godi, kakor sim lashnjivo profil. Ravno tako lashnjive so na tvojim jesiku vse druge tvoje molitve, ker je tvoje serze v' greh saljubljeno; sveto govorish, drugazhi pa mislish in delash. Dobro premisli vse to, in te bo grosa.

M o l i t e v.

O Bog! strah me je, ako le pomislim svoj revni stan. Vem in sposnam, de ti gresnik, v' greh saljubljen, ne more dopadljivo moliti, ker lashnjivo moli; ne moli, de bi svoje gresno shivljenje poboljschal, temuzh de bi pozhutne dobrote prejemal. Vem, bres molitve ni svelizhanja, slaba molitev ti je ostudna, lashnjiva molitev te sanizhuje; kaj bo tedaj s' menoj? O Gospod! posihmal bom neprenehama profil gnade svetiga Duha, de se sposnam in poboljsham. Velik gresnik sim; pa ti ne sanizhujesh molitve gresnika, kteri je pokore sheljen. Ravno sato, ker sim

velik gresnik, hozhem is serza moliti in profiti, de mi pravizhnost dasth, in me ohranjesh v' nji. Sveti Janes! sprosi mi duha molitve, de bodo moje prošnje po Jesušovih naukih, in de po njih sadobim vse perpomozhke, ki so mi k' svelizhanju potrebni. Amen.

VII. dan véliziga travna.

Sveti Stanislav škof, marternik.

Sveti Stanislav je bil rojen na Poljskim od shlahtnih in bogabojezhnih staršev v' letu 1030. Njegovi poboshni starši so bili she trideset let bres sadu svoje savese; sheljni so bili otrok, in ravno ko so she obupali, so od Boga prejeli fantizhka. Slo so ga bili veseli, pa tudi skerbní grosno ga Bogu srediti. Otrok Stanislav je rad ubogal svoje bogabojezhe starše, rad molil, se skerbno uzhil, in v' dobrim bolj in bolj rastel. Otrok she se je ojštro pokoril, is duha pokore pogosto na golih tleh leshal, ojštro se postil, in dosti taziga delal, kar otrokam ni navadno. Njegovi bogabojezhi starši so imeli filno veliko dopadenje nad njim, ker so upali ga viditi sosebniga flushabnika boshjiga. Kader je bil Stanislav odrastel, se je pridno uzhil, de bi vedil prav

flushiti Bogu; tudi je visoko uzhenost dosegel, in sraven nje globoko ponishnost imel. Kar so mu bogati starshi dajali, je ubogim delil; molil je dolgo, varoval se slabih tovaršev, v' samoti rad shivel. Nobena rezh ga ni veselila, zhe ni bila vshezh Bogu; le nje-mu dopasti je bilo njegovo veselje. Kader so mu starshi pomerli, je vse svoje obilno premoshenje med uboge rasdelil, de bi loshej shivel po Jesusu Kristusu. Shkof mesta Krakóvije je svedil njegovo sosebno svetošt, ga je k' sebi vsel, mu korarstvo dal, in ga imel pomagavza svojih velikih opravkov. Takrat je Stanislav ko gorezha svezha na visokim svezhniku svetil vsm; vender je bil v' vednim strahu, ker je njegova dusha bila polna ponishnosti.

V' letu 1071 je njegov shkof Lampert umerl, in vfi so njega sa shkofa isvolili. Slo se je te velike flushbe branil, pa papesch Aleksander II. proshen od kralja Boleslava, ga je permoral shkofistvo na-se vseti. Podvergel se je, in je s' vso skerbjó po svetih apostelnih shivel, kterih naslednik je bil. To je ob kratkim rezhenó, ker bi popisovanje vseh njegovih svetih del, njegoviga terpljenja in njegovih skerbi predolgo bilo. Vfi so ga ljubili, le kralj ne. Tisti zhas je bil Poljski kralj Boleslav II., v' sazhetku kraljevanja dober, pottlej slo rasujsdan. Sveti shkof ga je lepo svaril in profil, de naj svoje ozhitno gerdo shivljenje poboljsa. Kralj je terdovraten ostal,

in svetiga škofa sovrashil. Kralj, po navedi vseh terdovratnih grešnikov, je nerad poslušal saflusheno svarjenje, in je sovrashil usmiljeniga sdravnika, kateri mu je vohil vezhno svelizhanje. Vezhkrat je rasodeval svojo nevoljo, in perloshnosti iskal svetimu škofu hudo storiti; pa le svijazhno je to storiti shelel, de bi ga ljudje ne shteli krivizhniga. Slabi svetovavzi, katerih je veliko, slasti per mogozhnih, so kralja prekanjeno nauzhili, kako bi se nad svetim škofam masheval. Sveti škof Stanislav je bil kupil eno semljo sa svojo zerkev od Petra, shlahtniga gospoda, in ga je poshteno plazhal vprizhosh, pa pisma ni bilo, in Peter, poshteni zhlovek, je bil she pred tremi leti umerl. Kralj, nauzhen od perlisnjenih svetovavzov, je napravil otroke ranziga Petra toshiti škofa. de j. semljo svijazhno pod-se spravil, de je ni plazhal, in de jo more nasaj dati. Sveti škof Stanislav je poklizan pred sodbo. Terdil je, de je ranziga Petra pravizhno plazhal; pa f' pismam ni mogel skasati, in prizhe niso hotle resnize govoriti is strahu pred drusimi. Sveti škof v' stiskah je v' Boga upal, in rekel: „Tretji dan bom Petra pred vas perpeljal prizhevat; on bo resnizo govoril.“ Kralj in drugi so se mu smejali. Sveti škof je bil do tretjiga dne v' postu in molitvi. Tretji dan je shel mashevat, in po sveti mashi gre v' drushini filno veliko ljudi k' grobu ranziga Petra, kateri je bil she pred tremi

léti umerl. Per grobu je dolgo molil; potlej je vstal, ukasal perst odkopati do truge, tudi trugo odpreti, in je savpil: „Peter! v' imenu Ozheta, Sina in svetiga Duha vstani, in podj s' menojo pred kralja, de refnizo govorish!“ Bog je uflifhal svojiga flushabnika, in obudil Petra. Ta gre sa fhkofam pred kralja. Silno veliko ljudi je bilo sraven; vsi so ostermeli, Boga hvalili, in spremljali oba pred sodbo. Obujeni Peter je pred kraljem in drusimi glasno prizheval rekozh: „Jest sim prodal fhkofu Stanislavu semljo, in plazhilo sim prejel; moji nasledniki so mu krivizhno nadleshni.“ Kralj in sodniki so sposnali Petra; vsi prizhijozhi so ostermeli, Boga hvalili, in spremili Petra do groba, kjer je spet v' Gospodu safpal.

Ta velik zhudesh je kralja prestrashil, pa ne spreobernal; ko drugi Faraon je terdovraten ostal: shivel je tudi potlej filno flabo in pohujshljivo. Sveti fhkof Stanislav je vedno Boga profil sa njegovo spreobernjenje; tudi ga je ljubesnjivo svaril, pa saftonj. Ker vse to nizh ni pomagalo, ga je odlozhil od drushbe vernih. Kralj je bil ves raserden, in je fklenil svojiga usmiljeniga sdravnika umoriti. Shkof je po prijatlih to svedil, in shel is mesta v' néko ne daljno zerkev svetiga Mihaela mafhevat sa spreobernjenje terdovratniga kralja. Neusmiljeni kralj hiti bersh sa njim, in poshlje svoje soldate, ga ravno ko mafhuje umorit. Soldatje stopijo v' zerkev,

pa od boshje mozhi sadershani niso samogli spolniti krivizhniga povelja. Kralj gre sam v' zerkev, in je svetiga fhkofa s' mezhem po glavi mahnil in umoril. Neusmiljenimu kralju to she ni bilo sadoſti; na koſze sapove njegovo ſveto truplo rafekati, in po polji rafmetati. Poboshni verni ſo te koſze pobrali, in ravno v' tiſti zerkvi svetiga Mihaela pokopali. Tako je bil ſveti fhkof Staniflav ſa pravize voljo umorjen oſmi dan véliziga travna v' lelu 1079. Veliko zhudeshev je bilo po njim od Boga ſtorjenih, med kterimi je bilo tudi ſpreobrnjenje terdovratniga in neusmiljeniga kralja Boeſlava.

N a u k.

Molitev je mozhna.

Sveti Staniflav je s' verno in ſaupno molitvijo od Boga doſegel, de je Peter, kteri je bil pred tremi léti umerl, ſhiv vſtal. Vſi ſo oſtermeli, in ſpoſnali veliko mozh gorezhe molitve svetiga fhkofa. Reſ, molitev je mogozhna, ako gre is ponishniga in pravizhniga ſerza. Kdor ſ' ſvojo molitvijo iſhe boshje zhaſti, je uſliſhan, ker ima Bog dopadenje nad njo. Dobra molitev Bogu dopade, ker je prizhanje njegove vſigamogozhnosti, oblaſti, miloſti, vſigavednosti in vſih njegovih laſtnoſt. Dobro opravljeno molitev je David permeril diſhezhimu kadilu.

Sveto pismo prizhuje od mozhi dobro opravljene molitve. Mojsef je velikokrat vstavlil boshjo jeso s' gorezho molitvijo, de Israelzi niso bili pokonzhani. Elija je od Boga velike zhudeshe sprofil. Makabeji so v' vojskni fili velikokrat pomozh prejeli po molitvi. Estra, kraljiza, je s' njo dosegla ohranjenje svojiga she v' smert obsojeniga ljudstva. Tobija, mosh molitve, je bil osdravljen po angeli. Molitev je Juditi mozh dala soper strasnhiga Holoferna. Daniel je bil savoljo molitve ohranjen v' levnjaku. Sveti Peter je bil reshen is jezhe po angeli, ker je vsa zerkev molila sa njegovo reshenje. Zolnar je milost dosegel s' ponishno molitvijo. Ne le ti, tudi she neisrezheno veliko drusih je sosebno pomozh prejelo s' gorezho molitvijo.

Vprashash: „Kakoshin morem biti, de bom uflishan?“ Kratko ti odgovorim: „Ishti boshje zhashti, in bodi shive vere.“ Zhe drusiga ne ishesh, ko Bogu dopasti, bosh is serza profil, in tvoja proshnja bo uflishana. Zhe ishesh le Bogu dopasti, in njemu flushiti; je tvoja volja s' boshjo sdrushena, in tvoja molitev ne bo sanizhevana. Tako Jesus prizhuje: „*Ako v' meni ostanete, in moje besede ostanejo v' vas; profite, kar hozhete, in sgodilo se vam bo.*“ Jan. 15, 7. Res, kar bosh hotel, bosh sprofil, ker ne bosh drusiga hotel, in profil, ko to, kar Bogu dopade, ako si s' njim sdrushen. Zhe te Bog odlasha uflishati, posnemaj nadlesno Kanansko she-

no, kateri je Jezus rekel: „*O shena! velika je tvoja vera; sgodi se ti, kakor hozhesht.*“ Mat. 15, 28. Nadleshno prósi Boga po Jesusu Kristusu, in bosh prejel, kar potrebuješ k' svelizhanju.

M o l i t e v.

O ljubi Jezus! sahvalim te, ko mi daješ ferzhnost moliti rekozh: „*Profite, in boste prejeli.*“ Tvoja resnizhna beseda mi prizhuje, de naš Ozhe nebesški ljubi, in de jim bo rad dal dobriga duha, kateri ga prošijo. Vem, ver-na molitev je mozhna, ker tebi dopade; pa bojim se, de je moja dusha bolj sheljna zhasnih ko nebesških darov, bolj sheljna telesniga ko dushniga kruha. Kaj bi mi pomagalo is ferza profiti telesnih dobrot, ako bi ne shelel prejeti gnade svetiga Duha? Ref, premalo sim fkerbel sa tvojo, prevezh sa svo-jo zhasht; premalo sa nebasa, prevezh sa sem-ljo; premalo sa dusho, prevezh sa telo. O Gospod! moje ferze ni pravizhno, sato te ni-sim dopadljivo profil. Osdravi mojo dusho s' gnado svetiga Duha, in daj mi sveto lakoto po njegovih darovih, de is ferza molim, in de bo moja motitev uslishana. O sveti Sta-nislav! sprósi mi resnizhne shelje po nebesh-kim kraljestvu, kakorshne si ti imel, de po volji Jesusovi gorezhe molim, in prejmem, kar prosim. Amen.

VIII. dan véliziga travna.

Sveti Hilari fhkof.

Sveti Hilari je bil rojen na Franzoskim v letu 401 od bogatih staršev, kateri so ga sredili po obilnosti in visokosti svojiga stanu. Bil je uzhen; pa vsa njegova uzhenost je bila posvetna, sato nevredna per Bogu. Sam je pottlej sposnal: „Visoki stan in posvetna modrost ne povisuhujeta zhloveka; nar vezhi zhaft je, zhe je kdo prav flushabnik boshji.“ Dosegel je visoko flushbo; te je bil vesel, salubljen je bil v' dobrote sveta, in le po imenu je bil kristjan. Sveti Honorat mu je bil v' shlahti, ga je slo ljubil, in ga shelel spreoberniti: pa Hilari se ni vdal ljubesniju opominjevanju tiga perferzhniga prijatla. Sveti Honorat vsame slovo od njega rekozh: „Dosegel bom od Boga, kar od tebe ne morem.“ Shel je od njega, in stanovitno profil Boga sa njegovo spreobernjenje. Usmiljeni Bog je uflishal proshnje svojiga svestiga flushabnika, in je posvetnimu Hilarju gnado dal. Grosno vojskovanje je zhutil v' ferzu; vender je s' gnado boshjo premagal ljubesen do svetá, in se vdal Bogu. Sam ponishno sposna: „Honorat, moj dobri prijatel, ni omezhil mojiga terdovratniga ferza; jokaj je pred menoj, in me profil, de naj svojo dusho svelizham,

pa sim se ubranil, in nesrezhno premagal: gnada boshja, ktero mi je on sprosil, je podvergla mojo puntarško dušho, de hozhe Bogu svešto flushiti.“

Kader je bil Hilari popolnoma spreobernjen, je shel k' svetimu Honoratu na mali otok Lerins, in je per njem ostal. Hilari je ozhitno pokasal, kakoshna je dušha od gnade boshje spreobernjena. Bil je ves ponishen, pokoren, bogabojezh; le ponishevanje in pokorjenje je ljubil, de bi bil Jesusu podoben. She v' sazhetku je po vsih sapovedih shivel; nikdar ni od dobriga odstopil, temuzh zhe dalje bolj je v' vsm dobrih rastel. Sveti Honorat je bil permoran shkofstvo mesta Arelate vseti. Svetiga Hilarja je vsel sa pomagavza s' seboj. Kader je sveti Honorat umerl, je sveti Hilari hitel is mesta v' svojo ljubo samoto; pa mestnani so tekli sa njim, ga doshli, in ga nasaj peljali v' mesto, kjer je bil sa shkofa posvezhen v' letu 429. Ni mogozhe popisati njegove sosebne svetošti, velike skerbi, neprestrashene serzhnosti, neisrezhene ljubeshni in drusih dobrih del tiga svetiga shkofa. Bil je ponishen, serzhen, molzhezh, sgovoren, prijasen, ojster, kakor so ga ljudje potrebovali, ker je le boshje zhashti in svelizhanja dušh vedno iskal. Ako ravno je bil v' oblasti in v' skerbi pravi naslednik apostelnov, ga vender niso vsi ljubili; satoshili zelo so ga per papeshi, svetim Leonu, de bi ga odvernili od svete ojstrošti, ktera greschnikam ni dopadla: pa

ostal je v' dobrim stanoviten. Bil je poln gnade svetiga Duha, in je besedo boshjo gorezhe osnanoval; pa slabi kristjani ga niso radi poslušali. Eno nedeljo po branji svetiga evangelja se je nekaj mlazhnih kristjanov spravljalo is zerkve, de bi pridige ne poslušali; glasno jim je rekel: „Le pojdite is zerkve, pa povem vam, de is pekla ne boste mogli!“ Ta sveti shkof je hotel rezhi, de sanizhevavzi besede boshje v' pekel pridejo na vekomaj. Nad tim resnizhnim govorjenjem so se prestrašili, nasaj se vernili, in ostali per pridigi. Ravno to je rezhi vsim mlazhnim kristjanam, kateri doma ostanejo, de bi boshje besede ne poslušali, ali stoje okoli zerkve, ali se med pridigo pogovarjajo, ali se kako drugazhi skashejo sanizhevavze svelizhavnih nauk. Sveti Hilari, od veliziga pokorjenja in vedniga terplenja oslabljen, je mirno umerl peti dan veliziga travna v' letu 449.

N a u k.

Ne posabiti besede boshje.

Sveti Hilari je prej sanizheval svete nauke svojiga bogabojezhiga prijatla Honorata, potlej pa jih je premishljeval, in se jim vdal. Kdor nozhe besede boshje poslušati, je nar hudobnisthi, je is hudizha, pravi Kristuf. Kaj pa ti pomaga poslušati, ako posabish? Ohrani in premishljuj besedo boshjo, de ti bo bram-

ba pred greham. Ne bodi v' shtevilu tistih, od katerih govori sveti Pavel: „*Eni se smiraj uzhe, vender k' sposnanju resnize ne pridejo.*“ II. Tim. 3, 7. Sosebno v' skušnjavi in v' hudi perloshnosti ne posabi besede boshje, ker si takrat njene pomozhi slo potreben. Ta nauk je Jesus dal svojim uzhenzam in vsmim rekozh: „To sim vam povedal, de se spomnite, kader bo ura (skušnjave) prishla.“ Jan. 16, 4. O, de bi tiga potrebniga nauka nikdar ne posabil!

Premisli nedolshniga Joshefa, zhisto Susano in druge sveste dushe, ktere so se greha serzhno ubranile, ker so Boga in njegovo besedo pred seboj imele. Glej Petra! malo prej je terdno obljubil Jesusu svest biti: pa v' skušnjavi se ni spomnil ne besed Jesusovih, ne svoje obljube, in je gresnil; le po grehu se je spomnil, in svojo nesvestobo milo obshaloval. Tudi ti slishish besedo boshjo, per njenim poslushanji se tvoje serze vnema, obljubish svest biti; pa v' nevarni perloshnosti posabish, in greslish. Le po grehu se shalostno spomnish besede boshje; pa v' skušnjavah spet posabish, in ponavljash grehe. O, de bi te vsaj tvoje nesrezhe smodrile, de bi stanoviten ostal! Marsiktera neumniza v' hudi perloshnosti posabi Boga in njegove sapovedi; le potlej verjame, kader je she vfi fari k' pohujshanju in framoti.

Ne bodi enak slepim in malovernim gresnikam, kateri sanizhujejo sveto opominjevanje

in saflusheno fvarjenje, dokler fo sdravi, in le v' nevarni bolesni svojo grefhno nevarnost fposnajo. Ti pridno poslufhaj, terdno veruj boshji befedi, in neutrudama delaj po nji; zhe ne, fe bosh kefal, morebiti preposno. Ohrani v' ferzu fвете nauke, in bodi jim pokoren; ako ne, bosh od njih obfojen. Ni malo grefhnikov, kteri fe ne pufte preprizhati, de je njih shivljenje flabo: nozhejo verjeti, de fo vafovanje, ples, noroft, nezhiſtoſt, mehko shivljenje in druge take rezhi greh; pa bodo v' nevarni bolesni radi verjeli. Sdaj odganja hudo poſhelenje vſo mozh befede boshje; potlej jih bo ravno ta befeda boshja, ki fo jo prej poſabili ali ſanizhevali, filno pobijala. Veliko je pogubljenih, ker fo nalaſh poſabili ali ſanizhevali fвете nauke; ſdaj jih ravno ſato veſt hudo pezhе, in ſi pomagati ne morejo. Varuj ſe te velike nefrezhe in ubogaj ſvetiga Jakopa: „*Ohrani vſajeno befedo, ktera ſamore tvojo duſho ſvelizhati.*“ Jak. 1, 21.

M o l i t e v.

O ljubi Jeſuf! ki ſi nebeſhke nauke dobrotljivo perneſel, in jih ſkerbno uzhil, de bi vſi vedili pot ſvelizhanja; odpuſti mi grefhno lenobo, is ktere ſim mlazhno poslufhal, hitro poſabil, in nerad ſpolnoval tvoje fвете nauke. O Goſpod! duhovni nameſtniki tvoje velike miloſti ſo me ſ' ſolsami profili, de

naj se hudih perlošnost varujem, hude navade opustim, refnizhno se spokorim, tebi svesto flushim, in se svelizham; pa nisim jih poslušhal. Kaj bode s' mojo nehvaleshno in terdovratno dušho? Obljubim po sgledu poboljšhaniga svetiga Hilarja tvoje svete nauke ohraniti, premišljevati, in po njih shiveti, de ti dopadem. Vem, de me bošh po besedi, ktero si govoril, pravizhno sodil; tedaj bom po nji skerbno shivel, de ne hom savershen, ampak v' nebesa vset. Amen.

IX. dan veliziga travna.

Sveti Gregori Nazjanzhan, shkof in zerkveni uzhenik.

Sveti Gregori je bil rojen v' tergu Arjanzu bliso mesta Nazjanza. Vsa hišha je bila sveta: Gregori, njegov ozhe, Nona, njegova mati, Zesari, njegov brat, in Gorgonija, njegova sestra, so svetniki od zerkve sposnani in zhešheni. Se lahko ve, kako skerbno in bogabojezhe je bil srejen od svojih svetih staršhev. Bersh, ko je snal brati, so mu dali v' roke svete bukve, de bi vedil kako Bogu flushiti. Ko je bil she mlad, je imel lepo perkasen, ktero sam popisuje rekozh: „Sim vidil dvě mlade deklize enake staroste, filno lepe, v' be-

lim, pa ponishnim oblazhilu, kakor se ker-
shanfkim deklizhem spodobi; gledale ste le
v' tla. Objemale ste me, kakor dobra mati
objema svojiga nedolshniga otroka. Vprashal
sim: Kdo ste? Ste mi odgovorile: „Zhiftoft
in sdershnoft, tovarshize Jesusove in prijat-
lize vsih zhiftih dush.“ Tega ni mogel nikdar
posabiti, saljubljen je bil v' lepo zhiftoft, in
prijatel zhiftih dush, varoval se je drushbe
drusiga spola, in veselo je Bogu flushil. Smi-
raj je v' spominu imel dve devizi ponishno
oblezheni, de bi tudi on ponishne oblazhila
nosil; nikoli ni posabil, de ste v' snamnje fra-
moshljivosti v' tla gledale, in on je ravno ta-
ko delal, de bi ozhi ne vidile, kar nezhisto
poshelenje obuduje; smiraj je vedil, de je
sdershnoft vsiga nepotrebniga tovarshiza zhi-
flosti, ker bres sdershnofti ni zhiflosti. De-
siravno she mlad fant, se je vender ne le vsi-
mu slabimu, ampak tudi vsimu nepotrebnim-
u odpovedal. Pozhutniga nepotrebniga vese-
lja se je ko smertniga strupa varoval; perter-
goval si je per jedi, pijazhi, spanji in vsim;
beshal je pred slabo drushbo in nevarno per-
loshnostjo; kar koli mladi ljudje kratkozha-
niga ishejo, je njemu bilo tesha duha; njego-
vo veselje je bilo le Bogu flushiti.

Njegov ozhe ga je poshiljal v' imenitne
mesta v' sholo, in na sadnje v' Aten. Povsod
je bil ne le priden uzheniz, ampak tudi boga-
bojezh mladenizh in gorezh kristjan. Dvanajst
let je bil v' Atenu, pa smiraj nedolshen, de-

siravno je bilo v' mestu veliko pohujšhanja. Kader je prishel k' svojimu svetimu ozhetu v' mesto Nazjanz, je shivel ko pufhavnik, in je shelel le v' samoti Bogu flushiti. Shel bi bil v' samoto; pa oštati je mogel per ozhetu in materi, ktera sta bila njegove pomozhi potrebna. Ko ni mogel v' samoto, je doma ko pufhavnik shivel; in prav savoljo svojiga svetiga shivljenja je bil permoran mafhnikova posvezhenje prejeti. Te velike zhaſti se je tolikanj preſtraſhil, de je pobegn timer v' pufhavo, in le f' filo so ga nasaj perpravili v' Nazjanz, kjer je neisrezheno ſkerbel sa zhaſt boſhjo in sa svelizhanje bliſhniga. Kader so mu bili ſtarſhi pomerli, je ſpet ſhel v' pufhavo; ondi je ſheſt let vſhival ſladkoſti ſamotniga in mirniga shivljenja. Véliko mesto Konſhtantinopol je bilo takrat bres katolſhkiga ſhkofa. Kar je bilo pravovernih v' mestu, vſi ſveti ſhkofje, ſlaſti ſveti Melezi in ſveti Baſili, tudi drugi so ga ſilno nadleſhevali, de naj v' Konſhtantinopol gre. V' tem mestu je bila velika smotnjava savoljo hudobnih krivoverzov, kteri so ſapeljevali priproſte, preganjali dobre, in ſmertno ſovraſhili katolſhke duhovne. Sveti Gregori je previdil terpljenje in preganjanje, vender je ſhel v' Konſhtantinopol duſham pomagat v' nebefa. Nizh ni nad ſeboj imel, kar bi ſvetu dopadlo; pa njegova perljudna uzhenost, shiva vera, ſerzbná ſtanovitnoſt in obilnoſt gnade, to je bilo boljše od vſiga. Ljubesnjivo in uzhenó je oſnano-

val zhište katolfske nauke; shivel je v' vednim pokorjenji in v' molitvi; bil je smiraj perpravljen potrebnim pomagati, in nobena rezh ga ni od dobriga odvernila. Njegovo svetlo shivljenje je dobrim filno dopadlo; pa terdovratni gresniki ga niso ljubili, slasti slepi krivoverzi so ga sovrashili, in tudi zelo umoriti sheléi. Eniga dne so se spuntali, in ga strashno kamnjali, pa Bog ga je obvaroval. Vsim je odpustil, in je bil le sato shalosten, de ni bil savoljo resnize umorjen. Krivoverzi so tudi poslali nekiga hudobnesha, de bi ga bil umoril; pa na potu se je skesal, in klezhé profil svetiga shkofa odpuštenje, ktero je lahko doseget. She drugo preganjanje je vstalo soper tiga svetiga pastirja. Pustil torej je shkofijo, in shel v' ljubo samoto Bogu mirno flushit. Vsi dobri so po njim shalovali; vsi hudobni pa so bili njegoviga odhoda veseli, kakor je bila in bo navada na svetu. Prej in potlej je veliko bukev spisal sa katolfske resnize soper krivoverze, ker je smiraj ljubil lepoto neveste Jesusove, katolfske zerkve. Kako je shivel v' samoti, sam prizhuje: „V' skalovji in po jamah shivim med sverinami; smiraj sim sam, le eno obleko premorem; nimam zhevljev, in sim bres ognja; leshim na tleh, in tudi ponozhi obilno jokam.“ V' pokorjenji in dobrih delih je ta sveti shkof svoje shivljenje sklenil, in shel v' vezhni mir v' letu 390.

N a u k.

Bres vojskovanja ne pride nihzhe v' nebefa.

Sveti Gregori Nazjanzhan je smiraj Bogu flushil, in smiraj skerbel sa svelizhanje blishniga; vender je veliko hudiga od nehvaleshniga sveta prejemal, in vedno se vojskoval soper hudobijo, de bi Bogu svešt ostal, in ga ne rasshalil. Ne le on, tudi drugi boshji prijatli so veliko terpeli sa nebeshko kraljestvo. Telo, svét in hudizh salesujejo zhloveka, in ga lahko pogubé, ako ne zhuje, in se ne vstavlja s' terdno vero. Vsim je rezhenó: „Nebeshko kraljestvo filo terpi, in filni ga sgrabijo.“ Mat. 11, 12.

O kristjan, ne prestrashti se! Res, pot svelizhanja je ojsra, vender samoresh hoditi po nji; vrata v' nebefa so voske, vender so vrata, skosi ktere samoresh iti v' vezhno shivljenje; sovrashniki so mogozhni, in tvoja slabost je velika, vender s' gnado boshjo vse samoresh. Ne obupaj rekozh: „Nemogozhe mi je v' nebefa priti.“ Ne upaj predersno rekozh: „Bres terpljenja v' nebefa pridem.“ Mogozhe je v' nebefa priti, pa ne prideš bres terpljenja in vojskovanja; vsi morejo terpeti sa nebeshko kraljestvo, ker ima vsak skushnjave, vidne in nevidne sovrashnike. Odgovorish: „Eni lahko v' nebefa pridejo, ker so dobre nature, mirniga serza, in pokojno vshivajo svoje premoshenje; jest pa sim poln skush-

njav, sanizhevan, ubog, in obdan od veliko teshav.“ Prijatel! morebiti se motish. Kar natoro sadene, ni le tvoja, ampak vsih je spazhena, ker sveti Jakop prizhuje: „Vsak je skufhan.“ Jak. 1, 14. Tudi Jeremija: „Vsih serze je hudobno.“ 17, 9. Kar posvetno premoshenje sadene, je ravno to. Bogatin v' vsi svoji obilnosti more nositi svoje krishe in teshave; morebiti jih vezh ima, kakor ti, ki se moresh s' trudam shiviti. Nekteri per majhnim premoshenji manj terpé, ko bogatini, kteri veliko premorejo. Ti shelish bres skufhnjav in bres nadlog biti, de bi ti treba ne bilo se vojskovati in terpeti sa svoje svelizhanje; pa to ni mogozhe. Sveto pismo prizhuje, de sta Pavel in Barnaba, kakor tudi drugi apostelni, uzhila, de moremo po veliko nadlogah v' kraljestvo boshje priti. Djan. ap. 14, 21.

Zhe si slo shalosten savoljo dushnih nadlog, in menish, de so drugi bolji od tebe, je prav; vender nikar ne obupaj, ali s' tem ne isgovarjaj svojih grehov. Premisli: Eni so poterpeshljivi v' sanizhevanji in preganjanji; pa morebiti so ravno taki, kader je Bog rasshaljen, filno teshko premaguje svojo bojezhost, in ne svaré hudobnih. Drugi so mirniga serza v' nadlogah; pa morebiti is lenobe, is neobzhutne natore, ktera jim rasdeva premoshenje, in domazhe bres pomozhi pufha. Tretji so vedno nadleshevani od gerdih skufhnjav; pa morebiti so bolji od drusih,

kterih narora je bolji viditi. Kdor je ozhitno skufhan, vsaj loshej sposna svoje poshelenje, se loshej ponishuje, in is serza profi, de bi skufhnjave premagal; kdor nima ozhitnih skufhnjav, je lahko len in neskerben, ker se sanashta na svojo pravizo, ktera je bleso le natorna. Odkrito povem: Ljubshi mi je kristjan hudo skufhan, ako se ponishuje, moli, in se vojskuje, kakor pa zhlovek, kateri ne vé sa kaj se ponishevati, in soper kaj se vojskovati. Od perviga se lahko pravizhno sodi, ker skufhnjave in vojskovanje rasodeva njegovo serze; od drusiga se ne more lahko vediti, ker je sebi in spovedniku nesnan. Kakor so morju mozni vetrovi potrebni, de se ne usmradi, ravno tako so skufhnjave zhloveku potrebne, de se ne uleni.

Morebiti je treba vezh persadevanja in gnade premagati in spreoberniti natorno dobriga, ko nadleshno skufhaniga zhloveka: prvi se ne zhuti, in ne fkerbi; drugi vidi svojo nevarnost, in se boji. Zhlovek pre-nagle in hude natore je enak gospodarju hudiga konja: veliko terpi, smiraj more nad njim zhuti; pa veliko opravi s' njim, ako ga omore, ukroti, in pokorniga stori. Zhlovek mlazhne in neobzhutne natore je enak gospodarju leniga konja: tiga se fizer ne boji, pa smiraj ga more perganzati; vender le malo s' njim opravi. Oba gospodarja terpita; prvi more zhuti, in strahovati svojiga, drugi ga more perganzati. Ne godernjaj tedaj nad

svojo hudo natoro. in ne verjemi svoji pokojni natori, temuzh prosi Boga gnade, ktera je slehernimu potrebna, ker bres terpljenja, vojskovanja in premaganja nihzhe v' nebesa ne pride.

M o l i t e v.

O Bog! vem, de bres terpljenja nihzhe ne pride v' tvoje kraljestvo; sato prosim, pomagaj mi s' svojo gnado; de s' njo premagujem svoje slabosti, ktere me v' greh napeljujejo, in mi v' nebesa branijo. Tvoje kraljestvo, sa ktero si vse ljudi stvaril, bom vedno pred ozhmi imel, de si serzhnost dajem, de voljno terpim, de se pridno vojskujem, de ne opešham, in ne odstopim od tvojih sapoved. Sveti Gregori! ti si veliko vezh terpel, ko jest terpim, vender si bil vselej svojimu stvarniku svest; sprosi mi mogozhno gnado, delavno voljo, veliko poterpeshljivost, nepremagljivo serzhnost, de se serzhno vojskujem, frezhno premagam, in pridem v' vezhni mir. Amen.

+ X. dan véliziga travna.

Sveti Isidor kmet.

Sveti Isidor je bil rojen na Španfskim bliso véliziga mesta Madrida. Nedolshno je shivel po vsih evàngelskih naukih; je bil poboshen, ušmiljen, poterpeshljiv, ponishen, zhist. Š' poljskim delam se je shivil, pa vesel je bil svojiga vedniga terpljenja, ker telesno terpljenje pomaga k' nedolshnosti. Kader je bil odrastel, se je savesal f' keršhansko bogabojezho deklizo. Oba sta bila eniga serza, poterpeshljiviga, ušmiljeniga, bogabojezhiga; oba sta škerbela eden drusiga zhedalje bolj posvezhevati, in eden drusimu pomagati v' nebesa. Sveti Isidor je rad molil. in pridno delal; vsak dan je prav sgodaj vstal, in hitel v' mesto k' sveti mashi; vzhasi je bil per vezh svetih mashah; potlej je shel na delo, posneje kakor drugi kmetje, pa je tolikanj pridnišhi delal, in vezh štoril ko drugi, kateri so bili zeli dan na polji. Tudi per delu je Boga molil in hvalil, mu daroval svoje terpljenje, in ga vedno v' serzu nosil, de bi bil v' vsem po njegovi sveti volji. Vsih rezhi se je poslushil k' boshji hvali: seli, shito, drevesa, shivina, vrozhina, desh in vse ga je opominjalo Boga hvaliti, in ga je vedno hvalil, ker je is milosti tolikanj rezhi sa zhloveka švaril.

Ni imel lastnine, temuzh nekoliko polja je obdeloval nekimu gospodu is mesta s' saveso mu vse perdelke svesto odpraviti sa obljubljeno plazho. Njegovi sosedje, kakor je per slabih navada, so mu bili nevoshljivi, in so ga per gospodarji satoshili, de vsak dan sjutraj v' zerkvi dolgo tizhi, de preposno pride na delo, in rekli de bo malo dobizhka imel od svojiga polja, ki ga je Isidorju srozhil. Gospod je bil na svetiga Isidorja nevoljen; vender je hotel, preden bi ga svaril ali odstavlil, sam viditi, zhe je temu ref tako ali ne, kar so mu sosedje pravili. Shel je ogledovat srozhenih njiv, in je vidil, de je vse na tanko obdelano, in de nikjer ni bilo taziga lepiga shita ko na njegovih. Gospod je bil ne le potolashen, temuzh tudi ljubil je Isidorja bolj ko vse druge svoje kmete in najemnike. Tudi je sposnal, de se ni nikoli bati bogabojezhiga delavza, kteri, zhe je ravno nekaj zhasa v' molitvi, potlej perdobiva zhas f' pridnostjo in s' svestobo, in Bog shegnuje njegove dela. Sveti Isidor je bil frezhen in vesel per svojim majhnim premoshenji, je tudi ubogim pomagal, je mirno shivel, in Boga hvalil do smerti, ktera je bila v' letu 1130.

N a u k.

Od vsakdanjiga telefzniga dela.

Sveti Isidor je vsm delavzam, slasti kmetam, sgled bogabojezhnosti in pridnosti. Sem-

ljo obdelovati je poshteno, nedolshno in potrebno delo. Zhe si len v' svojih delih, bo uboshtvo tvoje plazhilo; zhe si priden, bosh poshteno shivel. Rad moli, pridno delaj, in pravizhno shivi, in bosh frezhen sdaj in posmerti. Ako bi le delal, pa ne molil, bi posnemal delavno shivino; ako bi le molil, pa ne delal, bi opufhal dolshnosti svojiga stanu. Ubogaj modriga: „Ne sovrashi truda polnih opravil in poljskiga dela, ktero je od Narvishtiga sapovedano.“ Sirah 7. 16. „Ne boj se, temuzh ishi bogabojezhe drushine, in ne odvrazhaj je od kershanfskih dolshnost: zhas molitve ni savershen; bogabojezha drushina bo pridna savoljo vesti, lbo svesta v' vsm, in Bog bo poshegnal njene dela, kakor je poshegnal hisho nekdanjiga Egipzhana savoljo nedolshniga Joshefa.“ I. Mojs. 39, 5.

Ne le moliti, se postiti, ubogajme dajati so dobre dela, tudi opravljati dolshnosti svojiga stanu je dobro in potrebno. Bog je raslozhil stanove in dela, in slehernimu sapovedal spolnovati dolshnosti svojiga poshteniga stanu. Vsi udje nashiga telefa nimajo enaziga opravila, pa vsak flushi vsm, in vsi vsakimu; vsi so potrebni, in sato od Boga stvarjeni. Ravno taki so ljudje na svetu: eni delajo to, eni uno; pa vse je prav, de je le v' prid in bres greha. Moli rad, delaj pridno, in shivi bogabojezhe. Ne moresh biti dober kristjan, ako v' lenobi shivish; pa tudi nisi dober, zhe le delash: delaj Bogu v' zhas, de

se pokorish, de se poshteno shivish, in shivi, de Bogu flushish. Glej Marijo, prezhisto devizo, in njeniga zhistiga shenina, svetiga Joesefa, v' nju revni hishizi, kako sta per Bogu smiraj serze imela, ga hvalila, mirno shivela, in pridno delala! Ti ravno tako delaj, in bosh per Bogu veliko saflushil, ne le s' molitvijo, tudi s' delam. Ne posabi nikoli, kar je bilo sgoraj rezheno: „Rad moli, pridno delaj, bogabojezhe shivi.“

Kakoshne morejo biti tvoje dela, de bi bile Bogu prijetne? Tvoje dela morejo biti po volji boshji; ne le tvoje dela, ampak tudi ti. Kmetje in drugi rokodeli veliko terpe; pa nikar ne misli, de le terplenje per Bogu saflushi. Tvoje dela morejo biti poshtene in v' prid; sakaj kar je nizhemerniga, nevredniga, nevarniga, greslniga, kako bo to Bogu vshez? Delaj poterpeshljivo; zhe se per delu hudobno togotish, ali kolnesh, ali preklinjash, kaj ti bo tvoje terplenje pomagalo? Delaj Bogu v' zhas, de njegovo sveto voljo spolnujesh, se pokorish, in se poshteno shivish, de bi Bogu flushil.

Nikar prehitro ne verjemi, de vse dopolnujesh, kar je bilo sdaj rezheniga. Kdo je bres vsiga dela? pa veliko je slabo pridnih ljudi, kateri delajo, kar ni v' prid: pridni so, vender lenim pershteti. Taki so enaki majhnim otrokam, kateri s' sosebno skerbjo delajo nevredne rezhi. Jesufovi uzhenzi so shaloft-

no djali: „Gospod! vso nozh smo lovili, pa nizh nismo vjeli.“ *Kader so pa na besedo Jesuovo mresho v' morje vergli, s' veliko trumo rib sajeli.*“ Luk. 5, 5. 6. Prej so sami delali, sato saſtonj; potlej so delali v' Gospodovim imenu, sato frezhno. Ravno tako se tebi lahko godi. Zhe delash sam, le sa- voljo svojiga dobizhka, ali is slabiga konza; delash saſtonj, delash bres saflushenja. Zhe delash is lakomnosti, de bi namnoshil svoje premoshenje; zhe delash is poshreshnosti, de bi svoje grešno telo nasitoval; zhe delash is napuha, de bi se visoko nosil, in se hvalil l' svojim blagam; zhe delash pridno, pa shi- viſh hudobno: ne delash v' Gospodovim ime- nu, in nimash dobriga saflushenja. Dolshen fi Bogu darovati svoje terplenje; pa to tvoje darovanje bi mu bilo gnusoba, ako bi hu- dobno shivel: kdor radovolnjo shivi slabo, sebi shivi, ne Bogu; sa-se dela, ne njemu v' zhaſt. Ko bi ti nesel gospodu v' dar gnjilo ſadje, bi mu li poſtregel? Ravno tako so tvo- je dela, zhe so ognushene od gerdiga konza. Ni sadoſti rezhi: „To moje delo bodi Bogu v' zhaſt;“ temuzh ti tudi mu moreſh v' zhaſt shiveti.

Spet povsamem poprejſhnji nauk: „De- laj pridno, poſhteno, dobro, ſveto, in shivi bogabojezhe.“ Ne poſnemaj slabih kristjanov, kateri so pridni v' svojih delih, pa ſhe bolj v' hudobijah. Eni se veſ dan trudijo, po- nozhi hodijo v' ſlabe perloſhnosti; veſ teden

delajo, v' nedeljo vse napravijo; flushijo pridno, pa saflushik obrazhajo v' boshje rasshalenje. Kaj pomaga tazim pridnost, delo in terpljenje? Med delam povsdiguj svoje serze k' Bogu, govori dobro, sveto, ali vsaj nedolshno. Ne poslushaj in ne govori, kar se ne spodobi. Zhe Bog poshegna tvoje dela, mu bodi hvaleshen, in kar ti Bog da, vshivaj sdershno; ne spravljaj boshjih darov v' poshreshnosti, pijanosti, napuhu, nezhistosti. Zhe nisi frezhen per svojih delih, zhe ti tozha, fusha ali kaka druga nesrezha shivesh perkрати; ne godernjaj, temuzh voljno preterpi, in sposnaj boshje obiskanje k' vezhnimu posvezhenju pravizhnih in k' svarjenju gresnikov. Ne de bi se jesil ali godernjal, sposnaj in obshaluj raji svoje grehe, savoljo katerih te Bog tepe. Premisli, njive, senosheti, hisne in vsi kraji so polni tvojih in drusih grehov: neframnost, klafanje, zukanje, valovanje, norost, opravljanje, kletev in dosti drusiga hudiga klizhe v' Boga na mashevanje. O nehvaleshni kristjan! nozhesh Bogu pokoren biti, pa se zhudish, de hudo prejemas? Ti hozhesh vetrove, desh, sonze in vse stvar pokorne imeti; pa sam nozhesh Narvishtiga ubogati. Ponishuj se, in rezi:

M o l i t e v.

O moj Bog! dosihmal nisim imel praviga sapopadka ne od kershanstkiga shivljenja, ne

od vsakdanjiga sapovedaniga dela; flifhal fim
fizer nauke od tiga, pa nifim pomislil. Sde-
lo se mi je, de so svetniki kaj fofebniga in
veliziga delali, in de se bom jeft v' niskih de-
lih fvojiga ftanu teshko svelizhal; pa lahko bi
bil per tebi veliko sflushil, ako bi bil shivel
in delal tebi v' zhaft. Hozhem in obljubim f'
pomozhjo tvoje gnade drugazhi shiveti, pra-
vizhno, pridno, poterpeshljivo, sveto, de bo
moje shivljenje in terpljenje tebe hvalilo. O
sveti Isidor! ti bosh sgled mojiga prihodni-
ga shivljenja: fprofi mi gnado le Bogu shive-
ti, le s' njim in savoljo njega delati, terpeti
in se fpokoriti. Moja dufha, moje telo in vse
bo posihmal Bogu flushilo, de sadobim na-
men fvojiga stvarjenja, vezhno svelizhanje.
Amen.

+ IX. dan véliziga travna.

Sveti Antonin fhkof.

Sveti Anton, pa imenovan Antonin savoljo
majhne postave, je bil rojen v' imenitnim me-
ftu Florenzi v' letu 1389. Njegovi ftarshi,
kteri so bili svefti flushabniki boshji, so pre-
jetiga otroka Bogu v' dar dali, in vedno pro-
fili, de bi ga v' sadobljeni pravizhnosti sveti-
ga kerfta ohranili. Škerbno fo ga potlej uzhi-

li, in mu neprenehama perporozhevali, de naj se varuje greha, kateri je samo hudo; v' Gospodovim imenu so ga s' solsami profili, de naj bogabojezhe shivi, norost svetá sanizhuje, pred slabo drushbo in nevarno perloshnostjo beshi. Mladenizh Antonin je bil rad v' vsem pokoren, je obilno molil, zerkve obiskoval, svete sakramente pogosto prejemal; vse kershanske dolshnosti je svesto spolnoval, ker je bil slo skerben sa svoje svelizhanje, ves saljubljen v' Boga. Dobri starshi so ga bili slo veseli, in so vedno Boga hvalili sa gnado, s' ktero je napolnil njih ljubiga fina. Rad se je tudi uzhil, pa le sato, de bi boshjo voljo loshej sposnal, in se loshej svelizhal. Dolgo je molil in premishljeval, de bi svedil stan, kateri mu je od Boga namenjen. Njegove shelje so bile v' klofhter svetiga Dominika iti; pa ni bil bersh va-nj vset, ker je bil le petnajst let star, in sraven ne terdniga sdravja. Vender savoljo tiga ni odstopil od svojiga sklepa; vedno je minihe nadlesheval, in savoljo njegove ponishne nadleshnosti so ga poslednizh, v' svojo drushbo vseli. Se lahko ve, de je mladenizh, kateri je bil she prej med svetam nedolshen, sdaj she sosebno svet shivel, ko je bil od sveta odlozhen. Desiravno mlad, je bil vender vsem miniham sgled vfiga dobriga. Tudi je s' vednim branjem, premishljevanjem in s' molitvijo sosebno modrost dosegel. Vsi so ga imenovali „dobra svetovavza.“ Od vsih je bil zheshen

ravno sato, ker je vso zhaft sovrashil; poni-shen je bil smiraj, desiravno je bil postavljen veliko klofhtam ofkerbniik.

V' letu 1446 je umerl véliki shkof v' Florenzi, in papesk Evgeni IV. je Antonina svolil sa njegoviga namestnika. Vsi so ga bili veseli, pa on je bil slo shaloften, je tudi sku-shal v' Sizilijo sbeshati, pa so ga doshli, nasaj perpeljali, in papesk ga je permoral v' to veliko oblast. Bil je ref shkof po volji boshji: skerbno je preiskoval dushne in telesne uboge, de bi vsim pomagal, pogosto se postil, dolgo molil, ponozhi vstajal Boga hvalit, vsako nedeljo in vsak prasniki osnanaoval besedo boshjo, bil krotek in usmiljen s' vsimi. Vskadan je prav sgodaj vstal, do devete ure molil, ali bral, ali pisal; potlej je pustil pred se vsaziga, in vsim pomagal, ako je bilo mogozhe. Sosebno je skerbel sa famosshljive uboge, ker so taki resnizhno potrebnishi in vrednishi od nadlieshnih berazhev. Pisarji njegoviga shivlenja prizhujejo od zhudne pergodbe. Eno nedeljo je sveti shkof shel memo revne hishize, kar vidi nad njo angele boshje v' velikim veselji. Zhudil se je, in shel v' tisto hishizo svedit urshah prezhudne perkasni. Nashel je vdovo in tri njene hzhere uboge, slabo oblezhene, v' pomankanji vsiga. Usmiljeni shkof se sjoka nad njimi, jih prijasno tolashi, de naj volino terpe vse nadloge, in jim obljubi veliko pomozh, ktero so tudi svesto prejemale. Zhes nekaj meszov

gre spet memo njih hiše, in vidi nad njo namesti lepih angelov gerde hudizhe. To viditi je ostermel, pravizhne sošede oprasheval po njih sedanjim shivljenji in svedil, de vdova in njene tri hčere s' njegovo obilno pomozhjo mehko, nizhemerno in slabo shive. To je svetiga shkosa suzhilo, de je uboshtvo varh nedolshnosti, obilnost nje pogublavka; sato je potlej bil varnish, in dobro premislil ali isprashal, komu in koliko pomagati. Vse dni svojiga shivljenja je sveti Antonin slo skerbel sa boshjo zhašt in sa svelizhanje blishniga; ni bilo per njem prasniga dneva, ali prasne ure, temuzh ves zhašt je bil poln dobrih del. Ko je nevarno sholel, je bil popolnoma poterspshljiv in boshji volji vdan, is pokorshine do svojiga stvarnika. Prijatli so mu rekli: „Upama, de bošh spet osdravil.“ Pa odgovoril jim je: „Ne shilim ne sdravja, ne smerti, ampak le boshjo voljo storiti.“ Njegove sadnje besede so bile: „Gospod! hiti mi pomagati.“ Sedemdeset let star je mirno umerl, drugi dan veliziga travna v' letu 1459.

N a u k.

Kaj je bolji ali slabji, bogastvo ali uboshtvo?

Sveti Antonin je skusil in sposnal, de je obilnost shkodovala vdovi in njenim hžheram. V' uboshtvu so bile nedolshne, v' obilnosti

slabe. Sato je bil potlej v' usmiljenji varen, de bi telefna pomozh dushe ne pogubila. Is tiga ne sodi, de je uboshtvo dobro, ali obilnost greslna. Prav govori sveti Avgustin: „Bogastvo je vzhasi dano dobrim v' snamnje, de ni hudo; vzhasi je dano hudim v' snamnje, de ni dobro.“ Eni so dobri in bogati, eni dobri in ubogi; eni so hudi in ubogi, eni hudi in bogati. Bogastvo samo na sebi ni ne dobro, ne hudo, uboshtvo ravno tako; temuzh je dobro ali hudo po dobroti ali hudobi tvojiga serza.

Kaj je vender bolji ali slabji, bogastvo ali uboshtvo? Odgovorim, kar prej: „Je dobro ali hudo po dobroti ali hudobi sleherniga zhloveka.“ Ako bi bogastvo ali uboshtvo samo na sebi bilo hudo, bi ne bilo od Boga, kateri je bogate in uboge stvaril. Vdovi in njenim hzheram je bila pomozh svetiga shkosa shkodljiva; trém ubogim deklizhem, katerim je sveti Miklavsh obilno pomagal, pa je bila v' prid. Lazar je bil ubog, in se je svelizhal, in je shel v' narozhje Abrahamovo; filno bogati mosh pa v' pekel. Branje ravno letih bukev ti bo prizhevalo, de so bogati in ubogi svelizhani. Bogastvo, ako je pravizhno, ne pogubljuje; uboshtvo bres poterpeshljivosti ne pomaga. Bogastvo in uboshtvo napravljate skushnjave, ktere niso shkodljive pravizhnimu kristjanu. Veliko bogastvo lahko obroduje napuh, bahanje, mehko shivljenje in dosti hudiga; veliko uboshtvo lahko obro-

duje nepoterpeshljivost, svijazhe, golufije, tatvino in dosti slabiga. Kaj je tedaj bolji ali slabji? Vsemi, kar ti Bog da, in bodi mu svesti, v' bogastvu ponishen in usmiljen, v' uboshtvu poterpeshljiv in pravizhen; tako ti ne bo shkodovalo ne eno ne drugo, in bosh svelizhan.

Bog je bogate in uboge stvaril, ker je bogatih in ubogih treba. Ti hrepenish po bogastvu, drugi tudi; pa vsi ne morejo bogati biti. Ako bi bili vsi bogati v' premoshenji, bi bili vsi refnizhno sirotni; sakaj ne hotli bi eden drusimu ne pomagati, ne flushiti, ne pokorni biti. Ako bi ljudje eden drusiga ne bili potrebni, bi ne bilo med njimi nizeh saveze, pokorshine, miru, edinosti. Premisli: Kakoshna bi bila hisha, kjer bi vsi gospodarji bili? Ti bi pametno odgovoril: „Gorje taki hishi, ker bi dolgo ne obstala!“ Kaj pa, ko bi bili v' nji le posli in otrozi bres gospodarja? Bi ravno tako odgovoril: „Gorje taki hishi!“ Tako misli tudi od sleherne soseske in deshele. Oblastniki zhujejo nad podloshnimi, podloshni so pokorni oblastnikom; bogati dajejo saflushiti ubosim, ubogi se s' delam shivé. V' hishi, v' soseski, v' desheli, kjer eden drusimu pomaga, eden sa drusiga skerbi, eden s' drusim je sdrushen, se vse prav godi, in ravno to Bog hozhe od tebe in od vsaziga. She enkrat rezhem: Bog je stvaril bogate in uboge, de so eden drusiga potrebni, de je mir in edinost med njimi.

M o l i t e v.

O Bog! dosihmal sim bil poln krivih sod-
ba, ker praviga sapopadka tvoje modre pre-
vidnosti ni bilo v' meni. Vidil sim ene povi-
shane, druge ponishane; ene v' oblasti, v'
obilnosti, druge v' strahu, v' stiskah, in sim
se pohujshal, ter rekel: Nismo le vsi ljudje?
kako more to biti od pravizhniga Boga? Pa
sdaj sposnam nekoliko tvojo dobrotljivo misel,
in se rad podvershem tvoji modri previdnosti
v' vsem, ako ravno vsiga ne umem. Posihmal
ne bom drusih skerbi imel, ko sebe posvezhe-
vati v' stanu, kteriga si mi odlozhil. Vem,
de pravizhniga ne sapustish, in de tudi ubo-
sim dajesh potrebne perpomozhke, dushne
in telesne. Bom premagoval nevoshljivost sa-
voljo frezhe drusih in lakomnih shelj, de v'
hudizhevo sadergo ne padem. O Gospod! daj
mi sdershno vshivati svoje pravizhno premo-
shenje, de mi ne bo shkodovalo ne bogastvo,
ne uboshtvo. Daj mi dushno bogastvo, va-
ruj me dushniga uboshtva, de bom po sgle-
du svetiga Antonina bogat tvoje gnade, in de
pridem v' obilnost tvoje hishe, v' nebesa.
Amen.

XII. dan véliziga travna.

Ss. Nerej in Ahilej marternika, Domitila in tovarshize devize, marternize.

Sveti Nerej in Ahilej, brata, sta bila flushabnika imenitne Rimske gospé Domitile. Ti so bili kersheni od svetiga Petra apostelna. Po prijetim kerstu so bili stanovitni v' veri in v' vsem dobrim. Domitila je bila obljubljena v' sakon mogozhnimu in bogatimu mladenzhu Avrelijanu, pa na lepo púduzhenje svetih flushabnikov Nereja in Ahileja se je spremislila. Ta dva bogabojezha flushabnika sta ji djala: „Sakon je preteshek jarm, veliko teshav in skerbi nakopava; nesavesan veliko loshej Bogu flushi, in se svelizha.“ Bila je bogabojezhe dushe, sato je rada verjela timu resnizhnimu govorjenju; je Bogu obljubila deviza ostati, in se je sheninu Avrelijanu odpovedala. Avrelijan je bil filno rasferden, in je vse tri hudo satoshil per zasarji Domizijanu. Kershanfska deviza in njeni sveti flushabniki niso mogli dopasti nevernimu in nezhistimu zesarju; ne le kershanfskiga imena, ampak tudi lepe zhivosti in vsiga dobriga je bil sovrashnik. Deviza Domitila mu je bila blishna shlahta, vender ji ni persanesel, temuzh je ukasal njo in njene flushabnike gnati na Pónzijo otok. Vsi so veselo terpeli savoljo presvetiga imena

Jesufa; v' nesnanim mestu in med nesnanimi ljudmi so v' revnih hišah uboshno shiveli, pa Jesus je bil med njimi, in s' njegovo gna-do so vse teshave radi preterpeli. V' letu 98 pod zefarjem Trajanam so bili poklizani pred neverniga sodnika, in od njega skušhani: pa serzhno so prizhali praviga Boga, in Jesufa vfiga sveta odreshenika, Ne le ozhitno pri-zhali, ampak tudi ostali so stanovitni v' sveti veri. Njih dolshna stanovitnost je sodnika slo rasshalila, in vsi so bili obsojeni v' smert, Do-mitila namrezh, njena flushabnika Nerej in Ahilej, tudi njene dékli Teodora in Evfro-sina. Tri sto let she po njih smerti, prizhu-je sveti Hieronim, so bile na Ponzii otoku hi-shize, kjer so ti sveti flushabniki boshji veliko zhasa savoljo vere saperti bili. Spomin letih svetih marternikov je zhasit v' katolski zer-kvi. Verni, kjer so bile njih svete trupla po-kopane, so veliko zerkev sosidali, jo obisko-vali, in tim svetim marternikam se gorezhe perporozhevali, kakor pishe sveti Gregor pa-pesh,

N a u k.

Ne prenašlo ali slepo se v' sakon savesati.

Sveti Nerej in Ahilej, sveta flushabnika gospé Domitile, sta ji veliko govorila od de-vishtva lepote in od sakona teshav. Ona, dobra kristjana in lepa dusha, je rada verje-

la, in Bogu obljubila deviza ostati. Ref, ne-
savesan zhlovek loshej Bogu flushi, ker ima
manj sferbi in smot ko sakonfski, kteriga ser-
ze je rasdeljeno med Bogam in svetam. Ta
svet je apostelna svetiga Pavla v' I. Kor. 7,
32 — 54. Porezhesh: „Kaj pa bi bilo, ko bi
vsi ostali devize?“ Ne boj se te nesrezhe, na-
tora flaba poslusha raji svoje posheljenje ko
napeljevanje v' lepo zhlost. Kristuf prizhuje:
*„Vsi ne umejo te besede, ampak le tisti, kte-
rim je dano.“* Mat. 19, 11.

Zhe smesh, in se hozhesh osheniti ali
omoshiti, prej vsaj dobro premisli, de ti ne
bo preposno shal. Nagliza ni dobra, foseb-
no pa huda ali vsaj nevarna v' veliki rezhi se
prehiteti. Na svetu ni mozhnejshi savese, ko
je sakonfska, ker ta obvelja do smerti. No-
bena britkost, mozh, oblast ali drugo je ne
more rasvesati; naj bo dobro ali hudo v' sa-
konu, le smert ga rasdere. Kaj, zhe si mosh
in shena nista dobra, zhe se savidita, zhe
se prepirata? Gorje njima in otrokam! O-
trozi, dokler so majhni, so fitni in nepokoj-
ni; kader so veliki, so starshem tudi velika
butara na dushi. Otrozi so malo kedaj vsi
dobri: ako bi bili vsi dobri in sdravi, veliko
sferbi nakopavajo; kaj pa, zhe so nepokorni,
flabi, bolni, hudobni? Navada je, de otrozi
ne le dosti sferbi, ampak tudi sots starshem
napravijo. Te nadloge le nekaj zhafa terpe,
potlej bo pravizhna sodba, in starshi bodo
odgovor dali pravizhnimu sodniku sa dushe,

ki so jim bile srozhene. Premisli dobro, zhe bošh samogel vse dolshnosti sakona spolnovati, in vse nadloge preterpeti, ktere ta stan seboj pernese. Sdaj si veliko obetašh, ali nizh ne pomislišh, ali slepo filišh v' ta stan; bošh bleso spregledal, obnemagal, in se togotil, ko veliko drusih prenaglo ali slepo savesanih. Slasti ti ne morem nizh dobriga obetati, ako s' ostudno dusho, v' gerdih navadah, bres resnizhne pokore ta sakrament prejmesht. Sdaj slo hrepeništ po savesi, dobriga sveta ne poslušash, in si ne dasth dopovedati; potlej bošh shelel rasvesan biti, kar ne bo mogozhe. Pred sakonom ne skerbišt dushe perpravljati, potlej bo veliko nepoterpeshljivosti, shalošt, nepokoja, skerbi. Navadno je to, pa ti nikar po navadi slepih ne delaj; fizer ti bo shal, morebiti vekomaj.

Dobro premisli, s' kakoshnim zhlovekam se bošh savesal. Modri pravi: „*Dar memo vsih darov je sveta in sramoshljiva shena.*“ Sirah 26, 19. Ravno tako je sveti in sramoshljivi mosh. Zhe je obéh serze bogabojezhe, vshivata mir, in ga bošta tudi lahko vshivala vekomaj; zhe sta slaba, nesvesta, prepirljiva, bošta shivela v' britkostih, otroke pohujshala, in bleso tudi po smerti bošta nesrezhna. Tedaj dobro premisli, s' kakoshnim zhlovekam se saveshesht. Pravišt: Ktero bom vsel, je dobra; kteriga bom vsela, je dober.“ Odgovorim: Nikar prehitro ne verjemi, de ne pridešt v' sadergo. Shenini in

neveste sploh le na okó sodijo, in se lahko golufajo. Pred poroko sta si eden drusimu dobra, prijasna, morebiti prevezh; pa potlej se slehern skashe, kar je v' resnizi. Prej ne vidiijo nobene slabosti, nozhejo nobeniga modriga, zelo staršhev niso hotli poslušhati; potlej so grenke solsé plazhilo njih slepote. Ni malo porozhenih, kateri so prej filno hrepneli po savesi, sdaj filno hrepene po rasvesi, ker ni mirú.

Te in druge nadloge si fantje in dekli-zhi nakopavajo, ker se bres premislíka, bres svéta in bres perprave slepo porozhujejo. Vedo fízer, de je sakon vedna savesa, savesa polna teshav in dolshnost, tudi sakrament v' katolskí zerkvi; pa Boga is serza preshenó, framoshljívošt sgubé, gnado sapravíjo, v' grehíh, v' hudobíjah se saveshejo; kako samorejo frezhni biti? Prava frezha je od Boga, pa per njem je ne íshejo.

M o l i t e v.

O frezhna sveta Domitila, ktera je dobre svetovavze imela, in jih rada poshluslhala! Blagor zhloveku, kateri nesavesan ostane savoljo Boga. Zhišta dusha v' zhištim telesu je Bogu prijeten dar; zhišti zhlovek je nebeshkimu kralju vshezh; nesavesan lahko misli, kar je Gospodoviga, in njemu lahko flushi, ker nima rasdeljeniga serza, in je prost od nadleshnih sakonskih skerbi. Devize so nar

prijetnisfi del Jesufovih ovzhiz, ker so njemu dale v' dar premagovanje svojiga poshelenja. Sakon je vedna savesa, savesa polna dolshnost in skerbi, vender potrebna, de se shtevilo boshjih flushabnikov namnoshi; pa kdo se saveshe, in shivi po volji boshji? Sveštoba, poterpeshljivost, edinost, mirnost polajsha teshki jarm sakona; pa malokedaj je tako. Sakonskih je malo frezhnih, ker se bres boshjiga sveta in bres svete perprave v' sakon podado. O Bog! dajaj vřim řanovam svoj shegen, de vři tebi flushijo, tebe hvalijo, in pridejo v' tvoje kraljestvo. Amen.

XIII. dan vřliziga travna.

Sveti Pakómi pushavnik.

Sveti Pakomi je bil rojen v' Tebajdi na Egiptovřkim v' letu okoli 292, od nevernih řarshev, kateri so ga sredili v' svoji slepi veri. Bil je natorno moder, in tudi uzhen v' svoji vrashni veri. Kader je bil dvajřet let řar, je bil s' drusimi mladenzhi na vojřko pořlan; pa ravno ob tej perloshnosti mu je Bog ozhi odperl, in perzhel njegovo spreobernenje. Priřhel je s' drusimi vojřhaki v' meřto Diospol, in ondi prenozhil. Kristjani tiřtiga meřta, viditi te mlade vojřhake trudne in sđelane, so

pertekli h' njim, in jim s' posebno perljudnostjo v' vsim pomagali. Pakomi se je nad njih dobrim serzam zhudil, in je svoje nesnane dobrotnike prijasno vprashal: „Kdo ste vi?“ Lepo so odgovorili: „Mi smo kristjani, in po sapovedi usmiljeniga Jesusa snanim in nesnanim, tudi sovrashnikom s' vso mozhjo radi pomagamo.“ To je mladenzhu Pakomju grošno dopadlo, in je bersh obzhutil veselje do ljubesnive Jesufove vere. Ko so ga verni vidili perpravljeniga poslushati, so ga ob kratkim od nje uzhili. Od gnade boshje rasvetljen, je serze in roke v' nebo povsdignil in rekel: „O Bog, stvarnik nebes in semlje! daj mi pravo vero, in pomagaj mi vse dni svojiga shivljenja tebi flushiti.“ Desiravno je bil v' vojski, je vender mozhne shelje pravimu Bogu flushiti smiraj ohranil, in po svoji vednosti in mozhi dobro shivel.

Pakomi je bil domu poslan, ker je vojška hitro minula. Bersh je hitel k' shkofu, ga ponishno profil katolskiga nauka in svetiga kersta. Pridno se je uzhil, sveto shivel, in o veliki nozhi leta 314 je bil kershen. Od gnade svetiga kersta rasvetljen, ozhishen in vnet, ni drusiga shelel ko bres makesha shiveti, Bogu popolnoma flushiti, in svojo dusho svelizhati. Ko je svedil, de sveti Palemon po angelsko v' pushavi shivi, in tudi druge vodi v' nebese; je shel k' njemu, in ga ponishno profil, de naj per njem ostane. Sveti Palemon mu je rekel: „Ljubi moj! samot-

no shivljenje ni lahko, ampak teshko, in se ne bosh tukaj pervadil: po letu le enkrat na dan jemo, po simi enkrat na dva dni; naša jed je malo kruha, soli in vode; do polnozhi molimo, ali psalme pojemo, vzhafi vso nozh. Bolje storish, ako drugam gresih se vadit molitve in posta, in potlej pridi, in te bom v svojo drushbo vsel.“ Pakomi se je ves trefel, vender je le shelel v' pokorjenji Bogu flushiti; sato je djal: „Upam v' Jesusa in v' njegovo pomozh vse to storiti.“ Sveti Palemon ga je per sebi obdershal, in ga uzhil rekozh: „Varuj se lenobe, in ne daj prostora hudizhu; moli ali delaj neprenehama, imej Boga smiraj pred ozhmi, premaguj svoje slabe shelje, bodi v' vsm pokoren.“ Sveti Pakomi je svešto shivel po vsih naukih in sgledih svojiga svetiga uzhenika, ker ni drusiga shelel, ko s' vso dusho Bogu flushiti. Kader je bil v' vsm dobrim uterjen pod pokorshino svojiga rasvetljeniga vodnika, je drugam shel. Nashel je v' pushavi nekaj rasdertih hish, ondi je ostal. Ljudje so hitro sa-nj svedili. Veliko pokore sheljnih se mu je perdrushevalo, in klofhter so sosidali. Sveti Pakomi je svojim uzhenzam sapovedoval pokorshino, ponishnost, molitev, delo, ker is letih zhednost vse dobre dela isvirajo. Skerbnishhi jim je perporozhal svojo voljo pod pokorshino devati, ko ojstro pokoriti svoje telo, in prav. Kaj pomagajo prehudi posti, ako se dusha ne osdra-vi? Telefno pokorjenje je fizer potrebno, pa

veliko bolj pokorjenje svojiga napuha, svoje hudobne volje, svojih slabih shelj. Ni jim ostrih postav dajal, temuzh perporozhal jim je se pokoriti po svoji mozhi, zhe je pa nad njimi vidil nar manji snamnje kake prevsetnosti ali nevoshljivosti, je grosno skerbel jih osdraviti. Eden njegovih minihov je bil ostri-ga shivljenja; pa je rad hvale drusih iskal, in ravno sato je bil per delu pridnisthi od vsih. Sveti Pakomi je bil tiga slo shalosten, in vpri-zho vsih rekel: „Glejte pridniga pufhavnika! kateri zeli dan terpi sa zhasht hudizhevo; pokori svoje telo bres dushniga dobizhka.“ Ref-nizo je govoril, ker posti, pridnost, molitev, ali kar si bodi dobriga, malo pomaga bres pokorjenja svojiga duha.

Sveti Pakomi je velike zhudeshe delal, vender je smiraj ostal ponishen. Kader je bil uslisshan, je Boga hvalil; zhe ni bil uslisshan, ga je tudi hvalil, ker ni drusiga shelel, ko njega moliti, in sebe ponishevati. Tudi je svoje pufhavnike uzhil: „Ne ishite sosebnih darov, ampak ponovljenja in posvezhevanja no-tranjiga zhloveka. Dar zhudeshev, jesikov, prerokovanja, ali kaj drusiga sosebniga, kaj bi vam to pomagalo bres notranje pravizhnosti?“ Prishel je zhasht vezhniga plazhila sa tiga svestiga boshjiga shushabnika. V' letu 348 je nevarno sbolel, in ta nevarna bolesen mu je napovedovala blishno smert. Bil je ne le poterpeshljiv, ampak tudi vesel v' svojih hudih bolezhinah; tudi je svojim pufhav-

nikam rekel: „Moji ljubi otrozhizhi! Bog me klizhe k' sebi, in grem rad, ker upam v' njegovo nefkonzhno milost in v' neisrezhenno terplenje Gospoda Jesufa. Ne posabite mojih naukov; bodite stanovitni v' molitvi in go-rezhi v' boshji flushbi.“ Kmalo potlej je mir-no umerl, in shel v' nebesa vekomaj vshivat, kar jim je usmiljeni Bog obljubil; kateri ga lju-bijo.

N a u k.

Sveti Duh uzhi pravo pot v' nebesa.

Sveti Pakomi je is lepiga shivljenja in is usmiljene streshbe dobrih kristjanov sposnal sveto vero Jesufovo, ker mu je sveti Duh v' serze dal sposnanje. Ravno ta sveti Duh ga je gnal v' pushavo, ga vodil po poti pravi-zhnosti in svelizhanja. Marfikteri misli, de so bili pushavniki sizer bobri, pa malo uzhe-ni. Ne malo pushavnikov je bilo visoko uzhe-nih; pa tudi sploh so bili uzheni v' Gospodovi poti, v' notranjim zhloveku, v' vsem dobrim. Njim je bila nesnana prekanjena modrost po-svetnih otrók, f' ktero se hvalijo. Pushavniki so bili odlozheni od shumezhiga sveta, so bili prosti od nepotrebnih skerbi, in ravno sato je bila njih dusha perpravljena prejematí da-rove svetiga Duha, in Bogu flushiti. Kdor ima svét in njegove smote v' serzu, je ras-mishljen, rasdeljen in neveden, ako ravno

uzhen v' drusih rezheh. Jesuf prizhuje, „de je nebeski Ozhe modrost rasodel malim, in jo skril pred modrimi.“ Luk. 10, 21.

Le sveti Duh uzhi pravo pot v' nebesa. Prava modrost ne more od drugod biti, kakor le od svetiga Duha; kjer ni gnade svetiga Duha, je smota, nevednost, slepota, pogubljenje. Jesuf je djal svojim uzhenzam: „*She veliko vam imam povedali, ali sdaj ne morete nositi. Kader bo pa prishel sveti Duh resnize, vas bo uzhil vso resnizo.*“ Jan. 16, 12. 13. Uzhenzi, ako ravno dobri, bi bili vender bres sosebne gnade svetiga Duha v' nevednosti ostali; kako bi samogli Jesufove nauke umeti gresniki, kterim je prava modrost gnjusoba? Gresniki le posemeljsko ljubijo, le od sveta vedo, in le rasumnost mesa je v' njih; sato ne prosijo in ne shele prejeti gnade svetiga Duha. Ravno od tih je Jesuf rekel: „*Svet ne more prejeti svetiga Duha, ker ga ne posna.*“ Jan. 14, 17. Le sveti Duh uzhi in preprizha zhloveka, de je v' notranji pravizi, v' premagovanji, pokorjenji in pokorshini pravo veselje in vezhno svelizhanje. Le sveti Duh napravi zhloveka sebi odmreti, moriti svoje slabo telo, krishati svoje gresne shelje, se varovati gresniga veselja, sanizhevati hvalo, in iskati zhesnatornih dobrot. Le sveti Duh oshivlja vero, uterduje upanje, vnema ljubesen, de vera veliko mozh v' tebi ima, de upanje tvojo slabost podpira, de te ljubesen s' Bogam sdrushi. Zhe ishes per

všim le boshje zhaſti; zhe ſe Bogu podverſheſh tudi v' teſhkih rezheh; zhe ſo ti njegove ſapovedi prijetne, zhe ljubifh, kar Bog ljubi, in ſovraſhiſh, kar Bog ſovraſhi; zhe raji vſe preterpiſh, kakor de bi Boga raſſhalil: imaſh pravo modroſt, in ſveti Duh je tvoj uzhenik. Zhe tak niſi, je prava modroſt delezh od tebe, ker ni ſtrahu boſhjiga v' tebi. Sapifaſano je: „*Vſa modroſt je ſtrah boſhji, ona uzhi ſe Boga bati, in vſa modroſt v' dopolnjenji poſtave obſtoji.*“ Sirah. 19, 18.

Zhe po poti pravizhnoſti ne hodiſh, ni ſvetiga Duha v' tebi; drugi duh te vodi, in boſh neſrezhen. Hudi duh te vodi, zhe po volji meſa ſhiviſh, zhe neumno ſkerbiſh ſa ſvét, zhe ſhelifh ljudem ſoper ſapovedi dopaſti, zhe ſvoje hvale iſheſh, zhe hodiſh med raſujsdane; ta je duh nezhiſtoſti, lakomnoſti, napuha. Hudi duh je tvoje hudo poſhelenje, kateri ſpridi tvoje miſli, beſede, dela, in te vodi po ſhiroki poti v' vezhno pogubljenje. Zhe tako ſhiviſh, ni ſvetiga Duha v' tebi, ga ſanizhujeſh, ga nozhelſh prejeti, in boſh neſrezhen. „Kdor Duhu gnade nezhaſt ſtori, ſi hudo maſhevanje ſafluſhi.“ Hebr. 10, 29. Reſ, gorje greſhuimu zhloveku, kteriga lju-beſen do greha oſlepi, in napravi, de ſanizhuje gnado ſvetiga Duha.

M o l i t e v.

O sveti Duh, Duh modrosti in resnize! usmili se mene slepiga grešnika; delezih sim sašel, ker sim ne tebe, ampak svoje hudo poshelenje poslušal. Pot pravizhnosti, pokorjenja, satajevanja in pokorshine si me uzhil; pa to ni dopadlo moji meseni ljubesni, raji sim poslušal sapeljive duhove: slabe tovaršhe, hudobne svetovavze. Tudi, kar je bilo samo na sebi dobro, ni bilo dobro, ker sim delal le savoljo svojiga dobizhka, dopadenja, hvale ali drusiga hudiga poshelenja. Pridi, pridi, sveti Duh! s' svojo gnado v' me, de sim pre-rojen v' duhu; spreoberni moje misli, vodi moje besede, posvezhuj moje dela, de sveto shivim. Bres tebe sim tema, bres mozhi, bres modrosti, bres saflushenja, bres vsiga dobriga! bres tebe so vsa uzhenost, vse snanje, vsa zhašt, vse posvetne dobrote ne le prasne, ampak tudi pogubne. Le dushe, ktere ti vodish, bodo vekomaj frezhne; druge bodo vekomaj nefrezhne. O sveti Pakomi! ti si skusil, koliko je zhlovek nefrezhen bres gnade svetiga Duha, in koliko je frezhen s' njo; sprosi mi torej gnade obilnost, de drusiga ne veseli moje dushe, ko Bogu flushiti, de se bom v' njem vekomaj veselil. Amen.

+ XIV. dan véliziga travna.

Sveti Bonifazi marternik.

Sveti Bonifazi je bil savoljo svojiga slabiga shivljenja vreden peklenfkiego ognja, pa is so-sebne nesaflushene milosti boshje je dal svoje shivljenje sa vero, in dosegel vezhno svelizhanje. Bil je hifhnik ali ofkerbnik vsiga premoshenja filno bogate Rimfke gospe Agle. Kerfhanfke vere fizer fta bila oba, vender filno gresfniga shivljenja. Bonifazi je bil pijaniz, poshresfnik in poln vsiga hudiga; vse mu je bilo vshezh, kar veseli slab shivot. Per vsm tem je nekaj dobriga nad seboj imel: usmiljen je bil ubosim, in tiga usmiljenja je bila deleshna tudi Agla. To je fizer k' svelizhanju premalo, vender je usmiljeni Bog oba f' svojo gnado spreobernil. Gospa Agla je zhu-tila na dusfi velik nepokoj savoljo svojiga gresfniga shivljenja; to pezhenje je bilo zhe dalje mozhnejfhi, filno jo je peklo, in nikdar ni pokoja imela. Kader gnada boshja ogrenuje dusfo, je nobena posvetna dobrota ne samore osdraviti. Taka je bila gospa Agla: bila je v' obilnosti vsiga, vender ne vesela, in ravno to je soseben dar boshji, ker je pokore perzhetik. Agla je to notranje pezhenje rasodela svojimu hifhniku Bonifazju, in ga opominjala se spokoriti. Eniga dne mu je rekla:

„Slislim, de v' jutranjih deshelah silno preganjajo kristjane; pojdi tje, in skerbi dobiti truplo kaziga svetiga marternika, de bom tukaj zerkev sosidala njemu v' zhašt; morebiti nama bodo sveti marterniki sprosili gnado spreobrnjenja.“ Bonifazi je bil bersh voljen tje iti; odbral je nekaj svestih flushabnikov, seboj vsel veliko denarjev, in odrinil v' jutranjo deshelo.

Bonifazja je tudi vest jela pezhi. Po poti je premishljeval svoj revni stan, in milo jokal; tudi ni hotel vso pot ne mesa jesti, ne vina piti v' duhu pokore. Velikokrat je djal: „Sim velik greslnik, in se morem posvezhevati, de bom vreden trupla svetih marternikov spremljati.“ Zhes veliko dni je frezhno prishel v' mesto Tars, in je svedil, de neverniki ravno martrajo okoli dvajset kristjanov. Rekel je svojim hlapzam: „Pojdite na ofhtarijo, in ondi me pozhakajte.“ Hitel je na sodishe, in grosa ga je obshla viditi neisrezhe ne bolezhine svetih flushabnikov Jesusovih. Vidil je enimu roke odsekati, drusiga na kolu natakneniga, tretjiga na sherjavzi leshati, she druge drugazhi martrati. To viditi ga je gorka sgrabila, vse je vrelo po njem, in djal je: „Leti svesti prijatli boshji kako voljno terpe, jest pa, velik greslnik, v' dobrotah shivim!“ Drusiga ni shelel, ko kri preliti, in shivljenje dati sa Jesusa, de bi dosegel odpushenje grehov. Tezhe k' svetim marternikam, jih ves ljubesnjev tolashi vse preterpeti sa ne-

beshko kraljestvo, kushuje njih rane in ketne, in v' solsah glasno pravi: „O sveti Prijatli boshji, profite sa-me, velziga greslnika, de odpushtenje sadobim, in sa vami pridem v' nebesko kraljestvo!“ Neverni sodnik, ki je bil na visokim sedeshi, ga bersh vgleđa, in vpraša: „Kdo je uni, ki tako zhaſti kristjane, sanizhevavze nashih bogov? bersh mi ga perpeljite.“ Neverni flushabniki ga perpeljejo, in sodnik ga vpraša: „Kdo si ti? Odgovori: „Jest sim kristjan, in molim Jesusa Kristusa, Gospoda vsih; Bonifazi mi je ime.“ Sodnik mu oſtro rezhe: „Moli nashhe bogove, preden terpiſh: s' lepo ubogaj, ako né, hude bolezhine te zhakajo.“ She vezh je sodnik govoril ga pregovoriti, de bi bogove molil; pa sveti Bonifazi je v' pravi veri ſtanovit en oſtal.“ Sodnik ukashe vſiga rasmefariti. Bersh je bil veſ v' kervi; vender je vſe te hude bolezhine sanizheval. Sodnik je ſapovedal ga vrezhi v' kotel vrele smole, pa nizh mu ni ſhkodovalo.

Sodnik ſe je nad tim zhudil, vender ni odſtopil od ſvojiga ſklepa; ukasal ga je gnati v' temno jezho do jutra. Drugi dan ga je ſpet neusmiljeno ſkuſhal, in ker ga ni mogel premotiti, je ſapovedal mu glavo odſekati. Sveti Bonifazi je veſelo ſaſliſhal ſvoje obſojenje, je Bogu ſvojo duſho perporozhal, in rad umerl ſa kerſhansko vero. Njegova ſhlahtna ſmert je bila ſhtirinajſti dan velziga travna, pa ſe ne ve, kteriga leta.

Hlapzi svetiga Bonifazja so dolgo zhakali na ofhtarii, pa ga le ni bilo. Eden drusimu so djali: „Bleso je kje kake pijanze dobil, in se okoli po mestu s' njimi vlahzi.“ Ko so se navelizhali zhakati, so fhli po mestu, in ljudi oprashevali po njem. Le tretji dan so svedili, kakoshna de je bila s' njim. Eden nevernikov jim pravi: „Vzheraj je bil nesnan Rimljan sa kershansko vero umorjen; njegovo truplo leshe na sodishhi.“ Niso verjeli, de bi bil nih gospodar sa vero umorjen, vender so tje fhli, in so sposnali truplo svojiga gospoda, tudi svedili, kako se je godilo. Njegovo truplo so s' denarji od vojshakov odkupili, ga s' dishezhimi masili vmasilili, in veselov' Rim nesli. Gospej Agli je bilo vse to od Boga rasodeto; fhla je svetimu truplu naproti, ga zhastito sprejela, ne delezhe od mesta pokopala, in ondi lepo zerkev sosidala. Popolnoma se je svetu odpovedala, skoraj vse svoje premoshenje ubogim rasdala, trinajst let she shivela v' ojstri pokori, in sraven svetiga Bonifazja pokopana bila.

N a u k.

Sposnanje in spreobrnjenje je le od gnade svetiga Duha.

Sveti Bonifazi, prej slab, potlej marternik, je bil zhudno spreobrnjen od gnade boshje. Le gnada svetiga Duha samore is gresh-

nika pravizhniga narediti: uboshtvo, strah, bolesen ali kaj drusiga táziga je vzhasi per-pomozhik k' pokori; ali bres gnade je le per-filjena pokora, le natorno spreobernjenje. Le gnada svetiga Duha, pravim, zhloveka spre-oberne, ker ga ponovi, osdravi in posveti. Gnada daje gresfhnikam svete misli, vliiva ljubesen v' njih serza, jih napolnuje s' sladkim pezhenjem savoljo rasshaljeniga Boga, daje veliko mozh greha se varovati, in veliko serzh-nost raji vse terpeti, ko gresfhati. Sveti Bonifazi je bil ref od gnade svetiga Duha spre-obernjen, ker je svoje shivljenje dal sa vero Jesufovo. Vezhi ljubesni ne more biti, ka-kor je ljubesen, is ktere je kri prelita savoljo Boga; ta ljubesen vse grehe sbrishe. Salo-mon pravi: „*Ljubesen vse grehe pokrije.*“ Prip. 10, 12. Ravno tako govori sveti Peter; „*Ljubesen pokrije veliko shtevilo grehov.*“ I. Petr. 4, 8.

Bres gnade svetiga Duha ni praviga spos-nanja. Zhlovek bres gnade je slufhabnik svoji-ga hudiga poshelenja, ima svijazhno serze, slepo dusho, in ostane v' svojih grehih. Zhlo-vek bres gnade je ko truplo bres dushe: ima ozhi, pa ne vidi; ima ushesa, pa ne sli-shi. Ravno tako je dusha bres gnade: ve, in ne ve; slishi, pa ne ume. Gresfhnik ve-ruje vse resnize katolsfhe zerkve, pa vera je mertva, in bres mozhi v' njem. Vé, de je greh nar huji nefrezha; vender se ga ne va-ruje. Vé, de je Bog vse ljubesni vreden, pa

loshej ljubi stvari, ko stvarnika. Ve, de bres praviga spreobrnjenja in zhesnatorne shaloſti ni odpuſhjenja grehov, vender upa v' ſlabo opravljene ſpovedi. Zhlovek bres gnade je temne pameti in ſlepe duſhe. Je ravno ko bi bil dremoten, pijan, neumen; vſe reſnize, dolshnoſti in ſapovedi le od delezh gleda, in napazhno ſodi. Zhloveku bres gnade ſo tudi veliki grehi ſkriti, ſlaſti pa tiſti, kateri ſo njegovimu poglavitnemu poſhelenju vſhezh, tudi ozhitni grehi ſo mu nekoliko ſkriti, ker njih hudobije premalo ſposna. Modri pravi: „*Hudobni ſo ſe motili; ſakaj njih hudobija jih je oflepila.*“ Modr. 2, 21.

Le gnada ſvetiga Duha daje ſposnanje in ſpreobrnjenje. Le gnada daje zhloveku pravi ſapopadik od dobriga in hudiga, ker mu daje pravizhne miſli po pravizhnoſti in ſvetoſti boſhji; tudi mu daje mozhno voljo greh odpuſtiti in ſtanovitnoſt v' boſhji ſluſhbi. Greſhnik s' raſſvetljenjem, ſladkoſtjo in mozhjo gnade ſposna ſvoje grehe, jih milo obſhaluje, jih opuſti, in Bogu ſveſt oſtane tudi v' velizih ſkuſhnjavah. Ne ve le, de je Bog vſe ljubezni vreden, temuzh ga tudi is vſiga ſerza ljubi, ne ve le, de mu je dolshen ſluſhiti, temuzh mu tudi ſluſhi; ne ve le, de je ſvelizhanje velika frezha, temuzh tudi pridno dela ſa ſvoje ſvelizhanje. Mozhno veſelje zhuſti v' ſebi do Boga, in le njemu v' zhaſt ſhivi; od vſih rezhi, dobrih in ſlabih, prijetnih in ſopernih le po volji boſhji miſli; naj bo do-

bizhik ali shkoda, hvala ali sanizhevanje, frezha ali nefrezha, sdravje ali bolesen, shivljenje ali smert, vse mu je prav, de le spoknuje boshjo voljo per vsm. Takimu zhloveku vse flushi k' svelizhanju: dobri sgledje ga vnemajo, pohujshanje ga pezhe, priyatli ga ne smotjo, sovrasnhniki ga ne odvernejo, flabe navade ga ne omajajo, skufshnjave ga ponishajo, savoljo premaganja Boga hvali, in vse drugo namnoshi njegovo saflushenje per Bogu, kterimu s' vso dusho flushi. Vse to je od gnade boshje, sakaj ona je ljubesen, sladkost, veselje, ogenj, mozh serzhnost in vse. Zhlovek od gnade boshje rasvetljen verno in upno sa Davidam rezhe Bogu: „*Sim persegel in sklenil se sapoved tvoje pravize dershati.*“ Pf. 118, 106.

O kristjan! kakoshne so tvoje misli, besede in dela? Premisli, in sam se pravizhno sodi, de ne bosh od Boga obsojen; zhe se sam pravizhno ne sodish, bosh pravizhno obsojen. Svete misli, besede in dela po Bogu prizuhejo od tvojiga notranjiga ponovljenja s' mozhjo gnade boshje. Zhe si resnizhno spreobernjen, si tudi flekel stariga gresnhniga zhloveka, in oblekel noviga pravizhniga po Jesusu Kristusu, v' resnizhni pravizhnosti in svetosti. Zhe si, kar si bil, nisi spreobernjen. Ako bi bili apostelni ostali, kar so bili, flabi, bojezhi, maloverni; kako bi bilo misliti, de so svetiga Duha prejeli? Ravno tako rezi od sebe. Njih misli, besede, dela, serzhnost in

stanovitnost so prizhevale od prejete gnade; ravno to prizhuje od tvojiga spreobrnjenja. Kakor luzh in tema, shivljenje in smert ne morete vkupaj biti; ravno tako ne spreobrnjenje in greh, ljubesen in merslota, volja ne vezh greseliti in ljubesen do greha, stanovitnost v' dobrim in ponavljanje grehov. Bog govori tako le po Ezechjelu: „*Novo serze vam bom dal, in noviga duha bom med vas poslal; vsel bom od vashiga serza kamnito serze. Svojiga Duha bom med vas poslal, in storil, de boste po mojih sapovedih shiveli.*“ Ez. 36, 26. 27. Premisli in premisli, luj te nauke, de se sposnash, in si pomagash.

M o l i t e v.

O sveti Duh! troshtar, rasvetlovaviz in sdravnik bolnih dush! ljubesjivo poglej mojo spazhenost, in usmili se me. Moje telo je polno smertniga strupa; moja dusha je polna napuha, kateri isgovarja, kar is hudiga poshelenja slabiga delam. Vse je v' meni pokasheno; shelim dobro, pa delam hudo; hrepnim po srezhi, pa hitim v' vezhno nesrezho; se bojim obsojenja, pa se ne poboljšham; hozhem grehe opustiti, pa jih ponavljam; hozhem in nozhem, shelim in ne storim, ker tebe malo in merslo prosim, de mi pomagaj, in to, ker jest, nesrezhni bolnik, ljubim svoje smertne bolesni. O ti rasvetlovaviz moje dushe in sazhetnik vsiga dobriga! pomagaj

meni nevrednimu gresniku, kakor si usmiljeno pomagal spazhenimu Bonifazju, kteriga si is hudobniga gresnika storil marternika. Obilno gnado po Jesusu Kristusu mi daj, in jo v' meni ohrani, de sposnam svoje grehe, jih sovrashim, opustim, in ostanem v' dobrim stanoviten. Amen.

XV. dan véliziga travna.

*Ss. Peter, Andrej in Pavel marterniki, in
Dionisija deviza, marterniza.*

Ob zhasu hudiga preganjanja neverniga zesarja Dezja so ti sveti kristjani terpeli in umerli sa vero ne delezh od sedanjiga véliziga mesta Konsthantinopola. Sveti Peter je bil nar prvi satoshen, in pred neverniga oblastnika peljan. Bil je mlad, lep in uzhen fant; sraven tih natornih lastnost je tudi imel shivo vero, zhisto serze, nepremakljivo serzhnost. Oblastnik mu rezhe: „Vesh sapoved nashiga mogozhniga zesarja, tedaj moli nasho véliko boginjo Vencero.“ Mladenizh Peter mu odgovori: „Zhudim se, de me filish to nesramno in nezhisto shensko moliti, vashe bukve pri-zhujejo od njeniga gerdiga shivljenja; raji bom molil praviga shiviga Boga, Jesusa Kri-

šusa, kralja nebes in semlje.“ Sodnik od hude togote ni vedil, kaj pozheti: ukashe ga djati v' lešeno tesavnizo, in vse kosti mu rasdrobiti. Mladenzh Peter je v' tih hudih bolezhinah djali: „O Jesuf! sahvalim te, de mi daješh mozh sovrashnika premagati.“ Sodnik ga ni mogel vezh poslušhati, in je ukasal mu glavo odsekati.

Kmalo po smerti svetiga mladenzha Petra so bili pred sodnika trije drugi perpeljani, Andrej, Pavel in Nikomak. Vprašani so bili: „Ste li kristjani?“ Nikomak je serzhno odgovoril: „Jest sim kristjan.“ Una dva sta ravno tako odgovorila. Sodnik rezhe Nikomaku: „Moli nashe bogove.“ Nikomak pravi: „Kristjan ne bo hudizhev molil.“ Sodnik sapove bersh Nikomaka hudo rasmesariti. Ta revesh je bil poln kervi, in she bliso smerti, pa ni bil do konza stanoviten. V' hudih bolezhinah je njegova dušha opešhala, savpil je: „Nikoli nisim bil kristjan, bom molil bogove!“ Sodnik je ukasal ga bersh odvesati; pa hudizh je shel v' nesvestiga Nikomaka, metal se je po tlih, jesik si odgrisnil, in nefrezhno umerl.

Dionisija, okoli shestnajst let stara dekliža, je bila sraven, kader je Nikomak tako nefrezhno umerl; obshalovala je njegovo vezhno nefrezho, in savpila: „O ti revesh nefrezhni! Sakaj nifi she eno uro preterpel? ker nifi hotel she nekaj zhasa preterpeti, si shel v' vezhno terpljenje.“ Te besede so ra-

sodele, de je kerfhanfke vere. Sodnik jo poklizhe, in vprašha: „Si ti kristjana?“ Odgovori mu: „Kristjana sim, in ravno sa to sim tako govorila.“ Sodnik pravi: „Nikomaka neobshaluj; on je molil nafhe bogove, in je mir nafhel. Mogožhna Dijana in boginja Venera šte ga k' sebi vsele. Šhe ti po njegovim sgledu moli bogove; zhe ne, bošh saframovana in shiva foshgana.“ Dionisija odgovori: „Moj Bog je možhnejši od tebe; on me bo možhno storil, de tvoje shuganje in bolezhine premagam.“ Sodnik jo je dvema hudobnima mladenzhama v' oblašt dal; pa nje angel varh se jima je v' veliki svetlobi perkasal, gerda mladenzha šta se prestrašhila in sheshala. Drugi dan je neufmiljeno neverno ljudstvo prišhlo pred sodnika, in savpilo: „Daj nam v' roke Petra in Andreja, de delama s' njima, kar hozhemo.“ Sodnik ukashe svetiga Petra in Andreja pred se perpeljati in rasmesariti, potlej ji je dal v' roke neufmiljenimu ljudstvu. Neverniki so jima noge svesali, jih vlazhili po mestu, in sunaj mesta kamnjali. Ravno takrat je dekliza Denisija, kako, se ne ve, is jezhe ušhla, hiti k' dvema kristjanama, in jima rezhe: „De bi vekomaj v' vajni družini shivela v' nebesih, shelim s' vama umreti na semlji.“ Sodnik je to svedil, in jo je ukasal s' mezhem umoriti.

N a u k.

*Kaj delati pred skušnjavo, v' skušnjavi
in po skušnjavi.*

Ss. Peter, Andrej, Pavel in Dionisija so frezhno svoj tek dokonzhali; njih tovarsh Nikomak pa je odstopil, in bil nefrezhen. Bil je she bliso nebes, pa je padel v' pekel. Pisarji njegoviga shivljenja pravijo, de je prevzh upal v' svojo mozh, in |de je ravno sato strahno padel. Predersno upati v' svojo mozh ni drusiga, ko napuh, kateri saflushi sapushe-nje. „*Kdor se povishuje*, pravi Kristuf, *bo ponishan.*“ Luk. 14, 11. Tudi sveti Peter: „Bog se prevsetnim vstavlja, ponishnim pa daje svojo milost.“ I. 5, 5. Ljubi kristjan! ti si slab, skušnjav je veliko; ne upaj v' svojo mozh. Upaj v' gnado boshjo, bodi poni-shen, varuj se nevarnih perloshnost, f' po-mozhjo gnade se serzhno vojskuj, in po pre-maganji Boga hvali.

Perpravljalj svojo dusho k' skušnjavam, de ne bosh od njih premagan. Ti si slab, drugi tudi, in ravno sato ne moresh biti bres skušnjav. Vse hude sunanje skušnjave bi ti nizh ne mogle, ko bi ti slab ne bil; tvoja notranja slabost je kriva vsih padzov. Perpravljalj se tedaj k' skušnjavam: pogosto mo-li in premishluj, de te strah boshji dela mo-zhniga; ponavljalj proshnje in shelje raji um-

reti, ko Boga rasshaliti. Vender shivi smiraj v' boshjim strahu in v' veliki ponishnosti: beshi, kolikor je mozh, pred vsako nevarno perloshnostjo, in ne perdrushi se hudizhu so-per svojo dusho; bodi framoshljivih misel in ozhi, de ne dasi prostora hudizhu v' svoje serze; slabe drushbe se bolj boj ko hudizha, ker je nevarnisthi. „*Zhe nevarnost ljubish, bosh v' nevarnosti konez vsel.*“ Sirah 3. 27.

Kaj moresh storiti v' skushnjavi? Zhe si ravno varen, bosh dosti skushnjav povsod nashel, ker ves svet v' hudim tizhi; vse je skushnjava, saderga ali nastava. Zhe se skushnjav ne bojish, ali zhe jih ishesi; jih bosh she veliko vezh nashel, in bosh ponavljal grehe, ker si boshje pomozhi nevreden. Zhe se skushnjav bojish, in se jih varujesh; ne bosh fizer bers skushnjav, pa usmiljeni Bog ti jih bo pomagal premagovati. „*Gospod, pravi sve-ti Peter, bo poboshne od skushnjav reshil.*“ II. Petr. 2, 9. Zhe ne moresh pred skushnjavo beshati, ker si skushan od svoje slabe nature; ali zhe savoljo potrebniga dela moresh biti per slabih; ali zhe jo tvoja flushba nanese; ali zhe neprevidama hudo perloshnost dobish, in se ti kako drugazhi skushnjava nakljuzhi: terdno, le ubogaj me, se vstavljaj v' sazhetku skushnjave s' shivo vero; v' Boga klizhi, in strah boshji obudi, de hudizhu prostora ne dasi. Ako nozhesh ubogati, bo shushnjava ali skushnjaviz mozhnej; ti pa bosh slabji, in premagan. Tebi in

všim vernim je snana nesrezha perve matere Eve ravno sato, ker se je pomudila v' skušnjavi. Perzhetik skušnjave serzhno in urno premagaj; lahko jo omoresih, ker je le majhna iskra: pa is majhne iskre bo velik ogenj, ako me ne ubogash. Zhe si od svoje slabosti skušhan: sbeshi od sebe f' svojimi mislimi; hiti v' nebese, v' pekel, v' Jesufove rane; premishljuj, kar koli ti samore pomagati, in ne verni se nasaj, dokler zhutish sovrashnika v' serzu. Zhe si skušhan od vidnih sovrashnikov: boj se bolj Boga ko ljudi; bersh obudi in skashi shalošt; ne dovoli v' njih slabo govorjenje ali djanje, ne v' serzu ne f' sme ham, ne s' besedo, ne s' ozhmi, ne druga zhi; beshi, ako samoresih; ako ne moresh, serzhno se vojskuj sa svojo dusho. Posnemaj nedolshniga Joshefa in zhisto Susana, in blagor ti bo. Ako bi ravno pravizhnishi bil od Davida, ne sanashaj se; sakaj v' skušnjavi samoresih greshiti.

Kaj storiti po skušnjavi? Po skušnjavi obudi strah, zhe ravno nisi va-njo dovolil. Ako bi bilo tvojo telo v' nevarnosti nagle smerti, bi se prestrashil, zhe tudi nizh shkode ni; ravno tako obudi strah savoljo nevarne skušnjave. Zhe si jo ravno premagal, si bil vender v' nevarnosti; ponishnishi bodi, skerbnishi moli, in varnish shivi, de loshej prihodne premagujesh. Zhe nisi v' skušnjavo dovolil, bodi hvaleshen usmiljenimu Bugu, in ostani ponishen; ker si jo ne f' svojo, am-

pak s' njegovo mozhjo premagal, gré ne tebi, ampak njemn hvala, „*Hvali Boga, kteri ti je dal premagati po Jesusu Kristusu.*“ 1. Kor. 15, 57. Zhe ti vešt ozhita, de si morebiti ali refnizhno grefhil; shaluj, ponishuj se, prosi, spokori se, in bolj skerbno se varuj greha perloshnosti. Po skufhnjavi skerbno premisli, od kod ali is zhesa je skufhnjava prishla, de se tistiga prav skerbno varujesh, in se poslushish vsih perpomozhkov, kteri te bodo obvarovali greha.

M o l i t e v.

O moj Bog! ti si ref ljubesnjivi ozhe, jest pa ref hudobni slushabnik. Tvoja beseda, moje slabosti in moji grehi mi prizhujejo, de sim ves spazhen, nestanoviten in hudoben; vender sposnam le malo svoje nevarnosti, in v' meni ni ponishnosti. Pred skufhnjavo nisim verjel, v' skufhnjavi sim grefhil, in po skufhnjavi sim sanizheval. Zlo moji grehi me niso smodрили, moji veliki padzi me niso ponishali, moje pogostne nesrezhe me niso varnishiga naredile. Sahvalim te sa svetlobo, ktero mi sdaj dajesh, in vedno bom tvojo milost hvalil. Zheshen in moljen bodi, o Gospod! ker moje dushe nisi sapustil in pogubil. Ponishno prosim, de mi zhe dalje bolj pomagaj, in s' pomozhjo tvoje gnade terdno obljubim se skufhnjav skerbno varovati, se jim serzhno vstavljati, de v' ta ne grefhim. O

sveti marterniki! sprosrite mi od usmiljeniga Boga obilno gnado, duha molitve, sosebno ponishnost, veliko serzhnost, nepremakljivo stano-
vitnost, de serzhno premagujem vidne in ne-
vidne sovrashnike, in v' valhi sveti drushbi se
vekomaj veselim. Amen.

XVI. dan véliziga travna.

*Sveti Janes Nepomuzhan mashnik, mar.
ternik.*

Sveti Janes je bil rojen na Pemskim v' ter-
gu Nepomuku, in sato imenovan Nepomu-
zhan. Njegovi dobri in she perletni starshi
so ga bili slo veseli, in so is njega kaj soseb-
niga upali, ker se je ob njegovim rojstvu nad
njih hisho zhuden ogenj perkasal. Bog je bil
s' njim, in she otrok ni nizh otroshkiga nad
seboj imel; le molitev, pokorjenje, boshja
flushba, in kar je boshjiga, ga je veselilo. V'
sholi in doma se je rad uzhil, in je visoko
uzhenost dosegl. Velika uzhenost, globoka po-
nishnost, sosebna nedolshnost in vse njegove
zhednosti so se ozhitno rasodevale, kader so ga
sa mashnika poshegnali, in korarjo postavili.
Besedo boshjo je vedno, ognjeno in ljubesnji-
vo osnanoval s' velikim sadam vernih poslu-
shavzov. Venzeflav, IV. Pemski kralj, ga je tu-

di rad poslušal, in po njegovih naukih veliko rezhi delal. Kraljiza ga je isvolila svojiga spovednika, njena velika frezha, ker bi svetjiga Jesuoviga namestnika ne bila nashla. Kralji Venzeslav je sashel, hudobno shivel, in ljudi pohujšheval. Kraljiza ga je prijasno svarila, sveti Janes tudi; pa kralj ni rad poslušal, je bil ljubesnživiga svarjenja nevoljen, in se ni dal poboljšhati. She huji skufhnjava ga je omogla. Svediti je hotel, kaj se kraljiza pred svetim Janesam spoveduje. Ta silno grešno radovednost je zhe dalje huje kralja pekla; k' sebi je svetiga Janesa poklizal, in mu sapovedal rasodeti, kar se je kraljiza pred njim spovedovala. Svet Janes je kralja uzhil in svaril, in na sadnje mu rezhe: „Tiga ne povem, ne smem povedati.“ Kralj je le filil, de naj mu pove, kar se je kraljiza spovedovala; pa sveti Janes smiraj eno odgovarja: „Tiga ne povem, ne smem povedati.“ Hudobni kralj se rasjesi, in ukashe ga v' jezho vrezhi, tudi ga hudo terpinzhiti. Vezh mešov je bil v' jezhi, potlej ispušhen. Ta hudizheva skufhnjava je kralja smiraj nadleshevala, in ta hudobna radovednost ga je zhe dalje bolj pekla, ker strahu boshjiga ni bilo v' njem. Pred prasniam v' nebohoda Jesuoviga je kralj skosi okno gledal, in vgladal svetiga Janesa domu iti. Poklizal ga je, in mu ojštro rekel: „Ako mi ne povešh od kraljizhine spovedi, bosh v' vodo vershen.“ Svesti flushabnik boshji je bil perpravljen raji umre-

ti, ko gresihiti, sato je kralju spet odgovoril: „Tiga ne povem, ne smem povedati.“ Kralj vef od togote smoten, ga je v' reko Moldavo, ktera skosi mesto tezhe, ukasal vrezhi. To se je bilo na tihim ponozhi sgodilo; pa Bog je kraljevo hudobijo in Janesovo svetost bersh rasglasil. Lepe luzhize so sem ter tje letale okoli njegoviga svetiga trupla; in ravno sato ima svetiga Janesa podoba majhne svesdize okoli glave. Nekteri so te zhudne luzhize vidili, so od njih drusim pravili, po vsm mestu se je hitro rasvedilo, vse je hitelo k' vodi, in so nashli truplo svetiga mashnika Janesa. Korarji so shli po sveto truplo, in ga zhaslito pokopali v' poglavitni mestni zerkvi. To je bilo v' letu okoli 1390. Bog je po njem veliko zhudeshov storil. Zhes tristo let po tem so nashli njegov jesik slo tak; ko je shiviga zhloveka. Benedikt XIII. papesk v' letu 1729, dvanajsti dan fushza, je sapovedal njegov spomin obhajati.

N a u k.

Od molzhanja in govorjenja.

Sveti Janes je vedil molzhati in govoriti, kader je bilo treba, ker je prava ljubeshniva modrost bila v' njem. Njegova podoba je na mostéh; v' spomin fizer, de je bil is mosta v' vodo vershen, pa tudi v' nauk, de bi ljudje, ga vidili s' perstam na ustih, od njega

modroſti ſe nauzhili, to je, de bi molzhali in govorili, kader, kar, kolikor, komur je prav. Modri uzhi: „*Molzhati ima ſvoj zhaſ, govoriti ſvoj zhaſ.*“ Prid. 3, 7. To vſi vedo, pa vſi nimajo te modroſti. Kaj te bo uzhilo molzhati ali govoriti po potrebi? Ljubesen ti bo dala to potrebno modroſt. Zhe ljubish Boga in bliſhniga, ſi moder. Le ljubesen bo raspodila vſe zville, in raspodila vſe okolishine; ona te bo nauzhila, kaj, koliko, kedaj, komu molzhati, in ravno tako, kaj, koliko, kedaj, komu govoriti, de ne greſhiſh, ne s' molzhanjem, ne s' govorjenjem. Zhe je vezh ſhkode is govorjenja ko is molzhanja, molzhi. Ne molzhi in ne govori is jese, ampak is ljubesni do Boga in do bliſhniga. Varuj ſe ſamolaſtne ljubesni, ktera te ne bo nizeh dobriga uzhila.

S' molzhanjem lahko greſhiſh. Greſhiſh s' molzhanjem pred ſpovednikom, zhe ne rasodenesh, kar ſi rasodeti dolshen; zhe is jese ne odgovoriſh ozhetu, goſpodarju ali komu drusimu; zhe ne ogovoriſh ſovraſhnika, ali mu ne odgovoriſh; zhe per goſpoſki ne govoriſh reſnize, deſiravno ſi dolshen; zhe oblaſtnikom ne rasodenesh ſklepa hudobnih ſoper vero ali mir deſhele. Tako greſhiſh s' molzhanjem in ſhe drugazhi, kakor bo sdaj rezhen. Vem, duhovni, oblaſtniki, ſtarſhi, goſpodarji ſo ſoſebno dolſhni v' potrebi govoriti, opominjati, uzhiti, ſvariti, pa tudi drugi lahko s' molzhanjem greſhe. Slifhiſh go-

voriti zhes poshtenje svojiga nedolshniga blishniga; vidish nesvestobo svojiga ravn flushabnika; vesh ali vidish gresfno vedenje domazhih otrok ali drushine; vprizho tebe nesramno govore; ali kaj drusiga hudiga flishish, vidish, vesh, pa is prasniga strahu molzhish, kako samoresf nedolshen biti? Pravish: „Kaj je meni mar?“ Ne govori tako, sakaj te so besede neufmiljeniga Kajna. Modri pravi: „*Ne molzhi, kader tvoja beseda samore osdraviti.*“ Sirah 4, 28. Ako bi ti svaril pregresfnike; ako bi povedal ozhetu, kako gerdo se vede njegov otrok; ako bi povedal gospodaru, kaj hudiga govori, ali dela drushina, slasti po nozhi; ako bi ne molzhal, kader je treba govoriti: bi veliko hudiga odvernili. Prej posvari blishniga; zhe terdovraten oflane, povej, komer gre, ne is jese, ampak is ljubesni do njegove dushe. Joshef ni molzhal, temuzh je rasodel ozhetu veliko pregreho svojih bratov, de bi bili posvarjeni. Mojs. 52, 2. Mardohej ni molzhal, temuzh je povedal kralju Asveru, kar sta dva shivotna varha hudiga mu hotla. Est. 6, 2. Tudi ti tako delaj, kader samoresf fhkodo ali krivizo ubraniti. Pravish: „Zhe bom govoril, bodo uni nameresni.“ Ne boj se tiga, kader ne morefsh drugazhi ubraniti hudobije. Zhe se bojish jese drusih savoljo dolshniga svarjenja ali potreb-niga rasodenja; sakaj pa prevezh govorish, kader si ti rasshaljen? Ti nozhesh povedati zhloveku, kteri bi samogel greh ubraniti;

sakaj pa ravno to drusim pravišh, kteri pomagati ne samorejo? Povsod rasosnanuješh, kako domazhi otrozi, hlapzi, dekle shive, pa nozheshh to rasodeti ozhetu ali gospodarju, de bi posvaril ali ustrahoval svojze? Greshishh s' molzhanjem in s' govorjenjem, ker pravišh tistim, kterim vediti ni mar, in ne povešh tistim, kterim je vediti treba. Tako napzhno ravnashh, ker ni prave ljubeshni v' tebi.

Varuj se od blishniga krivizhno govoriti. Prenaglo ne verjemi, kar ljudje eden soper drusiga govore; kar sashishh, molzhi, ako ti ljubeshen do svojzov ali do drusih ne sapove govoriti. Morebiti govorishh bres premishlika perloshno in neperloshno, dobro ali hudo, kar ti v' misel pride zhes refnizo ali ljubeshen. Pravišh: „Nizh se neismishljujem; zhe govorim, govorim kakor od drusih slishhim.“ Vprasham: Je li vse ref, kar ljudje govore? Sam veshh, de je veliko sleganiga. Odgovorishh: Sim le enimu prijatlu ali prijatlizi povedal, in sraven tudi profil, de ne od tiga govoriti. Ti si le enimu, le eni povedal, ta pravi drugim, in vsi kotje so bili hitro polni tvojiga opravljanja. Zhe ti ne molzhishh, sakaj se na druge sanashash? Premishli, kako tebe vshivo rasshali huda beseda. Velikokrat se togotishh soper hude jesike, pa nozheshh svojiga bersdati.

Zhe slishishh slabo govoriti soper blishniga; posvari, in sashishhane besede naj bodo v' tebi sakopane, ako ni potreba govoriti. Ali

je pa potreba govoriti ali ne, premisli vpri-
zho Boga, de se ne prehitish. Ne pomagaj
opravljivzam, de ne bosh tudi opravljiviz,
sovrashnik boshji in blishniga. Premisli, kaj
je od tih sapifano: „*Njih gerlo je odpert
grob, s' svojimi jesiki so golufno ravnali,
na njih shnablih je modrasov strup.*“ Riml.
3, 13.

M o l i t e v.

Silno velika je moja slabost, ne le fla-
bost, tudi hudobija. Odpusti mi, o Gospod!
moja hudobijo; daj mi ljubesen, de bo moje
molzhanje in govorjenje po tvoji sveti volji,
daj mi modrost, de bom vedil kaj, kedaj, ko-
liko, komu molzhati ali govoriti; daj mi serzh-
nost, de ne bom is prasniga strahu molzhal!
ampak serzhno in pravizhno govoril. O sveti
Janes! ti si serzhno govoril, in stanovitno mol-
zhal, kakor te je sveti Duh uzhil; sprosi mi
gnado molzhati in govoriti po volji boshji,
de ne greslim ne s' bojezhim molzhanjen, ne
s' slabim govorjenjem soper Boga. Amen.

XVII. dan véliziga travna.

Sveti Paskal Bajlon, pastir.

Sveti Paskal, s' primkam Bajlon, je bil rojen
na Španskim v' malim tergu Hermosu v' letu

1540. Njegovi starši so bili filno ubogi, in le s' stanovitim pridam so se shivéli. Veliko uboshtvo jim je ubranilo fina Paskala v' sholo poshiljati, desiravno je posebno veselje zhutil do branja svetih bukev. Pa zhe tudi ni mogel v' sholo hoditi, se je vender s' hvalno pridnostjo brati nauznil. Nofil je majhne bukve seboj, in vsaziga lepo profil, de naj mu pove, kako se tej ali uni zherki pravi, kako se besede isrekajo; ravno tako je poprasheval sa druge, k' branju potrebne rezhi, de bi se prav brati nauznil. Malo je per enim, malo per drugim svedil, smiraj v' to mislil, pridno se uznil, in Boga profil pomozhi. Pozhasi je to shlo, vender se je szhasama suznil, je lahko bral in umel. Se lahko ve, de on, dobra dusha, je le svete bukve bral, in premishjeval, kar je bral, de bi keršhanske dolshnosti zhedalje bolj sposnoval, in na tanko spolnoval. On, desiravno mlad fant, ni hotél biti v' nobeni slabi drushini in per nobeni norosti. Ne de bi bil kaj prasniga govoril ali igral, ali she kaj hujshiga pozhenjal, kakor je per slabih fantih navada, je raji svete bukve bral, svete nauke premishljeval, v' Boga sdihoval, ali kaj taziga svetiga delal.

Kader je bil odrastel, je shel flushit k' premoshnimu kmetu. Pasel je njegovo shivino, in je bil slo vesel te nedolshne flushbe. Ref je bila njemu ta flushba nedolshna, ker je med tem, ko bi zhul nad shivino, svete

bukve bral, ali molil, ali terpljenje Jesufo-vo premishljeval, ali se Marii perporozheval. Premishljeval je boshje dela, mnogitere drevesa, seli, roshize, ptize in druge stvari, de bi ljubesniviga stvarnika molil in hvalil. Vse rezhi so mu osnanovale milost boshjo nad zhlo-vekam. Opravljal je prav svesto svojo flush-bo, in smiraj bil s' Bogam sdrushen. Vzhasi je tudi mogel v' drushbi pasti, pa drusih pa-sirjev drushbe je bil smiraj shaloften, ker jih je slishal kleti, ali vidil skodo delati, ali se med seboj prepirati. Prijasno jih je svaril, pa sploh bres prida; vezhkrat je bil od njih tudi sanizhevan in tepen. Njegov gospodar je bil njegove sveste flushbe slo vesel, ga je ljubil, tudi hotel vseti sa svojiga otroka, in mu vse svoje veliko premoshenje sapustiti. Bogabojezhi Paskal pa se mu je ponishno sa-hvalil, ker nobeniga veselja ni imel do tiga sveta; le kam iti bolj v' samoto je shelel, de bi bil Bogu mirno flushil. Nekaj prijatlov mu je svétovalo v' bogat klofhter iti, kjer bi bil s' vsm obilno oskerbljen. Pa odgovoril jim je: „Ubog sim rojen, ubog hozhem umreti.“ Bogu se je gorezhe perporozhal, in shel ljubiga miru iskat. Bliso mesta Monforta je bil klofhter bratovshine svetiga Franzishka, kteriga minihi so v' vedni molitvi in pokorje-nji shiveli. Shelel je med nje priti, pa se ni predersnil jih profiti; per blishnim kmetu je flushil, in pafel shivino, ravno tako svesto in sveto ko prej. Vsi so ga ljubili, in sploh mu

djali: „Sveti pastir.“ Zhes nekaj zhafa she je minihe profil, de naj ga v' klofhter vsamejo. Radi so mu njegovo profhnjo dovolili, ker jim je bila njegova svetošt snana. Onda je she sveteje shivel, in sveto umerl sedemnajtš dan veliziga travna v' letu 1592.

N a u k.

Is njegoviga shivljenja.

Sveti Paskal je vsm kristjanam v' sgled svetiga shivljenja. Bil je ves pokoren svojim staršem in vsm oblaštnikom; uzhil se je brati, de bi s' branjem svetih bukev svoje dolshnosti bolj sposnoval; svest je bil svojim gospodarjem; uzhil, svaril in meril je slabe tovaršhe; Boga je vedno hvalil, sebe nikoli; slošno ni hotel shiveti, temuzh v' pokorjenji je shelel do smerti ostati. Dober kristjan je dober, v' vsm, bodi fi gospod ali kmet, gospodar ali flushabnik, bogat ali ubog, mlad ali star.

Premišli, kako skerbnno se je sveti Paskal brati uzhil. Boga je is serza profil, de naj mu pomaga; tudi ljudi je profil, de naj ga uzhe; veselo se je nauzhil, in s' branjem svetih bukev slo pomagal svoji lazhni dushi. Ljubi moj! posnemaj ga, in bosh obilnost svete pashe nashel. Ako snash brati; fi svet kratik zhas delash ob uri pozhitka, ob nedeljih in prasniki, v' bolesni in ob drusih perloshnostih.

Sveti Paskal uzhi pastirje svojo flushbo nedolshno opravlja. Pastir lahko pase neumno shivino, in moli svojiga stvarnika. Ref, perloshno mu je brati, ali moliti, ali premishljevati, ali svete pesmi peti. Si ti pastir? Bodi pravizhen, in nikdar shkode ne delaj ne s' shivino, ne s' rokami, ne s' svetam, ne drugazhi. Zhe is lenobe ali hudobije poshkodujesh blishniga, si dolshen poverniti in poplazhati. Zhe nad shivino ne zhujesh, zhe ona hodi, kamor hozhe; zhimu si pastir? Nikoli ne kolni, in neusmiljeno ne tepi nedolshne shivine. Shivina je velik dar boshji in velik perpomozhik zhloveku; le premisli, bosh sam sposnal. Varuj se navade hudobnih pastirjev, kateri s' hudizhem, s' slodjen, s' perklinjevanjam nedolshno shivino strahujejo, in Boga shalijo. Kaj se zhudish, de shivino ne uboga? Ako bi shivina umna bila, bi pastirja ne potrebovala. Nikoli shivine ne kolni, de ne bosh enak ajdam, od kterih sveti Pavel rezhe: „*Njih usta so polne kletve.*“ Riml. 3, 14.

Sveti Paskal je djal: „Ubog sim rojen, ubog hozhem umreti.“ Lepe besede bogabojezhe dushe! Té naj bodo tebi v' nauk, de si sadovoljen svojiga niskiga stanu, in povishanja ne ishesh. Bolje ti je v' pokorshini, ko v' oblasti shiveti; poterpeshljivo in pravizhno shivi v' svojim uboshtvu, sferbi dusho svelizhati, in tako bosh vekomaj frezhen.

M o l i t e v.

O Bog! koliko si je persadjal sveti Pafkal sa svelizhanje svoje dushe, kako malo pa si jest persadenem. Tvoj svešti flushabnik je vedno fkerbel zhedalje bolj tvojo voljo sposnavati, meni ni fkoraj mar vediti, kaj delati, in kaj se varovati; on je bil slo vesel v' svojim revnim stanu, jest hrepenim po visokosti; on je svét sanizheval, jest ga neumno ljubim; on je fkerbel druge boljshati in svelizhati, jest sa svojo dusho malo fkerbim; on je tebi smiraj svešt bil, jest bres strahu grehe ponavljam; on, desiravno nedolshen, je shivel v' vednim pokorjenji, jest, velik gresnik, le sladnosti ishem. Kaj bo sa moja revno dusho? Pomagaj mi, o Gospod! po proshnjah tiga svetiga flushabnika, in daj mi sposnati svoje grehe, de jih is ljubeshi do tebe sovra- shim, opustim, in tebi stanovitno flushim. Amen.

XVIII. dan véliziga travna.

Sveti Teodot, ofhtir, marternik.

Sveti Teodot je shivel v' velikim mestu Anziri ob zhasu neverniga zesarja Dioklezijana.

Bil je v' sakonu in ofhtir, vender velik prija-
tel boshji. Od mladost se je Boga bal, sdersh-
no in sveto shivel: pogosto se je postil, slo
skerbnno se varoval vsiga, ne le greslniga,
tudi nepotrebniga veselja; sovrashil je vse
hude misli, sosebnno nezhiste; ubosim je obil-
no pomagal. Bil je ofhtir, pa delezh od se-
danjih lakomnih ofhtirjev; njegova ofhtarija
je bila perbeshalishe ubogih in shola brumno-
sti. Ni mogozhe praviti, koliko slabih ljudi
je Teodot preuzhil in spreobernil; veliko pi-
janzov in nezhistnikov se je na njegove gore-
zhe opominjevanja spreobernilo. Slo je sker-
bel sa spreobernjenje slabih kristjanov, ter-
dovratnih Judov in slepih nevernikov; tih ve-
liko ga je ubogalo, in tudi kri prelilo sa ve-
ro. Bog mu je dal zhudeshe delati, kateri so
she bolj vterdovali njegove svete nauke, in
pomagali greslnike spreobrazhati.

Tak je bil sveti Teodot, ves vnet sa sveto
vero, sa vse dobro, in perpravljen svjoe shiv-
ljenje dati savoljo Boga, kteriga je zhes vse
ljubil. Ravno takrat je hudo preganjanje vsta-
lo soper verne Jesufove; pa Teodot se ga ni
nizh bal, ker je terdno upal v' mogozhno po-
mozh gnade boshje. V' deshelo Galizijo je
prisihel neverni oblastnik Teotekni; filno hu-
doben mosh je bil, neusmiljeniga serza, poln
togote soper boshjo zerkev. Ta je zesarju
terdno obljubil vse kristjane v' desheli pokon-
zhati, ako malikov ne bodo molili. Maliko-
vavzi vse deshele so bili tiga preganjanja slo

veseli; hudo so kristjanam shugali in ropali njih premoshenje. Verni vse deshele, sosebeno mesta Anzire, so bili v' velikim strahu, hoteli so v' pushavo ali drugam se poskrit; pa sveti Teodot je doma ostal, de bi vernim jetnikom pomagal, in merlizhe pokopaval. Boga je vedno profil sa svoje preganjane brate in sestře, in jih vterdoval v' veri, slaſti kader so bili v' jezhi ali v' martrah. Neverniki so ga dolgo puſtili v' miru, ker niso verjeli, de bi oſhtir kristjan bil; pa ſposnali so ga, ker je pokopaval trupla obſojenih kristjanov, kar je bilo ojſtro prepovedano, in ga sgrabili. Sveti Teodot, kader je ſtal pred ſodnikom, je dolgo, modro in ſerzhno govoril ſoper oſtudne malike, in ſkaſal reſnizhno viſokost odreſhenika Jeſufa. Neverniki, to ſliſhati, so s' sobmi ſhkripali, in tudi se jeſili nad oblaſtnikom, kateri ga je dolgo poſluſhal. Oblaſtnik Teotekni ni bil nizh manj raſerden; rabeljnam ſapove ſvetiga Teodota raſpeti in raſmeſariti.

V' hudih bolezhinah je ſvet moſh le Jeſufa krishaniga pred ozhmi imel, va-nj s' ſaupanjem klizal, in veſelo terpel. Kader je bil ſhe poln ran in kervi, so ga ſhgali s' go-rezhimi baklami, v' rane jeſih vliвали, in med tem ga ſaſramovali. Sodnik mu je ſaſramovayne rekel: Sdaj veſh in zhutiſh, kaj ſi ſvojo terdovratno nepokorſhino ſi nakopal. Sveti Teodot mu je odgovoril: „Ako bi jeſt to terpel ſavoljo kake pregrehe, bi se bal;

ker pa terpim savoljo pravize, veselo terpim, le s'he huje me sapovej martrati, moj Jesus mi bo dal mozh to premagati.“ Oblastnik ga ni mogel poslušhati, in je sapovedal ga v' temno jezho vrezhi. Peti dan je bil sveti Teodot spet strashno martran; pa hude bolezhine ga niso premogle, temuzh zhedalje serzhnishi je bil. Sodnik je obupal njegovo stanoovitnost premagati: ukashe ga s' mezhem umoriti, in v' ogenj vrezhi, de bi se spepelil, in de bi ga kristjani ne pokopali. Bliso smerti je tako le molil: „Gospod Jesus! te sahvalim, de me nifi sapustil, in sdaj vsemi v' nebesa mojo dusho. Te sahvalim, de si mi dobrotljivo dal hudizha premagati. Daj mir svoji zerkvi, in refhi jo od mozhi hudizheve. Amen.“ Potlej je prizhijozhim vernim rekel: „Ne obshalujte moje smerti temuzh Jesusa hvalite, kateri me bo premagavza vsel v' nebesa; per njem bom profil sa vas.“ Kader je to isgovoril, mu glavo odsekajo, in njegovo truplo na germado vershejo; de bi ga soshgali; pa velika svetlobo je bila okoli njega, in vse prizhijozhe nevernike je prestrashila. Pustili so ondi nekaj soldatov, de so ga varovali; vender je bil od poboshniga duhovna pokopan. Njegova frezhna smert je bila v' letu 303.

N a u k.

Oshtirska flushba je nevarna. Kakoshni morejo biti oshtirji?

Sveti Teodot je bil oshtir, pa ni bil nizh podoben sedanjim oshtirjem. Bil je oshtir, de bi ubogim pomagal, greslnike uzhlil, in poboshne vterdoval v' dobrim. Ta flushba mu je bila prav perloshna dobro delati, in vsim pomagati v' nebesa. V' njegovi hifhi ni bilo nesramne besede, ni bilo opravljanja, ali kaj drusiga napazhniga, ampak strah boshji, sveti pogovori, in kar je dobriga. Sdaj je oshtarija perloshnost grehov, ker jih je is sgoli lakomnosti neisrezheni veliko; lakomnost pa nizh dobriga ne uzhi. Ta flushba ni fama na sebi greh, pa je nevarna savoljo mnogih fkerbi, smot in nedleshnost.

Oshtarije so sdaj potrebne, ker je malo bratovske ljubesni do popotnikov, in ker ljudje slo okoli hodijo po kupzhii. Oshtarija je ko zelta vsim ljudem odperta; dobrim, slabim, pravizhnim in krivizhnim; sato je oshterska nevarno. Oshter je radovoljen flushabnik vsih: teshko posvezhuje sapovedane prasnike, ker ima ob njih nar vezh fkerbi ljudem strezhi; njegovi otrozi so nar loshej pohujshani, ker flishijo od pijanzov in od drusih malopridnih veliko slabiga; malo samore moliti; ali svoje otroke uzhiti, ker nima pokoja, nima zhafa.

Na kmetih je veliko ofhterjev rasdjalo svoje lepo premoshenje in lastnine, vender drugi niso pametnihi. De bi dobro jedli, pili, v' lenobi shiveli, in dobizhke na kup spravljali, si ismishljujejo ofhtarijo; ne ljubi se jim delati, poljsko delo jim ne dihi, posedajo doma per pijanzih poslusnat prasnih, in vse se uleni v' njih; oni, shena, otrozi in drushina obilnihi in mehkejshe shive, pa malo zhasa, ker permorano uboshtvo vse pokori. Na sadnje je njih dobizhik uboshtvo, prasne posode, ubiti kosarzi, hudi terjavzi, slabi dolshniki, dosti ptujih grehov na dushi. Na kmetih se res tako godi; vender neumneshi nozhejo verjeti, dokler sami ne skusijo.

Ofhtir naj bo pravizhen in serzhen; zhe ne, bo svojo dusho sapravit. Ne sme sprideniga vina tozhiti, temuzh more raji shkodo terpeti. Kdor pokasheno vino tozhi, strup prodaja, je ubijaviz svojiga blishniga. Ne sme preveliziga dobizhka iskati ne per meri, ne per tehtnizi, ne per kaki drugi rezhi. Ne sme nobeniga filiti, slasti poshreshnikov ali pijanzov ne, jesti ali piti. Je le prav, de nekteri sapravljajo v' ofhtarii, kterih otrozi vsiga hudiga doma konez jemljejo? Oni bi bili krivizhni, ofhtir pa tudi. Ne sme jesti ali piti tistiga, kar drugi plazhajo, kakor zhe je is sosebne prijasnosti permoran. Ofhtir ne sme jemati shita ali drusiga od tazih, nad kterih pravizo pametno zvibla. Veliko huje je uzhit, kako naj inu nosijo ali perneso, kar do-

ma ali drugej krivizhno vsamejo. Ne sme nepotrebnim dajati, ker bi bil grehov poshreshnikov in pijanzov deleshen. Ni mu perpushe-
no od zerkve prepovedanih jedi kriftjanam dajati na miso. Ne oshtir, ne poshreshnik, ne nobeden nima oblasti soper sapoved. Ne sme ob nedeljah in sapovedanih prasniki-
h med boshjo flushbo dajati jesti in piti, slasti doma-
zhim. Ne sme strezhi fantam in dekletam, kateri se nalash f-hajajo is greshne ljubeshni. Tudi ne sme perpushtiti, kar koli si bodi hudi-
ga, v' lastni hifhi.

Kdo ravna po tih naukih? Skoraj nobeden ne. Ti nauki so po dobri vesti; vender so sanizhevani, ker lakomnost vest premaguje. Refnizhno je, kar modri pravi: „*Lakomnik ima tudi dushe na prodaj.*“ Sirah 10, 10. Ni malo oshtirjev, kateri si ismishljujejo ali perpushtajo vse norosti savoljo svojiga dobizhka, nobenimu ne rezhejo: „Priatelj, sadosti ti je, ga ne smem vezh dati;“ ni ure, de bi ne bili perpravljeni pijanzam in potepuham vina dati; hvalijo, perganjajo in perdershujejo she zelo neumne, de bi vezh sapravili; uzhe pijanze, kako sheno strahovati, rekozh: „Ti si pravi gospodar, ki si pustish od babe v' sobe pljuniti, otolzi jo!“ Eni nalash jemljejo posvetne in spridene deklee, de postopazhi raji hodijo v' njih oshtarijo, de so peklenške vrata. Oshtirji se isgovarjajo: „Zhe ne streshe-
mo ljudem, kako bomo shiveli?“ Kdor ima to fitno flushbo, naj streshe ljudem; pa nikar

oper sapovedi. Pravijo: „Zhe mi pijanzam vina ne damo, gredo drugam, in ga lahko dobé.“ Refnizhno se je zhuditi ofhtirjem! Oni so od vsih nar bolj usmiljeni, kar raji sami gredo v' pekel, kakor de bi perpuštili drusim iti. Ljubi moj! premisli dobro svoje sader-shanje, de se ne motish, in ptujih grehov ne vdeleshish.

M o l i t e v.

O Bog! kaj in koliko si zhlovek persadeva savoljo dobizhka? Naj bo flushba nevarna, teshka, nadleshna; vse mu je dobro in prijetno, de mu le pernese kak dobizhik. Jest sim tudi tak; lahko bi Bogu mirno flushil; pa si nakopavam nepotrebne skerbi in shkodljive smote, ktere me odvrazhujejo od prave boshje flushbe, vender nisim bogateji. Kaj! vezhkrat namesti sasheljeniga dobizhka pa zelo shkodo terpim. Lakomnost v' meni nikoli ne pozhiva, in mi pokoja ne daje; sato prasnike sametujem, sim v' molitvi rasmishljen, per boshji flushbi mersel, in smiraj slab, ker mi svet vedno po glavi shumi. O sveti Teodot! prósi Boga sa me ubogiga greshnika, de mi dobrotljivo pomaga is smot, de se nizh nevarniga ne lotim; de med svojimi poshtenimi opravki svoje dushe ne posabim, temuzh jo svelizham. Amen.

XIX. dan véliziga travna.

Sveti Ivon fajmashter, besednik ubogih.

Sveti Ivon je bil rojen na Franzoskim bliso mesta Tregiera v' letu 1253. Njegovi starshi so bili filno bogati, pa tudi slo bogabojezhi: s' lepimi nauki in svetimi sgledi so ga po Jesufu ravnali, in rad jih je posluschal in ubogal, rastel je v' vsm dobrim. Kader je bil shtirinajst let star, je bil poslan v' véliko mesto Paris v' sholo. V' velikim mestu, v' fredi veliko slabih souzhenzov je smiraj nedolshno shivel, ker je Boga vedno nosil v' serzu, in v' spominu ohranil lepe nauke svojih svetih starshev, kateri so ga neprenehama opominjali rekozh: „Ljubi sin! boj se Boga, in svesto mu flushi s' vso dusho, varuj se slabe drushbe; moli rad, ne posabi obljub svetiga kersta, bodi svet, de bosh svetnik.“ Ako ravno she mlad, je modrost starih imel, nad nobenim se ni pohujshal, slabe souzhenze je svaril, tudi jih je vezh napravil, de so bogabojezhe shiveli. Mladenizh Ivon je dobro vedil, de uzhenost bres strahu boshjiga je norost; sato je rad se uzhil, molil in premishljeval, njegov kratik zhas je bil po zerkvah moliti, bolnike obiskovati, in jih uzhiti. Sosebno rad je bral shivljenje svetnikov, de je sebi serzhnost dajal sveto shiveti in v' njih drushbo pri-

ti. V' svoji nar lepsihi starosti je Bogu obljubil devištvost, ker je vedil, da je to nebeskemu kralju nar prijetniši dar; tudi je pa vedno shivel v' molitvi in v' pokorjenji, da bi svoje obljube nikdar ne prelomil. Nar raji bi bil shel v' kloster, pa ljubesen do svelizhanja blishniga ga je napravila v' duhovski stan. Ni mogozhe praviti, kako skerbno se je v' to perpravljal. Maschnikovo posvezenje in obilnost gnade je prejel, ker ga je Bog isvolil in namenil v' to visoko slushbo. Njegov shkof Alan ga je postavil fajmashtira, ker je vedil njegovo modrost, gorezhnost in uzhenost. Sveti Ivon se je slo branil te visoke in teshke slushbe, ne savoljo terpljenja, ampak savoljo nevarnosti svoje dushe: vedil je, da bo velizimu pastirju Jesusu sa srozhene dushe odgovor dal, in is ponishnosti se je nevredniga shtel; sato se je bal in branil. Pa prav savoljo tiga je bil fare vreden, prav savoljo tiga je bil dober pastir, ker je s' trepetam to slushbo nastopil, in jo opravljal.

Sveti Ivon je bil slo usmiljen do ubosih in do vsih potrebnih. Hisho sa sapushene uboge je sosidal, kjer so vso postreshbo imeli, in sam, kader je samogel, jim je stregel. Sa-se je malo potreboval, vse drugo je ubosim rasdelil. Zhe so bili reveshi od mogozhnih krivizhno stiskani, jim je s' svetam in premoshenjem pomagal; zhe je bil prepri, je bil frednik med blishnim; tudi je sam na-se jemal toshbe ubosih, in hitro dognal, pa bres

vfiga plazhila, Reveshem in preganjanim je v' vsm, kolikor je premogel, pomagal, in ravno sato je bil imenovan „besednik ubosih, ozhe reveshev.“ Njegovo shivljenje je bilo vse sveto. She od mladosti je v' velikim postu, v' adventu in ob drusih odlozhenih dneih ob fuhim krubu bil, in vina ni pil; malo je spal, de bi vezh zhafa imel moliti, premishljevati ali brati. V' vsm si je persadeval krishanimu Jesufu podoben biti, kteriga je s' vso dusho ljubil. Kader je masheval, je bil ves samaknjen, in prizhijozhi verni so bili skoraj permorani s' vsm sposhtovanjem per sveti mashi biti. Bil je smiraj perpravljen svojim ovzhizam pomagati, sakramente deliti, besedo boshjo osnanovati. Tako ljubesnjivo je govoril od resniz svete vere, de so tudi terdovratni greshniki obzhutili mozh njegovih ognjenih besedi; vse ga je rado poslushalo in ubogalo, ker je prvi delal, kar je drugim osnanoval. Kader je zhutil telo pefhati, je ojtreme shivel, ako ravno je bil smiraj perpravljen frezhno umreti. She sadnje dni svojiga shivljenja je hotel svojim ovzhizam strezhi; tri dni pred smertjo je spovedoval, masheval in pridigoval, desiravno ves slab. Po sveti mashi se je vlegel, in v' nedeljo po v' nebohodu Jesufovim, devetnajsti dan veliziga travna leta 1303, je mirno umerl, in shel k' Bogu, kterimu je vse dni svojiga shivljenja svesto flushil.

N a u k.

S' dobrimi deli se perpravljati v' vezhnost.

Sveti Ivon je smiraj skerbel si frezhno vezhnost saflushiti, ktero je dosegel, in bo vshival vekomaj. Blagor slehernimu, kateri vedno skerbi svojo dusho svelizhati. Kaj pomaga veliko vediti, dobrote vshivati, greshtno se veseliti, vse svoje shelje spolnovati? Kaj imajo kralji, mogozhni, bogatini po lozhenji od svetá? Od vse posvetne imenitnosti nimajo nizh, temuzh kar so dobriga delali, bodo vshivali, in kar so hudiga delali, bodo terpeli vekomaj. „*Bog bo vsakimu po njegovih delih povernil.*“ Riml. 2, 6.

Ljubi moj! hisha, v' kateri sdaj prebivash, ni tvoja prava hisha: zhe si ravno gospodar svoje hishe, si vender popotnik in gostazh; ob kratkim te bo smert preselila v' vezhnost. Tvoja dusha pojde pred sodbo boshjo, po kateri gre, kamor si je saflushila; tvoje telo pa bo neseno v' globoko jamo, kjer bo do poslednje sodbe, in tudi ono se bo preselilo v' vezhnost, de bo vshivalo ali terpelo vekomaj. „*Vsak gre v' hisho svoje vezhnosti.*“ Prid. 12, 5. Bodi mogozhen ko Samson, ali moder ko Salomon, ali frezhen ko Aleksander, pojdesh le vender is svoje hishe v' vezhnost; rad ali nerad, moresh tje iti, in nikoli te ne bo nasaj. Drugi bodo na tvoje lastnine ali tvojo oblast nastopili, pa tudi ti pojdejo ob kratkim

v' vezhnost. Tako pojde zhlovek sa zhlovekam in rod sa rodam tje, ravno ko derezha voda v' neismerjeno morje. Blagor zhloveku, kateri se s' dobrimi deli perpravlja v' vezhnost; gorjé zhloveku, kteriga smert neperpravljeniga najde. „*Tedaj se per vsih svojih delih spomni poslednjih rezhi, in ne bosh nikdar gresnil.*“ Sirah 7, 40.

V' vezhnost ste dve hishi, pa velik raslozhik je med njima: ena je filno lepa, namrezh nebefa; druga filno strashna, namrezh pekel. O srezhna tvoja dusha, ako pride v' Gospodovo hisho, ker bo nasitena s' vsemi dobrotami, in f' potokam vezhniga veselja napajana! Ljubesnivo je boshje prebivalishe, in srezhen zhlovek, kateri bo v' Gospodovi veshi vezhno prebival. Zhe pride sh v' nebefa, se bosh svetil ko sonze, nikdar se ne bosh nizh hudiga bal, Boga bosh vekomaj ljubil, vshival in hvalil v' drushbi Marije, angelev in svetnikov. Zhe bo tvoja dusha prishla v' hisho vezhne shalofti, v' pekel, gorjé ji. Odlozhena in prekleta od Boga, bo vekomaj terpela per ostudnih hudizhih in savorshenih dusshah. „*Ondi bo gresnik vedno plazheval sa vse (grehe), pravi Job; kolikor je hudiga pozhel, toliko bo tudi terpel, vender ga ne bo konez.*“ Job 20, 18.

V' ktero hisho shelish iti? Odgovorish: „V' hisho vezhniga veselja.“ Vem, vsak sheli v' nebefa; pa vsak ne pride v' nebefa, ker so nebefa le plazhilo svetiga shivljenja. „Va-

ruj se hudiga, in delaj dobro, in bošh vezhno prebivališhe (v' nebesih) imel.“ Pf. 36, 37. Zhe slabo shivish, ne pridešh v' nebefa. Sberi si sdaj, kar hozhešh, ali vezhno dobro, ali vezhno hudo. Tako Gospod govori po Jeremijatu: „*Glejte! postavim vam pred ožhi pot shivljenja in pot smerti.*“ Jer. 21, 8. Sberesh si dobro ali hudo, srezho ali nesrezho, shivljenje ali smert, nebefa ali pekel s' svojim dobrim ali gresnim shivljenjem. Tedaj hiti svoje shivljenje poboljšati, se spokoriti, in Bogu shiveti, de v' nebefa pridešh. Hiti svoje rajtnige s' Bogam poravnati, ker ne vesh ure svoje smerti, in potlej ni pokore k' svelizhanju. Po smerti ne bošh mogel nizeh dobriga storiti, temuzh bošh vshival, kar si pred smertjo saflushil; po smerti se ne bošh mogel spokoriti, temuzh bošh terpel vekomaj. „*Delaj tedaj, kar je dopadljivo in dobro pred ožhm Gospodovimi, de ti bo dobro.*“ V. Mojs. 6, 18. „*Delaj po mozhi, kar koli samorefsh (dobriga), sakaj po smerti ne bošh mogel.*“ Prid. 9, 10. Zhe ne ubogash, se bošh vekomaj kefal; zhe ubogash, te bo vekomaj veselilo.

M o l i t e v.

O moj Bog! ako bi toliko delal sa nebefa, kolikor delam sa svet; ako bi se bal greha, kakor se bojim zhasne nesrezhe: bi bil tvoj nar bolji prijatelj, tvoj nar svesteji slu-

shabnik, in bi prishel v' tvoje kraljestvo te vekomaj hvalit. Ali moja neumnost in nemarnost je neisrezhenost velika, ker si tako malo persadevam svojo dušo svelizhati. Shelim v' nebefa, in skerbim le sa svet; se bojim pekla, pa se nozhem spokoriti; shelim v' tvoje prebivališče, pa ne delam, kar ga saflushi; se bojim pekla, in nozhem opustiti, kar me fili v' pekel. O Jesuf, daj mi svetlobo, de vidim; daj mi mozh, de delam, kar tebi dopade. Ti si nebefa s' krishem odperl; hodil bom po poti tvojiga svetiga krisha, s' pokorjenjem, satajevanjem, poterpehljivošjo in drugimi dobrimi deli bom sa teboj serzhno in stanovitno hodil, de pridem v' frezhno vezhnost. Sveti Ivon! prosi Boga, sa-me nevredniga greslnika, de se resnizhno spokorim, pridno delam sa svoje svelizhanje, in pridem v' nebeshko kraljestvo, sa ktero me je usmiljeni Bog stvaril. Amen.

XX. dan véliziga travna.

Sveti Bernardin Sijénzhan.

Sveti Bernardin je bil rojen v' Sijeni na Lafhkim v' letu 1380. Njegov ozhe je bil poglavar mesta, in filno bogat. Bernardin je bil komaj šest let star, kader so mu star-

shi pomerli. Po njih smerti je Dijana, ranze matere sestra, bogabojezha gospa, ga k' sebi vsela, in slo skerbno redila v' vsih kerfhan-skih dolshnostih; sosebno ga je uzhila Boga moliti s' zhistim shivljenjem, vse upanje imeti v' Jesusa, in zhasiti njegovo prezhisto mater Marijo. Njene svete nauke je veselo poslusshal, in skerbno spolnoval, ker je njegova dusha bila vsiga dobriga lazha. Ta dobri otrok je rad molil; ob sabótih se posil, v' zerkev pogosto hodil. Ob nedeljah in prasniki je boshjo besedo skerbno poslusshal: kader je domu prishel, je vkup spravil veliko otrók, in jim ravno to pravil, kar je v' zerkvi slisshal, pa tako serzhno in ljubesnjivo, de so ne le otrozi, ampak tudi odrasheni is serza jokali, in potlej djali: „Kaj bo is tiga otroka.“ Uzhil se je slo pridno, in prehitel vse souzhenze; vsi in tudi njegovi uzheniki so se nad njim zhudili. Nizh otroshkiga ni nad seboj imel, temuzh sgoli modrost, framoshljivost in bogabojezhost ga je bila. Perljuden, dober, usmiljen in nedolshen je bil. Le kader je kako pohujshljivo besedo saslisshal, ali hudo rezh svedil, je bil shaloften in prepaden; ravno savoljo tiga je gorezhe svaril, kader koli je bilo treba svariti. Nar bolj rasujsdani uzhenzi so ga sposhtovali, in se ga bali; zhe so se med seboj od slabiga pogovarjali, so bersh, de so ga le vidili, eden drusimu rekli: „Bernardin pride, le molzhimo!“

Ob njegovim zhasu je strasna kuga bila v' mestu Sijeni in shiroko po desheli. Veliko je bilo mertvih, veliko bolnih, in vsi sdravi so bili v' grosnim strahu. Svetimu Bernardinu se je serze vnelo od gorezhe ljubeshni do blishniga, in bolnikom je svesto stregel; drugi so se branili, tudi sa veliko plazhilo, bolnikom strezhi, on je le savoljo Boga stregel. Gosposk otrok, le dvajset let star, je neutrudama kushnim bolnikom stregel s' nevarnostjo svojiga shivljenja, vse nezhednosti in nesnage odnasnal, jih perpravljaj svete sakramente prejmati, in jim v' sadnji uri pomagaj, le is gorezhe ljubeshni do Boga. Eni so mu djali: Varuj se, ker se kuga raji prijemle mladih. Odgovoril je: „Naj se sgodi po volji boshji; sim perpravljaj sa svoje bolne brate umreti, kakor je Jesus sa nas greshnike umerl.“ Kader je bil Bog refhil deshelo od strasne kuge, je Bernardin shel v' klofhter svetiga Franziska. Onda se je uzhil, molil, premishljeval sveto pismo, in shivel v' ojstrim pokorjenji. Njegovi oblastniki so mu sapovedali besedo boshjo osnanovati, ker so ga vidili polniga boshjiga Duha. Obhodil je vso Lashko deshelo, gorezhe osnanoval pokoro in vosko pot v' nebesko kraljestvo; vsi so ga radi poshlushali, in greshniki se spreobrazhali s' pomozhjo gnade, ktero jim je Bog dajal po svoji milosti in tudi savoljo saflushenja tiga svojiga svestiga flushabnika. Pred podobo Krishaniga Jesusa le se je perpravljaj boshjo be-

sedo osnanovati; po pridigi je spet k' njemu pertekel, ga sahvalil savoljo spreobrnjenja grešnikov, ga profil gnade spreobrnjenja in svelizhanja vsiga zhloveshtva. Njegove besede so neisrezhenno mozh imele, ker je njegova dusha bila polna gorezhe ljubeshni do Boga in do blishniga. Kader je govoril od hudobije greha, od sodbe, od pekla, vse je trepetalo; kader je govoril od ljubeshni in terpljenja Jesufoviga, so bili vsi v' solzah.

Na Napolitanfskim v' mestu Akvili je sklenil svoj tek. V' tistim mestu je osnanoval besedo boshjo, in veliko grešnikov spreobrnil k' Bogu; pa huda holesen ga je poderla, in mu osnanovala blishno smert. Sadnje dni svojiga shivljenja je hotel skleniti v' pokorjenji, ktero je smiraj ljubil. Na golih tleh je bolan leshal, ondi prejel sakramente katolfske zerkve, in v' Gospodu mirno saspal. Njegova sveta smert je bila dvajseti dan veliziga travna v' letu 1444. Bil je zhashto pokopan; vse je po njem shalovalo, in Bog je s' velikimi zhudeshi rasglafoval svetost svojiga svestiga flushabnika

N a u k.

Sakaj beseda boshja ne rodi sadu?

Sveti Bernardin je rad poslufhal in rad osnanoval besedo boshjo, de bi on in drugi shiveli po nji. Kdor poslufha svete nauke,

in shivi po njih, je dober poslušhavit. Kdor rad poslušha, pa shivi po spazheni natori, je slab poslušhavit. Kdor nozhe poslušhati, ker sanizhuje besedo svelizhanja, je nar hudobnihi. Jesuf je pergliho povédal od se-jávza, kteriga semena je le zheterti dél v' dobro semljo padlo, in sad rodilo. De je seme rodovitno, je troje potrebno, semlja, mokrota, sonze. Zhišto seme boshje besede je Jesuf sejal in seje, pa versheno v' suho ali merslo semljo, ostane nerodovitno. Poslušhavit puste in mersle dushe ostane bres vsi-ga dobriga sadu. Ako ravno je to ref, bodo le vender maloverni in slabi poslušhavzi sojeni po boshji besedi. „*Moja beseda, pravi Gospod, se ne bo prasna k' meni vernila.*“ Is. 55, 11.

Boshja beseda ostane nerodovitna, ker so nekteri ko nepokojna in terda pot; hudizh vsame is njih serza salslishane nauke, in desiravno verujejo, ne bodo svelizhani. Terda in nepokojna pot pomeni mersle, terdovratne, nepokojne, v' svét saljubljene kristjane. Po poti hodijo poshteni, neposhteni, shivina, je shum in nepokoj; ravno taki so nekteri, polni nepotrebnih in shkodljivih skerbi, radovedni nepotrebniga, nepokojni in smoteni. Hudizh, slabi ljudje obsujejo maloserzhniga kristjana, s' saframovavnimi besedami mu vsamejo is serza seme boshje besede, de sadu ne rodi. Ti ne bodi rasmishljen, dremoten ali maloveren per poslušhanji boshje

besede; ne nakopavaj si nepotrebnih skerbi; ne poslušaj hudizha ali hudobnih, ampak poslušaj svesto, in shivi stanovitno po boshji besedi, de bosh svelizhan.

Boshja beseda ostane nerodovitna, ker je veliko poslušavzov ko malo persti med kamnjem; seme vershenno v' take kraje hitro osele ni, pa ob vrozhini usahne, in ne pernese sadu. To pomeni kristjane k' vsaki dobri rezhi hitre, pa v' nobeni stanovitne. Niso stanovitni, ker niso ponishni; bres korenine shive vere in globoke stanovitnosti ni dobriga sadu. Morebiti ta nauk rayno tebe sadene. Boshja beseda te veseli, hodish delezh slovezhih pridigarjev poslušhat, shelish shiveti po boshji besedi, tudi nekaj delash po nji, vender nisi stanoviten, ker svoje hude volje nozhesh popolnoma premagati, se slabih bojish, si perlisnjeniga serza, visish med Bogam in svetam: se li potlej zhudish, de te skushnjava omore? Prosi, jokaj in sdihuj pred Bogam, de naj ti da serzhno stanovitnost. S' straham poslušaj svetiga Petra: „Tebi bi bilo bolje poti pravize ne sposnati, kakor po sposnanji resnize od nje odstopiti.“ II. Kor. 2, 21.

Boshja beseda ne rodi sadu, ker pade med ternje; bodezhe ternje sadushi dobro shito, in ne pernese sadu. Ternje pomeni sladnost shivljenja ali mehko shivljenje, in kar koli slabo natoro greslino veseli. Shelje po bogastvu, nepotrebne skerbi, mehkoba, veselje, in kar je taziga, je bodezhe ternje,

in ti ubrani po boshji besedi shiveti. Sveti Pavel pravi: „*Shiva je beseda boshja, možna in ojstreji ko na obé strani reshejozh mezh, in seshe do lozhenja dushe in duha, skleпов in musga.*“ Hebr. 4, 12. Zhe te veseli le smeh, petje, lepa podoba, natorno veseljo, bogastvo, sladnost, in kaj taziga; ljubish trup, odganjash mozh boshje besede, in ne bosh svelizhan. Stori, kar ti rezhem: Beshi pred vsm, kar tvoje slabo telo greschno veseli, ali kar obudi poshelenje soper sapovedi.

M o l i t e v.

O Jesus! odpusti mi mojo greschno nemarnost v' poslushanji in dopolnovanji svetih nauk, ktere si ti is nebes pernesel. Daj mi gnado ne le s' veseljam poslushati, ampak tudi ohraniti tvoje svete nauke, in shiveti po njih. Duhovni, tvoji namestniki, osnanujejo zhisto resnizo, pa njih beseda je prasni glas, ako ti s' svojo gnado ne pomagash; oni sejejo, pa le ti dajesh rasti. Pomagaj meni in vsm po tvoji sveti besedi shiveti. Sveti Bernardin! ti si rad poslusshal svelizhavne nauke, si po njih skerbno shivel, in jih ognjeno osnanoval; sprosi meni in vsm gnado s' sposhtovanjam poslushati, in na tanko spolnovati nauke nebeshkiga uzhenika Jesusa, de, kader homo po njih sojeni, milost sadobimo. Amen.

XXI. dan veliziga travna.

Sveti Feliks kapuzinar.

Sveti Feliks je bil rojen na Napolitanškini v letu 1513. Njegovi starši so bili slo ubogi na svétu, pa slo bogati per Bogu, ker so bili svetiga shivljenja. Sgodaj so svojiga otroka Feliksa uzhili Boga sposnati, in mu flushiti; njih sveti nauki in sgledje so mu prijetno filo delali s' vso dusho Bogu flushiti. Kader je bil Feliks dvanajst let star, so ga starši premoshnimu kmetu v' flushbo dali, ker ga savoljo veliziga uboshtva niso mogli doma imeti. Pasel je neumno shivino, in delal na polji. Ta nedolshna flushba ga je veselila; smiraj je Boga pred ozhmi imel, in smiraj ga je nosil v' serzu; vedno ga je hvalil, mu daroval svoje terpljenje, in v' vsm savoljo njega poterpeshljiv bil. Gorezhe molitve je k' Bogu poshiljal, de bi od njega gnado prejemal, nedolshnost ohranil, in zhedalje poboshnisthi shivel. Njegove gorezhe proshnje so bile uslishane, in do smerti je ohranil nedolshnost. Timu svetimu mladenzhu ni bilo perloshno se brati uzhiti, ker ga ubogi starši niso premogli v' sholo dati. Tiga je bil smiraj shalosten, pa persadeval si je vsaj poslušati svete nauke; kader kolj je samogel, je poslušal branje svetih bukev, in hodil v' zerkev

boshje besede poslušat, jo premišljeval, in Boga prošil po nji shiveti. Sosebno rad je poslušal od shivljenja svetnikov, ne is prasne radovednosti, kakor jih veliko dela, temuzh de bi po njih sgledih shivel v' molitvi, ponishnosti, poterpešljivost, zhistosti, pokorjenji. Njegova dusha se je vnemala Bogu smiraj popolnishi slushiti, de bi shel v' lepe nebesa ga vshivat vekomaj. Nevarnost nagle smerti, is ktere ga je Bog reshil, ga je napravila she veliko poboshnishi shiveti. Shel je h' kapuzinarjem, in jih ponishno prošil, de naj ga v' svojo drushbo vsamejo. Odrekli so mu to od konza; pa s' nadleshnimi prošnjami je dosegel, kar je is serza shelel. Prednik kloshtra ga je peljal v' zerkev pred podobo krishaniga Jesusa, in mu rezhe: „Glej tistiga, po katerim moresh shiveti! Premisli dobro, zhe bosh samogel vse dni svojiga shivljenja sraven njega na krishi vifeti.“ Ponishno je odgovoril: „Upam f' pomozhjo gnade.“ Minihi so nekaj zhasa skushali njegovo stanovitnost; ali ker je bil k' vsimu dobri mu perpravljen, so ga v' svoji drushbi veselo obdershali.

Sveti Feliks je Boga smiraj hvalil savo-ljo lepe perloshnosti v' samotnim miru mu slushiti. Ne le sapovedi boshje, ampak tudi od svetiga Franzishka perstavljene je svesto spolnoval: bilo mu je vse to she premalo, veliko vezh dobriga je delal, in ojstreje je shivel, kakor je bilo sapovedano. V' dobrim ni nik-

dar pešhal, temuzh zhedalje gorkejšhi prihajal. Njegova pokoršina je bila hitra, voljna in popolnoma v' majhnih in v' velizih rezheh; nad sedoj je smiraj zhul, de bi hudizhu ne dal prostora v' serze; malo je govoril, pa rad poslušhal svelizhavne nauke; molitev ga je tolikaj veselila, de se nikdar ni utrudil moliti. Brati ni snal, vender je bil slo uzhen v' boshjih rezheh. Bil je navajen rezhi: „Ne snam brati, le shest zherk posnam, pet ruderzhih, eno belo; pa te so mi sadoſti k' svelizhanju.“ Pet ruderzhih zherk so bile petere rane Jesuſove, ktere je smiraj premišljeval, de bi zhedalje bolj Jesusa ljubil; bela zherka je bila zhistoſt Jesuſove matere Marije, ktero je s' vſo duſho in ſ' zhiftim shivljenjem zhaſtil. De bi lepo zhistoſt ohranil, Jesusu in Marii dopadel, je vedno shivel v' pokorjenji. Svoje telo je ſovrashil in pokoril, de bi bilo leto duſhi pokorno, duſha pa Bogu. Tako je Feliks, ako ravno neuzhen, veliko modroſt in ſoſebno ſvetoſt doſegel. Bog je tiga ſvojiga ſveſtiga ſluſhabnika povišhal, mu dal zhudeshe delati, in ſkrivne rezhi ſposnati. Bliso ſmerti ſhe je bil, pa smiraj v' ojſtrim pokorjenji. Tako ſe je ſkerbno k' ſmerti perpravljal, kakor de bi ne bil nikoli nizh dobriga ſtoril. Shtiri in ſedemdeset let ſtar, oſemnajſti dan veliziga travna v' letu 1587, je ſ' ſvetimi ſakramenti oſkerbljen mirno v' Goſpodu ſaſpal. Tudi po ſmerti ſo ſe veliki zhudeshi po njem godili.

N a u k.

Nekteri nauki od prave bogaslužnosti.

Sveti Feliks je bil rojen v' uboshtvu, v' sholo ni hodil, je pasel shivino, ali delal na polji, v' kloshtru je bil namesti hlapza; vender je uzhenost svetih dosegel, ker si je s' pomozhjo gnade boshje slo persadeval sa svoje svelizhanje. Tako daje potrební nauk kmetam in rokodelam, de tudi oni per svojim teshkim delu uzheni in modri samorejo biti svojo dusho svelizhati. Vsak je uzhen, zhe le Boga ljubi. Njega ljubiti, in is njegove ljubesni po sapovedih shiveti, je prava modrost, in v' tem je prava bogaslužnost sapopadena. Sveti Pavel uzhi: „*Ljubite bres hinavshine; sovrashite hudo, dershte se dobriga.*“ Riml. 12, 9. To je prava poboshnost. Zhe ljubish Boga is vsiga serza, in blishniga kakor sebe savoljo Boga, si bogabojezh. Prava bogabojezhost ni hinavska, ni zhudna, ni samovoljna, ni prepirljiva, ni le obetna; ampak ljubesnjava, modra, mirna, resnizhna, delavna. Kaj pomaga verovati vse, per tem pa kup neumnih vrash imeti? Kakoshno upanje je tvoje, zhe malopridno shivish? Kako ljubish Boga, zhe delash po svoji spazheni volji?

Ljubi Boga is vsiga serza: kteri je ves ljubesnjav, usmiljen, pravizhen, svest. Ljubesen do njega je korenina in konez vsiga do-

briga. Ljubi ljubesnjiviga Boga, in ljubi
uvmiljeniga Jesufa is vse dushe. Jesus je per-
nesel ogenj zhiste ljubesni na semljo, in od
te morest goret. Zhe ne ljubish, bosh pre-
klet; zhe ljubish, bosh svelizhan. Premishljuj
kervave rane Jesusove: te naj bodo smiraj
pred tvojimi vernimi ozhmi, kakor so bile
pred vernimi ozhmi svetiga Feliksa; te osna-
nujejo ljubesen Jesusovo, ki ji ni bilo in ne
bo enake; te preprizhajo, de je ljubesen Je-
susova do tebe in do vsiga zhloveshtva neisre-
zhena, ker je on vso svojo nedolshno kri sa
odreshtenje vsih prelil.

Boj se Boga is ljubesni do njega. De se
bojish vsigamogozhniga Boga, kader so tvoje
dela hude, je lahko in potrebno: pa to ni
sadoosti, ker se bojish is ljubesni do sebe, ne
is ljubesni do njega; boj se Boga is zhiste lju-
besni do njega, beshi pred greham, sovrasni
hudobijo, obshaluj grehe, ker je Bog, ne-
skonzhna svetost in dobrot, sanizhevan. Strah
boshji naj bo tvoj svesti tovarsh, naj bo
varh tvoje dushe, uzhenik v' vsm. Boj se
Boga is ljubesni, in le to je prava bogaboje-
zhost. Salomon uzhi. „*Boj se Boga, in
spolnuj njegove sapovedi; sakaj to je ves zhlo-
vek.*“ Prid. 12, 13. Ta je strah svetih, in
bres njega ni svetosti, kakor Sirah prizhuje:
„Kdor je bres strahu, ne more pravizhen biti.“
Sirah 1, 28.

Hvali Boga vsak zhas, v' serzu, v' djanji,
v' vsm, per vsih. Kakoshna bi bila tvoja bo-

gabojezhof, ako bi v' sredi tolikaj nesaflu-
shenih darov boshjih nehvalessen ostal? Kar
fi, kar imash, kar dobraiga prejmesh, kar
upash dobraiga, ni li vse od Boga? Bodi mu
tedaj hvaleshen, ne le v' besedah, ampak v'
djanji in v' resnizi. Premisli lepe nebese, kte-
re so ti namenjene, ako mu slushish, in hva-
li njegovo milost. Premisli svete rane Jesufo-
ve, svete sakramente, darove svetiga Duha,
vse dobrote, ktere vshivash v' katolski zerkvi,
in hvali Ozheta, Sina in svetiga Duha. Lju-
bi Boga, boj se ga is ljubeshni, in hvali ga
s' svetim shivljenjem; to je prava bogaslush-
nost. Sveti Pavel sapove: „*Hvalite Boga sa
vse rezhi, sakaj to je volja boshja v' Kristusu
Jesufu.*“ Tef. 5, 18.

Bodi Bogu pokoren. Popolnoma pokorshina
do boshje volje prizhuje od tvoje bogaslush-
nosti. Podversi Bogu svojo voljo v' vsm; ne
greshi, in brani greshiti; delaj dobro, in po-
magaj blishnimu delati dobro; v' svojim serzu
sadushni sazhetik boshjiga rasshalenje, de nizh
hudiga prostovoljno ne mislish; bodi raji od
vsiga svetá sanizhevan in preganjan, kakor de
bi Boga sapustil; v' terplenji bodi poterpes-
ljiv, v' preganjanji stanoviten; ljubi in delaj
dobro, zhe ravno hudo prejemash; vedno prosi
gnade svetiga Duha po Jesufu Kristusu, in prav
skerbno jo hrani.

M o l i t e v.

O ljubesnjiv Gospod! ti si sgoli milost in svetost, in vsa flushba do tebe je sapopadena v' ljubesni. O jest nefrezhni! grosno sim bil smoten, in delezh od prave tvoje flushbe: sebi, ne tebi sim shivel; sgoli besede, prasne shelje, kako lahko delo sim ti daroval, moje serze pa je bilo delezh od tebe; klizal sim te: „Gospod, Gospod!“ pa drusimu gospodu sim flushil. Daj mi gnado le tebi s' vso dusho flushiti: naj bo v' meni vse po tvoji sveti volji, vse naj bo tebi pokorno. O sveti Feliks! sprosi mi od usmiljeniga Boga po Jesusu Kristusu gorezho ljubesen, f' ktero navdan vso voljo boshjo dopolnujem, Bogu dopadem, in v' nebesa pridem. Amen.

XXII. dan véliziga travna.

Sveta Afzelina deviza.

Sveta Afzelina je bila svetimu Bernardu v' shlahti; bila je rojena v' letu okoli 1181. Njena bogabojezha mati jo je Bogu v' dar dala she pred rojstvam, in je potlej Boga smiraj profila, de naj ji mogozhno gnado da, de bo njegova svešta flushabniza. Dékliza Afzelina je bila le pet let stara, kader ji je ozhe umerl,

in njena poboshna mati je hotla vdova ostati po svétu apostelna Pavla. Shla je s' svojo majhno hzherjo v' kloster, in sebe in njo Bogu v' dar srozhila. Tudi je svetiga Bernarda ponishno profila, de naj obé uzhi in vodi po varni poti v' nebesko kraljestvo. Dékli-za Afzelina je bila polna gnade; sato je bila vsa nedolshna, vsa dobra, vsa gorezha, vsa vdana Bogu. Ubogala je svojo dobro mater, tudi rasvetljeniga uzhenika, svetiga Bernarda, ker je vedila, de ni pokorshine do Boga, zhe ni pokorshine do starshv in do Jesufovih namestnikov. Po svetih naukih svetiga Bernarda je tudi sposnala visokost in vrednost popolne zhistosti ali devishstva; torej ga je dala Jesusu v' dar, de bi le njemu s' zhisto dusho in zhistim telesam flushila. Vedno hvalo je Bogu dajala savoljo svete vere, gnade in vsiga, kar je od njega prejela, neprenehama ga je profila, de naj jo zhedalje bolj posvezhuje, de bi bila le s' njim sdrushena, in bi le njemu shivela. Njena lepa dusha je bila polna ljubesni do Boga; le od njega je govorila, savoljo njega delala, in k' njemu filila. Rasvetljeni uzhenik, sveti Bernard, se ni mogel prezhuditi nad veliko nedolshnostjo in sosebno svetostjo le te sveste flushabnize boshje; vedno je Boga hvalil, kateri ji je tako mogozhno gnado dal.

Sveta Afzelina je enkrat po poshtenim opraviilu nekam shla. Slab mladenizh jo frezha, in bersh mu dopade. Ta ji je ko svita

kazha govoril v' skrivnosti od svojiga slabiga dopadenja do nje; vse njegove besede so bile nedolshne, pa so slabo pomenile; skrivno je govoril od svoje grešne ljubesi do nje, in jo profil, de naj ga tudi ljubi. Afzelina, nedolshna dusha, na samoti srejena, in vselej delezh od perlisnjenih nastav hudobnih, ni nizh uméla; menila je, de on le od kerfhanške ljubesi govori, in nedolshno mislila, de druge ni, torej mu odgovori: „Ako bošh flushil Bogu, te bom ljubila.“ Té besede so bile nedolshne, ker so prishle is dobre vesti; pa on jih je drugazhi obernil, in she potlej perloshnosti iskal jo perpraviti v' hudizhevo nastavo. Dékliza Afzelina je vse to povedala svoji bogabojezhi materi; povedala je zelo lahko, ker ni nizh skrivala pred njo, in ker v' hudim ni bila nizh sapopadena. Mati, kader je to saflishala, je poduzhila svojo nedolshno hzher. Modro jo je uzhila, de bi je ne pohujshala, vender kolikor ji je bilo potrebno se hudih perloshnost varovati. Afzelina je svojo ljubo mater lepo sahvalila, jo rada ubogala, in se vsake hude perloshnosti skerbno varovala. V' veliki ponishnosti je smiraj shivela, de bi zhista deviza ostala. Sposnala je po naukih svetiga Bernarda, de prevsetna deviza ni dolgo deviza, zhe ravno telo ostane zhisto, dusha ni zhista; prevsetna deviza bo od nebeshkiga shenina saflishala: „Te ne posnam.“ Afzelina je bila od hudizha skufhana; pa te skufhnjave je srezhno premagovala s'

molitvijo, ponishnostjo in pokorjenjem. Ako ravno je bila vša sveta, je vender v' velizim strahu shivela; bala se je slo, pa tudi terdno je upala v' neskonzhno milost boshjo, v' svete rane Jesufove, in neprenehama je dobro delala. Ta svešta flushabniza boshja je sapustila svet, in polna dobriga saflushenja fhla k' nebeshkimu sheninu, fhtiri in sedemdeset let stara, v' letu 1195.

N a u k.

Od skrivniga napeljevanja v' nezhisto.

Sveta Afzelina, od sveta odlozhena, nedolshna in nepohujshana, ni vedila, kaj flabi mladenizh v' skrivnosti govori; le po nauku svoje ljube matere je sposnala, in slo varno shivela. Ti nisi nedolshen ko ona; she vesh, koliko so ljudje flabi, velikokrat flishish ali vidish flabo; sam si morebiti skufil, kako skrivno in svito so te hotli v' nastave perpraviti: ravno sato bodi slo varen. Natora je flaba, in ona se hitro pohujsha; sakaj nezhisto poshelenje ume in raslaga vse nevarne skrivnosti.

Ti si ne moresh popolnoma nesnan biti, in nisi posabil, kakoshen si bil perve leta svojiga shivljenja in potlej. Dokler si bil she majhen otrok, ti je bilo vse nedolshno, ker ti je greh nesnan bil. Potlej si flishhal ali vidil snamnja nezhiste ljubeshni, in si sam per-

sebi premisłhljeval, kaj to pomeni; nisi bersh na tanko svedil, vender je splošhni sapopadik hudiga tizhal v' tvojim serzu. Is tiga so se temne misli obudovale, slaba radovednost te je gnala svediti, kaj to ali uno pomeni, kako ta ali uni shivi; bal si se premisłhljevati, ker ti je vest ozhitala, de je greh, vender si premisłhljeval, in tudi svedil vse hudobije. Kader so se popolnoma odperle ozhi tvojiga pokasheniga serza, ti je le majhno snamnje ostudne nezhistosti, le na pol isrezhena beseda, le oko, ali kaj drusiga majhniga, she vse dopovedalo, rše rasodevalo, in te s' gerdim prijetnim štrupam napolnovalo. Skrivne snamnja sapeljive nezhistosti, ktere si nad drusimi vidil, so te skusłhale, in ravno f' temi si bil od hudobnih skusłhan. Te nevarne skusłhnjave so te napravile ali zhuti in profiti, de bi va-nje ne pervolil, ali pa so te napravile po gerdim poshelenji shiveti. Zhe si se ravno bal skusłhnjave in skusłhnjavzov, in se jim ubranil; vender hudo poshelenje ni bilo f' korenino isderto, in morešh slo varno shiveti, de v' nastavo nezhistnikov ne pridešh, ker si slab, in drugi so tudi slabi. David je ponishno sposnal: „*Na mojim mesu nizh sdraviga ni.*“ Pf. 37, 8. Tudi ti morešh enako misłliti.

Slo se varuj svitih napeljevavzov v' nezhistost. Ti perlisnjeni sovrashniki so nevarnisłhi od ozhitnih skusłhnjavzov. Nesframoshljivi skusłhnjaviz ti je sopern, in se ga bojisłh;

pa sviti skušhnjaviz ti vliva v' serze strup, ki ga od konza ne zhutish, szhasama pa te umori. Ti ne govore bersh nesramno, ker se ne predersnejo bersh rasodeti, kar mislijo; te perlisnjeno hvalijo, medeno govore, in proštora ishejo v' tvoje serze. Sladka beseda, strupeno okó, prizhujozhost prijasniga zhloveka, in kaj drusiga taziga, slabi tvoje serze, in ga perpravlja v' velike padze. Ljubesen, kteri se ti poshtena sdi, je zhedalje mozhnejši, se pervadish zhloveka, savesa tvojiga duha s' njim pomanjšuje framoshljivost, hudo poshelejenje se vnema, in ob prvi hudi skušhnjavi ne bosh obstal, ne bosh obstala. Ni perpušeno vse sapeljivosti popisati; vender vesh, ali si she skufil, skufila nevarnost daljnih skušhnjav, ktere blishne postanejo, in napravijo velike nesrezhe. Zhe tudi sovrashish velike grehe, se jih ne bosh ubranil, zhe ne ubogash: tvoja premehka in premalo framoshljiva dušha se boji slabiga zhloveka rasshaliti; kolikor si ti slabji, toliko bo uni hudobnishhi; tvoj smeh, tvoja prevsetna nosha, tvoja mehka beseda in druge snamnja neumniga serza perpravljajo tebi in drusim pot v' velike grehe in pogubljenje. Nikdar ne posabi, kar sveti Pavel govori: „*Imamo velik saklad (zhislofti) v' slabim telesu.*“ II. Kor. 4, 7.

Ravno tako je bila sapeljana prva mati Eva. Hudizh ni bersh rekel: „Jej od sadu,“ temuzh jo je sapeljivo vprashal: „Sakaj vam je Bog prepovedal od vsaziga drevesa jesti?“

Eva, ne de bi bila beshala pred njim, je odgovorila: „Mi jeva od sadu vsaziga drevesa, le od eniga nama je Bog prepovedal, de bi ne umerla.“ Pervo hudizhevo vprashanje je le pot perpravilo hudi skushnjavi; sato je kmalo potlej hudizh na ravnost lashnjivo rekel: „Ne bošta ne umerla.“ Shena ni berfh popolnoma verjela hudizhu, vender je nad boshjim shuganjem zvizlala; med tem je ogledovala lepi sad, poshelenje do njega se je obudilo, vezhi in vezhi prihajalo, ga je vsela, in jedla. Ravno tako bo f' teboj, ako se skerbeno ne varujesh; temo bo pred tvojimi ozhmi, bosh posabil Boga, in grefhil. Veliko je bilo in bo nefrezhnih, ker se premalo boje daljniga napeljevanja v' nezhistost. Kdor maliga ne zhisla, bo szhasama padel. Varuj se slo skerbno hudobnih salesovavzov, kateri kakor ptizharji salesujejo in nastavljajo saderge, de bi ljudi lovili, pravi Jeremija, 5, 6. Glej, de v' njih sadergo ne pridefh!

M o l i t e v.

O Bog, usmili se me! Ref, na svétu je veliko skushnjav, ozhitnih in skritih; jest pa sim poln slabosti, savoljo ktere so mi vse skushnjave nevarne. Moja slabost je neisrezhenost velika, slasti pa savoljo nezhistiga poshelenja. Nezhistim skushnjavam naproti grem, ali se jih ne varujem, in komaj pa storjenim grehu se nekaj ponisham. Moja nar vezhi frezha hi

bila, ko bi me hudobni sanizhevali, pa ljube-
sen svetá me je oflepila; is lete strupene lju-
besni skoraj ljubim skufhnjave in perloshnosti,
odgovorim vsazimu, ogoverim vsaziga, se pre-
vsetno nosim, se prijasno vedem, mehko sva-
rim; in tako si skufhnjavze nakopavam. O
Gospod! pomagaj mi po prošnjah svoje zhište
flushabnize, svete Afzeline, de se bom vsiga
skerbno varoval, kar me skrivno in ozhitno,
daljno in blishno v' greh napeljuje, de bom
ne le pred svetam, ampak veliko bolj pred
teboj nedolshno in zhišto shivel. Amen.

XXIII. dan véliziga travna.

Sveta Julita deviza, marterniza.

Sveta Julita je bila rojena v' mestu Kartagi
v' Afriki okoli leta 420. Bila je hzhi boga-
tih staršev; pa v' fredi bogastva in spazheni-
ga mesta je bila smiraj nedolshna, framosh-
ljiva in zhišta deviza. V' letu 439 dvanajsti
dan kosoperska je Genserik, krivoverni kralj,
s' vojsko premagal mesto Kartago. Ni mu bi-
lo sadošti hiš obropati, tudi zerkvam ni per-
sanefel, in kjer koli je bilo kaj vredniga v'
mestu, je vsel. Sovrashil filno je katolske
duhovne in knese: shkose in druge zerkvene
flushabnike je isgnal is deshele; bogatine je

prodal v' fushnost, in ravno med temi je bila deviza Julita. Evsebi nevernik jo je kupil, in s' njo shel v' daljno deshelo. Sveta Julita se je podverгла veliki nesfrezhi, ktero ji je Bog per-pustil; bila je v' svojim revnim stanu popol-nama poterpeshljiva, de bi Jesusa posnemala, in se posvetila. Desiravno ji je bila velika kriviza storjena, je bila vender smiraj svešta svojimu nevernimu gospodarju. On, desiravno nevernik, je s' njo usmiljeno delal, in tudi savoljo nje nekoliko sposhtoval katolsko vero. Sveta Julita je bila filno pridna in svešta svoji-mu gospodarju, pa smiraj je tudi Bogu slu-shila: kader ji je bilo mogozhe, je brala svete bukve, ali molila, ali premishljevala; pogosto se je postila, in druge dobre dela po-mozhi dopernashala: v' dobrim je bila tolikaj stanovitna, de je nobeden, tudi gospodar, ni samogel od svetiga shivljenja odverniti. Se lahko ve, de je med neverniki, kterim je bilo bogabojezhost nesnana, mogla preštati ve-liko sanizhevanja; vender se boshje flushbe ni framovala, in veselo je terpela preganjanje savoljo pravize.

Zhes nekaj let se je gospodar te svete de-vize s' eno ladijo blaga namenil na Franzosko, pa bliso Korsike je vidil trumo nevernikov, kteri so lashnjivim bogovam darovali; on in vsi njegovi brodniki so hiteli na suho, de bi bili unih slepih nevernikov daritve deleshni. Ufi ti neverniki so bili filno veseli, so jedli, pili, skakali in vpili okoli malika; pa sveta

Julita je ostala v' ladii, in is serza njih slepo-
to obshalovala. Feliks, poglavar tistiga oto-
ka, je svedil, de je kristjana Julita v' ladii
ostala, ker vse bogove sovrashi. Vprashal je
njeniga gospodarja Evsebja; „Sakaj ni tvoja
dekla prishla nashiga boga molit?“ Evsebi
mu odgovori: „Nikdar je nisim samogel na-
praviti, de bi bila nashhe bogove molila; ako
bi mi tolikaj svesta ne bila, bi jo she sdav-
naj hudo pokoril.“ Feliks mu rezhe: „Pro-
daj jo meni, ali pa ti dam shteri sushne sa-
njo.“ Evsebi mu odgovori: „Ako bi mi ti
dal vse svoje premoshenje, bi ne bilo vredno
njene svestobe.“ Feliks viditi, de s' lepo nizh
ne opravi, ga je s' svijazho svodil. Prijasno
ga je povabil k' pojedini, ga vpijanil, in bersh
poslal je v' ladije po sveto Julito. Kader so
jo perpeljali, ji Feliks rezhe: „Daruj nashim
bogovam; zhe ubogash, te bom odkupil, in
pojdesh, kamor hozhesh.“ Odgovorila je:
„Sim flushabniza vfigamogozhniga Boga: va-
she bogove sovrashim.“ Feliks je ukasal vse
lase ji porovati, in jo hudo stepsti; pa Bo-
ga je hvalila. Feliks jo je, dokler je she
njen pijani gospodar spal, svojim flushab-
nikam krishati ukasal. Rada je savoljo kri-
shaniga Jesusa na krishi umerla. Minihi blish-
niga otoka Gorgona so njeno zhashtito smert
svedili; hitro so se prepeljali v' Korsiko, nje-
no sveto truplo s' vsm sposhtovanjem sneli s'
krisha, ga v' zholn djali, hiteli nasaj, in ga
zhashtito pokopali.

N a u k.

Od perfiljenih greslnih perloshnost.

Sveta Julita je bila v' spazhenim mestu, ker je ondi bila doma; potlej je bila prodana v' sushnost, in med neverniki je shiveti mogla. Vse te perloshnosti ji niso bile prostovoljne, ampak perfiljene in permorane; toraj ni bilo greslno v' njih biti, ker si ni drugazhi pomagati mogla ko s' serzhnim vojskovanjem, s' vedno molitvijo, s' stanovitno svestobo: vse to je bilo per nji.

Perfiljena perloshnost se tista imenuje, pred katero se slo teshko samore beshati, ali pa zelo ne. Egipcovski Joshef je mogel slushiti v' hishi nezhiste gospodinje, ker je bil v' sushnost prodan. Otrok ima lahko nevarno perloshnost doma savoljo zhloveka, kterimu ne more slovesa dati. Te in druge take so perfiljene hude perloshnosti, in te ne store zhloveka kriviga, ako v' dobrim ostane stanoviten; zhe ne ostane stanoviten, in gresli, ni isgovorjen per Bogu.

„Kako, vprashash, morem ravnati v' perloshnosti, pred katero beshati ne morem?“ Zhe se ti perloshnost tako nakljuzhi, moresh slo varen biti, in nikoli v' skushnjavo dovoliti. Zhe ravno nisi perloshnosti iskal, zhe moresh ravno biti per sapovedanim delu, v' flushbi, ali kjer si bodi; ne smesh v' greh pervoliti, temuzh se moresh serzhno staviti,

in ubraniti ko nedolshni Joshef ali zhišta Susana, ali ravno kakor leta sveta deviza Julita in dosti drusih.

„Kaj mi je storiti, spet vprashash, ako morem biti v' nevarni perloshnosti soper zhištost?“ Zhe moresh biti v' taki nevarni skufhnjavi, boj se slo, ker so nezhište skufhnjave nar sapeljivshi. Prijasno oko, perlisnjen smeh, sladke besede, lepa podoba in druge okolišhine lahko poshelenje vnamejo, in veliko shkodo naredo. De po dolshnosti ostanesh stanoviten, ni sadošti le moliti, premishljevati, in Boga imeti vedno pred ozhmi, temuzh delaj tudi, kar ti bom sdaj le povedal. Ne poprashuj, ne govori, in ne poslusshaj nepotrebniga; zhe pa moresh is potrebe poprashati ali poslusshati sapeljiviga zhloveka, stori to le nerad, merslo in malo, de uni ali una lahko ve, kaj mislish. Kader bošta sama savoljo potrebniga dela, bodi ko sovrashnik per sovrashniku, ta beseda vse pové; zhe ni potreba, varuj se drushbe sapeljiviga zhloveka. Zhe drugi ne vedo hudobije tistiga zhloveka, bodi do njega vprizho drusih, kakor se bogabojezhi kristjani sadershe v' drushbi drusiga spola. Zhe sapeljiviz sam rasodene svojo hudobijo, bersh svari ali s' jesnim oblizhjem, ali s' ojstro besedo, ali kakor prevish dobro; kar pa govorish, naj bo malo, ojstro, in tvoj obras naj prizhuje, de je tvoje serze na tvojim jesiku. Ne prepiraj se s' hudobnim; zhe se prepirash, mu bosh stre-

gel, in na sadnje bo morebiti smeh ali pohujšhanje.

Zhe vse tvoje persadevanje ne pomaga te obvarovati greha, si dolshan, tudi s' svojo veliko shkodo, nevarno perloshnost opustiti. Poslušhaj Kristusa: „*Ako te tvoje oko pohujsha, isderi ga, in versi ga od sebe.*“ Mat. 18, 9. Zhe ti je kaka rezh ali kak zhlovek ljub ali potreben ko desno oko, nimash isgovora, ako se ne lozhish od tistiga, kar te pohujsha. Zhe imash pridniga, pa hudobniga hlapza, pridno, pa nesramno deklo; daj jih od sebe, koliko hitro samoresh. Tudi zhe flushish per hudobnih, pojdi od njih, kolikor hitro smesh. Bolji je tvoja dusha od vsi-ga dobizhka. Ako je flushabnik, flushabniza, domazhi otrok tvoj skushnjaviz, svari ga; zhe ne pomaga, povej gospodarju ali ozhetu, de se nevarnost odverne.

M o l i t e v.

O svete deviza Julita, kak lep sgled mi dajesh Bogu svesto flushiti! Ti si bila, ko so vsi drugi, otrok greshnika Adama, si v' svoji rojstni desheli med spazhenim svetam shivela, potlej si bila odpeljana med spridene nevernike; vender nikdar nisi odstopila od flushbe boshje, smiraj si bila Bogu svesta, in raji si umerla, ko ga sapustila. O Bog! daj mi gnado shiveti po sgledu lete tvoje sveste flushabnize, in raji vse terpeti, ko tebe rasshaliti;

daj mi možno voljo vse skušnjave premagovati, de pridem v' tvoje kraljestvo, kjer nobene skušnjave ne bo. Amen.

XXIV. dan véliziga travna.

Ss. Donazjan in Rogazjan brata, marternika.

Sveta Donazjan in Rogazjan sta bila brata, rojena na Franzoskim v' mestu Nantu (Nantes) ob zhasu neverniga zesarja Dioklezijana. Donazjan je bil mlajshi, vender je pred bil spreobrnjen in keršhen. Desiravno she mlad fant, je bil vender zhistiga shivljenja, je vedno molil, in se pokoril. Njegova modrost je bila sešebna, ker je Boga vedno nosil v' serzu. Njegovo nedolshno shivljenje je dopadlo bratu Rogazjanu; sato je tudi on ljubil keršhansko vero, in shelel kerst prejeti. Shelel je bersh keršhen biti, ker je preganjanje soper zerker she bilo napovedano; pa shkofa ni bilo doma. Bog mu je gnado dal f' svojo kervijo keršhenimu biti, kakor bo rezhenó.

Oblastnik deshele je prišel v' mesto Nant, kjer sta bila ta dva sveta brata doma, in sta bila bersh satoshena od nekiga slepiga nevernika, kateri je nevernimu oblastniku tako le govoril: „Mene slo veselí, de si v' nashe me-

slo prishel, ker jih bosh f' svojo oblastjo k'
 flushbi nashih mogozhnih bogov nasaj per-
 pravil, kateri so od njih hudobno odstopili,
 in nesnaniga Kristusa molijo. She vesh, de
 Donazjan sanizhuje nashhe bogove; tiga nar
 prej ukroti, slasti pa, ker je tudi svojiga bra-
 ta Rogazjana sapeljal. Zhe meni ne verja-
 melh, ti bohta sama povedala.“ To govorje-
 nje ni sodniku dopadlo, ker sta satoshena bra-
 ta bila simenitne rodovine; vender je k' sebi
 bersh poklizal Donazjana, in mu rekel: „Sla-
 bo slislim od tebe, de bogove sanizhujesh,
 kateri so nam dali shivljenje; tudi sim slishal,
 de druge sapeljujesh in odvrazhujesh od flush-
 be mogozhnih bogov.“ Donazjan mu odgo-
 vori: „Ne sapeljujem nobeniga, temuzh fker-
 bim jih refhiti is teme, de bi sposnali in
 molili praviga Boga, kterimu vsa hvala gre.“
 Sodnik mu ferdito rezhe: „Jenjaj prasno
 govoriti; zhe ne, bosh umorjen.“ Donazjan
 mu ferzhno odgovori: „Ne bojim se tvojiga
 shuganja; boj se ti, ki ljubish temo, in sov-
 rashish luzh.“ Sodnik ga je ukasal v' jezho
 vrezhi. Sa tim je bil poklizan Rogazjan,
 kterimu sodnik prijasno rezhe: „Zhe ti eni-
 ga samiga Boga molish, bodo vsi bo-
 govi na-te jesni; ker she nisi kershen, ubo-
 gaj, in zesar in bogovi te bodo ljubili.“ Ro-
 gazjan mu odgovori: „Ti si prej zesarja,
 potlej bogove imenoval, in prav, ker je zesar
 vender kaj, bogovi pa nizh.“ To govorjenje
 je slo rasshalilo oblastnika, rekel je svojim

flushabnikom: „Versite ga v' ježo, bogovam storjeno nezhaſt bo ſ' ſvojo kervijo povernil.“ Rogazjan je bil slo ſhaloſten, ker je bil pred kerſtam vjet, pa brat Donazjan ga je prijaſno tolashi, in potlej molil takole: „O Goſpod, Jeſuf Kriſtus! tebi je mozhna volja ſadoſti, kader drusiga ni mogozhe; torej dobrotljivo vsemi terdno vero in reſnizhne ſhelje ſvojiga flushabnika, mojiga brata, in zhe bo jutri ſ' mezhem umorjen, ſtori, de bo ſ' kervijo opran, ker ſ' vodo ſvetiga kerſta biti ni mogel.“ Vſo nozh ſta molila, in proſila Boga, de naj jima po ljubeshnjivim Jeſufu gnado ſerzhne ſtanovitnoſti da. Drugi dan je ſodnik ukasal oba pred ſe perpeljati, in vprizho veliko nevernikov jima je ozhital terdobo nju ſerza v' ſanizhevanji mogozhnih bogov. Odgovorila ſta mu: „Sayoljo Jeſufa ſva perpravljena vſe terpeti; pravizhno je dati ſhivljenje tiſtimu, od kteriga ſva ga prejela.“ Sodnik ukashe berſh oba hudo raſmefariti, in obema glavo odſekati. Nju lépa ſmert je bila v' letu 303.

N a u k.

Od ſtrahu in ſile.

Ss. Donazjan in Rogazjan, brata in marternika, ravno tako drugi ſveti marterniki ſo veliko terpeli, in umerli ſa ſveto vero in ſapovedi boſhje, ker ſo vedili, de je dolſhnoſt

raji umreti, ko greseliti. Strah in sila samore kterikrat zhloveka isgovarjati; pa ne tako pogosto, kakor nekteri mehki kristjani menijo. De se ne motijo, je poduzhenje slo potrebno.

Strah ne isgovarja zhloveka, ako stori, kar je samo na sebi hudo. Nikoli ni perpušeno od praviga Boga odstopiti, tudi ne s' besedo, ali malike moliti k' videsu; lash, kriviza, kriva persega, nezhistost, ali kaj druga taziga nima isgovora. Pilat je bil krivizhen, akoravno je is veliziga strahu pred Judi odstopil od pravize. Zerkvene in deshelške sapovedi sploh ne saveshejo s' veliko nevarnostjo ali shkodo, pa tudi té vzhasi. Dolshnost je raji vse terpeti in tudi umreti, ko is sanizhevanja soper zerkev post prelomiti; soldat more s' nevarnostjo svojiga shiyljenja ubogati v' prid deshele.

Naj bo nar manji sapoved, nikoli nifi isgovoren, ako is prasniga strahu, is slabosti, is framoshljivosti soper sapoved storish. Zhe is slabosti ne svarish; zhe is strahu pervolish v' majhno krivizo; zhe savoljo prijatla lashnjivo govorish; zhe se framujesh posta, ker se drugi ne postijo; zhe se smejash majhnimu grehu, de bi ne bil od slabih sanizhevan: kako bosh isgovarjan? Svetniki so neprestasheno shiveli po boshjih in zerkvenih sapovedih vprizho nevernikov; kako bosh ti isgovarjen, zhe se kristjanov framujesh?

Sila, ako je popolnoma ali nepremagljiva, isgovarja, zhe duha greh resnizhno sovrashi. Neverniki so krstjane s' mozhjo peljali pred malike, ali jim v' usta tlazhali jedi malikam darovane; nedolshni so ostali, ker so vse to sovrashili. Sgoraj imenovani sveti Rogazjan ni mogel keršhen biti, ker so ga neverniki prej v' jezho vergli; sato je bil isgovorjen, ker je smiraj imel mozhne shelje po svetim kerstu. Jetnik je tudi isgovorjen, de ne more biti per sveti mashi, ako is serza biti sheli. V' tih in v' drusih enazih okolishinah je dobra volja sadoosti. Pa ti morebi se prenaglo isgovarjash: „Nisim mogel drugazhi, ni bilo mozh.“ Morebiti je bila le kaka nadleshnost, ali fitna proshnja, ali prasen strah; vender pravish: Nisim mogel drugazhi. Popolna fila te le takrat isgovarja, kader greh v' serzu sovrashish; zhe ti takrat ali potlej greh dopade, nisi nedolshen. Zhe savoljlo nadleshnosti ali prasniga strahu prelomish sapoved, si hudoben, ako ravno si v' serzu shaloften, ker tvoja volja ni sadoosti Bogu svesta. Ni malo pagubljenih, kteri so savoljo nadleshnosti drusih greshili. Zhe nerad greshish, bosh nerad shel v' pekel; vender bosh shel, ako se resnizhno ne spokorish.

M o l i t e v.

O Bog! usmili se me, in odpusti mi greshno slabost. Vem, moje volje ne more nobe

den premagati, de bi hotel, kar nozhem, ali ne hotel, kar hozhem; vender vsaka rezh mo-
jo voljo premaga, ker je slaba in nestanovitna. Ponishno te prosim, daj mi gnado serzhne stanovitnosti, odsheni mojo slabost, stori možno mojo voljo, de me ne odverne ne strah, ne slla, ne oblast, ali kaj drusiga od tebe temuzh de po sgledu tvojih svetih flushabnikov Donazjana in Rogazjana, preden bi tebe rasshalil, raji vse terpim, in vse shtubim. Amen.

XXV. dan véliziga travna.

Sveti Urban papesi, marternik.

Sveti Urban je bil od imenitnih staršhev v Rimu rojen. She v' mladosti je bil gorezh kristjan, in je poklizan pred sodnika, ozhitno prizhal, de je le katolska vera edina svelizhavna. Ko je sveti Urban papesi bil, je Almahi kristjane neusmiljeno preganjal in moril. Almalijev flushabnik najde svetiga Urbana, s' njim dva mashnika in tri dijakone per grobih marternikov skrite; hiti, in pové svojimu gospodu. Almahi poklizhe bersh predse vsih sheft. Ko sveti Urban pred-nj stopi, ga Almahi hudo pogleda, in se sadere nad njim rekozh: „Je li ta tisti Urban, ki je she vdrugizh pred sodbo perpeljan, in ljudi

sapeljuje? Sveti Urban odgovori: „Jest sim, in sapeljujem ljudi od hudobije na pot resni-ze.“ „Pazh lepa pot, sakrizhi sodnik, ko jih je savoljo tebe she tolikanj umorjenih na njej, ker ne molijo malikov!“ Sveti Urban rezhe: „Tudi jest jih ne bom molil; stori s' meno, kar hozhefh.“ Sapovedal ga je odpeljati v' jezho shtiri mile od Rima.

Kristjani so svedili, de je njih ljubesnjivi papesh v' jezho sapert. Shalofni hodijo ponozhi k' njemu v' jezho, ga klezhe shegna profijo, vso nozh s' njim molijo, in Boga hvallijo, in ob soru vfi objokani domu gredó. Kmalo pa ga oblastnik f' tovarshi vred spet pred-se rezhe perpeljati, in ga serdito nagovarja, de naj malikam daruje. „Glej, ma pravi, ti si kriv smerti Zezilije, njeniga mo-sha Valerjana in brata njegoviga, in pa tolikanj drusih omorjenih ljudi.“ Sveti Urban rezhe: „Kteri so savoljo katolshe vere umorjeni, niso umerli, temuzh shivé v' nebesih per Bogu. Oblastnik ga vprasha: „Zezilija in Valerjan sta veliko blaga sapustila, kjé je tisto?“ Sveti Urban odgovori: „Sta ga vfiga she pred smertjo ubosim rasdala. Mi kristjani ne maramo sa bogastvo, temuzh ga raji po ubosih poshiljemo v' nebese.“ Na to vprasha oblastnik mashnika, ki sta bila f' svetim papesham, Joana in Mamilijana: „Sta tudi vi dva te misli?“ Ko sta perterdila, de sta; jih s' jerméni, na kterih so bile svinzhene kugle pervesane, ukashe neusmiljeno pre-

tepsti, in v' jezho k' Urbanu vrezhi, Boga
 fla sa to hvalila, in savoljo Jesusa voljno ter-
 pela.

Ob mraku pridejo trije stotniki, Flavjan,
 Kalist in Amoni, k' njim v' jezho, in prosijo
 klezhé svetiga Urbana: „Sveti ozhe! prosi
 Boga sa nas, hudo preganjanje bo soper nas.“
 Sveti Urban jim rezhe: „Savoljo téga nikdar
 ne jokajte, veselita se she le raji; po velizim
 terplenji se pride v' nebesa.“ Vso nozh so
 Boga hvalo prepévali, ga molili, in milosti
 profili. To viditi in slishti poklekne varh
 Antolin pred papesha, pravi, de tudi on v'
 Kristusa veruje, in prosi, de naj ga kersti.
 Sveti Urban ga je kerstil, po tem tudi bir-
 mal, in ker je ravno prasn timer, je tudi ma-
 sheval, ter njega in tovarshe obhajal. Ko je
 oblastnik svedil, de je jezhi varh kristjan,
 ga pred-se ukashe pergnati, in ga fili, de
 naj malikam daruje. Pa Antolin tega ni ho-
 tel storiti, raji si je dal glavo odsekati. Po
 tem perpeljejo svetiga Urbana in njegove to-
 varshe is jezhe pred oblastnika. Spet jih pre-
 govorja, de naj malikam darujejo; pa vse je
 sa tonj. V' tempelj véliziga malika jih rezhe
 peljati, brizhi jih filijo mu darovati, in ga
 moliti; pa sveti Urban je na glas djal: „Bosh-
 ja mozh se skashi nad tem malikam!“ Per tej
 prizhi je malik padel, in se na kosze rasdro-
 bil; tudi vezh flushabnikov tega malika je mert-
 vih na tla popadalo. Oblastnik, ves prestra-
 shen, sbeshi v' svojo hisho. Pa ne, de bi

bil is tega Boga sposnal, in svojo vrashno vero sapustil, je s he le, komaj ko je strah minil, bolj zhertil svete moshé, in ukasal neusmiljeno pretepati, nar bolj pa svetiga Urbana, ker je unim serze dajal. Eden njih je umerl od prevelizih bolezhin, drugi so vnovizh v' jezho vtaknjeni.

Tri dni potlej jih oblastnik is jezhe v' tempelj bóginje Dijáne rezhe peljati, in sapové brizham, de naj jih ali permorajo malike moliti, ali pa, zhe terdovratni ostanejo, de nejo ob glavo. Sveti Urban opominja svoje tovarshe, de naj stanovitni ostanejo. „Glejte, jim po poti pravi, sdaj nas Bog klizhe rekozh: pridite k' meni, kateri se trudite, rasveselil vas bom! Do sdaj smo Boga le kakor v' oblaku in serkalu gledali, skoraj pa ga bomo vidili in gledali od oblizhja v' oblizhje.“ Ko so pred tempelj perfhli, rezhe sveti Urban brizham: „Kar dosihmal nismo storili, tudi sdaj ne bomo; storite s' nami, kar vam je ukasniga.“ In glave so jim bile odsekane. To se je sgodilo v' letu 250.

N a u k.

Od dobriga in slabiga konza ali namena.

Sveti Urban je nevernike skerbno spreobrazhal v' katolfsko zerkev, de bi svelizhanje dosegli, sato so bili sovrasheni in umorjeni. Sodnik je svetimu Urbanu ozhital: „Ti

fi kriv njih smerti.“ Sodnik ni prav govoril, ker ne sveti papesh, ampak on je bil kriv njih smerti. O, kako rad spridi zhlovek sapopadik dobriga in hudiga, de bi nedolshen bil! Naj bo tvoje oko vedno v' Gospod Boga obernjeno, njegove hvale ishi v' vsm, in mu bosh dopadel. Bog, pravi sveti Avgushtin, bolj gleda, sakaj delash, kakor pa kaj delash; on le v' serze gleda, in po njegovim konzu razhuje. Zhe hinavsko govorish, kaj medene besede pomagajo? Zhe govorish resnizo is dobriga serza, ti bo dobro povernjeno, ako ravno utegne to soperno biti blishnimu. Okolishine se prezhudno premenjujejo, pa konez more smiraj le eden biti, praviza, resniza, zhast boshja.

Kajn in Abel brata sta Bogu darovala; pa Bog je dopadljivo pogledal Abelnov dar, do Kajnoviga daru pa ni imel dopadenja. I. Mojs. 4, 4 — 5. Sakaj? Sato ker je Abel bil nedolshen, Kajn pa hudoben. Ravno tako se sdaj godi. Enako sunanje zheshenje ni enako per Bogu, temuzh kakor je serze, is kteriga pride. Zhe Boga molish is dobriga serza, mu to dopade; zhe ga molish le sa svoj telefni dobizhik, mu ne dopadesh. Mojsej je po boshjim povelji naredil in povishal bronašto kazho v' pufhavi, de bi upizheni od kazho pogledali, in osdravljeni bili. IV. Mojs. 28, 8. Ta kazha je pomenila Jesufa povishaniga na krish, de bi osdravil od peklenške kazhe upizhene. Jan. 3, 14. 15. Ezekija, Jerusa-

lemfki kralj, je tisto kazho rasbil, ker so jo Israelzi molili. IV. Mojs. 18, 4. Mojsef, ki je kazho naredil, in Ezekija, ki jo je rasdrobil, sta prav delala, savoljo dobriga konza. Tedaj enako delo ali govorjenje samore biti enimu nedolshno, drusimu pa greslino, kakor je stan, zhas, oblast, potreba, nepotreba, ali po drusih okolishinah.

Veliko vezh tazih sgledov je v' svetim pismu, kateri so ti v' nauk, de dobro premisli svoje serze. Okolishine se zhudno premenjujejo, in ravno is tiga dobivash isgovore se pravizhniga delati; pa zhuj nad sehoj, de te napuh, nevoslhljivost, lakomnost, jesa ali kako drugo hudo poshelenje ne oslepi. Isli boshje zhasti v' vsm, in le tako bo tvoje serze zhisto. Delaj, kar sapove sveti Pavel, in bosh srezhen: „*Vse v' ljubesni storite.*“ I. Kor. 16, 14.

M o l i t e v.

O Bog! sakaj sim vedno neskerben, in se sanasham na svojo pravizhnost? To je is sgoli napuha. Svetniki so se slo bali svijazhniga napuha, in ako bi jim ravno vest ne bila ozhitala hudiga, se niso sanashali, temuzh so v' ponishnosti in strahu shiveli; jest pa sim poln slabost, in vender bres skerbi. Moja pohoshnost je bleso le farisejska, ker je moje govorjenje, djanje, molitev, usmiljenje, svarjenje in vse drugo le is lastne ljubesni. Dosihmal

sim se tolikanj na svojo pravizhnost sanaschal, de sim nauke od snotranje svetosti shtel nepotrebné; nisim poslušhal, in nisim premislil, kakoshen sim bil pred teboj. O Gospod! po prošnjah svetiga papesha in marternika Urbana odpri moje dúshne ozhi; daj mi ponishnost in strah, de se sposnam, ishem tvoje zhasli, mislim, govorim in delam, kar tebi dopade. Amen.

XXVI. dan véliziga travna.

Sveti Filip Neri.

Sveti Filip Neri je bil rojen v' Florenzi v' letu 1515. She njegove perve leta so prizhevale od sosebne prejete gnade, ker nikdar ni bilo nad njim kaj slabiga. Tako na tanko je bil svojim starshem pokoren, de ga je voljna beseda lahko napravila, kamor so starshi hotli; bil je vsm dober, in s' vsimi miren; ne le otrozi, tudi odrasheni so mu sploh rekli: „Dobri Filip.“ Molitev in boshja flushba ga je slo veselila, in ravno sato je sovrashil vse nizhemernosti svetá. Kader je bil osemnajst lét star, ga je bogat kupez, njegov striz, k' sebi vsel, in mu namenil vse svoje veliko premoshenje; pa bogastvo ga ni nizh veselilo, temuzh le tisto, kar pomaga v' nebesa.

Vedil je; de kupzhija napravlja smote; sato je od ondod shel v' Rim, de bi ondi duhovske shole opravil. Pridno se je uzhil, in v' bogabojezhosti je bolj in bolj rastel; shivel je v' Rimu, ko v' pufhavi, v' molitvah, postih, dobrih delih. Tudi v' Rimu, kakor prej v' Florenzi, so mu sploh rekli: „Dobri Filip.“ De bi svedil, v' kateri stan ga je Bog namenil, je dolgo molil, se postil, premishljeval. Njegovo veselje je bilo dušham blishniga v' nebesa pomagati; pa ravno v' to ga je Bog namenil in posvetil, de bi bilo veliko dušh po njem svelizhanih. Vezh let je v' famoti shivel; potlej je doma in ozhitno uzhil, pa tako prijasno in ljubesnivo, de je vsaziga napravil bolje shiveti. Tudi je pogosto hodil bolnikov obiskovat, de bi jim pomagal svoje grehe sorrarshiti, voljno terpeti, in frezhno umreti. Njegov spovednik, ki je vidil njegovo gorezhnost sa svelizhanje blishniga, mu je svet dal mafhnikovo posvezhenje prejeti, de bi dušham loshej pomagal. Bil je svojimu spovedniku pokoren. Potlej je serzhnisthi uzhil; pravizhne in krivizhne, bogate in uboge je ljubesnivo sprejemal, in skerbnno uzhil Bogu slushiti, kar je tudi dosegel. Mozhne shelje so se v' njem obudovale iti v' nesnane deshele nevernikam osnanovat svetiga evangelja, pa odsvetovali so mu; ostal je v' Rimu, in ondi skerbel sa spreobernjenje slepih krivoverzov in terdovratnih Judov, katerih ni bilo malo v' mestu. Bog mu je dal tih slo veliko spreoberniti v'

katolshko zerkev. Njegovo sveto shivljenje in njegovi ljubesnjivi nauki so po vsem mestu rasflovili; tudi veliki gresniki so radi hodili k' njemu, in ga ubogali. Vezh duhovnov se je k' njemu perdrushevalo, in mu pomagalo v' velizim opraviu svelizhanja gresnikov. On in njegovi pomagavzi so bili smiraj perpravljene uzhiti, spovedovati, in dusham pomagati v' nebese.

Sdaj je potrebno nekaj sosebna povédati od svetosti letiga sveštiga boshiga flushabnika. Ljubesen do Boga je bila v' njem tako neisrezhenno velika; in njegova dusha je bila tolikanj vneta, de je tudi telo tako rekozh, gorelo od nje. Tudi v' opravkih in v' drushbi je Boga pred seboj imel, nikdar ga ni mogel posabiti, vse njegove misli so le k' njemu filile; ljubesnjiviga, modriga, svetiga ga je najdel v' vsem. Do sakramenta presvetiga Jesuoviga telefa je nepremagljivo lakoto vedno zhutil; nizh veselishiga in prijetnishiga mu ni bilo ko Jesusa prejeti. Kader koli je samogel, je po vezh ur ves samaknjen molil pred svetim reshnjim Telefam s' velizim pridam svoje dushe; kader kolj je mislil v' Jesusa, ali ga imenoval, so se mu solse vderle, ves je bil saljubljen v' njega, milostljiviga odreshenika; kader je premishljeval ali govoril od njegoviga grenkiga terpljenja, mu je hotlo serze pozhiti; ne malokrat se mu je pergodilo, de je govore od terpljenja Jesuoviga, od velike mile shalosti permoran, obnehati

mogel. Prekladko ime Jesus mu je bilo neisreženo prijetno, ognjeno in možno; kader ga je imenoval, je vse gorelo po njem, in njegova gorezha dušha se je vidila na obrasu. Prezhisto devizo Marijo je sosebno zhaštil, in jo skerbno posnemal. Tudi je zhaštil vse svetnike, rad bral popisovanje njih shivljenja, in ga premišljeval, de bi se zhedalje bolj vne-
mal v' ljubesni do Boga. Njegova velika ljubesen do Boga je bila perganjik k' gorezhi ljubesni do blishniga. Sato je ljubesnjivo sprejel vsaziga veliziga gresznika, ljubesnjivo, pa tudi pravizhno vsaziga uzhil. Eniga dne pride k' njemu rasujsdan mladenizh, in ga prosi, de naj mu pove, kako bi se spokoril. Sveti Filip je bleso vedil, de so mladenzhove shelje do pokore she flabe, torej mu ni drusiga sapovedal, ko to, „Vsak dan sedemkrat moli v' zhašt Marije, de sato Boga prosi, potlej tla kufhni, in rezi: Morebiti bom jutri mertev.“ Mladenizh je to svesto opravljal, zhedalje bolj ga je skerbelo, in djal je: „Kaj bi bilo sa mojo dušho, ako bi ref jutri mertev bil?“ Vezhkrat je shel k' svetimu Filipu, ga poslušhal, ubogal, se spreobernil, in v' ojštri pokori shivel. Shterinajst let potlej je umerl, in v' svoji bolesni je neprenehama govoril: „O frezhna ura, ob kateri sim patra Filipa posnal!“ Gresznikam je bil usmiljen, pa ne de bi jim pregledoval, temuzh de bi jih s' lepo perpravil k' pokori, spreobernil in sveli-
zhal; to ravno je pravo usmiljenje. Sveti Fi-

lip je bil od vseh zhefhen; vender je bil smiraj ponishen. Is ponishnosti se je odpovedal imenitnim flushbam, ktere so mu papeshi radovaljno ponujali; zhashti in bogastva ni hotel, de bi v' ponishnosti loshej Bogu flushil; v' shivo je bil shalosten, kader koli je bil zhefhen, in velikokrat je djal: „Ako bi od sebe mislil, de sim kaj, bi bil pogubljen.“ Ker je bil refnizno ponishen, je bil tudi poterpeshljiv v' nadlogah, v' bolesni in v' vsem. Le volje boshjo delati so bile njegove shelje; sato je velikokrat uzhil: „Ljubi moji! vsa svetost obstoji v' premagovanji svoje hude volje.“ Ta velik flushabnik boshji je ves slab od starosti, od vedniga terpljenja in pokorjenja, osemdeset let star vesel umerl v' letu 1595.

N a u k.

Ljubesen je delavna.

Sveti Filip Neri je Boga is vsiga serza ljubil, in njegova refnizna ljubesen do Boga in do blishniga je bila rodovitna dobrih del. Kratko popisovanje njegoviga shivljenja obilno prizhuje, koliko je storil sa boshjo zha in sa blishniga svelizhanje. Ljubi moj kristjan! premisli, ali ref Boga ljubish. Morebiti vzhafi zhutish nekaj dopadenja do Boga, in vanj klizhefh; pa to ni sadofti. Ljubesen do Boga more biti delavna; zhe ni delavna, ni ljubesen; lashnjiva ali premajhna ljubesen

je, zhe is nje ne delash vsiga, kar ti Bog sapove, ali zhe se ne varujesh vsiga, kar ti Bog prepove. Kristuf pravi: „*Kdor me ljubi, spolnuje moje besede.*“ Jan. 14, 24.

Sleherna ljubesen je delavna. Lakomnik kaj ne dela in ne terpi is ljubesni do blaga? Starshi veliko sferbe sa svoje ljube otroke, in vsak skasuje s' deli svojo ljubesen do zhloveka ali do stvari, ktero ljubi. Ti bi tudi rad in neutrudama delal sa zhasht boshjo, sa svoje in blishniga svelizhanje, ako bi Boga ljubil. Zhe Boga ljubish; te vse veseli, in vse delash, kar mu dopade, vsiga pa se varujesh, kar ga shali. Zhe s' vso dusho ljubish Boga, mu ne pravish le: „Gospod“ temuzh vso njegovo voljo spolnujesh. Ravno to sapove sveti Janes rekozh: „*Otrozhizhi moji! ne ljubimo le s' besedo, ampak v' djanji in v' resnizi.*“ I. Jan. 3, 18.

Skushnja in prizhevanje ljubesni je premagovanje svoje hude volje v' vsm. Zhe svojo voljo Bogu popolnoma podvershesht, ga refnizhno ljubish. Jesus, nar sveteji Gospod je rekel: „*Sim is nebes prishel, ne de svojo voljo, ampak tistiga voljo delam, kateri me poslal.*“ Jan. 6, 38. Sato je sapovedal moliti: „Sgodi se tvoja volja, kakor v' nebesih, tako na semlji.“ Zhe ljubish in delash dobro; zhe sovrashish hudo, in se varujesh hudiga is ljubesni do Boga; je to skushnja in prizhevanje ljubesni. Zhe pa lahke rezhi delash, teshkih nozhesh; kershanfko go-

vorish, pa nesramno shivish; molish, pa blish-nimu ne odpustish; delash, kar se tebi ljubi, pa ne vfiga, kar Bog sapove: le verjemi, de je tvoja ljubesen do Boga slaba, hinavska, lashnjiva, ni prava ljubesen. Ne posabi nikoli slatih besed svetiga Filipa, ker v' sebi sapopadejo vse potrebne nauke: „Otrozhizhi moji! vsa svetost je v' premagovanji svoje hude volje sapopadena.“

M o l i t e v.

O Bog! kako sim samogel mersel biti do tebe, ki si sgoli ljubesen in dobroti? Velikokrat sim s' jesikam djal: O Bog moj! te ljubim,“ pa moje besede so bile lashnjive besede, ker sim te s' deli shalil. Tebe, vse ljubeshni vredniga, nisim ljubil, nevrednim stvarim sim svoje serze dal. O Gospod! shaloftno sposnam svojo hudobijo, in ponishno prosim, de mi jo odpusti. Daj mi po svoji veliki milosti pravo delavno ljubesen, de od tiga sladkiga ognja gorim, nikoli ne pefham, in v' vsm dobrim rastem po sgledu tvojiga gorezhiga flushabnika svetiga Filipa, de te v' njegovi drushbi hvalim vekomaj v' nebesih. Amen.

XXVII. dan véliziga travna.

Sveta Marija Magdalena Pazi.

Sveta Marija Magdalena je bila rojena v mestu Florenzi na Lashkim v letu 1576. Njen ozhe je bil Kamil Pazi, bogat in shlahten gospod. V' hihi svojih bogatih staršev bi bila lahko vse dobrote in sladkosti vshivala, pa je raji v' pokorjenji shivela. Majhna she je bila, pa je she modrost starih imela; vse nizhemerne rezhi, ki so otrokam vshezh, so ji soperne bile, v' samoti je rada bila, in nikoli ni bila prasniga radovedna; njena sosebna framoshljivost ji je ubranila viditi, karkoli samore drashiti poshelenje, ali pohujshati dušho, brala je silno rada svete bukve, molila in premishljevala, svojim staršem je pokorna bila savoljo Boga; prijasna je bila s' vsi mi dobrimi deklizhi, pa tudi flabe so jo sposhhtovale, in nobena se ni predersnila vpri-zho nje kaj flabiga govoriti. Bila je sosebno usmiljena s' ubogimi; sebi je pertergovala nar bolji jedi, de bi jih njim dajala. Kader je bila na kmetih, je kmeshke deklizhe keršhanskiga uka uzhila, pa tako lepo in modro, de so se vsi zhudili nad njo. Njeno nar vezhi veselje je bilo moliti v' zerkvi pred sakramentam Jesuoviga telefa. Tiga nebeshkiga jedila je bila tako lazhna, de je njena gorezha

dusha od sladkiga pezhenja medléla. Ko je bila deset let stara, je vpervizh shla k' sveti-
mu obhajilu; njena dobra dusha je bila polna
sosebniga veselja, sosebno gnado je prejela;
tudi potlej je sosebne gnade od Jesusa preje-
mala, ker je s' zhisto vestjo pogosto perstopa-
la k' boshji misi. Jesusa in Marijo je neisre-
zhenost ljubila; ljubesen Jesusovo in zhistost Ma-
rije je vedno premishljevala, in vse delala,
kar je vedila, de njima dopade. Prav sato je
svoje devishstvo Bogu v' dar dala sa vselej, ker
je vedila, de imata Jesus in Marija sosebno
dopadenje nad zhistimi dushami.

Kader je bila shestnajst let stara, so jo
njeni starshi bogatimu mladenzhu v' sakon ob-
ljubili. Takrat she le je rasodela svojo ob-
ljubo, in jo nikdar niso mogli od te obljube
odverniti. Potlej je shla v' kloster, de bi
ji bilo bolj perloshno Bogu popolnoma slu-
shiti. Res je to bilo. Vsa se je dala Bogu v'
dar, Jesusa in Marijo je v' serzu vedno nosi-
la: ponishna in pokorna je vselej bila, vik-
shala gorezhost s' pogostnim vrednim obhaji-
lam; sgled je bila vsiga dobriga. Akoravno
je bila visoke in bogate rodovine, je bila ven-
der vsm drusim flushabniza, in jim je po-
nishno stregla, ko dobra hzhi svoji ljubesnji-
vi materi. Hudizh, sovraschnik vsiga dobri-
ga, jo je silno nadlesheval s' vsmi skushnja-
vami, de bi odstopila od boshje flushbe; pa
s' pomozhjo gnade in svojim persadevanjem
je nepremagana ostala. Pet let je bres pre-

neha to nadleshno vojskovanje terpelo, potlej je dosegla mir; ne le mirno, tudi veselo je Bogu flushila, ker je bila s' nebeshko sladnostjo napolnjena. Ta gorezha flushabniza boshja je bila sizer Bogu hvaleshna sa to zhisto veselje, vender je bila she bolj terpljenja lazhna; sato je Boga vedno profila: „Gospod, ali terpeti, ali umreti!“ Bog jo je ufhlifhal, ji dal hudo in dolgo bolesen, de bi bila s' terpljenjem nasitena, kteriga je bila smiraj lazhna. Veliko let je bolna leshala v' velizih bolezhinah; tudi ji je bilo odvseto vse notranje veselje; podobna je bila terpezhimu Jesufu na krishi v' britkoſti, v' sapufhenji, v' pokorſhini do sadnje ure. Jesuf je to svojo ljubo nevesto is sveta refhil, in vsel v' nebeshko kraljestvo pet in dvajseti dan veliziga travna, léta 1607. Njeno telo je bilo prej f-huiſhano in prepadeno od hude dolge bolesni, pa bersh po smerti je bilo lepo in svetlo, in do danafhniga dne se nestrohljivo vidi.

N a u k.

Od pogostniga obhajila.

Sveta Marija Magdalena je bila slo sheljna svetiga obhajila, ker je Jesufa s' vſo duſho ljubila; ravno sato ga je s' velizim pridam svoje duſhe pogosto prejemala. Gorezhof duſhe in ſkerbna perprava k' svetimu obha-

jilu napolnuje dušho s' vsemi dobrotami. Dušha, ktera sovrashi nar manji grehe, je sebi odmerla, Jesusu shivi, in is ljubesni ga sheli prejeti, prejme sosebno gnado per slehernim obhajilu. Tazim dobrim dušham so pogostne obhajila popotniza v' srezhno vezhnost.

Sveto reshnje Telo Jesufovo je nar sve-teji sakrament, per kterim se prejme Jesus po boshji in zhloveshki natori, tudi njegova gna-da, ako je dušha perpravljena. Ta sveti sa-krament je bil od Jesusa postavljen v' spomin njegove velike ljubesni in grenke smerti. Ob-ljubil je, de bo per svoji zerkvi ne le s' svo-jim duham, ampak tudi s' svojo prizhnostjo do konza sveta; ravno sato je postavil ta pre-sveti sakrament. Ta je bolji od sadu shivlje-nja, kteriga je Bog stvaril v' fredi raja, ker bi bil sad shivljenja obvaroval le telo pred telefno smertijo, ta sveti sakrament pa obvaruje dušho pred vezhno smertijo, in ji daje sastavo vezh-niga shivljenja v' nebefih. Sam Kristus je go-ovoril: „*Kdor od tiga kruha jé, bo vekomaj shivel.*“ Jan. 6, 52. Ne more biti nepotrebno ali nepridno, kar je Jesus is gorezhe ljubesni postavil. Ta presveti sakrament daje mozh du-shi, de srezhno pride v' obljubljeno deshelo, v' nebefa; je bramba pred smertnim in majh-nim graham; pomnoshi vero, upanje, ljube-sen; odjemlje mozh hudimu poshelenju; skle-ne dušho s' Jesusam, in pomaga v' vsem. To te uzhi in perganja pogosto perstopati k' bo-shji misi, zhe si le perpravljen.

Porezhesh: „Jest shelim ta presveti sakrament pogosto prejemati, pa posvetni opravki in moje slabosti mi ubranijo.“ Zhe ti posvetni opravki branijo se perpravljati k' boshji misli, kedaj pa bosh shel, ker ne bosh nikoli prost posvetnih skerbi. Ne le vezhkrat v' letu, temuzh komaj ob velikonozhni perstopish k' svetimu obhajilu, ker prevezh sa svet, premalo sa dusno skerbish. Glej, de ne bosh enak posvetnim povabljenim moshim, od kterih je Gosped rekel: „*Nobeden tistih mosh, kteri so bili povabljeni, ne bo moje vezherje okupil.*“ Luk. 14, 24. Ravno tako je rezhi od slabost, ktere, pravish, ti ubranijo k' svetimu obhajilu. Ti se s' njimi isgovarjash, pa komaj sadnje dni velikonozhne spovedi gresh pred Jesufoviga namestnika, de bi ozhitne framate ne prestal; to shalostno obletnizo vsako leto ponovish, poboljshati se nozhesh, in pottlej se isgovarjash rekozh: Moja nevrednost mi ubrani? Ta tvoj isgovor je poln lenobe in hinavshine. Hodi vezhkrat k' spovedi, ubogaj spovednika, shivi kerfhanfko in gorezhe, de bosh po boshji milosti pogostniga obhajila vreden.

Drugi porezhe: „Shelim pogosto prejemati sveto obhajilo, tudi vezhkrat v' letu grem k' spovedi; pa spovednik mi ne perpushte k' boshji misli.“ Kaj je le volja in shelja do svetiga obhajila sadostna perprava? Menish, de je vsa tvoja svetost ali pravizhnost pogosto ob-

hajan biti? Vem, ta sveti sakrament pomno-
shi svetost, pa bres snotranje pravizhnosti ka-
ko ga bosh vredno prejel? Ta nebeska jed
je jed sdravih, ne radovoljno bolnih duh.
Delaj prej vreden sad pokore, opusti grehe
in grehov perloshnosti, sovrashi in opusti hu-
dobijo, bodi gorezh v' duhu, in spovednik te
bo rad pufhal k' svetimu obhajilu. De se ne
prenaglish, dobro premisli, kaj pravi sveti
Pavel: „*Kdor nevredno je, ali pije, bo kriv
telefa, in kervi Gospodove.*“ 1. Kor. 11, 27.

Pravish: „Upam vredno opravljati svoje
obhajila, ker po njih zhutim sosebno dušno
veselje. Ljubi moj! nikar sebe prehitro ne
sodi. Vzhasi Bog is milosti rasodeva svoje pri-
jasno oblizhje, in daje svojim prijatlam ob-
zhutno veselje; vzhasi ga skriva is milosti ali
is pravize. Prezhudna je boshja modrost, in
neisvedljive so boshje poti. Ravno ta svetniza
prizhuje od tiga. Perve leta je po slehernim
obhajilu zhutila veliko snotranje veselje; po-
tlej je bila vezh let v' grenkosti. Oboje je bi-
lo od usmiljeniga Boga, in oboje ji je bilo v'
prid. Vzhasi so bogabojezhe dushe po svetim
obhajilu v' velikim strahu; slepi gresniki ve-
selo hvalijo Boga, ker so bili spusheni k' sve-
timu obhajilu, desiravno so sebi hujshi obfo-
jenje nakopali. To rasfoditi do zhistiga pre-
seshe mojo pamet; pa lepo te prosim, pre-
mishljui svoje shivljenje, sakaj to bo loshej
prizhevalo od tvojih vrednih ali nevrednih ob-

hajil, desiravno tudi to ni bres vse teme, ker brani enim slepota, enim ponishnost se prav sposnati. Pròsi Boga rassvetljenja, skerbno premishljuj svoje shivljenje, ponishno rasgrinčaj spovedniku svojo vest, in delaj kakor te bo on uzhil.

M o l i t e v.

O ljubesnjivi Jesus! odpusti mi moje grešno lenobo, is ktere sim se slabo, in poredko perpravljaj k' tvoji boshji misi. O sveti Duh, shivljenje moje dushe! napolni jo s' gorrezho ljubesnijo in s' sveto lakoto do tiga presvetiga sakramenta, de ga vredno prejemam. O sveta Marija Magdalena! spròsi mi gnado svoje shivljenje poboljšati, de nikdar Jesusa nevredno ne prejmem. Spròsi mi gnado stanovitne pravizhnosti, de, zhe me nagla bolezen potlazhi, Jesusa vredno prejmem, in po smerti vekomaj vshivam. Amen.

XXVIII. dan véliziga travna.

Sveti Juli marternik.

Ob zhasu neverniga in neusmiljeniga zesarja Dioklezijana je bilo veliko serzhnih marterni-

kov, moshkih in shenskih, mladih in starih, bogatih in ubosih, vojshakov in drusih. Med temi je bil tudi sveti Juli. Bil je serzhen in svest vojshak v' desheli, kateri se sdaj pravi Bulgarija. Per Maksimu, deshelnimu oblastniku, je bil kershanskke vere satoshen. Maksim ga poklizhe, in mu rezhe: „Je li ref, kar mi je bilo rezhenó od tebe, de si kristjan, in de bogove sovrashish? Sveti Juli mu odgovori: „Ref, jest sim kristjan, ne smem legat; kar sim, to povem.“ Maksim mu prijasno rezhe: „Ali ne vesh sapovedi nashih zesarjev, ktere sapovedó bogove moliti?“ Sveti Juli odgovori: „Vem sapoved, pa ne smem, kar oni sapovedó, ker ni perpusheno se odpovedati pravimu shivimu Bogu.“ Maksim: „Kaj je to kaj hudiga, malo kadila nashim bogovam darovati?“ Sveti Juli: „Ne smem rasshaliti Boga, in svoje dushe v' pekel obsoditi. She veliko let sim vojshak, pa nikdar niso nashli pregrehe nad menoj; v' vojski sim bil pokoren in perpravljen umreti sa svoje zesarje, spodobí se tudi, in dolshnost je, Boga ubogati; svesto sim flushil zesarju, pa tudi Bogu sim skerbel svesto flushiti.“ Maksim mu pravi: „Vidim, de si moder mosh, tedaj moli nashe bogove.“ „Ne smem, odgovori sveti Juli, Boga rasshaliti.“ Maksim mu sapeljivo rezhe: „Zhe je bogove moliti greh, ga jest na-se vsamem; ti ne greshish, ker jih le od mene persiljen molish: moli bogove in potlej gresh v' miru.“ Sveti Juli mu serzhno od-

govori: „Nikdar ne bom svojiga Boga sapustil; zhe je moja sveta vera greh pred tvojimi ozhmi, umori me.“ Maksim raserden mu reze: „Kratko, ubogaj, ali umerjesh.“ Sveti Juli: „Smerti sim vesel; naj pogine moje telo, de bo dusha svelizhana. Maksim savpije: „Ti neumнеш, ki molish krishaniga zhloveka, in hozhesh sa-nj umreti!“ Sveti Juli mu odgovori: „Jesuf je umerl nas reshiti od grehov. On je Bog, in kdor se njega framuje, bo vershen v' vezhni ogenj.“ Maksim: „Tedad hozhesh raji umreti ko shiveti?“ „Raji umerjem, pravi sveti Juli, de vezhno shivim.“ Oblastnik Maksim ga je obsodil v' smert rekozh: „Juli bodi umorjen, ker je nashim zesarjem nepokoren.“ Kader so ga na sodishe peljali, so ga kristani spremljali in objemali. Neki bogabojezh vojshak je k' njemi perstopil, in mu rekel: „Ljubi moj Juli, prosim te, stanoviten ostani, de vezhno plazhilo prejmesh, in prosi sa-me, ker ob kratkim pridem sa teboj.“ Sveti Juli ga je ljubesnjivo objel rekozh: „Hiti sa menoj priti v' nebesko kraljestvo.“ Potlej je profil Jesufa rekozh: „O Jesuf! v' kteriga imenu terpim, vsemi mojo dusho, in postavi jo med svoje svete.“ Bil je sa vero umorjen v' letu okoli 303.

ga
je
Sv
ter
Se
ke
jan
ve
ti.
sti
ri

Lj
ga
zh
mo
Bo
sa
je
na
vil
bos
ma
val
bij
tvo
bo

N a u k.

Ne pomagati, ne pervoliti v' greh.

Oblašnik Maksim je slo nagovarjal sveti-
ga Julija moliti malike, in je perstaval: „Zhe
je bogove moliti greh, ga jest na-se vsamem.“
Sveti Juli ga ni hotel poslušati, je stanov-
ten ostal, in raji umerl, ko odstopil od Boga.
Se ni zhuditi, de je Maksim tako govoril,
ker je bil slep nevernik; pa zhuditi se je krist-
janam, kateri, akoravno so na svetlobi svete
vere, isgovarjajo greh, in pomagajo greshti-
ti. „*Ti nimajo isgovora, in greshe ne le ti-
sti, kateri hudo delajo, temuzh tudi ti sti, kte-
ri takim pervolijo.*“ Riml. 1. 32.

Nikdar blishnimu ne pomagaj greshti.
Ljubesen do blishniga ti sapove s' vso mozhjo
ga obvarovati greha; kako bosh isgovorjen
zhe mu s' slabim svetam ali drugazhi perpo-
moresh v' greh? Ti bi bil sovrashnik Gospod
Boga, svoje dushe in svojiga blishniga, bi bil
sapeljivi satan in neusmiljen ubijaviz. Gor-
je ti, ako bi govoril ko neverni Maksim: „Jest
na-se vsamem ta greh, de bi blishniga napra-
vil greshti.“ Od kod imash oblast sapovedi
boshje in zerkvene prevrazhati? Imash ti pre-
malo svojih grehov, de si radovoljno nakopa-
vash grehe drusih? Sa plazhilo svoje hudo-
bije bosh prejel vezhno pogubljenje, huji bo
tvoje obsojenje, in od tebe sapeljane dushe te
bodo klele vse vezhne zhase.

Nikoli ne poslušaj sapeljivih besed hudobnih. Nisi isgovorjen, ako soper sapovedi ali svojo vest storish pa besedo drusih. De verjamesh uzhenikam katolske zerkve, de refnizhni nauki raspodé tvojo temo in tvoje smote, je pravizhno; pa spet rezhem, de nisi isgovorjen, ako hudobne poslušash. Sveti Pavel pravi: „*Ako bi angel is nebes prishel, vam kaj osnanovat sunaj tuga, kar smo vam mi osnanovali, naj bo preklet.*“ Gal 1, 8. Sam hozhesh sapeljan biti, in sam si kriv svojiga pogubljenja, ako hudobnim verjamesh. Oblastnik Pilat je vedil, de so mu Judje Jesusa is nevoshljivosti v' roke dali; pa is prebojezhiga serza je pervolil v' njegovo smert. Rekel je fizer: „Sim nedolshen nad kervijo letiga pravizhniga;“ pa ni bilo ref, Pilat in Judje so greshili. Ravno tako je sdaj. Hudobni nagovarjavzi in prostovoljno sapeljani so krivi; ti in uni bodo pravizhno povrazhilo prejeli. Le meni verjemi: nezhistnik te nagovarja v' ostudno djanje in pravi: To ni greh, ker gerdiga poshelenja tako sheli. Dershi se rasodetih refniz in osnanjenih sapoved, in varuj se sapeljivzov, de bosh vekomaj frezhen.

M o l i t e v.

O Bog! pred teboj ponishno sposnam svojo nestanovitnost in hudobijo. Vezhkrat sim nasvetoval ali odsvetoval, pa tudi poslušal

in ubogal po svoji slepoti in svojim poshele-
nji. Ali o Gospod! odpusti mi grehe, daj mi
modrost tvojo sveto voljo sposnati; daj mi sta-
novitnost po tvojih sapovedih shiveti, de nobe-
niga ne pohujšham, in ne poslušham soper
tvojo sveto voljo. O sveti Juli! sprosi mi to
gnado od usmiljeniga Boga po Jesusu Kristu-
su, de po tvojim sgledu svest in nepremakljiv
ostanem v' dobrim. Amen.

+ XXIX. dan véliziga travna.

Sf. Maksim in Ziril otrok, marternika.

Nad ljudmi vsaziga stanu in vsake starosti
nam je boshja previdnost lepe sgleda kershan-
ske stanovitosti perhranila. Tak lep sgled bo-
mo v' terpljenji Maksima delavza in Zirila o-
troka sdaj vidili.

Ob zhasi zesarja Dezja, kateri je kristjane
naj huje preganjal, martral in moril, je bil
tudi Maksim pred oblastnika Optima perpeljan.
Oblastnik ga vprasha: „Kdo si?“ Maksim
odgovori: „Sim svojak in kristjan.“ Oblast-
nik rezhe: „Kakofhniga opravila si, f' zhim
se shivish?“ Maksim pravi: „Delavez sim,
in s' delam svojih rok se shivim.“ Ali si tu-
di kristjan?“ ga na dalje vprasha. Ponishno
mu pové: „Greschnik sim, vender pa kristjan.“

Oblastnik rezhe: „Vesh, kaj postave nashiga zesarja ukasujejo, de naj kristjani ne zhasté svojiga Boga, temuzh zesarjeve bogove naj molijo.“ Maksim pravi: „Vem, in sato stojim sdaj tukaj pred teboj.“ Oblastnik rezhe: „Daruj tedaj malikam!“ Serzhno odgovori Maksim: „Nikoli ne bom drusim daroval, kakor svojimu pravimu shivimu Bogu, in v' nar vezhi frezho si shtejem, de sim mu s' mladiga smiram flushil.“ „Sapovém ti, rezhe sodnik, daruj s' lepo, ako hozhesh shivljenje ohraniti; sizer bosh mnoge martre okusil, in na sadnje umorjen.“ „Ravno tega, mu odgovori, sim she sdavnaj shelel, de bi svoje revno menljivo shivljenje sa vezhno sametil.“

Sdaj ga sodnik ukashe f' palizami pretepati, in med pretepanjem ga pregovarja, de naj moli malike. Pa Maksim pravi: „Vse terpljenje savoljo Jesufa ni nefrezha sa-me, ampak velik dar boshje milosti. Ko bi jest sapoved svojiga Gospoda ne spolnoval, kterih sim se is svetiga evangelja nauzhil, bi prishel v' vezhno terpljenje.“ Ukashe ga oblastnik raspeti na tesavnizo, s' shelesnimi grebeni shivot mu rastergati, in pezhi na sherjavzi; in rezhe mu spet: „Daruj malikam!“ Sveti martnik mu vesh voljen odgovori: „Zhe ne darujem, reshim svojo dusho; zhe pa darujem, jo sgubim.“ Sej ne zhutim ne tepeshev, ne tesavnize, ne grebenov, ne ojenja, ker je Jesusova gnada v' meni, in po njej in po proshnjah svetnikov, ki ste jih ravno tako neusmil-

jeno terpinzhili, kakor sdaj mene, bom svelizhanje dosegel.“ Serzhnost tega kerfhanfki-ga vojshaka je oframotila krivizhniga sodnika; sapove ga f' kamnjem do smerti pobiti, ker nozhe malikam darovati. Slushabniki to krivizhno sapoved komaj saflifhijo, kar ga sgrabijo; ves rastepen, satekel, rasmefarjen in opezhen je bil. Is mesta ga peljejo, in so ga kamnjali. Med tem Maksim, dokler je bila dusha v' njem, ni jenjal Boga hvaliti sa gnado take frezhne smerti.

Zerkev obhaja danafhni dan tudi spomin svetiga Zirila otroka in marternika. Bil je v' Zesareji rojen od bogatih, pa nevernih staršev. Kar se je s' njim godilo, vemo is lista bleso svetiga Firmilijana, fhkofa v' Zesareji. V' tem pishe tako le: „Ljubi bratje! ne morem vam samolzhati, kar se je f' fantam Zirilam godilo, kako je namrezh martre preterpel. Vezhi mozh, ko je zhloveshka, kaj! Bog sam se je v' njem vojskoval. Mozh vere se je bojevala f' krivizhnimi sodniki v' Zesareji. Vsi so se savseli nad mladostjo svetiga Zirila, in se niso mogli nazhuditi nad fantovo stanovitnostjo v' veri. Ves ognjen je bil sa Jesusa, in vedno je imenoval sladko ime „Jesus.“ Saviden, preklinjan in pretepan je bil; pa sa vse to se ni smenil, voljno in veselo je terpel, in perpravljeniga se kasal she veliko vezh terpeti. Veliko vernih ga je visoko zhaslilo, nekteri njegove starosti so sheleli tudi taki biti; njegov ozhe pa ga je od hishe spo-

dil, in mu ni hotel nizh dati. Nekteri so ozhetu prav dajali. Ziril pa sa vse to nizh ni maral, rékel je, de, kar so mu ozhe odvseli, je le malo memo tistiga, kar mu bo vera v Jesusa Kristusa povernila.“

Oblastnik mesta Zesareje je svedil, kako se otrok vede. Ukashe ga pred-se perpeljati, de bi ga s' ojstrojtjo oplashil. Pa kmalo se je preprizhal, de otroka ni tako lahko ostrashtiti, ker je ves serzhen pred njim stal. Oblastnik mu pravi: „Ljubi moj otrok! odpustim ti tvoje sadolshenje, in tudi tvoj ozhe ti ga bodo odpustili; vseli v' svojo hisho te bodo spet, zhe ubogash, in Jesusa sapustish.“ Otrok Ziril je prav modro in serzhno odgovoril rekozh: „Mene veseli sa pravizo terpeti; Bog me bo dobrotljivo ofkerbel, in mi dal lepshi hisho, kakor je hisha mojiga ozheta. Odpovem se vsimu posvetnemu premoshenju, de bom bogateji v' nebesih. Ne bojim se smerti, ker bom po smerti sadobil vezhno shivljenje.“ Modro in serzhno govorjenje tiga svetiga otroka je prizhalo, de je sveti Duh is nje ga govoril, kakor David pravi: „*Is uft majhnih si ti (o Bog!) savoljo svojih sovrashnikov hvalo napravljash.*“ Pf. 8, 3. Sodnik je otroka Zirila she s' straham poskushal. Svojim flushabnikom ga je sapovedal svesati, in peljati k' smerti; pa na skrivnim jim je rekel: „Strashite ga, pa nikar ga ne umorite.“ Peljali so ga do veliziga ognja, in mu rekli: „Ako bogov ne molish, te vershemo v' ogenj.“

Nizh se ni ognja bal, shelel je zelo v' njem umreti. Peljali so ga spet pred sodnika, kteri mu rezhe: „Moj otrok! si vidil ogenj in mezh; bodi tedaj moder, ubogaj, de pojdesh v' hisho svojiga ozheta.“ Otrok Ziril je sodniku rekel: „Sakaj si me nasaj poklizal? ne bojim se ne ognja, ne mezha, ker shelim v' nebefa priti, kjer bo Bog moje vezhno plazhilo. Le hiti me umoriti, de grem is sveta k' svojimu Bogu.“ Vsi sraven stोजezhi so se slo zhudili nad njegovo serzhnostjo, in milo jokali. Sveti Ziril pa jim je rekel: „Sakaj jokate nad menoj? vi ne veste, kam pojdem; pustite, naj umerjem, de vekomaj v' nebefih shivim.“ Sodnik ga je ukasal umoriti. Umerl je pod nevernim zesarjem Dezjem v' letu okoli 250, enajst let star.

N a u k.

Od predersniga upanja.

Sveta marternika sta bila polna upanja v' Boga, sato tudi polna serzhnosti pred nevernim sodnikom. Desiravno je sveti Ziril le enajst let star bil, se ni bal ne shuganja, ne smerti. Upanje v' Boga daje veliko serzhnost vse terpeti in premagati, tudi hude sovrashnike in smert. Kdor se vojskuje sa boshjo zhaft, naj le upa v' Boga, in bo dobil obilno pomozh. Mladenizh David je mogozhnimu Filishzhanu serzhno rekel: „Ti pridesh nad

me s' mezhem, s' sulizo in s' shkitam, jest pa nad-te v' imenu Gospoda vojskkih trum, ktere si saframoval; on mi te bo v' roke dal, in bom trupla Filishkih vojshtakov danš dal ptizam in sverinam v' jéd, de ves svét ve, de je Bog v' Israelu.“ I. Kralj. 17, 45. 46. To je pravo upanje v' boshjo pomozh, kader je vojskovanje s' sovrashniki v' imenu Gospoda in sa njegovo zhašt. Zhe shivish, de Bogu flushish; zhe profish pomozh gnade, de bi mu svešt ostal, ali de bi se spreobernil: prav upash, in bosh dosegel, kar upash. Zhe si tak, le upno rezi sa Davidam: „*Gospod je moja luzh in moja pomozh, koga se bom bal? Gospod je varh mojiga shivljenja, pred kom se bom trefel?*“ Pl. 26, 1.

Varuj se predersniga upanja, ker je to grosno shkodljivo. Zhe v' svojo mozh upash, slabo upash; zhe upash v' neskonzhno milost boshjo, de bi is tiga upanja v' grehish shivel, ali de bi pokoro odlashal, je tvoje upanje predersno in pogubno. Pa pravish: „Bom she nekaj zhafa svét vshival, potlej se bom spreobernil; sdaj imam preveliko skushnjav, potlej se bom loshej; eni so bili tudi veliki greshniki, vender so se spreobernili; drugi so hudobnisthi od mene, vender she shivé, in se lahko spokoré; Bog je neskonzhno dober, me ne bo savergel.“ Nikar tako ne misli in ne govori, sakaj to je resnizhno prizhevanje predersniga upanja. Svetniki so se bali, in se bojé; ti pa, velik greshnik, si bres vsiga

strahu? Poslušaj svetiga Pavla: „*Delajte s' strahom in trepetam delo svojiga svelizhanja.*“ Filip. 2, 12.

Ljubi moj! sakaj povisshujesh boshjo milost k' svojimu pogubljenju? Bog je usmiljen ozhe, pa ravno sato ga moresh is vsiga serza ljubiti. Zhe sanizhujesh bogastvo boshje milosti; si jeso nakopavash, ker je Bog poterpeshljiv, pa tudi pravizhen sodnik. Zhe ne jenjash hudiga delati, bosh ko shkodljiva ljuljka vershen v' vezhni ogenj. Zhe so nekteri s' grehi preoblosheni na sadnje dosegli milost; je veliko vezh drusih, kteri so prejeli po svoji hudi nehvaleshnosti in terdovratnosti. Kaj se sanashash na gnado, ktero sdaj sanizhujesh? Sakaj odkladash pokoro v' prihodni zhas, ker pokora in zhas ni v' tvoji oblasti? Boshja milost je velika, vender je pogubljenih veliko; tudi ti bosh lahko med nje prishel, ako usmiljeniga Boga predersno sanizhujesh, in v' grehih terdovratno shivish. Modri prizhuj: „*Usmiljenje in serd je per Gospodu; se da sprofiti, pa tudi jeso rasлива.*“ Sirah 16, 12. Sveti Peter pravi: „*V' dneih Noetovih so maloverni v' vodi konez vseli, ker so se na boshjo poterpeshljivost sanashali.*“ I. Pet. 3, 20.

M o l i t e v.

O Gospod! blagor tim tvojim flushabnikam, svetimu Maksimu in Zirilu, kteri so v'

tě upali, in f' tvojo pomozhjo vse sovrashnike premagali. Pa oni so prav upali v' tvojo pomozh, ker so skerbeli in se vojskovali sa tvojo zhaft: jest pa sim do sdaj upal v' te, in delal soper tebe; sim upal plazhilo svetnikov prejeti, in sim shivljenje hudobneshev posnemal; ker si me dobrotljivo ohranil, sim te hudobno sanizheval. O velika je moja hudoba! Sovrashim jo, poboljšhati se hozhem. Pomagaj mi f' svojo gnado, de ne obupam, in de predersno ne upam; pred stolam tvoje milosti te klezhé prosim, ne saversi me; moja hudobija ni vredna milosti, pa tvoja milost je vezhi od moje hudobije; upam v' té, in persadeval si bom tvoje milosti se vdeleshiti. Amen.

XXX. dan véliziga travna.

Sveti Ferdinand, Shpanski kralj.

Sveti Ferdinand III. kralj tiga imena, je bil rojen na Shpanskim v' letu 1197. Njegov ozhe je bil imenovan Alfons VIII. in njegovi materi je bilo ime Berengárij. Bil je v' katolski veri in v' svojim visokim stanu prav skerbno srejen. Bog mu je dal sosebno gnado bogabojezhe shiveti; tudi mu je dal veliko serzhnost vse krivizhne sovrashnike pre-

magati. Bog je povisfal tiga svetiga kralja k' odrefhenju svojiga verniga Shpanfskiga ljudstva, in k' rasfhirjenju katolfhke vere. Sveti Ferdinand je bil drugi Juda Makabej, bogabojezh in frezhen soper hude sovrashnike boshjiga imena. Le devetnajst let fhe le je bil star, ko je kralj bil postavljen. Desiravno je bil kralj, je vender spofhtoval in ubogal svojo ljubo mater, tudi spofhtoval in ubogal duhovne; tudi je ljubil ko svoje otroke svoje podloshne, in jim s' vfo mozhjo pomagal. Bil je bogabojezh, pravizhen, usmiljen, ferzhen, poterpeshljiv, ponishen. Sato so mu vfi, fhe shivimu: „Sveti kralj“ rekli. Ob njegovim zhasu je bilo vezh délov Shpanfske deshele pod oblastjo hudih sovrashnikov Jesufoviga imena, kateri so bili filno mogozhji; vender je sveti Ferdinand s' boshjo 1. mozhjo vse premagal. Premagaviz je bil, ker so ga njegovi vojshaki ljubili in ubogali; premagaviz je bil, ker je upal v' Boga, in njemu flushil. Ta sveti kralj se je fkerbno perpravljjal na vojsko, vedno Boga profil, de naj mu pomaga, in slo fkerbel, de bi njegovi vojshaki pravizhno shiveli. Po premaganji ni sebe nikdar hvalil, ampak Boga vojsknihi trum, kterimu vfa hvala gre. Kader fi je s' vojsko kako mesto ali deshelo podvergel, kjer so krivizhni sovrashniki gospodovali; je fkerbel katolfhko vero, fhkose in zerkve spet postaviti, de bi bil Bog moljen. Kar tiga svetiga kralja nar bolj povifhuje, je to, de je bil

med velizimi opravki smiraj mirniga serza, smiraj bogabojezhe dufhe. Nikdar ni posabil Boga, dolgo je molil, svojim vojshakam ravno to perporozheval. Desiravno usmiljen, je vendar hudobne strahoval, ker je vedil, de je usmiljenje bres pravize krivizhno usmiljenje. Zhe krivizhniki niso strahovani, je Bog huje rasshaljen, in so nedolshni nadleshovani, kar ni prav.

Dobri pravizhni in serzhni kralj Ferdinand je nevarno sbolel; pa kakor je vselej bil Bogu pokoren, tako tudi v' bolesni. Huda bolesen mu je napovedovala blishno smert; sato je poklizal k' sebi svojiga pervorojenza, Alfonsa, in mu ljubesnjivo rekel: „Moj sin! skerbi vselej sa katolshko vero, sposhtuj svojo mater, bodi namesti ozheta svojim mlajshim bratam, pravizhno gospoduj, Boga se boj, njemu flushi, in ne bofh nikdar sapushen.“ Potlej je hotel previden biti s' svetimi sakramenti. Pa preden jih je prejel, je hotel s' pomozhjo drusih is postelje ostati; klezhe je molil Jesufa v' sakramentu, in je ozhitno povedal vse poglavitne resnize katolshke zerkve. Kader je bil bliso smerti, je tako le molil: „O Gospod Jesus! nizh nifim pernesel, in nizh ne bom odnesel; vsemi mojo dufho, in postavi jo med svoje svetnike savoljo saflushenja svoje grenke smerti.“ Shkofje in drugi so molili okoli njegove postelje, de bi mu od Boga sprofilo frezhno smert; kralj jih je profil she perstaviti sahvalno pesem v' sahvalo vsih

prejetih gnad. Vse je jokalo po smerti tiga
dobriga kralja. Umerl je trideseti dan velizi-
ga travna leta 1285.

N a u k.

*Bogabojezhofť bogatinov in vojſhakov je
nar prijetniſhi.*

Sveti kralj Ferdinand je ſkerbel ſa ſvoje
kraljeſtvo, ſe je mogel voſſkovati ſ' hudimi ſo-
vrashniki; vender je Bogu ſluſhil, in ſe ſve-
lizhal. On uzhi, de ſe vſak, ako ravno je v'
velizih ſkerbeh, ſamore ſvelizhati. Zhlovek,
obdan od poſvetnih ſkerbi, teſhko Bogu ſlu-
shi; pa ravno ſato je njegova ſvetoſť ſoſebne
hvale vredna.

De je ubogi ponishen, ga ſhe uboſhtvo
ſkoraj permora ſe ponishati; de ſe revesh ne
hvali in ne povikſhuje, je lahko, ker ima ſvo-
jo revſhino pred ozhmi; de je njegovo telo
loſhej duſhi pokorno, ga ſhe teſhke dela in
vedno terpljenje pomagajo pod pokorſhino
devati. Sato ſo bogatini in mogozhni ſveta
vezhi hvale vredni, ako bogabojezhe ſhivē,
ker bogafťvo, mogozhnoſť, oblaſť, veliko nepo-
kojnih ſkerbi nakopava, in ſladnoſti ſveta po-
nuja. Zefarji, kralji, mogozhni in bogatini
ſo ſoſebne hvale vredni, zhe ſo ponishni v'
veliki oblaſti; zhe neumno ſveta ne ljubijo,
ako ravno bi lahko vſe njegove dobrete vſhi-
vali; zhe ſhivē v' pokorjenji, ako ravno ſo v'

obilnosti. Bogaſtvo, in oblaſt pravizhniga je vſim v' prid, ker je pomozh revnih, podpora ſlabih, bramba preganjanih; dober ſgled njegoviga bogabojezhiga ſhivljenja filno ſhirono ſega, in k' veliko dobrimu perpomore. Modri pravi: „*Blagor zhloveku, kteri ni v' denar in v' ſaloge ſvojiga upanja poſtavil.*“ Sirah 31, 8. Reſ, blagor mogozhnim in bogatim, kteri imajo vſiga obilno, vender le v' Boga upajo, le po nebefhkim kraljeſtvu hrepene; ravno ſato ſo ſoſebne hvale in plazhila vredni.

Bogabojezhofť vojſhaka je Bogu in ljudem nar prijetniſhi. Vojſhak poln vere v' praviſga Boga, ſveſtobe do ſvojih oblaſtnikov in pravize v' vſim ne more nikdar prehvaljen biti. Bogabojezh, ſveſt, pravizhen, uſmiljen, poniſhen vojſhak je Bogu in ljudem ljub. Kako lepo in ſavſetno je viditi vojſhaka poniſhno moliti, framoshljivo ſe veſti, braniti nepremoshniga pred krivizo? Zhafťita ſluſhba je ta, ſoſebno zhe je ſraven dolſhne ſveſtobe do oblaſtnikov tudi bogabojezhofť.

Blagor deſheli, v' kteri bogabojezh poglavar goſpoduje. Sveto piſmo prizhuje, de ſo bogabojezhi kralji ſvojim podloſhnim veliko perpomogli v' boſhjo ſluſhbo, de ſo oni in deſhelani bili frezhni. Tedaj ſavoljo boſhje ſapovedi in frezhe vſih je dolſhnoſť Boga proſiti, de naj modre in pravizhne oblaſtnike daje, de bi pod njih oblaſtjo mirno, pravizhno in bogabojezhe ſhiveli.

M o l i t e v.

O Bog! ponishno te prosim, vodi poglavarje deshele, njih vojshake in mogozhne svetá s' svojim duham, de po oblasti, ktero so od tebe prejeli, bogabojezhe, modro, usmiljeno, pravizhno gospodujejo. Sahvalim te, ko nam dajesh katolske oblasti, pod katerih oblastjo bres vsiga strahu lahko Bogu flushimo, in kateri nam tudi sami v' boshjo flushbo pomagajo, ker so bramba zerkve in vsiga dobriga. Koliko so prvi verni pod oblastjo nevernih oblastnikov terpeli! Hvala ti bodi, o usmiljeni Gospod! ker je sdaj sveta katolska vera v' zhasi tudi per mozhnih svetá. Ne le tvoje in tvoje zerkve sapovedi, tudi sapovedi naslih deshelskih oblastnikov prepovedujejo hudo, in sapovedujejo dobro. Vsigamogozhni kralj nebes in semlje! ohrani nas, obvaruj nas file sovrashnikov, daj nam tebi mirno flushiti. Amen.

XXXI. dan véliziga travna.

Sveti Kanzjan in tovarshi marterniki.

Sveti Kanzi, Kanzjan in Kanzjanila so bili v' Rimu rojeni od imenitnih in filno bogatih

staršev, v' shlahti zesarju Karinu so bili. V mladosti so se svete katolške vere uzhili od svetiga Prota, in vsi vneti so sa-njo bili. Zesar v' Rimu da povelje kristjane martirati in moriti, ako ne bodo malikov molili. Sveti uzhenik Prot jim je svetoval is Rima pobegniti, de bi revnim in ubosim samogli she vezh zhasa pomagati. Ubogajo ga. Prodali so svoje hiše in drugo blagó, kar so ga v' Rimu posedli, in denarje rasdelili med uboge; tudi flushne, ki so jih veliko imeli, in ki so jih bili is nevernikov v' kristjane spreobrnili, so vse spustili, preden so is Rima shli. Prebivali nekoliko zhasa so bliso Rima na svojih pristavah, potlej pa prishli do meje Kranjske deshele, in obstali v' mestu Akvileji, ki se mu po nashim jesiku Aglar pravi. Tudi tukaj so veliko pristav in lastnin imeli. Ali she huji preganjanje ko v' Rimu je bilo; vse jezhe so bile polne poklenjenih kristjanov, kateri so vsiga hudiga konez jemali. Med temi je sveti Krisogon savoljo posebne kerfhanške modrosti in popolnamasti nar bolj flovel. Njega najti in viditi so vsi gorezhe shelje imeli, in iskat ga gredó s' svojim svetim uzhenikam. Ponozhi pridejo do jezhe, kjer so kristjani sdihovali po uri, ktera jih bo od svetá lozhila, in s' Jesusam vezhno sklenila; s' denarji podkupi jo varha per jezhi, de jih va-njo pusti vernih uterdovat v' veri. Ko so v' jezho prishli, vprashajo po Krisogonu; pa kristani jim od-

govoré: „Krisogon je she pred shešt in trideset dnemi savoljo svete vere s' mezhem umorjen, in maslnik Zojil je njegovo truplo pokopal.“ Hvalili so vso nozh Boga, de je svojiga prijatla in slushabnika tako serzhniga storil, in mu perloshnost dal sa vero umreti. Tudi saperti kristjani so s' njimi Bogu hvalo peli; eden drusiga so v' veri uterdovali, in si serzhnost dajali raji umreti, kakor pa vero satajiti. Ko sjutraj is jezhe pridejo, osnanujejo Jesusa po vsm mestu, in v' njegovim imenu osdravljajo bolnike. Veliko nevernikov je vidilo njih zhudeshe, jih poslushalo, in se spreobernilo.

Oblastnik je, se vé, to kmalo svedil. Brizhev poshlje do njih, in jim po njih sapové malikam darovati. Milo so proti nebesam pogledali, in jim odgovorili: „Mi ne darujemo malikam, sakaj pisano je: Vsi maliki nevernikov so vragi, in le on je Gospod, kateri je nebó in semljo in vse stvaril. In vsi, ki malike delajo, in ki va-nje saupajo, so jim enaki. Le pojdite, od koder ste prishli, in povéjte oblastniku, de raji umerjemo, kakor de bi Jesusa sapustili, kterimu od mladih dni slushimo.“ Dulzi, mestni poglavar, se ne predersne jih umoriti, ker so bili visoziga rodú; do zesarja pishe v' Rim, in ga vprasha, kaj mu je storiti. Zesar mu odgovori, de, zhe nikakor malikam darovati nozhejo, naj jih le ukashe umoriti.

Eniga dné se peljejo vsi shtirje is mesta k' grobu svetiga Krisogona molit, in ga profit, de naj jim od Boga sprosi mozh blishne martre stanovitno preterpeti; sakaj bilo jim je v' perkasni rasodeto, de bodo ravno na tistim mestu marternikov krono dosegli, kjer jo je sveti Krisogon. Prezej je svedil mestni oblastnik, de so se odpeljali. Menil je, de so sbeshali, in naglo poshlje Sifinja s' brizhi sa njimi. Serzhni prizhevavzi Jesusove vere pokleknejo na grob svetiga marternika, in molijo tako le: „Gospod Jesus Kristuf, vsigamogozhni Bog! poshlji nam svojiga angelja na pomozh, de bodo vsi malikovavzi osramoteni. K' tebi klizhemo, o Gospod! ohrani nas, de bomo stanovitno prizhali k' zhahti tvojiga svetiga imena in v' poterjenje vsih, kateri v' té vérujejo, de bodo tudi malikovavzi preprizhani, de si le ti sam pravi Bog, kterimu tudi angeli flushijo.“ She so klezhali in molili na grobu, kar brizhi do njih pridejo, in jim serdito veljévajo malike moliti. Odgovorili so jim: „Tega ne bomo nikoli storili; le praviga Boga bomo védno molili, kateri je nebó in semljo in vse, kar je, stvaril.“ Tudi so serzhno rekli, de bodo vsi malikovavzi v' vezhni ogenj versheni. Na ta odgovor se je Sifini stogotil, in serdito brizhem sapovedal, de naj jim glave odsekájo. To slishati sasheno veselo hvalo Bogú, pokleknejo in molijo l' povsdignjenimi rokami: „Gospod Jesus Kristuf! ti si rekel, de svoje sveste flushabnike

tako ljubish ko ozheta in mater, tebe prosi-
mo, ki si sa zhasno vezhno, sa menljivo ne-
menljivo, sa posemeljske dobrote vezhno ne-
beshko shivljenje obljubil, poglej sdaj v' tej
uri is svojih lepih nebes na nas, vsemi nashe
dushe k' sebi in perdrushi jih shitevilu svojih
isvoljenih svetnikov. Ti si pravi edini Bog, te-
bi bodi zhas na vse vezhne zhase! "Kader so
„amen“ isrekli, so se po bratovsko objeli in
kushnili, in si veseli glave odsekati dali. Pre-
jeli so krono vezhniga shivljenja v' letu 301.
Njih svete trupla je poboshni mashnik Zenon
zhastito pokopal sraven groba f. Krisogona su-
naj mesta unkraj réke Sozhe, kjer so posneje
zerkev svetimu Kanzju k' zhasti fosidali.

N a u k.

Od slabe ljubeshni do sebe.

Sveti Kanzjan in njegovi tovarshi mar-
terniki so sebe le sveto ljubili, sato so lahko
sapsutili premoshenje, so bili serzhni v' pre-
ganjanji, in so tudi raji umerli, kakor de bi
bili od Boga odstopili. Sveta ljubeshen do se-
be je isvir vsiga dobriga, slaba ljubeshen do
sebe je isvir vsiga hudiga. Kdor sebe sveto
lubi, skerbi le dushe svelizhati, je perprav-
ljen vse, tudi shivljenje dati, sa nebeshko
kraljestvo; kdor sebe slabo lubi, ne mara sa
gnado svetiga Duha, in ne skerbi sa svelizha-
nje, de le pozhutkam sheshe, mu je sadosi.

Varuj se prav skerbno slabe ljubeshni do sebe; zhe ta v' tebi gospoduje, bosh vekomaj nesre-
zhen. Sebe slabo ljubiti je nar huji sovrasht-
tvo. Modri uzhi: „*Nikar po svojim poshe-
lenji ne shivi, in odverni se od svoje volje.*“
(Sirah. 18, 30.

Slaba ljubeshen do sebe je sazhetik vsiga
hudiga. „Sebe pregreshtno slabo ljubish,
pravi sveti Avgushtin, zhe Boga ne ljubish.“
Zhe Boga ne ljubish, ne moresh sebe savoljo
njega ljubiti; zhe sebe ne ljubish savoljo Bo-
ga, ljubish sebe slabo, ker svojimu hudimu
poshelenju flushish, in si vezhno pogubljenje
nakopavash. Ako sebe slabo ljubish; le po-
zhutki gospodujejo, skušnjava te gonijo, ka-
mor hozhejo, in vse stvari so ti shkodljive.
Nezhistost te lahko omaga, ker bolj ljubish
telo ko dusho; poshreshnost ti je ljuba, ker
sebe meseno ljubish; pravizo in krivizo obra-
zash po svoji lakomnosti, ker svet ko malika
molish. Molish le, de bi Bog pomnoshil tvo-
je premoshenje; zhastish svetnike, de bi ti
zhasno srezho sprofili. Nobena rezh ni tolikaj
sveta in dobra, de bi ne bila spridena od last-
ne mesene ljubeshni. Zhe sebe sveto ne lju-
bish, tudi blishniga ne moresh prav ljubiti;
ga ljubish is nezhistosti, ker je drusiga spola;
ali is lakomnosti savoljo svojiga dobizhka, ali
natorno, ker ti je vshez, ali is drusih ma-
lovrednih namenov. Slaba ljubeshen do sebe
uzhi prekanjene svijazhe, gerdo hinavshino,
krivizhne dela in neisrezheno veliko hudiga.

Nikoli ne bosh stanoviten v' pravizi, v' resnizi, v' dobrim, ako ne premagash mesene ljubeshni, ker bosh vse rezhi obrazhal po svojini lastnim telesnim dobizhku, ali po svojim spridenim serzu; bosh prijatel ali sovrashnik, hud ali dober, usmiljen ali neusmiljen, ne po volji boshji, ampak po svoji hudobni volji. She sdavnaj prej je sveti Pavel pravil, de bo is flabe ljubeshni do sebe veliko hudiga. „V' poslednjih dneh bodo nevarni zhashti; sakaj bodo ljudje, kateri bodo sebe (neumno) ljubili, lakomni, bahazhi, prevsetni, hudobni.“ II. Tim. 3, 1, 2.

Kaj ti samore pomagati lastno meseno ljubeshen premagovati? To le ti samore pomagati. Pogosto premishljuj rasodete resnize, profi gnado, ponishen bodi, in zhuj nad seboj. Premishljevanje rasodetih resniz te bo napravilo, de bosh svoje slabo telo pokoril, in mu nikoli ne stregel soper sapovedi; zhe is serza profish gnado, jo bosh dosegel, in s' njeno pomozhjo shivel po duhu; zhe si ponishen, se ne bosh neumno sanashal na svojo meseno modrost, temuzh bosh dobro premislil, ktera je dopadljiva volja boshja; zhe bosh zhul nad seboj, svoje misli in dela dobro premislil, bosh loshej sposnal resnizo. Vojfkuj se soper lastno ljubeshen, de prav shivish, in Bogu svest ostanesh.

M o l i t e v.

O Gospod Jესuf! ti si me uzhil, in mi sgled dal sebi odmreti, in de bi te raji ubogal, si mi obljubil vezhno svelizhanje; vendar sim hodil po gladki in shiroki poti lastniga dopadenja, po kateri so neverniki hodili. Moje hudobno nagnjenje mi brani se pokoriti, se vstavlja tvojim svetim sapovedam, sanizhuje tvoje svete sgledе, me svijazhniga dela, in vse popazhi. O ljubi Gospod! prosim te, daj mi svojo gnado, de s' njeno pomozhjo sebi odmerjem, in tebi shivim. Sveti Kanžjan in tovarshi marterniki! sprofite mi sveto ljubesen do sebe, de se ljubim savoljo Boga, in dusho svelizham. Amen.

R o s h n i z v e t.

I. dan roshniga zveta.

Sveti Rupert minih.

Sveti Rupert ali Robert je bil rojen v' Flandru od bogatih starshev, kateri so ga sredili po svojim visokim stanu. Ko je bil odrastel, je poshteno shivel, vendar premalo bogabojezhe; mirno je svoje premoshenje per svo-

jih starših vshival, in mu ni bilo mar sa drugo. Slabiga shivljenja pred svetam fizer ni bil, vender ni bil dober kristjan, ker Boga ni ljubil is vsiga serza. Bil je, kakor veliko drusih, poshten mladenizh, pa mlazhen kristjan. Sveti Bernard je ob njegovim zhasu savoljo fosebnih opravkov prishel v' mesto Bruges, kjer je bil mladenizh Rupert doma. Rupert ga je hodil s' drusimi mladenzhi poslusht; pa v' sazhetku bres vsiga dobriga konza. Sveti Bernard je bil poln gorezhosti, in tudi mlazhni so mogli obzhutiti mozh njegoviga govorjenja. Nauki tiga fosebniga uzhenika so mladenzhu Rupertu zhedalje bolj dopadli, so mu dajali sposnanje, skerb in gorezhost. Ti so ga popolnoma preprizhali, de vsa visokost, zhasht, oblast, bogastvo in vse drugo nizh ni vredno, ako ni resnizhne boshje flushbe. Sposnal je, de je, akoravno se samore med svetam svelizhati, to vender teshaj ko v' samoti; torej je sklenil vse sapustiti, in v' klofhter iti, de bi loshej prishel v' nebeshko kraljestvo. Slovo je dal svoji imenitni shlahti in svojim mogozhnim prijatlam, sapustil svoje veliko premoshenje, in shel s' svetim Bernardam v' klofhter, njemu se je popolnoma podvergel, in ga ubogal v' vsm. Mozh gnade boshje se je ozhitno vidila nad njim. Desiravno je bil mehek gosposki mladenizh, je vender lahko in veselo shivel v' samoti, v' pokorjenji, v' ponishnosti. Ne ve se od njega, de bi bil poprej rasujsdano shi-

vel; vendar je vedno jokalo, in se ojštro pokorilo, ker je v' pretezhenih letih Bogu premalo flushilo, in dragi zhaš sapravljalo v' nizhemernih opravkih. Jesuf Kristuf, is gorezhe ljubeshni do greshnikov krishan, je bil vedno pred njegovimi vernimi ozhmi: premishljeval je njegovo neisrezhenost ljubeshen, de bi se zhedalje bolj vnemal v' ljubeshni do njega; premishljeval je njegove smertne bolezhine, de bi shivel v' velizim pokorjenji; premishljeval je njegovo sanizhljivo smert, de bi bil vesel v' sanizhevanji. V' kratkim zhasu je bil velik flushabnik boshji in sgled vsiga dobriga. Po smerti svetiga Bernarda je permoran od vsih v' njegovo oblast nastopil; pa desiravno v' veliki oblasti, je bil nar ponishnish. Prav savoljo sosebne ponishnosti je bil smiraj dobrih del lazhen, ravno kakor de bi ne bil nikdar nizh dobriga delal. V' tej resnizhni svetosti je bil stanoviten do smerti, ktera je bila v' letu 1157.

N a u k.

Bogu flushiti je dolshno in veselo.

Sveti Rupert je bil frezhen, ker je poslushal in ubogal svestiga boshjiga flushabnika svetiga Bernarda; resnizhno se je poboljšhal, v' boshjo flushbo se popolnoma podal, v' nji stanovitno in veselo shivel. Bil je mlad in bogat, lahko bi bil vse dobrote sveta vshi-

val; vender je bres vsiga isgovora jarm 'Jesuf na-se vsel, ga nosil do smerti, in svoji dusi pokoj nashel.

Ljubi moj! ne more ti skrito ali nesnarno biti, de ti boshja stvar, svojiga stvarnika ljubiti, in mu is ljubeshni flushiti moresh. On je to sapovedal, in 'de bi ga raji ubogal, ti vedno daje dobro, te ohrani, varuje, ti pomaga, in obljubi svoje kraljestvo. Zhe hozhesh ali nozhesh, si in bosh pod njegovo oblastjo; bodi shiv ali mertev, dober ali slab, mogozhen ali ubog, si pod Bogam. Tebi in flehernimu je rezhen: „Jest sim Gospod tvoj Bog.“ Njemu flushi is dobriga serza, in ti bo vekomaj dobro; ako se pa branish, in shivish po svoji volji, ti bo vekomaj hudo. Dusho, telo, premoshenje in vse si od Boga prejel; daj njemu vse, shivi njemu v' zhasht, spolnuj njegove sapovedi.

Boshja flushba je lohka in vesela. Sam Jesuf od tiga prizhuje rekozh: „Vsemiti moj jarm na-se; sakaj moj jarm je sladak, in moja butara lohka.“ Mat. 11, 29. 30. Vsa boshja flushba je sapopadena v' ljubeshni, ljubeshen pa daje mozh in veselje do vsiga dobri-ga. Premagovati svoje poshelenje; odpushhati sovrashnikam, shiveti v' nadlogah, je slabi natori teshko, pa pravimu boshjimu flushabniku lahko, ker ima mozhne shelje ljubeshnivimu Bogu dopasti. Sveti Peter uzhi: „Gospod je sladak.“ I. Pet. 2, 3. Tudi njegove sveste sapovedi so sladke, in njih dopolnjenje s'

velikim veseljem napolnuje, savoljo upanja v prihodno vezhno plazhilo. Dobra vest, mirno serze in notranje veselje je bolji od vsih strupenih posvetnih sladnost. Apostelni, marterniki in drugi svetniki so veliko terpeli, vendar so lahko in veselo shiveli, kakor je Jesus pravil: „*Vashe serze se bo veselilo, in vas shiga veselja vam ne bo nihzhe vsel.*“ Jan. 16, 22.

Nikar se ne strasni rekozh: „Teshko in skorej nemogozhe je Bogu flushiti.“ Zhe tako mislish, je snamnje, de mu nifi nikoli flushil, in de nifi nikoli skufil, koliko je on sladak. In ko bi tudi kako tesho nashel, kaj menish, de je nebeshko kraljestvo tako malo vredno? Jesus ga je s' krishem odperl; ti pa bi hotel bres vsiga terpljenja va-nj priti? Mislish, de je pot pogubljenja bres vsih teshav? Ali lahko shivish v' lakomnih skerbeh, v' jesi, v' prepiru, v' drusih grehih? Terpish vzhafsi veliko savoljo svojiga poshelenja, si nepokojniga serza, in si od drusih nadlog obdan na poti pogubljenja; morebiti yezh terpish sa pekel, ko bi bilo treba sa nebesa terpeti: terpish k' svoji vezhni nesfrezhi, in nozhesh terpeti sa vezhno sfrezho? Sposnaj svojo greschno lenobo in moli:

M o l i t e v.

O Jesus Kristuf, moj Gospod, vodnik in uzhenik! ti si s' krishem obloshen pred menoj

hodil, in sa seboj pufhal kervave stopinje, de bi jest sa teboj veselo hodil, pa nisim hotel; mojimu hudimu posheljenju, moji sprideni volji je bilo vse preteshko, in kakor malopriden flushnik sim vedno godernjal zhes pravizhno butaro tvojih sapoved. Po greshnim veselji sim hrepenil, in to mi je hudo vest napravilo. She na svetu sim prejemal hudo plazhilo greha; kaj bo pa po smerti? O ljubi Odreshenik! le tebi bom v' prihodno flushil, napolni mojo dusho s' lubesnjo do tebe, in vse mi bo lahko, vse veselo. Amen.

II. dan roshniga zveta.

Sf. Sankt, Matur, Blandina, Potin in drugi marterniki v' Lionu.

Pod nevernim Rimskim zesarjem Markavreljem je bila zerkev hudo preganjana. Od leta 174 do 177 je bilo nekaj miru; pa neusmiljeni neverniki so se, huji ko prej, vsdigovali zhes verne, slasti v' mestu Lionu na Franzoskim. Vse mesto je bilo v' smeshnjavi; verni niso smeli ozhitno hoditi, bili so ropani od nevernikov, in vsi so bili v' velikim strahu. Neusmiljeni neverniki so hishe preiskovali, in gnali verne v' jezho do oblastnikoviga prihoda. Kader je oblastnik v' mesto prishel, je

tako neusmiljeno delal s' nedolshnimi kristjani, de je neki shlahtni deshelni bogabojezh gospod, Vetí Epipát imenovan, stopil pred sodnika, in mu rekel: „Jest sim perpravljen te preprizhati, de so kristjani nedolshni, in de jih vi malikovavzi is sgoli sovrashtva preganjate.“ Sodnik ga je vprashal: „Kdo si ti? Je odgovoril: „Jest sim kristjan.“ Sodnik je svojim flushabnikom ukasal: „Tiga kristjana in besednika kristjanov mi versite v' jezho.“ Med nar huje martranimi vernimi jetniki so bili nar serzhnejshi tistiga mesta, Blandina dekla, Sankt, Matur, Atal in Potin fhkof.

Blandina dekla je bila slabiga shivota in bolehná. Drugi kristjani, odlozhene martre terpeti, so se mozhno sa-njo bali, de bi ne omagala v' terplenji, in Kristusa ne satajila: posebno pa se je tega bala njena gospodinja; kteri so bile dékline slabosti nar bolj snane. Ali Bog je ravno per njej, slabi stvari, svojo mozh rasodel. Od jutra do vezhera so jo martrali hudó; kakor koli so mogli; ko se je eden nad njo upéhal, jo je drugi martrati sazhel. To je posno v' nozh terpélo takó, de so se vsi neusmiljeni flushabniki utrudili. Vef rasmesarjen je bil njen shivot, in bilo ni ne sdraviga uda, ne sdrave koshe na njej. Pa stanovitna je bila, in vse veselo prestala, ker je, kolikorkrat je prizhala: „Kristjana sim!“ tolikokrat tudi vezh mozhi sadobila. Vsi so se zhudili, kako je mogla toliko pre-

terpeti, ker je tako slabiga shivota. O slepota nevernikov, ki jim je ozhi satisfnila, de niso vidili in sposnali mozhi boshje!

Sankta, dijakona v' Lijonu, so she strasneje martrali, ker je njegova stanovitnost slo rasferdila nevernike; sakaj ni jim hotel povedati ne svojiga imena, ne svojiga stanu, ne kaj drusiga, kar so ga vprashali, na slehernu vprashanje je le odgovoril: „Kristjan sim“ Neverniki so ga topli, potlej po nar obzbutni-shih krajih na shivotu s' rasbeljenim shelesam shgali. Bil je v' ranah po vsm shivotu, poln sateklin, in zhloveku she skoraj ni bil podoben; vender je bil smiraj stanoviten. S' svojo stanovitnostjo je dal lep sgled svojim tovarshem, de, kdor Boga ljubi, tudi she tako hudo terpljenje preterpi. V' jezho so ga vergli, in nekaj dni potlej ga she huje terpinzhijo. Mislili so neusmiljeni neverniki, de sdaj, ko so se mu storjene rane she persadile, in mu, le dotaknil naj se ga je kdo, filne bolezhine delale, se bo vsaj vdal, in bo vero v' Kristusa satajil. Ali zhudno je Bog svojo mozh rasodel. Vse rane, ko ga martrajo, so se mu sazelile, sdrav in mozhen je. Per vsm tem so neverniki vender le v' svoji terdovratnosti ostali.

Potina shkosa popadejo. Bil je she zhes devetdeset let star, in od starosti in bolesni she tako oslabljen, de je komaj she dihal; vender so ga gorezhe shelje sa Jesusa terpeti she podpirale. Ko so ga neverniki dolgo po

tleh vlahzili, ga sheno pred oblastnika; pa povsod je stanovitno prizhal, de je kristjan. Oblastnik ga vprafha: „Kdo je Bog kristjanov?“ Ne prestraflen mu odgovori: „Ko bi ti vreden bil, bi ga sposnal.“ Na to so ga spet sgrabili, sovali, topli, kamnjali, in potlej v' jezho pahnili, kjer je zhes dva dni umerl.

Sdaj je versta perfhla spet na Sankta, Matura, Blandino in Atala. Sankta in Matura so pred divje sveri vergli, ktere so po njih hodile, jih grisle, premetovale, in gerdo valjale. Ko le she shivita, so jih — grosa je izrezhi! — na shelesen stol posadili, in pod njim sakurijo, de se tako pezheta, in terpita strashne bolezhine. Na sadnje so jima glave odsekali. Shla sta k' Jesusu vshivat vezhniga plazhila, kjer se s' njim v' nebesih veselita. Blandina je mogla vse to gledati. Ko she stanovitno Kristusa prizha, jo raspnejo na krish, in po tem vershejo med divje sveri, de bi jo posherle. Pa nobena se je ni dotaknila, in v' jezho so jo spet saperli.

Bilo je she tudi veliko drusih kristjanov po jezahh sapertih. Oblastnik pishe torej do zesarja, in ga vprafha, kaj de naj she stori s' kristjani, ki she po jezahh shive, ker jih je she grosno veliko pomoril. Dokler ni bilo odgovora od zesarja, so kristjani mir imeli. Saperti v' jezahh so se jjubesnjivo uzhili, Boga stanovitnosti profili, in si eden drusimu serzhnost dajali. Tudi vezh tazih, kteri so od velizih marter premagani vero satajili, je

bilo med temi stanovitnimi marterniki saper-
tih, viditi, kako serzhni so smiraj, desiravno
so she tolikanj preterpeli, so svojo pregreho
sposnali, jo obshalovali in objokovali. Odgo-
vor oblastnik dobi od zesarje, de naj tiste,
kteri so vero satajili, ispušti, une pa naj da
vse pomoreti.

Eniga dne se je silno veliko ljudsta sbra-
lo gledat po ajdovski shegi, kako de divje
sveri ljudi tergajo in shro. Perpeljati ukashe
oblastnik vse kristjane pred ljudstvo, in jih is-
prashuje, kakoshne vere de je slehern. Rim-
ljanam so glave odsekali, druge pa sverinam
pometali, de so jih rastergale; kateri so bili
pa pred Jesufovo vero satajili, jih rezhe ispu-
stiti. Pa vsi serzhni mu rezhejo: „Mi smo
tudi kristjani.“ To slishati se neisrezheni sav-
same in rasferdi, da jih neusmiljeno martra-
ti, in sverinam pometati in rastergati. Atala
je djāl na shelesen stol, in sakuril pod njim,
de se je ves spekel in soshgal, in tako umerl.
V' sadnji dan sta bila she Blandina in mlade-
nizh Pantik per petnajstih létih perhranjena.
Ko so mladenzha gerdo martrali, ga Blandina
opominja, de naj bo stanoviten v' Kristusovi
veri, in naj nikar ne daruje malikam. Kar
koli hudiga so si samogli ismisлити, so pozhéli s'
njim in ga ne nehajo terpinzhiti, de je umerl.
Na to sazhnejo Blandino martrati. Tepejo jo
neusmiljeno, in vershejo med sverine, ktere
so gerdo s' njo delale; potlej jo denejo na ra-
shéljen shelésen stol, de se spezhe; na sadnje

jo v' mresho savesano spet vershejo med sveri, in jo konzahajo. Blandina pa je do konza stanovitna in vesela ostala, de jo je nebeshki shinin Jesus Kristus k' sebi v' nebesa vsel.

She veliko drusih kristjanov je bilo takrat martranih, katerih imena sizer niso snane, pa vender sapisane v' bukvah vezhniga shivljenja v' nebeshih. Blagor jim, ki so she prejeli krono: kaj bo pa s' nami, ki le mehko shivljenje ljubimo: Slepí in neusmiljeni neverniki se nad njih stanovitnostjo niso mogli prezhuditi; ali s' njih smertjo she niso bili potolašeni, njih mertve trupla so soshgali, in pepel vergli v' vodo.

N a u k.

Bog daje is sgoli milosti svojo gnado.

Ti in veliko svetih marternikov so grosne martre serzhno preterpeli, eni so od vere odstopili. Pervi so s' pomozhjo mogozhne gnade boshje veselo umerli, drugi so is ljubesni do shivljenja vero satajili. Bog bi bil lahko vse storil serzhne in nepremagljive, pa on je gospodar svojih darov. Modri pravi: „*Kakor je perst v' lonzharjevih rokah, tako je zhlovek v' rokah svojiga stvarnika, kateri mu bo dodelil, kakor se njemu dobro sdi.*“ Sirah 33, 13. 14.

Nobeden ni gnade vreden, nihzhe je ne more saflushiti; kdor jo prejme, je is boshje

milosti prejme. Zhlovek, preden gnado prejme, nima nobeniga saflushenja, ker vse saflushenje le is gnade boshje ishaja. Sveti Pavel uzhi: „*Bog nas je ne savoljo del pravize, ktere smo mi storili, ampak po svojim usmiljenji svelizhal.*“ Tit. 3, 5. Nihzhe ne more gnade saflushiti, ker gnada vse nashe saflushenje preseshe. Sveti Pavel pishe: „*Ako (nas je svelizhal) po milosti, nas ni po naslih delih; sakaj sizer bi milost ne bila milost.*“ Riml. 11, 6.

Gnada je dana le po Jesufu Kristufu. Veliko upanje imamo v' Boga, de nas nevrednih gresnikov ne sapusti, temuzh nam pomaga savoljo saflushenja Jesusove smerti. Bog ni nikomur nizh dolshan, pa je milostiv, sosebno nam kristjanam, ker je Jesuf sprava sa nashe grehe. Le Jesuf je nashe upanje, in „*ni drusiga imena ljudem daniga, v' kterim bi samogli svelizhani biti.*“ Djan. ap. 4, 12. Tudi sveti Janes prizhuje: „*Postava je po Mojsefu dana, in resniza po Jesufu Kristufu.*“ 1, 17.

Is tih resnizhnih naukov nikar ne skleni napazhno: „*Jest nisim kriv svoje nepokore ali svojih grehov, ako gnade nimam; sakaj le sebe moresh kriviga delati, ne Boga.*“ Nihzhe ne samore naukov od gnade boshje popolnoma dognati, vender se vé, de per Bogu ni krivize, in de so vse njegove sodbe pravizhne. Zhe tiga ne verjamesh, kar je bilo rezhenó, bosh predersno rekel: „*Sim vreden gnade*

boshje; Bog mi je dolshan gnado dati; gna-
da in spreobrnjenje je v' moji oblasti.“ Upaj
v' milost boshjo savoljo ljubesnjiviga Jesusa,
prosi gnado, bodi hvaleshen sa-njo, bodi ji
svest; smiraj pa ponishen, in shivi v' sveli-
zhavnim strahu.

M o l i t e v.

O Bog! vem in sposnam, de je vse mo-
je saflushenje le is tvoje gnade, ktere nifim
vreden; tudi kar dobriga delam f' pomozhjo
tvoje gnade, je tvoje, in le tvojo milost po-
vishuje. Zhe mi pomagash, mi is sgoli mi-
losti pomagash savoljo saflushenja Jesufoviga.
Defiravno nifim nobene gnade vreden, fim jih
vender veliko prejel, in jih she prejemam,
ker si sgoli milost in dobrota. Odpusti mi mo-
jo greslino nehvaleshnost in nesvestobo; posli-
mal bom skerbil f' pomozhjo tvoje gnade sve-
sto ti flushiti. O Jesus! moja sprava in upanje,
ne sapusti me nevredniga greslnika, na prosh-
je tih svetih marternikov, kterih spomin danf
obhajamo, bodi meni in vsem milostiv, de se
v' tvoji prijasnosti od sveta lozhimo. Amen.

III. dan roshniga zveta.

Sveta Klotilda kraljiza.

Sveta Klotilda, hzhi kralja Kilperika, je bila srojena v' hifhi krivoverzov; pa Bog jo je s' svojo mogozhno gnado njih sapeljivoſti obvaroval. Imela je vse duſhne in telesne laſtnoſti: bila je bogabojezha, modra, ponishna, lepa in prijasna. Klodovej, mogozhen, pa neveren Franzofki kralj, jo je sa svojo sheno vsel. Ta kralj, defiravno malikovaviz, je katolſhko vero zhaſtil, tudi bogabojezhe kriſtjane ljubil. Se ni zhuditi, de je bogabojezha Klotilda v' ta ſakon dovolila, ker je terdno upala svojiga moſha ſpreoberniti, kar je tudi od uſmiljeniga Boga doſegla, kakor bo rezheno. Nji ſe je ſgodilo, kar je ſveti Pavel pravil: „*Neveren moſh je poſvezhen po verni ſheni.*“ I. Kor. 7, 14. Klotilda je bila ſlo ljubljena od svojiga moſha, in ravno ſato ji je bilo perloſhno s' njim vezhkrat govoriti od ſvetoſti katolſhke vere. Velikokrat mu je djala: „O kralj! kakofhno upanje ſamoreſh v' malike imeti, kteri ſo delo zhlovekovich rok. En ſam je pravi Bog, ſtvarnik nebeſ in ſemlje; le njemu gre vſa hvala.“ Kralj jo je rad poſluſhal, vender ſe ni berſh ſpreobernil. Bil jima je ſinek rojen. Kraljiza je gorezhe profila Boga, de naj nagne kraljevo

serze, de bo perpuštil otroka po sšegi katolfske zerkve keršiti. Kralj, od nje prošhen, je dovolil; pa otrok je kmalo po prejetim kerštu umerl. Kralj je bil slo shalošten njegove smerti, in je rekel kraljizi: „Ako bi bil otrok bogovam darovan, bi ne bil umerl; ker je bil pa keršhen v' imenu tvojiga Boga, je pa umerl.“ Klotilda mu je prijasno odgovorila: „Ne bodi njegove smerti shalošten, ker je shel v' nebefa.“ Kraljiza je napravila kralja, de je perpuštil tudi drusiga otroka keršiti. Pa tudi ta je kmalo po prejetim kerštu sbolel. Kralj ji pravi: „Tudi ta bo umerl, ker je bil keršhen v' imenu tvojiga Kristusa.“ Klotildo je slo sferbelo, in je is serza Boga profila, de naj ga osdravi, de bi njegova smert ne odvernila kralja od vere. Ko ni bilo otroku vezh pomagati, in ni bilo vezh nobeniga upanja, ker je she umiral, ga je Bog naglo osdravil. Klodovej ni vedil kaj od veliziga veselja pozheti, in je bil zhedalje bolj nagnjen v' praviga Boga verovati. Tudi je hotel kraljizi veliko mešt v' lašt dati v' prizhevanje velike ljubeshni do nje, pa odgovorila mu je: „Ljubi moj! tiga ne potrebujem; raji me, te prošim, poslušhaj in ubogaj, kader ti bom govorila od svete katolfske vere.“ Obljubil je, vender je she odlaschal spreobernjenje.

Zhaf boshjiga obiskanja nad kraljem in njegoviga spreobernjenja je bil v' vojskni sili. Nemzi s' veliko vojsko so hotli njegove deshele v' lašt vseti. Napravil se je na vojsko, in

je upal sovrashnike premagati, ker se je samahal na svojo mozh. Sveta Klotilda mu reže: „O kralj! napravljajš se nad sovrashnike, pa skerbi jih premagati. Ako jih hozhešh premagati, klizhi na pomozh mojiga vsigamogozhniga Boga f' terdno vero; zhe me ubogash, bošh premagaviz, ko bi tudi sovrashniki slo mozhnejši od tebe bili. Prošim te, nikar tiga ne posabi.“ Klodovej je s' mozhno vojsko shel nad Nemze; pa desiravno serzhen vojshak, je bil skoraj premagan. Njegovi vojshaki so she beshali pred sovrashniki. V' tej fili se je spomnil besedi svoje poboshne kraljize. S' serzam in s' ozhmi je v' nebo klizal: „O Jesus Kristuf, pomagaj mi! sim klizal v' svoje bogove, pa ni pomozhi, zhe mi ti dasš sovrashnike premagati, se bom dal v' tvojim imenu kerstiti; reshi me od hudih sovrashnikov.“ Kader je to bil isgovoril, so njegovi soldatje serzhnost dobili; serzhno so se vojskovali, sovrashnika premagali, in sovrashniga kralja umorili. Kralj Klodovej, ves hvaleshen Jesusu, je seboj vsel svetiga duhovna, de bi ga v' veri uzhil; je doma bil poduzhen od svetiga shkofa Remigja, in potlej od njega kerfhen. Ni mogozhe praviti, koljko je bila vesela sveta kraljiza Klotilda, slasti ker so tudi podloshni kerst prejekali po sgledu spreobornjeniga kralja. Se lahko ve, koliko je ta verna kraljiza bila skerbna sa vse dobro. Pa desiravno poboshna, je mogla po kraljevi smerti vender veliko nadlog preštati,

f' kterimi je bila ozhishena, ker je vse voljno preterpela. Slo sferbno se je perpravljala k' smerti, ktera je bila v' letu okoli 545.

N a u k.

Zhlovek je slab, ako nima pomozhi gnade.

Popisovanje shivljenja svete kraljize Klotilde prizhuje, de je sosebno gnado od Boga prejela. Kako bi bila samogla per krivovernih ljudeh, in potlej per nevernim moshu Bogu svesta ostati, ako bi ne bila sosebne gnade prejela? Zhlovek sam is sebe je slab, spazhen in nesmoshen kaj dobriga storiti; dusha in telo sta spazhena, in ta spazhenost je isvir veliko hudiga. „Pozhutki in misli zhloveckoviga serza so k' hudimu nagnjene od njegove mladosti.“ I. Mojs. 8. 21.

Adam je bil stvarjen v' pravizhnosti, pa nevoshljivi hudizh ga je sapeljal. On je s' dovoljenjem v' greh sebi in vsm pravizhnost sapravit; on greschnik je greschnike rodil; vsmo v' njem greschili. Akoravno smo po Adamu greh, shtrafnige in hudo posheljenje porbali, je vender she nekaj dobriga ostalo v' nas, natorna framoshljivost, sapopadik dobriga in hudiga, pravize in krivize; pa to je nesmoshno nas greha obvarovati, ker je um temen, volja slaba, in vse pokasheno. Tudi neverniki so sploh sapopadik imeli od dobriga in hudiga, pa kaj jim je to pomagalo? Eni njih so

bili poshteni in pravizhni viditi; pa so bili le natorno usmiljeni, natorno pravizhni, vse njih dela so bile bres dobriga konza in nizh vredne. Tedaj so bili tudi nar bolj poshteni neverniki slo spazheni, in vsak hodi po njih poti, ako mu usmiljeni Bog gnade ne daje. Sato sveti Pavel vernim perporozha: „*Lepo vas prosim v' Gospodu, ne shivite, kakor neverniki shivé v' nizhemernosti svojih misel.*“ Ef. 4, 17.

Zhlovek je pravizhen le s' pomozhjo gnade. Jesus, sdravnik vsiga zhloveshtva, prizhuje od velike nashe slabosti rekozh: „*Kakor mladika ne more sama od sebe sadu roditi, ako na terti ne ostane, tako tudi vi ne, ako v' meni ne ostanete. Bres mene ne samorete nizh storiti.*“ Jan. 15, 4. 5. Odssekana mladika pomeni vsaziga zhloveka bres gnade. Odssekana mladika, zhe ni suha, in na mokrim lesi, poganja, pa nima sadu: ravno tak je zhlovek bres gnade; samore kake dobre dela storiti, pa ne po volji boshji, de bi bile vezhniga plazhila vredne. Nasho veliko nesmoshnost ob kratkim popishe sveti Pavel rekozh: „*Nihzhe ne more rezhi Gospod Jesus drugazhu, ko v' svetim Duhu.*“ I. Kor. 13, 3.

Ljubi moj! dobro premishljuj te nauke, de se ponishujesh, gnado profish, jo ohranish, in se nikoli ne sanashash na svojo natorno mozh. Ti nauki so tudi sato sapisani, de ne bosh tje v' en dan ali na debelo sodil od

svojih dobrih del; ni vse dobro, kar podoba dobriga ima, temuzh le zhe je po sapovedih in is gnade boshje. Fariseji so bili pred seboj in pred drusimi sveti, pa hudobni per Bogu, kakor Jesus prizhuje. Tudi dobre dela kristjanov samorejo ravno take biti, dobre na vides, v' resnizi hude. Nauki od gnade boshje so slabim kristjanam viditi mlazhni in skoraj nepotrebni; pa ti nauki so nar potrebnishi.

M o l i t e v.

O moj Bog! pred teboj ponishno sposnam svojo veliko revshino in spazhenost. Hvala bodi tvojmu Sinu in mojimu uzheniku Jesusu, kateri je na svét pernesel svetlobo; pa luzh je na svét prishla, vender me je tema opadla, ker je moj greslni napuh bil sagrinjalo pred mojim spazhenim serzam. Vedil sim fizer, de nizh nisim; vender sim se na svojo mozh sanashal, in v' sé predersno upal. Vef sim spazhen, s' dobrimi deli sim se hvalil, majhne grehe sim sanizheval, velike sim isgovarjal, in tudi veliki padzi me niso poniшали. O Gospod! profim te, daj mi po Jesusu Kristusu svetlobo in mozh sposnati in delati, kar tebi dopade, de v' slepoti in hudobii konza ne vsamem. Le f' tvojo gnado ti samorem dopadljivo flushiti; torej pomagaj mi na proshnje tvoje sveste flushabnize, svete Klotilde, in ne saversi svoje, desiravno ne-

hvaleshne stvari. Podaj mi svojo usmiljeno roko, in vodi me po poti resnize, de ne sajdem, temuzh pridem v' tvoje kraljestvo. Amen.

IV. dan roshniga zveta.

Sveti Kvirin shkof, marternik.

Sveti Kvirin je bil shkof v' mestu Siseku ob zhasu nevernih zesarjev Dioklezjana in Maksimijana. Sisek je bilo veliko in mozhno mesto, pa sdaj je majhno na Hrovashkim, ravno kjer voda Kulpa v' Savo teze. Maksim, oblastnik sgorniga Ogerskiga, je ukasal svetiga shkofa Kvirina popasti, ker je bil kerfhanške vere satoshen. Sveti Kvirin je to povelje po prijatlih svedil, in je hitel is mesta; pa doshli so ga kmalo, in peljal pred oblastnika Maksima. Oblastnik ga je vprashal: „Kam si hotel ubeshati?“ Sveti Kvirin mu je odgovoril: „Jest sim ubogal svojiga Gospoda, kateri je sapovedal: Zhe vas bodo preganjali v' enim mestu, beshite v' drugo.“ Maksim mu rezhe: „Kdo ti je sapovedal?“ Sveti Kvirin odgovori: „To mi je sapovedal Jesus Kristus.“ Maksim: „Kam hozhesh ubeshati? kaj ne vesh, de te nashli mogozhni zesarji povsod najdejo? Sam vidish, de te tvoj Bog ni mogel ubraniti, de bi ne bil semkaj perpeljan.“ Sveti

Kvirin: „Nafh Bog, kteriga molimo, je smiraj per naf, in tudi sdaj je per meni; on mi bo pomagal, in me serzhniga storil.“ Maksim: „Ti prevezh govorish; bolje je ubogati, kar zesarji sapovedó.“ Sveti Kvirin: „V' tim ne ubogam zesarja, ker ne smem, in nozhem bogov moliti. Moj Bog mi to prepove; timu bom flushil, kteri je nebo in semljo stvaril.“ Maksim: „Ti si prestar, sato vesh tolikaj prasnih rezhi. Glej, tukaj le je kadilo, daruj ga nashim bogovam v' zhaft; ako ne ubogash, bosh strashno umorjen.“ Sveti Kvirin: „Kar mi hudiga shugash, bo moja zhaft, in mi bo saflushilo vezhno shivljenje; tako bom svojimu Bogu pokoren: nikdar ne bom v' lashnjive bogove veroval, ker oni nizh niso.“ Maksim: „Ti si neumen, in tvoja neumnost te bo umorila; daruj bogovam.“ Sveti Kvirin: „Ne bom daroval hudizhem, ker je sapisano: Bogovi narodov so hudizhi, in kdor jih zhafti, bo konzhan.“ Maksim ga ukashe hudo otlezhi, in potlej mu je rekel: „Sdaj sposnaj, kako so nashi bogovi mogozhni, ktere vse Rimsko zesarstvo moli. Ubogaj, in te bom povishal; ako ne ubogash, te bom dal vélizimu oblastniku v' roke, de bosh po saflushenji umorjen.“ Sveti Kvirin mu odgovori: „Me veseli terpljenje, in le she huje shelim terpeti, de me moji uzhenzi posnemajo, in po poti terpljenja sa menoj pridejo v' nebeshko kraljestvo.“ Maksim je svojim flushabnikom ukasal: „Vklenite ga, in versite v' jezho, de bo mo-

dreji.“ Sveti Kvirin je odgovoril: „Jezha me nizh ne ustrafhi, ker bo Bog s' menoj.“ V' jezhi je tako le molil: „O Gospod! te sahvalim, de sim prejel hudo savoljo tebe; prosim, stori, de te vfi sojetniki sposnajo in prizhajo.“ Bog je uflifhal njegovo proshnjo. Vsa jezha je bila v' svetlobi. Narzelin jezhar, viditi to zhesnatorno svetlobo, je padel pred svetiga Kvirina, in jokaje mu rekel: „Profi Boga same, sakaj jest verujem, de je tvoj pravi Bog.“ Sveti Kvirin ga je uzhil v' katolshki veri, morebiti tudi kerstil.

Oblastnik Maksim je ukasal svetiga Kviri-na gnati pred veliziga oblastnika Amanzja, de bi bil v' smert obsojen. Amanzi ga je vprashal: „Je li vse ref, kar mi je oblastnik od tebe pifal, de bogove sanizhujesh?“ Sveti Kvirin mu odgovori: „Pred oblastnikom Maksimam sim prizhal praviga Boga, in tudi pred teboj njega samiga prizham; tiga molim, in bom molil, ker je on sam pravi Bog.“ Oblastnik mu rezhe: „Nerad bi tebe stariga mosha martral; sato te shelim preuzhiti, de v' miru shivish.“ Sveti Kvirin: „Sakaj bosh moji starosti pregledoval? Jest sim stanoviten v' veri, in moja svestoba bo premagala vse bolezhine; tudi neufmiljene smerti se ne bojim.“ Oblastnik: „Sakaj shelish umreti? Hudodelniki perkrivajo svoje hude dela, de bi ne umerli, ti pa se hvalish s' svojo nepokorshino, de bi umerl!“ Sveti Kvirin: „Hudodelniki se boje umreti, ker so hudodelniki; jest se ne bojim

umreti, ker delam voljo svojiga Boga.“ Ob-
lastnik viditi, de s' njim nizh ne opravi, ga
je ukasal hudo martrati, in potlej v' vodo vre-
zhi. Tako je bilo storjeno; pa mlinški ka-
men, kteriga so mu bili na vrat navesali, je
verhi vode plaval. Sveti Kvirin je ob vodi
stojezhe verne in neverne serzhno uzhil, de
bi véрни stanovitni ostali, in neverni is tiga
zhudesha praviga Boga sposnali. Dolgo je go-
voril, in potlej Boga profil, de naj ga is sve-
ta vsame; takrat je utonil. Kristjani so nje-
govo truplo is vode vseli, in ga f' zhaftjo po-
kopali. Smert tiga svetiga shkofa je bila zhe-
terti dan roshniga zveta v' letu 309.

N a u k.

S' gnado boshjo je vse mogozhe.

Sveti Kvirin je s' mogozhno gnado bosh-
jo nepremaknjen ostal, vse sovrashnike pre-
magal, in serzhno umerl is ljubesni do Boga.
Ref, vse je slabimu zhloveku mogozhe, ako
ima zhesnatorno pomozh gnade. Uzhenzi, ki
so poslusnali ojsre nauke Jesufove, so pre-
strasheni savpili: „Kdo samore svelizhan biti?“
Jesuf jim je odgovoril: „Ljudem je to ne-
mogozhe, Bogu pa je vse mogozhe.“ Mat.
19, 25. Maloserzhni in neuzheni apostelni
so s' gnado svetiga Duha serzhni in rasvetlje-
ni postali; marterniki so svojo kri radi pre-
livali sa nevidne zhesnatorne dobrote; veliki

greshniki so sosebni svetniki postali s' pomozhjo gnade. Ni zhloveka tolikaj slabiga, hudobniga, terdovratniga, de bi ga gnada ne samogla spreobrniti; spreoberne ga ne s' filo, ampak s' sladkostjo. Gnada je vsigamogozhna, ker je od vsigamogozhniga Boga. Pavel, prej Savel, je bil popolnoma spreobrnjen, ko je bil poln serditosti soper vero. Sam to prizhuje rekozh: „*Nisim vreden apostel imenovan biti, ker sim preganjal zerkev boshjo; s' gnado pa sim, kar sim.*“ I. Kor. 15, 9. 10. Ino spet: „*Vse samorem v' Bogu, kateri mi mozh daje.*“ Fil. 4, 13.

Gnada daje zhloveku veselje do dobriga, in to veselje do dobriga premaga veselje do hudiga: on je na dushi s' veliko svetlobo in nebeshko sladkostjo napolnjen, de se ne le prostovoljno, ampak tudi radovoljno Bogu vda, vse hudo sovrashi, vse dobro ljubi; s' polno voljo dela, kar mu Bog sapove, in se varuje vsiga, kar mu Bog prepove.

Ne rezi: „Zhe me Bog lahko spreoberne, kader mi ni mar se spreobrniti, in kader sim nar hudobnishhi, sakaj bom sferbel, in si persadeval sa svoje spreobrnjenje?“ Nikar slabo ne umévaj, kar ti je bilo rezhenó. Res, Bog samore tvojo voljo spreobrniti, kader je nar hudobnishhi, pa to je zhudesh njegove milosti, in ravno sato se zhudesh imenuje, ker se po redko sгоди. Bog navadno le toliko gnade gresniku daje, de se sposnava, de s' prejeta pomozhjo profi, sdihuje, si persadeva,

se vojskuje, in s' tim persadevanjem od svetiga in usmiljeniga Boga obilnišhi gnade prejema, se popolnoma spreoberniti. Zhe terdovratno shivish, si vreden saflishati, kar je terdovratnim Judam sveti Shtefan rekel: „*Vi, terdovratni in neobresani na serzih, se vedno vstavljate svetimu Duhu.*“ Djan. ap. 7, 51. Kaj ti bo tvoja terdovratnost saflushila? Ravno to, kar je Jesus terdovratnemu Jerusalemu rekel: „*Bodo rasdjali tebe in tvoje otroke v' tebi, ker nisi sposnal zhasa boshjiga obiskanja.*“ Luk. 29, 44. Upaj v' mozh gnade boshje, zhe si ravno velik greslnik, ona te samore spreoberniti; pa tudi gorezhe moli, bodi svest, delaj pridno s' njo, de se spreobernesih.

M o l i t e v.

O Bog! jest sim predersna in lena stvar, tvoje losebne milosti potrebna, pa nevredna. Grosno spazhenost je moje serze. Spreoberniga, o Gospod! de hozhe, kar ti hozhesih, de nikdar ne odstopim od tvoje svete volje. Stori me v' dobrim stanovitniga, kakor si storil svojiga flushabnika, svetiga Kverina, de me bosh, kader me pred sodbo poklizhesih, v' gnadi in pravizhnosti nashel. Amen.

V. dan roshniga zveta.

Sveti Bonifazi škof, užhenik Nemzov, martnik.

Sveti Bonifazi je bil rojen na Engendarfskim v' letu okoli 680. Še otrok je rad poslušal od Boga in od vsiga, kar pomaga v' nebesko kraljestvo. Boshja previdnost je v' hišo njegovih staršev poslala nekatere bogabojne duhovne, od katerih je svedil, da pot v' nebese je premagovati svoje hude shelje, pokoriti svoje telo, se odpovedati svoji slabi volji, nadloge voljno preterpeti, po Jesusu shiveti. Ti dobri duhovni so mu tudi rekli: „Nar varnišhi pot v' nebesko kraljestvo je posvetne skerbi sapustiti, in v' kloster iti.“ Kader je Bonifazi to salslhal, je shelel po tih naukih shiveti, in tudi shivel. Ob perlošnim zhasu je ozheta ponishno profil, da naj mu perpušti v' kloster iti; pa ozhe, kteri je njega memo vsih svojih otrok nar bolj ljubil, mu je terdo branil, in ga tudi strahoval, da bi ga odvern̄il od tiga. Otrok Bonifazi si ni premislil, ker je njegova volja bila od Boga. Na sadnje ga je ozhe sam v' kloster poslal, da bi se boshji volji ne stavil. Ko so Bonifazu njegove mozhne shelje bile dopolnjene, je bil neisrezhen vesel; rad se je uzhil, v' pokorshini je popolnoma shivel, in

vſim miniham bil lep ſgled kerſhanſke gorezhoſti in uzhenofſti. Savoljo njegoviga ſvetiga ſhivljenja in njegove viſoke uzhenofſti je bil maſhnik ſhegnan, de bi druge uzhil, in jim v' nebefa pomagat. Njegove ſhelje bliſhnimu v' nebefa pomagati ſo zhedalje gorkeji prihajale; ſavoljo tiga je ſvoje oblaſtnike ponishno profil, de naj mu dovolijo med nevernike iti, evangelija oſnanovat. S' njih perpuſhenjem je ſhel v' Rim pred papeſha Gregorja II., in mu rasodel ſvoje mozhne ſhelje. Papeſhu je to ſlo dopadlo, nekaj zhaſa ga je per ſebi obdershal, potlej mu dal ſaſheljeno oblaſt povſod evangeli oſnanovati, ſoſebno pa Nemzam. Shel je nar prej v' Brisiſjo, kjer je v' drushbi ſvetiga ſhkofa Vilibrorda v' treh létih veliko nevernikov ſpreobernil. Potlej je hodil po Nemſhkih deſhelah do ſakſonije, in veliko ſlepih malikovavzov ſpreobernil. Silno veſel je bil vſiga tiga, ker je bil poln ljubeſni do Boga in do bliſhniga; eniga ſvojih pomagavzov je poſlal v' Rim papeſhu Gregorju tega povedat. Papeſh ga je poklizal v' Rim. Ko je bil priſhel, ga je ſhkofa poſvetil, in naſaj poſlal na Nemſhko. Obhodil je ſkoraj vſe Nemſhke deſhele, neutrudama oſnanoval evangeli, in ſpreobernjene kerſheval; tudi je ſhkofe in druge duhovne ſpreobernjenim poſtavljaj, in ſkerbel, de bi bilo povſod vſe po boshjih in zerkvenih ſapovedih.

Sveti Bonifazi je bil ſhe ſlo ſtar, vender ga gorezhoſt ſa boshjo zhaſt ni puſhala v' po-

zhitku. Shel je spet v' Brisijo, kjer je bilo she veliko malikovavzov, de bi tudi te spreob-
 bernil. Ni mogozhe praviti, koliko je per ti-
 stih neusmiljenih ljudeh terpel, vender ne bres
 vsiga sadu. Tisti, kateri so terdovratni ostali,
 so bili grosno raserdeni, in so sklenili ga u-
 moriti. Eniga dne, ob katerim je namenil sa-
 krament svete birme novinzam deliti, so neu-
 smiljeni malikovavzi s' mezhmi v' njegov sho-
 ter planili, in njega, vse dohovne in flushab-
 nike pomorili. Umerl je, kakor je shelel in
 previdil, savoljo evangelja Jesusoviga, in shel
 v' veliko vezhno plazhilo. Shtirideset let je
 terpel sa zhaft boshjo po Nemshik deshelah;
 pet in sedemdeset let star je umerl, peti dan
 tiga mesza, v' letu 755.

N a u k.

*Grehi kristjanov so huji od grehov never-
 nikov.*

Ob zhasu svetiga Bonifazja so bili Nemzi
 vsi skoraj malikovavzi ali neverniki; slo ma-
 lo kristjanov je med njimi bilo, in ti so bili
 tako nevedni in spazheni, de so Boga komaj
 po imenu posnali. Sveti Bonifazi prizhuje,
 de je loshej spreobrazhal nevernike, ko spri-
 dene kristjane. To je resnizhno, ker so ne-
 verniki is nevednosti, kristjani pa is hudobije
 greshili; njih grehi so bili, in so huji, ker
 so prejeti svetlobi nehvaleshni, in ravno po

tej greslni nehvalešnosti je tudi terdoba njih serza. Kristjani so prejeli in prejemajo veliko gnad in perpomozhkov k' svelizhanju; sato so njih grehi huji, in njih spreobrnjenje je teshe. David pravi: „*Ako bi me bil moj sov-rashnik klel, bi bil poterpel; ali to (sto-rish ti,) kateri si bil s' menoj ene misli.*“ Pf. 34, 13, 14.

Jesuf sam od tiga prizhuje. Mestam, v' kterih se je nar vezh njegovih zhudeshev sgo-dilo, je ozhitel rekozh: „*Gorje tebi, Koro-zajn, gorje tebi, Betšajda; sakaj, ako bi se bili v' Tiru in Sidonu taki zhudeshi go-dili, kakor so se per vas godili, bi bili nek-daj v' ojstrim oblazhlu in v' pepelu poko-ro delali. Torej vam povem: Tiru in Si-donu bo loshej v' dan sodbe, kakor vam.*“ Mat. 11, 20, 22. Tir in Sidon sta bila never-na mesta, Korozejn in Betšajda pa Judovski, ktere ste prejele ozhitne sapovedi od Boga, in ste vidile velike zhudeshe Jesusove, vender ste terdovratne ostale, in ravno sato bo njima huji sodba, in po pravizi. Slo huji sodba bo kristjanam ko Judam, ako so hudobni, ker so obilnišhi gnade prejeli. Kristuf pravi: „*Per vsakim, kterimu je veliko daniga, se bo vezh iskalo.*“ Luk. 12, 48.

Ne hvali se f' prejeta vero, ako po veri ne shivish; sakaj ravno ta sveta vera, ktero si is sosebne milosti od Boga prejel, ti bo huji obsojenje saflushila. Jesuf je vso svojo sveto kri prelil k' odreshenju vsiga sveta, je svete

nauke is nebes pernesel in uzhil, obilnost gnade saflushil in dajal; ti si vfiga tiga deleshen, vender flabo shivish? Vsa volja boshja ti je osnanjena, de bi grehu odmerl, in Bogu flushil; sakaj si ne persadevaslh po svojim pokli zu shiveti? Ti se po Kristusu imenujesh kristjan, v' njegovi sveti kervi si bil opran, per svetih sakramentih si gnado svetiga Duha prejel; sdaj pa Jesufovo sveto kri in gnado svetiga Duha sanizhujesh? Ne le svete sakramente, tudi delivza gnade svetih sakramentov si prejemal, veselo si Bogu flushil; sdaj pa sanizhujesh zhesnatorne dobre, in hodish po poti rasujsdanih nevernikov. Kaj je ljubesnivi Jesus samogel vezh terpeti in storiti sa tvoje svelizhanje? Ti sanizhujesh sveto kri Jesufovo, f' ktero si bil posvezhen; sanizhujesh gnado svetiga Duha, bres ktere ne moresh svelizhan biti; she nad peklam visish savoljo svojih grehov, vender ne sposnash, te ne fkerbi, se ne poboljsash, Glej, kako strashno govori sveti Pavel: „*Ako na prejeta snamnje resnize radovoljno greshimo, ni vezh sa grehe daru, ampak je strashno zhakanje sodbe.*“ Hebr. 10, 26. 27. Odpushtenje grehov ni fizer nemogozhe, vender sveti Pavel terdo govori, de svojo veliko hudobijo sposnash, in milo obshalujesh, ker si she rasvetljen boshji otrok radovoljno od Boga odstopil. Ponishaj se, in is serza pròsi:

M o l i t e v.

O moj Jesuf! ti sam samorefih vediti in sposnati veliko hudobijo mene nehvaleshniga in terdovratniga grešnika. Neverniki te fizer sanizhujejo, pa veliko manj ko jest, ker oni is slepote, jest pa is hudobiye grešhim; ravno sato zhaka mene ojštreji sodba. O moj Gospod! nisim usmiljenja vreden, vender te prošim po kervavih ranah, ktere si is ljubesni do mene prejel, ne sapusti in ne obsodi me; stori me svoje nesaflushene milosti deleshniga, de ne bom vekomaj savershen. Kaj bom pozhel, kader pred tvojo sodbo pridem? Neverniki ne bodo isgovorjeni, kako pa bom jest isgovorjen! Sdaj naj bo konez mojih grehov, in sazhetik noviga shivljenja po tvojih svetih sapovedih. Tvoja velika ljubesen, tvoja sveta kri bo vedno pred menoj, de se moja dusha vae-
ma v' ljubesni do tebe, de grehe is serza sov-
rashim, in serzhno opustim. Daj mi ogenj, kteriga si na svét pernesel, napolni me s' njim, de me sapeljiva fladnost greha nikdar ne premaga. O sveti Bonifazi! prošsi Jesusa sa me nevredniga kristjana, de v' prihodno ko otrok svetlobe shivim, in v' vezhno luzh pridem. Amen.

+ VI. dan roshniga zveta.

Sveti Norbert shkof.

Sveti Norbert je bil rojen v' Vestfalii na Nemshkim v' malim mestu Santeni od bogatih staršev v' letu okoli 1080. Bil je lep, umen in obeten mladenizh, pa ljubesen do sveta je hitro spazhila njegovo dusho. Ako ravno je bil ves posveten, je le vender stopil med zerkvene flushabnike, peti shegen je prejel. Potlej je shel k' Fridriku, velizimu shkofu, v' mesto Kolonjo, kjer je po svojih sheljah mehko in slabo shivel. Norbert, lep, bogat, prijasen, perlisnjen, je bil od vsih ljubljen in hvaljen. Svét ima kalne in sadershane ozhi, ne ve in ne sposna, kaj je, ali kaj ni po boshjim duhu; slepo hvali in povishuje, kar mu dopade. Norbert je shel potlej k' zesarju Henriku, kterimu je bil v' shlahti. Ondi ga je tudi vse ljubilo in hvalilo; shivel je kakor so drugi shiveli, vesel je bil kratkozhasne drushbe, nobeniga ni posvaril, vsm se je perlisoval. Bil je ves saljubljen v' svet; vsa njegova skerb je bila veselo shiveti, ravno kakor de bi dushe ne bil imel. Zesar ga je slo ljubil, in mu shkofstvo ponujal; pa odrekel je zesarju, ne is ponishnosti, temuzh de bi si ne nakopaval skerbi.

Bog je Norberta nekaj zhaša puštil po pošelenji shiveti, potlej ga je po svoji veliki milosti s' strašno pergodbo in s' svojo gnado spreobernal. Eniga dne je v' družini doma-zhiga flushabnika ne delezh od mesta jesdaril, strašno vreme se je naglo napravilo, in me-mo njega trefhilo. Prestrašen konj je posko-zhil, in ga vergel na tla, kjer je ko mertev eno uro leshal. Kader se je prevedil, ves v' salsah savpije: „O Gospod! kaj mi je štori-ti?“ Salsifhal je glas: „Beshi pred hudim, delaj dobro, ishi miru, dokler ga ne najdesh.“ Obljubil je Bogu is serza svoje shivljenje po-boljšhati, in mu flushiti. Refnizhno je to bi-lo. Ako ravno je bil v' zesarjevi hišhi, je vender samotno shivel, dolgo molil, neprene-hama jokal, in vedno se pokoril. Potlej je shel v' klošter bliso mesta Kolonje. V' klo-štru je she bolj bogabojezhe shivel v' salsah, v' pokorshini, v' pokorjenji. Vezh zhaša je ozhisheval svojo dušho; kader je terdno upal, de so mu grehi odpusheni, je maschnikove po-svezhenje prejel, in spet shel v' klošter se perpravljat tudi drugim pokoro osnanovati. Rasdal je svoje premoshenje ubogim, slabo oblezhen in boš shel k' papeshu Gelasju II., pred njim se vsiga shivljenja spovedal, in pot-lej ga profil, de naj mu perpušti povsod osna-novati pokoro. Papesh viditi njegovo modrost, ponishnost in gorezhost, je rad dovolil v' nje-govo prošnjo. Shel je is Rima, in po me-štih in vaseh pokoro osnanoval. Veliko slepih

krivoverzov in terdovratnih gresnikov je Bog po njem spreobernal. Njegove besede so bile ognjene, so bile pŕhize terdovratnim gresnikom, ker so ga vidili v' vednih sŕsah in v' ŕtanovitnim pokorjenji. Vezh dobrih duhovnov se mu je kmalo perdrushevalo, pokoro osnanovalo, in gresnike spreobrazhalo. Vŕi ljudje so filno radi poslufhali nauke tih svetih boshjih nameŕtnikov; od meŕta do meŕta so jih spremljali, ali pred njimi hiteli njih prihoda napovedovat. Sveti Norbert in njegovi tovarŕhi so, proŕheni od ŕhkofa meŕta Laona ali Lavduna, ŕi sbrali nerodoviten kraj ali puŕhavo, po imeni Premonŕtrat, in ondi kloŕter ŕosidali, potlej tudi doŕti drusih na Franŕoskim in v' Flandru. Ime svetiga Norberta je delezh okrog rasfvelo; sato je bil isvoljen veliki ŕhkof imenitniga meŕta Magdeburga. Vŕi so bili tiga veseli, le on je bil ŕhaloŕten; pa se ni mogel ubraniti, in se je boshji volji podvergel. Kader je ŕhel v' Magdeburg, ga je veliko ljudi spremljalo; on ŕlabo oblezhen, boŕ in prepaden od oŕŕtrih poŕtov, je sad ŕhel. Vratar je menil, de je berazh, in mu branil notri; pa drugi so savpili rekozh: „Kaj delafh? ta je nafh veliki ŕhkof.“ Vratar se je preŕraŕhil, pa ŕveti Norbert mu je prijasno rekel: „Ljubi bratiz! ne boj se; ti me bolj poŕnaŕh, ko vŕi drugi, de ŕim te velike ŕlushbe nevreden.“ Ni mogozhe praviti, koliko je ta ŕveti ŕhkof terpel od ŕlabih kriŕtjanov ŕvoje ŕhkofije; pa ŕ' ŕtanovitno poterpeŕhljivoŕtjo je

vse premagal. Godernjali so soper njegovo sveto ojštrost; on je vse preterpel, vsem odpustil, vender nikdar odstopil od svete ojštrosti evangelja Jesufovigā. Prishel je zhaš boshjiga povrazhila, sbolel je, in frezhno umerl shesti dan tiga mešza leta 1130.

N a u k.

Ni prav shiveti, kakor ljudje sploh shivé.

Sveti Norbert je nekaj zhafa svét ljubil, in njemu flushil; pa usmiljeni Bog mu je dal svoje nizhemerno shivljenje sposnati, in se spreoberniti. Ni bil sapopaden v' velikih hudobijah; pa shivel je mehko in kratkozhasno, iskal svoje hvale, sa svoje telo slo fkerbel, sa dusho nizh. Dokler je shivel ko drugi, je bil od sveta ljubljen in hvaljen; kader je shivel po svetim evangelji, je bil od slabih sanizhevan. Ravno to je Jesus govoril: „*Ako bi vi svetovi bili, bi vas svet ljubil; ker pa niste svetovi, sa tiga voljo vas svét souvra-shi.*“ Jan. 15, 19.

Beseda *svét* pomeni vse ljudi, kateri vidne rezhi neumno ljubijo, sa svoje telo prevezh fkerbé, veselja, zhasti in kaj taziga is hudiga poshelenja ishejo, svojo dusho pa v' nemar pushajo. Tudi sdaj je ref, kar je Salomon govoril: „*Nespametnih shtevilo je neskonzhno.*“ Prid. 1. 15. Sveti Pavel od kristjanov

shalostno prizhuje: „*Veliko je tazih, kateri shivé, ko sovrashniki krisha Kristusoviga.*“ Filip. 3, 18. Sdaj je hudobija obilnisthi, kakor je on previdil in pravil: „*Bodo v' poslednjih dneh ljudje, kateri bodo sebe ljubili, lakomniki, prevsetni, hudobni.*“ II. Tim. 3, 1. 2. Te besede dajo sposnati, in obsodijo posvetne ljudi, kateri neumno ljubijo svet, se veselé soper sapovedi, mehko shivé, se ne pokoré, ne premagujejo svojih slabih shélj, so greslino veseli, po slabosti drusih govoré in delajo, po spazhenih navadah svetá shivé, se bolj boje zhloveka ko Boga rasshaliti. Kristjan moj! najdesl li kakiga svetnika, kateri bi bil tako shivel? Res, eni so bili taki, tudi sveti Norbert je nekaj zhasa posvetno shivel; pa on in drugi niso po tej poti v' nebesa prishli, temuzh so se spokorili, in shiveli po svetim evangelji: to jim je saflushilo nebeslko kraljestvo. Ako bi se ne bili spokorili, bi ne bili svetniki, ampak saversheni; ravno tako bo tebi hudo, zhe se ne spokorish, kakor sveti Pavel prizhuje: „*Kteri po mesu shivé, ne morejo Bogu dopasti.*“ Riml. 8, 8.

Shivi po svetim evangelji, in le tako bosh svelizhan. Uzhenik Jesus pravi: „*Pot pogubljenja je prostorna, in veliko jih je, kateri po nji hodijo; tesna je pot svelizhanja in malo jih je, kateri jo najdejo.*“ Mat. 7, 13. 14. Spazhena natora sama od sebe fili v' pekel, ker prepovedaniga veselja ishe; sveti evangeljski nauki ti kashejo ojstro pot sve-

lizhanja: druge poti ni k' svelizhanju, le po tej moreš hoditi, po poti pokorjenja, zhištosti, ponishnosti, vojskovanja, premagovanja. Svoje slabe shelje krishati; sapeljivo poshele-nje pod sapovedi devati, raji vse sgubiti, ko greshti, stanovitno dobro shiveti v' sredi pohujshanja, hudim sovrasnikam odpustiti, krivizo terpeti savoljo dobrih del, in kaj taziga, je teshko, pa potrebno, in to je pot v' nebesa, po kateri so svetniki hodili.

Porezhesh: „Kdo shivi po vseh sapovedih? Bo li Bog vse obsodil v' pekel? To ni mogozhe?“ Slab sapopadik imash od boshje svetošti in pravize, zhe tako mislish. Prevsetnih angelev je bilo veliko, pa vsi so bili versheni v' pekel. Ob zhasu pravizhniga Noeta je bil ves svet hudoben; pa vsi so v' vodi konез vseli; le njega in njegovo drushino je Bog ohranil. V' Sodomi je bilo veliko ljudi; le Lot in njegovi so bili po angelih resheni, drugi so sgoreli. Tako sdaj, prej in potlej; vsi terdovratni greshniki bodo pogubljeni, vsi pravizhni bodo svelizhani. Naj bo malo ali veliko gresnikov, nobeden ne bo milosti dosegel, zhe se ne spokori. Ne sanashaj se na veliko shtevilo gresnikov; ti ne bodo Vfiga-mogozhniga strahovali, temuzh prejeli bodo po saflushenji: shivi po sgledu Kristusa in njegovih svetnikov, in le tako bosh vekomaj frezhen.

M o l i t e v.

O preljubi uzhenik Jeshuf! jesh tvoje svete nauke premalo sposnam, premalo jih ljubim, in premalo si persadevam po njih shiveti. O Gospod! shalofstno sposnam svoje grehe: v' prihodno hozhem po tvojim in tvojih svetnikov sgledu shiveti; nozhem vezh hoditi po shiroki poti svojiga hudiga poshelenja, temuzh serzhno ga bom premagal. Pomagaj mi s' svojo mogozhno gnado, de bodo tvoje svete sapovedi, ki so do sdaj bile teshke moji flabi natori, odsihmal moji dushhi prijetne in sladke. Sveti Norbert! tebe sim v' grehlih, pa ne v' pokori posnemal; sprosi mi gnado praviga sposnanja in resnizhniga spreobernjenja, de po tesni poti vsih Jeshusovih naukov stano vitno shivim, in frezhno, pridem v' nebeshko kraljestvo. Amen.

VII. dan roshniga zveta.

Sveti Bonifazi shkof, uzhenik Rusov, marternik.

Sveti Bonifazi je bil rojen v' Saksonii v' letu bliso 960. Njegovi starshi so bili visozigarodu, in skoraj nar bogateji v' desheli; redili so ga po navadah svetá v' vsih dobrotah in

sladkosti nakvišhko; vender so tudi skerbeli, de bi visoko uzhenost dosegel. Njegovo nar vezhi veselje je bilo se uzhiti, vedno je bral, premišljeval in pisal; in to veliko veselje do uzhenosti mu je odvselo veselje do sveta. Stopil je v' duhovski stan, de bi se loshej v' miru uzhil, in zhedalje bolj posvezheval. Zesar Oton III. je svedil njegovo poboshno shivljenje in visoko uzhenost; vsel ga je k' sebi, de je bil veliki duhoven zesarjeve hiše. Zesar ga je slo ljubil, mu ozhitno skasoval svojo ljubesen, in ga vprizho vsih visoko zhaštil. Bonifazi, je v' veliki zhašti ostal ponishen, ker ga je gnada boshja obvarovala sapeljiviga napuha. Eniga dne je shel molit v' zerkv svetiga shkofa in marternika Bonifazja, kteriga shivljenje je bilo popisano pod pétim dnevam tiga mesza. Kader je v' zerkvi molil, so se v' njem mozhne shelje obudile kri preliti sa vero, in sam per sebi je djál: „Jest sim Bonifazi ko ta, kteriga tukaj zhaštimo; sakaj bi ne samogel tudi jest marternik Jesusov biti?“ Te shelje so bile smiraj v' njegovim serzu, in Boga je profil te gnade, ktero je tudi potlej dosegel. Sveti Romvald minih je savoljo soseb nih opravkov k' zesarju prishel. Sveti Bonifazi ga je ponishno profil, de naj ga seboj vsame v' klošter, in je bil uflishan. Zesar mu je branil, ker ga je hotel per sebi imeti; vender mu je perpuštil, ko je njegovo serzhno voljo sposnal. Sveti Bonifazi je bil v' kloštru nar ponishnišhi in pokornišhi; vsi mi-

nihi so se nad njim zhudili, in eden drusimu djali: „Glejte! Bonifazi se vedno posli, desiravno se je per zesarjevi misi drasih jedi navadil; nosi revne oblazhila, desiravno je navajen mehke oblazhila nositi; neutrudama dela, in f' terdim delam si kruh saflushi, desiravno je prej mehko shivel.“ To je ref zhudno, pa gnada boshja vse samore.

Nekaj let je v' tih in drusih dobrih delih bil, de bi se zhedalje bolj posvezheval, in perpravljal shivljenje dati sa vero Jesufovo. Kader je upal f' pomozhjo gnade sadošti perpravljen biti, je shel k' papeshu Janesu XVIII. in mu rasodene svoje shelje med nevernike iti evangelja osnanovat; ponishno je papesha profil, de naj mu perпусти. Papesh je bil njegovih gorezhnih shelj vesel; ne le sasheljeno perpushtenje mu je dal, tudi shkofa ga je posvetil sa neverne deshele. Sveti Bonifazi je sebe Bogu v' dar dal, ga sahvalil sa vse prejete gnade, in profil obilne pomozhi. Shel je na Poljsko, kjer je bil od kralja Boleslava in njegovih ljudi zhaftito sprejet. Potlej je shel na Prajsovsko, pa ondi so bili terdi in neusmiljeni malikovavzi. Slo si je persadeval jih preuzhiti, pa bres vfiga sadu; niso ga hotli poslufhati, in spodili so ga is deshele. Od ondod se je na Rusovsko podal evangelja osnanovat. Rusovski neverni kralj mu je rekel: „Ti si hinaviz in sapeljiviz; tebi ne verjamem, zhe me ne preprizhash. Ukasal bom velik ogenj napraviti: zhe bres vse shkode

škosi-nj gresih, ti bom verjel, kar mi od svoje vere pravish; zhe bosh pa oshkodovan, bosh ravno v' tisti ogenj vershen in soshgan.“ Sveti Bonifazi je upal v' Boga, in ga profil, de naj v' prid vsiga neverniga kraljestva s' zhudeshem pokashe resnizo svoje svete rasodete vere. Kraljevi flushabniki so germado napravili, jo sashgali, in kader je nar huje gorelo, je sveti Bonifazi škosi ogenj pozhasi shel; potlej so ga nashli bres vse shkode, zelo lasje niso bili osmojeni. Vsi so ostermeli, in praviga Boga hvalili. Kralj in njegovi flushabniki so se svetimu Bonifazju podvergli, so bili poduzheni, in potlej kerfheni. Brat spreobrnjeniga kralja je v' neveri ostal, je nadrashil druge ravno tako terdovratne soper svetiga Bonifazja, so ga popadli, in mu glavo odsekali v' letu okoli 1008. Veliko zhudeshev je bilo po njegovi smerti: ti so omezhili kraljevi ga brata, in druge nevernike, de so se spreobrnili, in praviga Boga hvalili. Tako je katolska vera na Rusovskim sazhetik imela, kakor pishe sveti Peter Damjan.

N a u k.

Se perpravljati frezhno umrėti.

Sveti Bonifazi se je veliko zhasa perpravljat k' smerti, in je frezhno umerl, ker je njegovo shivljenje bilo sveto. Smert je svestim boshjim flushabnikom konez zhasniga terplje-

nja in sazhetik vezhniga veselja; hudobnim pa je konez gresfniga shivljenja in vrata v' vezbno terpljenje. Sato je smert bogabojezhim prijetna, hudobnim strashna. David prizhuje od smerti bogabojezhnih: „*Shlahtna je pred Gospodam smert njegovih svetih.*“ Pf. 115, 15. Od smerti hudobnih pa prizhuje: „*Smert gresfnikov je huda.*“ Pf. 33, 22. Potrebno je tedaj se perpravljati k' smerti.

Ti vesh, de bosh umerl, le enkrat umerl, in de bosh po smerti ali svelizhan ali pogubljen vekomaj. Tudi vesh, de bo po sedanjim dobrim ali slabim shivljenji smert in vezhnost frezhna ali nefrezhna. Kaj menish, je li to majhna rezh, frezhno ali nefrezhno umreti? Sakaj shivish tedaj slabo, kakor de bi ti ne bilo umreti? Kaj bi rekel soldatu, kateri bi shel na vojsko bres oroshja? Kaj bi rekel brodniku, kateri bi odlashal ob viharji barko v' varen kraj perpraviti? Neumnish bi bil ti, ako bi odlashal do sadnje bolesni s' dobrimi deli svojo dusho ofkerbeti. Gospod Jesus je ime-noval trapaste tiste devize, ktere so do pri-hoda sheninoviga odlashale svojih svetil napra-viti; olja so shle kupovat, torej so preposno prishle, in sashlhale: „*Vas ne posnam.*“ Mat. 25. Ravno tako bo s' teboj, zhe se s' oljem sapovedanih dobrih del prej ne ofker-bish.

Vprashash: „Kako se morem k' smerti perpravljati?“ Ljubi moj! stori, te prosim, kar bo sdaj rezhenó. Klezhé pred krishanim

Jesufam premišljuj svoje slabo shivljenje, in kako ti bo smert strašna in sodba ostra, ako se s' dobrimi deli skerbno ne perpravljash. Sahvali ljubeshnjiviga Jesufa, kateri te je toliko zhasa poterpeshljivo zhakal, sakaj bres te nesaflushene dobrote bi bil she sdavnaj pogubljen. Ponishno ga prosi mogozhne gnade svoje slabo shivljenje sposnati in poboljšhati. Obljubi le njemu v' zhasht shiveti, pa tako skerbno in stanovitno, de bi frezhno umerl, ako bi smert ravno nagla bila. Ob perloshnim zhasu pogosto isprashuj svoje pretezhenost in sedanje shivljenje: pa isprashuj se po Jesufovih naukih, po sgledu njegovih svetnikov; tako pravizhno se isprashuj, kakor bosh od Jesufa pravizhno sojen; tako skerbno se isprashuj, de bosh, ako ti kak greh nesnan ostane, pred pravizhnim sodnikom isgovorjen. Spravi is serza vso ljubeshnost do greha, vso greshnost ljubeshnost do stvari, odpusti vsem sovrashtnikom, poverni blishtnimu, perloshnosti greha opusti; premaguj vse, kar te bo peklo, in delaj vse, kar te bo veselilo ob sadnji uri. Isvoli si modriga spovednika, in ubogaj ga ko Kristusa. Bodi stanoviten v' vseh dobrih delih, bolj in bolj se posvezhuj, vedno shaluj, smiraj upaj, in nikoli ne bodi bres skerbi. Per vseh svojih delih, slasti v' hudi perloshnosti ali skushnjavi, se spomni prihodne smerti, in rezi: „Kaj bi storil, ako bi danes mogel umreti?“ Zhe so troji grehi ravno veliki, se samoresht posve-

titi: upaj v' presveto kri Jesufovo, v' pomozh Marije in svetnikov, serzhno in popolnoma se vdaj Bogu, bodi stanoviten v' njegovi flushbi, in bosh nashel mir, kteriga svet ne more dati, mir, kteri is-haja is bogabojezhiga shivljenja, kteriga sam Bog samore dati, kteriga ti nikoli nihzhe ne bo odvsel. Zhe to svesto delash, bosh ob sadnji uri upal, bosh usmiljeno sodbo od Jesusa saflifhal, in dobro ti bo vekomaj, kakor Jesus govori: „*Blagor hlapzu, kteriga Gospod, ko pride, zhujezhiga najde.*“ Mat. 24, 46.

Ne odlashaj se k' smerti perpravljat, ker ne vesh, kedaj bosh umerl. Morebiti bo tvoja smert nagla, in ko bi tudi dolgo bolan bil, se bosh teshko v' sadnji bolesni perpravljaj; vse skerbi te bodo takrat obdale, bolezhine telesne, strah savoljo pretezheniga shivljenja in prihodne vezhnosti, skerb savoljo premošenja, domazhih in vsiga. Morebiti si she skufil, koliko samoresh v' bolesni moliti, ali drusiga dobriga delati; v' hudih bolezhinah bosh komaj samogel Jesusa in Marijo na pomozh klizati. Zhe tudi prejmeshe svete sakramente, kakoshna bo takrat tvoja perprava, ako prej nisi bil perpravljen? Le verjemi, de tudi pozhasna smert je nagla smert tislimu, kteri se prej ni perpravljaj srezhno umreti. Ubogaj modriga: „*Pred smertjo delaj pravizo.*“ Sirah 14, 17.

M o l i t e v.

O ljubesnjivi Gospod! kakofhna bi bila moja smert, ako bi bil v' nepokori umerl? Pogubljen bi bil na vekomaj. Hvalim in sahvalim te, de me nisi v' pekel vergel, in de si me do te ure poterpeshljivo zhakal. Daj mi sposnati svojo gerdo nehvaleshnost, de jo obshalujem do smerti. O Jesuf! ne saversi dushe, sa katero si vso svojo kri dobrotljivo prelil; ne versi v' pekel dushe, ktera je v' tvoji sveti kervi posvezhena. Shal mi je, de sim te rasshalil; poboljshati se hozhem, v' grenkih salsah obljubim shiveti, de frezhno umerjem. Upam v' tvojo neskonzhno milost, daj mi gnado v' vedni pokori shiveti, de, kader me bosh f' smertjo pred se poklizal, milost sadobim. O sveti Bonifazi! ki si tolikaj skerbel frezhno smert saslushiti, in tudi druge skerbnno perpravljaj frezhno umreti, pomagaj mi f' svojimi proshnjami po Jesufu shiveti, de se moja dushiza v' gnadi boshji odlozhi od sveta. Amen.

VIII. dan roshniga zveta.

Sveti Medard shkof.

Sveti Medard je bil rojen na Franzoskim bliso mesta Najona od shlahtnih in bogatih

staršev. Mladenizh she je bil bogabojezh, framoshljiv, moder in poln vsiga dobriga. Njegovo nar vezhi veselje je bilo misliti, brati, govoriti in poslušati, kar je boshjiga. Njegovo usmiljenje do ubosih je bilo silno veliko; sebi je pertergoval, in ne malokrat slo lazhen bil, ker je ubosim delil, kar so njemu v' shivesh dajali. Shkof sgoraj imenovaniga mesta je nad mladenzhem Medardam snamnja vsiga dobriga vidil; k' sebi ga je vsel, fkerbno uzhil sa duhovski stan, in potlej mu maslnikovo posvezhenje podelil. Sveti Medard, tako visoko povishan, je sveteji shivel, ojstreje se pokoril, ponishnishi bil, dalje molil. Njegova dobra dusha je bila posebne hvale vredna; Boga je neisrezhenno ljubila, tudi blishniga savoljo Boga, uboge in bogate, hude in dobre. Desiravno je bil ves dober, je vendar nasprotnike imel; pa on jim je rad odpushal, f' krotkostjo jih tolashil, s' darovanjem jih permoral k' ljubesni. Se lahko ve, kako fkerbno in svesto je opravljal dolshnosti svojiga stanu k' syelizhanju svoje in drusih dush. Njegovo sveto shivljenje je bilo, ko velika luzh na visoki gori, vsi so mu sploh in ozhitno rekli: „Sveti maslnik Medard.“ Kader je njegov shkof umerl, so njega vsa duhovshina in verni s' eno voljo shkofa isvolili. Njegova velika ponishnost, is ktere se je slo branil te zhasi, je bila vsm vshezh; pa ravno sato so ga permorali se podvrezhi. Podvergel se je boshji volji, in je bil posvezhen

v' letu 530. Dve leti potlej je papessh mu sapovedal tudi shkofijo Turnaj ofkerbeti in voditi, ker je v' nji bilo dosti nevernikov, in papessh ni vedil komu drusimu enako skerbniemu pastirju tiste teshke shkofije srozhati. Sveti Medard je poln upanja v' Boga in ljubesni do ljudi tej perdjani teshki butari svoje rame podvergel, in desiravno le od slepih nevernikov veliko hudiga terpel, ni odstopil, temuzh je ljubesnjivo in ognjeno skerbel sa njih spreobernjenje, in ob kratkim zhasu je vse perpravil v' katolskho zerkev. Tako je tudi skerbel sa vse greslhne kristjane, de bi se spreobernili, in sveto shiveli; tudi tih prav veliko ga je ubogalo. Sveti shkof Medard je sa vse to Boga hvalil, kateri je is sosebne milosti njegovimu opominjevanju rodovitnost dal. Petnajst lét je teshko butaro nosil savoljo Boga in svelizhanja blishniga; slo star je umerl v' letu 545, in shel v' vezhno plazhilo, po katerim je smiraj gorezhe hrepenel, in neutrudama delal. Pred in po njegovi smerti je Bog po njem veliko zhudeshev storil.

N a u k.

Po sgledu usmiljeniga Boga vse ljudi ljubiti.

Kratko popisovanje shivljenja svetiga shkofa Medarda prizhuje, de je vse ljudi perferzhno ljubil, pravizhne in greslhnike. Pravizhne

je skerbel uterditi, greslnike spreobniti, in vse svelizhati. To je po Bogu, kateri je vsm usmiljen, de bi tudi mi bili, kar tudi Jesus sapove: „*Bodite usmiljeni, kakor je tudi vash Ozhe usmiljen.*“ Luk. 6, 36.

Bog ljubi pravizhne, in ima do njih veliko dopadenje. Jesus je svojim uzhenzam rekel: „*Posihmal vas ne bom vezh hlapzov, ampak prijatle imenoval. Sakaj hlapez ne vé, kaj njegov Gospod dela. Prijatle vas bom imenoval, ker sim vam vse, kar koli sim od svojiga Ozheta slishal, na snanje dal.*“ Jan. 15, 15. Sakaj jim tako prijasno govori? Sam pove: „*Ker ste me ljubili.*“ Jan. 16, 27. Tudi je Jesus govoril: „*Kdor mene ljubi, bo moje besede spolnoval; moj Ozhe ga bo ljubil, in mi bomo k' njemu prishli, in per njem prebivali.*“ Jan. 14, 23. Tudi ti ljubi pravizhne, in si persadevaj pravizhen biti. Hvali Boga sa gnade, ktere je pravizhnim dal in daje, in skerbi s' gorezhimi proshnjami se enake gnade vdeleshiti. Bogabojezhnost pravizhnih naj te rasveseluje, in tvoje serze naj poskakuje od veliziga veselja, ker oni Boga hvalijo, in mu flushijo. Skerbi ozhistiti svojo dusho, de tudi ti Boga hvalish.

Bog ljubi spreobnjenene greslnike. On ne ravna s' nami po nashih grehah, in nam ne vrazhuje po nashih hudobijah, temuzh isosebne milosti pomaga k' pokori, ker nozhe smerti greslnikov, temuzh njih pokore in

svelizhanja sheli. Ljubesnivi Jesuf je djal: „*Sdravi ne potrebujejo sdravnika, ampak bolni; jest sim prishel gresnikov klizat k' pokori.*“ Mark. 3, 17. On prizhuje, de je veliko veselje v' nebesih savoljo spreobrnjenja eniga samiga gresnika. To prizhuje, de Bog ljubi spreobrnjene gresnike, in jih jemlje v' svoje kraljestvo, ako bodo stanovitni.

Bog ljubi gresnike. To je zhudno vendar resnizhno. Sapifano je fizer: „*Bog jih sovrashi, kateri hudobijo delajo.*“ Pf. 5, 7. Zhe sovrashi gresnike, kako jih ljubi? S. Avgufhtin to isлага rekozh: Bog ljubi zhloveka, kteriga je stvaril, in sovrashi greh, kteriga je zhlovek storil. Ako bi Bog gresnike sovrashil, bi jim ne pomagal se spokoriti, bi vse vergel v' pekel. Vse zhlovekov rod bi bil pogubljen, ako bi Bog gresnike sovrashil; pa jim je obljudil, in dal odreshenika, de bi pogubljeni ne bili. Sveti Pavel pravi: „*Bog pokashe svojo ljubesen do nas, ker je, dokler smo she gresniki bili, Kristuf sa nas umerl.*“ Riml. 5, 8. 9. To je rezheni, de se spokorish; sakaj desiravno je Bog is velike milosti poterpeshljiv, bo vendar terdovratniga gresnika obsodil v' pekel, ker se nozhe od greha odlozhiti. David prizhuje: „*Bog je poterpeshljiv in pravizhen sodnik.*“ Pf. 7, 12. Modri tako govori: „*Kakor je Bog velik, tako je velika njegova milost: vendar zhe se ne bomo spreobrnil, bomo v' Go-*

spodove roke padli.“ Sirah 2, 22. 23. Ta velika milost boshja do gresnikov te uzhi s' gresniki poterpljenje imeti, in jih ljubiti. Ljubi gresnike, in poterpi njih slabosti; pa nikar njih hudobije deleshen ne bodi, temuzh pomagaj jim s' molitvijo, s' svarjenjem, s' dobrim sgledam se spokoriti.

M o l i t e v.

O Bog, vezhna dobrota! sakaj sim te tako posno spofnal? Ti, nar vishi oblastnik, nobeniga ne potrebuješh, vender si neisre-zhen o usmiljen in poterpeshljiv s' svojimi slabimi stvarmi. Dobra mati ni tolikaj svojimu edinimu dobrimu otroku usmiljena, kakor si ti nam nevrednim gresnikom usmiljen. Zhe premislím tvojo prezhudno ljubesen do vsih, pravim: Kaj je zhlovek, de se ga usmilish, in sa njegovo svelizhanje skerbish? Bres vse svoje shkode bi vse ljudi v' pekel obsodil, vender hozhe tvoja usmiljena volja svelizhanje vsih. Ti si Ozhe vsiga usmiljenja, pa ravno sato me slo pezhe, de sim te rashalil in sanizheval; ker si Ozhe vsiga usmiljenja, upam v' to neskonzhno milost, in bom hitel se refnizhno spokoriti, de ti ne bom dalje nehva-shen. Tvoji nesaflusheni milosti je perpifati, de nisim pogubljen, in vse dni svojiga shivljenja te bom s' svetim shivljenjem hvalil. Podpiraj mozo slabost, pomagaj mozi volji, in vodi me po poti pokore s' svojo mogozhno gna-

do, de vse dopolnujem, kar pred tvojim velizhastvam obljubim. To mi dodeli po Jesusu Kristusu na prošnje svojiga svestiga flushabnika, svetiga shkofa Medarda. Amen.

IX. dan rōshniga zveta,

Sf. Primash in Felizjan brata, marternika.

Sveta Primash in Felizjan brata sta bila Rimška mestnana; oba sta bila perlétna, ko sta pod zesarstvom Dioklezjana in Maksiminjana sa vero umerla. Ta dva neverna zesarja sta hudo preganjala vero Jesufovo; tudi ta dva sveta brata sta bila satoshena, vjeta, in vkle-njena v' jezho vershena. Angel boshji je pono-zhi prishel k' njima, shelesje je od nju od-padlo, in is jezhe sta ispeljana. Zhes nekaj zhafa sta bila spet vjeta, in v' jezho vershena, in potlej peljana pred mestniga oblastnika. Ta jima ojštro pravi: „Molita nashe bogove, fizer bošta hudo martrana.“ Sveta brata sta odgo-vorila: „Mi dva le eniga Boga moliva, le eden je pravi Bog. Vi ajdje ste neumni, ki les in kamen molite, in ga na pomozh klizhe-te, ker maliki ne morejo ne sebi ne vam po-magati.“ To resnizhno govorjenje je slepiga oblastnika silno raskazhilo, in bersh je ukasal

oba rasgajshljati; pa ta dva sveta brata sta bila potlej ravno tako stanovitna v' veri. Ob-
lastnik je mislil, de eden drusimu serzhnost
dajeta; torej je ukasal svetiga Primasha v' je-
zho peljati, in svetiga Felizjana je per sebi
obdershal. Blefo je ta bil mlajshi, in je upal
ga loshej smotiti. Tiga je nar prej f' perlis-
njenim pregovarjanjem, potlej f' hudim terp-
ljenjem skufhal od vere odverniti; pa vse nje-
govo persadevanje je bilo prasno. Kader vi-
di, de nizh ne opravi, ga je ukasal k' štebru
perbiti, in tako perbitiga ga je tri dni bres
jedi in pijazhe pustil. Tretji dan ukashe pred
se svetiga Primasha perpeljati, in mu tako le
govori: „Umnishi od tebe je tvoj brat: on je
zesarjevo voljo spolnil, je bogove molil, in
sdaj je v' zhasi per njem. Bodi tudi ti pame-
ten, in stori po njegovim sgledu, de bosh tu-
di ti zesarjev prijatelj.“ Sveti Primash mu
odgovori; „Ti me ne bosh presleparil, kako
je mojim bratu, sim po angeli svedil. Bog
daj, de, kakor sim s' njim ene volje, tudi s'
njim umerjem sa vero.“ Oblastnik ves togo-
ten sapove svetimu Primashu, vprizho svetiga
Felizjana, rastopljen sviniz v' usta vlti, de bi
mu vse ofserzhje sgorelo; vender je per shiv-
ljenji ostal. Po tem je sodnik oba brata le-
vam v' jed obsodil. Bila sta peljana v' gleda-
lishe, in dva serdita leva sta va-nje ispushe-
na. Pa leva sta k' njima perdirjala, in eden
se je vlegel per svetim Primashi, eden pa per
svetim Felizjanu; oba leva sta krotka ko dva

domazha perljudna pfizhka, noge jima lishta, s' glavo in s' repam se jima perlisujeta. Silno veliko nevernikov je vidilo ta velik zhu-desh; ne malo is njih je praviga Boga sposna-lo, in se spreobernilo. OblaštNIK je hitel sve-tiga Primasha in Felizjana is poti spraviti, in je ukasal obema glavo odsekati. Nju frezhna smert je bila v' letu 300.

N a u k.

Po Jesufu misliti, govoriti, delati.

Sf. Primash in Felizjan brata, marternika, sta pomozhnika Kranjske deshele, ker ste nju sveti trupli bile pred nekterimi stoleti na Kranjsko pernesene v' samotno zerkev eno uro nad Kamnikom, ktera se do danash-niga dneva svetiga Primasha zerkev imenuje. Ob Turshki vojski ste bile od ondod prenesene v' mesto Kamnik k' Franzhishkanam, kjer ste she sdaj v' veliki zhasti. Ta dva sveta brata in marternika sta mislila, govorila in delala po uzheniku Jesufu; kar sta v' serzu verovala, sta s' jesikam prizhala. De jima je to bila resniza, sta v' velizih bolezhinah pokasala. Ljubi moj! posnemaj ta dva sveta flushabnika Jesufova in pomozhnika svoja, in le tako si svetiga kerfhanskiga imena vreden.

Ljubi kristjan! misli po Jesufu Kristufu. Tvoja dusha naj bo polna Jesufoviga duha,

de vselej misliš po njegovih sgledih in naukih. Vem, veruješ, da je Jezus Sin boshji, uzhenik in odreshenik vsih; pa to je še premalo, zhe niso vse tvoje misli po njem. Dobro misliti je slo potrebno; zhe nimash praviga sapopadka od Jesusa in njegovih nauk, kako bosh pravizhno shivel? Jezus se je ponishal; moreš tedaj vediti, da je tebi poniševanje potrebno. Jezus je bil ubog, in je rekel: „Blagor ubogim v' duhu!“ ne sheli tedaj ti visokosti, bogastva ali drusiga, kar te raslozhi med drusimi. Jezus je neisrezheno terpel; ne misli ti nesrezhen biti savoljo zhasniga terpljenja. Jezus je bil preganjan savoljo pravize, in je uzhil: „Blagor jim, kateri preganjanje terpé savoljo pravize!“ zhe ti dobro delash, in hudo prejemash, ne bodi nevoljen, in ne odstopi od dobriga. Jezus je uzhil svet sanizhevati, in nebeshkiga kraljestva iskati; naj bo tedaj tebi svét krishan, in ti svétu, da so tvoje shelje smiraj v' nebesih. Jezus je savoljo grehov umerl; sovrashi ti greh zhes vse drugo hudo, ker je le greh edino hudo. Tako misli v' vsem po Jesusu Kristusu.

Govori po Jesusu in od Jesusa. Bodi tvoje serze polno Jesusove ljubeshni, sgledov in nauk, in bosh lahko govoril, kakor se kristijanam spodobi. Pravizhni Simeon in prerokinja Ana sta Jesusa sposnala, pa tudi rada od njega govorila vsem, kateri so zhakali odresheanja Israeloviga. Apostelni so Jesusa osnanovali, ker so ga v' serzu imeli. Marterniki so

ga v' smertnih bolezhinah ozhitno hvalili, ker so ga is vsiga serza ljubili. To je potrebno: „*Kdor bo mene, pravi Jesus, vprizho ljudi satajil, bo tudi on satajen vprizho angelev boshjih.*“ Luk. 12, 9. Zhe te je fram gresnikov svariti, zhe se framujesh pred drusimi bogabojezhe govoriti, zhe hvalish prevsetnost ali druge grehe, zhe drugazhi napazhno govorish; ne prizhash Jesusa, ga le tajish, in nifi pravi kristjan. Velikokrat imash lepe perloshnosti od Jesusa in njegovih nauk govoreti, s' njegovo krotkostjo togotne tolashiti, s' njegovo grenko smertjo nepoterpeshljiviga bolnika uzhiti; s' njegovim uboshtvam troshtati ubosiga. Tako naj ti bo per vsih in per vsm Jesus na serzu in na jesiku.

Delaj po Jesusu. Same misli in besede, desivavno dobre, she ne store dobriga kristjana, tudi kerfshanske dela morejo biti per njim. Dobre misli so korenina, dobre besede so perje, dobre dela so sad sposnanja in prizhanja Jesusoviga. Kaj ti pomaga po veri misliti in govoriti, ako po sgledih in naukih Jesusovih ne shivish? Vesh in pravish: „Potrebno je sa dusho skerbeti, se spokoriti,“ in kaj drusiga taziga; kaj ti to pomaga, zhe tiga ne delash? Hvalish poterpeshljivo Jesusovo, bo di tudi ti poterpeshljiv. Vesh, kako ljubesnjivo je on sovrashnikom odpushal; odpushaj tudi ti svojim sovrashnikom. Jesus je svojo voljo volji nebeshkiga Ozheta podvergel, ravno tako jo tudi ti. Hvalish svetnike, ki so po

Jesufu shiveli; pa bosh vidil nad njim svoje obsojenje, ako ne shivish po njem, kakor so oni shiveli. Kaj ti pomaga mu rezhi: „Gospod, Gospod!“ ako ne delash, kar sapove, in se ne varujesh tistiga, kar prepove? Lashnjivi kristjan bi ti bil, in tistim pershtet, od kterih sveti Pavel govori: „*Pravijo, de Boga sposnajo, ali s' deli ga taje, ker so nagjufni, in k' nobenimu dobrimu delu niso perpravni.*“ Tit. 1, 16.

M o l i t e v.

O Jesuf! ljubesnjivi Gospod, odreshenik in uzhenik, pred seboj imash nevredniga gresnika in nehvaleshniga hlapza, kteri te ves zhas svojiga shivljenja posna in prizha, pa ne prav. Resnizhno je to od mene, in zhe mi bosh po saflushenji povernil, bom vekomaj savershen. Sposnam svojo veliko hudobijo; vender pa upam v' tvojo neskonzhno milost, upam de mi bosh dal vse perpomozhke k' svelizhanju. V' prihodno bom le tebe pred svojimi vernimi ozhmi imel; ne bom ko dosihmal gledal, kako slabi shivé, de bi se s' njimi isgovarjal, temuzh kako si ti shivel in uzhil, de bi sa teboj svesto hodil. O ljubi Gospod! ne sapusti me, temuzh pomagaj mi s' svojo gnado. Sf. Primash in Felizjan! vi dva sta v' resnizi Jesufa sposnala in prizhala, serzhno in stanovitno po njem shivela; tudi pred nevernim oblastnikom in v' smertnih bo-

lezhinah ga ništa sapustila: sprofita mi mogozhno gnado, de s' njeno pomozhjo tudi jest Jesusa ljubim, in mu stanovitno flushim. Amen.

+ X. dan roshniga zveta.

Sveta Margareta kraljiza.

Sveta Margareta, ktere ime je slovezhe per Bogu in ljudeh, je bila rojena na Nemshkim v' letu 1046. Njen Ozhe Edvard je bil kraljeviga rodu, njena mati Agata je bila zesarju Konradu v' rodu. She v' mladosti je bila s' pomozhjo gnade boshje vsa ponishna, modra, framoshljiva in bogobojezha; drusiga ni shelela, ko Bogu dopasti, svét, njegove dobrote in nizhemernosti je serzhno sanizhevala. Slo mlada je she bila, ko ji je ozhe umerl; sato je bila poslana na Anglisko h' kralju Edvardu III., kterimu je bila v' rodu. Vse kraljestvo je bilo hitro polno njeniga lepiga shivljenja; tudi v' drusih deshelah so od nje veliko dobriga govorili. Malkolm, kralj v' Skozii, je slo nadleshno profil kralja Edvarda, de naj mu jo v' sakon da; kralj mu je ni odrekel, in tako je Margareta, she shtiri in dvajset tet stara, is sgoli pokorsrhine svoj stan premenila. Kralj Malkolm je bil delezhh od svetosti svoje bogabojezhe shene, bil pa je

perpravniga serza dobre nauke poslušhati. Margareta je vedila f' zhišto ljubesnijo in f' perljudno pvkorfhino se kralju perkupiti; njegovo serze je bilo v' njeni oblasti, in napravila ga je, kamor je hotla, pa le sato, de bi bil Bog moljen, in de bi bili podloshni frezhni.

Sveta Margareta je v' tej veliki frezhi, zhafti in oblasti smiraj ponishna ostala, svetá ni ljubila, in vedno je bila perpravljena Bogu odgovor dati. Zhujezhost te svete kraljize nad svojimi otrozi obilno prizhuje, kako je bila skerbne vesti. Ne v' mehkobi ali nizhemernosti svetá, ampak v' samoti, v' pokorjenji, v' boshjim strahu jih je redila. S' modrimi uzheniki sizer jih je oskerbela; vender je pa tudi sama nad njimi zhula, in jih uzhila, sraven pa molila in jokala, de bi jim Bog dal nedolshno shiveti. Kaj! ne le nad otrozi, ampak tudi nad slushabniki je zhula, de bi nobeden kaj taziga ne govoril ali ne delal, kar bi otroke pohujshalo. Njeno usmiljenje do ubosih je bilo filno veliko; bila jim je usmiljena mati. Ker je njeniga lastniga premoshenja premalo bilo vsm pomagati, jim je tudi is kraljeve denarnize obilno dajala, vender s' njegovim dovoljenjem. Kader je shla v' zerkev ali drugam, je bila vselej obdana od velike mnoshize ubosih; vsak dan pred kofilam jih je veliko nasitila; dostikrat jim je sama stregla. Ravno tako je delal njen dobri mosh. Tudi je obiskovala bolnike, jim stregla, jih uzhila in tolashila, de bi ob enim njih

dushti in telesu pomagala. Vse té dobre dela ji niso ubranile dolgo moliti, brati, premišljevati; vsak dan je bila vsaj per eni sveti mashi. Veliko dobriga je storila, ker je smiraj pridna bila, in ni nizh prasniga zhasa imela; sovrashila je vse nizhemernosti, lishtpanje, prasne pogovore, in kar je nepridniga, in prav sato je njeno shivljenje bilo polno dobriga saflushenja. Per obilni misi je bila sdershna, si je pertergovala, in nikoli se ni do sitiga najédla, ker se je jedi in pijazhe poslushila le, de bi shivela Bogu v' zhasht; sraven tiga se je tudi pogosto ojstro postila. Njena veliko sdershnost per jedi in njeno ojstro shivljenje jo je slo oflabilo; vender nikoli ni hotla mezhej shiveti, desiravno so jo sdravniki ponishno profili. Velika telefna slabost ji je napovedovala blishno smert, h' kateri se je tako sferbno prepravljala, kakor de bi bila vsiga dobriga prasna. Dosti zhasa je bila bolna, in shtiri dni pred smertjo she ji je Bog poslal velik krish: kralj, njen mosh, in pervorojeniz sta na vojski umerla. Kader je to svedila, je povsdignila serze, ozhi in roke v' nebo rekozh: „Bog! sahvalim te, de si mi sadnje ure mojiga shivljenja ta velik krish poslal moje dushe ozhistit.“ Malo potlej je mirno umerla shestnajst dan listoviga gnoja v' letu 1093. Papesh Inozenzi XII. je sapovedal njen spomin obhajati deseti dan tiga mesza.

N a u k.

Is njeniga shivljenja.

Sveta Margareta, kraljiza, je bila in je sgled vsih kershanjskih zhednost is ljubesni do Boga. Skerbela je sa mosha, otroke in drushino; bila je usmiljena do ubosih; pertergovala si je per jedi, tudi ojstro se je postila; bila je v' nadlogah poterpeshljiva, in Bogu pokorna v' vsm.

Sveta Margareta je s' ljubesnjam opominjevanjem mosha napravila, de je delal, karkoli je hotla; pa ni drusiga hotla, kakor kar Bogu dopade, in blishnjam pomaga. Ako shena svojiga mosha ljubi savoljo Boga, ga spofhtuje, uboga, in s' tem vse per njem opravi; ravno tako mosh per svoji tovarshizi. O zhlovek! bodi poln ljubesni, is nje govori, uzhi, svári, molzhi, delaj, in bosh svojiga blishniga lahko poboljshaj; zhe ga ne poboljshaj, vsaj hudobnihi ne bo. Prijasna beseda gre zhloveku v' serze, ga tolashi, preprizha in nagne; nasproti ga huda beseda, ozhitanje in kaj taziga rasdrashi in pravi, de hudo s' hudim premaguje. Kralj Savel je is nevoshljivosti Davida smertno sovrashil; vender ga je njegov sin Jonata s' ponishnimi besedami potolashil, in ga napravil, de je rekel: „*Kakor Gospod shivi, David ne bo umorjen.*“ I. Kralj 19. Le pokoren bodi ti-

mu nauku, in bosh vesel njegoviga dobriga sadu.

Sveta Margareta je slo fkerbela sa otroke, in jih je v' boshjim strahu redila; tudi je nad flushabniki zhula, de bi nizh hudiga ne govorili ali delali. Zhe ne fkerbifh sa svoje, ti je vera saftonj; tudi ti vse dobre dela ne pomagajo. Zhe jim is mesene ljubesni pregledujesh, fi neufmiljen, ker sebi in otrokam hudo nakopavash. Uzhi svoje otroke slo fherbno; uzhi jih od ljubesnjiviga Boga, od ufmljeniga Jesusa; raslagaj jim, kolikor samore njih um nositi, boshje lastnosti; fosebno fkerbi, de imajo sapopadik od boshje svetofti, ljubesni, pravize in prizhujozhosti; zhe bo strah boshji v' njih, bodo dobri, kader so, in kader niso pred tvojimi ozhmi. Imej bogabojezho drushino, vender zhuj nad njo. En sam zhlovek vso hifho lahko pohujfha; taziga hitro spravi od sebe, fizer ne bo mogozhe pohujfhanja ubraniti. Slabo se nezhutno prijemlje, ne morefh povfod biti, in ferza drusih niso v' tvoji oblasti.

Po sgledu svete Margarete bodi ubogim ufmljen; zhe fi, bosh ufmljenje dofegel. Zhe veliko premorefh, obilno pomagaj; zhe male premorefh, malo dajaj is ferza rad: po svojim premoshenji in po potrebah blishniga mu pomagaj savoljo Boga; zhe ni mogozhe mu pomagati, hodi shaloften. Kar potrebnim dajesh, Jesusu dajesh, in ufmljenje te bo refhilo od grehov, to je, ti bo gnado

pokore sprofilo. Sosebno rad pomagaj fra-
moshljivim uboshzam, sapushenim otrokam,
revnim bolnikom, in vřim, kateri so soseb-
niga usmiljenja potrebni. Kar dajesh, dajaj is do-
briga serza, ne savoljo nadleshnosti in lakom-
nosti, ne is napuha, in nikar storjeniga u-
smiljenja ne ozhitaj; zhe blishnimu ozhitash,
kar si mu dobriga storil, s' besedo nasaj jem-
ljesh, kar si mu s' roko dal, in ostanesh
bres saflushenja. Kolikor je dusha vrednishi
memo telefa, tolikanj skerbniishi nji pomagaj,
in le tako bo tvoje usmiljenje popolnoma. De
bosh rad usmiljen, poslus haj Jesusa: „*Blagor
milostljivim, sakaj milost bodo dosegli.*“ Mat.
5, 7.

Sveta Margareta je bila poterpeshljiva v'
vřih nadlogah. Vřa sveta je bila popolnoma
poterpeshljiva; bodi tudi ti, ker si morebiti
velik gresnik. Nadloge so spazhenimu zhlo-
veku potrebne; sakaj tē ga permorajo svēt
sanizhevati, in po nebeskim kraljestvu hre-
peneti. Nadloge so usmiljena shiba boshja
savoljo tvojih grehov, so sdravilo mesene lju-
besni do sebe, so skushnja tvoje vere, tvoji-
ga upanja in tvoje ljubēsni. Naj bo nadloga,
od koder hozhe, naj bo majhna ali velika; le
podversi se Bogu. Zhe si v' nadlogah nepo-
terpeshljiv; si f' tem nizh ne pomagash, hu-
je terpisih, nizh ne saflushish, in si hujshiga
pokorjenja vreden. Le verjemi, v' tebi ni
duha pokore, ni pokorshine do Boga, in ni
ponishnosti, zhe nadlog voljno ne terpisih. Po-

flushaj svetiga Pavla: „*Poterpeshljivoſt vam je potrebna, de boshjo voljo ſtorite, in obljubo (vezhniga svelizhanja) doſeſhete.*“ Hebr. 10, 36.

M o l i t e v.

O Bog! ako premiſlim ſhivljenje tvoje flushabnize, ſvete Margarete, ſposnam ſvoje velike ſlaboſti. V' vſim je bila dobra, ſveſta in ſkerbna, ker je le tvoje zhaſti in bliſhniga svelizhanja iſkala. Jeſt ſim menil, de tebi flushim; pa niſim, ker ſim ſhivel po ſvoji meſeni ljubesni, ne pa ſavoljo tebe. Kakor je ona, tako ſo tudi vſi tvoji ſvetniki po vſih ſapovedih ſhiveli; jeſt pa ſim delal, kar ſe je meni ſljubilo, po ſvoji nizhemerni neſtanovitni volji. O Goſpod! na proſhnje lete ſvoje flushabnize in vſih ſvetnikov mi pomagaj po ſvoji veliki miłoſti, de po vſih tvojih ſapovedih ſveſto ſhivim, in ſe vdeleſhim vezhniga plazhila, ktero ſi obljubil in dajeſh ſvojim dobrim flushabnikom. Amen.

XI. dan roſhniga zveta.

Sveti Barnaba apoſtel.

Sveti Barnaba je bil Jud iſ Levjeviga rodu, iſ otoka Zipra, pa ſtanoval je v' Judeji. Bil

je prej imenovan Joshef; apostelni so mu rekli Barnaba, kar hoize rezhi: „sin poveselejnja.“ To ime so mu apostelni sato dali, ker je bil usmiljen in perljuden. On ni bil smed dvanajsterih apostelnov od Jesusa isvoljenih, temuzh od apostelnov je bil spreobernjen, svetlo jih je poslušal, veroval v' Jesusa, in shivel po njegovih naukih. De bi na svetu bres vsih skerbi bil, in loshej shel, kamor bi bil od svetiga Duha poslan, je prodal njivo, in denarje nesel apostelnam, de so jih ubogim delili. Apostelnov se je sdaj dershal, in jim je pomagal evangeli osnanovati v' Jerusalemu in v' Judeji. Visi Judovskiga ljudstva so Jude nadržali, de so svetiga Shtefana in verne preganjali. Ti so is Jerusalema sbeshali, in kamor so prishli, so Jesusa osnanaovali s' besedo in s' svetim shivljenjem; veliko Judov se je spreobernilo. Sosebno v' velikim mestu Antiohii je bilo veliko kristjanov, kateri so s' svetim shivljenjam presveto ime Jesusovo zhasili. Apostelni, kader so to svedili, so se veselili, in is Jerusalema svetiga Barnaba v' Antiohijo poslali. Ta je bersh tje shel, in ko vidi zhudeshe gnade Jesusove nad njimi, se je grosno rasveselil, in jih lepo opominjal, de naj s' stanovitim serzam v' Gospodu Jesusu ostanejo. Veliko vezh she jih je bilo po svetim Barnabu spreobernjenih, ker je bil bogabojezh, poln svetiga Duha in ves ljubesnjev. Potlej je shel v' mesto Tars spreobernjeniga Savla ali Pavla iskat, in ga je peljal

v' Antiohijo; oba sta ondi eno leto ostala, in rasfhirjala kraljestvo Jesufovo. Silno veliko vernih je bilo v' tistim mestu, in ti so se prvi imenovali kristjani. V' letu 44 po Jesufovim rojstvu sta Barnaba in Pavel shla v' Jerusalem preganjanim vernim delit, kar so jim verni mesta Antiohije usmiljeno poslali. Kader sta to sveto delo opravila, sta se v' Antiohijo vernila vernih uterdovat, in drusih Jesufu perdobivat; pa nista dolgo ondi ostala. Dokler so bili duhovni, verni, tudi Barnaba in Savel v' Gospodovim opravilu, to je, per boshji flushbi skupaj sbrani; je sveti Duh sapovedal rekozh: „Odlozhite mi Savla in Barnaba k' delu, h' kterimu sim ji isvolil.“ Takrat sta ona prejela shkofovo posvezhenje, in bersh shla evangelja osnanovat.

Sveti Barnaba je spremljal svetiga Pavla, kamor je shel, in mu pomagal Jude in nevernike spreobrazhati. Per tim teshkim pravilu sta oba veliko terpela; pa vesela sta bila tega, in stanovitna ostala v' boshjim poklizu. V' letu 51 sta shla v' Jerusalem, kjer sta s' drusimi apostelni sbor imela k' pokoju spreobnjenih nevernikov. Per tistim sboru sta vprizho svetiga Petra, drusih apostelnov in vernih perpovedovala, kako velike zhudeshe je Bog po njih delal. Sveti Barnaba je shel is Jerusalema na daljne deshele, je veliko obhodil, neisrezhenno terpel, pa tudi veliko Judov in nevernikov spreobernil. Na sadnje je shel v' svojo rojstno deshelo, v' Ziper, in on-

di ravno tako sferbel Jude in nevernike spreobrazhati. Tisti, kateri so terdovratni ostali, so ga hudo sovrashili; in tudi neusmiljeno umorili. V' letu 488 so verni nashli njegovo sveto truplo, na katerim je bil evangeli svetiga Matevsha.

N a u k.

Od svetosti prvih kristjanov.

Sveti Duh je binkushtno nedeljo dvanajstere apostelne posvetil k' prerojenju vsiga zhloveshtva; potlej je tudi druge Jesufove namestnike posvetil, med kterimi je bil sveti Barnaba. Apostelni in njih pomagavzi so osnanovali Jesufa Kristusa krishaniga, njegovo kraljestvo in pravizo. Uzhili so svoje telo pokoriti, svet sanizhevati, preganjanje terpeti, nevidnih dobrot iskati, in Bogu svešto flushiti is vere in upanja prihodniga plazhila. Nevednim in spazhenim ljudem so bili ti nauki previfoki in preojstri; vender so se spreobrazhali, in sveto shiveli. Ni to zhudesh mogozhne gnade boshje?

Pervi verni kristjani so bili ko sveta boshja drushina, vsi ene misli in eniga duha, desiravno vsih jesikov, narodov in stanov pod nebam. Stanovitni so bili v' naukih apostelnov, v' molitvi, v' ljubeshni. Tako sveto so shiveli, de so vsak dan perstopili k' svetimu

obhajilu, per kterim so se bolj vnemali po Jesufu shiveti. Bili so bres vse lakomnosti: tvoje in moje, kar veliko jese, krivize in drusiga hudiga obroduje, ni bilo med njimi, temuzh premoshenje vsaziga je bilo vsih; prodajali so lastnine is ljubesni do ubosih; delezh so poshiljali pomozh preganjanim bratam, kolikor so premogli. Djanje apostelnov in listi svetiga Pavla prizhujejo od njih perferzhniga usmiljenja, ktero je bilo is mozhne in zhishe ljubesni, ki so jo eden do drusiga imeli savoljo Boga. S' enim serzam so Bogu flushili, v' hudim preganjanji bili poterpeshljivi, in so neusmiljenim sovrashnikam dobro sa hudo vrazhevali. Od vsiga tiga; in vsiga dobriga pervih vernih prizhuje sveti Luka v' bukvah, ktere se djanje apostelnov imenujejo.

Pervi kristjani so bili taki, ker so Boga is vsiga serza ljubili; tudi poňozhi so vstajali ga molit, in so ga vedno hvalili; perpravljenni so bili raji sgubiti vse, tudi shivljenje, kakor pa njega rasshaliti. To ni hila prasna shelja ali beseda, ampak resniza, in veliko jih je umerlo is svestobe do Boga. Desiravno so bili svetiga shivljenja, so se vender ojstro pokorili, in vřimu nepotrebnimu veselju se odpovedali. Eni is njih so is shelj do ojstriga pokorjenja v' ojstrih oblazhilih na tleh lesnali, v' jamah, v' pufhavah prebivali, in vse hudo terpeli savoljo Boga. To ni bilo le obzhafu apostelnov, ampak tudi potlej, kakor ozhaki prizhujejo.

Ljubi moj! premisli svetost pervih kristjanov, in glej shivljenje sedanjih, de sposnash in shalujesh. Réf, neprenehama bi mogel jokati, ako bi bil vnet sa zhasht boshjo in svelizhanje blishniga, sa lepoto katolske zerkve in svoje dushe. Ako bi prvi kristjani vstali, in med nas prishli, bi se zhudili, ostermeli in shalovali. Vera katolske zerkve je in bo zhista do konza sveta, pa per njih veliko je opefhala, in je sanizhevana. Ni skoraj na semlji bratovske ljubeshni, le lastna in samopridna gospoduje. Kakoshno je sposhtovanje po zerkvah ali posvezhevanje svetih prashnikov? Sramoshljivost je skoraj nesnana tudi per shenskim spolu. Slo malo je svestih flushabnikov boshjih na svetu; prej je bilo malo ljubke med veliko pshehize, sdaj je malo pshehize med veliko ljubke. Zhe me obdoshish, de prehudo popisujem sedanje kristjane: poslushaj ljudi, kaj ali lashnjivo ali resnizhno eden soper drusiga govore; glej krivizo, obdoshenje, prepir, kletev, pohujshanje in dosti drusiga hudiga; poslushaj, koliko gerdih in krivizhnih toshb pred gosposko pride, kar bi ne bilo, ako bi se kristjani med seboj ljubili, ko bratje in sestree, v' Jesusu Kristusu. Skoraj verjamem, de je resnizhno med nami, kar je she sdavnaj prerok Osej gororil: „Ni reshize, ni usmiljenja, ni sposnanja boshjiga v' desheli; kletev, lash, tatvina, preshestvo se je raslilo ko povodenj.“ 4, 1. 2. Obshaluj vse to.

M o l i t e v.

Oh, kako smo deležh od gorezhosti prvih kristjanov! O Bog, usmili se naš, svojih vernih! Po Kristusu se imenujemo kristjani, pa naše shivljenje je vse drugazhno, ko je bilo njegovo: njegovi sgledje in nauki so sanizhevani; veliko kristjanov shivi, de se skoraj ne ve, zhe praviga Boga ali lashnjive bogove molijo. Jest tudi sim nerodovitne vere, flabiga shivljenja, in le s' unanjim zheshenjem Boga sposnavam in prizham. Pervi verni so kri prelivali, de bi od Boga ne odstopili, jest is prasniga strahu ga tajim, ga sapustim; oni so neprestrašheni shli pred neverne oblastnike, jest pa se bojim vsaziga zhloveka. Veliko med njimi je bilo nedolshnih, vender so se ojstro pokorili; per meni ni nedolshnosti, ni pokore. Le en Bog je, le ena vera, le en evangeli, le en sodnik Jesus Kristus; vender po navadah svetá slepo shivim, gledam na flabe, in se s' njimi isgovarjam. O Jesus! ponovi naš, svoje verne, s' svetim Duham, de shivimo po sgledu prvih vernih, de tudi po tebi shivimo, in pridemo v' tvoje kraljestvo. Amen.

XII. dan roshniga zveta.

Sveti Gviljelm fhkof.

Sveti Gviljelm is Angliskiga, visokiga rodu, je vedno bogobojezhe shivel; stanovitno je molil, rad se v' fholi uzhil, in gorezhe profil uzhenost svetnikov dosezhi. Le f' poboshnimi souzhenzi je prijatel bil; tudi druge je ljubil, vender se jih je varoval, de bi od njih pohujshan ne bil. S' pridnim persadevanjem, varnostjo in molitvijo je visoko uzhenost in bogabojezhost dosegel. Po boshjim poklizu je v' duhovski stan stopil, mashnik in korar je bil. Po tej veliki zhafti je popolnoma shivel, in vse svoje veliko premoshenje med uboge rasdal. Savoljo njegove sosebne svetoſti in uzhenosti je bil od duhovſhine in verniga ljudſta fhkof isvoljen. Pa v' tej veliki flushbi in oblasti je veliko nadlog preſtati mogel. Nar mirniſhi in sveteji zhlovek ne more vſim uſtrezhi, tako tudi on ni mogel. Nevoſhljiv-zov nekaj ga je ozhitno obdolshilo, de ſi je s' denarji prijatle podkupil, in po njih ſe vrnil v' fhkofiſtvo, kar je od Boga in od zerkve oſtro prepovedano. Lashniki in golufje vedo s' ſapeljivimi beſedami ljudi svijazhno ſlepiti; hinavzi govore, ko bi bili ſa zhaſt boshjo v-neti, deſiravno ſa-njo nizh ne marajo, poviſhujejo grehe drusih, ko bi jih is ſerza ſovra-

shili, v' resnizi pa le sato, de bi blishniga hudo rasnafhali. Ravno taki so bili sovrashniki svetiga Gviljelma k' videsu fkerbni in vneti, v' resnizi pa polni grenke nevošhljivosti. Kteri so svetiga Gviljelma sposnali, niso nize verjeli; pa drugi so verjeli, in veliko hudiga soper njega govorili. Sveti Gviljelm je bil per papeshi Evgenji III. hudo satoshen: papeshe je verjel, ga je od shkofistva odstaval, in drusiga shkofa namesti njega postavil.

Sveti Gviljelm se je papeshevi sodbi popolnoma podvergel, in veliko nesaflusheno oframotenje poterpeshljivo prenesel; molil je sa hude sovrashnike, in nikdar ni hude besede soper nje govoril; tudi svaril je take, kteri so godernjali, in se hudovali zhes njegove sopernike, in zelo flishati ni hotel, de bi mu bila kriviza storjena. Odstavljen od shkofistva je shel stanovat v' revno hishizo; ondi je tizhal ko pushavnik v' postih in molitvah. Kader je shesto letu preteklo, je umerl shkof namesti njega postavljene; in vsa dohovshina in verni so slo sheleli in profili, de bi njega spet shkofa dobili. Papeshe Evgeni je sposnal njegovo nedolshnost, in ga spet zhaftitljivo povishal. Vsi dobri so bili filno veseli, sovrashniki oframoteni. Sveti Gviljelm je vse svoje dolshnosti svesto spolnoval, in sveto umerl v' letu 1153. Per njegovim grobu so bili veliki zhudeshi.

N a u k.

Preganjanje voljno terpeti.

Sveti škof Gviljelm je bil višhi per Bogu v' preganjanji in ponishevanji, ko je bil v' veliki oblasti in zhaſti. Njegova velika ponishnost, is ktere je vſa pokorſhina in poterpeshljivost, je bila rasodeta, in je od njegove reſnizhne ſvetosti prizhevala. Ako bi bil on hinavsko ponishen po navadi veliko ſlepih duſh, bi ſe bil ſlo raſferdil, bi bil ſovraſhnikam hudo voſhil, in jih povſod raſnaſhal. Poterpeshljivost v' preganjanji tedaj prizhuje, de je ſvetost reſnizhna, ker is ponishne pokorſhine do Boga isvira. Prezhudna in neſapodljiva je boſhja modrost; toraj ſe ji podverſi s' vſo duſho, voljno terpi obrekovanje, jeſikanje, preganjanje in krivizo, zhe ravno pravizhno ſhiviſh. Ta je velika in potrebna modrost, ktero je Jeſuf s' ſgledi in beſedami uzhil.

Tvoji krivi ſapopadki te perpravljajo v' nepoterpeshljivost ob preganjanji. Huje te nadleſhuje huda beſeda ko veliko teleſno terpljenje, huje te pezhe ſanizhevanje ko vſe nadloge. Sakaj? Sato, ker niſi ponishen; ker me niſh, de ſi nedolſhen; ker druge ſhtejeſh nevoſhljive, krivizhne; ker miſliſh, de ſi v' nadlogah, v' preganjanji neſrezhen; ker ſvojih gregov nozheſh viditi, tudi ne Jeſufa nedolſhni ga ſ' teſhkim krishem obloſheniga pred teboj

hoditi. Ti krivi sapopadki tvojiga temniga uma in tvoje slepe vesti te napravljajo, de se jesih nad svojimi soperniki, kar ti odjemlje vse dobro saflushenje. S' togoto ne bosh blishniga poboljšhal, ne sebi pomagal, temuzh huje bosh rasdrashil blishniga, in sebi teshji krishe napravil.

Odpravi svoje krive sapopadke, de serze osdravish, in voljno terpish. Ne togoti se soper sovrashnike, kterih se Bog poslushi te pokoriti; in pa morebiti niso tvoji sovrashniki, temuzh le tvoje slabo serze si jih misli sovrashnike. Savel je le is hudiga serza nedolshniga Davida sovrashil, ker je po krivim mislil, de je njegov sovrashnik; tako si tudi ti lahko sapeljan. Morebiti je zhlovek, ki si ga sovrashnika mislish, bolji ko ti; morebiti ni hudiga mislil, te ni hotel shaliti; bleso je bilo njegovim besedam perdjano, ali pa si jih ti is hudiga serza slabo raslagal. Premisli svoje besede. Vzhasi si soper blishniga huje govoril, ko blishni soper tebe; nad njim se togotish, in svoje krivize ne vidish. Vzhasi si is nedolshniga serza govoril, pa drugi is slabosti tvojiga govorjenja niso tako sprejeli, is nizh je veliko hudiga prishlo, jesil si se nad drusimi; pa ti ravno tako delash, lovish muhe, si sebi in drusim nadleshen. Nikar sebe nedolshniga ne misli, in bosh lahko poterpel. Ne glej zhloveka, po kterim so tvoji krishi, temuzh premisli nevedno boshjo roko, ktera te tepe. Job, naglo s' britkostjo napolnjen, ni

obdolshil sovrashnikov ali hudizha ali koga drusiga, temuzh ponishno je djal: „*Roka bo-shja me tepe.*“ 19. 21. David, krivizhno pre-ganjan od lastniga hudobniga finú Absaloma, in strashno preklinjan od Simeja, je svoje grehe ponishno sposnal, in voljno poterpel. Zhe si tudi nedolshen v' rezheh, kterih te ljudje obdolshujejo; isprashaj svojo vest, in bosh sposnal svoje veliko sadolshenje per Bogu. Premisli nar svetejshega Jesufa obdolsheniga, preganjaniga in umorjeniga od hudobnih; delaj, kakor je on, odpushaj, pròsi in moli sa sovrashnike.

M o l i t e v.

O Bog! do sdaj sim bil poln krivih sapopadkov, in sato sim mislil, de krishi, nadloge, sanizhevanje in preganjanje so sgoli kriviza, ki se mi dela. Sim vidil shibo, ktera me je tepla, pa nisim hotel viditi tvoje pravizhne roke, ktera si je shibe k' mojimu pokorjenju poslushila. Savoljo tiga sim bil nepoterpeshljiv, s' nepoterpeshljivoſtjo sim vezh krishev saflushil, in veliko terpel bres vsiga saflushenja. O nebeshki Ozhe! daj mi ver-no poterpeshljivoſt, de me nadloge reshijo od pogubljenja: daj mi hudobijo svojih grehov sposnati, de v' duhu pokore vse hudo voljno terpim; daj mi hoditi po poti preljubiga Jesufa, de s' krishem obloshen sa njim pridem v' nebeshko kraljestvo. Tudi mi daj, te pro-

sim, ljubesen do sovrashnikov, de jim is ser-
za odpustim, in vselej odpushtam, sa-nje mo-
lim, in jim dobro delam. Daj mi posnemati
Jesusa, Marijo, vse svetnike, de po njih sgle-
du voljno terpim, se spokorim, in pridem v'
vezhno veselje. Amen.

+ XIII. dan roshniga zveta.

Sveti Anton Padovàn.

Sveti Anton, imenovan Padovàn, ker je v'
Pádovi umerl, je bil rojen v' vélizim mestu
Lisaboni od shlahtnih in bogabojezhnih staršev
v' letu 1193. Slo so skerbeli, de bi ga ker-
shanfko sredili, in Bog mu je dal sosebno
gnado, po kateri je bil moder in bogabojezh.
Komaj petnajst let star je po boshjim poklizu
v' klofhter shel ne delezh od mesta. Ker so
ga pa shlahta in prijatli prepogosto obiskovali,
in ni mogel po svojih sheljah Bogu pokojno
flushiti; se je v' drug daljen klofhter preselil,
kjer je ljubi pokoj nashel. Nemogozhe je
praviti, kako skerbno je Bogu flushil, kako
ojstro se je postil, in she drugazhi svoje telo
pokoril. Samotno je shivel v' vednih molit-
vah, v' branji, v' premishljevanji, v' vsih do-
brih delih. Ob tistim zhasu je bilo pet mini-
hov bratovshine svetiga Franzishka v' Maro-

ku od Turkov sa vero umorjenih; njih svete trupla so bile v' Portugal prenesene. Sveti Anton je bil sraven, in s' premishljevali njih velike srezhe, zhuti v' svojim serzu mozhne shelje sa vero umreti. Sato je shel v' kloster bratovshine svetiga Franzishka, kteriga minihi so hodili med nevernike svetiga evangelja osnanovat. Nekaj zhasa se je s' sosebno svetim shivljenjem perpravljaj, de bi od Boga sprosil gnado kri prelititi sa vero; potlej je shel v' Afriko evangelja osnanovat, pa savoljo nevarne bolesni je mogel nasaj iti. Kader je bil na morji, je velik vihar vstal, in je bil sagnan v' Sizilijo na Lashko. Ondi je svedil, de bo v' mestu Afisu kmalo sbor minihov; tje je shel, slasti de bi vidil svetiga Franzishka, ki je is sposhtovanja do njega v' njegovo bratovshino stopil. Sveti Franzishk ga je ljubesnjivo sprejel, in nekaj zhasa per sebi obdershal. S. Anton je sklenil na Lashkim ostati, de bi bil blishej svetiga Franzishka; profil je ponishno, pa komaj je bil uflishan, ker je vse imenitne prejete darove skerbno skri-val, in ni bilo nizh vidniga nad njim. Poslali so ga v' majhen kloster, kjer je nekaj zhasa ostal; nar teshji in nar sanizhljivshi dela je veselo opravljal s' vsimi svetimi deli se posvezheval, in svojo uzhenost slo skerbno skri-val. Ob drusim minishkim sboru je bil ta velik saklad rasodet. Prednik med njimi je djal: „Je kdo perpravljaj kaj svetiga povedati k' poduzhenju nashih bratov?“ Vsi eden

sa drusim so se isgovarjali. Vikshi je sveti mu Antonju ukasal bratam govoriti, kar mu bo sveti Duh dal govoriti. Ponishno je svojo nevednost isgovarjal, pa vikshi je le filil, in ga permoral vsaj nekaj povedati. Sveti Anton je is ponishnosti ubogal, in tako neisrezheni lepo govoril, de so vsi ostermeli, in se zhudili. Njegovo uzhenost, ktero je ponishnost perkrivala, je pokorshina rasodela; pa prav sato je vse hvale vreden, ker nobene hvale ni iskal.

Sveti Franzisk ni hotel te velike luzhi v' temi pushati; sapovedal mu je, de naj se perpravlja maschnikovo posvezhenje prejeti, in besedo boshjo osnanovati. Sveti Anton je bil pokoren, in se je podvergel timu teshkimu delu k' boljshanju Jesufove zhede. Ognjeno, serzhno in uzheni, pa umevno, na ravnost in ljubesnjivo je uzhenim in neuzhenim, velikim in malim boshjo besedo osnanel. Njegove besede so bile ojstre, pa prijetne pshize, ktere so greschnikov serza v' shivo rani le, in jih napravile milo jokati. Toliko ljudi is vsih mest ga je hodilo poslufhat, de so velike zerkve bile premalo prostorne; velikokrat je mogel pridigovati pod milim nebam. Sosebna svetost, gorezha ljubesen in pogostni zhudeshi njegovi so ga slovezhiga storili; bliso in delezha so fkoraj le od njega govorili. Dosti deshél je obhodil, in povsod veliko greschnikov spreobernil. Shel je tudi v' Padovo, kjer je ves véliki post pridigoval.

Sad njegovih svetih nauk je bil obilen: terdovratni grešniki so hude perlošnosti opustili, sovrašniki eden drusimu odpustili, krivizhniki krivize popravili, in vse poravnali. Hodili so k' njemu, ko nekda j k' svetimu Janesu, poprashevat, kako de bi svojo dusho svelizhali. Padova je sveto mesto bilo szhafama, in ondi je sveti Anton svoj tek dokonzal. Bil je she per mozhi, vender je previdil svojo blishno smert. Torej je shel v' samoto se perpravljat frezhno umreti, desiravno je bil smiraj perpravljen. Njegovo telo je sazhelo peshati, in minihi so ga slo nadleshevali, de naj v' mesto gre, de bi v' svojim bolehanji bolji streshbo imel; de bi jih ne shalil, se jim vda. Kader je bliso mesta bil, so mu vsi mestnani shli naproti, so is zhasli do njega se njegoviga oblazhila dotikovali, pred njim poklekovali, in ga shegna profili. Ta sveta nadleshnost je svetiga Antonja permorala pred mestam v' klofstru nun svetiga Franzishka ostati. Ondi je nevarno sholel, in v' Gospodu veselo saspal. Umerl je le ofem in trideset let star, trinajsti dan tiga mesza v' letu 1231. Kader se je njegova dusha od telefa odlozhila, je vse mesto slo shalovalo; v' trumah so hodili, in vpili: „Svetnik je umerl! svetnik je umerl!“ Papesz Gregori IX. je eno leto potlej sapovedal tiga sosebniga in mogozhniga svetnika spomin obhajati. Silno veliko zhudeshev' je Bog po njem pred in po smerti storil v' snamnje, de je sveti Anton

Padovan velik pomozhnik vřim, kteri se is
serza spokoriti shelé.

N a u k.

Od zhudnih poslušavzov boshje besede.

Greshniki so svetiga Antona ne le radi
poslušali, ampak tudi ubogali; sdaj ni ma-
lo poslušavzov besede boshje, pa sadu pra-
ve pokore je slo malo. Boshja beseda je sve-
ta in zhiřta, ko je bila od svetiga Antona,
osnanovana, vender so kristjani slabi; pogosto
je beseda boshja osnanovana, pa nevednih in
terdovratnih ni malo. Od kod je to? Boshja
beseda je nerodovitna, ker jo malo kdo po-
sluřha is dobriga serza se poboljšhati; kaj po-
maga dremotno, rasmisľljeno, mlazhno po-
sluřhati? Nekteri so slabji od tih, ker hozhe-
jo pridigarja in besedo boshjo po svojim po-
shelenji.

Resnizhno je to, ni malo poslušavzov,
kteri hozhejo imeti pridigarja in nauke po
svoji volji, ne ravno, kakor de bi hotli lash-
njive uke sľisľhati, vender njih skrivno po-
shelenje skoraj v' to ponevidama napeljuje.
Zhe niso taki, imajo vsľaj smiraj kaj nasproti
govoriti in jesľjati, ker ne ľjubijo resnize sa-
voljo Boga, temuzh jo radi posľuřhajo is na-
torniga dopadenja do glasu, do perljudnosti,
do zhloveka, ali pa jo sanizhujejo is natornih
konzov ali namenov, ker so zhudniga serza.

Komaj bi tim sadoſti bilo, ko bi Bog flehernimu nalafh ſtvaril ſvojiga pridigarja in ſpovednika. Pravifh: „Ta pridigar prehitro, uni pretiho, tretji preglaſno govori; ta je preofter, uni premehak, tretji ſmiraj eno pravi.“ Po pridigi ſe ravno od tiga pogovarjaſh, ſodiſh ſvojiga uzhenika, ali ſodiſh tiſte, od kterih, meniſh, de je uzhenik govoril; ſaſliſhutih nauk pa ne premifhljujeſh, in ne govorifh od njih, de bi ti bilo k' ſvelizhanju. Zhe ti je boſhja beſeda vſhezh, jo le na druge obrazhaſh. Pravifh: „Goſpod ſo danſ tiga ali uniga prav dobro popiſali; ſhkoda, de danſ ni bilo mojiga ſoſeda per pridigi, ki ſmiraj klepeta ſoper mene; moji ſheni, moji-mu moſhu bi ſe bila prav permerila danaſhna pridiga, danaſhni nauk.“ Tako na druge beſedo boſhjo obrazhaſh, ti pa v' nevednoſti in nepokori oſtaneſh.

Porezheſh: „Pazh! ako bi ſveti Anton pridigoval, bi ga rad poſluſhal in ubogal; ſdaj ni tazih pridigarjev.“ Ti odgovorim, de vſak pridigar ali uzhenik tolikaj uzhi, de bi bil ti ſvelizhan, ako bi ga ubogal. Naj uzhenik govori mehko ali oſtro, prijetno ali neprijetno; ga moreſh ubogati ſavoljo Boga. Ti rad poſluſhaſh tiga ali uniga pridigarja, druge ſkoraj ſanizhujefh, in nobeniga ne ubogaſh. Ako bi tudi ſveti Anton ſdaj pridigoval, morebiti bi ne bil vſim vſhezh. Ako bi apoſtelni uzhili, bi bleſo vſim ne dopadli; djali bi marſikteri: „Sveti Pavel je preofter,

sveti Janes premehak, drugi drugazhni, ko jih sedanji zhasi potrebujejo.“ Kakoshne pridige bi rad poslusshal? Ti dopade glasna pridiga, prijetna beseda: in kaj taziga sunanji-ga; pa sa resnizo ne marash. Ti dopade poslushati od svetnikov, to je prav; pa tvoje shivljenje ni njih shivljenju podobno, in ti ni nizh mar po njih, sgledu ga poboljshati. Rad poslushash od svetnikov; pa sakaj rad ne poslushash od ponishnosti, od gnade boshje, od premagovanja svoje terdovratne volje, od greslnih shelj, od hudobniga jesika? sakaj ne poslushash od prave poboshnosti, od lastniga satajevanja, od dolshne poterpeshljivosti, od sapovedane mirnosti in od drusih potrebnih resniz, po katerih so svetniki shiyeli? Poslushaj rad svelizhayne nauke, in bodi resnizi pokoren, naj bo, od kogar kozhe. Ponishno poslushaj svarezhe nauke; hvali Boga, ako so ti permerjeni, in poboljshaj po njih svoje shivljenje. Pokorshina do boshje besede prizhuje od tvojiga dobriga serza, nepokorshina od hudiga. Modri Sirah tako govori; „*Vsako modro besedo bo pametni poslusshal, hvalil, in na-se obernil; ako jo pa rasuijsdani slisli, mu ne dopade, in jo sa svoj herbet vershe.*“ 21, 18. Le mehki, slabi in svijazhni prosijo: „*Govorite nam dopadljivo.*“ Isa. 30, 10.

M o l i t e v.

O moj Jesuf! slo pokasheno, hudobno, svijazhno in terdovratno je moje serze. Ena fama pridiga je vzhasi ne malo gresnikov spreobernila; jest veliko let tvoje svete nauke bres vsiga sadu poslusham. Zhe me ravno vzhasi tvoja beseda sgané; hitro vse posabim, ali ne storim, kar sim slishal, in ostanem, kar sim bil. Veliko zhasa sim tvojo sveto besedo bres vsiga sadu poslushal, ker moja dusha ni bila resnize lazhna, bila je v' greh saljubljena in svijazhna. O Gospod! vse to me skerbi in pezhe; sakaj vem, de me bosh po svoji zhisti resnizi sodil. Naj poslusham ali ne, naj verjamem ali ne, naj ubogam ali ne; po tvoji besedi bom le vender sojen. Tvoja beseda ne bo prasna ostala; svelizhala me bo, ali pa pogubila, kakor jo bom ali zhaatil ali pa sanizheval. Usmili se me po svoji veliki milosti, omezhi mojo terdovratno dusho, de jo veseli poslushati in ubogati. O sveti Anton! prosi Jesusa sa-me, de krotko in ponishno poslusham svelizhavne nauke, de jim bo moja dusha pokorna, in de po njih stanovitno shivim. Amen.

XIV. dan roshniga zveta.

Sveti Basili škof, zerkveni uzhenik.

Sveti Basili je bil v' mestu Zesareji deshele Kapadózije rojen okoli 319 od bogatih in svetih staršev. Ne le njegovi starši, tudi bratje in sestre, so od katolske zerkve svetniki sposnani. Sveta Makrina, njegova stara mati, in njegov sveti ozhe, tudi Basili, sta ga bogabojezhosti in modrosti skerbno uzhila, in oba sta bila svojiga persadevanja vesela, ker je mladenizh Basili v' vsem dobrim možno rastlel. Kader je bil odrastel, je bil poslan v' Zesarejo na Judejsko, kjer se je tako skerbno uzhil, in tako sveto shivel, de se njegovi uzheniki in drugi niso samogli nad njim prezhuditi. Is Zesareje je shel v' veliko mesto Konstantinopol nar uzhenejsih mosh poslusnat; ondi je bil tudi od vseh dobrih ljubljén. Potlej je shel v' mesto Aten, kjer so bili nar imenitnihi uzheniki; ondi je bilo filno veliko rasujsdanih, pa on se ni nad njimi pohujshal. V' tim mestu se je s' možno saveso zhisle ljubesni sdrushil s' svetim souzhenzam Gregorjem Nazjanzhanam; bolj ko brata sta si bila eden drusimu dobra. Sam sveti Gregori od te lepe prijasnosti prizhuje rekozh: „Oba sva bila ene volje v' vsem dobrim, ko bi bila le eno dusho imela; kar je eden imel ali vedil,

je tudi drusiga bilo; nobene nevoshljivosti ni bilo med nama. Vse najno persadevanje je bilo v' dobrim rasti, eden drusimu pomagati bolji prihajati; nikoli nisva bila rasujsdanih mladenzhev prijatla, desiravno sva vse ljubila; dve poti le ste nama bile snane in ljube, pot v' zerkev in pot do uzhenikov; le s' enim sva se hvalila, s' kerfhaniskim imenam, in sva slo fkerbela kerfhanisko shiveti. "Ta dva sveta prijatla naj bosta v'fim, sosebno pa uzhenzam v' sgled.

Mladenizh Basil je v' letu 355 shel domu, in je nekaj zhasa mestne mladenzhe uzhil; ker je pa od vsih bil hvaljen, se je sbal, in je shel v' pufhavo se uzhit od svetih pufhavnikov, kako bi sveto shivel, in v' nebesa prishel. Veliko zhasa je bil per pufhavniki, malo se je per enim, malo per drusim poderševal. Vidil je, kako oni shivé v' molitvi, v' salsah, v' terplenji, v' ponishnosti; to je vtisnjeno ostalo v' njegovi dobri dusi, in slo je shelel enako shiveti. Shel je nasaj v' svojo deshelo, in fkerbno iskal samotniga mesta, de bi v' pokori shivel. Nafhel ga je, in ondi je shivel po sgledu svetih pufhavnikov. Veliko pokore sheljnih ljudi se mu je perdrushevalo: uzhil jih je po vsi volji boshi shiveti; tudi je vezh bukev spisal sa njih in drusih poduzhenje, ktere bile povsod v' veliki zhasi. Njegova sosebna svetošt je shiroko rasflovla, permoran je bil mafhnikovo posvezhenje prejeti; pa spet je v' pufhavo shel, tolakaj je ljubil

samoto. V' prid katolshke zerkve, ktera je ob njegovim zhasu od krivoverniga zesarja Valenta filno terpela, je spet shel v' mesto Zesarejo pravovernih uterdovat. Zesar si je slo persadeval s' perlisnjenimi in hudimi besedami svetiga Basilja sapeljati; pa stanoviten je v' katolshki veri ostal, in zesarja opominjal, de naj se spokori, svestih flushabnikov boshjih pa naj ne preganja. Zesar mu ni vedil kaj odgovoriti, in ga je nekaj zhafa v' miru pustil. Ko je Evsebi, shkof mesta Zesareje, per kterim je sveti Basili mashnik bil, umerl; je on bil isvoljen, ker je vsm snana bila njegova uzhenost, poboshnost, ljubesen do refnize in do ubosih. Tako visoko povsdignjen je she veliko bolj skerbel sa zhast boshjo in sa svelizhanje dush; spisal je uzhenе bukvе soper krivoverze, de bi vsi verni v' katolshkih naukih stanovitni ostali. Vso svojo shkofijo je v' lep red djal; vse njegove ovzhize so se v' ljubeshni vnemale pod takim svetim pastirjem. Verni so vstajali pred dnevam molit, v' zerkev so sгодaj hodili Bogu hvale dajat, in se ponishevat; vsaj trikrat v' tednu so perstopali k' boshji misi, in veliko drusiga dobriga neprenehama delali. Tako je Bog pridnost svetiga Basilja in pokorshino njegovih ovzhiz poshegnal.

Zesar Valent, pomozhnik hudih krivoverzov, je smiraj shelel tiga svetiga shkofa premotiti. Narozhil je to hudo delo mogozhnimu in svijazhnimu oblastniku Modestu, in

mu sapovedal, de naj ga gre v' Zesarejo sku-
shat. Kader je Modest v' mesto prishel, ga
je poklizal, in mu prekanjeno govoril rekozh:
„Shal mi je, de vafha uzhenost in drugo sa-
flushenje tukaj skrito ostaja; zesar vaf sheli
povishati, ako se bošte vsaj nekoliko njegovi
volji vdali. Sakaj bi zesarju bili nepokorni?“
Sveti Basili mu serzhno odgovori: „Moj ze-
sar mi prepove, in ne morem ubogati. Mo-
ja zhašt je boshji otrok in veren kristjan biti.
Vi menite, de me bošte lahko premagali, ker
ste mogozhni, jest pa sim nepremoshen zhlo-
vek. Ozhitno in serzhno povem, de nozhem
svoje dushe pogubiti is perlisnjenosti do ze-
sarja.“ Modesta raserdi serzhnost svetiga shk-
fa, rezhe mu: „Ker sanizhujete zesarjevo mi-
lost, bojte se njegove jese.“ Sveti Basili:
„Kaj se bom bal?“ Modest: „Zesar vam vse
premoshenje lahko odvsame, spodi vaf is de-
shele, ali pa umori.“ Sveti Basili: „Tiga se
ne bojim. Kakoshno premoshenje mi bo zesar
odvsel, ki nizh ne premorem? Zhe grem is
te deshele, pridem v' drugo, in ves svet mi
je pushava; zhe me hozhe umoriti, prvi
mahljej me bo umoril, ker me tako ni drusi-
ga ko kost in kosha. Smert mi bo dobizhik,
ker me bo perpravila k' Bogu, do kteriga so
vse moje shelje.“ Oblastnik Modest, ves osra-
moten od tiga serzhniga govorjenja, ni vedil
kaj odgovoriti; odlog mu je dal premisliti,
in ga pusti domu v' miru. Oblastnik je bersh
shel k' zesarju, pove vse to, in na sadnje skle-

ne: „S' tim shkofam ne opravimo nizh.“ Zesar je prepovedal mu filo delati; pa potlej, nadrašhen od krivoverzov, si je premislil, in je sklenil svetiga shkofa is deshele segnati. Is tiga konza se je vsedel, in misli krivizhni sklep pisati; pa stol, na katerim je sedel, se je rasdrobil, tri peresa niso zhernila dale, in ker je le pisati hotel, se mu je defniza tresti sazhela. Od tih zhudeshey prestrašhen, je od svojiga sklepa odstopil, in papir pretergal. Ravno tisto nozh sta zesariza in edini sin sbolala. Zesar je svojo krivizo permoran sposnal, je lepo profil svetiga shkofa, de naj ga pride obiskat, in naj moli sa bolniga fanta. Shkof je prishel, in fantu je bilo bersh bolje; potlej so k' njemu prishli krivoverzi, in je umerl. Sveti Basil je bil v' miru pufhen do smerti; terpel je fizer veliko, vender ni bil ozhitno preganjan. Krivoverzi so ga smiraj sovrashili in nadleshevali, pa ko shiva skala se ni dal premakniti. Mirno je umerl prvi dan leta 379, pa v' ta dan je bil njega spomin postavljen. Ne le verni, tudi Judje in neverniki so po njem shalevali, ker je bil poln usmiljenja do vsih.

N a u k.

Pravizhno shiveti, nobeniga se bati.

Sveti Basili je pravizhno shivel, in se ni nobeniga bal; ravno tak bodi ti. Tiga nau-

ka ne smesh tako uméti, de bi bres strahu shivel, ker moreta tvoja dusha in tvoje telo Bogu in oblastnikom pokorna biti; pa tako ga umej, de se nobeniga ne bojis in ne ubogash, ako te hozhe napeljati v' dela, ki so soper sapovedi boshje in tvojo vest. Ta nauk je vset is lista svetiga Petra apostelna, kateri tako pishe: „*To je volja boshja, de s' dobrimi deli usta samashite neumnim ljudem; kakor prosti, in ne ko taki, kterim je prosto sagrinjalo hudobije, ampak ko hlapzi boshji. Vse sposhtujte, brate ljubite, Boga se bojte, kralja v' zhashti imejte.*“ I. 2, 15 — 17.

Hudobnesh pravi: „Nobeniga se ne bojim.“ Hódi v' greslhne perloshnosti, in kader je svarjen, pravi: „Ne maram nizh, kdo mi kaj more?“ Pijaniz pravi: „Sej le svoje sapravljam, kaj je drusim mar?“ Hlapez, kteri se vse nozhi okoli vlazhi, odgovori gospodarrju: „Sa to me ne bošte strahovali.“ Tako ti, drugazhi drugi v' strahu biti nozhejo; hudo delajo, in nobeniga se ne boje, kar njih predersno serze rasodeva. Po tih nikar ne delaj; boj se Boga, sposhtuj duhovne, ubogaj oblastnike, starshe, gospodarje, in tudi nobeniga zhloveka krivizhno ne shali.

Ne boj se nobeniga, ako te hozhe napeljati v' greh. Nar manjiga zhloveka is hudiga serza ne shali in ne sanizhuj; nar mogozhnishiga se ne boj, de bi savoljo njega greshil. Zhe samoresh Bogu in ljudem dopastil, je prav;

zhe ne samomoresh, bodi Bogu, ne zhloveku pokoren. Zhe se tvoj skušnjaviz ali napeljevaviz v' hudo jesi savoljo tvoje dolshne stanovitnosti v' dobrim; bodi njegove krivizhne jese ali kletve shaloften, vender od dobriga nikdar ne odstopi. Nebogabojezhni kristjan pravi: „Sim mogel, sim mogla, de bi ne bil ta ali uni jesen.“ O nevredni kristjan! o nevredna kristjana! si mogel, si mogla Boga rasshaliti, de bi zhlovek ne bil rasshaljen? Poslufhaj preroka Isaijata, ki pravi: „*Kdo si ti, de bi se umerjoshiga zhloveka bal? in si svojiga stvarnika posabil, kateri je nebo rasspel, in semljo stvaril?*“ Isa. 51, 12, 13. Shivi pravizhno, hudobniga ne poslufhaj soper sapovedi, s' stanovitno serzhnostjo premaguj skušnjavze, ne odstopi od dobriga savoljo sanizhevanja slabih.

M o l i t e v.

Ako premislim shivljenje in stanovitnost svetiga shkofa Basilja, vidim svojo greslino mehkobo. Prezhuden sim jest! Vzhasi is prebojezhiga serza le gledam ljudem dopasti, desiravno soper lastno vest; is velike slabosti shelim svediti, kaj drugi mislijo ali govoré, de bi po njih dopadljivosti shivel, in ne pomislim, kaj Bog prepove; ali sapove; vzhasi sim is ljubesni od greha in napuhu nepremakljiv, terdovraten, nobeniga ne poslufham, nobeniga se ne bojim. To prizhuje, de moje ser-

ze ni pravizhno, ne kader ljudi ubogam, ne kader se jim vstavljam; ne kader poslušam, ne kader sanizhujem njih govorjenje. Sveti Basili je bil krotak, miren, usmiljen, priazen, pa savoljo Boga, in vse je delal po volji boshji; jest delam vse po svoji ali drusih slabi volji. On je bil neprestrašen in stanovitni is ljubeshni do resnize, jest sim terdovraten is napuha. O velik uzhenik modre ljubeshni in stanovitnosti! spròsi mi od Boga po tvojim sgledu shiveti, de nizh po svoji, ampak vse po volji boshji delam. Amen.

XV. dan roshniga zveta.

Sveti Vid marternik.

Starshi svetiga Vida so bili Ajdje, tode shlahtniga rodu. Bog pa je is fosebne milosti dal, de sta dva bogabojezha kristjana, Modest in Kreszénzija, otroka svetiga Vida v' rejo dobila, in ga resniz katoljshke vere dobro nauzhila. Bil je gnadi boshji svest, veselo se je uzhil, in bres vésti svojiga ozheta kerstiti dal. Poln kershanske modrosti, ves gorezh sa zhaft krishaniga Jesusa, je per dvanajstih letih sraven prave vere od Boga prejel she posebno gnado zhudeshe delati. Hika, njegov ozhe, je le potlej to svedil. S' prijasnimi besedami

nar popred, potlej pa s' strahovanjem ga je skušhal in silil, de naj katoliško vero sapusti; pa Vid se ni dal premotiti, stanoviten je ostal, ker je, desiravno še otrok, le vender še vedil, de v' tim ne sme svojiga ozheta ubogati. Dal ga je ozhe sodniku Valerjanu v' oblast, de bi ga strahoval. Sodnik si je slo persadeval ga odverniti, tudi ga je ukasal s' shibami tepsti; pa vse je bilo saſtonj. V' smert obſoditi ni hotel tako majhniga otroka, in ozhetu ga je nasaj poslal. Neusmiljeniga ozheta raserdi leta stanovitnoſt; terdovrotniga imenuje ſinú, in hudo ga ſklene pokoriti. Bog je ſvetimu Vidu svojiga angelja poslal, kteri mu je miſli njegoviga ſlepiga ozheta rasodel in ukasal, de naj sbeshi. Sveti Vid je bil Bogu pokoren. Shel je v' daljne deshele, s' njim tudi Modeſt in Krefzénzija. Po ſvoji mozhi je Jeſusovo vero osnanoval, in s' zhudeshi poterdoval. Veliko nevernikov je verovalo v' Boga, in ſe ſpreobernilo. Njegovi zhudeshi ſo ſe ſhироko rasglaſovali, in to ſlovenje je priſhlo do zesarja Dioklezijana. Ta ga poklizhe, de bi njegoviga od hudizha obſedeniga ſina reſhil. Sveti Vid je ſhel do zesarja, in v' mozhi preſvetiga imena Jeſusoviga je reſhil njegoviga ſina. Zesar ni bil s' tem zhudeshem ſpreobernjen, oſtal je v' ſvoji ſlepoti. Ne de bi bil ſvetiga Vida lepo ſahvalil, mu je rekel: „Slo te bom odobrotil, ako naſhe bogove molíſh.“ Sveti Vid je zesarju to na ravnoſt odrekel, in ſato je bil v' jezho verſhen. Pa

temne jezhe se ni nizz bal, zhedalje mozhe-
nejshi je prihajal v' njej. Nehvaleshni zesar
ga je ukasal vrezhi v' kotel rastopljeniga svin-
za in smole. Neverni flushabniki so njega
in njegova tovarsha va-nj vergli; pa kakor
nekdanji mladenzhi v' Babilonski pezhi so Bo-
gu hvalo peli. Potlej so jih vergli hudimu
levu v' jed; pa lev jim ne stori shaliga, sra-
ven njih se je vlegel, in ko domazh perlju-
den kushek jim nogé lisal. Zesar osramoten,
pa ne spreobernjen, ni fkoraj vedil, kaj bi
s' njimi pozhel; ukasal je vse ude jim rasteg-
niti, in jih hudo pretepati. V' tih hudih bo-
lezhinah je sveti Vid, le petnajst let star, sa-
voljo Jesusa vesel umerl; ravno tako tudi sve-
ti Modest in sveta Kreszénzija. Kader so se
njih svete dushe odlozhile, je hudo vreme v-
stalo, slo strashno je gromelo in treskalo; tu-
di semlja se je strešla, tempeljni lashnjivih
bogov so padali, in veliko nevernikov je v'
njih nesrezhno konez vselo. Trupla tih svetih
marternikov je poboshna gospa Florenzija zha-
stito pokopala.

N a u k.

*Nehvaleshnost je ostudna, pa navadna
pregreha.*

Sveti Vid je zesarju Dioklzijanu sosebno
dobroto fkasal, ko je njegoviga sina v' Jesu-
sovi mozhi od hudizha reshil; sato je zesar-

jeva nehvaleshnost ostudniſhi, ko mu je hudo sa dobro povernil. Kaj ſe nad zefarjem zhudish? ſej ti ravno tako s' Bogam delafh. Zefar je bil ſlep malikovaviz, in je le eno dobroto od ſvetiga Vida prejel; ti pa ſi kriſtjan, in ſi od uſmiljeniga Boga ſilno odobroten, vender ſi mu nehvaleshen.

De ſpoſnaſh, kako je nehvaleshnost ostudna, premisli velike prežete dobrete in ſvojo nevrednoſt. Vſe ſtvari raſodevajo in raſosna-
nujejo neisreženo ljubesen boſhjo do tebe in do vſih. Nebo, in kar je na njem, ſemlja, in kar je na nji, prizhuje od velike boſhje ljubeshni; ſonze, luna, ſvesde, morje, vetrovi, deſh, ſhivina, dreveſa, ſéli in vſe ti glaſno go-
vori od boſhje ljubeshnjive previdnoſti. She viſhe povſdigni ſvoje ſerze, in premisli vrednoſt ſvoje duſhe, ktera je podoba boſhja, ſtvarjena Boga vekomaj vſhivati; premisli prezhudno ljubesen Jeſuſovo, kateri ni bilo in ne bo enake; premisli zheſnatorne perpomozhke, gnade, nauke, ſakramente in drugo; premisli ſoſebno poterpeſhljivoſt boſhjo, ktera greſh-
nike terpi, vabi, in jim k' pokori pomaga. Zhe le nekoliko pomisliſh, kaj te ſveta vera uzhí, moreſh rezhi: „*Duſha moja! hvali Goſpoda, in nikdar njegovih dobrot ne poſa-
bi.*“ Pf. 102, 2.

Ravno ſavoljo vſih tih in viliko drusiſh neſafluſhenih prejetih dobrot je nehvaleshnost velika pregreha. Kolikor ſo prežete boſhje dobrete vezhi, toliko je nehvaleshnost ostud-

nishči. Bog, ne morešh odrezhi, je s' teboj bolj usmiljen, ko dober ozhe s' svojim edinim otrokam, in po njegovi veliki milosti je tvoja nehvaleshnost hudobna. Kar je Mojsef (V. 36, 6.) terdovratnim Judam rekel: „*Ti nehvaleshno ljudstvo! tako Gospodu vrazhujesh?*“ je tudi tebi rezhenó in slehernimu nehvaleshnimu.

Desiravno je nehvaleshnost silno ostudna, je vender navadna pregreha. Modri je vel hvaleshen djál: „*Moja dusha bo hvalila Gospoda do smerti.*“ Sirah 51, 8. Kar je on govoril in delal, je všim sapovedano, kakor opominja sveti Pavel: „*Sahvalite (Boga) sa vse rezhi, sakaj to je volja boshja.*“ Tes. 5, 18. To je dolžnost; vender je vel svet poln greshne nehvaleshnosti, in ti si bleso drusim enak ali slabji od njih. Pravišh fizer: „Bogu bodi hvala.“ pa to je malo in nizh, zhe ne hvališh s' svetim shivljenjem. Lepa beseda nobenimu ne dopade, zhe ne pride is dobriga serza; veliko manj dopade Bogu, kteri vidi v' serze. Vsi so nehvaleshni: kteri slabo shive; greshnikov je silno veliko, torej je veliko nehvaleshnih, kakor govori sveti Avgushtin: „Kteri boshje dari malopridno obrazhajo, so nehvaleshni.“ Sato je sapisano: „*Vi pravizhni! hvalite Gospoda; bogabojezhim spodobi se ga hvaliti.*“ Pl. 32, 1. Tudi: „*Hvala ni lepa v' ustih greshnikov.*“ Sirah 15, 9. Kdo je Bogu hvaleshen sa tolikanj natornih in zhesnatornih dobrot? Terdovrat-

ni grešniki, katerih ni malo, hodijo po stopinjah neumne shivine, sanizhujejo Jesufovo sveto kri, gnado svetiga Duha, in kar potrebujejo k' svelizhanju. Zhe Bog is nesaflushe-niga usmiljenja obilnost daje, je vezh pijanzov, vezh prevsetnih, vezh rasujsdanih. Vse nozhi so nepokojne, vse kota polne grešnikov, kader semlja obilen sad rodi. Kader spravljajo dari boshje milosti; ne de bi Boga hvalili, ostudno govoré, gerdo igrajo, in dosti hudiga delajo. Sam Bog se potoshi po svojim preroku Isaijatu rekozh; „*Otroke sim sredil in povisha!*, oni pa so me sanizhevali.“ Is. 1, 2. Obshaluj svojo grešno nehvaleshnost rekozh:

M o l i t e v.

O Bog, tisti nehvaleshni sin, kateri je shel od svojiga dobriga ozheta, in ga hudo rasshalil, desiravno je per njem vse dobrote vshival, pomeni mene, tvojiga nehvaleshniga otroka. Ti sam vesh vse dobrote, ki so mi storjene, sam vesh moje slabo saflushenje, in sam sposnash hudóbijo moje grešne nehvaleshnosti. Kaj ti bom, o Jesus! odgovoril, kader me bosh pravizhno sodil? O, jest nehvaleshna stvar! tvoje svete rane, gnade svetiga Duha, tvoje nauke in svete sakramente sim sanizheval, svojo dusho sim omadesheval s' grehi, v' nepokori dolgo shivel, stregel svojim slabim pozhutkam soper sapovedi, tvoje

dari obrazhal k' nezhistosti, k' napuhu, k' poshreshnosti; kakoshna bo s' meno? Sposnam, pogubljenja fim vreden, vender she upam v' tvojo neskonzhno milost, savoljo ktere te ponishno prosim, de mi daj gnado prave pokore, de ti dalje ne bom nehvalesen. Tebi v' zhasht hozhem shiveti, in tebe hvaliti vse dni svojiga shivljenja. S. Vid! bodi ti moj pomozhnik per Bogu, sprosi mi nehvaleshnimu kristjanu gnado, de se resnizhno spreobernem, in Boga vedno hvalim. Amen.

XVI. dan roshniga zveta.

Sveta Julita in nje sin Zir, marternika.

Sveta Julita je bila rojena v' mestu Ikoni. Silno je bila bogata, in bogato se je omoshila; pa she bogateji je bila per Bogu savoljo shive vere in pravizhniga shivljenja. Sad njeniga stanu je bil otrok Zir, kteriga je po prejetim kerstu Bogu v' dar dala, in sa kteriga je vedno profila, de ga naj nedolshniga ohrani. Ravno ob tim zhasu sta neverna zesarja Dioklezjan in Maksimjan v' letu 303 sapovedala vse kristjane pomoriti, ako bi bogov moliti ne hotli. Mestni oblastnik je bil vef vnet sa zhasht lashnjivih bogov; sato, in de bi se zesarjema perlisoval, je kristjane neufsmi-

tjeno preganjal. Sveta Julita, ako ravno vſa gorezha, in perpravljena ſa vero ſhivljenje dati, vender ni hotla v' ſvojo mozh upati; is ponishnoſti ſe je bala, in ſklenila is meſta ſbeſhati. Seboj je vsela ſvojiga ljubiga tri leta ſtariga Zira, dve d ekli; vſe ſvoje veliko premoſhenje in deſhelo je ſerzhno ſapuſtila, in ſhla v' meſto Selevzijo, de bi Bogu mirno ſluſhila. Pa ondi je ſhe huji preganjanje naſhla ko v' Ikoni, ker je Aleksander, meſtni oblaſtnik, bil ſerđiti ſovraſhnik katolſhke vere. Kader je to vidila, je hitro ſbeſhala, in ſe v' Tars namenila; pa Aleksander je kmalo ſa njo priſhel, v' Tars kriſtjanov preganjat. Sveta Julita je bila per njem berſh ſatoſhena, in po njegovim povelj pred ſodbo perpeljana. Njene dekli ſte ſe preſtraſhile in ſbeſhale; ona ſ' ſvojim malim otrokam Ziram ſtoji ſerzhno pred nevernim oblaſtnikam.

Neverni Aleksander jo je vpraſhal: „Kako ti je ime? kakolſhniga ſtanu in ktere deſhele ſi? Na to in druge vpraſhanja ni druſiga odgovorila ko to: „Sim kriſtjana, ne bom bogov molila.“ Oblaſtnik ſe filno raſſerđi, in je ukasal otroka ji ſ' ſilo vſeti, in jo hudo pretepati. Otrok Zir, od ſvoje ljube matere odlozhen, je ſlo jokal, in k' njej filil. Oblaſtnik, ki ga je vidil, de je filno lepiga obrasa, ga je ſebi ukasal dati, ga je gladil in tolashil, kakor je navada ſ' otrozi; pa ni ga mogel potolashiti, le po ljubi materi je gledal, njega ni poſluſhal, ſhe le praſkal ga je po obrasu,

in tudi vpil: „Sim kristjan, sim kristjan!“ Oblastnik, bolj neusmiljen od sveri, je is hudobne togote sa nogo popadel otroka, in ga s' vso mozhjo na tla vergel. To nedolshno déte je perletelo v' kamnato gred, in je v' svoji kervi mertvo obleshalo. Zelo prizhujozhi neverniki so godernjali nad neusmiljenim sodnikom, in tudi njega je bilo sram. Sveta Julita pa, ko je to vidila, je Boga glasno sahvalila rekozh: „Sahvalim te, o Gospod! de si mojiga otroka pred menoj v' nebesa vsel.“ Oblastnik, oframoten od serzhne molitve svete Julite, je ukasal she huje jo rasmesariti, in med tem ji pravi: „Julita! usmili se sebe, daruj bogovam, de ko tvoj sin nesrezhno ne umerjesih.“ Serzhno mu je odgovorila: „Ne bom mutaštim in gluhim malikam darovala, ampak le Jesufu Kristufu, in hitim sa svojim otrokam v' nebeshko kraljestvo.“ Oblastnik, she huje raskazhen, jo je bersh v' smert obfodil rekozh: „Nepokorni Juliti odsekajte glavo.“ Neverni flushabniki jo v' smert peljejo. Kader je na sodishe prishla, je profila, de so ji malo odloga dal; potlej je pokleknila in molila: „Gospod Jesuf! ki si mojiga otroka pred menoj k' sebi vsel, is tiga svetá refhil, in med svoje svetnike postavil, tudi meni, svoji nevredni flushabnizi, bodi milostliv, de te vekomaj vshivam in hvalim. Moja dusha bo Ozheta, tebe in svetiga Duha vekomaj hvalila. Amen.“ Kader je odmolila, so ji glavo odsekali, in njeno in njeniga fina truplo verg-

li is mesta. Dve njeni slushabnizi ste jih poznzhi ondi bliso pokopale.

N a u k.

Tudi pravizhni se morejo bati.

Sveta Julita je ob zhasu hudiga preganjanja sbeshala, ker se is potrebne ponishnishi ni hotla na svojo mozh predersno sanafhati. De je ona imela ljubesen do Boga, in perpravljena bila svoje shivljenje sa vero dajati, je njena stanovitnost v' smertnih britkostih obilno prizhevala; tedaj ne is mesene ljubeshni do telefa ali svetá, ampak is ponishnosti je pred nevarnostjo beshala, ker je vedila, de, kdor se bolj sanafha, hitrej pade. Is ponishnosti je beshala, pa tudi Boga profila, de naj ji pomaga, kar je tudi dosegla, kakor je obljubljeno: „*Bog ponishnim gnado daje.*“ Pet. I. 5, 5.

Kdor je v' resnizi pravizhen, se vedno boji, ker sposna svojo veliko slabost, fkrivne nastave svojiga hudiga poshelenja, spazhenost zhlovekove natore in drugo, kar ga ponishuje. Pravizhnik, prav sato, ker je pravizhnik, sposna nevarnost Boga sgubiti, in te nefrezhe se slo boji. Savoljo tiga se hudih perloshnost fkerbno varuje, premishljeje vse svoje misli, besede in dela, ponishno profi, in je vedno v' strahu, de gnade boshje ne sguhi. To je perporozheno in sapovedano od

svetiga Pavla: „*Kdor stoji, naj gleda, de ne pade.*“ I. Kor. 10; 12. Tudi: „*Delajte s' strahom in trepetam delo svojiga svelizhanja.*“ Filip. 2, 12. Strah savoljo svoje velike slabosti je smiraj v' serzu pravizhnika; vedno ima pred svojimi vernimi ozhmi lepe nebese, strahni pekel, neskonzhno vezhnost: sato sdihuje, se ponishuje, prosi in joka pred vsigamogozhnim Bogam, de naj ga ne sapusti. Ravno ta je prava pot v' nebesko kraljestvo, kakor Modri govori: „*Kdor se Gospoda boji, mu bo na sadnje dobro, in bo v' dan smerti shegnan.*“ Sirah 1, 13.

Neumnesh se ne boji, prav sato, ker je neumnes. O, koliko je slepih kristjanov! Nozhejo svoje velike frezhe sposnati, ker imajo merslo vero, sanizhujejo boshjo besedo, gnado boshjo, svete sakramente, in so v' svojih grehah terdovratni. S' grehi so preobloshe-ni, pokore ni per njih, nad peklam visé; vendar so bres vsiga strahu. Vedo, de imajo le eno neumerjozho dusho, de bo sodba pravizhna, de so obsojenja vredni: vendar se sme-jajo, so shidane volje v' slabi drusbhi, v' sleherno hudo perloshnost gredo; kjer je njih dushi nevarnisthi, ondi so raji; sanizhujejo pravizhne, in veselo hité v' vezhno pogubljenje. Menijo, de so modri, pa so veliki neumneshi. Job pravi: „*Modrosti ni per njih, kteri v' (gresnim) veselji shivé.*“ Job. 28, 13. Kjer ni strahu boshjiga, ni modrosti.

„Gospodov strah je modrosti sazhetik.“ Prip. 1, 7.

Praviš: „Upam, de me Bog ne bo sapustil.“ Preden ti odgovorim, te prosim, premisli dobro svoje shivljenje. Zhe slabo shiviš, pokore ne sheliš, in si ne persadevaš se poboljšhati; je tvoje upanje v' Boga slabo. Tvoje upanje je upanje tistih, kateri so sdaj bres upanja v' peklu, ker so prej predersno upali. Tiga ti ne rezhem, de bi obupal, temuzh de se is upanje v' boshjo milost hiti spokoriti. Zhe je tvoje shivljenje dobro, ne bodi sato bres strahu, ker ne moreš ref-nizhno vediti, zhe si ljubesni ali serda vreden; ne vesh, zhe bosh stanoviten. Shivi dobro, bodi ponishen, upaj v' Boga, bodi stanoviten, in bosh frezhen. David pravi: „*Slushi Gospodu s' straham, in veseli se v' njem s' trepetanjem.*“ Pf. 2, 11. Svešt bodi Bogu, in nikdar ne bosh sapushen. Vedno se boj savoljo svoje velike slabosti, vedno upaj savoljo neskonzhne boshje milosti, stanovitno shivi pravizhno, in bosh svelizhan. „*Kdor se Gospoda boji, bo mozhen v' upanji.*“ Pf. 113, 11.

M o l i t e v.

Oh! filno malo strahu boshjiga je v' meni; torej v' grehah shivim, in predersno upam, shivim, ko bi sodbe, nebes, pekla in vezhnosti ne bilo. Ako bi prav sapapadel, kako ve-

lika frezha je vezhno svelizhanje, kako velika nesfrezha je vezhno pogubljenje; bi sebe po sapovedih vedno premislijeval, vedno Boga s' s'olsami profil, de naj mojo dusho refhi od grehov, in ji da praviga duha pokore. Moja smota isvira is slepe ljubesni do sebe in do stvari: ne pomislim zelo, kako de sim hudoben, is greslhne slepote nobene nevarnosti ne vidim, hitim v' nevarnosti, tudi veliki grehi me ne teshe. O Bog! tvoji svetniki so ti s' trepetanjem flushili, jest bres vsiga strahu shivim. Daj mi po svoji veliki milosti svelizhaven strah; prebodi s' svojim straham mojo dusho, de ti skerbno in svesto flushim. O sveta Julita! sprösi mi od usmiljeniga Boga po Jesusu Kristusu pravi strah in kershanfko upanje, de se spokorim, sveto shivim, in do smerti stanoviten ostanem. Amen.

XVII. dan roshniga zveta.

Sveti Dositej minih.

Sveti Dositej, kteriga rojstna, deshela se ne ve, je bil she majhen otrok, ko so mu bili starfhi pomerli. Imeniten bogatin ga je k' sebi vsel. Ker je bil lep, perpraven, perljuden in obeten otrok; ga je gospodar slo ljubil, imel ko svojiga otroka, in s' vsm obilno

oskerbel. Vlak je Dositeju blagor rekel, ker je nashel tako dobriga, usmiljeniga in bogatiga gospodarja; pa on ni bil sato frezhen, ampak nefrezhen, ker je njegov gospodar le po imenu bil kristjan, ga ni nizeh uzhil, in ga je v' grosni nevednosti pufhal. Dositej ni nizeh vedil, kar vlak vediti more k' svelizhanju; veselo je shivel, v' dobrotah je plaval, in sa dusho ni nizeh skerbel. Do osemnajstiga leta svoje starosti je v' tej strasni nevednosti in mehkobi shivel; pa sosebna boshja milost ga je obiskala, kakor bode sdaj rezheno. Is prasne radovidnosti je gospodarja sprosil, de mu je perpustil iti v' Jerusalem. Kader je tje prishel, je po mestu in okoli mesta sijalsto hodil, kakor so navajeni taki, kateri nimajo nobeniga potrebniga opravka. Tudi je shel na vert Getsemani, kjer je Jesus kervavi pot potil. Ondi je visela strasna podoba od pekla: ogleduje jo, in kaj strasniga se mu sdi; pa ni vedil, kaj bi to bilo ker od pekla nikoli slishal ni. Neka zhasitljiva gospa mu je vse rasloshila, in potlej rekla: „V' tisto strasno vezhno jezho pridejo vsi, kateri Gospodove sapovedi sanizhujejo.“ Mladenizeh Dositej, ves prestrasnen od tih prej she ne slishanih refniz, je skerbno vprashal gospo: „Kaj mi je storiti, de v' pekel ne pridem?“ Gospa mu je odgovorila: „Zhe hozhesh svojo dusho svelizhati; premaguj svoje hude shelje, posti se rad, moli pogosto, in po vsih sapovedih shivi.“ Te besede so bile ognjene pshize nje-

govimu serzu, bersh je sazhel drugo shivlje-
nje: dolgo je molil, rad poslušal od Boga,
in vse delal, kar je sposnal, de je Bogu do-
padljivo. Njegovi posvetni tovarshi so ga sva-
rili, po navadi hudobnih mu govorili, in ga
skufhali od dobriga odverniti; pa ni jih po-
slušhal, in stanoviten je ostal.

Sveti Dositej ni mogel drusiga misliti,
premishljevati in delati ko to, kar dušho sve-
lizha, ker je bil svojiga poprejšhniga shivlje-
nja slo shalošten, in vsiga dobriga slo sheljen.
Svedil je, de bliso Gaze, permorskiga mesta,
je imeniten klofhter, kteriga minihi v' sosebni
svetosti shivé, je shel tje, in Serida, pogla-
varja klofhtra, ponishno profil, de naj ga med
svoje vsame. Serid ga je bogabojezhimu in
modrimu minihu Doroteju srozhil. Ta ga je
skerbno oprasheval, pa Dositej mu ni vedil
kaj odgovoriti, ker je bil ves neveden; fleher-
nimu vprashanju je odgovoril: „Ne vem, pa
shelim in hozhem svojo dušho svelizhati.“
Minihi so kmalo sposnali njegovo grosno ne-
vednost, pa tudi njegovo gorezho dobro voljo
v' vsm ubogati, in so ga per sebi obdershali.
Minih Dorotej, kterimu je poglavar Serid
mladenzha Dositeja srozhil, ga je v' kershan-
skih naukih s' vso ljubesnivo poterpeshljivostjo
uzhil, tudi ga modro vodil po pravi poti ker-
shanske pravizhnosti. V' sazhetku ga je pustil
po svoji dobri volji shiveti sato, de bi ga spos-
nal; dal mu je perpushtenje jesti, delati, moliti,
spati, kolikor je hotel: potlej ga je ljubesnivo

uzhil po vseh klošterskih sapovedih shiveti, de bi si s' mehkobo ali ojštroſtjo ne ſhkodoval. Dositej ſe je ſvoji volji popolnoma odpovedal, nar manji rezbi ni ſtoril po ſvojim poſhelenji, temuzh vſe po volji ſvojiga do-
briga in modriga uzhenika. Bil je v' pokorjenji ſvojiga teleſa preobilno ojšter; pa uzhenik, viditi ſlaboſt njegoviga teleſa, mu je preojštro pokorjenje prepovedal. Dositej je ko majhen nedolſhen otrok bogal, in njegova popolna pokorſhina ga je napravila, de je v' vſim dobrim mozhno raſtel. Kader koli je kako napazhno miſel obzhutil, je hitel k' ſvojimu uzheniku je raſodet, de bi bil od njega poduzhen, ali poſvarjen, ali potroſhtan po potrebi; vſim njegovim naukam je bil pokoren. Tako ſveto je ſhivel, de je ſtarim miniham bil ſgled ſoſebne pravizhnoſti, ktero je ſ' popolno pokorſhino doſegel. Slo mlad je umerl v' letu okoli 530, in je ſhel v' nebefa vekomaj vſhivati plazhila ſvoje velike pokorſhine.

N a u k.

Od pokorſhine.

Sveti Dositej je bil v' ſvoji mladosti neveden in ſlab, pa pokorſhina ga je osdravila in svelizhala. Reſ, velika je bila njegova nevednoſt v' poglavitnih reſnizah katoliſhke vere, tudi je bil mehkiga ſhivljenja; pa njegova

dušha, sheljna naukov in pravizhnosti, je bila s' vsm dobrih hitro napolnjena. Ravno té refnizhne shelje so v' njem obrodile pokorshino, pokorshina pa vse sapovedane dobre dela. Pokorshina gre Bogu, in bres pokorshine ni bogoflushnosti. Sato je Bog, preden je sapovedi osnanil, tako govoril: „*Sim Gospod tvoj Bog.*“ Jest sim tvoj Gospod, ti moj hlapez; jest imam vso oblast ti sapovedovati, ti ojstro dolshnost me ubogati. Bres pokorshine je vse prasno in nizhemerno. Samvel pizhuje: „*Bolji je pokorshina od vsih darov.*“ I. Kralj 15, 22.

Ako hozhešh Bogu dopasti, in svojo dušho svelizhati; bodi njemu pokoren, tudi svojim oblastnikom savoljo vjega. Zhe si sapovedim pokoren; se vsih grehov varujesh, tudi sazhetik grehov premagujesh, to je, hude misli. Zhe si v' refnizi Bogu pokoren; ne mislish, ne govorish, ne delash, ne opushash po svojim poshelenji, ampak vse po volji bo-shji. Zhe si pokorne dušhe; si perpraven k' vsmu dobrih, rad poslushash svelizhavne nauke, se vdajesh svarjenju, popravišh vsako smoto, vshivash pokoj vesti, si od Boga in ljudi ljubljen. Ref je, kar David govori: „*Blagor jim, kteri po Gospodovih sapovedih shive.*“ Pf. 118, 1.

Tvoja pokorshina naj bo popolnoma, de nizh sapovedaniga ne opustišh, in nizh prepovedaniga ne storish. Zhe le delash, kar

se tebi poljubi, in ne vsiga, kar Bog sapove; zhe se le tistiga varujesh, kar je lahkiga, in ne vsiga hudiga: ni v' tebi prave pokorshine. Zhe v' sunanjim delash po sapovedih, tvoja dusha jim pa ni vdana; ni popolnoma pokorshina. Tvoja pokorshina naj bo bres vsiga isgovora, bres odloga, bres godernjanja. Delaj dobro, in varuj se hudiga ne ko permoran fushnik, temuzh is dobriga serza, ko dober otrok. Hitra pokorshina je veliko plazhila vredna, godernjalasta pokorshina je nevredna. Tvoja pokorshina naj bo serzhnag, de neprestrasheno delash, kar ti je sapovedaniga: zhe gledash na slabe, zhe se framujesh, zhe se bojish sanizhevanja hudobnih; si slab flushabnik boshji. Tvoja pokorshina naj bo stanovitna, de ne peshash, in nikdar ne odstopish. Ves zhas svojiga shivljenja moresh v' pokorshini shiveti; ni dneva, ne ure, de bi smel storiti kaj soper sapovedi. Tvoja pokorshina naj bo *savoljo Boga*, Zhe tvoja pokorshina ni is ljubeshni do Boga, ne upaj plazhila. Ravno tako hodi *savoljo Boga* oblastnikam pokoren, ker so boshji namestniki. Delaj po Davidu: „*Jest se po vsih boshjih sapovedih ravnaj, in vsako krivizhno pot sov-rashim.*“ Ps. 118, 128.

Daniel je bil sgled prave pokorshine, ker je raji svoje shivljenje v' nevarnost postavil, kakor pa de bi bil od flushbe boshje odstopil. Sato je bil vershen v' levnjak; pa usmileni Bog, kateri svojih svestih flushabnikov

ne sapuſti, ga je otél. Dan. 6. Israelzi v' puſhavi ſo bili podoba ſamopaſhne pokorſhine. Kader jim je bilo ſapovedano nad ſovraſhnike iti, niſo hotli; kader jim je pa bilo prepovedano, ſo ſe vojkovali, in ſo bili neſreznhi. IV. Mos. 14. Nepokorni Savel pomeni tiſte, kateri ubogajo, kolikor ſe jim poljubi, opuſté pa, kar jim ne dopade. Konzhal je, le kar je bilo nevredniga per ſovraſhnikih, vſe drage rezhi je perhranil ſoper boſhjo ſapoved. Isgovarjal ſe je, de hozhe vſe to Bogu v' dar dati; pa Samvel mu je rekel: „*Je le Goſpodu ſa ſhgavne darove mar, in ne veliko bolj ſa pokorſhino do nje-gove beſede?*“ I. Kralj. 15. Premišli dobro vſe to, de ſe pravizhno ſodiſh; morebiti ne boſh malo pregreſhkov naſhel.

M o l i t e v.

O Bog! vedno ſliſhim tvojo ſveto voljo oſnanovati, in ſkuſham, kako je maja volja hudobna; vender le po nji rad ſhivim. Ti ſi moj Goſpod, jeſt tvoj hlapez; tebi gre vſa pokorſhina, pa te ne ubogam. Kader me jeſa, lakomnoſt, nezhiſtoſt ali kako drugo poſhelenje ſkuſha; berſh odſtopim od tvoje ſvete volje, in ſvojo ſtorim. Zhe te tudi ubogam, te le nerad, in le bolj is ſtrahu ko is ljubezni do tebe. Ponizhno te proſim, podverſi ſvoji ſveti volji mojo ſpazheno voljo, de ljubim in delam, kar ti ljubifh in ſapoveſh;

de sovrashim in se varujem vsiga, kar ti sovrashish in prepoveish. O sveti Dositej! ti si le s' ponishno pokorshino velik svetnik postal; si bil neveden in slab, pa pokorshina te je visoko povsdignila: spròsi mi od Boga enako pokorno voljo, de bom popolnoma, hitro, serzhno, stanovitno, is ljubesni do Boga vsm sapovedim pokoren, in de bo tako moji duhi vekomaj dobro. Amen.

XVIII. dan roshniga zveta.

Sf. Nikander in Marzjan marternika.

Sveta Nikander in Marzjan sta bila vojshaka in oshenjena, kakor pishe sveti Efrem, ob zhasu neverniga in neusmiljeniga zesarja Dioklezijana. Svetiga Nikandra sheni je bilo ime Darija; vsa bogabojezha je bila, moshu je serzhnost dajala sa vero umreti, in tudi ona je potlej bila sa vero umorjena. Svetiga Marzjana shena je bila vsa druga, je bolj ljubila mosha ko Boga, in s' vso mozhjo ga je pregovarjala, de naj uboga neverniga zesarja. Sf. Nikander in Marzjan, desiravno sta bila sakonska, sta bila prosta nepotrebnih posvetnih skerbi; desiravno sta bila svešta vojshaka nevernimu zesarju, sta bila tudi in she bolj vojshaka nebeshkiga kralja: vedila sta

po sapovedi Jesufovi dati zesarju, kar je zesarjeviga, in Bogu, kar je boshjiga. Bila sta per deselnim oblastniku Maksimu kershanke vere satoshena. Bersh ji pred-se poklizhe, in jima rezhe: „Vama more biti snana sapoved nashih zesarjev, de naj vsak ali bogove moli, ali pa umerje; tedaj vprizho mene darujta mogozhnim bogovam.“ Sveti Nikander odgovori sodniku: „Ta sapoved naf kristjanov ne saveshe, ki praviga vfigamogozhniga Boga molimo.“ Maksim: „Vsaj malo kadila sashgita bogovam v' zhasht.“ S. Nikander: „Ni mogozhe praviga Boga sapustiti, pa léf in kamen moliti. Kako je mogozhe moliti stvar, in sanizhevati Boga, kateri je vse stvaril, naf ohranjuje in obvaruje?“ Njegova bogabojezha shena Darija je bila sraven, in polna shive vere mu je rekla: „Ljubi moj! varuj se Jesufa sapustiti; glej lepo nebo, in ne posabi Boga, kterimu si svestobo obljudil.“ Oblastnik Maksim je nad njo serdito savpil: „Ti hudobna shena! sakaj svojimu moshu smert voshish? Ti tako govorish, ker ga sovrashish, in shelish drusiga.“ Darija mu je odgovorila: „Zhe menish, de jest drusiga moshha shelim, bersh me umori savoljo Jesufa.“ Oblastnik je svetimu Nikandru rekel; „Svoje neumne shene ne poslushaj, de ne umerjesh. Premisli, kaj ti je boljje, shiveti ali umreti?“ Odgovori mu: „Sim she premislil, in sklenil svoje shivljenje ohraniti.“ Govoril je od dushniga shivljenja, oblastnik

pa je umel od telefniga; sato je ves vesel savpil: „Hvala bodi bogovam, de si voljen jih moliti!“ Sveti Nikander je glasno profil: „O Bog! sahyalim te sa vse dobrote, in prosim, reshi me is skušhnjav sveta.“ Maksim se je nad to molitvijo zhudil, in mu rekel: „Kako je to? Prej si hotel shiveti, sdaj shelish umreti?“ S. Nikander mu je odgovoril: „Nozhem umreti, ampak vezhno shiveti: sanizhujem to sedanje shivljenje; delaj s' menoj, kar hozhesh, bom smiraj kristjan.“

Oblastnik Maksim se oberne k' njegovimu tovarshu s. Marzjanu, in ga vprasha: „Ti pa kaj mislish?“ Mu odgovori: „Ravno tako mislim, ko moj tovarsh.“ Oblastnik je ukasal oba v' temno jezho gnati, kjer sta bila dvajset dni pushena, de bi v' duhu opefhala, in bogove molila. Maksim poshlje po nji, in jima rezhe: „Sadohti odloga sta imela premisliti; torej povejta, kaj hozheta, ali ubogati ali umreti?“ Serzhno sta mu odgovorila: „Vse tvoje persadevanje je prasno; ne bova Boga sapustila.“ Oblastnik jima rezhe: „Ker shelita umreti, bohta uflishana; ako vaji bo smert v' nebesa preselila, me veseli, in sato sapovem, de naj vama glavi odsekajo.“ Ta dva sveta in serzhna Jesusova vojshaka sta se mu lepo sahyalila, in hitela na sodishe. Darija, bogabojezha shena s. Nikandra, je sa njim shla, in od njega slovo vsela. Drusiga ji ni rekel ko to: „Mir bodi s' teboj.“ Preden je shla od njega, mu je tako le rekla: „Bodi

ferzhen in neprestrašhen; slo me veseli, de
s' zhaštito smertjo v' nebela gresih; moja zhašt
je popolna, de sim shena svetiga marternika
Jesufoviga. Sahvali Boga sa premaganje, in
prosi ga sa me, de me varuje vezhne smerti.“
Sf. Nikander in Marzjan sta se ljubesnivo ob-
jela in kushnila, potlej pa savolje Jesufa ve-
selo umerla.

N a u k.

Voljo boshjo v' vsim spolnovati.

Sf. Nikander in Marzjan sta le skerbela
voljo boshjo spolnovati. Sta bila sakonska
in vojshaka, pa svoje misli sta le v' nebelih
imela, po njih hrepenela, in svét, tudi svo-
je shivljenje sanizhevala; ravno sato sta po
vših sapovedih serzhno in stanovitno shivela.
Boga sposnati, in njegovo sveto voljo delati
je popolnoma pravizhnost, je pot v' nebeshko
kraljestvo. Modri prizhuje: „Nizh ni bolji-
ga, ko Boga se bati, in nizh slajshiga,
ko na Gospodove sapovedi gledati.“ Sirah
23, 37.

Pravizhnost in svelizhanje je Boga is vse
dushe ljubiti. V' ljubeshni so vse sapovedi sa-
popadene. Skasanje ljubeshni je pokorshina
boshji volji; kjer ni pokorshine, ni ljubeshni.
Svoji volji se odpovedati, in boshjo delati,
je ravna pot v' nebeshko kraljestvo. Vse na-
she dela, molitve, usmiljenje, in kar si bo-

di, je dobro, zhe je po volji boshji, to je, zhe je vse opravljeno, kakor Bog sapove. V' vsm svetim pismu je to: „Delaj voljo boshjo.“ Kdor se boshji volji vstavlja, greshti; nepokornishti ko se vstavlja, hudobnishti je: kdor dela voljo boshjo, je dober; popolnishti ko se ji podvershe, sveteji je.

Bogu bodi v' vsm pokoren. Ako bi ti vse kraljestva svetá ponujali, de bi od Boga odstopil, ne poslušaj skusnjavza. Zhe te nezhišta shelja soper sapoved skusha, rezi: „O Bog! savoljo tebe hozhem svojo slabost premagati.“ Zhe si rasshaljen, rezi: „O Jesus! is ljubesni do tebe odpuštim.“ Kader koli te hudo poshelenje skusha, dajaj svojo voljo Bogu v' dar, in se serzhno premaguj. Ne le v' bolesni, v' uboshtvu, v' drusih nadlogah, ktere so na ravnost od Boga, mu bodi podvershen, ampak tudi v' britkosti, v' preganjanji in v' drusih nadlogah, ktere ti hudobni ljudje napravljajo, bodi poterpeshljiv, in jim savoljo Boga odpušhaj. Bog fizer sovrashi in prepove vso krivizo, vender hozhe tvoje pokorjenje. Tvojih sovrashnikov se Bog poslušhi te pokoriti, in ti ne sametuj saflusheniga pokorjenja. „*Dobro in hudo, shivljenje in smert je od Boga*,“ pravi modri Sirah 11, 14. Kar te pokori, imenujesh hudo; pa dobro bi bilo, ako bi bil poterpeshljiv: bodi tedaj boshji volji pokoren.

Zhe delash, kakor je sdaj rezhenó, ti bo dobro po smerti; pa tudi she sdaj bosh

mirno shivel. Apostelni po sapovedi Jesufo-
vi so slo fkerbeli sa vsih svelizhanje, vender
so veliko hudiga od njih prejekali; ker so pa
savaljo presvetiga imena Jesusa vse voljno pre-
terpeli, so mir vshivali, kakor jim je bil Je-
sus obljubil: *Vashe serze se bo veselilo, in
vashiga veselja vam nihzhe ne bo vesel.*“ Jan.
16, 22. Bosh mirno shivel, ne zhe svojo,
ampak zhe boshjo voljo delash. Angelj je
ob Jesusovim rojstvu osnanil: „*Mir ljudem
dobre volje,*“ (dobre volje Jesusa poslushati
in ubogati.) Luk. 2, 14. Zhe po volji boshji
ne shivish, ti ne bo miru. „*Kdo se je Bo-
gu vstavljaj, in je mir imel?*“ Job. 9, 4.
Zhe je tvoja volja vselej boshji podvershena,
ti bo vse k' svelizhanju flushilo, bogastvo, u-
boshtvo, dobrote, nadloge, sdravje, bolesen,
skufhnjave in vse. Tako prizhuje sveti Pavel:
„*Vemo, de jim je vse v' dobro, kteri Boga
ljubijo.*“ Riml. 8, 28.

M. o l i t e v.

O moj Bog! vem in sposnam, de je vsih
mojih grehov kriva bila moja hudobna volja.
Sovrasthim vse dela svoje nepokorne volje, in
shelim le po tvoji sveti volji shiveti. Delaj s'
menoj, kar hozhesh; vselej porezhem: „*Ne
moja, ampak tvoja volja naj se sgodi.*“ O Je-
sus, moj kralj, uzhenik in odreshenik! gospo-
duj v' meni po svoji sveti volji. Vem, hudi-
ga pokorjenja sim vreden, ne branim se ga,

kufheval bom tvoja pravizhno shibo, le nikar od mene svoje ljubesni ne odtegni. Ljubim te, in is ljubesni do tebe bom pokoren. Ti si bil svojimu Ozhetu pokoren do smerti, do smerti na krishi, tukaj tudi v' smertnih bolezhinah si ga imenoval Ozheta'; ravno tako te bom jest tudi v' svojih nadlogah usmiljeniga in ljubesnjiviga veroval. O sveta boshja priyatla, Nikander in Marzjan! sprofiti mi to gnado, de bom v' shivljenji in v' smerti boshji volji pokoren. Amen.

XIX. dan roshniga zveta.

Sveta Juljana deviza.

Sveta Juljana, s' primkam Falkonjerjeva, je bila rojena v' imenitnim mestu Florenzi od shlahtnih staršev, kateri so veliko let bili bres otrök; s' gorezhimi prošnjami so to deklizo od Boga dosegli. Juljana, she majhna, je bila vsa vneta v' ljubesni do Boga, in ni mogla skoraj drusiga misliti in govoriti, kakor kar je njega hvalilo in povishevalo. Neisrezhenno veselje je imela do molitve, do branja svetih bukev in do vsiga boshjiga. Na njenim oblizhji se je vidila vsa njena bogabojezha dušha; njene ozhi so bile polne svete framoshljivosti, is ktere ni nikoli prosto voljno nobeni-

ga moshkiga pogledala; njeno govorjenje je bilo polno viške modrosti, vse njeno saderšanje nedolšno in sveto. Njen bogabojezhi striz Alekl je prav resnizhno njeni materi rek: „Dékliza Juljana ni zhloveku, ampak angelju je v' sadershanji podobna.“ Ker je bila edini otrok filno bogatih staršev, je veliko shlahtnih mladenzhev starše profilo, de naj jim jo v' sakon dajo. Starshi bi bili radi to, pa njene stanovitne volje deviza oštati nikdar premagati niso mogli. Ponishno, pa tudi serzhno je svojim ljubim staršem djala: „Moj shénin je Jesus Kristus.“ Starshi se niso hotli boshji volji vstavljati; perpuštili so ji v' klošter iti, kakor je shelela in profila. Se lahko ve, kako sveto je v' kloštru shivela, ker je she prej doma bila vsa s' Bogam sdrushena. Nar raji je premishljevala ljubesen in bolezhine Jesusove, tudi britkosti devize Marije. To premishljevanje je bilo dušhi studeniz vsiga dobriga, sosebno pa velike ljubesni do Jesusa, neisrezheniga sovrashtva do greha, ojstriga pokorjenja svojiga telefa, popolne poterpeshljivosti v' vsih nadlogah. Smiraj se je poštila, v' fredo in v' petik sleherniga tedna pa ni zlo nizh jedla; ojstre oblazhila je nosila, na golih tleh leshala, in drugazhi svoje telo pokorila, de bi ga dušhi popolnoma podvergla, in bila nekoliko deleshna britkiga terpljenja Jesusoviga. Trikrat v' tednu je k' boshji misi perštopila, ker je bila tiga nebeshkiga kruha slo lazhna; ker ga je

bila slo lazhna, in je nedolshno shivela, se je per svetim obhajilu nesapopadljivo vnemala, in je serzhno hodila po poti krishaniga Jesufa.

Tako sveto je shivela do sedemdesetiga leta svoje starosti. Desiravno je bila vsa sveta, je bila vender s' dolgo bolesnijo pokorjena, de bi njeno plazhilo bilo obilnisthi v' nebesih. To je bilo resnizhno, ker je svojo dolgo bolesen ne le voljno, ampak tudi veselo preterpela. Ena sama rezh jo je pekla, namrezh de ni smela obhajana biti, ker njen shelodez ni nizh mogel obdershati. V' tih britkostih je duhovna ponishno profila, de naj k' njej pernese sveto reshnje Telo, de bi ga vsaj vidila in molila. Sosebna profhnja je bila ta, vender duhoven ni hotel tej dobri dushi odrezhi; storil je, kakor je profila, belo ruti-
zo zhes posteljo rasgernil, in sveto reshnje Telo na-njo poloshil. Sveta Juljana je Jesufa, kakor de bi ga bila f' svojimi ozhmi shiviga per sebi vidili, s' shivo vero molila, je ljubesen do njega obudovala, in slo shelela ga prejeti. Ko je takó bila v' premishljevanji Jesufove ljubesni in v' sheljah ga prejeti, je sveta hostija sginila, in sveta Juljana je veselo umerla. Duhoven in vsi prizhujozhi so se prestrafhili, ko svete hostije ni bilo; pa kmalo potlej so vsi Boga hvalili savoljo veliziga storjeniga zhudesha. Nune, kader so devishko truplo svoje svete mertve tovarfhize preoblazhile, so nashle na koshi bliso serza

snamnje svete hostije; to snamnje je bili okroglo, in na sredi je bila podoba krishaniga Jesusa. To je prizhalo in prizhuje, de se je Gospod Jesus svoji svešči flushabnizi dal zhudno vshiti, ker ga je filno ljubila, in prejeti shelela. Njena shlahtna smert je bila devetnajsti dan tiga mesza v' letu 1341.

N a u k.

Od sosebnih darov vredniga obhajila.

Sveta Juljana je pogosto sveto reshnje Telo prejemala, ker je vedila, de ta presveti sakrament neisrezhenoma pomaga. Bila ga je smiraj lazhna, ker je Jesusa ljubila, in je vedila, de ne more bres sosebniga dobriga sadu biti, kar je on is sosebne ljubesni postavil. Res, ta nebesihka jed je zhisti dushi studeniz vsiga dobriga.

Vredno obhajilo pomnoshi gnado. Kristjan, kateri Jesusa vredno prejme, ima vezh shive vere, praviga upanja, gorezhe ljubesni; torej je mozhneji, boljshi, in bo loshej svelizhan. Jesus je ta presveti sakrament is ljubesni postavil; sato ne more bres dobriga sadu biti, ako ga zhisti dusha prejme. On ne gre prasen k' poboshni dushi. Marta, Marija njena sestra, Zahej, h' katerim je Jesus shel, so bolj postali. Skerbi pa Jesusa vredno prejemati, de ti bo svelizhanje doshlo; ako nisi perpravljen, ne prejmesih gnade, ampak ob-

sojenje. Kader je Jesus v' hišo shel nevoshljivih farisejev, so ostali, kar so prej bili. Sveteji ko si pred obhajilam, vezh prejmesh gnade; hudobnišhi ko si, slabji bošh po njem.

Vredno obhajilo sdrushi kristjana s' Jesusam. On sam je tako govoril: „*Kdor jé moje meso, in pije mojo kri; ostane on v' meni, in jést v' njem. Kakor je mene shivi Ozhe poslal, in jést shivim savoljo Ozheta; tako bo tudi, kdor mene jé, shivel savoljo mene.*“ Jan. 6, 57. 58. Ljubesen dela prezhudno saveso, in bres ljubeshni ni nobene saveše. Kdor nima Jesusoviga duha pred obhajilam, ne more v' tim svetim sakramentu s' Jesusam sdrushen biti. Tudi hudobnesh sizer Jesufa resnizhno prejme, pa k' svojimu obsojenju. Ta presvete sakrament tudi verne med seboj sdrushi, de so ene misli v' Jesusu Kristusu, kakor govori sveti Pavel: „*Eno telo smo, desiravno nas je veliko, ker smo vsi eniga (posvezheniga) kruha deleshni.*“ I. Kor. 10, 16. Premisli, zhe imash pred obhajilam saveso ljubeshni s' Jesusam in s' vernimi; to je potrebno, in drugazhi ga ne prejmesh vredno. Zhe ne mislish, ne govorish, ne delash po Jesusu Kristusu; zhe se s' blishnim krivizhno prepirash; ali zhe ga sovrashish: nifi sdrushen ne s' Jesusam, ne s' blishnim.

Vredno obhajilo slabi hudo poshelenje. To isvira is presvete gnade, ktera vernika mozhniga in stanovitniga dela; prav sato premaguje loshej skushnjave. Sveti Ziril Alek-

sandrian prizhuje od tiga rekozh: „Kristuf v' tim sakramentu vernim mozh daje, hudo poshelenje premagovati.“ Pa ta nauk ni le tiga ozhaka, ampak je vsih in vse zerkve. Tiga nauka nikar slabo ne umevaj. Zhe si skušhan, pa skušhnjave premagujesh; le vezhkrat hodi k' svetimu obhajilu, in per njem bošh mozh dobival jih loshej premagovati. Zhe si fushen svojiga hudiga poshelenja, se prej f' pokoro ozhisti, in le tako ozhifhen pojdi k' svetimu obhajilu. Ravno to uzhi sveti Pavel: „*Naj zhlovek sam se presodi, preden je od tiga kruha, in pije od kelha; sakaj kdor nevredno je ali pije, si sodbo je in pije, ker ne raslozhi telefa Gospodoviga.*“ I. Kor. 11, 28. 29.

Vredno obhajilo daje sastavo zhaſtitljiviga vſtajenja. Sam Kristuf to obljubi rekozh: „*Kdor je moje meſo, in pije mojo kri, ima vezhno shivljenje, in jeſt ga bom obudil poſledni dan.*“ Jan. 6, 55. Vſi bomo fizer od ſmerti vſtali, pa vſi ne bomo zhaſtitljiviga vſtajenja imeli, ampak le tiſti, kateri ſo po ſavesi ljubeshni s' Jeſuſam sdruſheni, in ga vredno prejemajo. Sveti Pavel pravi: „*Vſi bomo fizer od ſmerti vſtali, ali premenjeni ne bomo vſi.*“ I. Kor. 15, 51.

Zhe v' ſebi ne zhutiſh tih ſoſebnih gnad po ſvetim obhajilu, kaj imaſh od ſebe miſliti? Nikar ſebe prenaglo ne ſodi, temuzh premišli ſvoje shivljenje, ſvojo perpravo k' ſvetimu obhajilu, in popraſhaj svojiga navadniga ſpo-

vednika. Vzhasi imajo tudi slabi kristjani obzhotno veselje po opravljenim obhajilu, ker se sami sapeljujejo s' prezhudno strasno slepoto. Vzhasi imajo bogabojezhe dushe po svetim obhajilu neisrezhenno sladko veselje, ker Bog svoje dopadenje nad njimi rasodeva. Vzhasi tudi bogabojezhe dushe nimajo po svetim obhajilu obzhutniga veselja, ker jih Bog hozhe v' ponishnosti dershati, in one is ponishnosti ne sposnajo, koliko v' dobrim rastejo. Tedaj stori, kar je bilo sgoraj rezhenno, premisli svoje shivljenje, svojo perpravo k' svetimu obhajilu, in poprashaj svojiga navadniga spovednika.

M o l i t e v.

O Gospod Jesus! od kod mi je to, de hozhesi priti pod streho mojiga slabiga telefa? Ako bi jest hotel pred posemeljskiga kralja iti, bi ga mogel prej po flushabnikih ponishno profiti; ti pa sam pridesi k' meni, svojimu nevrednimu hlapzu, mene in vsaziga revesha obishesi v' nevarni bolesni. Od kod je to? spet vprasham. To je is tvoje nesaopadljive ljubesni, de bi svojim ovzhizam pomagat, in jih povishat. Tvoja milost vse moje misli preseshe, vender nisim bres strahu savoljo svoje slabosti in mlazhnosti. Moje shivljenje ni po tvojim svetim shivljenji, moja dusha je premalo zhista in premalo vneta v' ljubesni do tebe; sato je v' meni malo sa-

du is opravljenih obhajil. O Gospod! osdra-
vi mojo bolno dusko, presheni is nje vso lju-
besen do greha, napolni jo s' zhistim ognjem
svoje svete ljubeshni, de te vselej sheljno in
vredno prejema k' svelizhanju. Odpusti mi,
ako sim te nevredno ali mlazhno prejel, in te
nesrezhe me v' prihodno ljubeshnjivo obvaruj.
O sveta Juljana! spròsi mi mogozhno gnado,
s' ktero svojo dusko popolnoma ozhistim, de
zhista in lazha nebeskiga kruha, k' sveli-
zhanju ga prejema. Amen.

XX. dan roshniga zveta.

Sf. Gervasi in Protasi marternika.

Sveta Gervasi in Protasi sta v' pervih zhafih
katolske zerkve, bleso pod neusmiljenim ze-
sarjem Neronam, sa vero frezhno umerla. Bi-
la sta umorjena v' velikim mestu Milanu ali
Majlandu, in ondi pokopana. Verni so sizer
skerbno popisovali shivljenje in smert svetih
marternikov Jesusovih, vender je popisovanje
tih dvéh ali bilo sgubljeno, ali od nevernikov
soshgano, ali je kako drugazhi preskhlo; de je
nju spomin bil posabljen; tudi ni nihzhe ve-
dil, kje ste nju svete trupli pokopane. Bog
je k' veselju svojih vernih svetimu Am-
brosju, tistiga mesta shkofu, v' letu 386 do-

brotljivo rasodel, kje ste bile pokopane, kakor on sam piše, in tudi sveti Avguštin prizhuje, kateri je ob tistim zhasu ondi bil. Prav ob perlošnim zhasu je bilo to od Boga svetimu Ambrosju rasodeto, ker je bil ravno takrat od krivoverzov hudo preganjan, slasti od zesarize Justine, krivoverzov pomozhnize. Kader je sveti Ambrosi to rasodenje imel, je vso duhovshino v' mestu poklizal, in s' njo shel v' pokasani kraj; ondi je sapovedal kopati, in je tih svetih marternikov trupli nashel. Same kosti so bile, pa sleherna v' svojim sklepu, le glave ste bile odlozhene, kar je pokasalo, kako de sta bila umorjena, de ste jima namrezh glavi bile odsekane. Desiravno sta bila vezh ko tristo let prej umorjena, je vendar nju grob she kervav bil. Neisrezhenno veliko ljudji je bilo sraven, in vse je dobrotljiviga Boga hvalilo. Sveti Ambrosi je nju svete trupli v' veliki zerkvi dva dni pustil, de bi verni Boga hvalili, in njegova svetnika zhaslili; potlej ste bile zhaslitljivo prenesene v' odlozheni kraj. Veliko zhudeshev je Bog na proshnjo svetiga Gervasja in Protasja delal. Od njih prizhuje sveti Avguštin, fosebno pa od eniga zhudesha, ki je bil storjen nad slepim Severam. Tako le sam piše: „Bog je svojimu slushabniku shkofu Ambrosju rasodel, kje ste bile pokopane svete trupli Gervasja in Protasja. Kader ste bile najdene, in nesene v' veliko zerkev, je bilo veliko bolnikov osdravljenih. Med timi je bil Sever slep, vsimu

mestu snan. Truge svetih marternikov se je s' svojo ruto pertaknil, s' njo brisal ozhi, in sdajzi je spregledal. Ta zhudesh je shiroko rasflovel, in vsi so Boga hvalili, kateri je bres konza usmiljen. Tudi zesariza je bila nekaj potolashena, in je prenehala shkofa Ambrosja preganjati. Tako je Bog spomin tih dveh svojih flushabnikov ponovil, kateri bo do konza svetá.

N a u k.

Od resnizhne volje svojo dusho svelizhati.

Sf. Gervasi in Protasi sta shivela pod nevernim in neusmiljenim zesarjem Neronam in v' fredí veliko slepih nevernikov; vender sta bila v' boshji flushbi stanovitna, in sta svoje glavi dala sa vero Jesufovo: Sakaj? Sato, ker sta imela resnizhno voljo svojo dusho svelizhati. To je nar potrebnishi, je edino opravilo fleherniga zhloveka. Vse frezhe ne morejo pomagati, ako bo dusha v' pekel vershe-na; vse nefrezhe ne morejo shkodovati, ako bo dusha v' nebefa vseta.

Premisli, koliko je dusha vredna. Vera uzhi, de je po boshji podobi stvarjena, neu-merjozha, namenjena v' nebeshko kraljestvo. Vera uzhi, de je ljubesnivi Jesus vso svojo presveto kri prelil sa reshenje tvoje in drusih dush; in ta draga zena ti prizhuje, koliko je vredna. Sveti nauki, gnada, sakramentje,

zhudeshi in vse te uzhi, de je dusha veliko vredna. Zhe sa svojo dusho ne skerbish, si sebi nar bolj neusmiljeni sovrasnik. Le eno neumerjazho dusho imash, ta bo v' nebesa ali v' pekel prishla na vekomaj po sedanjim saflushenji: tedaj moresh resnizhno voljo imeti jo svelizhati; zhe ne, bosh vekomaj nesrezhen.

„V' zhim, vprashash, je resnizhna volja dusho svelizhati?“ Resnizhna voljo dusho svelizhati je v' spolnovanji vsih sapoved. Shivi po vsih sapovedih, in le tako imash resnizhno voljo svojo dusho svelizhati. Ljubi Boga s' vso dusho, blishniga ko sebe savoljo Boga; shivi v' pokorjenji; ne nakopavaj si nepotrebnih skerbi, v' potrebnih bodi bres vse lakomnosti in nepoterpeshljivosti; zhisto shivi po svojim stanu; bodi usmiljen in pravizhen, poterpeshljiv in serzhen. De te in druge dolshnosti svesto dopolnujesh; boj se Boga is ljubesni, móli ga s' ponishnim serzam, prosi ga stanovitno, premishljuj sapovedi, Jesuovo ljubesen, smert, nebesa, pekel, ne pohujshaj se nad drusimi, pa bodi stanoviten v' vsim dobrim: le tako je tvoja volja dusho svelizhati resnizhna. Modri uzhi: „*Premishljuj boshje sapovedi, in tvoje misli naj bodo neprenehama v' boshjih postavah.*“ Sirah 6, 37. „*Ako hozhesh v' shivljenje iti, spolnuj sapovedi.*“ Mat. 19, 17.

Ljubi gresnik! kako moresh rezhi: Hozhem svojo dusho svelizhati,“ zhe shivish po

svoji hudobni volji? Tvoje besede so lashnjive, ker so tvoje dela hudobne, in ti ni mar se spokoriti. Ti shiviš slabo, kakor de bi bil sovrashnimu hudizhu svestobo persegel; vender praviš: „Shelim, hozhem svelizhan biti?“ Povej mi, kako bi ti shivel, ako bi se bil namenil v' pekel? Bi shivel, kakor rasujsdani shivé, bres boshjiga strahu, bi ne hotel boshje besede poslušati; bi hitel vseh greslnih veselj vshivat, bi ne maral sa svete sakramente, bi rad hodil v' nevarne perloshnosti. Tako bi shivel, ako bi se bil v' pekel namenil, in tako shiviš, desiravno praviš: „Shelim svelizhan biti.“ Tedaj so tvoje misli hinavske, in tvoje besede lashnjive. Sbudi se, o kerfhanška duša! spokori se, in neprenehama delaj dobro, de ne bo Jesufova presveta kri nad teboj sgubljena. „*Delaj, kar Gospodu dopade, de ti bo dobro.*“ V. Mos. 6, 18. „*Delaj po mozhi, kar koli samorefsh (dobriga), sakaj po smerti ne bosh mogel.*“ Prid. 9, 10. Shivi skerbno, svesto in stanovitno po vseh sapovedih, le tako bo tvoja volja dušno svelizhati resnizhna.

M o l i t e v.

O Gospod! lashnjivo govorim: „Shelim svojo dušno svelizhati,“ ker s' svojim hudobnim shivljenjen v' pekel hitim. Shelim fizer svojo dušno svelizhati; pa moje shelje so shelje leniga berazha, ker shelim bres terplje-

nja in voškovanja v' nebesa priti, kar ni mogozhe. Hodim po gladki in shiroki poti svojiga hudiga poshelenja, poboljšhati se nozhem; vender bi rad prishel v' nebeshko kraljestvo, ktero je le pridnim flushabnikom obljubljeno, in bo dano. Ljubi Jesus! ti si pravo pot v' nebesa uzhil, pa moji slabosti so tvoji nauki preteshki; pomagaj mi s' svojo mogozhno gnado, de hozhem in delam, kar sapovesh. Vodi me v' svetim Duhu po poti vsih sapoved, de pravizhno shivim, in v' tvoje kraljestvo refnizhno pridem. Sf. Gervasi in Protasi! ki sta is ljubesni do Jesusa po svetim evangelji svesto shivela, tudi raji umerla, kakor de bi bila njemu nesvesta, sprosita meni, nevrednimu kristjanu, mogozhno gnado, s' ktero bogabojezhe shivim, in v' vajni drushbi Boga vekomaj hvalim. Amen.

XXI. dan roshniga zveta.

Sveti Alojzi Gonzaga.

Sveti Alojzi je bil pervorojeni Feranda Gonzaga, veliziga gospoda in vojvoda v' mestu Kastiljonu bliso Mantove. Bil je v' tistim mestu rojen v' letu 1568. Marta, njegova mati, je bila slo bogabojezha gospa; bersh ga je Bogu v' dar dala, in slo fkerbela ga Bogu sre-

diti. Vedno in ljubesnjivo ga je opominjevala, de naj Jesusu in Marii f' svetim shivljenjem dopade. Mali Alojsi je rad poslušal in ubogal svojo pobosno mater, je ohranil nedolshnost per svetim kerstu sadobljeno, in shivel bolj angelju ko zhloyeku podobno. Otrok she, je ljubil samoto, molitev, in kar Boga hvali, in ni nad seboj nizh otroshkiga imel. Ne de bi bil predragi zhas po navadi drusih v' nevrednih opravkih sapravljjal, je raji sve-te bukve bral, premishljeval, psalme pel, Boga hvalil. Ozhe ga je poslal v' veliko mesto Florenzo k' velizimu vojvodu Franzu de Medizi, de bi se nauzhl, kar koli kershanski deshelni gospod potrebuje. Rad se je uznil, in vse je v' svoje svelizhanje obrazhal. Prezhisto devizo Marijo fi je svojo pomozhnizo isvolil, Jesusu in nji je devishtvo terdno sa vselej obljudil. Svoje obljube ni nikdar prelomil, ker je vse svoje pozhutke vedno pokoril; per jedi, per spanji in per vsm je svoje mlado telo pokoril f' pertergovanjem. Sleher-no slabo misel je hitro spravil is serza, in neisrezheno skerbel pred vsako nevarno perloshnostjo po mozhi beshati. Nikdar ni prosto-voljno pogledal, kar bi mu skushnjave napravilo, ker je vedil, de so ozhi vrata dushne smer-ti. Ni pogledal shenske, in ni govoril s' njo, zhe ni bilo potrebno, takrat kratko in framoshljivo; nobena shenska ni smela do njega. Ravno tako se je sadershal v' hishi Spanfkiga kralja, kamor je bil od ozheta poslan; kjer,

desiravno je vezh zhafa bil, kraljize ni pogledal, in ni po obrasu posnal. Škerbno se je vsih slabih ljudi varoval, zhe je bil sraven, kader so slabo govorili, je bil shalošten, je shaloft skasal, svaril, ali shel prozh, ako je bilo mogozhe. Tri dni v' tednu, v' fredo, petik in saboto, se je postil; pa tudi ves zhaf njegoviga shivljenja mu je bil post, ker je le toliko jedel in pil, de je shivel. Vezhi del nozhi je zhul v' molitvi, v' premishljevanji, v' hoshji hvali. Sofobno rad je bral in premishljeval shivljenje svetnikov, de bi se zhe dalje bolj vnemal po njih sgledu Bogu flushiti. Ker je bil ves poln dobriga duha, je vso nizhemernost sovrashil, in ljubil samoto, de bi njegova dusha ne peshala, temuzh loshej premishljevala vezhne resnize. To sveto shivljenje je mladimu Alojsju nebeshko sladkost dosleglo, ktera je slajshi od vsih posvetnih dobrot, in edino veselje kerfhanške dushe.

Se dobro vé, de shivljenje tiga svetiga mladenzha posvetnim ljudem ni dopadlo. Skushali so ga odverniti, de bi shivel po njih, posmehovali so se mu; pa on jih ni posluschal, in je v' dobrim stanoviten ostal, ker je vedil, de ni mogozhe Bogu in slabim ljudem dopasti. Tudi njegov ozhe Ferand ni bil njegoviga samotniga shivljenja popolnoma sadovoljen; on sam in po prijatlih ga je svaril rekozh: „Nozhem, de bi ti slab bil, vender ti ni treba tako samotno in od vsih drusih odlozhenimu shiveti.“ Dobri Alojsi, ne de bi bil

ozhetu odgovoril, ga je raji lepo profil, de naj mu perpuſti v' kloſhter bratovſhine ſvetiga Ignazja iti. Sdavnaj ſhe je bil tega ſheljen; ſvojo poboshno mater je lahko ſprofil, pa ozhe mu je branil, kolikor je ſamogel. Sato ga je poſlal vſih kraljev in vojvodov na Laſhkim obifkovat, de bi ga ſ' tem odvernili od njegoviga ſklepa. Alojsi je ozheta ubogal, pa to mu je ſluſhilo zhedalje bolj ſponavati prasnoſt poſvetne zhaſti, viſokosti, oblaſti in vſiga, kar smoteni ljudje ljubijo; ſhe bolj v' ſvojim ſklepu uterjen je domu priſhel. Zhes dve leti le je od ozheta ſaſheljeno perpuſhenje prejel, in veſel ſhel v' kloſhter; bil je takrat ſhe le oſemnajſt let ſtar. Ko je bil v' kloſhtu, ſe je ſrezhniſhiga ſhtel od Izraelzov, kader ſo bili is Egiptovſke ſuſhnoſti reſheni, in v' obljubljeno deſhelo perpeljani. Klezhe pred boſhjim velizhaſtvam, veſ v' ſolſah, ſe je Bogu v' dar dal, in ga je profil, de naj mu da ſhiveti in umreti v' njegovi ſluſhbi. Ta ſveti mladenizh je v' kloſhtu ſhivel ne le po ſgledu poboshnih ljudi, ampak po ſgledu ſvetnikov, ki prebivajo v' nebeſhkim kraljeſtvu. Pokorſhina je bila per njem popolna, ker je bil vkoreninjen v' ponishnoſti. Bogu ſveſt, oblaſtnikam pokoren, ſ' vſimi uſmiljen in krotak je bil ſtanovitno do ſmert. Slo je bil ſhaloſten, kader ſo ga ſavoljo imenitniga rodu raſlozhili, ker ni hotel nobeniga raſlozhka imeti: is te ponishnoſti je rado- voljno nar nevredniſhi in nezhedniſhi klo-

šhterške dela opravljal; te ga niso nizh motile, ker je Boga pred ozhmi vedno imel. Ravno sato, ker je Boga smiraj nosil v' serzu, je dar višoziga premišljevanja dosegel, in defiravno je bil tako svet, se je vender smiraj bal Boga sapustiti, je svoje telo vedno pokoril; nepermerjeno ojštro bi ga bil zelo pokoril, ako bi is pokorshine do oblastnikov svojih gorezhnih shélj do ojštriga pokorjenja ne bil premagoval. Vedna molitev, štanovitno premišljevanje, globoka ponishnost in popolna pokorshina ga je s' Bogam popolnoma sdrushila. Leta ljubesnjiva možna savesa s' Bogam je naredila, de ni mogel kaj drusiga misliti, govoriti in delati, kakor kar je nje ga povishevalo. Kader je mislil ali poslušal od ljubesnjiviga Boga, je bil ves vnet; ta sveti ogenj se mu je na obrasu vidil, solse so se mu vderle, in je kam hitel svoje gorezhe ljubesni na samim pred Bogam raslivat.

Ker je sveti Alojzi Boga neisrezhenó ljubil, je is velike ljubesni ishajala sošebna ljubesen do blishniga. Is nje je bil slo shalošten grehov vfih, je shelel vse svelizhati, je bolnike obiskoval, in jim štreget. Tudi je shelel med slepe nevernike iti Boga osnavat, pa mu ni bilo dopusheno. Ta nepremagljiva ljubesen do blishniga savoljo Boga ga je od sveta odlozhila, kakor bo sdaj rezhenó. V' letu 1591 je bila v' Rimu štrašna kushna bolesen. Kader je sveti Alojzi to svedil, je šilno shelel tje iti svojim bolnim bra-

tam is kershanfke ljubesni strezh; svoje oblastnike je neprenehama nadlesno profil, de naj mu dajo to perpushenje. Desiravno ne radi, so mu ga vender dali. Hitel je v' Rim svojim bolnim bratam pomagat, in v' tim svetim opravilu je nevarno sbolel. Pred smertjo je okoli njega stojezhim rekel: „Pojte sahvalno pesem Bogu, kateri me is svéta reshi.“ S' svetimi sakramenti previden, ves vdan Bogu, s' ozhmi v' podobo krishaniga Jesufa, je vesel umerl en in dvajseti dan tiga mesza, tri in dvajset let star, v' letu 1591. Vezh zhu-deshev je Bog po njem storil, de bi vsi njegovo sosebno svetost sposnali, in ga po mozhi posnemali.

N a u k.

Nekaj naukov is njegoviga shivljenja.

Prezhudni mladenizh, sveti Alojzi, je bil svetej, ko je bilo popisovanje njegoviga shivljenja, ker njegova svetost vse zhlovekove misli perfeshe, vender prizhuje to malo, kar je rezheniga, od njegove sosebne svetosti, in vne-ma kershanfko dusho vsaj nekoliko po njegovim sgledu shiveti. Njegovo sveto shivljenje je vsm ljudem, sosebno pa mladim v' nauk, kako de naj bi bogabojezhe in zhisto shiveli, kar je s' pomozhjo gnade mogozhe.

Sveti Alojzi je bersh, she otrok, Bogu fkerbno flushil. To je slehernimu zhloveku

potrebno, de se v' prvih letih Jesufoviga jarma pervadi, in ga do smerti veselo nosi. Skufhnja prizhuje, de je mlazhen otrok tudi rasujsdan mladenizh. Mlazhen otrok je viditi nedolshen, pa je is nevednosti tak, in njegova mlazhnost ga neobzhutno napravlja v' velike grehe, kader se hudo poshelenje ozhitno rasodeva. To je resnizhno, ker nima v' sebi zhesnatorne mozhi se sapeljivim natornim skufhnjavam vstavljati. Navadno je to, de je mlazhen otrok rasujsdan fant, hudobna dékliza. Starfhem je slo perporozheno, de naj po sgledu poboshne Marte, matere svetiga Alojsha, sa svoje majhne otroke ognjeno skerbé, preden se spridijo, in tudi potlej. Nedolshen otrok rad poslusha in uboga; zhe se pa spazhi, sanizhuje nauke. Naj perpovedujejo od usmiljeniga Boga, od ljubesnjiviga Odreshenika, de se Boga is ljubesni bojé, de so Jesufu hvaleshni, in ga molijo s' nedolshnim shivljenjem. Si ti mlad? skerbi po sgledu svetiga mladenzha Alojsja shiveti; zhe v' mladosti nedolshno shivish, bosh lahko svelizhan. Ubogaj in posnemaj modriga, kateri od sebe prizhuje: „*Dokler sim she mlad bil, preden sim v' smote sabredel, sim modrosti s' svojo molitvijo iskal.*“ Sirah 51, 18. Zhe tiga ne delash, je tvoja dusha v' nevarnosti. Pregovor je: „*Kar se mlad navadish, od tistiga tudi star ne odstopish.*“ Prip. 22, 6.

Sveti Alojsi je dolgo in gorezhe molil, molitev pa mu je tolikaj nebesških darov sprofila. Tudi ti moli, pa móli is ponishniga in sheljniga ferza, sheli pravizhnosti, in le tako bo tvoja molitev dobra. Zhe hozhesh prav moliti, bodi shive vere, sposnaj vrednost svoje dushe, nevarnost sedanjiga shivljenja, le-poto nebeshkiga kraljestva, veliko nefrezho vezhniga pogubljenja. Zhe to skerbnó premishljujesh, bo tvoja dusha ko is glabozhine k' Gospodu vpila in profila, de naj ji poma-ga. Zhe tako molish, bosh rasšvetljen, bosh vidil prasnoto všiga švesá dobrot, bosh le ne-vidnih iskal, in v' tih bosh š' zhištim veseljem napolnjen, ktero veselje bo pozhutno pre-magalo, in bosh lahko šlushil Bogu. Jesuf je švest, rešnizhen in všigamogozhen, veruj v' njegovo besedo, š' ktero ti oblubi: „*Profite, in vam bo dano.*“ Mat. 7, 7.

Po sgledu švetiga Alojsja se varuj majh-nih grehov. Veliko dušh je pogubljenih, ker se niso varovale majhnih grehov. Ti šizer ne pogubé dushe, pa jo šzhasama v' velike grehe perpravijo, kakor modri prizhuje. Ši-rah 19, 1. Šlaba mišliza, radovidnost, pri-jasna beseda, smeh in drugo, kar ljudje šizer sanizhujejo, šlabi zhloveka, in majhna iskra velik ogenj napravi. Hudizh in njego-vi nameštniki te s' malim perpravijo v' veli-ke padze. Hudobni v' sazhetku prijasno go-voré, se priyatle škasujejo; pa štrup ti lése v' ferze, in potlej štorish, kar si prej šovra-

shil. V' vſim bodi varen. Majhna lenoba ali opuſhenje ſapovedane molitve, ſlaſti ponavljenno, te odvrazha od boſhje hvale, in te perpravlja v' veliko lenobo. Is ſlaboſti poſluſhaſh ſlabo govorjenje ſoper vero ali ſapovedi, potlej ſi groſno ſkuſhan nad tiſtim dvo-
miti ali zviſlati, kar je Bog raſodel ali ſapovedal. Nozhesh majhne jeſe premagovati, boſh v' naglizi od nje ſtraſhno premagan. Tako boſh v' velizih dolſhnoſtih opeſhal, in ſlo greſhil, ako ſe ſerzhno ne voſſkujesh ſoper majhne ſlaboſti. Ne dajal proſtora hudizhu, bodi pravizhne veſti, in majhnih grehov ne ſanizhuj, ker tudi ti Boga ſhalijo, in ſo ti ſhkodljivi. S. Pavel apoſtel vſim ſlo ſkerbno perporazha: „*Vſake ſenze greha ſe varujte.*“ I. Teſ. 5, 22.

Zhuj nad ſvojimi ozhmi. Si bral, kako je bil ſveti Alojſi framoſhljivih ozhi; ne moreſh odrezhi, de ſi ti ſlabji od njega: zhuj tedaj nad ſvojimi ozhmi, de ſi ſkuſhnjav ne nakopavaſh. Sam veſh, de, ako ravno ti je tvoje poſhelenje vſe raſodelo, kar obuduje ſkuſhnjave, vender niſi nikoli tako nevarno ſkuſhan ko od ſvojih ozhi: vediti ſlabo, je nevarno; viditi ſlabo, je nevarniſhi. Ne le tvoje ozhi, ampak tudi ozhi druih ſo duſhi nevarne. Na ozheh je duſhno in teleſno poſhelenje raſodeto: zhe je ſraven prijaſniga pogleda tudi lepa podoba, perliſnjen ſmeh, medene beſede, in druge okoliſhine ſtrupeniga ognja; ne boſh bres ſhkode, in ravno ta

shkoda ti bo dopadla, ako te strah boshji ne ubersda. Zhe si huje obzhuten, skerbneje se varuj. Pa tudi se varuj, zhe ravno nisi bil she sapeljan; ako se bosh predersno sanasfal, bosh padel. Delaj po sglegu svetiga mladenzha Alojsja. „*Saveso stori s' svojimi ozhmi, de se nad lepoto drusih ne pohujshash.*“ Job. 31, 10. Prosi s' Davidam: „*Gospod! odverni moje ozhi, de nizhemernosti ne vidi-jo.*“ Pf. 118. 37.

Škerbno premishljuj shivljenje svetiga Alojsja, in shivi po njem, kolikor je mozh. Is vsiga njegoviga shivljenja ti poduzhenje dajati, bi bilo predolgo; sato rezhem: Škerbno premishljuj njegovo shivljenje, in Boga gorezhe prosi, de naj ti gnado da, s' ktere pomozhjo ti bodo tudi teshke rezhi lahke. So-sebno si persadevaj nezhisto poshelenje pre-magovati, in blagor ti, zhe to delash. Modri prizhuje: „*Kdor serza zhiftoft ljubi, bo kra-lja (nebeshkiga) priyatla imel.*“ Prip. 22, 11.

M o l i t e v.

O moj Jesus! slo mi dopade sosebna nedolshnost tvojiga slushabnika, svetiga Alojsja, veliko sposhtovanje zhutim do njega, serze mi od veselja poskakuje, ko le mislim, kako svesto ti je on slushil; pa kmalo me strah ob-

 le, ko vidim, koliko sim jest delezh od nje-gove nedolshnosti. Tudi jest fizer shelim ne-

dolshno shiveti, tode moje shelje so le prasne, ker nozhem perpomozhkov k' svetoſti ſapovedanih. She nimam praviga ſapopadka od prave ſvetoſti; ſadoſti mi je bilo pred ljudmi poſhteno ſheveti, ſa ſnotranjo pravizo fim malo ſkerbel. Sdelo ſe mi je: „Kaj le pogled, kaj le prijaſna beſeda, kaj le dopaſenje? to in kaj taziga je prasno, nedolshno ali majhno; pa ni bilo tako, ker je v' meni obrodovalo nevarne ſkuſhnjave, in té ſo mi velike grehe nakopavale. Oh, ko bi bil po ſgledu ſvetiga Alojsja zhul, bi ne bil tolikokrat od hudizha premagan! Svojo ſlaboſt fim dolshil, pa fim hinavſko govoril, ker fim ravno to ſlaboſt ljubil, in ji ſtregel. O Goſpod! daj mi gnado prave pokore, odpuſti mi mojo veliko neſpamet; obljubim po ſgledu ſvetiga Alojsja nad ſeboj zhuti, ſvoje poſhelenje krotiti, ti dopadljivo ſshiveti. Amen.

XXII. dan roſhniga zveta.

Sveti Pavlin ſhkof.

Sveti Pavlin je bil rojen v' letu 353 na Franzoſkim v' meſtu Bordovu, kjer je bil njegov ozhe oblaſtnik. Ni bilo ſkoraj v' vſim zeſarſtvu tako bogate in ſlovezhe hiſhe. Per imenitnim uzheniku Avſonji ſe je uzhil, kteri

je bil tudi uzhenik zesarja Grazjana. Pod tim flovezhim uzhenikam je prebrifani mladenizh Pavlin vse druge v' uzhenosti presegel; ljub-
ljen in hvaljen je bil od vsih, ker je bil bo-
gat in perljuden. Pa njegova uzhenost je bi-
la le posvetna, in per vsi svoji uzhenosti je
slab bil. Oshenil se je s' slo bogato Shpan-
sko gospo Terásijo, in ni drusiga mislil, ko
dobrote sveta mirno vshivati. Bil je oblastnik
deshele, in potlej poglavar Rimskiga mesta
postavljien; torej so bili nar imenitnisfi ljudje
njegove prijasnosti sheljni. Vse to mu ni bi-
lo drusiga ko smota in savesa f' svetam. Pa
Bog mu je dal sposnati nizhemernost vsih po-
svetnih dobrot; nadloge so mu pot perprav-
ljale k' spreobernjenju. Dokler je zesar Gra-
zjan gospodoval, je Paulinu vse po frezhi shlo;
po zesarjevi smerti je bil grosno nadleshe-
van, in ravno to mu je ozhi odperlo sapelji-
vi svet sposnati. Njegova bogobojezha gospa
Terásija in poboshni shkofje so ga prijasno
profili, de naj sa svoje svelizhanje skerbi. K'
njegovimu spreobernjenju je nar bolj perpo-
mogel sveti Martin shkof, kteri ga je bil od
hude bolesni f' zhudeshem osdravil. Pavlin
je is hvaleshnosti do Boga sklenil svet sapusti-
ti, in v' miru Bogu flushiti. Gorezhe se je
perporozhil svojimu sbranimu pomozhniku,
svetimu shkofu Feliksu, in je po njem dose-
gel, kar ga je frezhniga vekomaj storilo.

Bog je is sosebniga usmiljenja Pavlina f'
svojo gnado obiskal, in mu dal svoje posvet-

no shivljenje sposnati. Ni s'he bil keršhen; torej se je skeršno h' kerštu perpravljaj, in v' letu 389 svetimu shkofu Delpinu keršiti dal. Per svetim kerštu je bil prezhudno prenovljen in prerojen, in je s' vso dušho Bogu flushil. Desiravno je prej pred svetam pravizhno shivel, je vender, od gnade boshje rasvetljen, vse svoje pretezhene leta sposnal prasne in sgubljene. Ref je to, oblast, bogastvo, zhašt, uzhenost, sgovornost, in kar je taziga, je prasno in shkodljivo, ako ni strahu boshjiga. Po prejetim kerštu je Pavlin shel na Shpansko, de bi v' ptuji desheli mirno Bogu flushil. Per svoji poboshni gospej Terásii je shivel, ko brat per sestri; dolgo je molil, vedno se poštíl, ubogim obilno pomagál, in v' vsih dobrih delih je bil bogat, ker ga je ljubesen do Boga gospodovala. De bi bres skerbi Bogu flushil, je svoje premoshenje ubogim rasdal. Vsi so se nad tem zhudili, pa to ni bilo v' sim v'shezh. Dobri so ga hvalili in povishevali; pa shalošten je bil njih hvale, in je djal: „Je li to veliko, svoje premoshenje sa nebesško kraljestvo dati? Jest sim komaj sazhel po pravi poti hoditi, kedáj bom s'he dober kristjan?“ Slabi so ga sanizhevali, in sa norza imeli, tudi njegov poprejshnji uzhenik Avsoni se je njegovim sanizhevavzam perdrushil; pa sveti Pavlin je njih sanizhevanje serzhno sanizheval, in Bogu vsešto flushil.

V' letu 393 je Pavlin shel v' veliko mesto Barzelono, in je ondi shivel ko nar sve-teji pufhavernik, vedno v' postih, v' molitvah, v' sotsah, v' vsih dobrih delih. Desiravno je bil smiraj v' samoti, so ga sposnali, in per-morali masnnikovo posvezhenje prejeti. Vsi so ga visoko zhasili; pa prav sato ni mogel ondi ostati, shel je v' Rim. Tode tudi v' Ri-mu je bil od vsih zheshen; is Rima je shel na Napolitanfko v' mesto Nolo, de bi, tako re-kozh, pred zhasijo beshal. Pa ni mogel ube-shati. Ko je she v' tistim mestu bil, je shkof Pavl umerl, in vsi so svetiga Pavlina isvolili sdaj shkofa. S' vso mozhjo se je branil; pa ni se mogel ubraniti; prav sato je bil te viso-ke oblasti vreden. Bil je pravi naslednik apo-stelnov, ne le v' oblasti, ampak tudi v' sker-bi. Svoje ovzhize je neisrezhenno ljubil, in slo je od njih bil ljubljen; vedno je uzhil, usmiljeno svaril, in vsm pomagal, de bi bili svelizhani. S' tem ljubesnjivim sadershanjem si je vse podvergel; vsih serza so bile v' nje-govi oblasti, vsi so ga radi ubogali, in hre-peneli storiti, kar jim je sapovedoval; sapo-vedoval pa ni drusiga, kakor kar jim je k' svelizhanju perpomoglo. Kralj Alarik je s' neusmiljenim ljustvam mesto Nolo premagal in obropal. Sveti Pavlin je v' tej britkosti svojim ovzhizam s' vsm pomagal; tudi sebe bi bil rad dal jih reshiti. Eno leto potlej so is Afrike drugi hudi sovrashniki prishli, in me-sto Nolo spet premagali, tudi ga obropali, in

imenitniſhi meſtnane v' ſuſhnoſt odpeljali. Svetimu Pavlinu je hotlo ſerze raſpozhati od velike ſhaloſti, dal je vſe ſvoje premoſhenje ſa reſhenje veliko ſvojih; ko ni vezh premoſhenja imel, je ſam ſe v' ſuſhnoſt dal, de bi reſhil ediniga ſinú ſhaloſtne vdove. Bil je v' Afriko odpeljan; pa Bog ga je zhudno reſhil, in je ſpet priſhel k' ſvojim ovzhizam, ktere ſo neisrezheno veſelje obhajale ob njegovim prihodu. V' tih dobrih delih je ta ſveti ſhkof ſedemdeſet let ſtar umerl v' letu 431.

N a u k.

Od nevednoſti kerſhanſkih dolſhnoſt.

Sveti Pavlin je bil pred ſvojim ſpreobrnjenjem viſoko uzhen, vender je bil neveden: miſlil je, de pravizhno ſhivi, pa je bil greſhnik pred Bogam; vſi ſo hvalili njegovo poſhteno ſhivljenje, vender ni bil boſhje hvale vreden. Dokler je v' nevednoſti ſhivel, ga ni veſt pekla, in ni vedil kaj popravljati; potlej je ſpoſnal, obſhaloval, in ſe ſpokoril. Ravno taka flepota utegne biti v' tebi, o kerſhanſka duſha! ta pa je huſſhi od ſpoſnanih grehov, ker ne veſh popraviti, kar is nje hudiga delaſh.

Popraſhaſh: „Isgovarja nevednoſt?“ Narprej odgovorim: Nevednoſt ne isgovarja vſelej. Ako bi te nevednoſt vſelej isgovarjala, bi bila velik dar boſhji, ker bi bil v' vſih hu-

dobijah nedolshen, in bi delal bres vsiga greha, kar bi hotel, ko bi ti slepa vest ne ozhitala. Sam sposnash, de to ne more biti. Vdruzgizh odgovorim: Je nevarno in tudi nemogozhe to vselej prav rasfoditi; sakaj kdo je bil Gospodu svetovaviz, ali kdo je njegovo misel popolnoma sposnal? Zhlovek ne more vediti, koliko ima natorniga uma, koliko in kakofhne gnade je od Boga prejel, ali je sadosi isserza profil, koliko si je persadeval resnizo sposnati; zhe mu nemogozhnost ali ljubesen do greha ubrani boshjo voljo sposnati. Te rezhi sam Bog popolnoma vé, in ravno sato pravi modri: „*Kdo samore rezhi: Moje serze je zhisto, jest sim bres madesha?*“ Prip. 20, 9. Zhe ti ljubesen do greha, sanizhevanje rasedetih resniz in naukov, lenoba, opushenje molitve, lakomnost, napuh, in kar je taziga, brani resnizo sposnati, kako bosh isgovorjen? Modri pravi: „*Hudobnesh se sam v' svoje hudobije vjame: umerl bo, ker ni svarjenja poslushal, in bo v' obilnosti svoje nespameti golufan.*“ Prip. 5, 22. 23. Premisli te besede, in lahko sposnash, de greshna slepota ne more isgovarjati.

Tudi nimash isgovora, zhe ozhitanje svoje vesti sanizhujesh, de bi v' grehih mirno shivel. Enako misli, zhe raj verjamesh slabim ko dobrim, raji hudobnim ko uzhenikam katolske zerkve. Ako bi ti bil dober otrok, bi bil she sdavnaj lahko svoje smote popravil; pa raji svojimu poshelenju verjamesh, in si ne

dašh dopovedati. Ali Bog ne bo svojih sapoved po tvoji spazhenosti preobrazhal, temuzh tvojo radovoljno spazhenost po svojih sapovedih obsodil. Zhe te tvoje hude dela napravi-jo, de luzh sovrashish, in temo ljubish; ne bosh obsojenju odsheh. Jan. 3, 19.

Porezhefh: „She eno shelim svediti: so li isgovorjani grehi, ktere is nevednosti storim, zhe gnade boshje nimam?“ Odgovorim: Bog je svest, in zhloveka ne sapusti, zhe on prej ni od zhloveka sapushen; zhe je pa bres gnade boshje, nima isgovora sa svoje grehe, temuzh more sposnati: „*Savoljo mojih grehov je moja pomozh delezh od mene.*“ Pf. 21, 2. Ne bodi svijazhen, kakor so nekteri svijazhni. Se isgovarjejo: „Se ne morem poboljšhati, ker gnade boshje nimam.“ Ko bi pa gnada boshja v' njih oblasti bila, bi djali: „Se bom poboljšhal, kader bom hotel.“ Moli boshje skrivnosti, profi is ferza, poslušhaj in premišljuj svete nauke, premaguj hudo poshelenje, bodi Bogu svest, in ne bosh nikdar sapushen.

M o l i t e v.

O moj ljubesnjivi uzhenik in odreshenik, Jesus Kristuf! kako se samorem s' nevednostjo isgovarjati, ker vedno slishim tvoje svete nauke po duhovnih, tvojih namestnikih? Ne le uzhil si me, in me she uzhish, tudi gnado si mi saflushil, in mi jo dajesh, de bi umel

in delať tvojo sveto voljo. Tvoji sveti volji se vřtavljam, ker mi jo greřhna ljubesen do greha brani řposnati in řpolnovati. O Gospod! daj mi mogořhno gnado, rasřvetli s' njo mojo smoteno nepokornu duřho, in podversi jo sebi, de řposna in dela vřo tvojo sveto voljo. O sveti Pavlin! pomagaj mi s' svojimi prořhnjami per Bogu, de po tvojim sgledu odpravim svojo greřhno řlepoto, in po řposnani volji boshji řtanovitno řhivim; Amen.

XXIII. dan rořhniga řveta.

Sveti Alban marternik.

Sveti Alban je bil rojen na Angliřkim ali Engendarřkim od nevernih řtarřhev. Tudi on je veliko let malike molil. Bilo je v' deřheli řizer nekaj kriřtjanov, pa v' miru řo bili puřheni do zhařa Dioklezjana, to je, okoli řoo let po Kriřtuřovi řmerti. Ta neverni řesar je řapovedal tudi tamkaj kriřtjane řreganjati, kteri řo řerzhno merli řa Jeřuřovo vero. Pervi marternik na Angliřkim je bil sveti Alban. Malikovaviz je bil řizer, vender pa natorno dober in uřmiljen. Is tiga natorniga uřmiljenja je pod řreho vřel in perkrival duřovna, ki řo ga neverniki řreganjali řavoljo vere;

tudi mu je dajal, kar je potreboval. To natorno ufmiljenje je bilo sazhetik njegoviga svelizhanja, kakor bo sdaj rezhenó. Vidil je nesnaniga duhovna krotkiga, poterpeshljiviga, bogabojezhiga, vedno v' postih, v' molitvah in dobrih delih, ponozhi vezhi del v' premishljevanji in v' boshji hvali. Nad tem se je grosno zhudil, in sdelo se mu je, de ima ne zhloveka, ampak Boga v' svoji hishi. Njegovo sveto shivljenje, vse drugazhno ko shivljenje nevernikov, mu je grosno dopadlo, in tudi on je shelel tako shiveti. Is tiga dobriga konza ga je lepo profil, de naj ga v' kershanfski veri uzhi. Duhoven, to proshnjo saflishati, je Boga hvalil, kateri mu je té svete shelje dal, in ga je v' sveti veri skerbno uzhil. Alban je s' rasvjetljenjem gnade boshje kmalo sposnal svetost Jesufove vere in nemnost svoje vere; od sebe je malike vergel, in le praviga Boga molil.

Bogabojezhi duhoven je bil dolgo zhafa v' Albanovi hishi perkrit; pa neverniki so ga smiraj iskali, de bi ga umorili, ker jih je veliko savoljo njegoviga opominjevanja malike sapustilo. Oblastnik je po drusih svedil, de je v' Albanovi hishi. Bersh je nekaj soldatov tje poslal, de bi ga pred-nj perpeljali. Alban je to hitro svedil. Vef hvaleshen sa prejete dobrote je svojiga dobriga uzhenika v' svoje oblazhila preoblekel, de je v' njih nesnan ushel; on je pa njegove oblekel; in doma ostal. Kader so soldatje v' hisho prifhli, jim

je naproti shel, pred njimi povedal in prizhal svojo vero, in jih lepo nagovarjal, de naj she oni v' praviga Boga verujejo. Niso ga poslušali, temuzh pred sodnika so ga peljali, in rezhejo: „Tukaj imash sovrashnika nashih bogov!“ Oblastnik je ravno bogovam daroval, in ko po soldatih své, kakor se je godilo, rezhe svetimu Albanu serdito: „Bogove móli; ako jih ne molish, bosh vse unimu namenjeno terpljenje ti preštati mogel.“ Sveti Alban mu je serzhno odgovoril: „Tiga ne bom nikdar storil, ker molim le shiviga Boga, stvarnika nebes in semlje.“ Oblastnik ga je ukasal hudo pretepati. Sveti Alban pa je Jesusa hvalil, kateri mu je dal savoljo njegoviga imena kaj terpeti. Ravno tako serzhnost je v' vsih drusih bolezhinah skasoval. Oblastnik je sgu-bil upanje ga premagati, in ga je v' smert obsodil rekozh: „Sapovem, odsekajte glavo nepokornimu Albanu.“ Umorjen je bil v' letu 304, in s' njim tudi en soldat, kteriga je bil s' velikim zhudeshem spreobernil.

N a u k.

Od dobriga sgleda.

Sveti Alban je bil po dobrim sgledu bogabojezhiga duhovna spreobernjen, kteriga je is usmiljenja v' svoji hishi imel. Is njegoviga svetiga shivljenja je svetošt katolske vere sposnal, in tudi sa-njo svoje shivljenje dal.

Pohujšhanje ima veliko mozh, ker je spride-
na natora k' slabimu nagnjena; pa tudi do-
bri sgled ima prijetno mozh, in zhloveka lah-
ko nagne tako shiveti, kakor nad drusimi vi-
di. Prav govori f. Gregori papesh: „Beseda
uzhi, dobri sgled pa vlézhe.“

Dober sgled dajati je od Boga sapoveda-
no. Zhe hozhesf svojo dusfho svelizhati, shi-
vi sveto; sveto shivljenje je tebi potrebno k'
svelizhanju, in f' svojim svetim shivljenjem da-
jesf tudi svojimu blishnimu dober sgled. Svi-
ti Peter je vsm vernim sapovedal: „*Imejte
dobro sadershanje med neverniki, de ne bo-
do hudiga govorili od vas, temuzh vasfhe
dobre dela vidili, in Boga zhasfili.*“ I. Pet.
2, 12. Sdaj ni med nami nevernikov; pa ni
malo slabih kristjanov, kterim samoremo s'
dobrim sgledam pomagati. Duhovni, deshel-
ni oblastniki, starfhi in gospodarji so fosebno
dolshni dober sgled dajati. Zhe kdo imenit-
nistih bogabojezhe shivi, veliko pomaga; pa
tudi pohufhanje tih je nevarnisthi. Kdor je
poprej ozhitno slabo shivel, je tudi fosebno
dolshen s' dobrim sgledam dano pohujšhanje
popraviti. Sveti Peter je Jesufa ozhitno o-
snanoval, kteriga je poprej bil satajil. Sveti
Pavel je neisrezheno fkerbel sa zhasf presve-
tiga imena Jesufa, ktero je poprej ozhitno
preganjal. Ozhitna gresfhniza v' Jerusalemu
se je pred Jesusam in drusimi ozhitno poni-
shala. Sveta Margareta is Kortone je dano
pohujšhanje ozhitno popravila. Premisli te

nauke, in persadevaj si, kolikor ti je mozh, sebi in svojimu blishnimu s' dobrim shivljenjem pomagati.

Sakaj moresh dober sgled blishnimu dajati? Sato, ker je Gospodova sapoved, in ker si dolshen sa blishniga sferbeti, de bi Boga hvalil; tedaj ne is hinavshine savoljo svoje zhashti, ampak is zhishe ljubesni do Boga in blishniga. Kristuf sapové: „*Naj sveti vasha luzh (vashe lépo shivljenje) pred ljudmi, de vashé dobre dela vidijo, in zhashtë Ozhe-ta nebeshkiga.*“ Mat. 5, 16. Zhe pred ljudmi dobro shivish, de bi te hvalili; si hinaviz, si farisej, in pokorjenja vreden.

Dajaj drusim dober sgled, pa tudi jemlji ga od drusih. Karkoli dobriga, slasti sapovedaniga, nad drusimi vidish, jemlji od njih: in hvali Boga. Sveti Pavel pishe vernim: „*Ravnajte se po meni, bratje! in glejte nanje, kateri tako shive.*“ Filip. 3, 17. Tudi: „*Profim vas, ravnajte se po meni, kakor se jest po Kristufu.*“ I. Kor. 4, 16. Ohrani te besede, in posnemaj bogabojezhe, kateri po Jesufu Kristufu shivé. Dajaj in jemlji dober sgled savoljo Boga, in bosh od njega veliko plazhilo prejel.

M o l i t e v.

O nebeshki Ozhe! ti si svojiga ljubiga Sina na svet poslal, de nam je pravi pot v' nebefa kasal, pa ne shivim po njem; tudi

imam pred ozhmi sglede tvojih svetih flushabnikov, vender svojiga shivljenja ne ravnam po njih, shivim slabo, in se rad pohujšham nad slabimi. Zhudna stvar sim jest! V' ozhitnih keršhanskih dolshnostih skasujem nekaj bogabojezhosti, v' drusih perloshnostih pa se rasodeva moja merslota. Vzhasi te ozhitno hvalim, in blishniga prav uzhim; vzhasi te ozhitno sanizhujem, in blishniga pohujšham. Rad poslušham od shivljenja tvojih svetnikov, in nad slabimi ljudmi se rad pohujšham. Ne de bi po dobrih shivel, me sko-raj nevolja obide, ker je njih sveto shivljenje mojimu slabimu svarjenje. O Gospod! dai mi gnado po Jesusu shiveti, de f' svetim shivljenjem blishnimu pomagam v' nebesa. O sve-ti Alban! kateri si is serza rad dober sgled vsel, in ga drusim dal, prosi sa me, mlazhniga kristjana, de bogabojezhe in serzhno pred Bogam in pred ljudmi shivim, de bo Gospod vsih od mene in od drusih vekomaj hvaljen. Amen.

XXIV. dan roshniga zveta.

Rojstvo svetiga Janesa kerstnika.

Kader je zhas prishel usmiljeniga boshjiga obiskanja in prihoda obljubljeniga Odresheni-

ka, mu je Bog dal svetiga napovedovavza, de bi pred njegovim oblizhjem hodil, in ljudi k' njegovimu sposnanju perpravljal. Ta je bil sveti Janes, kteriga rojstvo zerkev danf obhaja. V' Judovskih gorah je bil ob zhasu Heroda kralja bogabojezh duhoven, po imenu Zaharija; njegovi sheni pa je bilo ime Elisabeta. Oba sta bila Aronoviga rodu. Boshja beseda prizhuje tudi: „Oba sta bila pravizhna per Bogu, ker sta po vsih sapovedih shivela.“ Refnizhnishhi in lepshi hvale ne more biti, ko je ta. Ta dva bogabojezha zhloveka nista imela otrók, de si ravno sta Boga gorezhe profila, de bi jima jih dal; perletna sta she bila, in upanja ni vezh bilo. Bog je odlashtal nju gorezhe proshnje prej uslishti, de bi njih veselje obilnishhi bilo. Na duhovna Zaharijeta je versta bila v' Gospodovim tempeljnu boshjo flushbo opravljati. Shel je v' Jerusaleml, de bi svoj teden dostal. Duhovni so po navadi vadjáli, kaj bi kdo v' tempeljnu opraviti imel. Zaharijata je sadelo kadilo sashigati, druge kaj drusiga. Ravno v' tim svetim opravku je bil v' svetinishhi, kar se mu angelj na desni strani altarja perkashe. Zaharija se prestrashti, pa angelj mu prijasno rezhe: „Ne boj se, Zaharija, sakaj tvoja proshnja je uslishtana; tvoja shena Elisabeta ti bo sinú rodila, imenuj ga Janesa. Vesel bosh, in od veselja bosh poskakoval, in pa veliko se jih bo njegoviga rojstva veselilo; sakaj velik bo pred Gospodam, in she pred rojstvam

f' svetim Duham napolnjen. V' duhu in mo-
zhi Elijeta preroka pojde pred Gospodam.“ Za-
haharija je nesaupno angelja vprašal: Kaj
me zhe tega preprizhati? sakaj jest sim star,
in moja shena je she perletna.“ Angelj mu
je odgovoril: „Jest sim Gabrijel, kateri stojim
pred Bogam, in sim poslan ti to rasodet. In
glej, ker nisi mojim besedam verjel, bošh
mutašt do obljubljeniga sinú.“ Angel sagine, in
Zaharija se dolgo ne savé. Ljudstvo pred sve-
tinjišhem ga zhaka, in se zhudi, de se toli-
ko v' njem mudi. Zaharija pride pred ljud-
stvo; pa nad njim po navadi glasno moliti ni
mogel, ker je mutašt bil. Vsi so sposnali, de
je v' tempeljnu perkasen imel; so se zhudili,
pa niso vedili, kaj se je sgodilo. Ko je Za-
harija svoj teden doštal, je shel domu.

Nad sveto Elisabeto so se besede angelja
Gabrijela spolnile. Povila je sinú. Shlahta
in sosedje so se slo veselili, in Boga hvalili
savaljo njene zhudne rodovitnosti; pa she bo-
lj je ona Bogu hvaleshna bila. Osem dni po
rojstvu so po sapovedi prišli deteta obreso-
vat, in mu imena dat. Hotli so ga po ozhetu
Zaharijatu imenovati; pa sveta Elisabeta jim
je djala: „Ne tako, ampak Janes naj mu bo
ime.“ Navada je bila per Judih imena star-
šhev ali blishne shlahte nad otrozi ponavlja-
ti; sato so ji odgovorili: „Sej nobeniga ni v'
shlahti tiga imena.“ Pomignili so mutaštimu
Zaharijatu, kako bi hotel dete imenovati?
Na tablizo je sapisal: „Janes mu bodi ime.“

Vsi so se zhudili, in so sposnali, de je to od Boga. Takrat je Zaharija spregovoril, Boga hvalil, in prerokoval rekozh: „Hvaljen bodi Gospod, Israelski Bog! ker je obiskal, in odrefhenje perpravil svojimu ljudstvu, kakor je po svojih prerokih govoril. Ti, dete! bosh prerok Narvishiga; sakaj pred oblizhjem Gospodovim mu pojdesih pota perpravljat.“ She vezh je Zaharija govoril, kakor mu je sveti Duh dal govoriti. Vsi so ostermeli in djali: „Kaj bo is tiga otroka?“ Sveto pismo tudi prizhuje, de je Janes mozhen prihajal v' svetim Duhu; de je she otrok shel v' poshavo, kjer je bil, dokler mu je Gospod ondi biti ukasal, de je Judam osnanoval pokoro, in s' njo pot perpravljat prihodnimu Odrefheniku. Kar je she praviti od tih skrivnost, bo do perloshniga zhafa perhranjeno.

N a u k.

Od prave visokosti.

Katolska zerkev obhaja spomin smerti svetih boshjih flushabnikov, in ne spomina njih rojstva, ker so bili greshniki rojeni, in she le potlej posvezheni; obhaja pa spomin Janesoviga rojstva, ker je on she pred rojstvom bil posvezhen, kakor je angelj Zaharijatu povedal. Sveti Janes je bil svet rojen, je sveto shivel, in je sveto umerl. Nesapopadljiva je svetost Janesova. Jesus Kristus, vezhna ref-

niza in pravizhen sodnik shivih in mertvih, je svetiga Janesa visoko hvalil. Hvalil je njegovo stanovitnost, njegovo pokorjenje, in de bi po mozhi sapopadli njegovo veliko svetost, je djal: „*Kar jih je od shen rojenih, ni vezhiga od Janesa kerstnika.*“ Mat. 11, 11. Jesuf je od njega pravil, de je vezhi od vsih prerokov, in angelj, de je poslan mu pota perpravljat.

Kar boshja beseda prizhuje od svetosti Janesove, nas uzhi, v' zhem je prava visokost, in nas perganja jo dosezhi. Prava visokost je bogabojezhnost; nasha prava visokost je Bogu flushiti, njegovi prijatli biti; prijatli biti nebeshkiga kralja je nar visokejsi zhasht in nar bolji frezha. Ravno sato si moremo persadevati imeti nad seboj, kar vsigamogozhnimu Bogu dopade, namrezh ljubesen, ponishnost, zhlost, pokorjenje, poterpeshljivost, usmiljenje, in kar je taziga; vse to pa is shive vere, terdniga upanja, gorezhe ljubesni. To povishuje zhloveka, in ga frezhniga dela. Kaj je bil sveti Janes pred svetam? Res, ob njegovim rojstvu so vsi sposnali, de je Bog s' njim; pa to je bilo bleso hitro posabljeno. Bil je do tridesetiga leta v' pushavi skrit, ni bil bogat, bil je slabo oblezhen, in v' jezhi ko hudodelnik umorjen. Zhe je ravno vse to res, vender ni bilo taziga svetiga flushabnika pred boshjimi ozhmi.

Kristjan! premisli, kaj sveta vera uzhi. Ona uzhi, de je vse prasno, le Boga ljubiti,

in njemu flushiti ne. Ti ishefsh bogastva, zha-
fši, in kar te na semlji povishuje; pa vse to
te bo hitro sapustilo. Vse se pod sonzam
premenjuje, in ni nobene stanovitnosti; zelo
mozhne terdnjave in velike mesta padejo; od
enih ni mogozhe resnizhno rezhi: „Tukaj so
bile.“ Tako vse mine pod nebam. Imej in
vshivaj, kar koli si vofhi tvoje lakomno in
prevsetno serze, kaj ti bo pomagalo? Naj te v-
sa frezha spremlja do groba, kakofhna bo po-
tlej f' teboj, ako sdaj Bogu ne flushish? Vse
posvetne dobrote so nestanovitne, in bodo naj
tudi do smerti, smert te bo od njih odlozhila;
zhe sa drugo nisi fkerbel, bofh vekomaj ne-
frezhen. Práv govori David: „*Resnizhno je*
zhlovek saftonj nepokojin.“ Pf. 38, 7. Salo-
mon, njegov sin, nar frezhnifhi kralj, je rav-
no to fkufl, in potlej sposnal rekozh: „*Kar*
koli so moje ozhi sashеле, jim nisim odre-
kel; pa nad vsim sim vidil nizhemernost in
duha tesho.“ Prid. 2, 10. 11. Tako bo tudi
f' teboj, zhe ne poprej, vsaj sadnjo uro. Zhe
prasen dobriga saflushenja pred sodbo pojdesf,
kaj ti bo vse drugo pomagalo?

M o l i t e v.

O, kaj so vfa visokost, vfa frezha in vse
dobrote sveta? To je vse prasno in vse nestan-
ovitno, je tudi fhkodljivo dufhi, ktera ni stan-
ovitno sdrushena s' Bogam; vender sim po
navadi neumnih otrok prasne rezhi neisrezhe-

no ljubil, sa-nje si veliko persadeval, in smiraj nepokojno sferbel. Kaj bi mi pomagalo, ko bi vef svet dobil, duſho pa pogubil? O Jeſuf, uzhenik reſnize in modroſti! raſſvetli mojo temno duſho ſ' ſvojo gnado, de tebe iſhe in ljubi. Tvoj ſluſhabnik biti je edina frezha in viſokoſt; ſtori me tedaj ſvojiga ſveſtiga ſluſhabnika, de bom po ſmertí od tebe med tvoje ſvete povíſhan. S. Janes! pròſi Jeſufa ſa-me, ſlepiga kriſtjana, de po tvojim ſgledu vſe dobrote ſvetá ſanizhujem, in Jeſufu ſveſt oſtanem. Reſ, njega ſe bom derſhal, in njemu ſveſto ſluſhil, de bo moja duſha ve-komaj frezhna. Amen.

XXV. dan roſhniga zveta,

Sveti Proſper, zerkveni uzhenik.

Sveti Proſper je bil rojen v' Akvitánii ná Franzoſkim v' letu okoli 400 po Jeſuſovim rojſtvu. Ne vé ſè fízer od njega, kako je bil sre-
jen, in kako je v' mladoſti ſhivel, pa njegova ſoſebna gorezhof, viſoka uzhenof in nepremag-
ljiva ſerzhnof v' katolſkih reſnizah ſadoſti in obilno prizhuje, de je ſhe ſgodaj rad ſe uzhil, gorezhe molil, vedno premíſhljeval, in boga-bojezhe ſhivel. Sadoſti je povedati, de je bil neodlozhljiv prijatel ſvetiga Avguſhtina in

drusih svetih fhkofov. Savoljo nepokojnih vojsk je svojo deshelo sapustil, in se preselil v' veliko mesto Marfilijo, kjer je dosti krivizhnih sovrashnikov nashel. V' tistim mestu in v' drusih blishnih ni bilo malo lashnjivih uzhenikov, kterim nauk svetiga Avgushtina od gnade boshje ni dopadel, ker so bili polni napuha. Uzhi-li so lashnjivo, de samore zhlovek is lastne mozhi kaj dobriga sheleti, ali perzheti bres pomozhi gnade boshje, in de gnada le potlej dokonzha, kar je zhlovek is svoje mozhi perzhel. Ta nauk je lashnjiv in sapeljiv; torej je sveti Prosper, ves vnet in stanoviten v' zhi-stih naukah katolske zerkve, dosti in uzhenopisal v' poduzhenje lashnjivih uzhenikov. Ali ti se resnizi niso vdali; po navadi terdovratnih gresnikov so si she le hude rezhi soper njeg-a ismishljevali, in ga rasnasnali, de bi bil od vsih sovrashen. Prosper ni maral sa njih krivizhno ismishljevanje, pa bal se je sa resnizo; in de bi verni ne bili od njih sapeljani, je shel v' Rim k' papeshu s. Zelestinu, mu vse to rasodel, in ga pomozhi profil. Sveti papesh je bil vesel njegove gorezhosti, in mu je dal spisano prizhevanje njegove zhiste vere od gnade boshje. Njegove sovrashnike to ni potolashilo; vse svijazhne isgovore so si ismishljevali, de bi se resnizi ne udali. Desiravno je pa sveti Prosper veliko sovrashnikov imel, se jim ni dal premagati, temuzh Bogu je svest ostal. Kader je bil papesh sveti Leon, prvi tiga imena, isvoljen, je svetiga Prosperja v' Rim

seboj vsel, de bi ga v' zerkvenih opravkih pomagavza imel. S. Prosper je vef zhas svoji-ga shivljenja sa zhas boshja delal, in v' letu 463 je shel is tiga svetá saflusheniga plazhila vshivat.

N a u k.

Napuh obroduje smote, in jih popraviti bráni.

Sveti Prosper je bil vef vdan refnizi, ktero je od katoljshe zerkve prejel; do smerti se je sa-njo vojskoval, in se krivizhnim sov-rashnikam ni dal nikdar premagati. Kar je on is ljubesni do Boga sa refnizo delal, so njegovi soperniki soper refnizo is napuha delali. On je imel prizhevanje katoljshe zerkve in dobre vesti, uni so bili od napuha oflepljeni. Ref, napuh zhloveka vpijani in sapeljuje, pa tako nevidno in sladko, de ne sposna; is tiga pri-jetniga strupa isvirajo lahko vsi grehi, kateri so ravno tako nesnani, ko napuh, is kteriga so prishli. Napuh obroduje in isgovarja gre-he. Kar je stari Tobija svojimu ljubimu sinu rekel, je slehernimu rezhenó: „*Napuha ne pusti v' svojih mislih ali besedah gospodari-ti, sakaj v' tim je pogubljenje sazhetih ime-lo.*“ Tob. 4, 14.

Vsi grehi lahko isvirajo is napuha, in se teshko sposnajo; torej se skerbeno varuj tiga presejàniga strupa, de nefrezhen ne bosh. Pre-

vsetnesh raji verjame sebi ko všim drugim; tudi drugim fizer verjame, pa le kader mu po njegovi slabosti govoré. Prevsetnesh meni, de dosti ve, ker je nezhutno sapeljan, hujšhi napuh ko je v' njem, terdovratnišhi je. Svoje uzhenosti in visokosti, svojiga saflushenja in drusiga ismišhljeniga dobriga preprizhan, v' svojo mozh upa, se na svojo modrost sanasla, in prav sato sgreshti loshej ko drugi pot pravize in resnize. Is gerdigâ napuha isvirajo krivovertstva, predersne besede soper sapovedi, nepokorshina, bahanje, sanizhevanje, ozhitanje, terdovratnost, nepokora, in dosti drusiga hudiga. David prizhuje od sebe: „*Preden sim bil ponishen, sim greshtil; sdaj pa spolnujem tvoje besede.*“ Pf. 118, 27. Modri prizhuje: „*Napuh je vsiga greha sazhetik.*“ Sirah 10, 15. Ne le grehi, ampak tudi terdovratnost v' njih isvira is napuha, ktera ubrani svoje smote sposnati in popraviti. Prevsetneshu zelo v' misel ne pride: „*Morde sim se smotil, nisim prav storil.*“ Tudi se ne da preuzhiti, in meni, de ga blishni is hudiga serza, is jese, is nevoshljivosti uzhi ali svari. Kako se bo tak preuzhil in poboljšhal? Hudobne Jude posnema, kteri so Jesusu djali: „*Ne rezhemo li prav, de si Samarijan, in hudizha imash?*“ Jan. 8, 48. Usmiljeniga uzhenika Jesusa so strashno preklinjali; vender so mislili, de prav govoré. Gorjé zhloveku, kteriga napuh gospoduje!

M o l i t e v.

O Jezus! uzhenik ponishnosti! pred teboj shaloſtno ſposnam ſvojo hudobijo. Ti, kralj nebeſ in ſemlje! ſi ſe hotel v' moj nauk glo- boko ponishati; jeſt ſlaba ſtvar, in vſiga hudi- ga poln, ſe ponishevanja ſramujem. Moje pre- viſoke miſli, oſhabne beſede, ſanizhevanje bliſh- niga, nepokorſhina ſoper tebe in oblaſtnike, terdovratnoſt v' hudim, in doſti taziga, bi me pazh lahko preprizhalo, de niſim ponishni- ga ſerza; pa napuh, is kteriga je vſe to hudo priſhlo, mi je vſe to perkrival.

O Goſpod! daj mi po ſvoji veliki miloſti ſvetlobo ſposnati, in mozh popraviti ſvoje ſmo- te, de jih bom pred teboj ſposnaval, in jih popravil, kolikor bo mogozhe. O ſveti Proſper, ponishni, pa ſerzhni vojſhak ſoper prevſetne ſanizhevarze Jeſuſove gna- de! ſproſi mi gnado vſe ſvoje grehe ſposnati, ſe premagovati, in v' ponishnoſti ſhiveti, de bom po ſmertí od boſhje miloſti povíſhan. Amen.

XXVI. dan roſhniga zveta.

Sf. Janes in Pavel brata, marternika.

Sveta Janes in Pavel, brata, ſta v' Rimu pod nevernim zesarjem Juljanam ſa vero Jeſuſovo

umorjena bila v' letu 362. Zesar Juljan je bil fizer v' katolshki veri srejen; pa smoten od nevernih fleparjev in od hudizha je sveto vero sapustil, in malikovaviz postal. Silno prekanjen je bil, in zerkev boshjo je svijazhno preganjal: neusmiljene malikovavze je oblastnike postavljaj, de bi kristjane satirali, pregledoval je kar koli so neverniki hudiga in neusmiljeniga kristjanam delali; velike flushbe jim je obetal, kateri bi sveto katolshko vero sapustili. Pa to mu she ni bilo sadofti; hude rezhi si je soper nedolshne verne ismishljeval, de bi bili umorjeni, on pa nedolshen pred ljudmi ostal. Tako in she drugazhi je zerkev boshjo krivizhno preganjal. Sf. Janes in Pavel sta bila tudi od njega umorjena sa vero Jesufovo, pa f' to svijazho, ker nista hotla per njem flushiti. Popisovanje njune smerti ni fizer v' svoji zhiftofti do nas prishlo; vendar je, kar od nju spisaniga sdaj imamo, k' poduzhenju, in resnizhno se vé, de sta bila sveta Janes in Pavel she od nékedaj v' veliki zhafti. Bila sta, pravijo, flushabnika Konfhtánzije, hzhere Konfhtantina zesarja, ktera jima je savoljo njune svefte flushbe veliko premoshenje sapustila. Ta dva sveta brata sta f' prejetim premoshenjem ubogim slo pomagala. Zesar Juljan je shelel oba v' svojo flushbo vseti is upanja, de bosta v' njegovi hifhi od flushbe Gospod Boga odstopila. Pa sporozhila sta: „Tvoji flushbi se odpoveva, ker si ti od flushbe Jesufove odstopil.“ Zesarja je ta

serzhni odgovor slo raserdil; soldafhkimu oblastniku Terenzjānu pishe, de naj dvema bratama skrivaj smert napové, ako bi ne hotla malikov moliti. Oblastnik jima je to napovedal, in deset dni odloga dal premisliti. Sf. Janes in Pavel sta v' odlozhenih dneh vse svoje premoshenje ubogim rasdala, in se perpravljala sa Jesusa serzhno umreti. Deseti dan je Terenzjan v' njuno hisho shel, in jima spet sapovedal, de naj ali malike molita, ali pa bosta umreti mogla. Sveta brata sta ravno v' molitvi bila, in odgovorita mu: „Perpravljena sva sa Jesusovo vero umreti.“ Onda v' lastni hishi sta po tem skrivaj umorjena in pa pokopana. To ni skrito ostalo, ker je nekaj od hudizha obsedenih bilo reshenih na proshnje tih svetih marternikov. Med timi je bil tudi Terenzjanov sin; savoljo tiga zhudesha sta oba kerfhanfko vero sprejela. Posneje so verni ondi, kjer sta bila sveta Janes in Pavel umorjena in pokopana, veliko zerkev sosidali, ktera je do danashniga dne.

N a u k.

Greh uzhi svijazhe.

Hudobni zesar Juljan je praviga Boga nehvaleshno sapustil, in ostudno malike molil; resnizi se je odpovedal, in temo si je isvolil: torej se ni zhuditi, de je bil svijazhen, in de je zerkev boshjo svito preganjal. Sf. Janes

in Pavel sta bila vsa nedolshna in mirna, pa neverni zesar je ko svita kazha nad njima sgovor obsojenja hitro nashel. Ne zhudi se nad tem, tudi verni so polni svijazh, ako od Boga s' greham odstopijo. Slasti zhe zhloveka hude navade gospodujejo, pot resnize hitro sgreshti, ker je v' temi sapopaden. „*Hudobni, pravi Modri, so se motili, sakaj njih hudobija jih je oslepila.*“ Modrosti 2, 21.

Sveto pismo prizhuje od tiga. Pervi starshi, v' nedolshnosti stvarjeni, so bili dobriga in ravniga serza pred greham; pa po njem so svijazhni postali, in zelo pred Bogam se neumno isgovarjali. Adam je svojo sheno obdolshil, ona pa hudizha; oba sta bila greshnika, pa oba sta se nedolshna delala, in sato sta bila obsojena. Greh seboj pernese slepoto, prekanjenost, terdovratnost, in sato se vsi greshniki, kateri nimajo zhesnatorne pomozhi svojih grehov sposnati, po sgledu prvih starshv isgovarjajo. Ahab, Israelski hudobni kralj, je shelel mesto Ramot Sirskimu kralju s' vojsko vseti. Lashnjivi preroki so mu frezho obetali; pa Gospodov prerok Mihej mu je nefrezho napovedal, in kralj se nad njim rasferdil. Kralj ga je profil, de naj resnizo govori, rekozh: „*Sarotim te, ne govóri mi drusiga, ko resnizo v' Gospodovim imenu.*“ Tako je bil preroka sarotil; potlej se je nad njim rasferdil, in ga ukasal v' jezho vrezhi, ker mu je resnizo govoril. III. kralj. 22. Ravno tako delajo slepi greshniki: raji verjamejo

lashnjivim potepuham ko Jesufovim namestnikam; shelé svediti resnizo, pa njih shelje so hinavške, in vse isgovore si ismishljujejo, de bi sapovedim ne bili pokorni. Sveti evangeli prizhuje v' veliko krajih, koljko so fariseji fkerbeli Jesusa is poti spraviti, pa svijazhno, de bi pred ljuſtvam nedolshni ostali. Vſi viſhi Judje, ko so vidili zhudeshe Jesuſove, so se sbrali, in eden drusimu so djali: „*Kaj hozhemo ſtoriti, ker ta zhlovek (Jesuſ) velike zhudeshe dela?*“ Jan. 11, 47. Govorili so tako eden drusimu, de bi si kdo ismishlil, kako bi ga lahko svijazhno umorili. Vſi ti prekanjeni modrijani so sa to fkerbeli; pa nobenimu ni bleso v' miſel priſhlo, nobeden ni rekel: „Ta zhlovek velike zhudeshe dela; torej je is Boga, verujmo va-nj.“ Kaj ti flepi greſhniki! Tudi bogabojezhi David je bil po grehu oflepljen. S. piſmo popisuje, kako svijazhno je hotel ſvoj nezhiſti greh perkriti, ker pa ni mogel, je vojvodu Joabu na vojsko piſal, de naj ſveſtiga Urijata poſtavi v' nar nevarniſhi boj, de bi bil Urija od ſovraſhnikov umorjen, on ſi pa potlej njegovo sheno vsel, ktero je greſhno ljubil, in pred ljudmi nedolshen oſtal. II. kralj. 11. David je potlej ſizer do ſmertí v' oſtri pokori shivel; vender ſe ozhitno vidi, kako hitro ga je greh oflepil.

Ravno tako je sdaj. Zhe greh goſpodu je zhloveka, ga oflepi; ne vé, nozhe vediti, ni reſnize, ni pravize v' njem. Lakomneſh

je sa svoj dobizhik prezhudno prebrisan in svijazhen, pa vse svoje krivize isgovarja. Napuhnjesih je poln svoje visokosti, sanizhevanja blishniga, grenkobe in drusiga hudiga; vsi drugi so previsoki, nevoshljivi, obrekovavzi, on pa nedolshen in pravizhen. Greshnik vse nauke raslaga po svojim poshelenji, de bi v' lashnjivim miru shivel, in bres pezhenja vshival, kar greshno ljubi. Zhudno svijazhni in lashnjivi so greshniki. Bliso refnize so, pa tako svijazhno govoré, de vsaziga zhloveka, vsako rezh, delo, okolishino in drugo popishejo, de svetnika zherniga, in hudizha beliga naredé. O gadova rodovina! zhe sebe sleparite, ali zhe vam drugi verjamejo; ne bošte boshji pravizi odsihli.

Ljubi moji! to je popisano, de v' skerbi shivi, nad svojim serzam zhuj, in vedno profi rassvetljenja. Ako hozhesih krive stese svojih misel poravnati, presheni greh, sovrashiga, shivi nedolshno; zhe pa is slabosti greshish, hitro ga odpravi s' refnizhno pokoro. Ako pustish greh gospodovati, te bo oslepil, in slep morebiti pojdesih v' vezhnost. Prosi vedno s' Davidam: „*O Gospod! rassvetli mi (dushne) ozhi, de v' smerti ne saspim.*“ Pl. 12, 4.

M o l i t e v.

O Bog! nesapopadljiva je hudobija mojiga serza; is perviga greha je fizer, pa tu

di is mojih radovoljno ponovljenih djanskih. Grosna tema me je opadla, ker sim temo ljubil, luzh sovrashil, in per tebi nisim svetlobe iskal. Kader sim bil tako delezh prishel; sim tvojo pomozh sanizheval, sim bil slep, in sim v' svoji slepoti veselo shivel. Se ni zhuditi, de sim delezh od tvoje svetlobe in pravize bil hinaviz, svijazhnik, in vsih smot poln. O Gospod! odpri mi dushne ozhi, de v' smerti ne saspim; daj mi svetlobo svoje grehe sposnati; daj mi mozh vse grehe opustiti, de po tvoji sveti volji shivim. O sveta Janes in Pavel! ko sta se sa resnizo is ljubesni do Boga smiraj vojskovala; prosta jo meni od usmiljeniga Boga, od Ozheta svetlobe po Jesusu Kristusu, de v' nji in po nji shivim in umerjem. Amen.

XXVII. dan roshniga zveta.

Svéti Ladislav, Ogerski kralj.

Sveti Ladislav, sin kralja Bélata perviga tuga imena, je bil rojen v' letu 1041. Bil je bogabojezh, pravizhen, usmiljen, krotak, in vsiga dobriga poln od mladosti; sato so ga Ogri svojiga kralja isvolili, in ga neisrezheno ljubili. Kraljeve oblasti ni bil vesel; torej se je branil, in tudi potlej bi se ji bil rad od-

povedal, pa pervaki kraljestva so mu ubranili. V' svojim kraljevanji ni bil le bogabojezh, ampak tudi pravizhen in serzhen. Slo je skerbel sa frezho svojih, de bi mirno shiveli; tudi je skerbel, de bi vsi oblastniki kraljestva pravizhno ravnali. Ob njegovim zhasu je neusmiljeno ljudstvo na Ogersko prishlo ropat, in kervi prelivat; pa sveti Ladislav ga je s' serzhno vojsko premagal, in is deshele sognal. Kader koli so sovrasniki njegove ljube podloshne krivizhno nadléshevali; jih je s' gorezho molitvijo in s' nepremagljivo serzhnostjo omogel. Pa ne le sa zhasno frezho in sa mir svojih, veliko bolj je she sa njih svelizhanje skerbel; is svoje denárnize je obilno dajal, de so zerkve in klofhtre sidali ali popravljali, in sa drugo, kar je bilo Bogu v' zhasht. Ker je bil ves po volji boshji; je bil frezhen, nepremagljiv, ljubljen in zheshen. Velikokrat je v' vojskni fili k' pomozhi svojih od Boga zhudeshe sprofil. Desiravno je bil poln skerbi, ki so f' to visoko oblastjo sklenjene; je vender veliko molil in premishljeval, de bi v' posvetnih opravkih dushe ne posabil, ali v' duhu ne opešhal. Premishljevanje vezhnih resniz in dolshnost je bilo njegov vsakdanji kruh, in ravno od tod je bila vsa mozh njegoviga duha, vsa bogabojezhost njegove dushe in vse dobro. Veliko pomozhni zo devizo Marijo je sosebno zhashtil, in se ji neprenehama perporozhal. Ta sveti kralj je bil povsod, sosebno pa v' zerkvi sgled gore-

zhe bogabojezhosti; per ozhitni boshji flush-bi so ga zelo f' svetlobo obdaniga vidili, v' prizhevanje njegove snotranje gorezhe ljubeshni do Boga. Umerl je letu 1095, in shel v' nebeshko kraljestvo vshivat veliziga in vezhniga plazhila svojih svetih del. Kader je bil umerl, je vse Ogersko kraljestvo po njem slo shalovalo; flehern je po njem shaloval, kakor dober otrok shaluje po smerti svojiga dobriga ozheta. Po vsm kraljestvu so tri leta v' shaloftnih oblazhilih po njem ozhitno shalovali; v' tih treh letih so bile vse musike in vefelize ojstro prepovedane. Ne le v' tim zhafu so Ogri po svojim svetim kralji shalovali, tudi potlej ga niso mogli posabiti; verhi tiga bo njegov zhaftiti spomin v' zerkvi do konza sveta, in on bo v' boshji zhafti vekomaj. Bil je v' zerkvi, ki jo je sam bil sosidal, v' branishhi Varadinu zhaftito pokopan, kakor si je sam bil isvolil. Veliko flepih, kruljevih in drugazhi bolnih je na njegovim pokopalishhi sdravje dosleglo, kar je njegovo sosebno svetost she bolj rasglafovalo.

N a u k.

Kaj in sakaj premishljevati.

Sveti kralj Ladislav je dosti posvetnih skerbi imel, vender je veliko premishljeval in molil; prav sato je rad premishljeval in molil, de bi savoljo prevelizih skerbi na dushi ne

opešhal, temuzh vse pravizhno in bogabojezhe delal. Ljubi kristjan! posnemaj tiga bogabojezhiga kralja, in delaj kar ti bo sdaj od premišljevanja rezhenó.

Premišljevanje je notranja molitev, isvir vsiga dobriga in duhovna mozh kershanške dushe. Premišljevanje vezhnih resniz te uzhi sposnavati prasnóto svetá in vrednost svoje dushe; te ne uzhi le sposnavati shkodljivost grešniga veselja in vsih grehov, temuzh tudi mozh ti daje se vsiga hudiga varovati, ker tvojo dusho vnema, s' svetim ognjem napolnuje, in perpravno dela po volji boshji shiveti. Bres premišljevanja si enak zhloveku, kteriga shelodez shivesha ne obdershi. Vse mozhí tvoje dushe bodo opešhale, ako ne premišljujesh. David prizhuje od sebe. „*Moje serze se je v' meni vnelo, in v' mojim premišljevanji se je ogenj vshgal.*“ Pl. 38, 4. Delaj po Davidu, in bosh frezhen.

Premišljuj boshje lastnosti, sosebno pa svetost, vsigamogozhnost, pravizo, milost, vsigavednost; premišljuj neisrezhenó ljubesen in britko terpljenje Jesusovo, tudi njegove svete nauke in sgledé; premišljuj vrednost in neumerjozhnost svoje edine dushe; premišljuj svoje slabosti, dolshnosti, perloshnosti, tudi kaj te po smerti zhaka, pravizhna sodba, lepe nebésa ali strashni pekel. Te in druge resnize prav skerbno premišljuj, in le sanesi se, de tvoje premišljevanje ne bo bres prida. Hudizh, tvoj in vsih sovrashnik, si bo slo persa-

deval te od premishljevanja odverniti; pa nikar ga ne poslušhaj. Pogosto premishljui, in ne isgovarjaj se, de nimash zhasa, de imash dosti del in skerbi. Pravish, de nimash zhasa: pa obrazhaj v' to vsaj tisti zhas, kteriga malopridno spravljash; prav sato, ker imash dosti skerbi, premishljui vezhne resnize, de te nadleshe skerbi ne bodo vtopile v' smertno dushno lenobo. Le ubogaj, in bosh vidil prid perporozheniga premishljevanja. Zhe ravno v' sazhetku nimash obzhutniga veselja, in na sebi poboljshanja ne vidish; ne odstopi od premishljevanja, in bosh nad seboj boshjo milost zhutil. Pravish: „Ne vem kaj premishljevati.“ Zhuden je ta tvoj isgovor! Kaj si od mladiga v' pushavi srejen? Ne, temuzh smiraj per kristjanih. Sej vedno slishish Jesusove nauke; te premishljui, in ti bo sadoosti. Nobene sosebne uzhenosti ni v' tem treba; imej le dobro voljo, bosh she vedil premishljevati, in to bo tvoji dushi veliko pomagalo.

She enkrat ti premishljevanje perporozhim, ker ti bo to neisrezheno veliko dobriga perneslo. Premishljevanje daje tvoji molitvi veliko mozh, bres njega bo slaba; preshene dushno temoto, daje sposnanje grehov, premaguje meseno ljubesen, kashe nevarnost sapeljivih skushnjav, in kako jih premagovati; daje serzhnost, modrost, veselje in vse k' svelizhanju potrebne perpomozhke. Vse pridge in vsi nauki ti bodo mersli in neumevni,

ako ne premishljujesh; ti bodo ko senofovo serno, ktero nima ne duha, ne mozhi, ako ni sdrobljeno. Bres premishljevanja veznih refniz, svojih slabost in dolshnost si enak pijanimu berazhu, ki svoje velike revshine ne sposna; zhe pa premishljujesh, bosh spregledal, se ponisheval, in is globozhine v' Gospoda vpil, de naj ti pomaga, in bosh od nje ga pomozh prejel. David prizhuje ravno to od sebe: „*Sim v' svojim premishljevanji shalosten in vef prestrashten; pa hozhem v' Boga klizati, in on mi bo pomagal.*“ Pf. 54. 3. 17. O kershanfka dusha! ne versi tih naukov sa svoj herbet, temuzh ubogaj, in bosh frezhna.

M o l i t e v.

Ozhe nebeshki! sdaj sposnam, sakaj mi rasodete refnize in lepi nauki malo pomagajo. Zhe mi je od tvoje besede tudi kaj ostalo v' spominu, je vender serze bilo merslo in nezhutno, ker nisim premishljeval. Ti, Ozhe svetlobe! si v' moje serze dajal veselje do dobra, moja revshina me je fkerbela, sim shelel in tudi perzhenjal drugazhi shiveti; pa vse to je ufahnilo, ker ni imelo mokrote premishljevanja. Moje hude shelje imajo veliko mozh; vfi sovrashniki me lahko premagujejo, ker nozhem premishljevati, kaj sim ti dolshen, kako me ljubish, koliko je moja dusha vredna, in kaj me zhaka po smerti. Koliko

drasiga zhasa sapravljam v' nepotrebnih opravkih, v' prasnim govorjenji, v' igrah, v' drusih nizhemernostih; vender se isgovarjam: „Ne morem premishljevati.“ Oh! slo me pezhe moja dosdanja lenoba, hozhem se poboljshti, in skerbeti sa svojo edino dusho. O sveti kralj Ladislav! ti si mogel sa veliko Ogersko kraljestvo skerbeti, in tvoje potrebne skerbi so bile veliko vezhi od mojih, vender si pogosto premishljeval in molil; jest pa tako malo: po tvojim sgledu hozhem v' prihodno tudi jest delati, de se moja dusha vname, Bogu flushi, in vezhno srezho sadobi. Amen.

XXVIII. dan roshniga zveta.

Sveti Juljan pushavnik.

Sveti Juljan, kteriga rojstna deshela se ne ve, je bil srejen bres vsiga praviga poduzhenja; pa f' pomozhjo gnade boshje je velik svetnik postal. Bil je sushnik neverniga gospodarja v' Eljopoluna gori Libanu; per njem je shivel bres vse vere, bres vsiga strahu, kakor ga je slaba natora uzhila. Bog mu je isosebne nesaflushene milosti dal kerfhanfko vero sposnati. Pokoren je bil boshjimu poklizu, in sveto je shivel v' sveti katolfski veri.

Neverni gospodar je Juljana savoljo sprejete katolske vere in savoljo njegoviga svetiga shivljenja sovrasnil, sanizheval in strahoval; pa Juljan je vse to voljno preterpel, in v' dobrim stanoviten ostal. Njegov gospodar je kmalo umerl, in po navadi tiste deshele je bil Juljan sdaj od fushnosti prost. Dobri Juljan je bersh shel v' pushavo, de bi Bogu svetlo flushil. Ondi, odlozhen od shumezhiga svetá, je slo bogabojezhe shivel, ker je Boga is vsiga serza ljubil. Svoje pretezheno slabo shivljenje je neprenehama obshaloval, se smiraj ojsiro pokoril, vedno v' poboshnosti rastel, vender zhedalje ponishnishi bil. Sveti Efrem ozhak, prizha njegoviga svetiga shivljenja, pishe tako le od njega: „Juljan je mene, in jest sim njega pogosto obiskoval, in nikoli se nisim samogel prezhuditi, de je on, prej skoraj devji zhlovek, potlej tolikanj rasvetljen bil v' boshjih rezheh. „Hvalil sim Boga, ki vsaziga uslisshi, ako je ponishno profhen.“

Sveti Juljan je bil v' svoji revni samotni hishizi smiraj v' delu in v' molitvi; kader je sveti Efrem ali kak drug pushavnik k' njemu prishel, je le od boshjiga poslusshal ali govoril. Nikdar ni mogel svojih grehov posabiti; is neisrezhene notranje britkosti in pezhjenja je tako serzhno sdihoval, in milo jokalo, de so memo gredozihi bili omezheni, in so tudi svoje grehe obshalovali. Sveti Efrem pishe spet tako le od njega: „Juljan je bil

poln duha pokore in ponishnosti, sato je bil v' dobrim stanoviten, in se ni dal od nobene skufhnjave premagati; vse svoje opravke je po boshjim Duhu delal. Eniga dne fim k' njemu shel, in fim ene njegovih bukev v' roke vsel; pa fim jih vse omadeshevane nashel. Sposnal fim, de je to bilo od sols, slahti kjer je presveto ime boshje ali Jesufovo sapifano bilo. Vprashal fim ga: Sakaj si te svete bukve tako spridil? Mi je odgovoril: Ko je ozhitna gresfniza per Jesufu bila, je njegove noge f' solsami mozhila; tako se jest ne morem premagati, kjer koli ime svojiga usmiljeniga Boga sapifano najdem.“ Sveti Efrem je is tiga odgovora sposnal, de je Juljan v' branji svetih bukev skerbno premishljeval nesaflusheno ljubesen boshjo do njega in svoje velike grehe v' Boga; sato so se mu solsé vderle, in je v' tim svetim premishljevanji milo jokal. Sveti Juljan je pet in dvajset let v' resnizhni pokori v' pushavi stanovitno shivel; umerl je v' letu okoli 370.

N a u k.

Kako premishljevati.

Sveti Juljan je rad bral, premishljeval in molil, sato je bil poln svetiga ognja in milih sols. Kader je presveto ime boshje ali Jesufovo bral, je premishljeval neisrezhen u-smiljenje boshje, veliko ljubesen Jesufovo, svojo gerdo nehvaleshnost, in v' tim premish-

ljevanji ni mogel svojih solz premagati. Ravno taka frezha bo tebi, o kristjan! ako v' shivo premishljuješh. Kakofhno more biti tvoje premishljevanje, bo sdaj rezhenó.

Nar perloshnišhi *zhaf* svetiga premishljevanja je sjutra pred vsimi deli, ker si takrat bolj prost od skerbi, tvoja dušha je možnejši, in potlej loshej posvezhuješh vse svoje opravke. Tako je delal David, kateri je she svezher Bogu obljubil: „*Sjutraj hozhem pred té stopiti, in premishljevati.*“ Ps. 5, 5. Zhe sjutra ne bošh samogel, stori to ob drugi uri, pa nikar ne posabi tega. *Kraj* premishljevanja naj bo, kjer hozhe, ker te Bog povsod vidi; vender iſhi pokojniga mesta, de bošh bres smote, kolikor je možh. Zhe ti je perloshno iti v' zerkev, bo nar bolje; zhe ne morešh, kjer je mogozhe v' miru premishljevati. Odberi eno ali dve reſnizi premishljevati smed tiſtih, ktere so ti potrebniſhi, slaſti *tiste*, ktere obudujejo ljubesen do Boga, sovraſhtvo nad grehi, satajevanje svoje hude volje, in ktere samorejo tvojo poglavitno ſlaboſt nar loshe pokonzhati. Pred premishljevanjem *perpravi* svojo duſho s' shivo vero v' Boga, ſ' ſposnanjem svoje nevrednoſti, ſ' ponishno molitvijo. Modri uzhi: „*Pred molitvijo (tako pred premishljevanjem) perpravi svojo duſho, in ne bodi kakor zhlovek, kateri Boga ſkuſha.*“ Sirah 18, 23.

Odbrane resnize globoko premishljui, de vso njih mozh zhutish. Nikar preveliko rezhi ob enim ali prenaglo ne premishljui, sizer bi ti to malo pomagalo. Zhe premishljujesh Boga in njegove lastnosti: imej ves sapopadik od njega v' serzu, kakor te zhista vera uzhi, de premishljevaje njegovo milost in pravizo ali predersno ne upash, ali pa ne obupash; premishljui svojiga Boga in njegove lastnosti, de ga ljubish, greh sovrashish, in njemu flushish. Zhe premishljujesh ljubesnjiviga Jesusa: premishljui ga, kakor de bi ga s' svojimi ozhmi ponishniga, prijasniga, dobrodelniga med stvarmi vidil; postavi se pred krish, na kterim je ljubesnjivo umerl, in v' drushbi devize matere Marije ogleduj, kakor bi jih vidil, njegove globoke rane, njegovo sveto kri po telesu in po krishi tezhi. Zhe premishljujesh smert: premishljui svojo, kakoshen bosh ob sadnji uri; premishljui svoje telesne bolezhine, strah svoje dushe, grenko lozhenje od vsiga, kaj bosh takrat mislil, kaj te bo skerbelo, kaj bosh shelel popraviti, de bi pred sodbo boshjo obstal; premishljui sebe mersliga na parah, zherviviga v' grobu, svoje gole kosti in smerdljivo perst, v' ktero pojdesh. Zhe premishljujesh sodbo: misli, kakor de bi bil ravno takrat pred sodbo boshjo; tudi, kako se bo tvoja uboga dusha bala pred Jesusa iti, kakoshniga bosh nashel, ali prijasniga ali serditiga; ali bosh isgovorjen, v' zhimur se sdaj isgovarjash; kaj bosh

od njega saflifhal: „Pojdi s' menoj v' nebe-
fhko kraljestvo!“ ali: „Pojdi, prekleti! od me-
ne v' vezhni ogenj?“ Zhe premishljujesh ne-
besa ali pekel: premishljuj to po veri, de ti
bo neisrezheno in vezhno dobro v' sveti drush-
bi Marije, angeljev, apostelnov, marternikov
in vsih svetnikov boshjo zhasht viditi in vshi-
vati; de ti bo neisrezheno in vezhno hudo v'
gerdi drushbi prekletih hudizhev in obsoje-
nih dush v' strasfnih holezhinah biti, kjer
nobeniga ohlajenja in nobeniga upanja nikdar
ne bo. Zhe premishljujesh Jesufove nauke ali
svoje slabosti; premishljuj jih, kakor jih bosh
v' nevarni belesni sposnal.

V' premishljevanji rasodetih resniz, svo-
jih dolshnost in slabost ne bosh mogel neob-
zhuten biti; dusha se bo vnela, shalovala,
fkerbela, in iskala perpomozhkov Bogu do-
pasti. Sahvali usmiljeniga Boga sa vse to, po-
nishno ga profi, de bi samogel po njegovi
sveti volji shiveti, in terdno fkleni vsih gre-
hov in hudih perloshnost se varovati. Ni ti sa-
dosti le mlazhno obljubiti: „Se hozhem gre-
ha varovati, sveto shiveti, Bogu flushiti;“ te-
muzh terdno moresh obljubiti tiste slabosti,
fkushnjave in perloshnosti opustiti, ktere te
nar loshej omagujejo, in tiste dobre dela de-
lati, ktere so ti teshji in potrebnishti. Vse to
je she premalo, f' pomozhjo gnade terdno ob-
ljubi, kakor ti bo sdaj rezhen: „O moj Bog!
pred teboj terdno obljubim, de ne bom nik-
dar svoje vsakdanje molitve opustil. Kader me

bo moj sofed, moj sopernik s' hudimi besedami shalil; obljudim molzhati, ali prijasno mu odgovoriti. Kader me bo ta ali uni tovarsh she vabil v' hudo perloshnost; ga hozhem posvariti, in obljudim se mu nikdar ne vdati. Kader me nezhisto poshelenje skusha; hozhem premishljevati globoke rane Jesufove, nebefa, pekel, in kar mi pomagati samore, in terdno obljudim is ljubesni do Jesusa nikdar drashiti svojiga poshelenja.“ Tako obljudi terdno v' vsm s' pomozhjo gnade, in spolnuj serzhno, kar si obljudil. Pogosto in gorezhe prósi usmiljeniga Jesusa, de naj ti s' svojo gnado pomaga; bodi mu svest, in bosh premagaviz. Kader koli bo skushnjava zhes te prishla: ne posabi Boga ali svojiga storjeniga sklepa, serzhno se sa dusho vojskuj; s' boshjo pomozhjo bosh premagal, in zhedalje loshej premagoval.

She nekte re nauke ti pervoshim. Zhe se tvoja dusha v' premishljevanji vname, sahvali Boga, ker je on sazhetnik vsiga dobriga. Zhe se po premishljevanji boljiga ne zhutish: ponishaj se, ker si morebiti svoje merslote sam kriv, ali pa Bog hozhe, de zhutish tesho svoje slabosti, ker si she premalo ponishen; ponishuj se pred njim, premisli, v' zhim si kriv, de popravis, in nikar sato premishljevanja ne opuisti. Zhe je tvoja dusha ravno slo vneto, preteshkih nesapovedanih rezhi ne obečaj, temuzh kar ti Bog in zerkev sapovesta. Zhe hozhes kaj lahkiga nesapovedaniga ob-

ljubiti, prav storish, in svest bodi. Nagli go-rezhosti ne verjemi prevezh, morebiti bo hitro opešhala; sato se bres sveta svojiga navadniga spovednika ne smesh oblagati s' butaro, ktere blešo ne bosh nositi samogel. Smiraj zhuj nad seboj, de bi svesto dopolnoval, kar si Bogu obljudil. Zhe is slabosti greshish, po-nishuj se, pa ne obupaj; premisli, kaj je hu-dizhu prostor dalo v' tvoje serze, de se potlej tiga skerbneje varujesh. Po vsakim padzu to stori, shtrafuj se savoljo greshne nesvestobe; le tako delaj stanovitno, in bosh boshjo milost nad seboj zhutil. Kar je tukaj od premishlje-vanja sapisaniga, delaj tudi pred in po spo-vedi; zhe ubogash, blagor ti bo.

M o l i t e v.

O moj Bog! sam sim kriv, zhe v' poman-kanji vsiga dobriga konez vsamem. Ti si do-brotljivo obljudil vsako dobro molitev uslissha-ti, pa moje serze je merslo, in enako mersle so moje molitve bile; ravno savoljo te merslo-te niso bile uslisshane, in jest sim bil rado-voljno ubog. Moja merslota je od tod, ker nisim hotel rasodetih resniz premishljevati; ker jih nisim premishljeval, sim premalo tvojo sve-to voljo sposnal, in nesvesto spolnoval. Tudi lepe pridige in branje svetih bukev je v' me-ni bilo bres sadu; pa nisim revshine svoje du-she vidil, sim bil sam sebi nesnan, hudiga poln, dobriga prasen, ker nisim premishlje-

val. O Gospod! obljubim svojo škodljivo lenobo premagati, in kolikor mi bo mogozhe, pogosto premišljevati, kar k' svelizhanju potrebujem, de ne bom ko suha in mersla semlja dobrih del nerodoviten. O sveti Juljan! ti si s' vednim premišljevanjem dar molitve, s'ols in vfiga dobriga dosegeš, sprosi tudi meni od usmiljeniga Boga po Jesusu Kristusu to gna-do, de se moja duha vname, gorezha ostane, in Bogu stanovitno flushi. Amen.

XXIX. dan roshniga zveta.

Sveti Peter apostel.

Sveti Peter, veliki apostel in poglavar vse Jesusove zerkve, je bil rojen v' Betfajdi, majhnim mestu na Galilejskim per jeseru Genesaretu. Bilo je njemu ime Simon, njegovimu bratu Andrej, in obeh ozhetu Jona ali Janes. Bili so ribzhi, in s' tem poshtenim delam so se pravizhno shivili. Andrej je nar prvi Jesusa sposnal. Ves vesel te velike srezhe je hitel svojimu dobrimu bratu Simonu to povedat, in ga je peljal k' Jesusu, kteri ga je ljubesnivo sprejel, in mu rekel: „Ti si Simon, sin Jonov; imenovan bosh Zefa, (kar je predstavljeno po latinsko Peter, in po slovensko skala ali skalar.)“ Jesus je she takrat omenil

Petra postaviti prvi kamen, na kteriga bo svojo cerkev sidal, kakor je sam potlej govoril. Peter in Andrej sta bila tisti dan per Jezusu, potlej sta šla domu, vendar ga pogosto hodi-la poslušat. Zhes majhen zhaš sta vse sapustila, in sa Jezusom šla, ker sta na njegovo vfigamogozhno besedo neisrezheno veliko rib sa-jela. Jezus je Petru skasoval sosebno ljube-sen. Kader je is vseh uzhenzov dvanajstere apostelne isvolil, je bil Peter nar prvi; tudi v' svetim evangelji, v' djanji apostelnov, v' bukvah svetih ozhakov je Peter vselej prvi ime-novan. Bil je smirej poln shive vere in go-rezhe ljubeshni do Jezusa; sato je refnizhno prizhal: „Ti si Kristus, Sin shiviga Boga.“ Jezus mu je odgovoril: „Ti si Peter (skala), in na to skalo bom sidal svojo cerkev, ktere peklenške vrata ne bodo premogle. Tebi bom dal kljuzhe, v' nebeshko kraljestvo; kar koli bošh na semlji savesal, bo v' nebesih savesa-no, in kar koli bošh na semlji rasvesal, bo v' nebesih rasvesano.“ Takrat je Jezus s. Petra namenil poglavarja vse cerkve, kar vfi katolshki verni sposnajo; kdor pa tiga ne sposna, ni v' katolshki cerkvi. Jezus je Petra smiraj so-sebno ljubil. Sato ga je hotel imeti prizho svojiga zhudniga spremenjenja na gori; rav-no tako v' vertu Getsemanu, ko je kervavi pot potil. Peter je fizer slo ljubil Jezusa; pa prevezh se je sanashal na svojo mozh, kte-ra bres ponishnosti ni stanovitna. Zhlovekova volja bres podpore ali shebra ponishnosti pa-

de; kdor hozhe v' dobrim stanoviten biti, naj bo v' ponishnosti terdno vkoreninjen. Jesuf je po sadnji vezherji svojim uzhenzam rekel: „Vi vfi se bofte noznoj nad menoj pohujfhali.“ Peter je bil skoraj rasshaljen od tih Jesufovih besedi, ker ga je slo ljubil; sato mu je preupno odgovoril: „Ko bi se ravno vfi nad teboj pohujfhali, jest se ne bom.“ Kader so Jesufovi sovrashniki v' vert prifhli ga lovit, ga je Peter is obljudljene svestobe hotel s' mezhem braniti; pa kmalo potlej ga je is slabosti v' Kajfatovi hifhi satajil. Peter je Jesufa s' mezhem soper njegovo voljo branil; potlej ga je is slabosti satajil, ko je bil dolshen raji umreti, ko ga satajiti. Pa to mu je bilo v' nauk, ponishnisthi je bil, in vedno je milo jokalo, ravno sato mu Jesuf njegove slabosti nikdar ni ozhital.

Kader je bil sveti Peter s' drusimi apostelni s. Duha prejel, je Jesufa ozhitno in serzhno osnanoval, velike zhudeshe delal, veliko Judov in nevernikov spreobernil. Toli-ke zhudeshe je v' Gospodovim imenu delal, de so bolnike na zeste nosili, in jih na lesihfha pokladali, de bi jih ob njegovim prihodu vsaj njegova senza obfhla, in bi bili od svojih bolesen refheni. Med njegovimi zhudeshi so ti le nar imenitnisthi: per Jerusalemskim tempeljnu je v' imenu Jesufovim osdravil zhloveka, ko je bil hrom od rojstva, vprizho veliko ljudi; bogabojezhno mertvo vdovo Tabito je obudil; Eneja, kateri je ofemlet v' postelji

bolan leshal, je osdravil, Ananijata in njegovo sheno Sapiro je s' naglo smertjo poshtralfal, savoljo njune lashnjive hinavshine. Svetiga Petra serzhnost je bila nepremakljiva, povsod je serzhno osnanoval Jesufa. Ojstro so mu sapovedali, de naj od njega ne govori, so ga topli, in drugazhi strahovali pa vse je veselo terpel savoljo presvetiga imena Jesufa. Kader je hudo preganjanje v' Jerusalemu soper verne vstalo, in so svetiga Shtefana umorili, je sveti Peter serzhni poglavar zerkve s' drusimi apostelni v' mestu ostal, ker je shelel sa Jesufa umreti. Ko je bila she vsa Judovska deshela polna Jesusoviga imena, je sveti Peter v' veliko mesto Anitohijo shel, ondi veliko Judov in nevernikov spreobernal, in jih vodil po evangeljskih naukih. Tudi po drusih deshelah je Jesufa serzhno osnanoval, spreobernjene kersheval, in Jesusovo kraljestvo rashirjal. To mu she ni bilo sadoosti, shel je tudi v' Rim Jesufu dusih perdobivat. Prav, de je prvi Jesusov namestnik shel v' poglavitno mesto Rimskiga zesarstva ga osnanovat, de bi bilo tudi poglavitno mesto vsiga kershanstva. Veliko Rimljanov je bilo po svetim Petru spreobernjenih, ker je neutrudama in serzhno osnanoval Jesufa. Pred veliko nozhjo v' letu 44 je is Rima v' Jerusalem shel, kjer ga je kralj Herod Agripa v' jezho vergel; pa po angelji je bil reshen. Is Judeje je spet shel v' Rim spreobernjenih uterdovat, in drusih perdobivat s' mresho boshje besede. Is Rima

je prvi list poln svetih nauk pisal spreob-
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000

kapélizo pod semljo naredil; potlej je prvi verni zefar Konstantin v' letu 324 zhašito zerkve fosidal, ktera, posneje od vezh papešev prenarejena in popravljená, nima enake po vřim kerřhanřtvu.

N a u k.

Nekteri nauki is njegoviga řivljenja.

Sveti Peter, prej ribizh, revesh in nezhen, potlej prvi nameřnik Jesuřov, uzhi, de je blagor zhloveku, kteriga boshja miloř obišhe. Njemu se je řgodilo, kar řveto piřmo govori: „Bog potrebniga is praha vsdigne, in ubosiga is blata islezhe, de med poglavarji ředi, in zhařtitlji ředesh dobi.“ I. kralj. 2. 8. Le řnada zhloveka poviřhuje, vřa druga viřkoiř je prah in blato. ř. Peter je tudi po uřmiljenim boshjim poklizu in po prejetim řvetim Duhu pred řvetam revesh bil, pa per Bogu je bil velik; tudi je bil velik v řerzu vernih, kteri řo ga verovali perviga oblařtnika vře zerkve. Od hudobnih je bil sanizhevan, řtrahovan in krishan; pa ravno to ga je řrezhniga řtorilo. O kristjan! tudi ti ři od Boga uřmiljeno poviřhan; ne bodi tej veliki milořti nehvaleshen: med boshje otroke ři pořtavljén, řivi řveto, de bosh med boshje řvetnike priřhel. Tebi in vřim rezhe řveti Pavel: „Vař opominjam, de řnade boshje ne prejmete řařtonj.“ II. Kor. 6. 1.

Sveti Peter je Jesusa perferzhno ljubil; vender ga je satajil, ker je v' svojo mozh prevezh upal; ravno tako bo f' teboj, ako poni-shen nifi. Zhlovekova volja je slaba in nesta-novitna; tudi mozhna ne bo obstala bres po-nishnosti. Sveti Peter je od Jesusa saflifhal: „Vfi se bošte nad menoj pohujfhali;“ pa ni verjel, de bi se tudi on pohujfhal. Ne de bi ga bil stanovitnosti profil, se je skoraj s' njim prepiral; ravno sato je padel. Tudi tebi je rezhenó: „*Kdor nevarnost ljubi, bo v' ne-varnosti konez vsel.*“ Sirah 3. 27. Zhe no-zhesfh verjeti, bosfh huje padel, ko je Peter. Peter je fhel v' Kajfatovo hifho, kjer je svoje terdne obljube hitro posabil; majhen zhaf poprej je hotel sa Jesusa umreti, pa kmalo ga je f' persego satajil. Tudi ti bosfh v' ne-varni perloshnosti posabil, kar si pred Bogam in spovednikam obljubil, raji umreti, ko gre-fhiti, ako se hudih perloshnost ne varujesh. Peter je fhel v' Kajfatovo hifho is ljubeshi do Jesusa, de bi, nesnan med njimi, svedil, kaj soper njega fklepajo; vender je padel. Hi-treje in huje bosfh ti padel, zhe is sgoli hu-dobiye hodish v' nevarne perloshnosti, med hodobne. Petra so obdali serditi sovrashniki Jesusovi, vfi so nad njim vpili, sa shivljenje se je bal, in prestrashen ves je le s' jesikam Jesusa satajil; ti si morebiti hudobnifhi, ker radovoljno in premifhljeno greshish. Peter je le enkrat greshil, in ta greh mu je bil v' nauk, de je varnifhi in ponishnifhi shivel.

Ti gresliš velikokrat; vendar nisi ponishniš, in hodiš ko prej med take, per katerih svoje grehe ponavljaš. Peter je bersh milo jokal, in do smerti jokal; ti se morebiti s' svojimi grehi hvališ, ali jih ne sovrashiš, ali jih isgovarjaš.

Sveti Peter je enkrat is slabosti gresil, potlej smiraj jokal, vedno terpel sa Jesufovo zhaft, ozhitno ga osnanel, veliko terpel, in tudi rad umerl na krishi is ljubeshi do Jesusa. Premisli, kako ti sovrashiš in obshalujesh svoje grehe: ali fkerbish s' dobrim sgledam popraviti, kar si s' pohujshanjem fskkode storil? ali terpiš vse nadloge voljno v' duhu pokore?

M o l i t e v.

O preljubi Jesus! is vsiga serza te sahvalim, ko si hotel savoljo potrebne edinosti dati svoji zerkvi veliziga poglavarja; tudi te sahvalim, ko si me v' svojo zerkev poklizal. To je neisrezhena milost; pa strah me je le pomisliti, de, akoravno sim s' tvojo presveto kervijo posvezhen, vendar le slabo shivim. Ti si me is fosebne milosti visoko povishal, jest omadeshujem s' grehi svojo dusho. S. Peter te je neisrezheno ljubil, vendar je padel, ker je v' svojo mozh predersno upal; jest sim mersliga serza do tebe, vendar se is napuha na svojo slabo voljo sanasham. Moji grehi, she velikokrat ponovljeni, bi me mogli poni-

shati; vender isgovarjam svojo radovoljno slabost. Svoje hudo poshelenje ljubim, mu streshem, in ga opravizhujem, ker ni nobene ponishnosti v' meni. O ljubi Gospod! poglej tudi mene ko Petra milostivo, omezhi s' svojo gnado mojo dusho, de milo in vedno joka. O sveti Peter! ko si sam skusil nestanovitnost zhlovekove nature, in potlej s' Jesuovo gnado svoj greh do smerti obshaloval; spròsi meni enako gnado, de svojo veliko slabost ponishno spoznam, svoje grehe do smerti obshalujem, in od Boga milost sadobim. Amen.

XXX. dan roshniga zveta.

Sveti Pavel apostel.

Sveti apostel Pavel, prej Savel, je bil narhuji sovrashnik Jesuove zerkve, po svojim spreobernjenji pa njen mozhen steber. Raj je vernim hudiga delal, in kako ga je Jesus naglo spreobernil, je bilo popisano 25. dan profenza: torej tukaj ne bo drusiga kakor kar se je potlej godilo; tudi to bo kratko popisano, ker tukaj ni prostora popolnoma popisovati.

S. Pavel je bil od Jesusa zhudno spreobernjen, in v' Damashku od duhovna Ananijata kershen v' letu 34 po Jesuovim rojstvu.

to je, eno leto po Jesufovih vnebohodu. Sheft in trideset let je bil takrat star, in do smerti je neisrezhen terpel sa zhaft boshjo. She v' Damafhku je Jesusa osnanoi, in od njega prizheval, de je Sin boshji. Terdovratni Judje so poprej vse upanje va-nj imeli, de bo zerkev boshjo rasdjali; ko so ga pa slifhali Jesusa osnanovati, so ostermeli, se togotili in rekli: „Kaj ne, ta le jih je v' Jerusalemu preganjal, kateri so v' to ime klizali, in je sato sem prifhel, de hi jih tukaj polovil, in sve-sane velizim duhovnam poslal?“ Judje so eden drusiga drashili soper svetiga Pavla; pa on ni maral sa njih togotno govorjenje, temuzh she le serzhnishi je osnanoi Jesusa. Ne de bi se bili resnizi vdali, so se raji pogovorili in sklenili ga umoriti. Areta, kralj Arabljanov, je bil mestni gospodar, in v' njem je imel svojiga namestnika. Tiga namestnika so Judje sprofili, de je mestnim varham sapovedal s. Pavla vjeti, ali mu ubraniti is mesta. Judje so nozh in dan per mestnih vratih stregli ga umoriti. Sveti Pavel je njih salesovanje svedil. Skosi okno zhes mestno osidje so ga verni v' pletenizi spustili. Tako je sovrashnikam ushel, de bi svoje shivljenje Bogu v' zhaft perhranil. Od Damafhka je hitel v' Jerusalem, in se je hotel vernim perdrushiti; pa nevedni so bili njegoviga spreobrnjenja, sato so se ga bali, in so pred njim beshali. Uzheniz s. Barnaba, kterimu je njegovo spreobrnjenje snano bilo, ga je k' apostelnam peljal, to je, k' svetimu

Petru in Jakopu malimu. Apostelni in verni, ko so svedili njegovo spreobrnjenje, so Boga hvalili. Sveti Pavel je tudi v' Jerusalemu osnanoval Jesufa; pa terdovratni Judje so ga sovrashili, se s' njim prepirali, in iskali perloshnosti ga umoriti. Verni so ga sprošili, de je shel v' mesto Zesarejo. Is Zesareje je shel v' svojo rojstno mesto Tars; od Tarsa je shel v' Sirijo in Zilizijo, in je nasaj prishel v' Judejo evangelja osnanovat. Zhes malo zhasa je shel f' svetim Barnabam v' veliko mesto Antiohijo, kjer je she veliko kristjanov bilo. Dokler so bili v' Gospodovim opraviu, to je, per boshji flushbi sbrani, jim je sveti Duh rekel: „Odlozhite mi Savla (Pavla) in Barnaba k' delu: h' kterimu sim ji poklizal.“ Sf. Pavel in Barnaba sta prejela shkofovo posvezhenje, sta bila apostelnam pershteta, in sta bersh shla evangelja osnanovat na otók Ziper, kjer je sveti Pavel Elima, lashnjiviga preroka, f' telesno slepoto poshtrafal, ker je Sergju, deshel nimu oblastniku, branil evangelja posluhati. Od Zipra sta Pavel in Barnaba drugam shla ljudi uzhit; veliko mest sta obhodila, povsod uzhila, in veliko terpela. Prishla sta v' Listre, kjer je s. Pavel nekoga od rojstva krljeviga vprizho veliko nevernikov osdravil. Kader so neverniki ta velik zhudesh vidili, so savpili: „Bogovi so v' zhlovekovi podobi k' nam prishli!“ Darovati so jima tudi hotli, in komaj sta jim ubranila. Ta velika zhast se je pa hitro prebernila v' veliko nezhas. Nekteri

Judje so deshelane v' svetiga Pavla nadržshili, in neufmiljeno je kamnjan; kader so ga mertviga mislili, so ga is mesta vergli. Pa sdrav je bersh vstal, in v' mesto shel. Drugi dan sta oba shla od tistiga kraja, in hodila she prej spreobrnjenih obiskovat; povsod sta shkose in duhovne posvezhevala novinzam v' streshbo in povsod uzhila. Oba sta se vernila v' Antiohijo. Dokler je bil sveti Pavel v' Antiohii, je med vernimi velik prepir vstal savoljo obrese in drusih sheg stare savese. Sveti Pavel je v' Jerusaleem k' drusim apostelnam shel, in v' sboru je bilo raslojeno, de verni niso dolshni sheg stare savese spolnovati. Sveti Pavel je s' tim sklepan hitel v' Antiohijo. Potlej je vezh deshél obhodil, in v' Mazedònijo prishel Jesusa osnanovat. Onda je bil strashno tepen, in tudi v' temno jezho vershen s' Silatam svojim tovarshem vred. V' jezhi je gorrezhe molil. Opolnozhi je velik potref vstal, shelesne verige mu odpadejo, in duri jezhe se same odpró. Kader se je jezhar sbudil, in jezho odperto vidil, je menil, de sta jetnika, Pavel in njegov tovarsh Sila, vshla; is tiga strahu je mezh isderl, in se prebošti hotel, pa sveti Pavel je savpil: „Nikar, tukaj sva!“ Jezhar, ki je ta zhudesh vidil, je pred svetim Pavlam in pred Silatam klezhe profil rekozh: „Ljuba Gospoda! kaj mi je storiti, de svojo dusho svelizham?“ Poduzhila sta nje-ga in vso njegovo drushino. Drugi dan sta bila od mestne gosposke zhashto spushtena. Od

tamkej sta shla, hodila po mestih praviga Boga osnanovat, zhudeshe delala, in ljudi spreobrazhala. Sveti Pavel je shel v' imenitno mesto Aten, kjer je pred mestnimi poglavarji praviga Boga uzhil, in mu tudi ondi nektere perdobil, med kterimi je bil uzheni Dionisi. Potlej je shel v' Korint, in desiravno je tisto mesto silno rasujsdano bilo, jih je vender veliko spreobernil. Po velizih in majhnih mestih je serzhno uzhil, povsod ljudi spreobrazhal, jim shkose in duhovne pufhal, pa tudi veliko terpel od vsih strani.

Sveti Pavel, vedno lazhen svelizhanja vsih ljudi, se je v' Jerusalemu namenil, in je vso pot skerbno uzhil. Kader je bil v' Miletu, je v' Efesu poslal po shkose in duhovne, jim pravil svoj namen iti v' Jerusalemu, kjer ga shelesje in nadloge zhakajo. Skerbno jim je perporozhil stanovitnost v' sdravim uku. Na sadnje jim je rekel: „Ne bofte me vezh vidili;“ je pokleknil, s' njim molil, in jih Bogu perporozhil. Vsi so ga ljubesnjivo objemali, in neisrezheni shalovali, sosebno savoljo tih besedi: „Mojiga oblizhja ne bofte vezh vidili.“ Vedil je on, in rasvetljeni moshje so mu pravili, de ga shelesje in britkoosti v' Jerusalemu zhakajo; vender je, od svetiga Duha gnan, le shel v' Jerusalemu. Nekteri Judje is Asiye, kteri so tudi takrat bili v' Jerusalemu, so ga vidili v' tempeljnu; bersh so ga popadli, in v' druge vpili: „Israelzi, pomagajte!“ Is tempeljna so ga vlekli, tepli, in hotli umoriti,

Poglavar je s' vojshaki bersh pertekel, ga reshil is njih rok, v' dve kétini vklenil, in vprashal: „Kdo si, in kaj si storil? Vse ljudstvo je vpilo, in poglavar ni mogel besede raslozhiti; ukasal je svetiga Pavla na grad gnati. Judje so sa njim vreli in vpili: „Prozh s' njim!“ Sveti Pavel je ljudstvu govoril od svojiga spreobrnjenja; pa she huje je bilo rasdrasheno, in serdito je vpilo: „Prozh tazinga is svetá, ni vreden, de shivi!“ Poglavar ga je ukasal v' grad peljati in tepsti, de bi svedil, sakaj so zhes-nj tolikanj serditi, in kaj je hudiga storil. Pa niso ga topli, ker je djal: „Sim Rimski mestnan.“ Vezh ko shtirideset Judov se je sarotilo in saljubilo, ne jesti, ne piti, preden svetiga Pavla ne umoré. S. Pavel je to svedil, in poglavarju povedal; sato je bil ponozhi od soldatov spremljen vélizimu deshelnimu oblastniku v' Zesarejo poslan. Oblastnik Feliks je njega in njegove toshnike posluschal, in njegovo nedolshnost sposnal; ker so pa Judje serdito tishali, de naj ga v' smert obsodi, in ga salesovali; je bil s' Pavel permoran pred zesarja klizati, de bi bil v' Rimu sojen. Po morji je bil v' Rim poslan. Pa voshnja je bila filno nevarna; bliso otoka Melite, sdaj Malte, se je barka preklala, in ljudje so komaj na suho preplavali. Otozhani, desiravno neverniki, so jim bili usmiljeni in postreshni. Ondi je sveti Pavel veliko zhudeshev storil. Od gada je bil popaden, in je bres vse shkode ostal; bolniga ozheta Públija, poglavar-

ja na otoku, in veliko drusih je osdravil. Spet je shel na morje, in se perpeljal frezho do Rima. Kader je bliso mesta bil, so mu verni hiteli naproti, in ga v' mesto spremljali. V' Rimu je bil dvé leti v' najeti hišhi. Soldata je sizer per sebi imel, vender mu je bilo perpušheno uzhiti. Uzhil je tudi vse, kteri so ga hodili poslušhat, in nekaj se jih je spreoburnilo. Se ne vé, kako, vender se ve, de je bil spušhen. Od Rima je spet shel v' Judejo in v' druge deshele Jesusu dušh perdobivat. V' letu 65 je nesaj v' Rim shel, kjer je tudi svetiga Petra nashel. Oba sta skerbno uzhila, zhudesbe delala, in Jesufovo kraljestvo rasfhirjala. Neufmiljeni zesar Neron je ukasal oba v' jezho vrezhi. Dolgo sta bila v' jezhi, potlej oba umorjena devet in dvajseti dan roshniga zveta v' letu 66 ali 67 po Jesufovim rojstvu. S. Peter je bil krishan, kakor je bilo rezhen; svetimu Pavlu so glavo odsekali. Njegovo sveto truplo je pokopano bilo ob zesti Oštije, kjer je sdaj velika zerkev njegoviga imena.

N a u k.

Po sgledu s. Pavla sa Jesufam hoditi.

To, desiravno slo kratko, popisovanje gorzhoſti in terpljenja svetiga Pavla prizhuje, kako je bil vnet sa Jesufovo zhaſt, koliko je terpel sa njegovo presveto ime. Dve in tride-

set let je ta svesti apostelj neutrudama delal is ljubesni do Jesusa, nikdar ni pozhitka imel, de bi mu zhedalje vezh dush perdobil, de bi vse svelizhal. Smiraj je terpel, sraven krisha Jesufoviga vedno umiral, smiraj perpravljjen bil sa Jesusa umreti, in je tudi umerl, de bi s' njim vokomaj bil. Sa Jesusam je stanovitno hodil, nikdar ga ni sapustil; ni ga ne fila, ne strah, ne oblast, ne kaj drusiga moglo od Jesusa odlozhiti, ker je gorezha ljubesen boshja v' njegovim ferzu nepremagljivo gospodovala.

Sveti Pavel je neisrezhenno veliko, pa vse vefelo terpel, de bi krishanimu Jesusu podobn bil. On sam pishe od svojiga terpljenja tako: „*Sim lazhen, shejin, me bijejo, sim truden, nimam stanovitniga domavanja.*“ I. Kor. 4, 11. Spet: „*Silno veliko sim delal, vezhkrat sim bil v' jezah, zhes mero ranjen, dostikrat v' smertnih nevarnostih. Od Judov sim petkrat po shtirideset, eniga manj tepeshev prejel. Trikrat sim bil s' shibami tepen, enkrat kamnjan; trikrat se je s' menoj barka rasbila, nozh in dan sim v' globozhini morja bil. Dostikrat sim bil na potih, v' nevarnostih na vodah, med rasbojniki, med rojaki, med neverniki; v' mestu, v' samoti, med lashnjivimi brati, v' trudi, v' velikim zhuvanji, v' lakoti, v' sheji, v' pogostnih postih, v' mrasu; sraven tiga imam svoje vsakdanje silne opravke in skerb sa vse shkofije.*“ I. Kor. 11, 23 — 28. To je le nekoliko od veliziga terpljenja svetiga Pavla, ktero je on v' nash

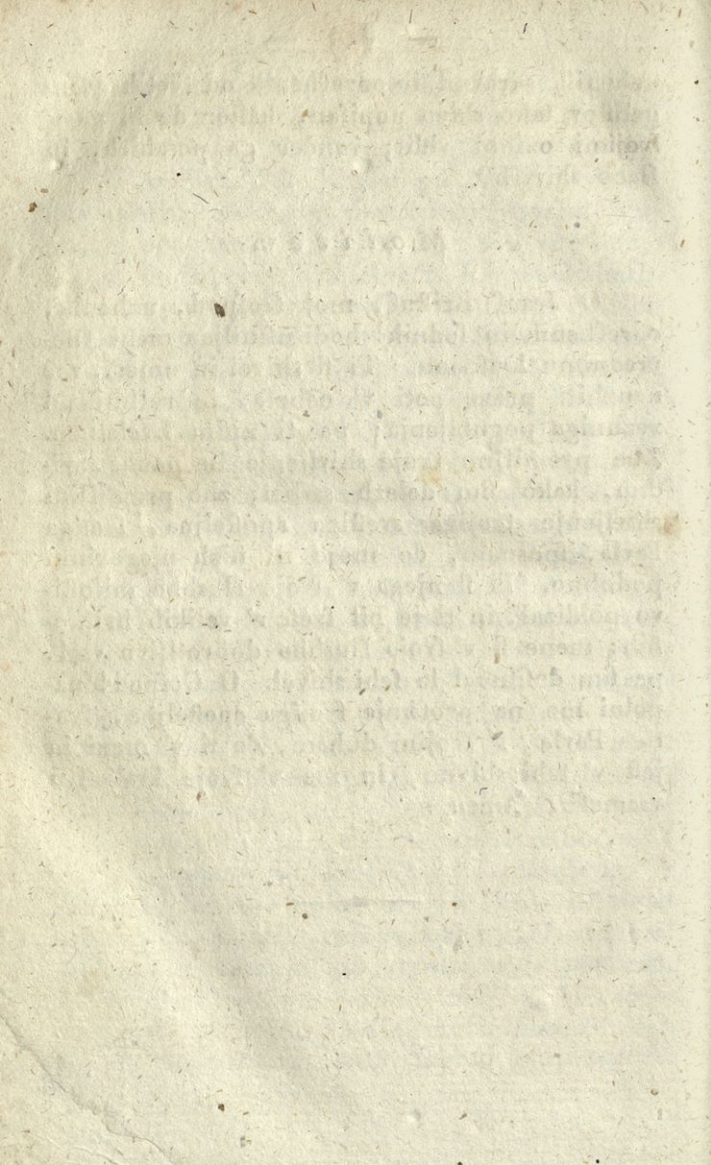
sgled popisal, de bi ga tudi mi v' terpljenji in v' gorezhosti posnemali, in tako sa Jesusam hodili.

O kristjan! ti se tako po Jesusu Kristusu imenujesh; ali si pa njemu in njegovim svetnikom podoben? Premisli Jesuovo shivljenje in pa svoje, de se sposnash in poboljšash. Premisljuj Jesuovo uboshtvo, usmiljenje, ljubesen do sovrasnikov, pokorjenje in smert na krishi, de mu podobno shivish. Ozhitno se vidi, de je sveti Pavel sa Jesusam hodil; ti morebiti od Jesusa hodish, in nozhesh krishv, kterih si vreden. Sveti Pavel je po sgledu Kristusovim sa pravize voljo veliko terpel, in veselo preterpel; ti terpish savoljo svojih grehov, vender se hudujesh. Sveti Pavel je po sgledu Kristusovim sa svelizhanje blishniga gorezhe skerbel; ti pa sa svojo dusho ne skerbish. Sveti Pavel je Jesuovo voljo skerbno in svesto spolnoval, in sdaj s' njim v' nebesih kraljuje; ti shivish le po svoji spazheni volji, vender upash v' nebesa priti. Sveti Pavel je Jesusa is nevednosti preganjal, potlej ga do smerti osnаноval, in tudi is ljubesni do njega svoje shivljenje dal; ti si vezhkrat is hudobije gresnil, vender ne skerbish, ne shalujesh, se ne poboljšash. Tebe in vse flabe kristjane ravno ta s. apostel svari rekozh: „*O neumni! kdo vas je omamil, de resnizi niste pokorni, ki je pred vashimi ozhmi Kristus bil shivo popisan, ker je bil med vami krishan?*“ Gal. 3, 1. Resnizhno, Jesus Kristus je ljubesnjivi

uzhenik, sdravnik in odrefshenik od svetih evangelistov tako shivo popisan, kakor de bi ga s' svojimi ozhmi vidil; vender ga posabissh, in slabo shivish?

M o l i t e v.

O Jesuf Kristuf, moj Gospod, uzhenik, odrefshenik in sodnik! bodi usmiljen meni, nevrednemu kristjanu. Ti si shivel in umerl, me nauzhiti prave poti v' nebesa, in reshiti od vezhniga pogubljenja; pa ti nisim hvaleshen. Zhe premislim tvoje shivljenje in nauke, vidim, kako sim delezh sashel; zhe premislim shivljenje tvojiga svestiga aposteljna, svetiga Pavla, sposnam, de moje ni nizh njegovimu podobno. Ti si njega v' svojo flushbo milostivo poklizal, in ti je bil svest v' velikih britkosti; mene si v' svojo flushbo dobrotljivo vsel, pa sim dosihmal le sebi shivel. O Gospod! napolni me na proshnje svojiga aposteljna, svetiga Pavla, s' svojim duham, de ti v' meni in jest v' tebi shivim, in me v' svoje kraljestvo vsamesh. Amen.

K a s a l o.

M a l i t r a v e n.

	Stran.
I. D an. Sf. Apijan in Edesi brata, marternika. Nauk. Od vrash	3
II. dan. Sveti Franzisk Pavljan. — Od pokorjenja nedolshnih, gresnikov in poboljšanih	11
III. dan. Sveta Teodósija deviza, marterniza. — Sakaj in kako se morejo gresniki pokoriti	19
IV. dan. Sveti Isidor shkof, zerkveni uzhenik. — Ljubesen do Boga je potrebna, kakoshna?	25
V. dan. Sveti Vinzenz Fereri. — Od dobrih in slabih poslušavzov boshje besede	32
VI. dan. Sveti Zosim mashnik, pufhavnik. — Se more pravizhno shiveti, in v' pravizhnosti rasti	40
VII. dan. Sveta Marija Egipzhanka. — Keday je dobro ali slabo se sanashati na prejeta odveso?	46
VIII. dan. Sveti Galiop marternik. Nauk. Kteri gresniki so odvese nevredni?	54

- IX. dan. Sveti Platon minih. — Prevsetni
greshniki krivizhno godernjajo zhes var-
ne spovednike 62
- X. dan. Sveti Afraat pufhavnik. — Poshteno
shivljenje le pred svetam ni sadofti pra-
vizhno per Bogu 69
- XI. dan. Sveti Leon papes. — Sa svelizha-
nje blishniga fkerbeti je zhaftito, lahko
in dolshno delo 76
- XII. dan. Sveti Saba marternik. — Od ptu-
jih grehov 82
- XIII. dan. Sveti Hermenegild kralj, marter-
nik. — Nevredno obhajilo je velika pre-
greha 90
- XIV. dan. Sveta Lidvina deviza. — Od po-
terpeshljivosti v' bolesni 97
- XV. dan. Sf. Justin in tovarshi marterniki.
— Od branja svetiga pisma 104
- XVI. dan. Sveti Peter Gonzalez. — Od ni-
zhemerne in puhujshljive noshe 113
- XVII. dan. Sveti Shtefan minih. — Od bo-
shjih pot 120
- XVIII. dan. Sveti Simeon shof in tovarshi,
marterniki. — Ne neumno ljubiti posvet-
niga blaga? 127
- XIX. dan. Sveti Uftazan marternik. — Od
hinavshine 135
- XX. dan. Sveti Pusik marternik. — Od do-
bre in flabe vesti 142
- XXI. dan. Sveti Anseml, shkof in zerkveni
uzhenik. — Dusho svelizhati je nar po-
trebnishi 150
- XXII. dan. Sveti Epipodi marternik. — shi-
vljenje je kratko, kaj uzhi? 158

	Stran.
XXIII. dan. Sveti Aleksander marternik. — Norost grešnikov, modrost pravizhnih .	165
XXIV. dan. Sveti Juri vojshak marternik. Nauk Vojškovanje soper dušhne sovra- shnike	172
XXV. dan. Sveti Marka evangelist. — Od sve- tih evangelistov in svetiga evangelja .	179
XXVI. dan. Sveti Rihári mafhnik. — Od kod je nestanovitnost v' dobrim?	187
XXVII. dan. Sveti Adalbert škof, marternik. — Dobri duhovni niso vshezh slabim kri- stjanam	195
XXVIII. dan. Sveti Polijon marternik. — Od vstajenje mertvih	201
XXIX. dan. Sveti Peter marternik. — Slabi sanizhujejo dobre, vender ne vselej . .	208
XXX. dan. Sveta Katarina Sijenzhanka de- viza. — Spoved je velik perpomozhik k' svelizhanju	215

V e l i k i t r a v e n .

I. dan. Sf. Filip in Jakop apostelna. Nauk Od sposnanja Jesufoviga	222
II. dan. Sveti Atanási, škof in zerkveni u- zhenik. — Se perpravljati k' binkufhtnim prasniam	229
III. dan. Snajdenje svetiga krisha. — Od spo- shtovanja s. krisha	235
IV. dan. S. Florjan in tovarshi, marterniki. — Od zhasniga in vezhniga ognja . .	241

	Stran.
V. dan. Sveta Monika, vdova. — Is njeniga shivljenja	246
VI. dan. Sveti Janes Damafhzhjan. — Molitev terdovratniga greslnika je lashnjiva . . .	253
VII. dan. Sveti Stanislav fhkof, marternik. — Molitev je mozna	260
VIII. dan. Sveti Hilari fhkof. — Ne posabiti besede boshje	267
IX. dan. Sveti Gregori Nazjanzhan, fhkof in zerkveni uzhenik. Nauk. Bres vojfkovanja ne pride nihzhe v' nebefa	272
X. dan. Sveti Isidor kmet. — Od vsakdanjiga telefniga dela	280
XI. dan. Sveti Antonin fhkof. — Kaj je bolje ali slabji, bogastvo ali uboshtvo? . .	286
XII. dan. Sl. Nerej in Ahilej marternika, Domitila in tovarshize devize, marternize. — Ne prenaglo ali slepo se v' sakon savesati .	293
XIII. dan. Sveti Pakomi pushavnik. — Sveti Duh uzhi pravo pot v' nebefa	298
XIV. dan. Sveti Bonifazi marternik. — Sposnanje in spreobrnjenje je le od gnade svetiga Duha	306
XV. dan. Sl. Peter, Andrej in Pavel marterniki, in Dionisija deviza, marterniza. — Kaj delati pred skushnjavo, v' fkuhnjavi in po skushnjavi	314
XVI. dan. Sveti Janes Nepomuzhan mafhnik, marternik. Od molzhanja in govorjenja .	321
XVII. dan. Sveti Paskal Bajlon, pastir. — Is njegoviga shivljenja	327
XVIII. dan. Sveti Teodot ofhtir, marternik. — Ofhtirfka flushba je nevarna. Kako fhni morejo biti ofhtirji?	332

- XIX. dan. Sveti Ivon fajmashter, besednik ubogih. — S' dobrimi deli se perpravljati v' vezhnost 340
- XX. dan. Sveti Bernardin Sijénzhan. — Sakaj beseda boshja ne rodi sadu? 346
- XXI. dan. Sveti Feliks kapuzinar. — Nekteri nauki od prave bogoflushnosti 353
- XXII. dan. Sveta Afzelina deviza. — Od skri- vniga napeljevanje v' nezhistost 359
- XXIII. dan. Sveta Julita deviza, marterniza. — Od perfiljenih gresfnih perloshnost . . 366
- XXIV. dan. Sf. Donazjan in Rogazjan bra- ta, marternika. — Od strahu in file . . . 372
- XXV. dan. Sveti Urban papes, marternik. — Od dobriga in slabiga konza ali namena . 377
- XXVI. dan. Sveti Filip Neri. — Ljubesen je delavna! 383
- XXVII. dan. Sveta Marija Magdalena Pazi. — Od pogostniga obhajila 390
- XXVIII. dan. Sveti Juli marternik. — Ne pomagati, ne pervoliti v' greh 396
- XXIX. dan. Sf. Maksim in Ziril otrok, mar- ternika. — Od predersniga upanja 401
- XXX. dan. Sveti Ferdinand, Shpanski kralj — Bogabojezhnost bogatinov in vojshakov je nar prijetnishti 408
- XXXI. dan. Sveti Kanzjan in tovarshi mar- niki. — Od slabe ljubeshni do sebe 413

R o s h n i z v e t.

- I. dan. Sveti Rupert minih. Nauk. Bogu flushiti je dolshno in veselo 420

- II. dan. Sf. Sankt, Matur, Blandina, Potin
in drugi marterniki v' Lijonu — Bog da
je is sgoli milosti svojo gnado 425
- III. dan. Sveta Klotilda kraljiza. — Zhlovek
je slab, ako nima pomozhi gnade 433
- IV. dan. Sveti Kvirin shkof, marternik. —
S' gnado boshjo je vse mogozhe 439
- V. dan. Sveti Bonifazi shkof, uzhenik Nem-
zov, marternik. — Grehi kristijanov so
huji od grehov nevernikov 445
- VI. dan. Sveti Norbert shkof. — Ni prav
shiveti, kakor ljudje sploh shivé 451
- VII. dan. Sveti Bonifazi shkof, uzhenik Ru-
sov, marternik. — Se perpravljati sre-
zhno umreti 457
- VIII. dan. Sveti Medard shkof. — Po sgledu
ufmiljeniga Boga vse ljudi ljubiti 464
- IX. dan. Sf. Primash in Felizjan brata, mar-
ternika. Nauk. Po Jesusu misliti, govori-
ti, delati 470
- X. dan. Sveta Margareta kraljiza. — Is nje-
niga shivijenja 476
- XI. dan. Sveti Barnaba apostel. — Od sveto-
sti prvih kristijanov 482
- XII. dan. Sveti Gviljelm shkof. — Pregarja-
nje voljno terpeti 489
- XIII. dan. Sveti Anton Padovan, — Od zhud-
nih poslusstavzov boshje besede 494
- XIV. dan. Sveti Basili shkof, zerkveni uzhe-
nik. — Pravizhno shiveti, nobeniga se bati 502
- XV. dan. Sveti Vid marternik. — Nehva-
leshnost je ostudna, pa navadna pregreha 509
- XVI. dan. Sveta Julita in nje sin Zir, mar-
ternika. — Tudi pravizhni se morejo bati 515
- XVII. dan. Sveti Dositej minih. — Od po-
korshine 521

XVIII. dan.	Sf. Nikander in Marzjan mar- nika. — Voljo boshjo v' vlim spolnovati	528
XIX. dan.	Sveta Juljana deviza. — Od sofe- bnih darov vredniga obhajila.	534
XX. dan.	Sf. Gervasi in Protasi marternika. — Od resnizhne volje svojo dušho sveli- zhati	541
XXI. dan.	Sveti Alojsi Gonzaga. — Nekaj naukov is njegoviga shivljenja	546
XXII. dan.	Sveti Pavlin škof. — Od neved- nosti keršhanfskih dolshnost	556
XXIII. dan.	Sveti Alban marternik. — Od dobriga sgleda	563
XXIV. dan.	Rojstvo svetiga Janesa kerstnika. — Od prave visokosti	568
XXV. dan.	Sveti Prosper, zerkveni uzhenik. — Napuh obroduje smote, in jih popra- viti brani	574
XXVI. dan.	Sf. Janes in Pavel brata, mar- ternika. — Greh uzhi svijazhe	578
XXVII. dan.	Sveti Ladislav, Ogerfski kralj. — Kaj in sakaj premishljevati?	584
XXVIII. dan.	Sveti Juljan pufhavernik. — Ka- ko premishljevati?	590
XXIX. dan.	Sveti Peter apostel. — Nekteri nauki is njegoviga shivljenja	598
XXX. dan.	Sveti Pavel apostel. — Po sgledu s. Pavla sa Jesusam hoditi.	606

